

 תנוד

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר תרומה כ"ט שבט ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

מען דארף זיך צוגעוואוינען צו דעם וואונדערליכן מדה פון סבלנות, א מענטש דארף זיך איינקויפן דעם מדה פון געדולדקייט, עס איז נישטא נאך אזא שיינע און וואונדערליכע מדה פון סבלנות, האבן געדולד, די אלע וואס זיי האבן סבלנות געדולד, זיי זענען די גרעסטע מוצלחים, און זיי זענען שטענדיג געזונט און עס פעלט זיי גארנישט, מה שאין בן די גרעסטע צרות וואס א מענטש ליידט, נעמט זיך פון גערווענקייט, און דאס ברענגט אים צו אלע מחלות און חלאים רעים רחמנא ליצלן, איבערדעם דארף מען זיך צוגעוואוינען צו די מדה פון סבלנות, לעבן מיט געדולד, אפילו ער מאכט מיט שווערע מצבים, הן פון זיך, הן פון שטוב, הן פון די קינדער, און הן פון אנדערע מענטשן וכו' וכו', עס איז נישטא נאך אזא רפואה צו די אלע צרות ווי אפשוייגן און נישט ענטפערן און האבן געדולדן

צוקומען צו די טייערע מדה זאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ה) מען זאל זיך שטארקן מיט פשוטע אמונה און בורא פל עולמים, וויסן דאס

אלעס וואס עס גייט אויף אים איבער איז פון בורא פֿל
 עולמים בְּהִשְׁגָּחָה פֶּרְטִי פֶּרְטִיּוֹת, מיט דעם וואס מען נעמט
 אין זיך אריין געטליכקייט, דאס דער מענטש זאל וויסן
 אז עס איז נישטא קיין שום מציאות אויסער דעם בורא
 פֿל עולמים, און יעדע קלייניקייט וואס עס גייט אויף אים
 איבער איז נאר פון בורא פֿל עולמים ווי די חז"ל זאגן
 (חיליו ז'): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין
 עליו מלמעלה; דאס א מענטש כאפט קיין קלאפ
 אין דעם קליינעם פינגער איידער מען האט קודם אויסגערופן
 אויבן אין הימל וכו', ווען דער מענטש נעמט אין זיך
 אריין די ידיעה איז ער שטענדיג געדולדיג, ווארום ער
 ווייסט אז אלעס איז פון דעם בורא פֿל עולמים, וואס
 דארף ער זיין גערועז?

אָבער צוקומען צו אַמונָה קען מען נישט, נאר דורך תּפֿלָה,
 א מענטש דארף זיך צוגעוואוינען צו רעדן צום בורא
 פֿל עולמים אויף פֿראַסט אידיש, און אים אויסדערציילן
 דאס גאנצע האַרץ, וואס דאס אליין בויעט אויף די אַמונָה,
 ווארום דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז') דאס
 אַמונָה און תּפֿלָה און נסים איז פארבינדען איינס אין דעם
 אנדערן, ווען א איד האט אַמונָה אין בורא פֿל עולמים און
 ער ווייסט דאס אלעס וואס עס גייט אויף אים דורך איז
 נאר פון אים יתברך שמו, דעמאלטס וועט ער שטענדיג
 מתפלל זיין און רעדן צום בורא פֿל עולמים, און האבן

אָשֶׁר   תְּנָה   בְּנַחֵל   יא

גְּעוּלְדֵי אוֹיֵף אַלְעֵם וּוּאָס עִם גַּייט אוֹיֵף אַיִם דוּרְךְ, און
דַעמאַלְטֵם וועט ער זען גרויסע נסים.

אײַךְ האָף דו וועסט אַרײַן געמען די ווערטער בײַ דיר אײַן
האַרץ, און דו וועסט זײַך אַזױ פֿירן, וועסטו האָבן אַ
גרינג לעבן.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאָג און אַ פֿרייליכן תּמיד

תְּנָה

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר תרומה כ"ט שבט ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוֹ יְאִיר

אײַךְ האָב דַערהאַלְטן דיין בריוו.

זאַלסט וויסן אז מען קען זיך נישט ראטעווען פון פגם
הברית וכו' און שמוציגע געדאנקען וכו' נאכדעם
וואס מען איז שוין ליידער דורכגעפאלן וכו', נאר דורך
לערנען אסאך משניות, ווארום דער לימוד פון משניות איז
מוזק ד' נשמה, ווי עס ווערט געברענגט פון אריז"ל משנה
איז די אותיות נשמה, אז מען לערנט אסאך משניות ווערט
גזדק ד' נשמה, אונדאי און אונדאי ביים אנפאנג איז זייער
שווער צו פארשטיין אפילו פשוט פשט פון א משנה וכו',
האט אונז דער הייליגער רבי געגעבן די עצה (שיחות הר"ן סימן
ע"ו) מען זאל זיך צוגעוואוינען זאגן משניות, אפילו ביים

אָנפּאָנג פּאַרשטייט ער גאַרנישט וואס ער זאָגט, פּונדעסמױנעגן זאל ער נעמען אַ משנױת און אָנהױבן פּון אָנפּאָנג מסכת ברכות, און דורכזאָגן אײן פּרק נאָכן אַנדערן, בײַז ער וועט מסיים זײן מסכת ברכות זאל ער אָנהױבן מסכת פּאה, און אזוי זאל ער זאָגן אַ פּרק נאָך אַ פּרק, אַ מסכתא נאָך אַ מסכתא, בײַז ער וועט זוכה זײן דורכצוזאָגן ששה סדרי משנה, זאל ער אָנהױבן נאכאַמאל, אפילו ער פּאַרשטייט נישט, ווי די חז"ל זאָגן (עבודה זרה יט.) לְעוֹלָם לְיָגִרִים אִינִיש וְאִף עַל גַּב דְּמִשְׁבַּח וְאִף עַל גַּב דְּלֵא יָדַע מֵאֵי קָאָמְרִי; און דער מהר"ל מפראג זי"ע איז מסביר (חידושי אגרות) ווארום מיט נאר זאָגן איז מען ממשײך אויף זיך אַ העכערע סארט לעבט, און דאס וועט אים באשיצן פון אלעם שלעכטיץ.

די חז"ל זאָגן (ספרא אמור פרק ט') וּשְׁמֵרְתֶם זֶה מִשְׁנֵהוּ; האבן צדיקים געזאָגט אז אַ מענטש וויל ווערן אָפּגעהיטן פון שלעכטיץ זאל ער לערנען אסאך משנױת, איבערדעם אז דו ביסט אזוי ביטער דורכגעפאלן מיט אַזעלכע שווערע זינד פון פּגם הברית וכו' וכו', זאלסטו שוין נעמען אויף זיך זאָגן אסאך פּרקים משנױת יעדן טאג, וואס מער איז בעסער, ווארום ווען אַ מענטש זינדױגט באשאפט ער קליפות און משחיתים וואס זיי זענען זיך נוקם אין אים, פון דעם קומט וואס ס'פאלט ארויף אויף אַ מענטש שטענדיג טרויעריגקייט מרה שחורה און ביטערקייט וכו', אבער מיט דעם וואס מען לערנט און מען זאָגט אסאך משנױת, פארברענט מען אַלע קליפות וואס ער האט באשאפן דורך זיינע זינד.

אױסערדעם דארפסטו וויסן דאס די חז"ל זאגן (ויקרא רבה
 פרשה ז' סימן ג) אין כל הגלויות הללו מתבנסות
 אלא בזכות משניות; דאס די גאולה וועט זיין נאר אין
 זכות וואס מען לערנט אסאך משניות, אז וואויל איז דעם
 בחור וואס ער געוואוינט זיך צו נאך יונגערהייט צו זאגן
 אסאך פרקים משניות, און ענדיגט ששה סדרי משנה
 איינמאל נאכן אנדערן.

עס ווערט געברענגט (מדרש תלפיות) דאס אָשֶׁר בֶּן יַעֲקֹב זִיצַט
 אױפֶן טױעֶר פֿון גִּיהֶנוֹם און ווער עס האט געלערנט
 אין זיין לעבן אסאך משניות לאזט ער אים נישט אריינגיין
 דארטן, און דער חיד"א ברענגט אויף דעם א רמז עס
 שטייט (בראשית מט) "מֵאֲשֶׁר שָׁמְנָה לַחֲמוֹ" שְׁמֹנֶה אִיז דִּי
 אוֹתוֹת מִשְׁנֵנָה, אז וואויל איז דעם בחור וואס ער לערנט
 יעדן טאג זייער אסאך פרקים משניות, וועט ער ניצול ווערן
 פון אלע קליפות וואס ער האט באשאפן דורך זיינע זינד.

עס ווערט געברענגט פון גרויסן מגיד רבי מרדכי
 מטשערנאביל זי"ע (ליקוטי תורה הדרבה ז) תאמר ח"י
 פרקים משניות בכל יום בלי פירוש, כדי שתגמור בכל
 חודש כל הששה סדרים, בן תנהוג כל ימי חייך; און אזוי
 ווערט אויכעט געברענגט פון אריז"ל אז א תיקון אויף
 פגם הברית איז צו זאגן יעדן טאג אכצן פרקים משניות,
 און די הנהגה צו זאגן אכצן פרקים משניות האט דער
 הייליגער רבי געגעבן פאר כמה וכמה מאנשי שלומינו,

(עיין שיחות הר"ן סימן קפ"ה). און איינע פון זיי איז געווען דער
הייליגער רבי נתן.

איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, נעם זיך אין די הענט
אריין, און הייב אן צו זאגן יעדן טאג זייער
אסאך פּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וועסטו שפירן א מורא'דיגן חיות,
און דאס וועט פארברענגען די שלעכטס וואס איז דא אין
דיר, ווארום ווען איינער האט פוגם געווען בפרית רחמנא
ליצלן וכו', האט דער הייליגער רבי געזאגט (שיחות הר"ן סימן
רמ"ט) איז ער שטענדיג אויפגערעגט וכו', און ער איז א
שלעכטער מענטש, אזוי ווי עס שטייט (בראשית לח) "ויהי ער
בכור יהודה רע בעיני הוי"ה" פארוואס שטייט 'רע' און
פארוואס שטייט נישט 'רשע'? נאר האט דער הייליגער רבי
געזאגט, דער וואס ער זינדיגט אין דעם חטא איז שטענדיג
בייז, שטענדיג אויפגערעגט, שטענדיג שלעכט, און מיט דעם
וואס מען לערנט און מען זאגט יעדן טאג זייער אסאך
פּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, דאס רייסט פון אים ארויס דאס שלעכטקייט
און גערנוועזקייט, און עס ברענגט אים צו געדולדקייט, ווארום
דער לימוד משניות איידלט אויס א מענטש.

קוק נישט אויף קיינעם נישט, נאר געוואוין זיך צו, פון
היינט אן זאגן אסאך פּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, דער הייליגער
"בית יוסף" (רבי יוסף קארו ז"ע) האט זוכה געווען אז עס זאל
זיך אנטפלעקן צו אים א מגיד פון הימל, וואס האט געלערנט
מיט אים תורה נאר אין זכות וואס ער האט אסאך געלערנט
און געזאגט משניות.

אִיךְ הָאֵף דו וועסט דאס מְקַיִים זיין, וועט דײַ גוט זיין
אויף די וועלט און אויף יענע וועלט.

זאלסט האבן א לעבטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תנו

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר תרומה כ"ט שבט ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

אִיךְ האב דערהאלטן דיין בריוו.

עם פריידט מיר זייער וואס דו האסט זוכה געווען מקורב
צו ווערן צום הייליגן רבי'ן, זעה זיך צו שטארקן און
דו זאלסט נישט צוהערן קיין שום מחלוקת וכו', ווארום
געווענדליך יעדער נייער מקורב הערט שוין מחלוקת צווישן
ברסלב'ר חסידים וכו', און אויף ברסלב'ר חסידים וכו', ביז
עס איז אים זייער שווער, און ער פֿרעגט זיך וואס גייט דא
פאר? אבער דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן
חלק א' סימן ה') דאס ווען א מענטש האט פֿונג געווען בברית
איז ער נישט ראוי מקורב ווערן צום צדיק, נאר פונדעסטוועגן
האט אויף אים דער בורא פֿל עולם רחמנות, ווארום עס
שטייט (שמואל ב' י"ד) "לבלתי ידח מפנינו נדח" און ער וויל
מקבל זיין יעדן איינעם בתשובה נאר וועגן די בחירה
שטעלט ער אוועק מחלוקת, האט א מענטש שכל און ער
ווייסט אז די מחלוקת איז נאר פאר אים פֿרי אים צו
דערווייטערן פון צדיק, מראכט ער ביי זיך וואס ארט מיר

וואס מען קרינגט אויף דעם צדיק, און וואס מען קרינגט זיך צווישן זיינע מענטשן וכו' וכו', איך האב חיות דא וכו', די ספרים זענען מיין לעבן וכו', וואס האב איך מיט מחלוקת, און בלייבט ביים צדיק, דער איז דער גליקליכסטער מענטש, אבער אויב איינער האט נישט קיין שכל, וויפער ער הערט מחלוקת, לופט ער אנוועק, דער איז א גרויסער טיפש, און בלייבט זינקענדיג אין זיינע זינד, איבערדעם זאגט דער הייליגער רבי אויב דו הערסט מחלוקת זאלסטו וויסן דאס די מחלוקת איז פאר דיר, דיך אנוועקצוטרייבן פון די קדושה, איבערדעם זעה, וואס איז פאר דיר? עס שטייט פאר דיר א גרויס שווערן ביטערן נסיון, ווארום מחלוקת ווארפט אראפ דעם מענטש.

איבערדעם בעט איך דיר, מיש זיך נישט אין קיין מחלוקת, אפילו מחלוקת וואס איז דא צווישן אונזערע לייט, ווארום דער הייליגער רבי האט געזאגט (ספר המדות אות צדיק סימן קמ"ט) התנגדות על הצדיקים זה בא מהתנגדות שפין הצדיקים, און די תו"ל זאגן (סוטה מ:): משרבנו תלמידי שמאי והילל שלא שימשו כל צורפן רבו מחלוקת בישראל ונעשית תורה בשתי תורות; ווארום די פון אונזערע לייט וואס זיי האבן זיך אנוועקגעגעבן דעם גאנץ לעבן און געהארנוועט אין דעם הייליגן רבינ'ס ספרים ביז זיי קענען דאס אויסענווייניג אויפן לשון די מישן זיך נישט אין קיין מחלוקת, נאר די אלע אינגעלייטלעך וואס זענען הדיוטים הקופצים בראש וכו' וכו', די מאכן די אלע מחלוקת'ער.

אײך האָף אז דו װעסט זיך נעמען אין די הענט אַרײן, און
 דו װעסט לערנען דעם הייליגן רבינ'ס ספּרים מיט
 גרויסע התמדה, ביז דו װעסט דאס מקיים זײן בתמימות
 ופּשיטות, װעסטו זעהן װאסערע לעכט, װאסערע זיסקייט,
 איז דא ביים הייליגן רבי'ן, און דו װעסט שוין נישט װעלן
 אַװעקגיין פון אים.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאָג און אַ פּרייליכן תּמיד

תנו

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר תרומה כ"ט שבט ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

אײך האָב דערהאלטן דיין בריוו.

זאַלסט װיסן אז אן אַמת'ן ערליכן איד קען מען נישט
 דערקענען פון אינדרויסן, אזוי האט דער הייליגער
 רבי געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קט"ז) װײל פון אינדרויסן
 זעהט אן ערליכער איד אױס װי אלע מענטשן, נאר דער
 פּנימיות איז אן עגזן אחר לגמרי, א צדיק ברענט שטענדיג
 פון אינעװײניג צום בורא פּל עולמים, און איז גרייט יעדע
 מינוט אויסצוגיין פאר אים, און דאס איז א זאך װאס קיינער
 װײסט נישט וכו', איבערדעם דארף מען זייער אכטונג געבן
 װי מען רעדט וכו', װײל אויב איינער רעדט אויף אזא צדיק
 װאס ער איז שטענדיג דבוק אין דעם בורא פּל עולמים

קען באקומען א גרויסן עונש, איבערדעם איז וואויל איז דעם מענטש וואס ער מישט זיך נישט אין קיין שום מחלוקת, ווארום דו דארפסט וויסן דאס א אמת'ן ערליכן איד קען מען נישט דערקענען בשום פנים ואופן, ער באהאלט זיך אויס אפילו פאר זיין ווייב און קינדער.

עס איז באוואוסט וואס דער הייליגער סאטמארער רב זי"ע בעל "דברי יואל" האט געזאגט אויף זיין פאטער דער "קדושת יום טוב", דער טאטע האט זיך אזוי אויסבאהאלטן אפילו פון אונז קינדער אויף, ווידער האט ער דערציילט דאס ווען ער איז געווען א קליין אינגל נאכדעם וואס דער טאטע איז געקומען פון די מקוה ערב שבת האט ער אים געפרעגט "זעהסט גארנישט"? האט ער אים גענטפערט גיין טאטע איך זעה גארנישט, וואס דארף מען זעהן? האט אים דער פאטער דער "קדושת יום טוב" גענטפערט, די שטיינער לייבטן שוין פון דעם שבת'דיגן לעכט, האט דער הייליגער סאטמארער רב זי"ע אויסגעלאזט, דער טאטע איז נישט געווען קיין בעל מגזם, אויב ער האט דאס געזאגט האט ער עס געזעהן, פונדעסטוועגן האט ער זיך אזוי אויסבאהאלטן פון אונז קינדער.

א איד וואס ער נעמט אין זיך אריין שטענדיג דעם בורא פל עולמים אין זיין געדאנק דער דארף קיינמאל נישט האבן קיין חלישות הדעת וואס אפילו זיין ווייב און קינדער און מכל שכן פרעמדע מענטשן זענען אין אים מזלזל וכו' וכו', ווארום אז ער איז אינגאנצן בטול ומבוטל אל האין

סוף בְּרוּךְ הוּא, עַר אִיז זײַךְ מְבַטֵּל צו עַצֶּם עֲצָמִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ וְכוּ', וּוּי קֵעֵן מֵעֵן הָאָבֶן אִיז אִים אַ הַשְּׁגָה? אִיבְעַרְדֶּעם
 טוּט מֵעֵן אִים גְּרִינגֶשְׁעֶצֶן וְכוּ' וְכוּ', און דער עַרְלִיכער אִיד
 וואס אִיז דְּבוּק אִיז בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים טָאָר גִּישְׁט בִּי זײַךְ
 אַראַפּפּאַלן ווען מֵעֵן אִיז אִיז אִים מְזוּלָּל וְכוּ' און מֵעֵן טוּט
 אִים גְּרִינגֶשְׁעֶצֶן וְכוּ' וְכוּ' ווארום ווער האט דען אַ הַשְּׁגָה
 אִיז רוחניות?

שְׂטֵאָרְק זײַךְ, וועט דײַךְ גוט זײַן אויף די וועלט און אויף
 יענער וועלט.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאָג און אַ פֿרייליכן תּמִיד

תנח

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹם ד' לְסֻדְר תְּרוּמָה כ"ט שְׁבַט ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאָבְרָךְ ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאָב דְּעֶרְהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

זאַלסט ווּיסן אז דער לעבן אִיז גִּישְׁט גְּרִינג, יעדער אִינער
 גִּיט דורך שְׁווערע און בִּיטערע נְסִיוֹנוֹת וְכוּ', יעדער
 אִינער לויט זײַן שׁוֹרֵשׁ נְשָׁמָה וְכוּ', יעדער אִינער לויט
 וואס ער דאַרף פֿאַררעכטן וְכוּ', אִיבְעַרְדֶּעם דאַרף מֵעֵן זײַךְ
 זײַער זײַער שְׂטֵאָרְקן, און מיט דעם ווערט געמאַסטן אן
 עַרְלִיכער אִיד, וויפּיל מאס התחזקות ער האט אִיז זײַךְ, און
 דאס אִיז געווען דער גְּרוֹיסקייט פון די גָּאָר גְּרוֹיסקע צדיקים,

זיי האָבן געליטן וואס זיי האָבן געליטן שווערע ביטערע נסיונות, הן זיי האָבן געליטן גרויס דחקות און הינגער, און הן זיי האָבן געהאט אויף זיך זייער אסאך מחלוקת, אָפּער פונדעסטוועגן האָבן זיי זיך דערהאלטן, און דאס האט זיי געברענגט צו די העכסטע מדריגות וכו', איבערדעם זעה זיך צו דערהאלטן און גארנישט זאל דיך אראפּוואַרפּן, וועסטו קומען צו דיין זאך.

זאלסט האָבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תַּנְט

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר תרומה א' דר"ח אדר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב דַּעְרֵהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

זאלסט וויסן אז דאגת פרנסה איז א שווערע דאגה וכו', ווארום די חז"ל זאגן (עירובין מא:): דקדוקי עניות מעבֶּרֶת אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנּוֹ; ווידער זאגן די חז"ל (שמות רבה פרשה לא סימן י"ב) אין בעולם קשה מן העניות שֶׁהוּא קָשָׁה מִכָּל יִסּוּרֵי שְׁבַעֲוֹלָם וְכוּ', אָמַר אִיּוֹב, רַבּוֹן הָעוֹלָם מִקָּבֵל אֲנִי עָלַי כָּל יִסּוּרֵי שְׁבַעֲוֹלָם וְלֹא עֲנִיּוֹת, כְּשֶׁאֲצֵא לְשׁוֹק וְאֵין בְּיָדֵי פְרוּטָה לְקַנּוֹת מֶה אוֹכֵל וְכוּ' עֵינֵי שָׂם. זעהט מען פון דעם דאס שווערן ביטערן נסיון פון עניות, פונדעסטוועגן זאלסטו געדענקן וואס די חז"ל זאגן

(גדרים מ"א) אין עני אלא בְּדַעַת; ווארום ווען א איד נַעֲמֵשׁ אין זיך אריין אין די מַחֲשָׁבָה אז עס איז נישטא קיין שום מציאות אויסער דעם בורא פל עולמים, און אלעס איז עצם עצמיות אלקותו יתברך, און די גאנצע וועלט דומם צומח חי מדבר איז א לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, דעמאלט עפנט זיך אים אויף א צינור אין פרנסה, אפער די מחשבה דארף זיין אינגאנצן איבערגעגעבן צום בורא פל עולמים.

אונדאי קומט עס נישט אן גרינג ווארום ווען א מענטש האט געזינדיגט נעבעך אין פנים הברית קומט אויף אים גרויס עניות, ווי ס'שטייט אין זוהר (רע"א מהימנא פתחם רמד.) מאן דמזלזל בפרורין דנהמא וזריק לון באתר דלא אצטרך (האי סביל עניות), פל שפן מאן דמזלזל בפירורין דמוחא דאינון טפין דזרע דזריק לון בארעא דאתמר בהון (בראשית ו') "כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ" (האי בונדאי סביל עניות); איבערדעם איז די עצה נאר צו זיין פרייליך, אזוי קומט מען צו גדלות המוחין, איבערדעם האט דער הייליגער רבי אונז ארויסגעגעבן א תיקון הברית צו זיין פרייליך, וואס דאס איז די עשרה מיני נגונים וואס עס קומט ארויס פון "תיקון הכללי" די מינוט וואס א מענטש איז פרייליך ווערט אים נתהפך זיין ביטער מזל וכו', און ער איז זוכה אז ס'עפנט זיך אים א שפע פון הימל, איבערדעם זאלסטו זעהן נאר צו זיין פרייליך, כאטש איך ווייס אז עס איז זייער זייער שווער, פונדעסטוועגן האט דער

הייליגער רבי געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מען דארף זיך גייטן צו זיין פרייליך.

בפרט דו האסט מיט וואס צו זיין פרייליך, דו ביסט א זוכה ומזכה את הרבים, דו האסט גישט קיין השגה וויפיל טויזענטער אידן מענער פרויען בחורים און מיידלעך זענען זיך מחזק מיט די אידישע ספרים, און עם פרענגט אין זיי אריין א גרויסע האפפענונג צו לעבן, און דער עיקר אז עם ווערט אריינגעקריצט אין זיי די אמת'ע פשוטע אמונה אין בורא כל עולמים, און גישט האבן קיין שום שייכות מיט די סטרא אחרא, דאס מלכות המינות, איבערדעם שטארק זיך, וועסטו זעהן דער בורא כל עולמים וועט זיך גישט פארלאזן, עם וועט זיך דיר מאכן גרויסע נסים. זאלסט האבן א פרייליכן חודש

תס

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר תרומה א' דר"ח אדר ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דו מוזט זיך דערהאלטן זייער שטארק, און טארסט זיך גישט פארלירן, כאטש עם גייט אויף דיר דורך שווערע ביטערע ארעמקייט וכו', דאס ערשטע זאך וואס דו דארפסט טון איז אויסטערליש מכבד זיין דיין ווייב, ווארום אזוי זאגן

די חז"ל (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם הטיב בעבורה" והיינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו, (זייט מכבד און האלט טייער די ווייב וועט עטין ווערן רייד) און דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן ס"ט) אז דאס עיקר עשירות קומט נאר אין זכות פון זיין ווייב; איבערדעם דארף מען זייער אכטונג געבן אויף די כבוד פון די ווייב, און דער הייליגער רבי האט אויף דעם זייער מקפיד געווען, און ער האט געזאגט (שיחות חר"ן סימן רס"ד) דאס מען דארף זייער טייער שעצן א ווייב, ווארום זי ליידט שווערע צרות און ווייטאגן וכו' וכו', צער עיבור צער לידה, און צער גידול וכו', און ווען א מענטש האט רחמנות אויף זיין ווייב און ער העלפט איר ארויס, דעמאלטס האט דער בורא פל עלמים רחמנות אויף דעם מענטש און ער העלפט אים ארויס.

דער עיקר זאלסט זעהן צו זיין פרייליך, ווארום דער נשם פון פרנסה וואס עס קומט ארויס פון פסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך סופי תיבות חת"ך קומט אויכעט ארויס פון פסוק (דברים ט"ו) והיית' אד' שמח'; אז מען איז פרייליך ווערט גתרחב דער מח און עס קומט אויף אים א גרויסע שפע, ווארום די חז"ל זאגן (דברים מא) אין עני אלא מדעת; אז א מענטש האט געבעד גישט קיין שכל קומט אויף אים ארויף עניות, איבערדעם מוז מען זיך גייטן צו

זיין פֿרייליך און פֿרייליך מאַכן דאס ווייב, ווי די חז"ל זאָגן (ראש השנה ו') אִשָּׁה בַּעֲלָהּ מְשֻׁמָּחָה; און עס ווערט געברענגט אין זוהר (תצוה קפד:) אױפֿן פֿסוק (תהלים ק' ב) "עֲבַדוּ אֶת הַיְיֹ"ה בְּשִׂמְחָה", חֲדוּה דְּבַר נֶשׁ מְשִׁיךְ לְגִבְיָהּ חֲדוּה אַחֲרָא עֲלָאָה, [די שִׂמְחָה פֿון אַ מְעַנְטֶשׁ אױף די וועלט, בְּרַעֲנָנִים אִים אַ שִׂמְחָה פֿון יַעֲנַע וועלט]; ווארום שִׂמְחָה איז די העכסטע מדרגה, אזוי ווי עס שטייט (דברי הימים א' ט"ז) "עוֹז וְחֲדוּה בְּמִקְוֹמוֹ", דאַרְטֵן בֵּיַם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים הֶעֱרִשְׁט נָאֵר שִׂמְחָה, דאס איז אַ סִּמָּן ווען אַ אִיד איז אין די קדוּשָׁה, ווען ער איז שטענדיג פֿרייליך.

איבערדעם זיי נישט צופראכן, זאלסט זעהן צו זיין בגדלות המוחין, און גיי נאך צדקה, וועט דיר דער באשעפער העלפן אז דו וועסט נאכדעם קענען געבן אנדערע וכו', אבער קודם דארף מען זיך אראפבייגן וכו', און אוועקווארפן דעם כבוד המדומה וכו', און גיין נאך צדקה, וועט זיך דער בורא כל עולמים העלפן אז דיין מזל וועט זיך איבערדרייען און דו וועסט נאך קענען זיין א גותן און נישט א מקבל.

אויך ווייס אז עס איז שווער צו גיין נאך צדקה וכו', ווי די חז"ל זאָגן (ברכות ו') בֵּינּוֹן שְׁנַצְטְרָךְ אָדָם לְבְרִיּוֹת פְּנִיּוֹ מִשְׁתַּנּוֹת בְּכְרוּם; אז אַ מְעַנְטֶשׁ מוֹז אַנְקוּמֵעַן צו מְעַנְטֶשׁן טױשְׁט זיך בֵּי אִים די פֿנים אין עטליכע קאלירן פון רוב בוּשָׁה וְכוּ' וְכוּ', פּוֹנְדֶעסְטױוועגן זאַגט מען נאך פון צדיקים, 'ווען אַ אִיד גייט נאך צדקה אין אלע פיר עקן פון שטאט

טוֹיִשְׁט מֵעַן אוֹים אַז עַר זאַל נײַשְׁט דאַרפֿן דורך־גיין די ד' מיתות בית דין סְקִילָה שְׂרִיפָה הֶרֶג חֲנֻקָּה, וואַרום די בוֹשָׁה וואָס דער מֵעֲנָשׁ האָט פֿייען גיין נאָך זְדָקָה מיט דעם קומט עַר אָפּ די ד' מיתות בית דין אויב ס'איז אויף אים חֲלִילָה וְחַס נַגְזֵר גַּעוואָרן, איבערדעם זיי נײַשְׁט קיין בְּטָלָה, נעם זיך אין די הענט אַרײַן, דו זאַלסט נאָר זיין פֿרײַליך, און דו זאַלסט פֿרײַליך מאַכן דיין ווייב, און דו זאַלסט טוהן וואָס מֵעַן הייסט דיך, וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענע וועלט.

זאַלסט האָבן אַ פֿרײַליכן חוֹדֶשׁ

תּסא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסִדֵּר תְּרוּמָה א' דר"ח אָדָר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאָבְרָךְ ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאָב דַּעְרַהאַלְטֵן דיין בְּרִיוּ.

וויסן דאַרפֿסטו וויסן אז די חו"ל זאָגן (קדושין פ"ב:) רַבִּי מֵאִיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקייה וקלה ויתפלל למי שהעושר והנכסים שלו שאין אומנות שאין בה עניות ועשירות שלא עניות מן האומנות ולא עשירות מן האומנות אלא הכל לפי זכותו; איבערדעם דאַרפֿסטו אַסאַך מִתְפַּלֵּל זיין פאַר'ן בורא פֿל עולמים אז די פֿרַנְסָה וואָס דו האָסט אַנגעהויבן זאַל גיין מיט גרויס הצלחה, און דער עיקר איז צו זיין פֿרײַליך, וואַרום דער נשם פון פֿרַנְסָה וואָס

עם קומט ארויס פון פֿסוק (תהלים קמ"ה) פֿותח' את' יִדְיָךְ' סופי
 תיבות חת"ךְ קומט אויכעט ארויס פון פֿסוק (דברים ט"ז) וְהִיִּיתָ'
 אֶךְ' שְׂמַח'; אז מען איז פֿרייליך ווערט נִתְרַחֵב דער מח
 און עם קומט אויף אים א גרויסע שפּע, און וויסן דארפֿסטו
 וויסן דאס שְׂמַחָה איז די העכסטע מִדְרִיגָה, אזוי ווי עם
 שְׂטִיִּיט (דברי הנמים א' ט"ז) "עזו וְחִדְוָה בְּמִקְוָמוֹ", דארטן ביים
 בורא פֿל עולמים הערשט נאר שְׂמַחָה, דאס איז א סימן
 ווען א איד איז אין די קדושה, ווען ער איז שְׂטַענְדִּיג
 פֿרייליך, און עם ווערט געברענגט אין זוהר (תצוה קפד): אויפן
 פֿסוק (תהלים ק"ב) "עבדו את הו' ה בשמחה", חִדְוָה דְּבַר נֶשׁ
 מְשִׁיךְ לְגִבְיָה חִדְוָה אַחְרָא עֲלָאָה, [די שְׂמַחָה פון א מענטש
 אויף די וועלט, ברענגט אים א שְׂמַחָה פון יענע וועלט].

זעה צו לערנען יעדן טאג חומש מיט רש"י מיט אסאך
 פֿרקים משניות, ועל פולם א דף גמרא יעדן טאג,
 וואס דאס איז א וואונדערליכע הצלחה, און די חז"ל זאגן
 (שבת קכ.) "ובביתי אין לחם ואין שמלה" שאין בנדי לא מקרא
 ולא משנה ולא תלמוד; אז וואויל איז דער מענטש וואס
 ער לאזט זיך נישט נארן אויף די וועלט, און ער באפט
 ארויס יעדן טאג מקרא משנה גמרא מדרש, וואס דאס איז
 אקעגן די ד' עולמות עשיה יצירה בריאה אצילות, אז מען
 לערנט די פיר לימודים ווערט נמשך אויף אים א גרויסן
 קעכטיגקייט פון די אלע עולמות.

זאלסט האבן א פרייליכן חודש

 תּסב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּרוּמָה ב' דְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ
אָדָר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלֵטֵן דִּיין בְּרִיוּן.

נְעֻכְטֵן בֵּינאַכט הָאט מָען מִיר גַּעגַעבֵן דָּעם נִייעִם סִפֵּר
וּוּאס עָם אִיז גַּעדְרִיקט גַּעוואָרן בִּי עֵנְק "אֹצֵר
הַפּוֹרִים", וּוּאס זָאל אִיךְ דִּיר זַאגֵן, עָם אִיז אַזוי שִׁיין מָען
קָען זײַךְ גַּאָרנִישֵׁט פֿאַרשְׁטֵעֵלן ווי הָאט אִיר גַּעקֶענט דְרִיקֵן
אַזוי שִׁיין? אִיךְ הָאב מְצִיעַ גַּעווען אַז מָען זָאל דְרִיקֵן אִוּיךְ
אִין דָּעם זַעלְבֵן פֿאַרמאַט אִין דָּעם זַעלְבֵן שְׁטִינגער דָּעם סִפֵּר
"גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ" א פִּירוּשׁ אויף מְגִילַת אֶסְתֵּר מִיט די מְגִילָה
צוּזאַמֶען, עָם וועט אַרויסקוֹמֶען וואונדערליך שִׁיין, דָּער סִפֵּר
"אֹצֵר הַפּוֹרִים" דָּאס אִיז צאַמְגַענוּמֶען קוּנְטֵרסִים וּוּאס זײ
רַעֲדֵן פֿון חוֹדֶשׁ אָדָר, יַעֲדֵר קוּנְטֵרס אִיז א דְרִשָּׁה וּוּאס
אִיךְ הָאב גַּעהֵאֲלֵטֵן בְּרַבִּים, אִין פֿון יַעֲדֵן דְרִשָּׁה הָאט מָען
גַּעמאַכט א קוּנְטֵרס, אִין מָען הָאט עָם צאַמְגַענוּמֶען, אִין
מָען הָאט גַּעמאַכט פֿון דָּעם א סִפֵּר, אִין בִּיז יַעֲצֵט הָאט
מָען שׁוּין אָפּגַעֲדְרִיקט צַענְדְלִיגער טוּיזַענְטֵער סִפֵּרִים, אִין עָם
אִיז שׁוּין עֲטְלִיבֶע מָאל אִיבֶּרְגַעֲדְרִיקט גַּעוואָרן, אִיבֶּרְדָּעם
פֿרִי אִיךְ זײַךְ זײַער אַז עֲטֵץ הָאָטֵם דָּאס אִיבֶּרְגַעֲדְרִיקט.

אִוּיךְ הָאב אִיךְ דְּעֶרְהֵאֲלֵטֵן דָּעם "אָשׁר בְּנַחַל" חֶלֶק ט"ו,
עָם אִיז אויבֶּעט אַרויסקוֹמֶען אַזוי שִׁיין, אִין דָּאס

איז אזא זכות הרבים וואס מען קען זיך גארנישט פארשטעלן, און איך בין זיכער דאס איז דעם זכות וואס דו דריקסט די "אַשֶׁר בַּנְחַל" וועסטו האבן א גרויסע ישועה, ווארום ווער ס'וועט אפדריקן א ברך "אַשֶׁר בַּנְחַל" וועט האבן א ישועה, און איך בין שטארק אין דעם דאס ווער עס געפונט זיך אין א צרה לא עלינו, אויב ער וועט אפדריקן איין חלק "אַשֶׁר בַּנְחַל" וועט ער האבן א ישועה, ווארום די אלע בריוו איז געשריבן געווארן נאר מיט די רצונות פון בחורים און אינגעלייט וכו' וכו', און עס טוט מתנה זיין יעדן איינעם, איבערדעם ווער עס וועט אפדריקן איין חלק וועט ער זעהן א ישועה אין זיין לעבן.

דו אליין זעהסט דאך ווי דער שלום בית האט זיך איבערגעדרייט לטובה, און גלייב מיר אז דאס איז אלעם בזכות דריקן די חלקים פון "אַשֶׁר בַּנְחַל".

שטארק זיך יעצט א גאנצן חודש אדר חודש השמחה, וועסטו זעהן גרויסע ישועות.

זאלסטו האבן א פרייליכער שבת און א לעכטיגן חודש

 תסג

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹם ג' לְסֵדֶר תְּצִוָּה ה' אֲדָר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָה ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאב דְּעֶרְהֵאֲלֵטֵן דִּיין בְּרִיוּוּ.

זַע זִיךְ צו דְּעֶרְהֵאֲלֵטֵן און פֿאל נִישְׁט אַראַפּ בִּי דִיר, וואַרום וויסן דאַרפֿסטו וויסן דאָס גאָט בָּרוּךְ הוואָ איז מִיט דִיר בִּי דִיר לְעֵבֶן דִיר אִין דִיר, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עִם אִין נִישְׁטאַ קיין פֿלאַץ וואָס עַר זאל נִישְׁט זיין, מִיט דַעם וואָס דו וועסט אַרײַנגעמַען אִין דִיךְ דִי יְדִיעָה, וועט דִיין לְעֵבֶן זיין אַן אַנדער סאַרט לְעֵבֶן.

דער הייליגער רבֿי נָתַן הָאָט געזאָגט אז מַעַן דאַרף אַסאַךְ הָאַרעווען אִין דער יוגנט מַעַן זאל קענען זיין אויף דער עֶלְטער אַ פֿשוּטער אִיד, וואָס מײַנסטו אִין אַ פֿשוּטער אִיד? עַר אִין שְׁטענדיג פֿרייליך דאָס "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי" מִיט דַעם אִין עַר זיך מְחַיֶּה אַ גאַנצן טאַג און אַ גאַנצע נאַכט, עַר אִין גִּזְהָר צו גיין יעדן טאַג אִין מְקוּה, און טוֹבֵלִיט זיך פֿאַר הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ'ס וועגן, און דאווענט אַלע דְּרִי תְּפִילוֹת מִיט מְנִין מִיט אַ חִיוֹת און אַ בְּרַעַן, און דאווענט נִישְׁט אויסענווייניג, נאָר אִין אַ סִדוּר, עַר געבט זייער אַכטונג וואָס עַר עֶסֶט, עִם זאל נִישְׁט זיין קיין סֶפֶק סֶפִּיקָא פֿון קיין שְׂאֵלָה אויף דאָס עֶסֶן, בְּפֶרֶט פֿלייש געט עַר זייער אַכטונג פֿון וואַנעט עַר געמט דאָס, עַר בענטשט ערליך אִין אַ

סידור, ער זאגט אלע ברכות א גאנצן טאג בפּוֹנָה, ער האַנדלֶט ערליך, ער באַעוּל'ט נישט קיין מענטשן, ער באַגנב'עט קיינעם נישט, (כאטש עס זעהט אויס פשוטע זאכן, אָפּער די אלע פשוטע זאכן זענען זייער זייער גרויס און חשוב אין הימל, ווארום דער הייליגער רבי האט אמאל געזאגט אז עס וועט קומען א צייט אז א פשוטער איד וואס וועט זיך וואשן צום עסן און בענטשן ערליך וועט זיין א חידוש ווי דער בעל שם טוב הקדוש זי"ע), ער איז קובע עתים לתורה, ער לערנט יעדן טאג חומש רש"י מיטן תרגום פון די וואכעדיגע סדרה, ער לערנט יעדן טאג אסאך פּרָקִים משניות, וואס דאס הייליגט די נשמה, און ער איז זיך מוסר נפש צו לערנען יעדן טאג א דף גמרא מיט מפורשים, ועל כולם לערנט ער אסאך הלכה, טור בית יוסף און שולחן ערוך, מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון אזא איד, און אלעס טוט ער מיט א געוואלדיגע פשטות, וואס פון אינדרויסן קען מען אויף אים גארנישט דערקענען.

מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס חשוב'קייט אין הימל פון אזא איד וואס ער פירט זיך אזוי אויף טאג איין טאג אויס, ער היט אויף זיין דיבור נישט רעדן קיין לשון הרע רכילות און ליצנות, ער מישט זיך נישט אין קיין שום מחלוקת.

דער עיקר איז, אז ער איז צוגעוואוינט צו רעדן צום בורא כל עולמים אויף פראסט אידיש, אזוי ווי דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט, און ער האט געזאגט (שיחות

תר"ו סימן קנ"ד) אז דער עיקר וואס ער איז געקומען צו זיין
 גרויסע מדריגה איז נאר געווען ווייל ער האט זיך געפירט
 ווי א פראסטיק, דאס הייסט ער האט זיך געפירט בתמימות
 ופשיטות, גערעדט זייער אסאך צום בורא פל עולמים אויף
 אידיש, און געזאגט אסאך תהלים, און ער האט בפירוש
 געזאגט ווען איך זאל וויסן אין דער יוגנט צו וואס מען קען
 קומען דורך התבודדות דאס הייסט רעדן צום בורא פל
 עולמים אויף פראסט אידיש, וואס איך האב געטון א גאנץ
 יאר וואלט איך געטון אין איין טאג, און ער האט זייער
 געבענקט נאך די עבודה פון תמימות ופשיטות, אסאך צו
 רעדן צום בורא פל עולמים אויף אידיש, אזוי ווי א פראסטער
 פשוטער מענטש; מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס
 גרויסקייט פון דעם ענין פון רעדן צום בורא פל עולמים
 אויף פראסט אידיש, ווארום פאר א מענטש זעהט עס אויס
 ווי סתם ער רעדט וכו' וכו', און קיינער הערט אים נישט
 אויס וכו' וכו', אבער אין דער אמת'ן אריין אין הימל מאכט
 עס א גרויסער רושם, ווען א איד וואלט געוויסט וואס
 ווערט אין אלע עולמות פון זיין רעדן צום בורא פל עולמים,
 וואלט ער נישט אויפגעהערט צו רעדן, וואו ער וואלט
 געגאנגען, און וואו ער וואלט געווען, וואלט ער פון דארטן
 גערעדט צום בורא פל עולמים, און ער וואלט זיך מדבק
 געווען צו אים מיט אן אמת'ן דביקות, ווארום דער ענין
 פון רעדן צום בורא פל עולמים דאס איז א דביקות אין
 אים ברוך הוא, א איד דארף זיך שטענדיג אויסמאלן ווי

דער גאַנצער וועלט איז נאר עצם עצמיות אלקותו ותבֿרה, ביז ער זאל נישט זעהן און נישט הערן נאר געטליכקייט, א איד דארף קומען צו אזא מין ביטול עם זאל אים נישט אנגיין גארנישט, נאר זיין גאַנצן רצון זאל זיין וויאזוי מען איז נכלל אין דעם אין סוף ברוך הוא, וכו', וכו'.

גלייב מיר אז דאס הייסט א פשוטער ערליכער איד, אז וואויל איז דעם וואס ער פירט זיך אזוי, וועט אים גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תּסד

בעזרת השם ותבֿרה יום ה' לסדר תצוה ז' אדר ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האבֿרה היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן די "מגילת אסתר" מיטן פירוש "גנזי המלך" וואס דו האסט געדריקט, עם איז ממש צו ערשטוינען וויאזוי דו האסט דאס געקענט באווייזן אין א קורצע צייט אפֿדריקן, אז וואויל איז דיר אויף די וועלט און אויף יענער וועלט, און איך האב געוואלט זייער מען זאל אפֿדריקן פון דעם וואס מער, פֿדי מען זאל דאס גאָר קענען מפיץ זיין פאר פורים, און דאס איז א זכות הרבים לדורות עולם.

אִיךָ וּוְאֵלֶּט דִּיךָ זִייער גַּעוּוֹאֲלֵט בַּעֲטָן דוּ זְאָלְסְט נִישְׁט זײן
בײַ זײך אַזױ גַּעפּאַלֵן, דוּ הָאָסְט נִישְׁט קײן הַשְׁגָּה
וּוּאָס פֿאַר אַ זְכוּת דוּ הָאָסְט, וּוְאָרוּם עִם ווערִט גַּעפּרענֶגט
אַין זױער הַקְדוּשׁ (פֿרוּמָה קב״ח): תָּא חֲזױ כָּל מֵאן דְּאַחִיד בְּיָדָא
דְּחִיבָא, [קוּם און זעה, יעדער וואָס ער האַלט אָן אײן די
הענט פון זײנדיגע] וְאַשְׁתַּדֵּל בֵּיהּ לְמִשְׁבַּק אֲרָחָא בִּישׂא,
[און ער אײז זײך מִשְׁתַּדֵּל זײ זאַלן אָפּלאָזן די שְׁלֵעכְטע
וועגן וואָס זײ האָבן זײך צוגעוואוינט צו דעם] אִיהוּ אִסְתַּלַּק
בְּתַלְתַּת סְלוּקִין מַה דְּלֵא אִסְתַּלַּק הָכִי בְּרַ נֶשׂ אַחְרָא [ער
גײט אַרויף הױךְ הױךְ אײן די עולמות וואָס אָן אַנדערע
אײז נישט זוכה צו דעם] גָּרִים לְאַכְפִּיָּיא סְטָרָא אַחְרָא [ער
אײז גורם מְכַנִּיעַ צו זײן די סְטָרָא אַחְרָא] וְגָרִים דְּאַסְתַּלַּק
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּיקְרִיהּ, [און ער אײז גורם דָּאס בְּכִיבּוּל
דער נאַמען פון בורא כָּל עוֹלָמִים זָאל זײן טײער אויף
דער וועלט] וְגָרִים לְקַיִמָא כָּל עֲלָמָא בְּקוּיּוּמִיהּ לְעִילָא
וְתַתָּא, [און ער אײז גורם אז די וועלט און יענע וועלט
זאל האָבן אַ קוּיּוּם, וּוְאָרוּם אז מֵעַן אײז מְקַרְבַּ מְעַנְטִשְׁן
צום בורא כָּל עוֹלָמִים און זײ אײנערקענען אים, דָּאס אײז
דער עיקר קוּיּוּם פון דער וועלט] וְעַל הַאי בְּרַ נֶשׂ פְּתִיב
(מְלָאכִי ב) "בְּרִיתִי הִיְתֵה אִתּוּ חַתִּיִּים וְהַשְׁלוּם" וְזָכִי לְמַחְמִי
בְּגִין לְבְנוּי, וְזָכִי בְּהַאי עֲלָמָא וְזָכִי לְעֲלָמָא דְאַתִּי, [און אויף
דעם מְעַנְטִשׁ אײז גַּעזאַגט געוואָרן דער פֿסוק אז מײן בונד
וועט זײן מיט אים און עס וועט רוען אויף אים דָּאס לעבן
און דער שְׁלוּם, און ער וועט זוכה זײן צו זעהן קײנדרע

פון זיינע קינדער, און ער וועט זוכה זיין גליקליך צו זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט] פל מארי דינין לא יבלין למידן ליה בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי [קיין שום מקטרג קען נישט מקטרג זיין נישט אויף די וועלט און נישט אויף יענע וועלט] עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בגדיה [און ער גייט אריין אין די צוועלף טויערן פון אלע צוועלעף שבטים, און קיינער קען אים נישט שטערן] ועל דא כתיב [און אויף אים איז געזאגט געווארן דער פסוק] (תהלים ק"ב) "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך הון ועושר בביתו וצדקתו לעד זרח בחדשך אור לישרים" וגו'.

איבערדעם זאלסטו זעהן צו דריקן וואס מער ספרים און קונטרסים, וואס דאס איז א זכות הרבים לדורות, ווארום ווען אידן קוקן אריין אין דעם הייליגן רבינ'ס ספרים ווערט זיי דאס הארץ דערוועקט, און זיי הייבן אויבעט אן צו רעדן צום בורא פל עולמים אויף פראסט אידיש, וואס דאס איז געווען דעם הייליגן רבינ'ס רצון, און ער האט געזאגט דעם לעצטן ראש השנה די תורה "תקעו תובחה" (ליקוטי מוה"ר חלק ב' סימן ח') אז יעדער איינער דארף זעהן אריינברענגן נאך נפשות אין בית התפלה, און דורכדעם ווערן צירופים אין אלע עולמות, ווארום אז נאך א איד הייבט אן צו רעדן צום בורא פל עולמים איז ער גורם גרויסע שעשועים אין הימל, ומכל שכן נאך א איד און נאך א איד וכו' וכו', אזוי פיל

שְׁעֵשׂוּעִים וְוַעֲרַט אוֹיְבֵן וְכוּ', עֵינֵן נֶשֶׁם. און עֵם אִיז באַוואַקסֶט וואס דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) אז דער עיקר וואס ער אִיז געקומען צו זיין גרויסע מדרִיגָה אִיז נָאר גענווען ווייל ער האט זיך געפֿירט ווי א פֿראַסטיקן, דאס הייסט ער האט זיך געפֿירט בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, געֶרעדט זייער אַסאַךְ צום בורא פֿל עולָמים אויף אידיש, און געזאגט אַסאַךְ תְּהִלִּים, און ער האט בפֿירוּשׁ געזאגט ווען אִיךְ זאל וויסן אין דער יוגנט צו וואס מען קען קומען דורך הַתְּבוּדוֹת דאס הייסט רעדן צום בורא פֿל עולָמים אויף פֿראַסט אידיש, וואס אִיךְ האב געטון א גאַנץ יאר וואלט אִיךְ געטון אין איין טאַג, און ער האט זייער געבענקט נאך די עבודה פון תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, אַסאַךְ צו רעדן צום בורא פֿל עולָמים אויף אידיש, אזוי ווי א פֿראַסטער פֿשוטער מענטש.

זיי גישט קיין בטָלֵן, דו זאלסט זיין זייער זייער פֿרייליך אויף דיין גרויסן זכות וואס דו האסט, און זעה אויכעט זיך צוגעוואוינען רעדן צום בורא פֿל עולָמים אויף פֿראַסט אידיש.
זאלסט האבן א לעכטיגן טאַג און א פֿרייליכן תְּמִיד

תּסּה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֻדְר תְּצִוָּה ז' אָדָר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלָטָן דִּיין לֵאנְגֵעַן בְּרִיוּו.

אִיךְ בְּעֵט דִּיךְ זַייער דו זאַלְסְט נִישְׁט ווערן צוּבְּרַאכֵן פּוֹן
 קִיין שׁוּם זאַךְ וְכוּ' וְכוּ', ווארום אויף יעדן איינעם גייט
 איבער שְׁווערע און ביטערע נסיונות, און דער הייליגער רבי
 זאַגט (ליקוטי מוֹתְרֵן חֵלֶק ב' סִימָן ע"ז) דאַס יעדער איינער וואס איז
 גרעסער און פאַרשטאַנד אין רוּחַנִיּוֹת אַלְקוֹת, אויף אים
 גייט דורך שְׁווערע און ביטערע נסיונות, אזוי ווי עס שטייט
 (קְהֵלֶת א') "יוֹסִיף דַעַת יוֹסִיף מִכְּאוֹב" איבערדעם טאַרְסְטו
 נישט אַראַפּפּאַלן ביי דִיךְ, נאַר אַרְבַּעַטָן אויף איין נְקוּדָה,
 צו זיין שְׁטענדיג פֿרייליך וואס דו האסט זוכה געווען צו
 באשאפן ווערן א איד "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", וואס דער הייליגער
 רבי זאַגט (ליקוטי מוֹתְרֵן חֵלֶק ב' סִימָן י') דאַס איז די גרעסטע
 שְׂמֻחָה, און דער סמ"ך מ"ם קען דעם מענטש נישט צוּבְּרַעֲכֵן
 מיט דעם, ווארום וואס עס זאל נאר נישט זיין, קיין גוי בין
 איך נישט, און מיט דעם קען מען זיך זייער מְחַיֵּה זיין.

עס ווערט געברענגט פון הרב הקדוש רבי צדוק הכהן
 זי"ע אין זיין ספר "פְּרִי צְדִיק" (חג השבועות - אות יג) אז
 דער הייליגער בארדיטשובער רב זי"ע האט זיך צוגעשטעלט
 אמאל צום עמוד און געזאגט די ברכות און ער האט

פֶּאֶרְפֵּעֶלְט דִּי בְּרָכָה "שְׁלֵא עֲשִׂנִי גוֹי", אִיז צוֹנְעֵנְאָנְגֶען צו אים א פֶּשׁוּטֶער אִיד, און ער האט אים געזאגט, רבי איר האט פֶּאֶרְפֵּעֶלְט דִּי בְּרָכָה 'שְׁלֵא עֲשִׂנִי גוֹי', האט אים דער הייליגער באַרְדִּיטְשׁוֹבֶער רַב זי"ע גענטפֿערט גלייב מיר אײַךְ האב נישט פֶּאֶרְגֶעסן, נאר ווען אײַךְ בין אויפֿגעשטאנען בין אײַךְ געווען אזוי צופֿראכן אז אײַךְ האב נישט געהאט מיט וואס זײַךְ מְחַיֶה צו זײַן, בײַז אײַךְ האב געגעבן א טאגן און געזאגט דִּי בְּרָכָה "שְׁלֵא עֲשִׂנִי גוֹי", און מיט דעם האב אײַךְ זײַךְ מְחַיֶה געווען, און אז אײַךְ האב עס שוין געזאגט אײַנמאל דאָרף אײַךְ עס נישט זאגן נאכאמאל.

זעהט מען פון דעם ווי אזא גרויסער צדיק ווי דער הייליגער באַרְדִּיטְשׁוֹבֶער רַב זי"ע וואס דער הייליגער רבי האט אים זייער אויסגערומט און האט אים גערופן דער "פֶּאֶר הַדּוֹר", און ער האט געזאגט אז ער איז די תּפִּילִין פון הקדוש ברוך הוא, ווארום ער איז שטענדיג מלמד זכות אויף אידישע קינדער, פונדעסטוועגן האט ער נישט געהאט מיט וואס מְחַיֶה זײַן זײַךְ און פֿרײַלײַךְ זײַן, נאר מיט דִּי בְּרָכָה פון "שְׁלֵא עֲשִׂנִי גוֹי", אײַבערדעם דאָרפֿסטו זעהן זייער זײַךְ שטארקן און פֿרײַלײַךְ זײַן, ווארום דער עיקר פון א איד איז שטענדיג זײַן פֿרײַלײַךְ, וּבְפֶרֶט ווען ער איז מְקַיִים א מְצוּהָ, ווי דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות שמחה סימן א) כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מְצוּהָ בְּשִׂמְחָה בִּידוּעַ שְׁלָבוּ שְׁלָם עִם אֱלֹקָיו; און עס ווערט געברענגט אין זוהר (תּצוּהָ קפ"ד) תּוֹרָה דְבַר נֶשׁ מְשִׁיךְ לְגַבִּיּה תּוֹרָה אַחֲרָא עֲלָאָה, [ווען א מענטש פֿרײַדט

זיך אויף די וועלט ווערט נמשך אויף אים א שמחה פון
 יענע וועלט]; איבערדעם זעה צו זיין נאר פרייליך, איך ווייס
 אז עס איז זייער שווער, ווארום אויף יעדן מענטש גייט
 איבער שווערע ביטערע נסיונות, פונדעסטוועגן האט דער
 הייליגער רבי געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) אז אויף
 שמחה מוז מען האבן מסירות נפש, זיך גייטן פרייליך צו
 זיין, מיט אלע בוחות.

איך האף דו וועסט מיר פאלגן וועט דיך גוט זיין אויף די
 וועלט און אויף יענער וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תסו

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר פי תשא י"ב אדר ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל האברה היקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

זעה זיך צו שטארקן, קיין שום זאך אין דער וועלט זאל
 דיר נישט קענען אראפוארפן.

דו זאלסט וויסן, באופן דו זאלסט האבן פת זיך צו שטארקן,
 און קיין שום זאך זאל דיך נישט אראפוארפן, איז נאר
 דורך לערנען תורה הקדושה, ווארום די תורה הקדושה
 איז די חכמה פון בורא כל עולמים, און ווען א איד לערנט

תּוֹרָה גַּיִט עַד אַרְיִין כְּבִיכּוֹל אִין דִּי חֲכָמָה פּוֹן דְּעַם בּוֹרָא
כָּל עוֹלָמִים, אֹון דָּאס הוּט אִים אָפּ פּוֹן אַלְעַם שְׁלֵעֲכַטְס,
ווי דִּי חו"ל זָאָן (אִיכָּה רַבָּה מְקַדְמָה) הַמְאֹור שְׁבִיבָה יַחֲזִירָנוּ לְמוֹטָב;
דָּאס דִּי לְעַכְט פּוֹן דִּי תּוֹרָה בְּרַעַנְגְט צוּרִיק אַ אִיד צוּם
גּוֹטן, עַד זָאל אָנְהֵיבֵן פֿאַלְגֵן דְּעַם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אֹון
זִיךְ צוּקְלֵעֵבֵן צוּ אִים.

אִיךְ וּוּאַלְט דִּיךְ זַייער גֶּעוּוּאַלְט בְּעַטֵּן פֿאַר דִּיין טוֹבָה וועגן,
דו זאַלְסט מֵאָכֵן זִיךְ אַ שִׁיעוֹר אִין בְּבִלִי אִין יְרוּשָׁלַּמִי
אֹון תּוֹסְפֶתָא, דָּאס הֵייסֵט יַעֲדֵן טָאָג זאַלְסטוּ לְעַרְנֵעֵן אַבִּיסֵל
אִין דִּי דִרִי לִימוּדִים, אֹויב דו קענְסט לְעַרְנֵעֵן אַ דָּף אִיז
נִישְׁטאַ קיין בְּעַסְעֶרֶע זאַךְ פּוֹן דְּעַם, מִיט דְּעַם בּוִיעֶסטוּ זִיךְ
אֹויף אַ בִּי'ת, דָּאס אִיז דִּי רֵאשִׁי תִיבּוֹת בְּבִלִי יְרוּשָׁלַּמִי
תּוֹסְפֶתָא, דו בִּיסֵט אִינגאַנְצֵן יַעֲצֵט דִרִי חֲדָשִׁים נָאכֵן חֲתוּנָה,
ווען דו זאַלְסט יַעֲצֵט אָנְהֵיבֵן יַעֲדֵן טָאָג צוּ לְעַרְנֵעֵן אַ שִׁיעוֹר
אִין דִּי דִרִי לִימוּדִים, בְּמִשְׁךְ כְּמָה יֵאָרֵן וועסטוּ קענען ענְדִּיגֵן
נאַנְץ בְּבִלִי יְרוּשָׁלַּמִי אֹון תּוֹסְפֶתָא אֹון דו הַאָסט זִיךְ
אויפֿגעבּוִיעֵט אַ בִּי'ת, אֹון דו זאַלְסט אָנְהֵיבֵן נָאכְאַמָאל,
אזוי זאַלְסטוּ זִיךְ פִּירֵן דִּיין גאַנְץ לְעַבֵּן, אִיךְ קען דִּיךְ נִישְׁט
מִסְבִּיר זִיין דָּאס חֲשִׁיבּוֹת פּוֹן דְּעַם, דו וועסט שְׁפִירֵן אַן
אַנְדֶּערֶע סָאָרט טַעַם אִין דִּיין לְעַבֵּן, ווען אַ אִיד לְעַרְנֵט יַעֲדֵן
טָאָג אַ דָּף גְמָרָא בְּבִלִי, אַ דָּף גְמָרָא יְרוּשָׁלַּמִי, אַ פֶּרֶק אִין
תּוֹסְפֶתָא, שְׁפִירֵט עַד אַ גֶּעוּוּאַלְדִּיגֵן לְעַכְט, עַד שְׁפִירֵט זִיךְ
גוּט מִיט זִיךְ, אִיךְ ווייס אִיךְ הָאָב זִיךְ אויפֿגעבּוִיעֵט הֵיינְטִיגֵן
טָאָג אַ בִּית, אַ רוֹחֲנִיוֹת'דיג הוּיז, אֹון אַז דו וועסט זִיךְ

באפלייטן וועסטו קענען לערנען אפילו צווי דפּים אָדער דריי דפּים, בפרט דו באקומסט יעצט קעסט, האסט נישט קיין טרדות פאר די נעקסטע צוויי יאר, ווי מען האט דיך צוגעזאגט, נויץ אויס די הייליגע צייט, וועסטו שפירן אן אנדערע מענטש.

די תו"ל זאגן (כתובות נט.) הבטיילה מביאה לידי שעמום, ליידניגין ברענגט דעם מענטש צו אלע סארטן משוגעתיך, ביז לידי זימה וכו', אז א מענטש האט נישט וואס צו טון מיט די צייט ער פיסטעוועט וכו' גייט ארום ליידניג וכו', מוז ער קוקן אין שמוץ וכו', טראכטן אין שמוץ וכו', און אזוי ווערט ער פארשטאפט דער קאפ דער מח און דאס הארץ, און ער ווערט פארדרייט מיט קשיות און מיט ספיקות אין די אמונה רחמנא לישזבן.

איבערדעם פאלג מיר יעצט דייקא זאלסטו זיך מאכן א שיעור אין די דריי לימודים, בבלי ירושלמי און תוספתא.

אויסערדעם זאלסטו לערנען יעדן טאג חומש מיט רש"י מיטן תרגום, אנהייבן פון די וואכעדיגע סדרה, און דאס איז א סגולה אויף אריכות ימים, ווי די תו"ל זאגן (ברכות ח.) לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור משלימין לו ימיו ושנותיו.

אויסערדעם זאלסטו זעהן זיך צוגעוואוינען זאגן אסאך פּרקים משניות בסדרן, ווארום משנה איז די

אוֹתוֹת וּנְשֻׁמָה, אִזְּ אַיִד לְעֶרְנֵט אִסְאָה מְשֻׁנּוֹת אִיז עֶר
מְזַבְּד זִיין נְשֻׁמָה פֿון אַלֶּעם שְׁלֶעכְטִם.

וְעַל כּוֹלֵם זְאָלְסְטוּ זִיךְ זַעְהֵן צוּגְעוואַוּאִינְעֵן אוּיִסְגִּיטֵן זִיךְ דָּאס
הָאָרֶץ פֿאַרן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אוּיף פֿראַסְט אַיִדיש,
דוּ זְאָלְסְט אִים דַּעַרְצִיילֵן אַלְסְדִינֵג וּוּאָס עִם גֵּיט אוּיף דִיךְ
דוּרְךְ, אִז דוּ וועַסְט זִיין שְׁטאַרְק אִין דַּעַם וועַט דִיךְ קִינְעֶר
נִישְׁט קענען אַראַפּוואַרְפֵּן.

זְאָלְסְט וּוּיִסֵּן אִז דִי גַאנְצֶע וועַלְט וועַרְט גַּעפִּירְט נָאָר דוּרְכֵן
בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים בְּהַשְׁנָחָה פֿרִטִי פֿרִטוֹת, גַּאָרְנִישְׁט
וועַרְט גַּעפִּירְט אַלִּיין, דִי אַלֶּע זאַכֵן אִיז נָאָר אַ דְּמִיּוֹן, אַ
מְעַנְטִש מִינְט עִם אִיז אַלִּיין, ס'אִיז נִישְׁט אַ זאַךְ אוּיִסְעֶר
דַּעַם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, אַיִבְעֶרְדֶּעם זְאָלְסְטוּ זִיךְ שְׁטאַרְקֵן
מִיט פֿשוּטֶע אַמוּנָה, און אַזוֹי וועַסְטוּ קענען רַעֲדֵן צוּם
באַשְׁעֶפֶר פֿון דִי גַאנְצֶע וועַלְט, בִּיִם אַנְפֶּאָנג וועַט דָּאָס
דִיר אַנְקוּמֵען זִייעַר שְׁנוּעֶר, עִם וועַט זִיךְ דִיר דאַכְטֵן אִז
קִינְעֶר הָעֶרְט דִיךְ נִישְׁט אוּיִם, אָבֶּער וועַן דִי אַמוּנָה וועַט
דִיר זִיין שְׁטאַרְק וועַסְטוּ גַעוואַוּיר וועַרן אִז דַּעַר בּוֹרָא כָּל
עוֹלָמִים אִיז דָּא, וּוּאָרום מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עֶר גַּעפִּינְט
זִיךְ אַיִבְעֶרְאָל, אַיִבְעֶרְדֶּעם קענְסְטוּ מִיט אִים רַעֲדֵן אַיִבְעֶרְאָל,
וּוּאָו דוּ גֵיִסְט, וּוּאָו דוּ שְׁטִיִסְט, וּוּאָו דוּ זִיִצְט קענְסְטוּ רַעֲדֵן
מִיט אִים, אַיִבְעֶרְדֶּעם בַּעַט אִיךְ דִיר זִייעַר שְׁטאַרְק דוּ
זְאָלְסְט זִיךְ שְׁטאַרְקֵן, קִיין שוּם זאַךְ אוּיף דַּעַר וועַלְט זְאָל
דִיר נִישְׁט אַראַפּוואַרְפֵּן פֿון אִים, און הָאָב נִישְׁט קִיין חֲלִישוֹת

הדעת, דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט (ליקוטי
 מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) עס איז קיין יאוש נישט פארהאנדין;
 ס'איז נישטא אזא זאך אז א איד זאל זיך מייאש זיין,
 אפילו פון די גרעסטע ירידות און נפולות קען ער זיך
 אויפהייבן און צוריקקומען.

איך האף אז דו וועסט מיר פאלגן וועסטו האבן אן אנדערע
 סארט לעבן, און עס וועט דיר אלעס גרינג אַנקומען,
 דער עיקר זאלסטו זעהן היטן אויף דיין שלום בית.
 זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תסז

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר פי תשא י"ב אדר ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זויפיל איך זאל דיר נישט שרייבן, און וויפיל איך זאל
 נישט רעדן מיט דיר און מסביר זיין דאס גרויסקייט
 פון דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים איז נישט גענוג,
 ווארום דאס איז א זכות הרבים לדורי דורות, א מענטש
 זאגט א דרשה ווערן אלע איבערגענומען, ביז ביטול הבחירה
 וכו', אפער ווען מען גייט ארויס אינדרויסן קומט דער ווינט
 וכו' און לויטערט אויס דעם מח און מען האט שוין אלעס
 פארגעסן, אפילו פריערט איז געווען ביי אים ביטול הבחירה

וכו', קען זיין א מענטש געדענקט נאך א וואך צוויי די
 דרשה און זיין הארץ ציט צום בורא פל עולמים דורכדעם,
 אבער נאכדעם ווערט ער אפגעקילט וכו', ווארום אויף יעדן
 איינעם גייט איבער אויף דעם עולם פארשידענע איבערגייעכץ
 און פראבלעמען וכו', אפילו ווען עס ווערט אפגעטעפיט
 דער שיעור און מען לייגט דאס ארויף אויף א טעיפ וכו',
 די מציאות ווייזט אז ביים סוף ווערט דאס צוריסן וכו'
 וכו', מה שאין כן א ספר גייט מסוף העולם ועד סופו און
 עס בלייבט לדורי דורות, דערפאר האט דער הייליגער רבי
 נתן געטייטשט דעם פסוק (תהלים קי"ט) "צדקתך צדק לעולם
 ותורתך אמת" וואסערע צדקה בלייבט אויף שטענדיג?
 ווען מען העלפט ארויס דריקן ספרים וואס זענען תורת
 אמת פון צדיק אמת, און מען זעהט בחוש דאס אלע
 ברסלב'ר חסידים זענען מקורב געווארן נאר דורך דעם
 הייליגן רבינ'ס ספרים, יעדער איינער פון אן אנדער ספר
 וואס האט אים געצויגן.

דער טשערניגער רב זצ"ל ברענגט אין זיין ספר פרפראות
 לחכמה (אויף די תורה אין ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) דאס
 ער האט אליין געהערט פון הייליגן רבי נתן זי"ע אז ער
 האט אסאך געטראכט וויאזוי ער קען ממשיך זיין דעם
 רבינ'ס אור אויף לדורי דורות און עס זאל אריינגיין אין
 דער וועלט, איז אים געקומען די החלטה נאר צו שרייבן
 אלעס וואס ער האט געהערט פון דעם הייליגן רבי'ן, און
 מתדש זיין אין דעם, וואס דאס איז זיינע ספרים.

עם איז באוואוסט ביי אונזערע לייט דאס גרויסקייט פון דעם טישערינער רב זצ"ל, ער איז געווען בקי בכל התורה בולה (אזוי ווי מען זעהט אין זיינע הייליגע ספרים וואס ער האט איבערגעלאזט נאך אים) זיין שטייגער איז געווען, ער פלעגט זיין פארמאכט ער האט נישט געוואלט האבן צוטוהן מיט קיין שום מענטש, ווארום ער איז געווען א גרויסער מתמיד, און ער האט נישט געוואלט מען זאל אים שטערן. ווען אונזערע לייט פלעגן אים בעטן ער זאל פארלערנען ברבים "ליקוטי מוהר"ן" פלעגט ער זיך שטענדיג ארויסדרייען מיט אנדערע תירוצים, ער האט נישט געוואלט פארלערנען ברבים. איינמאל האבן אונזערע לייט זיך געקשנט מיט אים, אפשר דאך וועט ער דאס מאל יא לערנען ברבים "ליקוטי מוהר"ן" האט ער געענטפערט "וואס ווילט איר פון מיר? איך וועל לערנען "ליקוטי מוהר"ן" לדורות, און ער האט זיי מרמוז געווען אז ער וועט איבערלאזן א ספר א פירוש אויפן "ליקוטי מוהר"ן", און אזוי האט ער טאקע געטוהן, ער האט אפגעדריקט זיין ספר "פרפראות לחכמה" א פירוש אויפן ליקוטי מוהר"ן וואס דאס איז געווען דער ערשטער פירוש אויפן הייליגן רבינ'ס ספר, און רבי אברהם בן רבי נחמן ז"ל האט אמאל געזאגט פאר זיינע תלמידים, אז זיין פירוש "ביאור הליקוטים" אויפן הייליגן רבינ'ס ספר ליקוטי מוהר"ן איז ער גתעורר געווארן מחבר צו זיין נאכדעם וואס ער האט געזעהן דעם ספר "פרפראות לחכמה".

וְזַעַן אִידָּךְ בֵּין יוֹנָג גַּעְוֹעַן הָאָב אִידָּךְ גַּעְלֶעֶרְנֵט זַייעֶר אַסאַךְ
 דַּעַם הַיִּילִיגֵן רַבִּינ'ס סְפָרִים מִיט אַ מוֹרָא'דיגע הַתְּמֻדָּה,
 וּוּאָס מָעַן קָעַן גַּאַרְנִישֵׁט מַסְבִּיר זַיִן, וּבְפֶרֶט דִּי "לִיקוּטֵי
 הַלְכוֹת" הָאָב אִידָּךְ גַּעְלֶעֶרְנֵט אָן אַ שִׁיעוּר מָאָל, און אִידָּךְ
 הָאָב אַיִנגַעזֶעֶהֶן ווי הַיִּינֵט אִיז דַּער דוּר אַזוי גַּעפֶּאַלֵן וְכוּ',
 הֵן מִיט פֶּפִּירוֹת און אַפִּיקוֹרְסוֹת וְכוּ', הֵן מִיט שְׁמוּץ פֿון
 גִּיאוֹף וְכוּ', און וּוּאָס ס'גִּיט דוּרְךְ אויף פֶּחֹרִים און יוֹנְגַעֲלִיט
 וְכוּ' וְכוּ', הָאָב אִידָּךְ זִיד מִיִּישֵׁב גַּעְוֹעַן אַז מָעַן דַּאַרְף אַרויסִנְעֶמַעַן
 דַּעַם תְּמַצִּית פֿון הַיִּילִיגֵן רַבִּינ'ס סְפָרִים, און פֿון דַּעַם הַיִּילִיגֵן
 רַבִּי נֶתָנ'ס סְפָרִים (וּוּאָס דָּאָס אִיז אַיִן זַאךְ וּוּאָרוּם דַּער רַבִּי
 מִיטָן תְּלֻמִּיד אִיז אַיִנָּס, ווי ס'אִיז פֿאַוואָסֵט בִּי אַוּנוּ וְכוּ'),
 און פֿון דַּעַם אִיז אַרויסִנְעֶקוּמַעַן דִּי אַלֶּע קוֹנְטֶרַסִים וּוּאָס אִיז
 עַל פִּי רוֹב דְּרָשׁוֹת וּוּאָס אִידָּךְ הָאָב גַּעֲהַאַלְטֵן בְּרַבִּים, און
 עַם אִיז שׁוּיִן גַּעֲדֶרִיקֵט גַּעוּוּאַרְן בִּיז יַעֲצֵט אַיִבֶּער טוּזֶנְעַנט
 פּוֹנֶף הוּנְדֶערֵט עֶרֶלִי קוֹנְטֶרַסִים וּוּאָס רַעֲדֵן פֿון אַלֶּע נוֹשָׁאִים
 וּוּאָס עַם גִּיט אַיִבֶּער אויף יַעֲדֵן מַעֲנִישׁ, אויסֶער דַּעַם אַ
 פִּירוּשׁ "שְׁפֵת הַנַּחֲל" אויפֿ'ן לִיקוּטֵי מוֹהֲר"ן, און אַ פִּירוּשׁ
 "נִהְרֵי אַפְרָסְמוֹן" אויפֿ'ן סִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת, און אַ פִּירוּשׁ "בִּיאוּרֵי
 הַמִּדּוֹת" אויפֿ'ן סֵפֶר הַמִּדּוֹת, און נָאךְ זַייעֶר אַסאַךְ סְפָרִים
 אויף דִּי תוֹרָה און מוֹעֲדִים און אַגְדוֹת חו"ל וְכוּ' וְכוּ', און
 עַם אִיז שׁוּיִן דָּא זִיבֵן פִּירוּשִׁים אויף אָבוֹת, וְעַל פּוֹלָם
 טוּזֶנְעַנטֶער בְּרִיוּוּ אִין שְׁאַלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֲל", וּוּאָס
 בִּיז יַעֲצֵט הָאָט מָעַן שׁוּיִן אַפּֿגַעֲדֶרִיקֵט אַכֵּט און גִּינְצִיג חֲלָקִים,
 וּוּאָס עֲנֵטֶה־אַלֵּט דְּרִי און צוואַנְצִיג טוּזֶנְעַנט בְּרִיוּוּ, בִּיז שְׁנַת

תשנ"ד, ווארום איך האב פארשטאנען וואס דער היינטיגער דור דארף האבן, און די ספרים זענען שוין געדריקט געווארן אין די לעצטע פערציג יאר אין מיליאנען, אן קיין שום גוזמא, און עס איז צושפרייט געווארן אויף די גאנצע וועלט, און מען זעהט וואס דאס האט אויפגעטוהן, ווארום אין די לעצטע פערציג יאר איז געווארן א מהפיכה אין די ברוסלער חסידים, עס איז מקורב געווארן צענדליגער טויזענטער חסידים, יעדן ראש השנה קומען צו נאך טויזענטער און טויזענטער חסידים צום הייליגן קיבוץ קיין אומן.

איבערדעם בעט איך דיר דו זאלסט מיר ארויסהעלפן, ווארום וואס איך האב אויפגעטוהן אין די לעצטע פערציג יאר איז נאך גארנישט וואס איך וויל הערשט יעצט אנהייבן, (זאל דער בורא כל עולמים מיר געבן יארן), איבערדעם פריי דיך זייער שטארק וואס דו האסט געקויפט די מאשינען, און דו האסט אנגעהויבן צו דריקן די ספרים, עס איז א אויסטערלישע זכות הרבים, עס ראטעוועט אפ בחורים און אינגעלייט וכו' וכו', און עס העלפט זיי ארויס אין זייערע שווערע ביטערע איבערגייעכץ וכו' וואס זיי מאכן מיט.

נאכן קונטרס "סדר הישיבה" זאלסטו אפדריקן דעם קונטרס "כיבוד אב ואם" קודם צו ווייזן פאר די וועלט אז אדרבה מיר זענען יא מכבד ראשי ישיבות און משגיחים וכו' און א וועג וויאזוי צו לערנען תורה הקדושה, און אויך ווי מיר זענען מוראדיג מקפיד אויף כיבוד אב ואם, גישט ווי

מָען האַט אַרױסגַעלאָזט אױף אױנז אַ שְׁלֵעכְטן נאַמָען. און גלייך נאַכדעם האָב אױך זײער געוואַלט זאַלסטו שױן נאָך פּוּרים אָנהײבן צו דריקן די הַגְדָה מיטן פּירוש "אור זרוע", אױך האָב זײער געוואַלט דריקן לְכָל הַפְּחוֹת פּוּנף טױזענט, דאָס װעט אַלעס אַװעקגיין בײַז פּסח, (זאַלסט דאָס דריקן פּוּנְקט די גרױסקײט װי דו האַסט געדריקט דעם ספּר "גְּנוֹי הַמֶּלֶךְ" אַ פּירוש אױף מְגִילַת אֶסְתֵּר). די הַגְדָה קױפּט יעדער אײַנער, און דאָס אײַז אַ זכּוּת הַרְבִּים, װאָרום עָם אײַז אַ װאָונדערליכע פּירוש.

דער עיקר זאַלסט זײך זעהן צו שטאַרקן, און דער בוראָ פֿל עולמים װעט דײך געבן שפּע בְּרָכָה װהצְלָחָה, און װאָס דו װעסט טױהן װעסטו מַצְלִיחַ זײן, און עָם װעט דײך קײנמאַל נישט פּעלן קײן פּרַנְסָה, װאָרום דער הייליגער רַבִּי האַט געזאָגט "פּוּן װעמען אױך נעם, דעם געב אױך". זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן און פּרייליכן פּוּרים

תּסח

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר ויקהל פקודי י"ז אדר ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵרוֹ יֵאִיר
אױך האָב דערהאַלטן דיין בְּרִיוּ.

כאַטש דיין כּוּנָה אײַז לְשֵׁם שְׁמַיִם, פּוּנְדעסטװעגן זאַלסטו געדענקן װאָס די תּו"ל זאָגן (חולין מד:): תּרַחֵק מִן

הביעור ומן הדומה לו; איינמאל אז מען לאַזט זיך אריין אין די פּלי שופּכין וואס עס הייסט אינטערנעט וכו', קען מען שוין פון דארט נישט ארויסגיין, דער סמ"ך מ"ם רעדט צו דעם מענטש גיי אריין אין די פּלי שופּכין וכו', און דו וועסט פון דארטן ארויסשלעפּן מענטשן וכו', זיי וועלן דאך האבן פון דארטן התחזקות וכו', אפער דערווייל באפסטו נישט איינמאל דו וועסט אריינגיין אין די פּלי שופּכין וואס עס הייסט אינטערנעט וכו', יוא טאב וכו', וועסטו אריינפאלן אין אזא שאול תחתית ומתחתיו וואס דו וועסט שוין נישט קענען ארויסגיין פון דעם.

איבערדעם פאלג מיר, אנטלויף פון דעם, ווארום קיין גוטס וועט דאס דיר נישט ברענגן, און שלמה המלך זאגט (משלי ז) ועתה בנים שמעו לי והקשיבו לאמרי פי: אל ישט אל דרכיה לבך אל תתע בנתיבותיה כי רבים חללים הפילה ועצמים כל הרגיה: איך האף דו וועסט מיר פאלגן וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענע וועלט.

זואויל איז דעם אינגערמאן אדער דער בחור וואס ער אנטלויפט פון די פּלי שופּכין וואס עס הייסט אינטערנעט, אדער איי פאד, אדער יוא טאב, וכו', וכו', ווייל מען קען דורכדעם פארלירן ביידע וועלטן, און ווערן א גרויסער נוף און א אפיקורס רחמנא לישזבן.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

 תּסׁט

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ג' לְסֵדֶר וַיְקַהֵל פְּקוּדֵי י"ט אֲדָר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלֵטָן דִּיין בְּרִיוּן.

זַעֲה זִיךְ צו דְּעֶרְהֵאֲלֵטָן בְּיִין שׁוּם זֵאךְ אִין דְּעַר וְוַעֲלֵט זֵאל
 דִּיךְ נִישְׁט אַראָפּוואַרְפֵן, דִּי וְוַעֲלֵט אִיז הוּיֵלַע נְסִיוֹנוֹת,
 אַזױ ווי דְּעַר הַיִּלְיִגֶעַר רַבִּי הָאֵט גְּעִזאַגט פֿאַר'ן הַיִּלְיִגֵן רַבִּי
 נָתָן (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימֵן ש') אַלְעֵם וְוַאס דו זַעֲהָסְט אויף דִּי וְוַעֲלֵט
 אִיז וְוַעֲגֵן דִּי בְּחִירָה און דִּי נְסִיוֹן; דָּאס הַיִּסְט, מְעַן פֿרוּבִירט
 אויס יַעֲרֵן מְעַנְטִשׁ צו זַעֲהֵן צו וְוַעֲמַעַן עַר וְוַעֲט לױפֵן וְוַעֲן
 עַר וְוַעֲט הָאָבֵן אַ אַיִבֶּעֲרִיִּיעֶכְטִין וְכוּ' וְכוּ', אַיִבֶּעֲרִדַעס הָאֵט
 אונז דְּעַר הַיִּלְיִגֶעַר רַבִּי אויסגְּלַעַרְנֵט אַז אַ מְעַנְטִשׁ דָּאָרף
 זִיךְ צונגְּעוואַוינען גִּיין אִין אַ פֿלאַץ וואוּ בִּינֶעַר אִיז נִישְׁטאַ,
 און זִיךְ אויסרְעֵדֵן זִיךְ דָּאס הָאָרֶץ פֿאַר'ן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים,
 כָּאֲטִישׁ בִּיַּים אַנפֿאַנג וְוַעֲט זִיךְ דָּאכְטֵן אַז וְוַאס רַעַד אִיךְ
 דָּא? וְוַעַר הַעֲרֵט מִיר דַּעַן אויס? דָּאס אַלְעֵם קוּמט פֿון
 בְּפִירוֹת וְוַאס אִיז אַרִיין אִין דַּעַם מְעַנְטִשׁ וְוַעֲגֵן זִיין זִינְד וְוַאס
 עַר הָאֵט גְּעִזִּינְדִּיגְט, בְּפִרְט מִיט חֲטָאוֹת נְעוּרִים וְוַאס דָּאס
 פֿאַרְבֿלֶעַנְדֵט דַּעַם מְעַנְטִשׁ'נס אויגֵן, ווי דְּעַר הַיִּלְיִגֶעַר רַבִּי,
 רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ פֿון לִזְעַנְסְק זי"ע בְּרַעַנְט אִין זִיין צַעֲטִיל קָטָן
 דָּאס חֲטָאוֹת נְעוּרִים פֿאַרְבֿלֶעַנְדֵט דַּעַם מְעַנְטִשׁ דִּי אויגֵן,
 בִּזוּ עַר כֹּאפֿט נִישְׁט ווי ווייט עַר אִיז פֿון בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים,
 אויך זֵאגְט דְּעַר הַיִּלְיִגֶעַר רַבִּי (סֵפֶר הַמְדוּת אוֹת אַמוּנָה סִימֵן כ"ב)

הַפִּשְׁעֵשׁ שֶׁל אָדָם מִכְּנִיִּם כְּפִירָה בְּאָדָם; און ווי דער נְבִיא זאָגט (ישעיה נ"ט ב') "כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדָלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹקֵיכֶם וְחַטָּאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָּנִים מִכֶּם מִשְׁמוּעַ" ווארום ווען א איד האט די אַמְת'ע אַמוּנָה אין בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, און ער ווייסט אז עס איז נישטא קיין שום מציאות אויסער אים, און אלעס וואס ער זעהט און הערט און שפירט איז געטליכקייט, און ער איז זיך מבטל אינגאנצן צו עצם עצמיות אלקותו יתברך, דעמאלט וואלט ער נישט געהאט קיין שום נסיון צו רעדן צום בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, ווארום ער וואלט געשפירט אז ער איז דא, ווי דער הייליגער רבי זאָגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ב) פאַרוואס רעדט נישט א מענטש צום בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים? ווייל ס'איז אריין אין אים פפירות דורך זיינע זינד. אבער ווען ער וואלט געהאט די אַמְת'ע אַמוּנָה אז עס איז נישטא קיין שום מציאות אויסער דעם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, דעמאלט וואלט ער נישט געהאט קיין שום נסיון צו רעדן צו אים.

איבערדעם בעט איך דיר זייער, זעה זיך צו דערהאלטן פון וואס עס גייט אויף דיר דורך, און געוואזן זיך צו זיך מתוודה זיין פאר'ן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אויף אלעס וואס דו האסט געטון, ווארום דער הייליגער רבי זאָגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד') ווען א מענטש זינדיגט ווערט אריינגעקריצט די עבירות זיינע אין זיינע ביינער, אזוי ווי דער נְבִיא זאָגט (יחזקאל ל"ב) וְתָהִי עֲוֹנוֹתֶם חֲקוּקָה עַל עֲצֻמוֹתֶם; און דאס פייניגט אים, אבער ווען דער מענטש איז זיך מתוודה און

עַר זָאגְט אַרויס פֿאַר'ן בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים וּוּאָס עַר הָאָט
 גֶעטוּן וְכוּ' וְכוּ', דַעמָאָלֵט גִייען אַרויס אַלע זײַנע עוֹנוֹת וּוּאָס
 זַענען אַרײַנגעקִרײַצט אײַן זײַנע בײַנער, און עס הײבט אײַם
 אָן צו לײכטן דָאָס גַעטלײכע לַעבֶט, עַר שְפִירט ווי דַער
 בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים אײַז מײַט אײַם, בײַ אײַם, לַעבֶן אײַם,
 אײַבערדעם זײ שְטאַרַק אײַן די עבֹדָה פֿון רַעדן צום בּוֹרָא
 פֿל עוֹלָמִים אויף פֿראַסט אײַדיש, קוק אויף קײנעם נײַשט,
 וּוּאָס הָאָסטו מײַט אָן אַנדערן? דַער הײלײַגער רַבִּי זָאָגט (פֿפֿר
 הַמִּדּוֹת אוֹת עֲצוּבוֹת סײַמֵן כ"ח) מִי שְׂאִינוֹ מִתְּנוּדָה עַל עוֹנוֹתָיו אַנְחָה
 וְדָאָנָה בָּאִים עָלָיו; ווײַדעראָום זָאָגט עַר (שם, אוֹת ווײַדוֹי דְבָרִים סײַמֵן
 ד') מִי שְׂאִינוֹ מִתְּנוּדָה עַל עוֹנוֹתָיו מוֹרָא בָּא עָלָיו; אײַבערדעם
 זײ נײַשט קײן בְּטָלָן, דו הָאָסט יַעֲצֵט אַסאַךְ צָרוֹת וְכוּ', דו
 הָאָסט זײַך פֿאַרפֿלאַנטערט אײַן שְׁנוּעֶרע מַצְבִּים, וְכוּ', פֿאַרליר
 זײַך נײַשט, און גײ אײַן אַ פֿלאַץ וּוּאָו קײנער אײַז נײַשטאַ און
 דאַרְטן זָאָלסטו זײַך אויסרַעדן דָאָס האַרְץ פֿאַר'ן בּוֹרָא פֿל
 עוֹלָמִים, און אויסדערצײלן אַלסדײַג וּוּאָס עס גײט אויף דיר
 דוֹרְךָ, און זָאָלסט בַּעֲטָן מײַט רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, און אַזױ
 זָאָלסטו טוהן טָאָג אײַן טָאָג אײַם, נײַשט מײַד ווערן, וועסטו
 זַעהן ווי דו וועסט הָאָבן גְרוֹיסע יְשׁוּעוֹת, און אַפֿענע גַסִּים,
 אַז וואויל אײַז דַעם מַעֲנֵטֵש וּוּאָס עַר פֿאַלגט דַעם הײלײַגן
 רַבִּי'ן און עַר אײַז דָאָס מְקַיִים אָן קײן שׁוּם חֲכָמוֹת, וּוּאָרום
 דַער הײלײַגער רַבִּי הָאָט אונז דַערצײלֵט (שיחות הַר"ן סײַמֵן קנ"ד)
 אַז דַער עיקר וּוּאָס עַר אײַז גַעקוּמען צו זײַן גְרוֹיסע מַדְרִיגָה
 אײַז נָאר גַעווען ווײַל עַר הָאָט זײַך גַעפֿירט ווי אַ פֿראַסטײַק,

דאס הייַסט ער האט זיך געפירט בתמימות ופשיטות, גערעדט זייער אסאך צום בורא פל עולמים אויף אידיש, און געזאגט אסאך תהלים, און ער האט בפירוש געזאגט ווען איך זאל וויסן אין דער יוגנט צו וואס מען קען קומען דורך התבודדות דאס הייַסט רעדן צום בורא פל עולמים אויף פראסט אידיש, וואס איך האב געטון א גאנץ יאר וואלט איך געטון אין איין טאג, און ער האט זייער געפענקט נאך די עבודה פון תמימות ופשיטות, אסאך צו רעדן צום בורא פל עולמים אויף אידיש, אזוי ווי א פראסטער פשוטער מענטש.

שטארק זיך מיט די הייליגע הנהגה, וועסטו זעהן ביי דיר א גרויסע שינוי לטובה, אפער דו זאלסט זיין א גרויסער עקשן נישט נאכלאזן, טאג ביי טאג נאכט ביי נאכט זאלסטו גיין צום בורא פל עולמים און פון אים בעטן, וועסטו אונדאי געהאלפן ווערן.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תע

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר ויקהל פקודי י"ט אדר ה'תשע"ב

שלום וברכה אל הפחור ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך בעט דיך זאלסט זיין זייער פרייליך, כאטש דאס קומט

דיר אן זייער שווער, ווארום די חז"ל זאגן (במות סב):

אָמַר רַבִּי תַנְחוּם אָמַר רַבִּי חֲנִילָאִי, כָּל אָדָם שָׂאִין לוֹ אִשָּׁה
 שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמֻחָה, בְּלֹא בְרָכָה, בְּלֹא מִזְבֵּחַ, וְכוּ', פּוֹנְדֵעַסְטוּוּעֵגֶן
 אוֹיב אַ בַּחוּר שְׂטֵאֲרֶקֶט זִיךְ מִיט שְׂמֻחָה דָאס אַלִּיין
 דֶּערֶנְעֵנטֶערט זיין יִשׁוּעָה, אַ בַּחוּר וּוּאס אִיז אַ פֿרִיילִיכֶער
 וְכוּ', און נֶעמֶט יַעֲדֵן אִינֶעם אוֹיף מִיט אַ שְׂמִיכָל, און עַר
 אִיז אַ גֶּעוּלְדִיגֶער, עַר הָאָט אַן אַנְדֶּערֶע סָאָרט חֵן אוֹיף
 זיך, און מֶענְטְשֵׁן הָאָבֶן אִים לִיב, קִינֶער הָאָט גִישֵׁט לִיב
 אִינֶער וּוּאס עַר גִּיט אַרוֹם מִיט אַ זױער פֿנִים וְכוּ', קִינֶער
 הָאָט גִישֵׁט לִיב אַ מֶענְטְשֵׁ וּוּאס עַר בַּאָקְלָאָנט זיך שְׂטֵעֲנִיג
 וְכוּ', קִינֶער הָאָט גִישֵׁט לִיב אִינֶער וּוּאס עַר הָאָט נָאָר
 טֵעֲנוֹת אוֹיף דִי גַאנְצֶע וועלֶט וְכוּ', אִיבֶּערֶדֶעס נֶעם זיך אִין
 דִי הֶעֱנֵט אַרִיין, און זַעה צו זיין נָאָר פֿרִיילִיךְ און גִּי אַרוֹם
 מִיט אַ פֿרִיילִיכֶן פֿנִים, מִיט אַ שְׂמִיכָל, און נֶעם אוֹיף יַעֲדֵן
 אִינֶעם בְּסֶבֶר פֿנִים יְפוֹת, וועסֶטוּ זַעֲהֵן אַז עֵס וועט גִישֵׁט
 זיין לֵאנֶג דָאס דו וועסֶט ווערֶן אַ חֲתָן און חֲתוּנָה הָאָבֶן
 און הָאָבֶן אַ גוֹט לַעֲבֹן.

דִי חֲנוּ"ל דֶּערֶצִיילֵן אונֶז (בְּרֻכּוֹת יז.) דָאס מֶען זָאָגט אוֹיף רַבֵּן
 יוֹחָנָן בֶּן זְבַאִי שְׁלֹא הִקְדִּימוּ אָדָם שְׁלוֹם מַעוֹלָם וְאַפִּילוּ
 נִבְרִי בְּשׁוֹק; אַז וואוּיל אִיז דֶּעם מֶענְטְשֵׁ וּוּאס גֶּעוואוּינֶט זיך
 צו, צו גִיין אִין דֶּעם וועג שְׂטֵעֲנִיג מִקְדִּים זיין שְׁלוֹם דֶּעם
 צווייטֶן מִיט אַ שְׂמִיכָל, דֶּער אִיז זִכָּה צו זַעֲהֵן דֶּעם גֵּן עֵדֶן
 אוֹיף דִי וועלֶט, ווארוֹם אַ פֿרִיילִיכֶער מֶענְטְשֵׁ קֶען מֶען זַעֲהֵן
 זיין גֵּן עֵדֶן אוֹיף זיין פֿנִים, ווי דֶּער היילִיגֶער רַבִּי זָאָגט (סֶפֶר
 חֲמֻדוֹת אוֹת צְדִיק חֶלֶק ב' סִימָן ה') כָּל אָדָם מְצוּיִר בְּזוּי פִּנּוּי גֵּן עֵדֶן

שְׁלוֹ; און דאס איז ווען ער האט א פֿרייליך פֿנים שְׁטענדיג, ווארום ביים בורא פֿל עלמים שטייט (דברי הימים א' ט"ז) "עוז וְחִדְוָה בְּמִקְוֹמוֹ" און דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"א) אז א מענטש גייט מיט א פֿרייליך פֿנים קען מען זעהן אין זיין פֿנים דעם צדיק וואס ער איז מקורב צו אים, אז וואויל איז דעם וואס ער גייט שטענדיג מיט א לעכטיג פֿרייליך פֿנים, נאר מיט קוקן אויף אים מאכט ער פֿרייליך אנדערע.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פֿרייליכן תּמיד

תּעאַ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ו' עָרַב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ לְסֹדֵר צו ז' נִסְחָן (שַׁבַּת הַגְּדוֹל) ה'תּשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוֹר ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאב דַּעְרֵהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

דו דארפסט זיך זייער אכטונג געבן נישט חבר'ן זיך מיט שלעכטע חברים, זאלסט נישט זאגן דאס מיר וועט גארנישט געשעהן, ווארום דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מ"א) דאס אפילו די האעף און אטעם און מכל שפן די דיבורים פון א רשע שאדט פאר'ן מענטש און ברענגט אין אים אריין שלעכטע געדאנקען און פירן אים אראפ פון אידישן וועגן, מכל שפן אז מען חבר'ט זיך מיט זיי און מען הערט זייערע דיבורים ווערט מען אונדאי

צוגעצויגן צו זיי, איבערדעם זאלסטו אנטלויפן פון שלעכטע
חברים און זאלסט עם נישט האלטן גרינג, ווארום דו קענסט
פארלירן די וועלט און יענע וועלט אין א קורצע צייט אויב
דו וועסט זיך מחבר זיין מיט שלעכטע חברים.

איך פֿרעג דיך, וואס פֿעלט דיך אויס זיך חבר'ן מיט
פארדארבענע חברים? דו וועסט דאך נאר ליידן פון
דעם וכו', און דו וועסט נישט קענען קיין שידוך טוהן,
ווארום מענטשן קען מען נישט פאפען, זיי וועלן זעהן מיט
וועמען דו חבר'סט זיך, און עם איז דא א פאלק'ס ווארט
"זאג מיר נאר ווער דיין חבר איז, וועל איך וויסן ווער דו
ביסט" איבערדעם בעט איך דיר זייער, אנטלויף פון שלעכטע
חברים, אזוי ווי מען אנטלויפט פון פייער, ווארום דורך
שלעכטע חברים קען מען זייער שנעל אראפגיין פון אידישן
וועג רחמנא לישזבן, און אויכעט ווערן אן אויסווארף.

נישט בחינם האבן די חז"ל געזאגט (אבות פרק א) "הרחק
משכבן רע ואל תתחבר לרשע" מען קען גרינג נשפע
ווערן פון זיי וכו', איבערדעם פֿדי דו זאלסט נישט אריינפאלן
אין שאול תחתית מוז מען דיר ווארענען דו זאלסט אנטלויפן
פון די שלעכטע חברים, האב רחמנות אויף זיך, און האב
רחמנות אויף דיין טאטע מאמע, ווארום די חז"ל זאגן (יומא
פ"ג.) מה תבריות אומרות עליו אוי לו לפלוגי שלמד תורה,
אוי לו לאביו שלמדו תורה, אוי לו לרבו שלמדו תורה,
פלוגי שלמד תורה ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מכוערין
דרביו; ווען א יונג פון ישיבה פירט זיך נישט אויף ווי

ס'דארף צו זיין, זאגן די מענטשן אָך און וויי פאר יענעם
 וואס ער האט געלערנט תורה אין די ישיבה וכו', קוק ווי
 ער זעהט אויס, אָך און וויי איז פאר זיין טאטן און מאמען
 וכו', און אָך און וויי איז פאר זיין רבי'ן, איבערדעם בעט
 אָך דיר זייער, ראטעווע זיך, און אנטלויף פון די שלעכטע
 חברים, וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענעם
 וועלט, און דו וועסט האבן א גוטן נאמען, און קענען טוהן
 א גוטן שידוך, און חתונה האבן נארמאל, און אויפבויען א
 אידישן שטוב.

אָך האף דו וועסט מיר פאלגן, וועסטו נישט חרטה האבן.
 זאלסט האבן א פרייליכן שבת און פשר'ן פסח.

תעב

בעזרת השם יתברך יום ו' ערב שבת קודש לסדר צו ז' ניסן (שבת הגדול) ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל האברך תיקר לי מאד ... גרו יאיר
 אָך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דו האסט נישט קיין אנונג וואס דו טוהסט אויף מיט די
 ספרים וואס דו דריקסט, דו ראטעוועסט אפ צופראכענע
 און פארלוירענע נשמות, דיין זכות איז נישט צו באשרייבן,
 ווי עם שטייט אין זוהר הקדוש (פרומה קב"ח): תא תזי כל מאן
 דאחיד בידא דחייבא, [קום און זעה, יעדער וואס ער האלט
 אן אין די הענט פון זינדיגע] ואשתדל ביה למשבק ארחא

בִּישָׁא, [און ער איז זיך מ'ש'ת'ד'ל זיי זאלן אָפּלאָזן די שְׁלֵעֲכַטֶּע
 וועגן וואס זיי האָבן זיך צוגעוואוינט צו דעם] איהו אַסְתֵּלֶק
 בְּתֵלַת סְלוּקִין מַה דְּלָא אַסְתֵּלֶק הָכִי בְר נִש אַחְרָא [ער
 גייט ארויף הויך הויך אין די עולמות וואס אן אַנְדֶּערֶע איז
 נישט זוכה צו דעם] גרים לאַכְפִּיָּיא סְטָרָא אַחְרָא [ער איז
 גורם מ'כניע צו זיין די סְטָרָא אַחְרָא] וְגָרִים דְּאַסְתֵּלֶק קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בִּיקְרִיָּה, [און ער איז גורם דאס פּבִּיכּוּל דער
 נאמען פון בורא פֿל עולמים זאל זיין טייער אויף דער וועלט]
 וְגָרִים לְקַיִמָא פֿל עֲלָמָא בְּקוּמִיָּה לְעֵילָא וְתַתָּא, [און ער
 איז גורם אז די וועלט און יענע וועלט זאל האָבן א קיום,
 ווארום אז מען איז מ'קרב מענטשן צום בורא פֿל עולמים
 און זיי איינערקענען אים, דאס איז דער עיקר קיום פון דער
 וועלט], וְעַל הָאִי בְר נִש בְּתִיב (מְלָאכִי ב) "בְּרִיתִי הִיְתָה אֵתוּ
 הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם" וְזָכִי לְמַחְמִי בְּנִין לְבְנוֹי, וְזָכִי בְּהָאִי עֲלָמָא
 וְזָכִי לְעֲלָמָא דְאַתִּי, [און אויף דעם מענטש איז געזאגט
 געווארן דער פֿסוק אז מיין בונד וועט זיין מיט אים און עס
 וועט רוען אויף אים דאס לעבן און דער שְׁלוֹם, און ער
 וועט זוכה זיין צו זעהן קינדער פון זיינע קינדער, און ער
 וועט זוכה זיין גליקליך צו זיין אויף די וועלט און אויף יענער
 וועלט] פֿל מארי דינין לא יבלין למידן ליה בְּהָאִי עֲלָמָא
 וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי [קיין שום מ'קטרג קען נישט מ'קטרג זיין
 נישט אויף די וועלט און נישט אויף יענע וועלט] עָאֵל
 בְּתַרְסָר תַּרְעֵי וְלִית מָאן דִּימְחִי בְּיָדִיה [און ער גייט אריין
 אין די צוועלף טויערן פון אלע צוועלעף שְׁבָטִים, און קיינער

קען אים נישט שטערן] ועל דא בתיב [און אויף אים איז געוואנט געווארן דער פסוק] (תהלים ק"ב) "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יבורך הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד זרח בחשך אור לישרים" וגו'; זעה זיך צו באפלייסן און אפצודריקן איין חלק "אשר בנחל" נאכן אנדערן, ווארום דאס ווערט צוכאפט היינט, ס'איז מממש הצלת נפשות. זאלסט האבן א פרייליכן שבת און פשר'ן פסח.

תעג

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר אחרי קדושים ט' איר ה'תשע"ב

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

דאנקען גאט ברוך הוא וברוך שמו וואס איך דערהויל זיך וכו', דער בורא פל עולמים האט מיט מיך געטוהן נסי נסים און איך בין מאמין באמונה שלימה אז דאס איז נאר בזכות תפילת רבים, וואס דאס מאכט א גרויסער רושם אין אלע עולמות.

איך פריי זיך זייער דאס דו האסט געקויפט גייע מאשינען פאר "קרן הדפסה - היכל הקודש", איך האף דו וועסט קענען אפדריקן אלע חלקים אשר בנחל אין אידיש, און זעה מען זאל נישט ארויסנעמען קיין שום בריוו, ווייל יעדע בריוו איז געשריבן געווארן נישט מיט טינט נאר מיט בלוט.

איך האב זייער געוואלט אויב ס'איז מעגליך אפצודריקן אלע חלקי אשר בנחל וואס איז געדריקט געווארן

בִּיז יַעֲצֵט שׁוֹיִן פִּינָף און ניינציג בְּרָכִים, (פּאַרשְׁטֵיט זיךְ
נישט אויף איינמאל, נאר יעדעס מאל אן אנדערע בְּרַךְ).

איך האף דו וועסט קענען אָפּדריקן אלע ספּרים וואס דער
בורא פל עולמים האט מיר מזכה געווען, עס איז נאך
דא א וועלט מיט פּתב יד, געב זייער אכטונג מען זאל נישט
אריינמישן אין מיינע ווערטער פּרעמדע הענט וכו' ווארום
יעדע זאך וואס איך שרייב איז דורכגעווייקט מיט טרערן, ווי
דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רס"ב, וחלק ב' סימן
ל') ווען מען איז מחדש אין תורה דארף זיין די חידושים
דורכגעווייקט מיט טרערן, כדי עשיו מיט זיינע אלופים וכו'
וכו' זאלן נישט יונק זיין פון דעם וכו', עיין שם. ווידעראום
זאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ח) אז מיט
חידושי דאורייתא דארף מען זיך זייער אכטונג געבן, מען קען
זיין אין איין מינוט א גנב א גאָף און א רוצח וכו' עיין שם.
איבערדעם בעט איך דיר אז אין מיינע ספּרים זאל זיך קיינער
נישט אריינמישן וכו', קיין איין פּרעמדע הענט זאל נישט
מוסיף זיין אויף וואס איך האב געשריבן וכו', אפילו די וואס
זיי זעצן איבער מיינע ספּרים אויף אידיש זאלן געבענטשט
ווערן מיט אלע ברכות, אבער נישט צולייגן אפילו איין ענגן.

איך האף אז דו וועסט פּאַרשטֵיט און דו וועסט מיר העלפן
אָפּדריקן אלע ספּרים, וועסטו זעהן דער בורא פל
עולמים וועט דיך נישט פּאַרלאָזן.

זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג

תעד

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹם ג' לְסֵדֶר אַחֲרֵי קְדוּשִׁים ט' אִיר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר תְּלִמִיד יְשִׁיבָה "תְּפָאֶרֶת הַתּוֹרָה"

דְּאֵנְקֵעֵן גָּאט בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ בְּזִכּוֹת דָּאס וְוּאס דו
הָאָסֶט אויסגְעֶזאַגט תְּהֵלִים פֶּאר מֵינְס וועגן הָאָט
מִיר אַסאַךְ גְּעֵהאַלְפֵן צו הֶעֱרַהוּיֵלֶן זײַך, אַיבֶּעֲרֵדֶעם פֶּעט אײַך
דִיר זײַער אויב עָם אײַז מְעַגְלִיךְ און עָם אײַז נִישְׁט צו שְׁווער
פֶּאר דִיר, זְאָלְסְטוּ אויסזאַגן יְעֵדֶן טָאג גאַנץ תְּהֵלִים, וְוּאָרוּם
דְּער הַיִּילִיגֶער רַבִּי הָאָט גְּעֶזאַגט (שיחות תּ״ר סִימָן צ״ח) אַמִּירַת
תְּהֵלִים מְעַלָּה גְּדוֹלָה פֶּאִילוֹ אַמָּרֶם דּוּד הַמְּלָךְ בְּעֶצְמוֹ. כִּי הוּא
אַמָּרֶם בְּרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, וְהַרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ מוֹנֵחַ בְּתוֹךְ הַתִּיבּוֹת
וּכְשֶׁאֵמָרֶם הוּא מְעוֹרֵר בְּרוּחַ פִּיו אֶת הַרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ עַד שְׁנַחֲשֵׁב
פֶּאִילוֹ אַמָּרֶם דּוּד הַמְּלָךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ. וְהוּא מְסוּגָל
מְאֹד לְרַפְּאוֹת הַחוֹלָה לְהִיּוֹת לוֹ בְּטַחֲחוֹן רַק עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
שְׁעַל יְדֵי אַמִּירַת תְּהֵלִים יוֹשִׁיעוּ הַשֵּׁם. וְהַבְּטַחֲחוֹן הוּא בְּחִינַת
מְשַׁעֲנַת כְּמוֹ שְׁהָאָדָם נִשְׁעֵן עַל הַמַּטָּה בֵּן הוּא נִשְׁעֵן עַל הַבְּטַחֲחוֹן
שְׁבוּטֵחַ שְׁיוֹשִׁיעוּ הַשֵּׁם, כְּמוֹ שְׁאָמַר דּוּד (תְּהֵלִים י״ח י״ט) "וַיְהִי
הַיּוֹ"ה לְמִשְׁעֵן לִי". וְעַל בֵּן עַל יְדֵי זֶה נִתְרַפָּא הַחוֹלָה כְּמוֹ
שְׁפִתּוֹב (שְׁמוֹת כ"א י"ט) "אִם יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל מְשַׁעֲנָתוֹ
וְנִקָּה". וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. דָּאס הַיִּיסֶט זַאגן תְּהֵלִים אײַז אַזוּי ווי
מְעַן לֵינֶט זײַך אָן אויף אַ שְׁטֵעֶקן, און דוּרְכְּדֶעם קֶען מְעַן גֵּיין,
אַיבֶּעֲרֵדֶעם אַז דו קֶענְסֶט מְמַשִּׁיךְ זײַן אויסזאַגן יְעֵדֶן טָאג גאַנץ
תְּהֵלִים פֶּאר מֵינְעֶט וועגן וועל אײַךְ דִיר זײַער דְּאֵנְקֶבֶאר זײַן.

זאַלסט ממשיך זיין לערנען אסאך משניות, ווארום דו קענסט זיך נישט פארשטעלן וואס משניות טוט אויף אין אלע עולמות, און דער הייליגער בית יוסף זי"ע האט זוכה געווען צו א מגיד אין הימל וואס האט אים געלערנט תורה בזכות וואס ער האט געזאגט יעדן טאג פערציג פופציג פרקים משניות, און די חז"ל זאגן (עיקרא רבה פרשה י' סימן ג) אין כל הגליות הללו מתבנסות אלא בזכות משניות; און דער הייליגער חתם סופר זי"ע האט נאכגעזאגט פון זיין גרויסן רבי'ן רבי נתן אדלער זי"ע אז ער איז געקומען צו זיינע מדריגות נאר ווייל ער האט געלערנט זייער אסאך משניות פסדרן, איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, זאלסט האלטן אין איין לערנען משניות.

אויב דו האסט שוין געענדיגט דורכלערנען הונדערט און איין מאל מסכת תענית, הייב אן צו לערנען הונדערט און איין מאל מסכת ברכות, ווי חז"ל זאגן (חגיגה ט:) אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד.

אלעם וואס דו דארפסט האפן זאלסטו בעטן נאר דעם בורא כל עולמים, ווארום נאר ער קען העלפן, ווי ס'שטייט אין די י"ג עיקרים "אני מאמין באמונה שלמה. שיהבורא ותברך שמו לו לבדו ראוי להתפלל, ואין ראוי להתפלל לזולתו".

אויך מאך זיך א שיעור אין "קיצור שולחן ערוך" פרי דו זאלסט וויסן ווי א איד דארף זיך פירן, און דער

הייליגער רבי האט זייער מקפיד געווען אויף לימוד שולחן ערוך, און ער האט געזאגט (שיחות הר"ן סימן כ"ט) אז מען קען נישט זיין קיין איד נאר דורך לערנען שולחן ערוך און מקיים זיין, איבערדעם לערן יעדן טאג אסאך "קיצור שולחן ערוך".

זעה פיר זיך אויף מיט גרויס דרך ארץ, און דו זאלסט פאלגן דעם ראש הישיבה, וועסטו מיר גורם זיין א גרויסן נחת רוח.

זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג

תעה

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר אמור ט"ז איר ה'תשע"ב

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו ווי דו ביסט מיר מבשר
אזא בשורה טובה אז דו האסט שוין אפגעדריקט מיט
די נייע מאשין צוועלף טויזענט ספרים לעך פארשידענע
סארטן ספרים.

וואס זאל איך דיר זאגן, עס איז נישטא קיין גרעסערע
זאך ווי הדפסה דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים,
און הפצה און זיי צושפרייטן צווישן אידישע קינדער, ווארום
היינט גייט איבער אויף יעדן איינעם וואס עס גייט איבער
וכו' וכו' שווערע ביטערע נסיונות, און נאר דעם הייליגן

רַבֵּינָ'ס סְפָרִים קָען ראַטעווען די וועלט, אזוי ווי מיר זעהן
בְּחוּשׁ דָּאס אויף ראש השנה פארקלויבן זיך צאם צענדליגער
טויזענטער אידן אן א גוזמא פון די גאנצע וועלט מקבל
זיין א תיקון ביים הייליגן רבי'ן, און דאס איז א דאנק די
סְפָרִים, ווי די מציאות באווייזט.

איבערדעם זאלסטו זיך נישט אפשטעלן פון דריקן יעדן
טאג נאך און נאך סְפָרִים, און דער זכות וועט
דיך ביישטיין, דו וועסט קענען ארויסגיין פון אלע דייע
חובות, און ס'וועט נשפע ווערן אויף דיר א גרויסע שפע
אין פרנסה.

מען דארף זיך זייער שטארקן אין אמונה פשוטה אין בורא
כל עולמים אז ער פירט די וועלט בהשגחה פרטיות,
ווי די תנ"ל זאגן (חולין ד) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא
אם בן מכריזין מלמעלה; א מענטש כאפט נישט קיין קלאפ
אין קליין פינגער איידער מען האט אויסגערופן קודם אין
אלע עולמות אז דער מענטש גייט יעצט כאפן א קלאפ,
אזוי ווייט איז די השגחה פרטיות, מכל שכן וואס ס'טוט
זיך מיט א מענטש וכו' וכו', איז אלעס בהשגחה, דער
בורא כל עולמים רופט אונז מען זאל צוריקקומען צו אים,
איבערדעם גייט איבער אויף יעדן איינעם אנדערע
איבערגייעכצער וכו', נאר ליידער האבן מיר פארלארן דעם
שכל, און מען האט פארגעסן דעם קול פון בורא כל
עולמים, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א
סימן ר"ז) דאס דער בורא כל עולמים רופט דעם מענטש, איז

עַר יוֹנֵג הָעֶרֶט עַר נֶאֱדָה דְּעַם קוֹל, וויפֿיל עַר ווערֿט פֿאַרעֿלֿטֿעֿרֿט
 מיט זיינע שמוציגע מעשים און זיינע שלעכטע געדאנקען
 וכו' וכו', פֿאַרנֶעסֿט עַר דְּעַם קוֹל, און דאס בעט דוד המלך
 (תהלים ק"ט) "תִּעֲתִי בְּשֵׁה אֹבֵד בְּקֶשׁ עֲבָדְךָ" א שֶׁפִּעֲלֶע
 ווערֿט פֿאַרלֶאֱרֵן פֿון פֿאַסֶטֶעךָ זוכט אים דער פֿאַסֶטֶעךָ, כָּל
 זמן דאס שֶׁפִּעֲלֶע הָעֶרֶט דְּעַם קוֹל פֿון פֿאַסֶטֶעךָ קומט עַר
 צוריק, אָבער אויב עַר פֿאַרְבֵּלֶאֱנֶדִישֶׁט אזוי ווייט אז עַר
 הָעֶרֶט שוין נישט דְּעַם קוֹל פֿון פֿאַסֶטֶעךָ, איז זיך דער
 פֿאַסֶטֶעךָ מִיֵּאֵשׁ פֿון אים, דוד המלך בעט דְּעַם בּוֹרָא כָּל
 עוֹלָמִים אָפִּילוּ אִיךָ בֵּין פֿאַרלֶאֱרֵן גֵּעוואָרן אזוי ווי א
 פֿאַרלֶאֱרֶענע שֶׁאֵף, בעט אִיךָ דִּיךָ רבֿנוּ שֶׁל עוֹלָם "בְּקֶשׁ
 עֲבָדְךָ" דו זאלסט זיך נישט מִיֵּאֵשׁ זיין פֿון מִיר, און דו
 זאלסט מִיר רופֿן אזוי פֿיל מאל ביז אִיךָ וועל דִּיךָ הָעֶרֶן.

זעהט מען פֿון דְּעַם דאס גרויסקייט פֿון א איד ווען עַר
 לייגט צו דאס הארץ און דער מַח צו יעדע זאך
 וואס עס פֿאַסֶרֿט אים, און עַר טרעפֿט רמזים דאס דער
 בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים רופֿט אים, אזוי ווי דער הייליגער רבי
 זאגט (ליקוטי מוֹתֵרֵן חֵלֶק א' סימן נ"ד) דאס כּבִּיכּוֹל דער בּוֹרָא כָּל
 עוֹלָמִים איז זיך מְצַמֵּצֵם מאין סוף עד אין תּכִלִּית, יעדן
 טאג יעדע שעה יעדע רגע, און רופֿט דְּעַם מְעַנְטֵשׁ, און עַר
 איז אים מְרַמֵּז רמזים עַר זאל צו אים צוריקקומען, האט
 דער מְעַנְטֵשׁ שכל קומט עַר גלייך צוריק, האט עַר נעפעך
 פֿאַרלֶאֱרֵן דְּעַם שכל וכו' מיינט עַר אז מען שטראפט אים,
 און עַר פֿאַלט אריין אין א יאוש און א דיפרעסיע.

אײַבערדעם שְׂטאַרק זײַ, און דײַן הײליגע אַרבעט, וואַרום
 דער צדיק האַמט ער וואַרפֿט די קולות, און
 ער איז מִקְרַב נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, און
 פּבְּכוֹל דָּעם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים צו נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל דּוֹרְךָ זײַגע
 תּוֹרוֹת און שׂיחֹת און מַעֲשֵׂה'ם וואַס ער רעדט און דערצײלט
 פֿאַר זײַגע מִקְוֵרִים, און דוּרְכֵּדַעם בְּרַעַנְגֵט ער צאַם נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, און דאַס איז די טײַעֲרֻקײַט
 פֿון די סְפָרִים, דאַס ווער ס'קוקט אַרײַן אין דעם ווערט
 נִמְשָׁךְ צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים מיט אַ מוֹרָא'דיגן בְּרַעַנְעֵדִיגן
 תְּשׁוּקָה בְּעִנְקֵנִישׁ צו אַים, אַז וואויל איז דעם מַעֲנֵשׁ וואַס
 ער לְעֵרְנֵט יעדן טאַג דעם הײליגן רַבִּינ'ס סְפָרִים, וועט אים
 גוט זײַן אויף די וועלט און אויף יענער וועלט.

זאַלסט האַבן אַ לעכטיגן טאַג און אַ פֿרײליכן תּמיד

תעו

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר אמור י"ז איר ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר תלמיד
 "תפארת התורה"

דו קענסט זײַך נישט פֿאַרשטעלן דעם גרויסן שמחה וואַס
 דו געסט מיר מיט דעם וואַס אײַך הער אז דו לְעֵרְנֵסט
 זײַער זײַער פֿלײסיג, מען קען זײַך נישט פֿאַרשטעלן וואַס
 איז לימוד התורה, די תּוֹל זאַגן (ירושלמי ראש השנה פרק ד' הלכה
 ח) בײַן שְׁקִיבֵלְתֶם עֲלֵיכֶם עוֹל תּוֹרָה מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִילוֹ

לא תטאתם מימיכם; א מענטש וואס האט אזויפיל געזינדיגט
וכו', אבער ער נעמט זיך אין די הענט און ער הייבט אן
צו לערנען תורה, איז דער בורא פל עולמים אים מוחל
אלסדינג, ביז ער רעכנט אים אזוי ווי ער האט קיינמאל
נישט געזינדיגט. בפרט ווען ער לערנט אסאך משניות,
ווארום משנ"ה איז אותיות נשמ"ה, אז מען לערנט אסאך
משניות רייניגט עם די נשמה, און עם שטייט אין זוהר
(בראשית מ"ב) מאן דקארי ותני שית סדרי משנה, דא הוא
מאן דינע לסדרא ולקשרא קשורא ויחודא דמאריה דקא
יאות, אילין אינון דמקדשין שמא קדישא דמאריהון בכל
יומא תדיר; [ווער עם לערנט און חזר'ט ששה סדרי משנה,
דער ווייסט וויאזוי מסדר זיין און מקשר זיין די ייחודים אין
די עולמות העליונים, און מיט דעם וואס מען לערנט משניות
איז מען מקדש דעם נאמען פון דעם בורא פל עולמים
יעדן טאג] אז וואויל איז דעם בחור וואס ער לערנט יעדן
טאג זייער אסאך פרקים משניות, וואס דאס ברענגט אים
נאנט צום בורא פל עולמים, און עם רייניגט אים פון אלדעם
שלעכטס. אויך דערנענטערט עם די גאולה אזוי ווי די חז"ל
זאגן (ויקרא רבה פרשה ז' סימן ג) אין פל הגליות הללו מתבנסות
אלא בזכות משניות; א בחור האט אסאך צייט, דעריבער
ענדערש ווי זיך ארומצודרייען פיסט און ליידג וכו', אדער
סתם רעדן לשון הרע מיט לצנות אויף דעם אדער אויף
יענעם וכו' וכו', איז בעסער צו זאגן אסאך משניות, און א
בחור אז ער נעמט זיך אין די הענט אריין קען ער ענדיגן

יַעֲרֵד וְוַאֲדָּהּ נִשְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, עִם אִיזוּ נִישֵׁט קִיין גּוֹזְמָא,
 "אז מען וויל קען מען" האט דער בעל שם טוב הקדוש
 זי"ע געזאגט, "וויל וועסטו קענען".

דער הייליגער רבי האט מחבר געווען דעם "ספר המדות"
 ווען ער איז אלט געווען צוועלף יאר און ער האט
 געזאגט אז דער ספר האט מ'ך געמאכט פאר א איד, און
 ער האט זייער געוואלט אז מען זאל שטענדיג לערנען אין
 דעם ספר, ווייל די מדות איז א יסוד פון א איד, אן מדות
 איז מען רחמנא ליצלן אזוי ווי א תיה בדמות אדם,
 איבערדעם ווייל דו לערנסט אין אזא הייליגע ישיבה, זעה
 צו לערנען אסאך "ספר המדות", און דו זאלסט בעטן דעם
 בורא כל עולמים דו זאלסט האבן גוטע מדות, ווי ס'פאסט
 פאר א תלמיד פון אזא גרויסן הייליגן רבי'ן צו וועמען מיר
 זענען מקורב.

ביבוד אב ואם, איז די שענסטע און די העכסטע מצוה,
 ווי די חז"ל זאגן (תנא רבי אליהו רבה פרשה כ"ו) כל העולם
 כולו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש
 מהאדם רק שיכבד אב ואם; ואמרו (פסיקתא רבתי) תמורה
 שבתמורות בכר את אביך ואת אמך; ואמרו (קידושין ל')
 שלשה שותפין הן באדם, הקדוש ברוך הוא, ואביו, ואמו,
 בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך
 הוא מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם וכבודני; זעהט
 מען פון דעם אויב מען איז מכבד טאטע מאמע איז אזוי

ווי מען האט מכבד געווען דעם בורא פֿל עולמים, און עס איז נישטא נאך אזא פיבוד אָב וָאָם ווי מען פירט זיך אויף ערליך באשיידן וכו' וכו', און מען האט גוטע מדות, און מען לערנט אסאך תורה, דאס איז די גרעסטע נחת רוח פאר עלטערן, און וואס מען טוט פאר עלטערן קריגט מען צוריק ביי זיינע קינדער, איבערדעם זעה דו מכבד זיין טאטע מאמע, און מאך זיי האבן גרויס נחת.

די דריי תפילות שחרית מנחה מעריב זאלסטו דאווענען מיט מנין דייקא, אין סידור, נישט אויסענווייניג, ווארט ביי ווארט, וועט עס אויף דיר ארויפציען א מורא'דיגע לעכטיגקייט, דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ה') דאס "מחנה ישראל" איז די דריי תפילות וואס א איד דאווענט יעדן טאג, אבער עוג מלך הפשן וויל ארויפןארפן א בארג אויף יעדן מענטש, און מאכט אים פילן אז עס איז זייער שווער צו דאווענען די דריי תפילות, ער ברענגט אים אריין אלע שלעכטע געדאנקען וכו', איבערדעם דארף מען זיך זייער שטארקן דאווענען יעדן טאג די דריי תפילות, און מען זעהט דאס וויאזוי לאזט מען אפ חס ושלום אידישקייט וכו', עס ווערט ביליג א מנחה אדער א מעריב אדער מען כאפט אפ א שחרית בשעת די דריי תפילות זענען די דריי זוילן וואס אויף דעם שטייט דער טאג, און די גאנצע אידישקייט איז תלוי אין די דריי תפילות, איבערדעם זעה צו דאווענען די דריי תפילות מיט גרויס פֿוננה וועט רוען אויף דיר די שכינה, ווי דער הייליגער רבי

זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ה) אז ווען א איד דאווענט די דריי תפילות דעמאלט איז ער ממשיך אויף זיך די קדושה פון די אבות הקדושים אברהם יצחק יעקב, און די שכינה טוט רוען אויף אים, אז וואויל איז דעם וואס ער לאזט זיך נישט נארן, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט פאר אונזערע לייט (שיחות הר"ן סימן נ"א) איר זאלט זיך נישט לאזן נארן, די וועלט נארט ענק.

איך האף צום בורא פל עולמים אז דו וועסט מיר פאלגן, און יעדע זאך וואס דו דארפסט האבן וועסטו בעטן דעם בורא פל עולמים, וועסטו זיין א גרויסער ערליכער איד, איך דאנק דיר זייער אויף אלע תפילות וואס דו האסט געבעטן פאר מיינ'ט וועגן.

דו זאלסט האבן א געבענטשטן לעכטיגן טאג

תעז

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר בחר בחוקותי כ"ד איר ה'תשע"ב

שלום וברכה אל הפחור היקר לי מאד ... גרו יאיר

עם דערנענטערט זיך דער הייליגער יום טוב שבועות זמן מתן תורתינו, עם איז אן אנדערע שמחה פאר א פחור אדער א אינגערמאן וכו', ווען ער קומט צו קבלת התורה מיט אפאר סיומ'ים, דאס הייסט אז א פחור קומט צום יום טוב שבועות מיט א סיום ששה סדרי משנה אדער ש"ס

אָדער ד' חֲלָקֵי שׁוֹלְחַן עָרוּךְ, אָדער ער האט איבערגענומ'ט אַ מַסְכָּתָא עֲטָלִיבַע מָאָל וְכוּ' וְכוּ', דאס איז א העכערע סאָרט שמוחה, איבערדעם וויל אײַך דיר בעטן דו זאלסט זיך זעהן צו שטארקן און נישט אראפפאלן ביי זיך בשום פנים ואופן, דער בורא פֿל עולמים האט דיך געהאלפן דו ביסט מקורב געווארן צום הייליגן רבי'ן און דו האסט אים אנגעהויבן צו פאלגן מיטן סדר דרך הלימוד (שיחות הר"ן סימן ע"ג), און דו האסט שוין מסיים געווען מערערע מאל ששה סדרי משנה, און דו לערנסט פסדרן א סדר אין ש"ס, און אין ד' חֲלָקֵי שׁוֹלְחַן עָרוּךְ, וְכוּ' וְכוּ', מיט דעם דארפסטו זיך זייער זייער פרייען, און נישט אומזיסט זאגט מען ביי א סיום מסכתא "אײַך דאנק דיר באשעפער וואס דו האסט געלייגט מיין חלק אין זיצן אין בית המדרש, און נישט ארומדרייען זיך אויף די גאסן פיסט און לייד, אונז שטייען אויף, און זיי שטייען אויף, אונז שטייען אויף לערנען תורה, און זיי שטייען אויף רעדן דברים בטלים" וְכוּ' וְכוּ', מיט דעם דארפסטו זיך מורא'דיג שטארקן, דאס דו לערנסט אין א ישיבה וואס עס פירט זיך על פי דעם דרך פון הייליגן רבי'ן און דו האסט שוין זוכה געווען אזויפיל מאל ענדיגן משניות גמרא און שולחן ערוך, דאס איז די גרעסטע שמוחה וואס עס קען נאר זיין, ווארום דער הייליגער תנא זאגט (אבות פרק ו') לְפִי שְׁבִשְׁעַת פְּטִירְתּוֹ שֶׁל אָדָם. אִין מְלוּיִן לֹא לְאָדָם לֹא כֶּסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת. אָלָא תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּר; עִם וְעֵרֶט גַּעֲבָרַעֲנָנִט אִין

סִפֵּר "רַחֲמֵי הָאֵב" (אות לימוד) דָּאָם הָאָרֶץ זָאָגְט מִיר אַ עֲצָה
 דָּאָם ווער עִם הָאָט נִישְׁט זוכה געווען צו אַ גוטן פֿאַרשטאַנד
 אין לערנען, אָדער ער איז טרוד אין פֿרנסה און ער קען
 נישט לערנען בעיון, זאל ער לערנען יעדן טאָג אַ בִּלְאָט
 גמרא און אַ פֿרָק משניות, פֿשוט זאָגן אזוי ווי ער זאָגט
 זוהר אפילו ער פֿאַרשטייט נישט, וואָרום דער לשון אַליין
 איז מסוגל פֿאַר די נשמה, און איך בין זיכער אויב ער
 וועט זיך אזוי פֿירן וועט אים בלייבן די תורה אין זיין
 האַרץ, און איך האָב געקענט אַ שוסטער וואָס ער האָט
 גאַרנישט געקענט לערנען, נאַר ער האָט דורכגעזאָגט יעדעס
 יאָר גאַנץ ש"ס פֿשוט זאָגן, און דער פֿנים האָט אים געלאָכטן
 ווי אַ פֿלאַם פֿייער אזוי ווי די גרויסע צדיקים.

זיי נישט קיין בטלן, קוק נישט אויף קיינעם נישט, אפילו
 עס קומט דורך אַן שווער צו פֿאַרשטיין, זאַלסטו זעהן
 צו זאָגן יעדן טאָג זייער אַסאך פֿרקים משניות, פֿדי דו
 זאַלסט ענדיגן ששה סדרי משנה איינמאל נאָכן אנדערן,
 דו וועסט אזויפיל מאל זאָגן ביז עס וועט זיך דיר עפֿענען
 דער מַח און דו וועסט פֿאַרשטיין וואָס דו זאָגסט, און אזוי
 אויכעט גמרא, זאַלסטו זאָגן איין דף נאָכן אנדערן, ביז דו
 וועסט מסיים זיין אַ מסכתא, און אזוי וועסטו מסיים זיין
 איין מסכתא נאָכן אנדערן, ביז דו וועסט מסיים זיין גאַנץ
 ש"ס, וועסטו זעהן אז סוף פֿל סוף וועסטו געדענקן אַן אַ
 שיעור מאַמרי חו"ל, אז עס וועט זיך דיר עפֿענען דער מַח
 און די האַרץ מיט יראַת שָׁמַיִם, די חו"ל זאָגן (קידושין ל')

אָמַר הַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרֵאתִי יֵצֵר הָרַע וּבְרֵאתִי תוֹרָה
 תְּבַלִּין בְּנִגְדוֹ; מֵעַן קָעַן נִישְׁט בִּישְׁטִיין דָּעם בְּרַעַנְעִנְדִּינְע
 יֵצֵר הָרַע נָאר ווען מֵעַן לְעִשְׁט דָּאס מִיט תוֹרָה וואס איז
 צוּנְעִגְלִיכְנִט צו וואסער. (בְּבָא קַמָּא יו.) וְאִין מִים אֵלָא תוֹרָה
 שְׁנֵאמַר (שְׁעִיָּה ג' א) "הוּי כָּל צָמָא לְבוּ לְמִים" מֵעַן זַעְהִט
 הַיִּינִט מֵעַן זוכט עֲצוֹת פֿאַר די יוֹגֶנִט וכו', אֵלַע חֲכָמִים
 און גְבוּנִים פֿילִוסוֹפִירן וואס מֵעַן טוט הַיִּנְטִינְע צִיטן מִיט
 די יוֹגֶנִע בְּחוֹרִים, און יַעֲדֵר אַיִנְעֵר קומט אַרױף מִיט
 אַנְדֵּרַע עֲצוֹת וכו', בַּשְּׁעֵת דֵּער יֵצֵר הָרַע בְּרַעַנִט און
 פֿלאַקֶּרֶט וכו' וכו', און עֵס איז נִישְׁטָא קיין שׁוּם אַנְדֵּרַע
 עֲצָה נָאר דָּעם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים'ס עֲצָה "בְּרֵאתִי יֵצֵר הָרַע
 וּבְרֵאתִי תוֹרָה תְּבַלִּין בְּנִגְדוֹ" אִי דֵּער בְּחוֹר שְׁרִיִּט אִיךְ
 פֿאַרשְׁטִי נִישְׁט דָּאס לְעִרְנֵען וכו', אִיךְ הָאב נִישְׁט קיין קאפ
 צו לְעִרְנֵען וכו', אִיךְ הָאב נִישְׁט קיין חֶשֶׁק צו לְעִרְנֵען וכו',
 דָּאס איז אֵלַעס ווייל מֵעַן לְעִרְנִט נִישְׁט כְּפִי דֵּער סֵדֵר דֶּרֶךְ
 הַלִּימוּד פֿון הַיִּלְיִגֵן רַבִּין, אָבֵער דִּיר הָאט דֵּער בּוֹרָא כָּל
 עוֹלָמִים גֵּעְהָאָלְפֵן אַז דו לְעִרְנִט כְּפִי דָּעם סֵדֵר דֶּרֶךְ הַלִּימוּד,
 דאַרפֿסטו זיך זייער זייער פֿרִיעֵן, און עֵס קומט יַעֲצֵט דֵּער
 יום טוב פֿון קְבֻלַּת הַתּוֹרָה, וועסטו קענען קומען מִיט אַסאַךְ
 סיומ'ים, ווי מִשְׁנִיּוֹת, גְּמָרָא, און שוֹלְחָן עָרוּךְ.

דו זאַלסט וויסן דָּאס דֵּער הַיִּלְיִגֵּער שׁר שְׁלוֹם פֿון בַּעֲלֵזָא
 זי"ע הָאט גֵּעֲזָאָגֶט, אויב אַיִנְעֵר איז מְכוּוֹן פֿירושׁ הַמִּילוֹת
 בִּיַּים דאַווענען פֿון אַנְפֿאַנג בִּיזן סוף קען ער זוכה זיין צו
 רוח הַקּוֹדֵשׁ, ווארום די דִּרְי תְּפִילוֹת שְׁחֵרִית מְנַחֵה מַעֲרִיב

איו צאמגעשטעלט געווארן דורך די אנשי בְּנֵסֶת הַגְּדוּלָה
מיט גרויס רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, איבערדעם ווען א איד דאווענט די
דריי תפילות אין א סידור דײַקא, נישט אויסענווייניג, און
ער איז מכוון פירוש המילות, און דאווענט שטייטעלעך,
דעמאלט ווערט גמשך אויף אים א גרויסע הארה און א
לעבטיגקייט פון אמונה, ווי דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי
מותרין חלק א' סימן ג'ה) אז ווען מען דאווענט די דריי תפילות
ווערט גמשך אויף אים די זכות פון די אבות הקדושים,
און די שכנה רוקט אויף אים, אבער דאס איז געזאגט
געווארן נאר ווען מען דאווענט לאנגזאם שטייטליך מיט א
חיות און א ברען, וואס דאס עפנט אויף די הארץ צו משיג
זיין געטליכקייט, ווידעראום זאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי
מותרין חלק ב' סימן ח) אז די מתנה פון כלל ישראל איז דריי
פרסאות, דאס הייסט די דריי תפילות, און עוג מלך הבשן
וויל ארויפוארפן א בארג אויף אידישע קינדער אז זיי זאלן
נישט דאווענען די דריי תפילות, עס איז שווער אזוי ווי א
בארג וכו', איבערדעם דארף מען זיין זייער שטארק מיט
דאווענען די דריי תפילות יעדן טאג מיט א מגן דײַקא,
ווארום אזוי ציט מען אויף זיך ארויף די השגחה פון בורא
כל עולמים, ווי די חז"ל זאגן (ברכות ו:) כל הרגיל לבא לבית
הבְּנֵסֶת וְלֹא בָּא יוֹם אֶחָד הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁאֵל בּוֹ;
איבערדעם זיי נוהר זייער שטארק דאווענען מיט מגן, אין
סידור דײַקא, נישט אויסענווייניג, וועסטו ארויפציען אויף
זיך א מורא'דיגן חן.

גַעב אַכטונג וואס דו עסט, אלעס זאל האבן א הכשר פון
היימישע רבנים וואס זענען באקאנט פאר יראי השם,
ווארום היינטיגע צייטן קען מען גרינג נכשל ווערן אין
מאכלים אסורים, וואס איז מטמטם הלב.

דער בורא פל עולם זאל דיר העלפן דו זאלסט האבן
גרויס הצלחה אין דיין לעבן, און בקרוב וועסטו טרעפן
א גוטן שידוך, און דו וועסט אויפשטעלן א אידישע שטוב
אזוי ווי דינע חברים האבן שוין זוכה געווען צו דעם.
זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תעח

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר בחר בחוקותי כ"ה איר ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב יעצט דערהאלטן די ספרים וואס דו האסט
געדריקט, דו קענסט זיך נישט פארשטעלן די זכות
וואס דו האסט, עס האלטן מיר אין איין דערציילן בחורים
אין יונגעלייט אז זייער גאנצע חיות איז נאר די ספרים,
צוליב די ספרים לערנען זיי און דאווענען מיט מנין און
זענען מעביר סדרה יעדע וואך, זאלסט וויסן, אפילו מקרב
זיין איין איד צום בורא פל עולם איז דאס מוראדיג
חשוב אין הימל, אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין זוהר
הקדוש (תרומה כ"ח:) תא חזי פל מאן דאחיד בינא דחייבא,

[קום און זעה, יעדער וואס ער האלט אן אין די הענט פון זינדיגע] ואשתדל ביה למשבק ארחא בישא [און ער איז זיך משתדל זיי זאלן אפלאזן די שלעכטע וועגן וואס זיי האבן זיך צוגעוואוינט צו דעם] איהו אסתלק בתלת סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, [ער גייט ארויף הויך הויך אין די עולמות וואס אן אנדערע איז נישט זוכה צו דעם] גרים לאכפייא סטרא אחרא [ער איז גורם מכניע צו זיין די סטרא אחרא] וגרים דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, [און ער איז גורם דאס פּבּיכול דער נאמען פון בורא פּל עולמים זאל זיין טייער אויף דער וועלט] וגרים לקיימא פּל עלמא בקיומיה לעילא ותתא [און ער איז גורם אז די וועלט און יענע וועלט זאל האבן א קיום, ווארום אז מען איז מקרב מענטשן צום בורא פּל עולמים און זיי איינערקענען אים, דאס איז דער עיקר קיום פון דער וועלט], ועל האי בר נש פתיב (מלאכי ב) "בריתי היתה אתו החיים והשלום" וזכי למחמי בגין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, [און אויף דעם מענטש איז געזאגט געווארן דער פּסוק אז מיין בונד וועט זיין מיט אים און עס וועט רוען אויף אים דאס לעבן און דער שלום, און ער וועט זוכה זיין צו זעהן קינדער פון זיינע קינדער, און ער וועט זוכה זיין גליקליך צו זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט] פּל מארי דינין לא יבלין למידן ליה בהאי עלמא ובּעלמא דאתי [קיין שום מקטרג קען נישט מקטרג זיין נישט אויף די וועלט און

נִישְׁט אױף יַעֲנֵעַ װעלִט] עָאָל בַּתְּרִיכֶר תְּרַעֵי װלִית מֵאָן
 דִּימְחֵי בְּיָדֶיהָ [און ער גייט אריין אין די צװעלף טױעֶרן
 פֿון אַלֶּע צװעלעף שְׁבָטִים, און קײנער קען אים נישט
 שְׁטֵעֶרן] װעל דאָ כְּתִיב [און אױף אים איז געזאָגט געוואָרן
 דער פֿסוק] (תהלים ק"ב) "גִּבּוֹר בְּאַרְצָךְ יִהְיֶה זֶרְעוֹ דּוֹר יִשְׂרָאֵל
 יִבְרַךְ הוּן װען עוֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצַדִּיקְתּוֹ עִמָּדַת לְעַד זֶרַח בַּחֲשֶׁךְ
 אֹר לְיִשְׂרָאֵל" וְגו'; אױפֿערֶדעם דארפֿסטו זיך זײער זײער
 פֿרײען אױפֿער דעם גרויסן זכות וואס דו האסט, און די
 חו"ל זאָגן (בבא בתרא יא.) כָּל הַמְּקַיִם נֶפֶשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל
 כְּאִילוֹ קַיִם עוֹלָם מְלֵא; שְׁטעל זיך פֿאר װיפֿיל עולמות דו
 האסט שוין אױפֿגעשְׁטעלט צוליב דיין הדפֿסה וואס דו
 דריקסט אזוי שײן אױפֿער אַלֶּע סְפָרִים, אױפֿערֶדעם בײן אױך
 געקומען דיך שטארקן דו זאלסט נישט מיד װערן, בִּפְרֵט
 אױך האב דערהאלטן צוויי פֿרכים פון שאלות ותשובות
 "אַשֶׁר בַּנְחַל" חלק צ"ב, און חלק פ"ח, עס איז אַ שְׂאֵד
 אז דו דריקסט נישט פון חלק צ"ח צוריקציוועגס צ"ז צ"ו
 וכו' וכו', ווארום די פֿרכים איז נישטא דאָהי, און עס איז
 אַ שְׂאֵד אז עס זאל נישט אױפֿערֶדעֶרֶיקט װערן, ווארום
 די ספֿרים איז געשריבן געוואָרן פֿאר בַּחֲוָרִים און אײַנגעלייט
 וואס זיי גענָקן זײער צום בורא כָּל עוֹלָמִים, און עס גייט
 אױף זיי דורך וואס עס גייט דורך וכו'.

עס איז דא אַ שיחה פון דעם הייליגן רבי נתן זי"ע דאס
 ער האט זיך אױסגעדריקט, "דער וואס ער טראכט
 נישט פון דעם לעצטן טאג ווי ער װעט זײן א גוסס און א

מת, און ליגן מיט די פיס צו די טיר, פון דעם מענטש
 רעד איך נישט, ווייל ער איז ביי מיר צוגעגליבנט אזוי ווי
 א בהמה וואס עסט און טרינקט און ארבעט וכו' וכו',
 אבער איינער וואס ער טראכט יא פון דעם, און בונדאי
 גייט אויף אים איבער וואס עס גייט אויף אים איבער, פאר
 אים האב איך געשריבן מיינע "ליקוטי הלכות", די אלע
 בריוו פון שאלות ותשובות "אשר בנחל" איז ארויסגענומען
 געווארן פון הייליגן רבינ'ס ספרים און פון הייליגן רבי נתן'ס
 ספרים, נאר איבערגעשריבן אין א גרינגע לשון וואס איז
 שייך צו אונזער דור, די אלע בריוו איז געשריבן געווארן
 מיט גרויס מסירות נפש און בענקעניש פון בחורים און
 אינגעלייט וואס זענען מבקשים וכו', און ווילן זיך דערהאלטן
 אין אידישקייט, איבערדעם איז א גרויסע זאך וואס דו
 האסט אנגעהויבן איבערצודרוקן די פרכים פון שאלות
 ותשובות "אשר בנחל" אבער ביז יעצט איז שוין אפגעדריקט
 געווארן אכט און ניינציג בענדער וואס עס ציילט זיך שוין
 איבער צוויי און צוואנציג טויזענט בריוו ביז שנת תשנ"ד,
 איבערדעם וואלט געווען זייער גוט זאלסט איבערדריקן
 צוביסלעך אלע פרכים, און איך זאג דיר צו, בזכות דעם
 וועסטו זעהן אפענע נסים וואס דער בורא פל עולמים וועט
 מיט דיר טוהן, ווארום ס'איז נישט קיין פשוטע זאך מזכה
 זיין את הרבים, ווי די חז"ל זאגן (יב"א פו.) פל המזכה את
 הרבים אין חטא בא על ידו; אז וואויל איז דיר אויף די
 וועלט און אויף יענע וועלט.

אײך מוז דיר זאגן דער בורא פֿל עולמים האט מיר געשאַנקן
צוריק דעם לעבן, אײך שפיר ממש ווי אײך בין ארויס
פון קבר וכו', מען קען דאס נישט מסביר זיין וואס אײך
האב דורכגעגאנגען, זייער ווייניג מענטשן לעבן דאס איבער,
פיר הארץ אטאקעס אין נאכדעם מאכן א ענגדשי גרעם
בלע"ז און נאכדעם א אפען הארץ אפאראציע, וואס די
דאקטורים וואונדערן זיך אליין וויאזוי אײך האב דאס
איבערגעלעבט, אבער אײך לייג דאס ארויף נאר אין זכות
פון די תפילות הרבים וואס זיי האבן מתפלל געווען פאר
מיינ'ס וועגן, ופפרט די תינוקות של בית רבן, און פארשטייט
זיך דער זכות הרבים וואס אזויפיל מענטשן דערהאלטן זיך
מיט זייערע שווערע ביטערע איבערגייעכצער אין זכות די
הייליגע ספרים, איבערדעם דאנק אײך דיר זייער שטארק,
וואס דו האסט זיך גענומען איבערדריקן אלע פרכים פון
שאלות ותשובות "אשר בנחל", און בפרט וואס דו ביסט
דער ערשטער וואס דו האסט צוזאמגענומען אלע בריוו
וואס איז געשריבן אויפן אידישן שפראך, און דו האסט עס
אנגעהויבן צו דריקן, און דו האלסט שוין היינט קרוב צו
פונף הונדערט בריוו געדריקט, דו קענסט זיך נישט פארשטעלן
דיין זכות, און וויפיל אידן דו ביסט מחנה, זאל דיר די
זכות ביישטיין, און דו זאלסט האבן נחת פון דייע קינדער,
און פרנסה בשפע, ווארום ביים בורא פֿל עולמים איז זייער
חשוב ווען א איד איז מחזק א צווייטן איד, און היינטיגע
צייטן דארף מען דאס זייער האבן, ווארום די שווערע

אָשׁר

תעט

בנחל

עט

ביטערע נסיונות מאטערן יעדן איינעם וכו' וכו', און וואויל
איז דעם וואס ער איז מחזק אלע צופראכענע נשמות.
זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תעט

פעזרת השם יתברך יום ה' לסדר בהר בחוקותי כ"ה איר ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב זיך זייער דערפרייט צו הערן אז דו האסט
מגרב געווען א שיינעם סכום צו דריקן דעם
וואונדערליכן ספר "ארך אפים" וואס עס רעדט ארום דעם
גרויסקייט פון סבלנות, ווארום עס איז נישטא נאך אזא
גוטע מדה וואס א איד דארף זיך איינקויפן ווי די מדה
פון סבלנות - זיין געדולדיג, דער הייליגער רבי האט געזאגט
(ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן ב') אז אלע צרות קומט פארן מענטש
נאר מחמת דחיקת השעה, ער פארלירט דעם געדולד וכו',
ער מוז האבן יעדע זאך שוין וכו', און אז ס'גייט נישט ווי
ער וויל ווערט ער אינגאנצן צופראכן, און דער הייליגער
רבי נתן זי"ע איז מאריך (לקוטי סלכות גולה הלכה ה') דעם ענין
פון דחיקת השעה, אז א מענטש פארלירט די געדולד פון
דעם קומט ארום אלע צרות און אלע מחלוקת און
קריגערייען און אלע עבירות רחמנא לישזבן וכו' וכו',
איבערדעם דארף זיך א איד צוגעוואוינען צו די שיינע מדה

פון סבֿלנות געדולדיגקייט, אונדאי און אונדאי איז דאס די שווערסטע זאך צוקומען צו דעם, ווארום יעדער מענטש איז גערוועזן פון זיין איבערגיייעכץ וואס עס גייט אויף אים דורך, דער און שלום בית וכו' דער אין פֿרנסה וכו' דער אין געזונט וכו', יעדער איינער האט זיך זיין פֿעקל צרות וואס דאס דענערווירט אים וכו', איבערדעם איז דער גרעסטע גבורה פון א איד ווען ער קען זיך דערהאלטן און זיין געדולדיג, ווי דער הייליגער תנא זאגט (אבות פרק ד) איזהו גבור הכובש את יצרו, שנאמר (משלי ט"ז) "טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו מלוכד עיר"; זעהט מען פון דעם פֿסוק אז דאס רעדט זיך פון דעם יצר הרע וואס ער ברענגט דעם מענטש צו פֿעס, איבערדעם דארף יעדער איד זיך איינקויפֿן די טייערע מדה פון סבֿלנות, וואס אויף דעם איז געבויעט דער גאנצער ספר "אֲרֶךְ אִפְּיִים" מען מוז האבן געדולד, און עס איז דא א מאמר החכם "אין גבורה בהתאפקות" עס איז נישטא נאך א גרעסערע גבורה ווי זיך איינהאלטן, נישט ענטפֿערן איינעם וואס ער איז דיך מבזה וכו', אדער איינער וואס עס רעדט אויף דיר וכו', אויב א איד האט געדולד וועט ער שטענדיג האבן שלום בית, נישט שטענדיג מוז מען ענטפֿערן, ווי די תו"ל זאגן (דרד ארז יוסא פרק א) דרךן של תלמידי חכמים עניו ושפל רוח זריז ממולא עלוב ואהוב לכל אדם שפל לאנשי ביתו וכו', נישט שטענדיג מוז מען ענטפֿערן, מען דארף זיך צונעוואוינען צו שווייגן, עס ווערט דערציילט אז דער גרויסער צדיק

רבי דוד פון סקווירא זי"ע האט זיך אמאל אויסגעדריקט "מען דארף שווייגן און שווייגן און נאכדעם רוקט מען זיך אָפּ, און מען שווייגט ווייטער" עס זעהט אים ווי פשוטע ווערטער, אבער עס ליגט אין דעם זייער א טיפער דערהער, ווארום אלע צרות וואס א מענטש ציט אויף זיך איז נאר ווען ער פארלירט זיין געדולד, און ער מוז ענטפערן יעדן איינעם וואס ער פאליידיגט אים וכו', און אויף אין שטוב קען ער זיך נישט איינהאלטן פון זיין אויפגערגט וכו' גערוועזן וכו' פעס וכו', א איד דארף וויסן ס'גייט נישט אזוי, מען דארף האבן געדולד, און דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט (ליקוטי מוה"ר חלק א סימן 1) עיקר התשובה לשמוע בזיונו וידום וישתוק; מיט דעם וואס א איד שווייגט אָפּ אויף וואס עס גייט אויף אים דורך וכו', מיט דעם קען ער זוכה זיין מען זאל אים מוחל זיין אלע עוונות.

עס איז מקובל ביי צדיקים איש מפי איש וכו' וואס מען זאגט נאך פון אליהו הנביא זכור לטוב, אז ווען עס גייט דורך אויף א איד א צרה (לא עלינו), אדער עס גייט אים נישט ווי ער האט געוואלט וכו', זאל ער זאגן דעם פסוק (תהלים כ"ה) "ראה עניי ועמלי ושאל לכל חטאותי" און דעמאלט איז מען אים מוחל אלע עוונות, ווארום דער מענטש אנערקענט אז עס איז נישטא קיין שום מציאות אויסער דעם בורא כל עולמים, און וואס עס גייט אויף אים דורך איז אלעס מיט א השבון, ווי די חז"ל זאגן

(חולין ד) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; א מענטש כאפט נישט קיין קלאפ אין דעם קליינעם פינגער איידער מען האט קודם אויסגערופן אין הימל, אזוי ווייט גייט די השגחה, און ווער עס נעמט דאס אריין ביי זיך דער קויפט זיך איין די טייערע מדה פון סבלנות געדולדיגקייט, און אויף דעם איז געבויעט דער גאנצער ספר "ארך אפים" און יעצט האב איך געהערט אז דו האסט מגדב געווען א גרויסן סכום דאס אפצודריקן, מוז איך דיר זייער זייער באדאנקען, ווארום דער רמב"ם זאגט א זאך וואס איז געשריבן און געדריקט איז אזוי ווי מען דרשנט פאר צען טויזענט מענטשן, און היינט וואס דער דריקעריי איז שוין אזוי פארגעשריטן מוז איך דיר זאגן איז דאס אזוי ווי מען דרשנט פאר מיליאן מענטשן, ווארום דער ספר ווערט געדריקט און איבערגעדריקט אן א שיעור מאל, און עס ווערט צושפרייט אויף די גאנצע וועלט.

דער זכות זאל דיר ביישטיין, דו זאלסט האבן שפע ברכה והצלחה און וואס דו וואונטשט זיך.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תפ

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר בחר בחוקותי כ"ה איר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטֵן דִּיִּין בְּרִיוּן.

זאַלְסֵט וויסן דאס אויף דעם עולם גייט אויף יעדן איינעם
 איבער וואס עס גייט איבער וכו', ווארום דער
 עיקר תכלית איז מכיר זיין דעם בורא כל עולמים פון יעדע
 זאך, די נשמה ציט שטענדיג ארויף צו רוחניות, און דער
 גוף ציט שטענדיג אראפ צו גשמיות, ווי די חז"ל זאגן (סנהדרין
 זא:): אויפן פסוק (תהלים ג') "יִקְרָא אֶל הַשָּׁמַיִם מֵעַל" זעה הנשמה,
 "וְאֵל הָאָרֶץ" זעה הגוף, די נשמה ציט אלץ צו רוחניות וואס
 דאס איז איר שורש, אבער דער גוף ציט אלץ צו גשמיות
 וואס דאס איז איר שורש, און פון דעם קומט וואס דער
 מענטש ווערט צובראכן וכו', ווארום עס איז א מחלוקת
 צווישן דעם גוף און די נשמה, און דער הייליגער רבי זאגט
 (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ד) אז דאס דארף זיין א איד'ס ארבעט
 ס'זאל זיין שלום צווישן גוף און די נשמה, אז ביידע זאלן
 וועלן די זעלבע זאך, אויך זאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי
 מוהר"ן חלק א' סימן כ"ב) אז א איד דארף איבערדרייען דעם גוף
 הגשמי צו רוחני, דאס הייסט אז דער גוף זאל אויכעט זעהן
 געטליכקייט, אזוי ווי ס'שטייט (איוב י"ט) "מִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלֹהִים"
 פון דעם בשר הגוף, פון דעם גשמיות זאל ער קענען
 ארויסזעהן אלקות, און דאס איז וואס דער נביא זאגט (ישעיה

גיה) "ומבשרך לא תתעלם" דאס הייסט זאלסט נישט מעלים זיין דייע אויגן פון בשר הגוף אז זי זאל אויכעט זעהן געטליכקייט, און דעמאלט קען זיך דער מענטש דערהאלטן, ווארום ווען דער גוף און דער נשמה ווילן איין זאך, נאר מכיר זיין דעם בורא פל עולמים הערשט צווישן זיי ביידן א שולם, און דער מענטש איז נישט צופראכן, אדרבה אין יעדע זאך טרעפט ער געטליכקייט.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א סימן א) א איד דארף זיך צוגעוואוינען קוקן אויף יעדע זאך נאר אויפן רוחניות פון די זאך, און דאס וועט אים שטענדיג לייכטן, און דאס איז דער וועג פון די צדיקים, אזוי ווי עס שטייט (משלי ד) "וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום" דאס די וועג פון די צדיקים זיי לייכט שטענדיג דאס לעכטיגקייט אזוי ווי אינמיטן טאג, דאס הייסט פון יעדע זאך זעהן זיי ארויס געטליכקייט, ווען א איד האלט דערביי דעמאלט קען אים קיין שום זאך נישט צופרעכן.

און וויאזוי איז מען זוכה צו דעם? דורך קיום מצוות מעשיות, אז א איד גייט מיט ציצית און לייגט תפילין יעדן טאג, און ער האט א צלם אלקים א בארד מיט פיאות וכו', און ער עסט בשר וכו', און היט שבת וכו', די אלע מצוות ווען ער טוט דאס מיט א שמחה, דורכדעם ווערט דער גוף גודלך און שפירט געטליכקייט, און עס ווערט שולם צווישן גוף און די נשמה, און ער איז א צופרידענער מענטש.

אָפּעֵר אײנעֵר װאָס עֵר פֿרײַדט זײַך נײַשט מײט דײַ מַצּוֹת
 וְכוּ, עֵס אײז בײַ אײם אַזױ װײַ מַצּוֹת אָנשׂים מְלוֹמְדָה
 וְכוּ, אײז עֵר נײַשט קײן צװײַדענעֵר מַעֲנֵשׁ, שְׁטענדיג דֵרײַט
 עֵר זײַך אַרום מײט קשׂוֹת אױפֿן בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים וְכוּ, און
 עֵר אײז פֿאַרביטערט אױף אַנדערע מַעֲנֵשׂן וְכוּ, שְׁטענדיג
 אײז עֵר טרויעֵריג און פֿלאַזט אױף דײַ גאַנצע װעלט וְכוּ,
 אַזױ װײַ יעדער אײנעֵר אײז אײם שולדיג וְכוּ, דאַס אײז דער
 גרעסטער צָרָה.

דערפֿאַר דאַרף אַ מַעֲנֵשׁ זײַן מְקוֹרֵב צו אַן אַמְתָּן צדיק,
 װאָס דער הייליגער רַבִּי זאַגט (ליקוטי מוֹתֵרֵן חֵלֶק ב'
 סימן ט) אַז דער אַמְתָּר צדיק קען אַראַפֿבֿלאַזן פֿון מַעֲנֵשׁ
 דעם מָרָה שְׁחוֹרָה װאָס עֵס פֿאַלט אױף אײם אַרויף וְכוּ,
 און געט אַכטונג אױף אײם עֵר זאַל זײַך נײַשט צופֿיל צופֿייעֵרן,
 עֵס זאַל נײַשט זײַן בײַ אײם קײן פֿן יְהִרְסוּ, נאַר עֵר זאַל
 זײַן אַ צװײַדענעֵר און געלאַסענעֵר מַעֲנֵשׁ, עײן שֵׁם.

אַז װאָזײַל אײז דער מַעֲנֵשׁ װאָס עֵר אײז מְקוֹרֵב צום הייליגן
 רַבִּי, װאָס עֵר אײז דער צדיק הדור, און עֵר פֿרענגט
 אַרײַן אין דעם מַעֲנֵשׁ אַ רוּחַ חַיִּים, אַזױ װײַ דער הייליגער
 רַבִּי זאַגט (ליקוטי מוֹתֵרֵן חֵלֶק א' סימן ח) דער עיקר רוּחַ חַיִּים אײז
 מֵעַן מְקַבֵּל פֿון צדיק, דאַס הייסט דער צדיק לײגט אַרײַן
 אין אַ מַעֲנֵשׁ אַ גײסט פֿון לעבן, עֵר זאַל שפֿירן דאַס
 לַעֲבֹטֵיגִקײַט פֿון יעדע מַצּוֹה, און עֵר זאַל זײַך פֿרײַען מײטן
 בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, װאָרום יעדער אײז פֿיל מײט מַצּוֹת
 װײַ דײַ חו"ל זאַגן (פֿרָכּוֹת נו.) עַל הַפֿסוּק (שׁיר הַשִּׁירִים ד) "כִּפְּלַח

הַרְמוֹן רַקְתָּהּ" מֵאֵי רַקְתָּהּ, אֶפִּילוֹ רִיקְנִין שְׂבָרָה מְלֵאִים מְצוֹת
 בְּרֵמוֹן; אוֹיֵךְ זָאֵגָן דִּי חַז"ל (ירושלמי ברכות פ"ק ט' הלכה ה') הַגְּנִי
 בְּשֵׁם רַבִּי מֵאִיר אֵין לָךְ אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל שְׂאִינוּ עוֹשֶׂה מֵאָה
 מְצוֹת בְּכָל יוֹם. קוֹרָא אֶת שְׁמֵעַ וּמְבָרַךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ
 וְאוֹכֵל אֶת פֶּתוֹ וּמְבָרַךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ וּמְתַפְלֵל שְׁלֹשָׁה
 פְּעָמִים שֶׁל שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה וְחֹזֵר וְעוֹשֶׂה שְׂאָר מְצוֹת וּמְבָרַךְ
 עֲלֵיהֶן. וְכֵן הָיָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵין לָךְ אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל
 שְׂאֵין הַמְצוֹת מְקִיפּוֹת אוֹתוֹ. תְּפִילִין בְּרֵאשׁוֹ וְתְּפִילִין בְּזֵרוּעוֹ
 וּמוֹזָזָה בְּפֶתְחוֹ מִלָּה בְּבִשְׂרוֹ אַרְבַּע צִיצִיּוֹת בְּטִלִּיתוֹ מְקִיפִין
 אוֹתוֹ. הוּא שְׂדוּד אָמַר (תהלים קי"ט) "שָׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִךָ עַל
 מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךָ". וְכֵן הוּא אוֹמֵר (תהלים ל"ד) "חָנָה מְלֵאךָ ה'
 סְבִיב לִירְאִיו וַיִּחַלְצֵם".

נָאֵר אַ אִיד שְׂפִירְט נִישְׁט דָאָס חֵיוֹת פֿון די מְצוֹת, דַּעֲרַפֵּאָר
 אִיז עַר שְׂטַעֲנֵדִיג צוֹגַעֲלִיגֵט, כְּאַטְשֵׁעַ עַר טוֹט דָאָךְ די
 מְצוֹת יַעֲדֵן טָאָג וְכוּ', אָבַעַר וּויבֵאֵלְד עַר שְׂפִירְט נִישְׁט קִיִּין
 חֵיוֹת אֵין דַּעַם, דְּרִיִּיט עַר זִיךְ אַרוֹם צוּבְרֵאָכֵן וְכוּ', פֿאַרוֹוִיטֵאָגֵט
 וְכוּ', פִּיל מִיט טַעֲנֹת אוֹיֵף זִיךְ אֵין אוֹיֵף די גֵאַנְצַע וְוַעֲלֵט,
 און עַר אִיז אַ דַּעֲרַבִיטְשֵׁרְטֵער מַעֲנֵטְשׁ.

אָבַעַר אַז עַר אִיז זוֹכָה מְקוֹרֵב וְוַעֲרֵן צוֹם הֵיילִיגֵן רַבִּי'ן,
 עַר בְּרַעֲנֵט אַרִיִּין אֵין דַּעַם מַעֲנֵטְשׁ אַ חֵיוֹת, אַ
 לַעֲבֹן, אַ פֿרִיִּילִיכֵקִיִּיט, דַּעַר אִיד זָאל שְׂפִירֵן דָאָס לַעֲכֵטִיגֵקִיִּיט
 פֿון בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים וְוֵאָם אִיז מְחִיָּה און מְהוּוּה די גֵאַנְצַע
 בְּרִיאָה, און מַעַן זָאל זִיךְ פֿרִיִּיעֵן מִיט די מְצוֹת וְוֵאָם עַר
 טוֹט מְמִילָא יַעֲדֵן טָאָג, דַּעֲמָלֵט וְוַעֲט עַר זִיִּין אַ צוּפֿרִידֵעֵנַעַר

מְעַנְטֵשׁ, עַד וְעַתָּה נִישָׁט הָאֲבָן קַיִן טַעֲנֹת אוֹיֵף קַיִנְעָם
 נִישָׁט, עַד וְעַתָּה זַיִן דְּעַר רִיבְכֶסְטֶער מְעַנְטֵשׁ אוֹיֵף דְּעַר וְעֵלְט,
 ווי די תּוֹ"ל זָאָגן (אָבוֹת פֶּרֶק ד') אִיזְהוּ עֲשִׂיר הַשְּׁמִיחַ בְּחֻלְקוֹ;
 ווער הייסט א רייכער מְעַנְטֵשׁ? דְּעַר וואס ער פֿרִיידט זיך
 שְׂטַענדיג מיט וואס ער האט.

אִיבֶּער־דַעם זאַלסטו זעהן מְקוֹרֵב ווערן צום הייליגן רבי'ן
 מְעַר און מְעַר דוּרְךְ לְעֶרְנֶען זַיִן הייליגן סֶפֶר
 "ליקוטי מוֹהַר"ן" וואס ער האט געזאגט (תני מוֹהַר"ן סימן שמ"ז)
 אז דער סֶפֶר איז א מצוה צו לְעֶרְנֶען, און מְעַר קען ווערן
 דוּרְכֶּדֶם א אַמְתָּר בַּעַל תְּשׁוּבָה, און א גְרוֹיסֶער בַּעַל מַח, און
 אויך דאַרף מְעַר אסאך לְעֶרְנֶען זַיִנע שיחות פון די הייליגע
 סֶפָּרִים "שיחות הַר"ן" און "תני מוֹהַר"ן", וואס ער האט
 בְּפִירוּשׁ גֶּעזאגט (תני מוֹהַר"ן סימן שנה"ח) אז מיט יעדע שיחה זַיִנע
 וואס ער רעדט און שמועסט מיט אונז קען מְעַר זַיִן אן
 ערליכער איד און א גְרוֹיסֶער צדיק דעם גאַנצן לעבן, אזוי
 ווי איך ווייס וואס הייסט אן ערליכער איד.

אִיךְ האף די וועסט גוט אַרִינְטֶראכטן אין דעם וואס איך
 האב דיך געשריבן, וועסטו זַיִן דער גְּלִיקְלִיכֶסטֶער
 מְעַנְטֵשׁ אוֹיֵף דְּעַר וְעֵלְט, ווארום ווען א מְעַנְטֵשׁ פֿרִיידט זיך
 מיט זַיִנע מצוות וואס ער איז מְקַיִים, איז ער שוין קַיִנְעָם
 נִישָׁט מְקַנָּא, אזוי ווי דער תנא זאגט (אָבוֹת פֶּרֶק ו') וְאֵל תִּתְּאוּהָ
 לְשִׁלְחָנָם שֶׁל שָׂרִים, שִׁשְׁלֶחְנָה גְּדוּל מִשְׁלָחָנָם וּבְתַרְךָ גְּדוּל
 מִבְּתָרָם, וְנֶאֱמַן הוּא בַּעַל מְלֶאכְתְּךָ שִׁישְׁלָם לְךָ שְׂכָר פְּעוּלְתְּךָ;

א מַעֲנֵשׁ טָאָר קײנמאל נישט גליסטן יענעם'ס טיש וכו',
 ער דארף וויסן אז זיין טיש איז גרעסער פאר זייער טיש,
 זיין קרוין איז גרעסער פון זייער קרוין וכו', דאס הייסט ער
 דארף זיך פרייען מיט זיין אידישקייט וכו', און גלייבן אז
 דער בורא פֿל עולמים וועט אים באצאלן אויף אלסדינג.
 זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תפא

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר בהר בחוקותי כ"ה איר ה'תשע"ב

שלום וברכה אל הפחור היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו ווי דו גיסט זיך
 אויס דיין ביטער הארץ וכו'.

זאלסט וויסן דאס דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט
 (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) עס איז קיין יאוש נישט
 פארהאנדן, און ער האט געשריגן מיט א טיפן קול "געוואלד
 זייט אייך נישט מייאש" און דעם קול הערט מען נאך ביז
 היינט ווער ס'לייגט צו די אויער צו זיינע הייליגע ספרים,
 איבערדעם זאלסטו זעהן זיך אריינצולייגן אין דעם הייליגן
 רבינ'ס ספרים וועסטו דארטן מרעפן עצות אויף אלסדינג,
 און דו וועסט זיך קענען דערהאלטן אויף אלעס וואס עס
 גייט אויף דיר איבער, און קיין שום זאך אויף דער וועלט
 וועט דיך נישט צופרעכן.

איינ'ס פון די זאכן וואס עס צופרעכט א מענטש מער ווי אלסדינג איז דאס ארוםגיין לייד'ג, די חז"ל זאגן (בתובת ג"ט) הַבְּטִילָה מְבִיאָה לְיָדֵי שִׁיעָמוּם; לייד'גגיין פרענגט דעם מענטש צו אראפגיין פון זינען רחמנא ליצלן, א מענטש דארף זעהן שטענדיג צו זיין פארנומען, ווארום אז נישט פאלט ער אריין אין שמוץ וכו' וכו', איבערדעם זעה צו זיין שטענדיג פארנומען, אדער דו שלאפסט, אדער דו עסט, אדער דו דאווענסט, אדער דו לערנסט, אדער טוהן מצוות און מעשים טובים און חסדים מיט אידן, נאר נישט ארוםדרייען זיך לייד'ג, וואס דאס איז די ארגנסטע זאך פאר א מענטש.

דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט א וועג אז א איד קען זיך אויסרעדן דאס הארץ פאר'ן בורא כל עולמים אויף פראסט אידיש, ער גייט אין א פלאץ ווי קיינער איז נישטא, און ער רעדט צום בורא כל עולמים, און ער דערציילט אים אויס אלסדינג וואס עס גייט אויף אים דורך, אזוי ווי מען רעדט זיך אויס פאר א טאטן, אמת ביים אנפאנג איז דאס זייער שווער, ווארום אז דער מענטש האט געזינדיגט איז אריין אין אים פפירות און אפיקורסות, און ער שפירט נישט דעם בורא כל עולמים, ווי דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות אמונה סימן כ"ב) הַפְּשֵׁעַ שֶׁל אָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה בְּאָדָם, וועלדיג זיינע זינד אזויפיל כפירה איז דא אין אים, ווארום די חז"ל זאגן (סוטה ג:) אָמַר רַב חֲסֵדָא בְּתַחֲלִילָה קוֹרֵם שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל הִיתָה שְׂכִינָה שׁוֹרָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁנֵאמַר (דברים כ"ג) "כִּי תִוִּי"ה אֶלְקִינוּ

מתהלך בקרב מתניד" פיון שחטאו נסתלקה שכינה מהם
שנאמר (שם) "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך";
פונדעסטוועגן דארף מען רעדן און רעדן און רעדן צום
בורא פל עולמים, ווארום יעדע ווארט ווערט צוגעהערט,
ווי די חז"ל זאגן (ילקוט דברים רמז תתכ"ה) בכל קראנו אליו בכל
לשון שישאל קוראין להקדוש ברוך הוא עונה אותם; מיט
יעדע שפראך וואס א איד רעדט צום בורא פל עולמים
ענטפערט ער אים, איבערדעם זאלסטו זיך צוגעוואוינען
שטענדיג צו רעדן צום בורא פל עולמים, וועסטו קיינמאל
נישט זיין אליין, דארפסט דאס פאר קיינעם נישט פארציילן,
נאר גיי דיר אויף דיין וועג, און געוואוינ דיך צו, צו רעדן
נאר צו אים, און וואס עס דריקט דיך זאלסטו אים
אויסדערציילן, וועסטו זעהן דאס סוף פל סוף וועט דיך
אנהויבן צו לייכטן דאס געטליכקייט און דו וועסט אנהויבן
צו זעהן און צו שפירן דאס דער בורא פל עולמים געפינט
זיך אויף די גאנצע וועלט.

דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) אז דער
עיקר וואס ער איז געקומען צו זיין גרויסע מדריגה
איז נאר געווען ווייל ער האט זיך געפירט ווי א פראסטיקן,
דאס הייסט ער האט זיך געפירט בפתממות ופשיטות,
גערעדט זייער אסאך צום בורא פל עולמים אויף אידיש,
און געזאגט אסאך תהלים, און ער האט בפירוש געזאגט
ווען איך זאל וויסן אין דער יוגנט צו וואס מען קען קומען
דורך התבודדות דאס הייסט רעדן צום בורא פל עולמים

אויף פֿראַסט אידיש, וואס איך האב געטוהן א גאנץ יאר
וואלט איך געטוהן אין איין טאג, און ער האט זייער
געבענקט נאך די עבודה פון תמימות ופשיטות, אסאך צו
רעדן צום בורא פֿל עולמים אויף אידיש, אזוי ווי א פֿראַסטער
פֿשוטער מענטש.

אויך האט אונז דער הייליגער רבי אויסגעלערנט א וועג
ווי יעדער איד קען לערנען תורה הקדושה, אפילו
ווען ער האט א שווערע הבנה וכו', דער קאפ פארנעמט
אים נישט דאס לערנען וכו', ער פארשטייט גארנישט, זאגט
דער הייליגער רבי (שיחות תר"ז סימן ע"ו) ער זאל נעמען א משניות
און ער זאל אנהייבן צו זאגן פון אנפאנג ברכות און אזוי
זאל ער זאגן איין מסכתא נאכן אנדערן, ביז ער וועט זוכה
זיין מסוים צו זיין ששה סדרי משנה זאל ער אנהייבן
נאכאמאל צו זאגן, אויף אזא אופן וועט ער קענען דורכזאגן
אן א שיעור מאל ששה סדרי משנה, ביז עס וועט זיך אים
עפענען זיין קאפ און דער מוח און ער וועט אנהייבן צו
פארשטיין, עס איז בדוק ומנוסה, און אזוי אויכעט זאל ער
נעמען די גמרא ברכות און אנהייבן צו זאגן א בלאט נאך
א בלאט, ביז ער וועט ענדיגן די מסכתא, זאל ער נעמען
מסכת שבת און דורכזאגן א בלאט נאך א בלאט ביז ער
וועט ענדיגן די מסכתא, אזוי זאל ער נעמען איין מסכתא
נאכן אנדערן, ביז ער וועט דורכזאגן גאנץ ש"ס זאל ער
אנהייבן נאכאמאל צו זאגן א בלאט נאך א בלאט, ביז ער
וועט קענען ענדיגן גאנץ ש"ס, כאטש עס זעהט אים ווי

א געלעכטער וכו', אָפּער די חז"ל זאָגן (עבודה זרה יט.) לעולם
 ליגרים איניש ואף על גב דמשבח ואף על גב דלא ידע
 מאי קאמר; און עס ווערט געברענגט אין ספר "רחמי האב"
 (אות לימוד) דאס הארץ זאגט מיר א עצה דאס ווער עס האט
 נישט זוכה געווען צו א גוטן פארשטאנד אין לערנען, אדער
 ער איז טרוד אין פרנסה און ער קען נישט לערנען בעיון,
 זאל ער לערנען יעדן טאג א בלאט גמרא און א פרק
 משניות, פשוט זאגן אזוי ווי ער זאגט זוהר אפילו ער
 פארשטייט נישט, ווארום דער לשון אליין איז מסוגל פאר
 די נשמה, און איך בין זיכער אויב ער וועט זיך אזוי פירן
 וועט אים בלייבן די תורה אין זיין הארץ, און איך האב
 געקענט א שוסטער וואס ער האט גארנישט געקענט לערנען,
 נאר ער האט דורכגעזאגט יעדעס יאר גאנץ ש"ס פשוט
 זאגן, און דער פנים האט אים געלאכטן ווי א פלאם פייער
 אזוי ווי די גרויסע צדיקים.

אויך דארף א בחור וויסן אז מען דארף טוהן אסאך חסד
 מיט אידן, עס איז דא א צייט וואס ער קען נישט
 קונסטירן זיך זאל ער טוהן חסד מיט אנדערע, אָפּער
 נישט ארוםדרייען פיסט און ליידניג, וואס דאס איז די
 ארגסטע זאך.

אונדאי און אונדאי טאר א בחור נישט האבן ביי זיך קיין
 שום בלי משחית וואס דאס הייסט סעלפאן וואס
 איז מחובר צו אינטרנט אדער יוא טאב וכו' אדער אלע
 סארטן שמוץ, ווייל רחמנא לישזבן אויף דעם איז געזאגט

געוואָרן (משלי ב' י"ט) "כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוֹן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים" אז מָעַן פֿאַלֶט אין דעם אַרײַן איז זײער שְׁווער אַרױסצוקרײַכן, אײַבערדעם איז אַ אײסור גמור צו האָבן סײַ וואס פֿאַר אַ סָאָרט סְעלֶפֶאן, ווארום הײַנט איז עס אַבײַ אַבּוֹת הַטּוֹמָאָה.

אױב דו וועסט מיר פֿאַלגן מיט דעם וועסטו האָבן גרויס העלֶחה.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאָג און אַ פֿרײליכן תּמיד

תפב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֵדֶר בְּהַר בְּחֻקוֹתַי כ"ה אִיר ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָרַב הַיָּקָר ... שְׁלִיט"א

די בַּחוּרִים האָבן מיר דערצײלֶט אז זײ האָבן אַלע סְעלֶפֶאנ'ס וכו', עס האט מיר אַרומגענומען אַ שוידער, ווארום דאס איז אַ פֿלי מִשְׁחִית, אַפִּילוּ פֿאַר דערִוואַקסענע, מְכַל שֶׁבֶן פֿאַר אַ בַּחוּר, ווארום הײַנט איז אַלעס הֶפְקָר, מָעַן קען אַלעס מִחִבֵּר זײַן צו די טוֹמָאָה און מָעַן קען אַרײַנפֿאַלן צו די נוקבא דִתְהוֹמָא רַבָּא און נאָכדעם קען מָעַן קײַנמאַל פֿון דעם נישט אַרױסגײַן, און אױף דעם איז געזאַגט געוואָרן (משלי ב' י"ט) "כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוֹן וְלֹא יִשְׁיִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים" אז מָעַן פֿאַלֶט אין דעם אַרײַן איז זײער שְׁווער אַרױסצוקרײַכן, אײַבערדעם איז אַ אײסור גמור צו האָבן סײַ וואס פֿאַר אַ

סְאֲרֵט סְעֵלְפָאן, ווארום היינט איז עס אבי אבות הטומאה,
 מען קען דאס מחבר זיין צו אלע שמוין, די חז"ל זאגן
 (פנהדרין מ"ה) אין יצר הרע שולט אלא במה שענינו רואות;
 עס איז באוואוסט וואס די חז"ל זאגן (בבא בתרא נ"ז:) אויפן
 פסוק (ישעיה ל"ג ט"ו) "ועצם עיניו מראות ברע" אמר רבי תיבא
 בר אבא זה שאין מסתכל בנשים בשעה שעומדות על
 הכביסה היכי דמי אי דאיכא דרכא אחריתא רשע הוא
 וכו', וייל עס ווערט אויפגעדעקט אביסל די קלייד, וכו',
 וכו', מכל שבן ווען מען קוקט שמוין רחמנא לישזבן איז
 מען א רשע מרושע, און דורכדעם קומט מען צו אלע
 עבירות, דאס הארץ ווערט פארטאמט איז ווי קען מען
 צולאזן אז א בחור זאל זיך ארוםטראגן מיט א סעלפאן
 וואס ער קען זעהן מיט דעם אלע שמוין אין דער וועלט
 רחמנא ליצלן און דורכדעם קומט ער נאכדעם צו אלע
 עבירות, און די חז"ל זאגן (במדבר רבה פרשה י' סימן ב) מה ראה
 הקדוש ברוך הוא לשאול מישראל הלב והעינים שיהיו
 אחריו לפי שהעבירה תלויה בהם הרי הוא דכתיב (במדבר
 ט"ו) "ולא תתורו אחרי לבבכם" וגו', עינא וליבא תרי סרסורי
 דחטאה אינון, פי שותחה עמוקה זונה, פשם שאמר משה
 "אשר אתם זנים אחריהם" לומר שהזנות תלויה בהם העינים
 רואות את הזונה והלב מהרהר אחריה וכו'.

איבערדעם איז א איסור חמור פאר א בחור זיך
 ארוםצודרייען מיט א סעלפאן וואס דאס
 ברענגט נאכדעם צו די ארגסטע עבירות, עס איז קיין שום

תירוץ אז ער דארף עס האבן וכו', דער תירוץ איז דער סמ"ך מ"ם דארף אים האבן, און ער וויל אים אריינבאפן אין זיין געזי, ברענגט ער אים אלע היתרים וכו', אפער דער אמת'ן אריין איז דאס נאר א פתח און א טיר אריינצופאלן גלייך אין שאול תחתית ומתחתיו, איבערדעם דארף מען אסר'ן אז קיין שום בחור טאר נישט האבן מיט זיך א סעלפאן.

און אפילו א אינגערמאן וואס ער דארף האבן א סעלפאן מוז דאס זיין מיט א פילטער וואס מען קען נישט מחבר זיין צו קיין שום שמוץ וכו' וכו', און וויסן זאל דער אינגערמאן וויסן, אז דער בורא פל עולמים זעהט אלעס, און מען קען נישט פון אים נארנישט פארשטעקן, אזוי ווי דער נביא זאגט (ירמיה כ"ג כ"ד) "אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם הוי"ה הלוא את השמים ואת הארץ אני מלא נאם הוי"ה", די חז"ל דערציילן (פרכות כ"ח:) אז די תלמידים פון רבן יוחנן בן זבאי זענען אריינגעקומען צו אים איידער ער איז נסתלק געווארן, אמרו לו רבינו ברכנו, אמר להם יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם, אמרו לו תלמידיו עד כאן, אמר להם ולואי תדעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם; זעהט מען פון דעם אז פון א מענטש שעמט מען זיך ער זאל דיך נישט כאפן קוקן שמוץ, און מען פארנעסט אז דער בורא פל עולמים זעהט אלסדינג, איבערדעם איז א איסור חמור צו האלטן א סעלפאן וואס קען זיין מחובר צו אלע

כְּלֵי שׁוֹפְכִין וְכוּ', אֲלֶע טוֹמְאוֹת פּוֹן דִּי וְוַעֲלֵט, דָּאָס אִיז דְּעַר
 לְעֶצְמֵטֶער גַּסְיוֹן וְוַאָס דְּעַר הַיִּלְיָגֶער רַבִּי זָאָגְט (לִיקוּטֵי מוֹהְרָן חֶלֶק
 א' סִימָן רמ"ב) אַז עֵס אִיז דָּא אַרִיךְ אַנְפִּין דְּקַדוּשָׁה, וְוַעֲן עֵס
 וְוַעֲט זַיִן דִּי גְאוּלָּה וְוַעֲט מְעַן נָאָר זַעֲהֵן גִּילוּי אֲלֻקוֹת
 גַּעֲטְלִיכְקֵיט, אָבַעַר לִיידֶער אִין גְּלוּת אִיז דָּא אַרִיךְ אַנְפִּין
 דְּקַלִּיפָּה, וְוִי מְעַן קוֹקֵט זַעֲהֵט מְעַן שְׁמוּץ, און לִיידֶער לִיידֶער
 אִיז דָּאָס אִין אונְזֶער דוֹר מְקַנְיִים גַּעוֹוַארֵן, דָּאָס אִיידֶער ס'וְוַעֲט
 גַּתְגָּלָה וְוַעֲרֵן דָּאָס גְּרוּיֶסֶע לְעַכְט דוֹרְךְ מְשִׁיחַ צְדָקִינוּ, אִיז דָּא
 גָּאָר אַ גְּרוּיֶסֶער פִּינְסֶטֶער וְוַאָס מְעַן קַעַן זַעֲהֵן אֲלֶע שְׁמוּץ
 און עֲקָלְהַאֲפֵטִינְע גַּעֲמִינְע זַאָכֵן וְכוּ' וְכוּ', וְוַאָס פֶּאַרְבֶּלְעַנְדֵּט
 דִּי אוּיָגֵן און פֶּאַרְלִירֵט דִּי יִרְאַת שָׁמַיִם וְכוּ', און פֶּאַרְטֵאָמֵט
 דָּאָס הָאָרֶץ און דְּעַר מַחַ, און מֵאָכֵט דְּעַם מְעַנְטֵשׁ אִינגַאָנְצֵן
 מְשׁוּנְעֵ, וְוִי דִּי תו"ל זָאָגֵן (סוֹפָה ג) אִין אָדָם עוֹבֵר עֲבִירָה אֲלֵא
 אִם כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוֹת; און דְּעַר הַיִּלְיָגֶער רַבִּי זָאָגְט
 (לִיקוּטֵי מוֹהְרָן חֶלֶק ב' סִימָן ז) אַז וְוַעֲלְדִיג יַעֲדֶער אִינְזֶער כְּפִי זַיִנְע
 עֲבִירוֹת, אַזוּי פִּיל רוּחַ שְׁטוֹת אִיז דָּא אִין דְּעַם.

איבערדעם בַּעֲהֵט אִיךְ אִיךְ זַייעַר אִיר זָאָלֵט אַנְזָאָגֵן דִּי
 בְּחוּרִים אַז קִינְזֶער טָאָר גִּישֵׁט הָאָכֵן קִיין
 סַעֲלָפֵאָן, עֵס אִיז אַ אִיסוּר חֲמוּר, און עֵס אִיז אַ כְּלֵי מִשְׁחִית
 וְוַאָס דָּאָס קַעַן אָפֶּהאַרְנֶענְען דִּי גִשְׁמָה זַייעַר גְּרִינְג.

אִיךְ הָאָב גִּישֵׁט דָּא קִיין שׁוּם פּוֹנְגָה, נָאָר אִיךְ וְוִיִּים פּוֹן
 אַן אַ שִׁיעוֹר בְּחוּרִים און אִינגַעֲלֵיט וְוַאָס זַעֲנַען אַרְאָפּ
 פּוֹן אִידיִשֵׁן וְוַעֲג נָאָר וְוַעֲגֵן דְּעַם כְּלֵי מִשְׁחִית, אַזוּי וְוִי מְעַן

טאַר נישט לאַזן אַ קינד האַבן אַ ביקס אָדער אַ רעוואָלווער, ער קען זיך מוזיק זיין, און ער קען יענעם מוזיק זיין, אזוי טאַר קיין שום פֿחור אָדער אינגערמאַן האַבן דעם פֿלי משחית וואס מען קען מחבר זיין צו די אַרנסטע שמוץ.

איך האָפּ איר וועט מיר פֿאַלגן, וועט איר קענען אַפֿראַטעווען אַן אַ שיעור נשמות פון אַראַפֿגיין אין שאַול תּחיתית. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

תפג

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר במדבר כ"ח איר ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר

היינט איז דער יאַרצייט פון שמואל הנביא, די חז"ל (ברכות לא): דערצייגן דאס שמואל הנביא איז געבארן געווארן נאר דורך די תפלה פון זיין מאמע חנה, און אלע הלכות'ער פון תפלה לערנט מען ארויס פון איר, אויך זאגן די חז"ל (ירושלמי ברכות פרק ד' הלכה א') אויפ'ן פסוק (שמואל א' א' י"ב) "והיה כי הרבתה להתפלל לפני ה'" מפאן שפּל המרבה בתפלה גענה; זעהט מען פון דעם אז תפלה אויף גוטע קינדער ניצט זייער שטארק.

איבערדעם היינט ביינאכט הייבט זיך אן ערב ראש חודש סיון, און עס איז באקאנט די תפלה וואס דער ש"ה הקדוש האט מתקן געווען מען זאל מתפלל זיין ערב

ראש חודש סיון בעטן אויף די הצלחה פון די קינדער, עס איז נאכנישט געווען קיינמאל אזא צייט וואס מען דארף אזויפיל רחמים אויף האפן גוטע קינדער און די קינדער זאלן חלילה וחס נישט קאליע ווערן פון שלעכטע חברים, ווי און אונזער דור וואס איז דא אזויפיל בלי משחית וואס זיי פירן אראפ אידישע קינדער אין אפגרינד פון שאול תחתית, איבערדעם דארף מען זייער אסאך בעטן יעדן טאג אויף גוטע קינדער.

דער הייליגער חתם סופר זי"ע האט געזאגט פאר זיין גרויסן תלמיד מהר"מ א"ש זי"ע ווען ער האט זיך געוואונדערט וויאזוי האט ער זוכה געווען צו אזא גרויסן זוהן ווי דער כתב סופר זי"ע, האט אים זיין רבי גענטפערט ווייזנדיג אויף זיין קאלפיק, זעהסט דעם היט, איך האב עס אנגעפילט מיט פילע טרערן יעדן טאג, אזוי האב איך זוכה געווען צו אזא זוהן, זעהט מען פון דעם וויפיל טייכן טרערן מען דארף פארגיסן אויף האפן גוטע קינדער, זיי זאלן זיך נישט חברן מיט שלעכטע חברים וואס זיי טראגן זיך ארום מיט סעלפאג'ס וואס מען קען מחבר זיין צו אלע שמוץ וכו', און נישט מיט אזעלכע חברים וואס זיי רייבערן ציגערעטלעך, ווארום ס'איז באוואוסט אז דער הייליגער רבי האט זייער מקפיד געווען מען זאל נישט רייבערן, עס איז קיין שום היתר נישט פאר קיינעם צו רייבערן, ביי אונז ברסלב'ר חסידים ווייסט מען אז דער רבי זאגט עפעס דארף מען פאלגן ביז מסירות נפש, אז

נישט האט דער הייליגער רבי נתן געזאגט פאר זיין תלמיד
ר' נחמן טולטשינער ז"ל אז מען פאלגט נישט דעם רבי'ן
וואס דארף מען פארן צו אים?

איבערדעם דארף מען אסאך בעטן דעם בורא פל עולמים
אויף גוטע קינדער, און דער עיקר זיי זאלן
זיך נישט חבר'ן מיט שלעכטע חברים קאלעדניגע
פארדארבענע בחורים, און אונדאי און אונדאי דארף מען
אכטונג געבן וואו מען לייגט אריין די קינדער, און וואסערע
חדר, און אין וואסערע מיידל שולע, דער עיקר וואס מען
דארף אריינלייגן אין אידישע קינדער איז פשוטע אמונה
אין בורא פל עולמים, און ס'איז נישט גענוג וואס מען
רעדט אמונה וכו', נאר מען דארף אריינלייגן אין די קינדער
אז דער בורא פל עולמים זעהט אלסדינג, און אים קען
מען נישט פאפען וכו', מען דארף האבן יראת שמים, מורא
האבן פאר'ן בורא פל עולמים, ווי דער תנא רבי חנינא בן
דוסא זאגט (אבות פרק ג) פל שיראת חטאו קודמת לחכמתו,
חכמתו מתקיימת. וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו, אין
חכמתו מתקיימת. הוא היה אומר, פל שמעשיו מרובין
מחכמתו, חכמתו מתקיימת. וכל שחכמתו מרובה ממעשיו,
אין חכמתו מתקיימת; עס איז נישט גענוג וואס מען רעדט
נאר פון באשעפער, מען דארף זעהן מקיים זיין וואס דער
באשעפער הייסט, מען דארף זיך אפשיידן פון מעשי הגוים,
הן מיט די קליידונג נישט גיין קיין שיד ווי גוים וכו', אדער
אנדערע קליידער ווי גוים וכו', מען דארף זעהן מען זאל

נישט נאכמאכן גוים מיט זייערע זינגען און טענין וכו',
 בכלל דארף א איד זיין אפגעשיידט אינגאנצן פון מעשי
 הגוים, אלעס דארף זיין מיט גרויס דרך ארץ, נישט מיט
 ווילדקייט וואס דאס איז דער וועג פון גוים, דאס האב
 איך געוואלט זאלסט אריינלייגן אין אלע אינגעלייט וואס
 זיי האבן א שייכות צו דיר, איך האף צום בורא כל עולמים
 דו וועסט מיך פאלגן, וועט מען קענען אויפבויען א שיינעם
 דור וואס מען וועט זיך נישט דארפן שעמען מיט זיי אקעגן
 גיין משיח צדקינו.

דא שיק איך דיר די תפלה פון דעם הייליגן של"ה, און
 צושיק דאס פאר דייע חברים.

תפלה לכל עת, ובפרט לערב ראש חודש סיון, להתפלל על
 עצמו ועל צאצאיו לילה בדרכי ישראל מספר של"ה הקדוש:

אתה הוא יי אלהינו עד שלא בראת העולם, ואתה הוא
 אלהינו משבראת העולם, ומעולם ועד עולם אתה
 אל, ובראת עולמך בגין להשתמזעא אלקותך באמצעות
 תורתך הקדושה כמו שאמרו רבותינו וברזם לברכה,
 "בראשית", בשביל תורה ובשביל ישראל, כי הם עמך
 ונחלתך אשר בחרת בהם מכל האמות, ונתת להם תורתך
 הקדושה, וקרבתם לשמך הגדול:

ועל קיום העולם ועל קיום התורה בא לנו ממך יי אלהינו
 שני צווים, כתבת בתורתך "פרו ורבו", וכתבת בתורתך
 "ולמדתם אתם את בניכם", והפונה בשתיחן אחת, כי לא

לְתוֹהוּ בְּרֵאתָ בִּי אִם לְשַׁבָּת, וְלִכְבוֹדְךָ בְּרֵאתָ יִצְרָתָ אִף עֲשִׂיתָ,
בְּדִי שְׁנֵהוּ אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
יִדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ:

וּבְבֵן אָבוֹא אֵלֶיךָ יְיָ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, וְאֶפִּיל תַּחֲנַנְתִּי,
וְעֵינַי לְךָ תְּלוּיֹת עַד שְׁתַּחֲנַנֵּי וְתִשְׁמַע תִּפְלְתִי לְחַזְמִין
לִי בָּנִים וּבָנוֹת, וְגַם הֵם יִפְרוּ וְיִרְבוּ הֵם וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם
עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת לְתַבְּלִית שְׁהֵם וְאֲנִי כִלְעָנוּ יַעֲסִקוּ בְּתוֹרָתְךָ
הַקְּרוּשָׁה לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַנֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי
תְּלִמּוֹד תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה, וְהֵאָר עֵינַי בְּתוֹרָתְךָ וְדַבַּק לִבֵּנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ:

אָבִינוּ אָב הַרְחֵמֵן, תֵּן לְבַלְעָנוּ חַיִּים אַרְבִּים וּבְרוּכִים, מִי
כְּמוֹד אָב הַרְחֵמִים זוֹכֵר יְצוּרֵינוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים, וְכִרְנוּ
לְחַיִּים נְצִחִים כְּמוֹ שֶׁהַתַּפִּלָּל אֲבָרְהָם אָבִינוּ "לוֹ [וְשִׁמְעָאֵל]
יַחֲוֶה לְפָנֶיךָ", וּפְרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכָרוֹנָם לְבָרְכָה, "בְּיִרְאָתְךָ":

בִּי עַל בֵּן, בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ וּלְחַנֵּן מִלְּפָנֶיךָ שִׁיחָא זְרַעֵי וְזָרַע
זְרַעֵי עַד עוֹלָם זְרַע כָּשֶׁר, וְאֵל יִמְצֵא בִּי וּבְזָרַעֵי וּבְזָרַע
זְרַעֵי עַד עוֹלָם שׁוֹם פְּסוּל וְשִׁמְיָן, אֵךְ שְׁלוֹם נְאֻמַּת וְמוֹזֵב וְיִשָּׁר
בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וּבְעֵינֵי אָדָם, וְיִהְיוּ בְּעַלֵי תוֹרָה, מְאָרֵי מְקַרָּא,
מְאָרֵי מוֹשְׁנָה, מְאָרֵי תְּלִמּוּד, מְאָרֵי רְוָא, מְאָרֵי מְצוּהָ, מְאָרֵי
גוֹמְלֵי חֲסָדִים, מְאָרֵי מַדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת, וְיַעֲבֹדוּךָ בְּאַהֲבָה וּבְיִרְאָה
בְּנִימוּת, לֹא יִרְאֶה חֲצוֹנִיּוֹת, וְתֵן לְכָל גְּוִיָּה וְגוֹיָה מֵהֶם דֵּי
מַחֲסוּרָה בְּכָבוֹד, וְתֵן לָהֶם בְּרִיאוֹת וְכָבוֹד וְכֹחַ, וְתֵן לָהֶם
קוּמָה וְיִפִּי וְתֵן וְחֶסֶד, וְיִתְּנָה אַהֲבָה וְאַחֻוּה וְשְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם,

וְתִזְמִין לָהֶם זְוִיגִים הַגּוֹנִים מִזֶּרַע תְּלִמִּידי חֲכָמִים מִזֶּרַע צְדִיקִים,
וְגַם זְוִיגִים יְהִיוּ כְּמוֹתֵם כָּכֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלֵּלְתִּי עֲלֵיהֶם, כִּי זְכָרוֹן
אֶחָד עוֹלָה לְבָאֵן וּלְבָאֵן:

אֲתָהּ יְיָ יוֹדֵעַ כֹּל תַּעֲלוּמוֹתַי, וּלְפָנֶיךָ נִגְלוּ מַצְפּוֹנַי לְבִי, כִּי
בִּנְנָתִי כָכֵל אֵלֶּה לְמַעַן שִׂמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וּלְמַעַן
הַתְּרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, עַל בֶּן עַנְנִי יְיָ עַנְנִי בַּעֲבוּר הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים
אֲבֹרָהֵם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, וּבְגִלְגָּלִם תּוֹשִׁיעַ בָּנִים לַחַיִּים הָעֲנָפִים
דוֹמִים לְשָׂרָשָׁם, וּבַעֲבוּר דָּוִד עַבְדְּךָ רָגֵל רְבִיעִי בַּמְרַבָּה,
הַמְּשׁוֹרֵר בְּרוּחַ קִדְשְׁךָ:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁרֵי כָּל יֵרָא יְיָ מִהַלֵּךְ בְּדַרְכָיו: יְגִיעַ בְּפִיךָ
כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרִיךָ וְטוֹב לָךְ: אֲשֶׁתְּךָ כַּגֶּפֶן פְּרִיָּה בְּנִרְבָּתִי
בֵּיתְךָ כַּנֶּזֶף בְּשֵׂתְלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ: הִנֵּה כִּי בֶן יִבְרַךְ
גָּבֵר יֵרָא יְיָ: יִבְרַכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וְרָאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם כֹּל יְמֵי
חַיֶּיךָ: וְרָאָה בָּנִים לְבָנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל: אָנָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ
הַתְּפִלָּה יִקְנִים בָּנוּ הַפְּסוּק וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִוְתָם אָמַר יְיָ רוּחִי
אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שִׁמְתִי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי
זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע זֶרַעךָ אָמַר יְיָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם: יְהִיוּ לְרִצּוֹן
אֲמַרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי:

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

 תפד

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר במדבר ג' סיון ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

דאנקען דעם בורא פֿל עולמים וואס ער האט דיך
 אהיימגעברענגט שוין פון שפיטאל, דו זאלסט
 האבן א גאנצע רפואה שלימה, און זאלסט זיך זעהן צו
 שטארקן מיט שמחה, ווארום דער הייליגער רבי האט
 געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) דאס אלע מחלות און חלאים
 רעים קומען פאר'ן מענטש נאר מחמת עצבות און מרה
 שחורה און אזוי זאגן אויך די גרויסע דאקטורים, איבערדעם
 דארף מען זיך צאמנעמען מיט אלע כוחות כאמזשע מען
 איז זייער שוואך, און שטארקן זיך מיט מדת השמחה, און
 דאנקען גאט ברוך הוא דו האסט מיט וואס צו זיין פרייליך,
 ווארום דו האסט מקרב געווען אזויפיל בחורים צום בורא
 פֿל עולמים, און זיי האבן אויכעט אנגעהויבען צו לערנען
 זייער פלייסיג די תורה הקדושה, וואס דאס איז א זכות
 הרבים וואס עס האט נישט איר גלייכנס, עס שטייט אין
 זוהר הקדוש (פרומה קב"ח:) תא תזי פֿל מאן דאחיד בגדא
 דחייבא, [קום און זעה, יעדער וואס ער האלט אן אין די
 הענט פון זינדיגע] ואשתדל ביה למשבק ארחא בישא, [און
 ער איז זיך משתדל זיי זאלן אפלאזן די שלעכטע וועגן
 וואס זיי האבן זיך צוגעוואוינט צו דעם] איהו אסתלק בתלת
 סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, [ער גייט

ארויף הויך הויך אין די עולמות וואס אן אנדערע איז נישט
זוכה צו דעם] גרים לאַכפּיִיא סטרא אַחרא [ער איז גורם
מכניע צו זיין די סטרא אַחרא] וגרים דאָסתלק קודשא
בְּרִיךְ הוּא בִּיקְרִיה [און ער איז גורם דאס פּבִּיכּוּל דער
נאַמען פון בורא פּל עולמים זאל זיין טייער אויף דער
וועלט] וגרים לקיימא פּל עלמא בקיומיה לעילא ותתא [און
ער איז גורם אז די וועלט און יענע וועלט זאל האבן א
קיום, ווארום אז מען איז מקרב מענטשן צום בורא פּל
עולמים און זיי איינערקענען אים, דאס איז דער עיקר קיום
פון דער וועלט], ועל האי בר נש פתיב (מלאכי ב) "בְּרִיתִי
הִיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם" וְזָכִי לְמַחְמֵי בְּנִין לְבָנוֹי, וְזָכִי
בְּהֵאֵי עֲלָמָא וְזָכִי לְעֲלָמָא דְאַתִּי, [און אויף דעם מענטש
איז געזאגט געווארן דער פּסוק אז מיין בונד וועט זיין מיט
אים און עס וועט רוען אויף אים דאס לעבן און דער שְׁלוֹם,
און ער וועט זוכה זיין צו זעהן קינדער פון זיינע קינדער,
און ער וועט זוכה זיין גליקליך צו זיין אויף די וועלט און
אויף יענער וועלט] פּל מארי דינין לא יכלין למידן ליה
בְּהֵאֵי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי [קיינ שום מקטרג קען נישט
מקטרג זיין נישט אויף די וועלט און נישט אויף יענע וועלט]
עָאֵל בְּתַרְיֶסר תַּרְעֵי וְלִית מֵאֵן דִּימְחֵי בְּיַדִּיה [און ער גייט
אריין אין די צוועלף טויערן פון אלע צוועלעף שְׁבָטִים, און
קיינער קען אים נישט שטערן] ועל דא פתיב [און אויף
אים איז געזאגט געווארן דער פּסוק] (תהלים ק"ב) "גִּבּוֹר בְּאָרְץ
יְהִיָּה זֶרְעוֹ דּוֹר יִשְׂרָאֵל יְבוֹרֵךְ הוּן וְעוֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצַדִּיקְתּוֹ

עומדת לעד זרח בחשך אור לישראלים" וגו'; איבערדעם בעהט
 איך דיר זייער, שטארק זיך, און לאז נישט צו צו דיר קיין
 עצבות און מרה שחורה, וועסטו זעהן דו וועסט האבן א
 גאנצע רפואה.

קוק מיך גוט אן וועסטו זעהן תחנית המתים ממש פשוטו
 כמשמעו, ווען איך האב באקומען מיטוואך נאכט דאס
 ערשטע הארץ אטאקע איז עס געווען אזוי מעכטיג און
 שטארק אז עס איז א וואונדער איבער א וואונדער אז איך
 בין געבליבן לעבן וכו' וכו', נאר איך האב גלייך אנגעהויבן
 צו רעדן צום בורא פל עולמים מיט אלע שווערע ביטערע
 יסורים ער זאל אויף מיר רחמנות האבן, און א דאנק דעם
 בין איך עס בייגעקומען, דעמאלט האב איך געזעהן
 באשיינפערליך וואס די חז"ל זאגן (תנא דבי אליהו רבה פרק ט"ו)
 לפי שכל המרבה שיחות ותפילות, הם המלווים אותו עד
 שגיע לבית עולמו; עס איז נאכנישט דא אזא זאך וואס
 עס באגלייט דעם מענטש ביז צום לעצטן אטעם ווי דאס
 רעדן צום בורא פל עולמים אויף פראסט אידיש, די
 דאקטורים באוואונדערן ווי איך האב דאס איבערגעלעבט?
 אבער גיי זיי זיי מסביר וואס דאס הייסט התבודדות רעדן
 צום בורא פל עולמים וכו', און נאכדעם האב איך מיטגעמאכט
 נאך דריי הארץ אטאקעס, ביז זיי האבן מחליט געווען מיר
 אפערירן אויפ'ן הארץ, די יסורים פון דעם איז נישט צו
 באשרייבן, פונדעסטוועגן ווייל איך לערן שוין דעם הייליגן
 רבינ'ס ספרים קרוב צו זעכציג יאר, און זיך צוגעוואוינט

נָאֵר צוֹ רַעְדָן צוּם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, דָּאָס אַיז וואָס עָם
דַּעַרְהאַלְט מוּךְ.

אַיַבְעֶרְדֶּעם שְׂטאַרְק זײַךְ דוֹ אויַכְעט, און לײַג אַרײַן אײַן
די בַּחוּרִים זײַ זאַלן האַלְטן אײַן אײַן תּוֹרָן
מַשְׁנױת וואָס דָּאָס הײַט אָפּ יַעֲדן מַעֲנֵטֶש פּוֹן אַלֶּע קַרְעֵנְק
און פּוֹן אַלֶּעם שְׂלֶעכְטֶם.

דַּעַר בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים זַאל דײַר שׂיִקֵּן אַ רַפּוּאָה שְׂלִימָה
בְּרַמ"ח אײַבֶּרֶךְ וּשְׂס"ה גײַדֶּךְ וְכָל טײַפִּי דְמוּךְ, און דו
זאַלְסט קַעֲנֵען מְקַבֵּל זײַן די תּוֹרָה בְּשִׂמְחָה.

הײַ יָאֵר פּוֹן רוֹב שְׂוואַכְקײַט וועל אײַךְ נײַשְׂט קַעֲנֵען אײַפּוֹזײַן
אַ גאַנְצֶע נאַכְט שְׂבוּעוֹת, און אײַךְ וועל נײַשְׂט קַעֲנֵען
דאַווענֶען ווּתִיקײַן, וועל אײַךְ דאַווענֶען שְׂפֵעֶטֶער, אַרום אַ
פֶּעַרְטֵל צו צַעֲהֵן.

זאַלְסט האַבן אַ לַעֲכֵטִיגן שַׁבַּת און אַ גַּעֲבַעֲנֵטֶשְׂטוֹן פֶּרײַלִיכֵן יום טוב

תּפּוּחַ

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֹדֵר בְּמִדְבַּר ג' סִינַי ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֹרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד גֵּרוֹ יְאִיר

אײַךְ האַב יַעֲצֵט דַּעַרְהאַלְטן דַּעַם נַעֲכֵטִיגן סִפֵּר "אָשֶׁר בְּנַחֲלֵי"
חֵלֶק ב' מײַט די מַפְתַּחוֹת, עָם אײַז אַרױסְגַּעקוּמַען אַזױ
שׂיִין דָּאָס פֶּשׁוּט אײַךְ בײַן דײַר מְקַנָּא אױף דַּעַם זְכוּת הַרְבִּים

וואס דו האָסט, וויפּיל בַּחוּרִים אין אַינגעלייט וכו' וכו', שְׂרֵיבֵן מיר וכו' און דערצײלן מיר וכו' אז דאָס איז זייער גאַנץ חיות, און עס איז באַוואָוסט וואָס דער הייליגער רבֿי האָט געזאָגט, מְחִיָּה זײַן אַ איד איז נישט קײן פֿשוטע זאַך, און בִּפְרֵט אז מען שײנט אין אים אַרײַן אַמוּנָה פֿשוטָה אין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים דאָס ער זאל שפּירן אז עס איז נישטאָ קײן שום מְצִיאוֹת אויסער אים, און דוּמָם צוּמַח חַי מְדַבֵּר איז אַ לְבוּשׁ לְגַבִּי אײַן סוּף, וואָס דאָס איז תּעֲנוּגָ'עֵר פֿון אַלע תּעֲנוּגִים, און זיסער פֿון אַלע זיסקײטן וכו' וכו', וואָרום ווען אַ מענטש שפּירט דאָס די לעכטיגקײט פֿון בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים געמט אים אַרום, דאָס איז דער גַן עֵדֶן אויף די וועלט.

דער הייליגער רבֿי זאָגט (ליקוּטֵי מוֹתֵרֵן חֵלֶק א' סִמָּן קצ"א) דאָס אויף די וועלט קענען זיצן צוויי מענטשן איינער לעבן דעם אַנדערן, דער שפּירט אַלע תּעֲנוּגִים און שׂ"י עוֹלָמוֹת וכו', און דער צווייטער שפּירט גאַרנישט, עס איז אים געפֿען בײַטער און פּינֶסְטער און ער האָט גאַרנישט אין זײַן לעבן וכו'. דער האָט אַ לעכטיגער קלאָרע אַמוּנָה אין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים לײכט אים דאָס לעבן, און דער ווידערואָס איז אויסגעטוהן פֿון די אַלע הייליגקײט אין איז פּיל מיט קשׂוֹת און ספּיקוֹת וכו' וכו', איז אים דער לעבן זייער בײַטער און פּינֶסְטער וכו' וכו'.

אַיבערדעם די הייליגע ספּרִים וואָס דו דריקסט בִּרְעֵנֶגְט אַרײַן אין אַ מענטש האַפֿענענע און פּרײַליכקײט ער זאל שפּירן דעם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, און עס

בְּרַעְנַנְט אים אַרײן קְלָאָרַע אַמוֹנָה, אײַבעַרְדֶּעם דאַרְפֿסְטוּ
 זײַך זײַער פֿרײַען און מְחֻזֵק זײן וואס די בײַסט מִזְכָּה אַת
 הַרְבִּים, וואס דער זכּוֹת פון דעם קען מען נישט באַשְׂרײַבן,
 ווי עס שְׂטײט אין זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ (פֿרומֶה קב"ח): תָּא חֲזוּ כָּל מֵאן
 דְאַחִיד בְּיָדָא דְחַיִּיבָא, [קום און זעה, יעדער וואס ער האַלט
 אָן אין די הענט פון זײַנדיגע] ואַשְׁתַּדֵּל בֵּיה לְמִשְׁבַּק אֲרַחָא
 בִּישָׂא, [און ער איז זײַך מְשַׁתַּדֵּל זײ זאַלן אַפְּלֹאֲזֵן די שְׁלַעכְטֶע
 וועגן וואס זײ האָבן זײַך צוגעוואוינט צו דעם] אִיהוּ אֲסַתְּלֵק
 בְּתַלְתַּת סְלוּקִין מַה דְלָא אֲסַתְּלֵק הָכִי בַר נֶשׂ אַחְרָא, [ער
 גײט אַרױף הױף הױף אין די עולמות וואס אן אַנְדֶּרַע איז
 נישט זוכה צו דעם] גָּרִים לְאַכְפִּיָּיא סְטָרָא אַחְרָא [ער איז
 גורם מְכַנִּיעַ צו זײן די סְטָרָא אַחְרָא] וְגָרִים דְאַסְתְּלֵק קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בִּיקְרִיָּה, [און ער איז גורם דאס פּבִּיכּוֹל דער
 נאַמען פון בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים זאל זײן שײַער אױף דער
 וועלט] וְגָרִים לְקַיִמָא כָּל עֲלָמָא בְּקִיּוּמִיהָ לְעִילָא וְתַתָּא,
 [און ער איז גורם אז די וועלט און יענע וועלט זאל האָבן
 א קיום, ווארום אז מען איז מְקַרֵב מְעַנְטִשֵׁן צום בּוֹרָא כָּל
 עוֹלָמִים און זײ אײַנְעֶרְקענען אים, דאס איז דער עיקר קיום
 פון דער וועלט ועל האִי בַר נֶשׂ פְּתִיב (מְלָאכִי ב) "בְּרִיתִי
 הִיְתֵה אִתּוּ הַחַיִּים וְהַשְּׁלֹם" וְזָכִי לְמַחְמִי בְּנִין לְבְנוֹי, וְזָכִי
 בְּהֵאִי עֲלָמָא וְזָכִי לְעֲלָמָא דְאַתִּי' [און אױף דעם מְעַנְטִשׁ
 איז געזאַנט געוואָרן דער פֿסוק אז מײן בּוֹנֵד וועט זײן מיט
 אים און עס וועט רוען אױף אים דאס לעבן און דער שְׁלֹם,
 און ער וועט זוכה זײן צו זעהן קײַנדער פון זײַנע קײַנדער,

און ער וועט זוכה זיין גליקליך צו זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט] פֿל מאַרי דינין לאַ יבֿלין לַמִּידן לִיה בְּהאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, [קיין שום מַקְטָרג קען נישט מַקְטָרג זיין נישט אויף די וועלט און נישט אויף יענע וועלט] עָאָל בְּתַרִּיסָר תְּרַעֵי וְלִית מָאן דִּימְחֵי בְּיַדִּיהּ, [און ער גייט אַרײַן אין די צוועלף טויערן פון אלע צוועלעף שְׁבָטִים, און קײַנער קען אים נישט שְׁטַעֲרֵן] וְעַל דָּא בְּתִיב [און אויף אים איז געזאגט געווארן דער פֿסוק] (תהלים ק"ב) "גבור בְּאַרְץ יְהוּדָה זָרְעוּ דוֹר יִשְׂרָאֵל יְבָרְךָ הוֹן וְעוֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצַדִּיקְתּוֹ עִמְדַת לְעַד זֶרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל" וְגו'.

דער בורא פֿל עולמים זאל דיר צוריק באצאלן מיט שפע בִּרְכָה וְהַצְלָחָה, און נחת פון דיינע קינדער, זיי זאלן אלעמאל גיין אויפן אידישן וועג.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן שַׁבָּת און אַ געפֿענטשטן פֿרייליכן יום טוב

תּפּו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר ג' סִינַי ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מֵאָד ... גְּרוֹ יֵאִיר

מִיר גִּייען יעצט אַרײַן אין די שְׁלֵשֶׁת יְמֵי הַגְּבֻלָּה, זײַךְ צוגרײַטן צו קבֿלת הַתּוֹרָה, ווי פֿיין ווי שײַן ווי גוט איז ווען מען קומט מִקְבֵּל זיין די תּוֹרָה מיט אַזאַ מִין שְׂמֻחָה דאָס מען האט אינְטֵער זײַךְ שױן געגְרִיגט עֲטְלִיכֶע

יֵאָר מַעֲבִיר סְדֵרָה זַיִן און גַּעְלֵעֲרֵנְט אַלֶּע רֵשׁ"י'ס, און מַעַן
הָאָט מְסִיִּים גַּעוּוֹען צַעַנְדִּלִּיגֶער מָאָל שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, און
אַיִנֶם אָדער צוויי מָאָל ש"ס וְכוּ' וְכוּ', ווער ס'הָאָט גִישַׁט
טוּעֵם טַעֵם גַּעוּוֹען דַּעֵם טַעֵם קַעֵן מַעַן גִישַׁט מִסְבִּיר זַיִן
דָאָס זַיִסְקִיִּט און לַעֲבִטִיגְקִיִּט פֿון קַבְלַת הַתּוֹרָה, אַיִבֶּעֲרֵדֶעם
דַאָרְפֶסְטוּ זיך זַיִיעֶר זַיִיעֶר פֿרִייעֵן דָאָס דוּ הָאָסְט זוכָה גַעוּוֹען
מְקוֹרֵב צו ווערן צום הַיִּלְיָגֵן רַבִּי'ן, און אים פֿאַלְגֵן און
לַעֲרַנֶען כְּפִי דַעֵם סְדֵר דְרָךְ הַלִּימוּד וואָס עֶר הָאָט אונז
גַעַנְעֶבֶן, אַיִךְ ווייס דָאָס זַיִיעֶר אַסאַךְ לַאֲכֵן פֿון דַּעֵם און
שְׁפַעֲטֵן פֿון אַ בְּחוֹר וואָס עֶר הָאָט מְסִיִּים גַּעוּוֹען צַעַנְדִּלִּיגֶער
מָאָל שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה און ש"ס וְכוּ', אַפֶּער וויסן דַאָרְפֶסְטוּ
וויסן דָאָס לַאֲכֵן לַאֲכֵט דַּעֶר לַעֲצֻטֶער, דִּי חו"ל זַאָגן (בְּרֵאשִׁית
רַבָּה פֶּרֶשָׁה נ"ט סִימָן ב') אַוּיִפֿ'ן פֶּסוּק (מִשְׁלֵי ל"א) "עֹז וְהִדָּר לְבוֹשָׁה
וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן" עֹז וְהִדָּר לְבוֹשָׁה שֶׁל תּוֹרָה, וְתִשְׁחַק
לְיוֹם אַחֲרוֹן, אַיִמְתִּי הִיא שׁוֹחֲקָת, מִתֵּן שְׂכָרָה לַעֲתִיד לְבֹא;
וְכֵן אָמְרוּ (שְׁמוֹת רַבָּה פֶּרֶשָׁה נ"ב סִימָן ג') אַיִמְתִּי הַתּוֹרָה מִשְׁחַקָּת
לְמִי נִשְׁהוּא עֲמָל בְּה' לְיוֹם אַחֲרוֹן הוּא וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן;
וואָרום ווען עֵם קוֹמֵט דַּעֶר לַעֲצֻטֶער טַאָג פֿון אַ מַעַנְטִיש
ווען עֶר איז אַוּיִף דַּעֵם עוֹלָם, און עֶר דַאָרְף זיך גַעַזַעַנְעֶנְען
פֿון דַּעֶר וועלֵט, ווי גוֹט ווי פֿיין ווי זִים איז ווען עֶר הָאָט
גַעַנְדִּיגֵט אִין זַיִן לַעֲבֵן צַעַנְדִּלִּיגֶער מָאָל חוּמֵשׁ מִיט רֵשׁ"י,
און צַעַנְדִּלִּיגֶער מָאָל שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, און צַעַנְדִּלִּיגֶער
מָאָל ש"ס, און גַעדאַוועַנט יַעֲדֵן טַאָג שְׁחֵרִית מִנְחָה מַעֲרִיב
מִיט מִנְיָן, און גַעַבֶּעַנְטִישַׁט אִין אַ סִידוּר, און גַעַלִינְט קְרִיאַת

שְׁמַע אויפן נוסח פון אריז"ל יעדן נאכט, ווער לאכט דעמאלט? די לצים וואס זיי האבן געמאכט לצנות פון דעם? אדער דער וואס האט יעדן טאג זיך באפלייסט מיט תורה און תפלה מצוות און מעשים טובים.

איבערדעם בעהט איך דיר זייער, שטארק זיך, נעם זיך פאר היינט אין די שלשת ימי הגבלה לערנען מער און מער, ווארום מען קען זיך נישט פארשטעלן וואס לימוד התורה איז, אפילו אויב איינער האט געזינדיגט אויב ער האט געלערנט תורה איז אים דער בורא פל עולמים מוחל אויף אלע זיינע זינד, אזוי ווי די חז"ל זאגן (ירושלמי ראש השנה פרק ד' הלכה ח') **בין שקיבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיהם; ווער וואלט געגלייבט דאס יונגע בחורים באפלייסן זיך מיט לערנען משניות, ביז ס'איז דא בחורים וואס זיי ענדיגן יעדע וואך ששה סדרי משנה, און עס איז דא בחורים וואס זיי האבן שוין גענדיגט הונדערט אין איין מאל מסכת תענית, און יעצט לערנען זיי מסכת ברכות אויכעט ענדיגן הונדערט אין איין מאל, ווער וואלט געגלייבט אז אין אונזער דור וואס די תאוות און שמוץ איז אזוי צושפרייט זאלן זיך געפונען בחורים וואס זיי לערנען אין א ישיבה אזעלכע לימודים, איבערדעם בעהט איך דיר זייער זאלסט זיך זעהן צו דערהאלטן, קוק נישט אויף קיינעם, שלמה המלך זאגט (משלי ט) "אם חכמת חכמת לך ולצת לבדך תשא"; אויב דו ביסט קלוג ביסטו קלוג פאר דיר, אויב דו מאכט לצנות מאכסטו לצנות פון דיר**

נִישֵׁט פֿון יַעֲנֵעַם, לְצִים וואס זיי שְׁפֻעֲטֵן פֿון סֶדֶר דֶּרֶךְ הַלִּמּוּד
 און זיי זאָגן מֵעַן דאָווענט מִשְׁנֵיֹת און מֵעַן דאָווענט גְּמָרָא
 וְכוּ' וְכוּ' וואס האָבן זיי אין די האַנט? אַ גְּרוּיִם גַּעֲלֶעכְטֶער
 וְכוּ', סְעֻלָּפֶאַנ'ס, אַיִיפֶאַד'ס, אַיִנטֶערנֶעט, אַלֶּע שְׁמוּיִן און אַלֶּע
 בִּיזְנֵי'ס וְכוּ' וְכוּ', ווען די בַּחֲוָרִים וואַלְטֵן אויכעט גַּעזאַגט
 אַסאַךּ מִשְׁנֵיֹת וואַלְטֵן זיי געווען פֿאַרנומען מיטן מִשְׁנֵיֹת,
 מיט די גְּמָרָא, וְכוּ', וְכוּ', זיי וואַלְטֵן נִישֵׁט גַּעדאַרפֿט האָבן
 קיין פֿלי מִשְׁחִית אין קַעשֶׁענֶע וְכוּ' וְכוּ', דער הייליגער רַבִּי
 הָאָט אַמָּאל גַּעזאַגט פֿאַר אַיִנֶעם, ווען די תּוֹרָה זאַל דיר
 ווייזן די פֿנים וועסטו אַפִּילוּ נִישֵׁט וועלן קיין שֶׁכֶּר פֿאַר די
 תּוֹרָה, נָאָר דו וועסט וועלן די תּוֹרָה אַלִּיין, וואַרום אויף
 די תּוֹרָה איז גַּעזאַגט גַּעוואָרן (תהילים י"ט י"א) "הִנְחַמְדִּים מִזֶּהָב
 וּמִפֶּזֶז רַב וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וּנְפֶת צוּפִים", נָאָר דער וואס ער
 לַעֲרַנט אויפֿן סֶדֶר דֶּרֶךְ הַלִּמּוּד פֿון דַּעַם הייליגן רַבִּי'ן דער
 שְׁפִירַט אַלֶּע זיסקייט און אַלֶּע לַעכְטִיגְקייט אין די תּוֹרָה,
 און ער וויל שוין נִישֵׁט קיין שוים שֶׁכֶּר פֿאַר'ן לַעֲרַנֶען, ער
 וויל נָאָר לַעֲרַנֶען די תּוֹרָה אַלִּיין, אז וואויל איז דַּעַם בַּחֲוָר
 וואס ער קוקט נִישֵׁט אויף קיינעם נִישֵׁט נָאָר יַעֲדֵן טָאָג
 לַעֲרַנט ער חוּמֵשׁ רַש"י מיטן תַּרְגוּם פֿון די וואַכעדיגע
 סֶדְרָה, און ער לַעֲרַנט און זאַגט יַעֲדֵן טָאָג אַסאַךּ פֿרָקִים
 מִשְׁנֵיֹת וואס דאַס איז מִזְבֵּךְ די גְּשָׁמָה און מִזְבֵּךְ דַּעַם גּוֹף
 פֿון אַלֶּע שְׁמוּיִן וואס עס האָט זיך אָנגַעקלֶעבֶט אין אים,
 און ער לַעֲרַנט בְּלֶעטֶער גְּמָרָא וואס דאַס ציט אויף אים
 אַרויף די פִּיר מִלֵּאכִי הַשְּׁמִירָה וואס זיי זענען די רַאשֵׁי

תּיבּוֹת גְּמֵר'א', גְּבֵרִיאַל מִיבְּאֵל ר'פֶּאֶל א'וֹרִיאַל, און עֵר
ווערט אָפּגעהיטן פֿון אלעם שְׁלֵעכְטִם, אזא בַּחֹר וואס עֵר
איז דאס מְקַיִם דארף שׁוין נישט האָבן קיין סעלפֿאַן וכו',
אָדער די אלע שְׁמוּץ וכו', מֵעַן דארף אים שׁוין נישט זאָגן
דאס מֵעַן טאַר נישט האַלטן ביי זיך אין באַזונד אלע ערליי
אינטערנעט אָן פֿילטער'ס אָדער מיט פֿילטער'ס וכו' וכו',
דער וואס האט טועם טעם געווען דעם הייליגן רבינ'ס סֵדֶר
דֶרֶךְ הַלִּימוּד דער וויל שׁוין גאַרנישט נאַר לְעֵרנען און
לְעֵרנען, און קוקט נישט אויף די אלע וואס זיי שְׁפֵעטן און
רעדן אויף דעם.

אויך האָפּ אז יעצט ביי קבֿלַת התּוֹרָה וועסטו זיך פֿאַרנעמען
אויף זיך צו לְעֵרנען מער און מער וואס נאַר דאס
וועט דיך באַגלייטן אויף די וועלט און אויף יענער וועלט,
און דער הייליגער רבי האט אַמאַל געזאָגט פֿאַר איינעם,
די תּוֹרָה וועט דיך מאַכן רייך, אַ מענטש מיינט מיט דעם
וואס ער וועט נאַכלויפֿן נאָך די געלט וכו' וועט ער האָבן
אַסאַך געלט וכו', עס איז אַ גרויסע דמיון, אז מֵעַן פֿאַהאלט
זיך אין מְקַרָא אין מִשְׁנָה אין גְּמֵרָא וכו' וכו', דאס פֿרענגט
אים אַ גרויסע עשירות וואס ער האט זיך אָפּילו נישט
פֿאַרנעשטעלט.

זאַלסט האָבן אַ לעבטיגן שַׁבַּת און אַ געפֿענטשטן פֿרייליכן יום טוב

תפז

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר גשא י' סיון ה'תשע"ב

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דאס וואס דו שרייבסט אז נאר בעלי קנאה זוכן מחלוקת וכו', איך ווייס דאס עטליכע עלטערן זענען שוין געקומען צו מיר זיך באקלאגן דאס אויף די 'ווען' פון די קינדער איז נאך אלץ דא דער פארדארבענער בחור וכו', וואס איך האב אים געבעטן שוין פאר א האלב יאר ער זאל זיך נישט געפונען דארטן ווייל די חז"ל זאגן בפירוש (קידושין פ"ב.) לא ילמד אדם ריוק סופרים; און היינט איז איינער וואס זיצט אויפן ווען אדער אויפן פאס איז אויכעט בכלל מלמד, ווארום דער גאנצער טעם פארנוואס א ריוק טאר נישט זיין א מלמד זאגן די חז"ל ווייל די מוטער'ס קומען ברענגן די קינדער וכו', און ביי א ווען אדער א פאס איז זיכער קומען די מוטער'ס ארויפלייגן און אראפנעמען די קינדער, איבערדעם טאר זיך בשום פנים ואופן נישט געפונען א בחור אויף א ווען אדער אויף א פאס וואס פירט קינדער, ובפרט דער בחור זאגט ארויס אפען אז ער איז פארדארבן און גייט אויף שמוציגע פלעצער, פארנוואס דארף די תינוקות של בית רבן קבל שאין להם חטא אריינאטעמען די האעך פון א פארדארבענעם בחור, ווען דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מ"ג) דאס אפילו א דוך א האעך פון א רשע

טוט אַרײַנגברענגן נײַאוף אײַן דער װאָס ער הערט זײַנע װערטער, אזוי װי עס זשטייט בײַ בלעם (במדבר ל"א) "הן הנה היו בדבר בלעם" װי נאר מען האט געהערט זײַנע װערטער האט דאָס שױן אַרײַנגעברענגט נײַאוף, און דאָ פּײַפּט ער מיטן מויל װאָס אונז האט מען אויסגעלערנט װען מיר זענען געװען קלײַנע קינדערלעך אז פּײַפּן ברענגט צוזאמען קליפות ומשחיתים וכו', און אַ תּלמוד תּורה װאָס עס הייסט אויף מײַן נאָמען נעמט מען אַ פּאַרדאַרבענעם בחור און ער לערנט אויס די קינדער פּײַפּן וכו', אָדער קינדערלעך מאַכן נאָך װאָס זײ זעהן פּון דערוואַקסענע, װאָו אײַז דער היתר? עס טוט מיר זײַער װײַ דאָס אײַך האב ענך געזאָגט שױן פּאַר אַ האַלב יאַר צוריק אז דער בחור טאַר נישט פּאַרן מיטן װען וכו', אײַז װי אײַז דאָ קנאַה? עס אײַז אזאָ שאַד די תּלמוד תּורה האט געקענט בליען און זײַך מערן מיט תּלמידים, װאָרום הײַנט זוכט מען תּלמוד תּורה'ס, און װעגן נאַרײַשע עקשנות אָן אַ שכל וכו', טוט מען זײַך אַלײַן פּאַרדאַרפּן דעם נאָמען, כּל זמן עס אײַז נישט אויף מײַן נאָמען מיט אײַך זײַך נישט, אָבער אויב דאָס אײַז אויף מײַן נאָמען מוז אײַך דאָס שרײַבן.

אײַך אַלײַן האב אַ תּלמוד תּורה מיט אַ מײַדל שולע װאָס מיר האַלטן שױן הײַנט נאָנט צו טױזענט קינדער בלי עין הרע, און זײַ קומען פּון בעלי תּשובּה וכו', װאָס די אַרומיגע משפּחות זענען נישט אזוי אײַ אײַ וכו', הן אײַן שְׁמירת שבת הן אײַן קדוּשה וטהרה וכו', פּונדעסטװעגן מיט מְסירות נפּש האב אײַך אַהערגעשטעלט אַ תּלמוד

תּוֹרָה מִיט אַ מִיידל שׁוֹלֵע וואס זיי גייען מיטן העכסטן
מאס צניעות, עקסטער אינגלעך און עקסטער מיידלעך, און
כאטש איד בין אין דעם ארגסטן פלאץ פון גאנץ ארץ
ישׂראל וואס דארטן האט ארויסגעשפראצט די אבי אבות
הטומאה פון ציונות און כפירה וכו', און דער סמ"ך מ"ם
אליין זיצט דארטן וכו', און ער האלט אין איין מסרן און
אנטוהן צרות וכו', פונדעסטוועגן האב איד מיט גרויס
מסירות נפש באוויזן וואונדער איבער וואונדער וכו', וואס
יעדער איינער קען קומען זעהן.

איבערדעם האף איד אז לכל הפחות פון יעצט אן זאלסטו
פאררעכטן, א פארדארבענער בחור טאר נישט
זיצן אויף א ווען אדער אויף א פאס פון קליינע קינדער.
אויב דו וועסט נישט פאלגן נעמט אראפ מיין נאמען און
טוט'ס ווי איר פארשטייט.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

תּפּח

בעזרת השם יתברך יום ו' ערב שבת קודש לסדר בהעלותך י"ח סיון ה'תשע"ב
שלום וברכה אל האברה היקר לי מאד ... גרו יאיר
איד האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

איד פריי זיך זייער אז דו האסט זיך גענומען לערנען פעסט
טור בית יוסף און שולחן ערוך מברר זיין זיך די

הַלְבָּה, ווארום דער הייליגער רבי האט זייער מקפיד געווען אויף לימוד שולחן ערוך, ביז ער האט געזאגט (שיחות הר"ן סימן כ"ט) אז יעדער איד איז מחויב צו לערנען יעדן טאג אן הַלְבָּה אין שולחן ערוך, און וויסן זאלסטו וויסן, פֿל זמן א איד דרייט זיך ארום איבערן שולחן ערוך וועט ער זיין אויסגעזארגט צו זיין אן ערליכער איד און אויפשטעלן הייליגע דורות, אבער וויפער ער לאזט אפ דעם שולחן ערוך מעג ער זיכער זיין אז צופיסלעך וועט ער זיין א קל שפקלים ביז ער וועט זיך אפקילן פון אידישקייט רחמנא לישזבן.

א אינגערמאן דארף וויסן אז יעדע שווערע זאך אדער א שאלה וואס עס מאכט זיך אין שטוב זאל ער פֿרעגן אן ערליכן מורה צדק, מען טאר זיך נישט פארלאזן אויפן אייגענעם שכל, בפרט אין די הארבע הלכות'ער וכו', מען מוז זיך געוואוינען צו פֿרעגן א דיין מומחה אלע זיינע שאלות אין הַלְבָּה וכו'.

דער גרויסער צדיק רבי שלמה פון באבוב זי"ע (א אייניקל פון דעם צאנזער רב זי"ע) האט געזאגט, מען זעהט דאס אין שולחן ערוך אורח חיים יורה דעה אבן העזר ווערט נישט געברענגט די דינים פון פֿשרות, ווייל אין די הלכות'ער טאר מען נישט מאכן קיין שום פֿשרות אין אידישקייט, ביי די מצוות בין אדם למקום איז נישטא קיין שום פֿשרות, א איד דארף זיך אינטערווארפן די הַלְבָּה, אזוי איז דאס, און מען טאר נישט אפנייטן פון הַלְבָּה פֿהוא זה, מה שאין בן אין חושן משפט וואס דאס איז הַלְבָּה

בין אָדָם לְחֵבִירוֹ, דיני מְמוֹנוֹת, דָּאָרְטן איז דאָ דער עֵנִין
פֿון פֿשָׁרוֹת, מֵעַן דאָרף זעהן נאָכצוגעבן איינער דעם אנדערן,
און קומען צו אַ פֿשָׁרֶה.

אז וואויל איז דיר וואס דו האסט זיך גענומען לערנען
הלכה, זאל דו דער בורא פֿל עולמים העלפֿן דו
זאלסט לערנען זייער פֿלייסִיג, ביז דו וועסט קענען
ארויסנעמען סמיכה להוראה.

זאלסט האבן א לעכטיגן שבת

תפֿט

בעזרת השם יתברך יום ו' ערב שבת קודש לסדר בהעלותך י"ח סיון ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֹרֹת הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר
אִיךְ הָאֵב דְּעֵרְהֵאֲלֵטֵן דִּיין לֵאנְגֵעֵן בְּרִיוּוּ.

דער הייליגער רבי האט זייער מקפיד געווען אויף שְׁלוֹם
בית, און ער האט געזאגט (שיחות הַר"ן סימן רס"ג) אז דער
בעל דָּבָר פֿארלייגט זיך זייער צו צופרעכן די שטופער פֿון
אינגעלייט, פֿדי זיי מבשיל זיין מיט שווערע זינד רחמנא
ליצֿלן, איבערדעם אַ חֶכֶם עֵינִיו בִּראשׁוֹ קוֹקֵט שׁוִין פֿאַראַוּים
וואס וועט זיין שפּעטער, און ער געבט זייער אַכטונג אויף
זיין שְׁלוֹם בית, ווארום ווען עס צינדט זיך אַן אַ קליין פֿייערל
קען מען דאס נאך גרינג אויסלעשן וכו', אָפּער ווען דער
פֿייער צושפּרייט זיך שׁוִין זייער גרויס אין די לענג און אין

די ברייט איז שוין זייער שווער דאס אויסצולעשן וכו', איבערדעם דארף א אינגערמאן זיין קלוג, און זיין א וותרן אין שטוב, און נישט זוכן הסרונות ביי זיין ווייב, נאר איר דן זיין לבף זכות, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן סימן רס"ד) אז מען דארף זייער מכבד זיין דאס ווייב, ווארום זי ליידט צער עיבור צער לידה און צער גידול וכו', איבערדעם דארף דער מאן האבן מיטלייד מיט זיין ווייב ווי זי מיטשעט זיך מיט די קינדער, און ער מעג ארויסהעלפן, ס'וועט גארנישט שאטן דעם מאן אויב ער וועט ארויסהעלפן זיין ווייב, אדרבה מיט דעם וואס ער העלפט איר ארויס העלפט ער זיך ארויס, אזוי וועט ער האבן א געזונטע ווייב וכו', און מען דארף אויף דעם זייער אכטונג געבן, אז דאס ווייב זאל זיין געזונט, און אויב נישט איז מען א פשוטער אביר און א מופקר וכו'.

די חז"ל זאגן (בבא מציעא נט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאכרם הטיב בעבורה" והיינו דאמר להו רבא לבני מחונא, אוקירו לנשיכו פי היכי דתתעתרו, (זייט מכבד און האלט טייער דאס ווייב וועט עטין ווערן רייך) און אזוי האט דער הייליגער רבי געזאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן ס"ט) אז דער עיקר עשירות קומט נאר אין זכות פון דעם פרוי, אז וואויל איז דעם וואס ער געבט זייער אכטונג אויף שלום בית.

זאלסט האבן א לעכטיגן שבת

תצ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹם א' לְסֵדֶר שְׁלַח כ' סִינּוֹן ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר
אֵיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטָן דִּיִּין לְאַנְגְּעֵן בְּרִיוּן.

זְאֵלְסֵט וויסן אויף דעם עולם גייט איבער אויף יעדן איינעם
וואס עס גייט איבער וכו', ווארום די נשמה ציט
שטענדיג צו רוחניות וכו', און דער גוף ציט שטענדיג צו
גשמיות, און דאס איז דער מלחמה ביי יעדן מענטש, נאר
דער הייליגער רבי האט אונז געלערנט (ליקוטי מוה"ר חלק ב' סימן
כ"ב) אז מען דארף איבערדרייען דעם גוף זאל ווערן א חלק
פון דער נשמה, אזוי ווי עס שטייט (איוב י"ט) "וּמִבְּשָׂרִי אֶחְיֶה
אֶלּוֹקִים" פון דעם בשר הגוף זאל מען אויבעט זעהן געטליכקייט,
און דאס ווערט געטוהן, מיט מצוות מעשיות דייקא, אז א
איד איז מקיים מצוות מיט זיין גוף איז ער מוצק דעם גוף
עס זאל ווערן א חלק פון דער נשמה, אז פון דעם גוף
זאל מען אויבעט ארויסזעהן אלקות, און דאס איז וואס
דער נביא זאגט (ישעיה נ"ח) "וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֶּם" מען זאל
נישט פארהוילן פון דעם בשר הגוף אויבעט די השגות וואס
די נשמה איז משיג, און דעמאלט וועט זיין א שלום צווישן
גוף און דעם נשמה, וועט דער מענטש זיין ביישוב הדעת,
ווארום פל זמן אז דער נשמה ציט צו איין וועג און דער
נשמה צו אן אנדערע וועג איז דער מענטש שטענדיג מבוהל
ומבולבול וכו', און ער לעבט אן ישוב הדעת וכו', אפער

ווען דער גוף מיט דער נשמה זענען משלים איינער מיטן אנדערן דעמאלט איז דער מענטש מיושב'דיג.

זאלסט זיך צוגעוואוינען יעדן טאג אויסרעדן זיך דאס הארץ פאר'ן בורא פל עולם, ווארום יעדער דיבור וואס א מענטש רעדט צום בורא פל עולם איז מחבר דעם גוף מיט דעם נשמה צוזאמען, מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס זיסקייט און דאס לעכטיגקייט וואס א מענטש קען שפירן אויב ער וועט זיין שטארק יעדן טאג רעדן מיטן בורא פל עולם, און דאס איז דער יסוד היסודות אין בְּרִסְלָב'ר חסידות.

דער הייליגער רבי נתן האט געזאגט אז פון יעדן שיחה און פון יעדן שמועס וואס דער הייליגער רבי האט מיט אונז גערעדט איז ביים סוף ארויסגעקומען פון דעם א שמועס פון די וויכטיגקייט וואס יעדער איד דארף רעדן צום בורא פל עולם אן חכמות, אז וואויל איז דעם מענטש וואס ער איז דאס מקיים, דעמאלט וועט ער זוכה זיין צו אן אמת'ן ישוב הדעת, און עס וועט זיין שלום ביי אים צווישן דער גוף און דער נשמה.

זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג

תּוֹנָא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם א' לְסֻדְר שְׁלַח כ' סִינּוֹן ה'תּשׁע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאב דְּעֶרְהֶאָלְטֵן דִּיין בְּרִיוּן.

זאַלְסְט וויסן דאס יעדער איינער האט א בת זוג, אזוי ווי די חו"ל זאגן (פּוֹטָה ב.) אַרְבַּעִים יוֹם קוֹדֶם יְצִירַת הַיּוֹלֵד בַּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמֶרֶת בַּת פְּלוֹנִי לְפְלוֹנִי; נָאֵר אַ בְּחוּר גֵּיט אַרִיין אִין אַ פֶּאָנִיק וְכוּ', אַזוֹי ווי אִים הָאָט מָעַן פֶּאָרְנֶעסן וְכוּ', און ער וועט גישט האבן קיין שידוך וְכוּ', און ער ווערט צופראכן וְכוּ', בַּשַּׁעַת ס'איז גישטא אזא זאך, יעדער איינער האט זיין בת זוג, אַמָּאל דאַרף דער בת זוג נאך אינטער וואקסן, זי איז נאך צו יונג וְכוּ', איבערדעם טאַרסטו גישט ווערן צופראכן, נאר געוואוין זיך צו בעטן יעדן טאג דעם בורא פֿל עולמים אז דו ווילסט שוין חתונה האבן, וועסטו זעהן אז די תפילות וועלן מקרב זיין און דערנענטערן דיין בת זוג צו דיר, נאר זאלסט זיך גישט מניאש זיין, עס איז דא א קונטרס "מציאת הזיווג" עס וואלט זייער גוט געווען אז דו זאלסט ניצן די סגולות וואס דארטן שטייט, און אויך זאלסטו זאגן די תפילות וואס דארטן שטייט, וועסטו זעהן וואונדער.

זעה צו חזר'ן יעדן טאג אסאך אסאך פֿרקים משניות, וואס דאס איז מוזק די נשמה, ווארום משנ"ה איז די אותיות נשמ"ה, און די חו"ל זאגן (עיקרא רבה פרשה ז' סימן ג) אִין

כָּל תַּגְלִיּוֹת הַלָּלוּ מִתְבַּנְּסוֹת אֶלָּא בְּזִכּוֹת מִשְׁנִיּוֹת; מְעַן קָעַן זִיךְ נִישְׁט פֿאַרשְׁטעלֵן דָּאס גְּרוֹיסקֵייט פֿון אַ בְּחֹר וְוּאָס עֶר תְּזֹר'ט אַסאַךְ מִשְׁנִיּוֹת, וְוּאָרוּם יַעֲדֶער בְּחֹר הָאָט אַסאַךְ פֿרֵיעֵ צֵייט, און מַחֲמַת עֶר טוֹט גְּאַרנִישְׁט וְכוּ' וְוֵערט עֶר מְשׁוּגָע פֿאַר לֵידִיגֵיין וְכוּ', און טְרַאכְט שְׁטענדיג פֿון זֵינע צְרוֹת וְכוּ', אַכְּעֶר אוֹיב עֶר תְּזֹר'ט אַסאַךְ מִשְׁנִיּוֹת בְּרַענְגֵט אִים דָּאס אַרֵיין אַ מוֹרָא'דיגער חֶשֶׁק צו לְעֶרנֶען נֶאָךְ לִימוּדִים וְכוּ', אַ בְּחֹר הָאָט אַזוֹיפִיל צֵייט אַז עֶר קָען יַעֲדֵן טָאָג זְאָגן אָן אַ שִׁיעוֹר פֿרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, בִּיז עֶר קָען עֲנִידֵגן יַעֲדֵע וְוּאָךְ שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה אָן קֵיין שׁוּם שְׁווערִיקֵייט, און דָּאס בַּאֲהַעֲפֵט אִים צוּם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אַזוֹי וּוי עִם שְׁטֵייט אִין זֹחֶר (בְּרַאשִׁית מ"ב) מֵאָן דְּקֶאָרִי וְתַנִּי שִׁית סְדְרֵי מִשְׁנָה, דָּא הוּא מֵאָן דִּידֵע לְסְדְרָא וּלְקֶשְׂרָא קְשׁוּרָא וְיַחֲוּדָא דְמֵאָרִיהַ בְּדָקָא יָאוֹת, אֵילִין אֵינּוֹן דְּמִקְדָּשִׁין שְׁמָא קְדִישָׁא דְמֵאָרִיהוֹן בְּכָל יוֹמָא תְּדִיר; [וְוֵער עִם לְעֶרנֵט שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, דְּעֶר וּוייִסט וּויאזוֹי מְחַבֵּר צו זֵיין דֵי עוֹלָמוֹת וְכוּ', און דוֹרְךְ אִים וְוֵערט גַּעמאַכְט גְּרוֹיִסע יַחֲוּדִים אִין אֶלֶע עוֹלָמוֹת וְכוּ', און דֵי וְוּאָס זֵי לְעֶרנֶען שְׁטענדיג מִשְׁנִיּוֹת זַענען מְקַדָּשׁ דְּעַם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים'ס נֶאָמַען יַעֲדֵן טָאָג].

אִיךְ הָאָף צוּם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים דוּ וְוֵעֶסט מִיר פֿאַלְגֵן, וְוֵעֶסטוּ נִישְׁט צוֹלֵיגֵן נִישְׁט בְּגִשְׁמִיּוֹת און מְכַל שְׁכֵן נִישְׁט בְּרוּחָנִיּוֹת.

זאַלֶסט האָבן אַ לְעַכְטִיגֵן פֿרֵילִיכֵן טָאָג

תצב

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם א' לְסֹדֵר שְׁלַח כ' סִיּוֹן ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוּ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטֵן דִּיִּין לְאַנְגְּעֵן בְּרִיוּוּ.

גַּעַב זַיַּיעַר אַכְט פֿון די חֻבּוֹת, וואַרום עס איז אַ יֶצֶר הָרַע בִּי אִינְגְּעֵלִיט צו בְּאַרְגֵּן גַּעֲלֵט, און זַיַּי פֿאַרְגַּעסֵן אַז עס וועט קומען אַ טָאָג אַז מֶעֶן וועט מֶאַנְעֵן פֿון זַיַּי די גַּעֲלֵט, און אַז מֶעֶן וועט נִישֵׁט הָאַבֵּן צו בִּיאַצֵּאֵלֵן וועלן די בַּעֲלֵי חֻבּוֹת זַיַּי נֶאֱכָלוּיִפֵּן וְכוּ' וְכוּ', אִיבְּעֶרְדֵּעַם הָאֵט דְּעַר הַיִּלְיַנְעַר רַבִּי אֹנָז גַּעֲלֵעֲרֵנְט (שיחות הר"ן סימן קכ"ב) אַז עס איז בְּעֶסֶר צו זַיַּי אַ בַּעַל חֻבּ פֿאַר זַיַּיךְ ווי פֿאַר יַעֲנֵעַם; דָּאָס הַיִּסָּט אַז אַ מְעַנְטֵשׁ דֶּאֲרַף עֶפְעַס קוִיפֵּן און עַר הָאֵט נִישֵׁט קַיִן גַּעֲלֵט זֶאל עַר וואַרְטֵן און וואַרְטֵן וְכוּ' וְכוּ' און בַּעֲטֵן דַּעַם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים דְּעַמְאֲלֵטֵם וועט עַר אִים צוּשִׁיקֵן די גַּעֲלֵט און עַר וועט קַעֲנֵעֵן אִיִּנְקוִיפֵּן וואַס עַר דֶּאֲרַף הָאַבֵּן, וואַרום מֶעֶן דֶּאֲרַף זַיַּיךְ זַיַּיעַר הַיִּטֵּן פֿון חֻבּוֹת, דְּעַר הַיִּלְיַנְעַר רַבִּי הָאֵט גַּעֲזֹאנְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת תְּשׁוּבָה סִימָן מ"ו) מִי שֶׁרוּצָה לְשׁוּב יִזְהַר מִלְּהִיּוֹת בַּעַל חֻבּ; אַז אַ מְעַנְטֵשׁ ווִיל תְּשׁוּבָה טוֹהֵן און דִּינֵעֵן דַּעַם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים זֶאל עַר זַיַּיעַר אַכְטוֹנֵג גַּעֲבֵן נִישֵׁט זַיַּי קַיִן בַּעַל חֻבּ, וואַרום די חֻבּוֹת בְּרַעֲנֵגֵן אַרִיִּין דַּעַם מְעַנְטֵשׁ צו אַ קַמְנּוֹת הַמוֹחִין און עַר ווערַט צוּבְּרָאכֵן און פֿאַרְדֶּאָה'ט וְכוּ' וְכוּ', אַוִּיךְ זֶאָנְט דְּעַר הַיִּלְיַנְעַר רַבִּי (שָׁם אוֹת מִמּוֹן סִימָן ע"ו) מִי שֶׁעוֹשֶׂה מַעֲשָׂיו בְּמַהֲרָה בְּלִי

ישוב הדעת נעשה בעל חוב; מען דארף אסאך בעטן דעם בורא פל עולמים אויף שכל וכו', אבי נישט אריינפאלן אין חובות וכו'.

גלייב מיר מען מעג גיין נאך צדקה ווי איידער פארגן געלט און נישט באצאלן, אז א מענטש האט נישט טאר ער זיך נישט שעמען צו גיין נאך צדקה, דער עיקר, נישט זיין א בעל חוב, און אונדאי און אונדאי נישט פארגן און נישט באצאלן, ווארום דעמאלט ווערט ער אנגערופן א רשע, אזוי ווי עס שטייט (תהילים ל"ו) "לוה רשע ולא ישלם" איז וואס פעלט דיר דאס אויס? געוואוין זיך צו, צו בעטן דעם בורא פל עולמים, וועסטו זעהן אז דו וועסט געהאלפן ווערן, דער עיקר פאל נישט אריין אין קמנות המוחין און ווער נישט צופראכן פון קיין שום זאך, און אז דיין ווייב און קינדער דארפן האבן וכו', און דו האסט נישט צו געבן וכו', איז קיין שום בושה נישט, גיין נאך צדקה, נאר נישט זיין א בעל חוב, דאס איז א מחלה ווי אלע מחלות, ס'איז דא אינגעלייט וואס זיי פארגן זיך אן אין שווערע טויזענטער דאלארען, און נאטירליך שפעטער קענען זיי דאס נישט אפגעבן און אזוי ווערן זיין אינגאנצן פארלארן, אזוי ווי עס שטייט (משלי כ"ב, ז) "עשיר ברשים ימשול ועבד לוה לאיש מלוה" א עושר געוועלטיגט איבערן ארעמאן, און דער וואס ער פארגט ווערט אן עבד פאר זיין מלוה וכו' וכו', איז פֿרעג איך דיר וואס דארפסטו דאס האבן? זאלסט זיין א קנעכט פאר יענעם וכו', און יענער זאל אויף דיר געוועלטיגן

וכו' בעסער לייג אוועק די בוששה און גיי נאך צדקה, אבי
נישט באַרגן, ווארום דאס איז די אַרגסטע זאך, ווען מען
איז שולדיג חובות און מען קען נישט באַצאלן.

איך האף צום בורא פֿל עולמים אז דו וועסט מיך פֿאלגן
וועט דיך גוט זיין שטענדיג.

זאלסט האבן א לעכטיגן פֿרייליכן טאג

תצג

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר שליח כ"א סיון ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך הנקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דו דארפסט זייער אכטונג געבן נישט אינטערנעמען זיך
שווערע זאכן וואס דו וועסט נישט קענען ביישטיין,
איבערדעם זיי א חכם און הייב נישט אן.

זעה זיך צו שטארקן שטענדיג זיין פֿרייליך ווארום שמחה
איז די העכסטע מדריגה, אזוי ווי עם שטייט (דברי הימים
א' ט"ז) "עוז וחדנה במקומו", דארטן ביים בורא פֿל עולמים
הערשט נאר שמחה, דאס איז א סימן ווען א איד איז אין
די קדושה, ווען ער איז שטענדיג פֿרייליך, און עם ווערט
געברענגט אין זוהר (תצוגה קפד): אויפן פֿסוק (תהלים ק' ב) "עברו
את הנוי"ה בשמחה", חדרה דבר נש משיך לגביה חדרה

אָשֶׁר   תּצַד   בְּנַחֵל   קבו

אַחֲרָא עֲלָאָה, [די שְׁמַחָה פֿון אַ מַעֲנֵטֶשׁ אויף די וועלט, בְּרַעֲנֵגֶט אים אַ שְׁמַחָה פֿון יַעֲנֵעַ וועלט].

לְעָרֵן זײַער אַסאַךְ מִשְׁנִיּוֹת וואס דאס איז אַ סגולה פֿאַר די נְשָׁמָה איר מִזְבֵּךְ זײַן, און די תּוֹ"ל זאָגן (ויקרא רבה פרשה ז' סימן ג) אין פֿל הגליות הללו מתבנסות אלא בזכות משניות.

זאַלסט האבן אַ לעכטיגן פֿרייליכן טאג

תּצַד

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֹדֵר שְׁלַח כ"א סיון ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר אִיךְ הָאב דַּעְרֵהאַלְטֵן דײַן בְּרִיוּן.

זאַלסט וויסן אז עס איז נישטא קיין גרעסערע מצוה ווי צְדָקָה, ווי די תּוֹ"ל זאָגן (ירושלמי פֿאַה פֿרק א' הלכה א) צְדָקָה וּגְמִילוֹת חֲסָדִים שְׁקוּלוֹת פֿנגֶר פֿל מִצְוֹתֶיהָ שֶׁל תּוֹרָה שֶׁהַצְדָּקָה נוהגת בחיים וּגְמִילַת חֲסָדִים נוהגת בחיים ובמתים, הַצְדָּקָה נוהגת לַעֲנִיִּים וּגְמִילוֹת חֲסָדִים נוהגת לַעֲנִיִּים וְלַעֲשִׂירִים, הַצְדָּקָה נוהגת בְּמִמוֹנוֹ שֶׁל אָדָם וּגְמִילוֹת חֲסָדִים נוהגת בין בְּמִמוֹנוֹ בֵּין בְּגוּפוֹ; גְּעֻלוּיְבֹט דַּעַם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים עִם אִיז שׁוֹיֵן אַפֶּאָר יָאָר וואס אִיךְ הָאב אַ בֵּית הַתְּבָשִׁיל אִין יְבֻנְאֵל ווי מֵעַן טײַלט אויס יַעֲדֵן טָאָג אִיבֶּער אַכֶּט הוּנְדַעֲרֵט פֿאַרצײַעס עָסֶן פֿאַר אַרְעֻמַּע לײַט, און יַעֲצֵט

הַאֲבָן מִיר שׁוֹיִן אֲנִיִּיהוּיִבֵן גַּעֲבָן אוֹיִכֶעט פֿרִישְׁטאַג און
 מיטאַג, וואס דאס איז שׁוֹיִן דאָפּעלֶט, און דאס איז די
 גרעסֶטע צִדְקָה, ווארום מיט יעדע צִדְקָה קען מען אָפּנאַרן
 אַ מענטש וכו', ער זאָגט ער איז אַרעם וכו', אָדער ער
 איז קראַנק וכו', אָדער ער דאַרף אַ מלבוש וכו', גיי גלייב
 אים אויב ס'איז אַמת, אָפּער ביי עסן קען מען נישט
 אָפּנאַרן דעם מענטש, דו וועסט באלד זעהן אויב ער קען
 עסן אָדער ער קען נישט עסן, און די חז"ל זאָגן (בבא בתרא
 ט) אין בודקין למזונות; איבערדעם איז נישטא קיין גרעסערע
 צִדְקָה ווי צו געבן עסן און טרינקען פאר הונגערִיגע און
 דאַרשטיגע מענער פֿרויען און קינדער, דאס איז דער
 גרעסטער צִדְקָה, אז וואויל איז דעם וואס ער האט אַ
 חלק אין דעם, איבערדעם בעהט איך דיר זייער דו זאלסט
 מיר ארויסהעלפן אז איך זאל קענען אָנגיין מיט די מצוה,
 ווארום ווען דו וואלסט געזעהן ווי גאַנצע פארמיליעס זענען
 זיך מחיה מיט דעם עסן וכו', וואלסטו שׁוֹיִן נישט געהאט
 קיין בחירה, מען קען זיך דאס נישט פאַרשטעלן, און נישט
 מסביר זיין, אז אפילו היינט דרייען זיך ארום אפאר
 הונדערט משפחות הונגערִיג, אז וואויל איז דעם וואס ער
 לייגט צו א האנט און ער העלפט אז מיר זאלן קענען
 אָנגיין מיט די גרויסע מצוה געבן צו עסן און טרינקען
 הונגערִיגע משפחות.

אויך ווייסטו אז עס גייט מיר אין לעבן חתונה מאכן
 בחורים און מיידלעך וואס יונגער, פֿדי זיי ראטעווען

וכו', און דאס קאסט א פארמעגן, די מצות הכנסת פלה
 איז איינע פון די גרעסטע מצוות, עס איז געווען דער
 גרויסער גאון און רב פון אנטווערפן ז"ל האט ער לא עלינו
 באקומען דער ביטערע מחלה וכו' איז ער געפארן צום
 סטייפלער גאון זי"ע אויסגיטן זיך זיין ביטער הארץ, און
 פֿרעגן אן עצה וואס מען טוט? האט אים דער גאון גענטפערט
 מען זאגט יעדן טאג די ברייתא ביקור חולים, והכנסת פלה,
 און ולגות המת, ווי קומט אריין הכנסת פלה צווישן חולים
 און צווישן מת? נאר אויב איינער איז גזר אין מצוות
 הכנסת פלה אפילו ער איז שוין חלילה קראנק וכו', וועט
 דאס מאכן א צווישנשייד צווישן חולה און מת, דאס הייסט
 ער וועט האבן אריכות ימים, איבערדעם עצה'ט ער אים
 אז ער זאל שטילערהייט עוסק זיין אין די מצוה פון הכנסת
 פלה, און דורכדעם וועט ער האבן אריכות ימים, ווארום
 די מצוה איז צווישן חולה און מת, און ער האט אזוי
 געטוהן, ער האט עוסק געווען שטילערהייט אין די מצוה
 פון הכנסת פלה אלע יארן בהצנע לכת, קיינער האט נישט
 געוויסט, און דער בורא פל עולם האט אים געשאנקן
 פונף און צוואנציג יאר, (וואס די דאקטורים האבן אים
 געגעבן אינגאנצן אפאר חדשים), זעהט מען פון דעם דאס
 גרויסקייט פון מצות הכנסת פלה, איבערדעם העלף מיר
 אויכעט ארויס מיט די מצוה פון הכנסת פלה, איך זאל
 קענען גרינג חתונה מאכן יונגע פארפאלק וואס איך האב
 זיך אינטערענומען זיי חתונה מאכן.

זַעֲה זִיךְ צו שְׂטאַרקן אין די צוויי מצוות, הכנסת פלה, און הכנסת אורחים, וועט דיר דער בורא פל עולם נישט פארלאזן.

זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג

תצה

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר קרח כ"ט סיון ה'תשע"ב
שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר
איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דאס גרעסטע מדינה צוקומען אויף דעם עולם איז צו זיין שטענדיג פרייליך, א איד דארף זייער פרייליך זיין מיט "שלא עשני גוי", עם ווערט געברענגט פון דעם הייליגן צדיק רבי צדוק הכהן זי"ע אין זיין ספר (פרי צדיק חג השבועות - אות יג) דאס איינמאל האט דער הייליגער בארדיטשנבער רב זי"ע פארפעלט צו זאגן די ברכה "שלא עשני גוי", און ווען מען האט איהם געפרעגט פארנוואס האט ער אויסגעלאזט די ברכה האט ער גענטפערט ווען איך בין אויפגעשטאנען פון שלאף און געזאגט די סדר הברכות און איך האב נישט געהאט מיט וואס זיך מתייה זיין זיך, דער סמ"ך מ"ם האט מיך געוואלט אינגאנצן צוברעכן, האב איך זיך מיישב געווען, וואס ס'זאל נאר נישט זיין, אבער איך בין באשאפן געווארן מורע ישראל,

און שלא עשני גוי כגויי הארצות, האב איך שנעל געזאגט
די ברכה "שלא עשני גוי", און מיט דעם האב איך זיך
מחיה געווען, זעהט מען פון דעם דאס אזא גרויסער צדיק
ווי דער הייליגער בארדיטשובער רב זי"ע וואס דער הייליגער
רבי האט איהם אנגערופן "פאר הדור" און ער איז דער
תפילין פון השם יתברך (עיני ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"ו), און
פונדעסטוועגן האט ער נישט געהאט מיט וואס זיך מחיה
צו זיין נאר מיט דעם, על אחת כמה וכמה באין ערך
דארפן מיר זיך אונדאי און אונדאי מיט דעם מחיה זיין
זיך, דאס ווי ס'זאל נאר נישט זיין זענען מיר באשאפן
געווארן מזרע ישראל, און דאס איז דער גרעסטער שמחה,
און מיט דעם ווייזט א איד דאס ער איז חשוב און טייער
ביים בורא כל עולמים, ווארום די נשמה פון יעדן איד איז
א חלק אלקי ממעל, און עס ציט זיך שטענדיג ארויף
אויבן צו רוחניות משיג צו זיין געטליכקייט, נאר דער
גשמיות פון גוף ציט איהם שטענדיג אראפ צו נארישקייט
און דמיונות וכו' פון די וועלט, איבערדעם ווען א איד
פריידט זיך מיט זיין פינטעלע איד וואס ער איז באשאפן
געווארן א איד און נישט קיין גוי, מיט דעם ווייזט ער
ארויס אז ער איז שטארק אין אמונה, און בפרט אז ער
טוט א מצוה בשמחה מיט דעם ווייזט ער ארויס דאס
ריינקייט פון זיין הארץ, ווי דער הייליגער רבי זאגט (ספר
המדות אות שמחה סימן א) בשאדם עושה מצוה בשמחה בידוע
שלבבו שלם לאלקיו.

אויף ווייס אז דאס איז דער שווערסטער זאך וואס א איד
 דארף קומען צו דעם, ווארום וועלדיג וואס גייט איבער
 אויף יעדן איינעם יעדן טאג שווערע ביטערע נסיונות וכו',
 דער מיט פּרנסה וכו', דער מיט קינדער וכו', דער מיט
 שלום בית וכו', דער מיט שכנים וכו', פון דעם אלעם איז
 איהם זייער שווער צו קומען צו אמת'ע שמחה, אבער ווען
 א איד שטארקט זיך מיט אמונה פשוטה אין בורא כל
 עולמים דעמאלט איז ער שטענדיג פרייליך, און מיט דעם
 איז ער מקיים יעדע מינוט עקסטרע מצוות עשה, ווארום
 ווען א איד פריידט זיך מיטן בורא כל עולמים דאס באווייזט
 אז זיין הארץ איז שטארק אין אמונה, אין יחוד הבורא
 יתברך שמו, וואס דאס איז די ערשטע מצוה וואס אין
 דעם איז תלוי אלע מצוות, איבערדעם זעה דיך צו שטארקן
 מיט שמחה, און דו זאלסט בשום פנים ואופן נישט אראפפאלן.

געזואוין זיך צו זיך אויסרעדן זיך דאס הארץ צום בורא
 כל עולמים אויף פראסט אידיש, אן קיין שום
 חכמות, וועסטו זעהן אז דו וועסט קיינמאל נישט זיין אליין,
 וואו דו וועסט גייט וועסטו מיטגיין מיטן בורא כל עולמים,
 ווארום מלא כל הארץ כבודו.

אז וואויל איז דער מענטש וואס לייגט אריין די דיבורים
 ביי זיך אין הארץ, וועט איהם גוט זיין אויף די וועלט
 און אויף יענער וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג

 תּצו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ג' לְסֵדֶר קַרְחַ כ"ט סִיּוֹן ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבַּחֲוֹר הַחֲתָן ... גֵּרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאב דַּעְרַה־אַלְטֵן דִּיין בְּרִיווּ.

דו דארפֿסט זיך זייער פֿרייען דאס סוף פֿל סוף ביסטו א
חֲתָן גֶּעוואָרן, און באלד וועסטו אויפֿשטעלן א אידישע
שְׁטוב, איבערדעם דארפֿסטו זיך צוגרייטן צו דעם.

אזוי ווי מען האט באשטימט די חתונה אויף אינמיטן
ווינטער, וואס דאס איז א חשבון פון א האלב יאר,
און איך ווייס אז עס איז זייער זייער שווער וכו', און עס
איז באוואוסט אז דער הייליגער רבי האט אויף דעם זייער
מקפיד געווען, ער האט נישט געוואלט אז מען זאל אפֿשטיפֿן,
צווישן תנאים און חתונה, ווי ער האט זיך אויסגעדריקט
אמאל "ווען איך קען איינפירן אין די וועלט, איז היינט
תנאים, און מארגן חתונה, און מען גרייט צו די פֿלה א
וואך פֿריער" וכו', פונדעסטוועגן האסט נישט קיין פֿרירה
אזוי האט מען באשטימט, געב איך דיר אן עצה, דו זאלסט
שוין נעמען מסכת ברכות און אנהייבן צו לערנען א דף
נאך א דף, אפילו דו פארשטייסט נישט אלעס וכו', זאלסטו
זעהן צו זאגן יעדן טאג אסאך דפין, ביז דו וועסט ענדיגן
מסכת ברכות זאלסטו אנהייבן מסכת שבת וכו' וכו', דאס
הייסט דורכלערנען איין מסכתא נאכן אנדערע, ביז דו וועסט

ענדיגן צו די חתונה גאנץ ש"ס, און מיט א שטארקן רצון קען מען דאס באווייזן, אזוי וועסטו זיין אפגעהיטן פון אלעם שלעכטס, ווארום דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ד) דאס תלמוד באטרעפט אזוי ווי די קליפה וואס איז מכשיל דעם מענטש מיט עבירות, איבערדעם אז מען לערנט אסאך גמרא ווערט מען באהיט פון אלעם שלעכטס, און ווייל עס איז דא יעצט שווערע ביטערע נסיונות וכו', איז די יעצה אנטלויפן אריין אין די גמרא.

איך ווייס אז זייער אסאך מאכן פון דעם ליצנות אפער שלמה המלך זאגט (משלי ט) "אם חכמת חכמת קף ולצת לבדך תשא"; אויב דו ביסט קלוג ביסטו קלוג פאר זיך, און אויב מאכסט ליצנות פון דעם מאכסטו ליצנות פון זיך אליין, מען קען זיך נישט פארשטעלן צו וואס א חתן קען זוכה זיין אין דער צייט ביז ער האט חתונה, יעדן טאג לערנען חומש רש"י מיטן תרגום פון די וואכעדיגע סדרה, יעדן טאג לערנען זייער אסאך פרקים משניות בסדרן, און דער עיקר לערנען אסאך דפין גמרא, און אזוי אויכעט לערנען שולחן ערוך בסדרן, אפילו מחבר רמ"א, פון אנפאנג אורח חיים וכו', און אזוי ווען ער וועט קומען צו די חופה וועט ער האבן מיט זיך דורכגעלערנט אפאר מאל ששה סדרי משנה, גאנץ ש"ס, און ד' חלקי שולחן ערוך מחבר רמ"א, אז וואויל איז דעם חתן וואס ער פירט זיך אזוי, דעמאלטס וועט ער זיין זיכער אז ער וועט באהיט ווערן פון אלעם שלעכטס.

אָשֶׁר   תּצוּ   בְּנַחֲלִי   קְלָה

אײַךְ ווייס אז עס איז דיר זייער זייער זשווער, אָפּער פּיר
זײַךְ אזוי, וועסטו זעהן אז דו וועסט נישט האבן קיין
צײט צו טראכטן זייטיגע מחשבות וכו'.

זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג

תּצוּ

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר קרח כ"ט סיון ה'תשע"ב
שלום וברכה אל ... שיחיו

אײַךְ האב דערהאלטן ענקער בריוו.

עס וואונדערט מיר זייער ווי איר לאזט אייער טאכטער
זײַךְ אזוי ארומדרייען וכו' וכו', בשעת די חז"ל זאגן
(במדבר רבה פרשה י"א סימן ה') וישמרך בבנות שצריכות שמירה; א
טאכטער דארף האבן מער שמירה ווי א זוהן, בפרט
היינטיגע צײַטן וואס דער דור איז אזוי הפקר דארף מען
זייער זייער אפאכט געבן אויף אלע קינדער מיט וועמען
זיי חבר'ן זײַךְ? וואו זיי גייען? מען דארף זייער זייער אכטונג
געבן אויף קינדער, ובפרט אויף טעכטער, ווי די חז"ל זאגן
(סנהדרין ק:) בת לאביה מטמונת שוא, מפקדה לא יישן בפילה,
בקטנותה שמא תתפתה, בנערותה שמא תזנה, בגרה שמא
לא תינשא, נישאת שמא לא יהיו לה בנים; מען טאר
נישט זאגן מיר וועט דאס נישט פאסירן וכו', קיינער איז
נישט אויסגעזארגט, ווארום אפילו פון די בעסטע היימישע

שְׁטוּבֵעֵר אִז מְעַן גַּעַט גִּישְׁט אַכְטוּנג אויף די קינדער גייען
 זיי ארויס לְתַרְבוֹת רְעָה רַחֲמָנָא לִיצְלָן, איבערדעם דארפן
 טאטע מאמע זיך אָפֿגעבן זייער אסאך מיט די קינדער, און
 זיי ארויסווייזן אסאך ליבשאפט, און זיך אינטרעסירן אין
 זייער פֿראבלעמען, גישט גיין מיט זיי מיט א שטרענגע
 האנט, נאר מיט גוטן, ועל פולם דארף מען אסאך טרערן
 פארגיין פאר'ן בורא פֿל עולמים אז מען זאל האבן געראטענע
 גוטע קינדער, ווארום אן תפלה וועט דאס גישט גיין.

איך בעהט ענק זייער, געט זייער אַבאכט אויף אייער
 טאכטער.

איר זאלט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג

תצח

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר קרח ב' דראש חודש תמוז ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברה היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

פֿרעג גישט קיין קשיות, אויב דו האסט א מעגליכקייט
 צו קויפן א דירה אָדער א הויז, זאלסטו דאס טוהן
 וואס שגעלער, וואס דארפסטו פֿרעגן אזויפיל קשיות, און
 וואס דארפסטו זיין מיט פֿלבולים וכו' וכו'.

א איר דארף שטענדיג האבן דעם אמת'ן ישוב הדעת און
 דאס איז מען זוכה נאר אויב מען געוואוינט זיך צו צו

רְעֵדֵן צוֹם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אַזוֹי ווי מָעֵן רְעֵדֵט צו א טאַטען,
 און דעם מִתְנָה הָאָבֵן מִיר בַּאֲקוּמֵעֵן פֿון דעם הייליגן רַבִּי'ן,
 אַיִבֶּעֲרֵדֵעִם פֿרעג נישט איבער די זעלבע קשׂיָא אַזוֹיפֿיל
 מָאָל, א תִּירוּץ אִיז נָאָר דָּא אִינֶם, א אִינְגֶּערמאַן דאַרף
 הָאָבֵן א אִינְגֶּענֶע דִּירָה און נישט וואוינען ביי יענעם וכו',
 אז ער קען נישט דאַרף ער וואַרְטֵן און פֿעטן דעם בּוֹרָא
 כָּל עוֹלָמִים טָאָג אִיין און טָאָג אִוִּים בִּיז ער וועט איהם
 געבן א אִינְגֶּענֶע דִּירָה, ווארום וואס תּפִּלָּה טוט אויף טוט
 קיין שום זאך נישט אויף.

ווען די וואַלְסֵט געאַרבעט נאר אויף אִיין נְקוּדָה, זיין
 שְׂטֵענְדִּיג פֿרייליך, וואַלְסֵטוּ נישט געהאט קיין שום
 בְּלָבּוּלִים וכו', און וואַלְסֵט נישט געהאט אַזוֹיפֿיל צָרוֹת וכו',
 אַיִבֶּעֲרֵדֵעִם זעה צו אַרבעטן נאר אויף נְקוּדַת הַשְּׂמֻחָה
 שְׂטֵענְדִּיג פֿרייליך צו זיין, עס שטייט אין זוהר (תצוה קפד):
 אויפן פֿסוק (תהלים ק"ב) "עבדו את הויה בשמחה", חֲדוּהָ
 דְּבַר נֶשׁ מְשִׁיךְ לְגַבִּיָּה חֲדוּהָ אַחֲרָא עֲלָאָה, [די שְׂמֻחָה פֿון
 א מְעַנְטֵשׁ אויף די וועלט, פֿרענגט איהם א שְׂמֻחָה פֿון
 יענע וועלט].

זאַלְסֵט הָאָבֵן א לַעֲכֵטִיגוֹן חוֹדֵשׁ

תצט

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר קרח ב' דראש חודש תמוז ה'תשע"ב

שלום וברכה אל הפחור ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זעה שטענדיג פרייליך צו זיין, זאלסט גיין מיט א לעכטיג פנים, ווארום דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ג) אז מען גייט שטענדיג מיט א לעכטיג פנים קען מען זעהן אין זיין פנים דעם פנים פון צדיק, ווארום דער צדיק איז דבוק אין בורא כל עולמים וואס ביי איהם שטייט (דברי הימים א' ט"ז) "עוז וחדוה במקומו", ווידערום זאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ג) ווען א איד גייט שטענדיג מיט א פרייליך פנים איז א סימן ער האלט זיך אין די קדושה און ער האט אמונה אין בורא כל עולמים און ער זארגט נישט קיין פּרעמדע דאגות, ער האט בטחון אין בורא כל עולמים אז ער וועט איהם נישט פארלאזן, ער וועט איהם געבן וואס ער דארף האבן, און ווידערום פארקערט ווען איינער דרייט זיך ארום מיט א זויער פנים א פנים פון מרה שחורה און עצבות דער איז צוגעקלעבט צו די טומאה רחמנא ליצלן, און ער האט אין זיך באהאלטן כפירות און אפיקורסות, אויף איהם איז געזאגט געווארן דער לאו (שמות כ) "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני", מען זאל נישט זעהן די עבודה זרה אויף דיין פנים, א איד דארף שטענדיג ארוםגיין מיט א שמייכל,

און מיט דעם איז ער מחזק אויכעט אן אנדערע איד, אז וואויל איז דעם איד וואס ער קען דאס באווייזן, די תז"ל זאגן (פתובות קיא): טוב המלבין שינים לחבירו יותר ממשקהו חלב שנאמר (בראשית מט י"ב) "ולבן שינים מחלב" אל תקרי לבן שינים אלא לבון שינים; עס איז בעסער צו ווייזן פאר א צווייטן א שמייכל אז מען זאל זעהן זיינע ציינער ווי איידער איהם געבן א גלאז מילך, אזוי חשוב און טייער איז שמייכלען פאר א צווייטן איד, וואס מיט דעם קען מען איהם מתיה זיין.

עס ווערט דערציילט אז אמאל האט דער גרויסער בעל מוסר רבי ישראל סאלאנטער זי"ע געזעהן א מענטש גייט ארום מיט א זייער פנים, האט ער איהם געזאגט ר' איד איר ווייסט אז איינער מאכט א בור ברשות הרבים איז תיב בגזקין, דער פנים איז א רשות הרבים, יעדער איינער קען קוקען אויף דעם, און אז איר גייט ארום מיט א זייער פנים זענט איר גורם אז נאך מענטשן זאלן אריינפאלן מיט א זייער פנים, זענט איר תיב בגזקין וכו', איבערדעם דארף א יעדער איד שטענדיג גיין מיט א שמייכל און זיך מאכן ווי מען איז פרייליך, און דורכדעם וועט ער באקומען א אמת'ע שמחה.

זאלסט האבן א לעכטיגן חודש

תק

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם א' לְסֵדֶר חֻקֵּי ד' תְּמוּזָה ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחֹר ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֶאֱלֵטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

אִיךְ בְּעֵהֶט דִּיר זִייעֶר שְׂטאַרְק דוּ זאַלְסְט זיךְ דְּעֶרְהֶאֱלֵטֵן, און בִּיין שוֹם זאַךְ זאַל דִּיךְ גִּישְׁט אַראָפּוואַרְפֵן, גַּעַם דַּעַם קוֹנְטֵרַם "מְצִיאת הַזְּיוּג" און דוּ זאַלְסְט זאַגן דִּי תְּפִילּוֹת און דִּי פֶּרְשָׁה פּוֹן נְשִׂאִים פֶּעֶרְצִיג טַעג וועסְטוּ טְרַעפֵן אַ גוֹטֵן שִׂידוּךְ, דוּ הָאָסְט גִּישְׁט בִּיין אַנוּגַּג וואָס תְּפִלָּה אִיו, ווען אַ אִיד בְּעֵהֶט דַּעַם בּוֹרָא בְּל עוֹלָמִים מִיט אַן אַמֶּת ווערְט עַר גַּעְהֶאֱלֵפֵן, אַזוֹי ווי עַם שְׂטִיִּט (תְּהִלִּים קמ"ה) "קָרוֹב הַיְיָ לְכָל קוֹרְאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת". זִי זיךְ גִּישְׁט מְיִאֵשׁ, דוּ הָאָסְט אוֹיכְעֵט אַ בֵּת זּוּג, ווי דִּי חוֹ"ל זאַגן (סוֹטָה ב.) אַרְבַּעִים יוֹם קוֹדֵם יְצִירַת הַיְלֹד בֵּת קוֹל יוֹצֵאת וְאוֹמֶרֶת בֵּת פֶּלוֹנִי לְפֶלוֹנִי.

דְּעֶרְזוֹיִיל זאַלְסְטוּ זיךְ צוּגְעוואַוינען זאַגן זִייעֶר אַסאַךְ פֶּרְקִים מְשֻׁנּוֹת, וואָס דָּאָס אִיו מְטַהֵר דַּעַם נְפֶשׁ פּוֹן אַלְעַם בִּיזוֹן, מַעַן קַעַן זיךְ גִּישְׁט פֶּאַרְשְׁטֵעֵלֵן דָּאָס גְּרוֹיִסְקִיִּט פּוֹן זאַגן יַעֲדֵן טאַג זִייעֶר אַסאַךְ פֶּרְקִים מְשֻׁנּוֹת, עַם ווערְט גַּעְבְּרַעַנְט (אִין מְדַרְשׁ תְּלַפְיוֹת) דָּאָס אֲשֶׁר בֵּן יַעֲקֹב זִיצַט אוֹיף פֶּתַחוֹ שֶׁל גֵּיהֶנוֹם, און ווער עַם הָאָט אַסאַךְ גַּעְלַעַרְנְט מְשֻׁנּוֹת לְאִזַּט עַר אִיהֶם גִּישְׁט דַּאַרְטֵן אַרִיִּין, עַר זאַגְט, דִּי גִשְׁמָה בַּאֲלֵאנְט צוּ מִיר, און דַּעַר חִיד"א בְּרַעַנְט אַ רְמֹז אוֹיף

אָשֶׁר   תְּקַא   בְּנַחֲלֵי   קְמוּא

דָּעַם אַז עִם שְׂטִיט (בְּרֵאשִׁית מ"ט) "מֵאֲשֶׁר שְׂמְנָה לְחֶמוֹ" שְׂמְנָה
אִיז דִּי אוֹתוֹת מִשְׁנָה.

שְׂטֵאָרְק זײַךְ וועט דײַךְ דער בורא פֿל עולמים נישט פארלאזן,
דו וועסט זעהן גרויסע נסים.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תְּקַא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם א' לְסֵדֶר הַחֻקֹּת ד' תְּמוּזָה ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלֵטֵן דִּיין לֵאנְגֵעֵן בְּרִיוּו.

זעה זײַךְ צו דערהאלטן און קיין שום זאך אויף דער וועלט
זאל דײַךְ נישט קענען אראפּווארפן, ווארום בְּזֶה הָעוֹלָם
גייט איבער אויף יעדן איינעם שווערע ביטערע נסיונות
וכו', אסאך מאל קילט ער זײַךְ אָפּ פֿון דִּי אַמוּנָה וְכוּ',
ווארום דער הייליגער רבי האט געזאגט (ספר המדות אות אמונה
סימן כ"ב) הַפֶּשַׁע שֶׁל אָדָם מִכֶּנִּים בְּפִירָה בְּאָדָם; ווען א
מענטש זינדיגט קומט אין איהם אריין בפירות און אפיקורסות
און שלעכטע געדאנקען, איבערדעם דארף מען יעדן טאג
בעטן פון דעם בורא פֿל עולמים ער זאל זוכה זיין צו
האבן א ריינע מח און א ריינע מחשבה, ער זאל נישט
האבן קיין שום קשיות אויף איהם, אז וואויל איז דעם
וואס ער איז שטארק אין תפלה.

אִיךְ בַּעַט דִּיר זײער דו זאלסט זיך גארנישט נעמען צום
 הארץ וכו' עס לוינט זיך נישט אויפֿעסן זיך פון
 גארנישט וכו', הן אמת איך ווייס אז עס טוט דיר זייער
 וויי דער גאנצער סיפור מיט וכו', פונדעס־טוועגן האב איך
 זיך פֿארגענומען גאכדעם וואס עס האט פֿאסירט מיט מיר
 וואס עס האט פֿאסירט וכו', אז איך וועל מחזק זיין יעדן
 איינעם אויף די נקידה ער זאל נישט נעמען צום הארץ
 יעדע זאך, ווארום איך האב גענומען זיך צום הארץ קוק
 וואס פֿאר א פֿנים איך האב וכו'.

אײן גס מיר האבן דעם הייליגן רבי'ן מיט זיינע לימודים,
 מיט דעם קען מען זיך דערהאלטן, און דאס דערהאלט
 מיך שוין קרוב צו זעכציג יאר וואס איך ווייס פון דעם
 הייליגן רבי'ן מיט זיינע עצות, פונדעס־טוועגן מוז מען רעדן
 פון דעם און שטארקן איינער דעם אנדערן.

אױב דו וואלסט געקענט צוקומען צו מיר וואלט איך דיר
 מסביר געווען פֿמה ענינים בפֿרטי פרטיות.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פֿרייליכן תּמיד

תקב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֵדֶר חֻקֵּי ה' תַּמּוּז ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר
אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטֵן דִּיִּין בְּרִיוּן.

דאָרפֿסט וויסן אז אויף דעם עולם גייט איבער אויף יעדן
איינעם שווערע ביטערע נסיונות, דער ליידט
יסורים פון גוף וכו', דער ליידט יסורים פון קינדער וכו',
דער ליידט יסורים פון פרנסה וכו', אז עס איז נישטא קיין
מענטש וואס זאל נישט האבן עפעס א צרה, און דער
הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט א וועג ווי דער
מענטש דארף זעהן צו זוכן און טרעפן אין די צרות גרויסע
הרחבות און ער האט געזאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן קצ"ה) אז
דאס איז געווען די פונד וואס דוד המלך האט געזאגט
(תהלים ד) "בצר הרחבת לי" אין די צרות האב איך געטראפן
גרויסע הרחבות, דוד המלך האט מיטגעמאכט צרות און
יסורים פון זינט ער איז געבוירן געווארן וכו', די ברודער
האבן איהם פארטריבן וכו', און נאכדעם האט איהם דער
שווער געוואלט הארגענען וכו', און נאכדעם האט דאס ווייב
פון איהם געשפעט וכו', און נאכדעם האט זיין אייגן זון
אבשלום איהם געוואלט הארגענען וכו', און אויסער דעם
איז אין זיין דור געווען די גרעסטע לצים, וואס זיי האבן
געמאכט פון איהם אלע מיני ליצנות, ווי די חז"ל זאגן
(ירושלמי שקלים פרק א' הלכה א) אין דור שאין בו ליצנים כדורו

ש'ל דוד; און פונדעסוועגן האט ער זיך זייער דערהאלטן,
און ער האט געטראפן הרחבות אין זיינע צרות.

און דאס איז פאר אונז א מוראדיגן טיפן לימוד, אז א
איד טאר נישט ווערן צופראכן פון קיין שום זאך וכו',
אפילו עס גייט אויף איהם איבער שווערע ביטערע נסיונות
וכו', פונדעסוועגן דארף ער זיך דערהאלטן מיט שמחה,
ווארום שמחה איז די העכסטע מדרגה, אזוי ווי עס שטייט
(דברי הימים א' ט"ו) "עוז וחדוה במקומו", דארטן ביים בורא פל
עולמים הערשט נאר שמחה, דאס איז א סימן ווען א איד
איז אין די קדושה, ווען ער איז שטענדיג פרייליך, און עס
ווערט געברענגט אין זוהר (תצוה קפד:) אויפן פסוק (תהלים ק' ב)
"עבדו את הוי"ה בשמחה", חדוה דבר נש משיך לגביה
חדוה אחרא עלאה, [די שמחה פון א מענטש אויף די
וועלט, ברענגט איהם א שמחה פון יענע וועלט].

אז וואויל איז דער מענטש וואס ער גייט מיט דעם דרך,
וועט איהם גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער
וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

 תּקוּג

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֹדֵר חֻקַּת ה' תְּמוּזַה ה'תשע"ב
 שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר
 אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטָן דִּיִּין לְאַנְגְּעֵן בְּרִיוּן.

דו גייסט מיר זאגן וואס ציונות איז וכו', איך לעב דאס
 אויף מיין הויט וכו', די פארשאלטענע רשעים וואס זיי
 זענען די ערב רב ווערן געשטיצט נאר דורך די רע-בנים,
 ווארום די ספרדישע אידן קען מען נישט מעכיר זיין על
 הדת בשום פנים ואופן, זיי זענען שטארקער אין אמונה ווי
 אשכנז'ישע אידן, נאר מען האט זיי אויסגעלערנט דאס אויף
 א רב טאר מען נישט רעדן, וויפער זיי הערן רעדן אויף
 "כבוד הרב" ווילן זיי שוין גארנישט מקבל זיין, גיי דערצייל
 זיי ווער זענען די רע-בנים מטעם, דאס זענען דאך שלוחים
 פון סמ"ך מ"ם, זיי זענען די ערב רב, ווי עס שטייט אין
 זוהר (רע"א מהימנא נשא קבה): **וְאֶתְהַדְּרוּ אֵינֹן עֶרֶב רַב רְעִיִן עַל
 יִשְׂרָאֵל עֲאֵנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאַתְמַר בְּהוּ (תְּחִלָּתָא ל"ד)
 "וְאֶתְנִי צֵאֲנִי צֵאֲנִי מְרַעִיתִי אָדָם" וכו', [די ערב רב ווערן
 פאסטעכער אויף די אידן וואס זיי זענען דעם באשעפער'ס
 שעפעלעך], וְאֵינֹן עֶרֶב רַב אֵינֹן עֲתִירִין בְּשִׁלּוּהַ בְּחֻדְוָא
 בְּלֵא צַעְרָא בְּלֵא יְגוּנָא כְּלָל [און די ערב רב די פאלשע
 מנהיגים זיי זענען ריך און זיצן רואיג און פרייליך אן קיין
 שום צער] גִּזְלִינִין מְאִרֵי שׁוֹחֵד דְּאֵינֹן דִּיִּינִין רִישֵׁי עַמָּא (בְּרֵאשִׁית
 ו') "כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם" עֲלִייהוּ אֶתְמַר (אִיכָּה א' ה')**

"היו צריה לראש", [זיי זענען די גזלנים, זיי נעמען שוחד, און זיי זענען די דינים און די הויפטן פון אידישן פאלק, די צרים זענען געווארן ראשים], דער ראש הפופרים איז געווען א חכם להרע, ער האט פארשטאנען אז פדי מעביר זיין על הדת די ספרדישע אידן וועט נישט גיין נאר דורך רע-בנים, האט ער אויפגעשטעלט א רבנות, און די זענען געווען די שלוחים וואס זיי האבן מעביר געווען על הדת, איבערדעם ווער עס האלט נאר פון א רב מטעם זאל ער זיין ווי גרויס ער איז וכו', ער איז אליין א ציוני און נאך ארגער וכו'.

איך האב זיך אריינגעצויגן אין א שטעטל וואס עס הייסט יבנאל, דארטן האט מען מעביר געווען על הדת צוויי עדות, די תימנער אידן, און די תוניס'ער אידן, דארטן זיצט א שטראף (רב), די מקוה איז געווען אינגאנצן פסול, אויסערדעם עס איז נישט געווען קיין וואסער אין די אוצרות, א עירוב האט ער נישט געלאזט מאכן, א שוחט האט ער געהאט א קל גריק און א פוחז וכו', עד היום איז ער לוחם אקעגן אונז מיט אלע מיני מסירות, וואס מיר האבן דא דורכגעגאנגען איז נישט צו באשרייבן, און געלויבט דעם בורא כל עולמים מיט די גרעסטע מסירות נפש און עקשנות האבן מיר שוין היינט דארטן א קהילה פון איבער פיר הונדערט משפחות, נאנט צו טויזענט קינדער, וואס אלעס ווערט געפירט על טהרת הקודש, עס לאזט זיך נישט גלייבן, אין א שטעטל וואו מען האט מעביר געווען על הדת צוויי הייליגע עדות וכו', זאל דארטן יעצט בליען אידישקייט, און

די רשעים מיטן שטראף (רב) רוען נישט איין אפילו איין מינוט, ווי דער נביא זאגט (ישעיה נ"ז ב) "וְהָרְשָׁעִים כְּבָשׁ נִגְרָשׁ כִּי הַשָּׂקֶט לֹא יוֹכֵל" און קיינער ווייסט נישט פון דעם, וכו', און מען מאכט זיך נישט וויסנדיג פון דעם וכו', גייסטו מיר לערנען וואס ציונות איז? נישט איינמאל האט מען אויפגעוועקט מענטשן פון טיפן שלאף און ארויסגעשלאפעט פון בעט און איינגעזעצט אין תפיסה פאר גארנישט און נישט, מען האט אלע טיטשערס געקייטעלט און איינגעזעצט וכו', דאס ווייסט קיינער נישט, אלעס פון די מסירות פון דעם שטראף (רב), גייסטו מיר לערנען וואס הייסט ציונות? דאס איז פארשאלטענע רשעים, ווען נישט זייערע רע-בנים וואלטן זיי קיינמאל נישט געקענט מעביר זיין על הדרת, דאס ווייסט קיינער נישט נאר ווער עס לעבט מיט דעם.

איך לאדען דיר איין דו זאלסט קומען פלוזלינג אין שטעטל, וועסטו זעהן וואס מען קען באווייזן אויב מען האט עקשנות און מען האלט זיך אויפן אויסגעטראטענעם וועג וואס מיר האבן מקבל געווען פון אונזערע אבות הקדושים מדור דור, און מיר האלטן זיך שטארק אין די שיטה פון התבדלות, דייקא דורכדעם האבן מיר אזא הצלחה, וואו איז געהערט אז ספרדישע פרויען זאלן גיין אפגעשארן וכו', וואו האט מען געהערט אז ספרדישע אידן זאלן גיין שטריימל און בעקעטשע און ווייסע זאקן שבת וכו', הונדערטער אינגעלעך בן ירבו מיט געקרייזלטע פיאות דרייען זיך ארום אויף די גאסן, און דאס איז א דארן פאר די רשעים, אדרבה

קום וועסטו זעהן וואס דארטן טוט זיך, עס איז נישט מאַה
 שְׁעָרִים אָדער בְּנֵי בָרַק, אָדער וויליאַמסבורג, אָדער באַרא
 פֶּאָרַק וכו' וכו', דאס איז א פֿלאַץ וואס איז געווען דער
 מְקוֹר הַטּוּמְאָה, און דער סמ"ך מ"ם אליין רוהט דארטן וכו',
 און פונדעסטוועגן דייקא אז מיר זענען גענאנגען אויף אן
 אויסגעטראטענעם וועג מיט די שיטה פון התבדלות פון די
 רשעים האבן מיר מצליח געווען. עס איז דא אסאך צו רעדן,
 נאר עס איז בעסער צו קומען און זעהן און איבערצייגן זיך.
 זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תקד

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר חוקת ו' תמוז ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זעה זיך צו דערהאלטן ווארום דער הייליגער רבי האט
 געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ב) אם אתה מאמין
 שיכולים לקלקל תאמין שיכולין לתקן; א מענטש אז ער
 איז צופראכן וכו', ווייל ער איז דורכגעפאלן וכו', איז דאך
 א סימן אז ער האט אמונה אין בורא כל עולמים און ער
 האט יראת שמים, ווארום ער איז צופראכן פארנוואס ער
 איז דורכגעפאלן וכו', דארף ער וויסן אז עס ניצט תשובה,
 און מען קען אלעס פאררעכטן, ווי די חז"ל זאגן (פסחים ק"ט.)

יְדוּ שֶׁל תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּרוּסָה תַּחַת כַּנְּפֵי תַחֲיוֹת כְּרִי
 לְקַבֵּל בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה; דְּעַר בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אִיז שְׂטַעֲנֵדִיג
 גְּרִיט מְקַבֵּל זַיִן דִּי אֵלֶּע וּוּאס זַיִ קַעֲרֵן זִיךְ צוֹרִיק צו אִיהֶם,
 אִיבְעֵרְדֶּעם זְאָלְסְטוּ גְעֵדֵעֵנְקֵן וּוּאס דְּעַר הַיִּלְיֵגֶעַר רַבִּי הָאֵט
 גְּעוֹאָגֵט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרָן חֶלֶק ב' סִימָן ע"ח) גְּעוֹוְאֵלְד זַיִט אִיִּךְ גִּישְׂט
 מִיֵּיאֵשׁ, קִיִּין יֵאוּשׁ אִיז גְּאָרְנִישְׂט פֿאַרְהַאנְדִּין, אַ אִיד טָאָר
 זִיךְ גִּישְׂט מִיֵּיאֵשׁ זַיִן אֶפִּילוּ אִיז דִּי שְׂוועֵרְסְטֶע בִּישְׂעֵרְסְטֶע
 מַצָּבִים, וּוּאָרום דְּעַר בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אִיז אַ אַב תְּרַחֲמֵן,
 און דִּי חו"ל זְאָגֵן (יִמָּא פ"ו) בֵּא וּרְאֵה שְׂלֵא כְּמַדַּת תְּקַדּוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מְדַת בְּשָׂר וָדָם, מְדַת בְּשָׂר וָדָם מְקַנֵּיט אֶת
 תְּכַרְוּ בְּדַבְרִים סְפֵק מִתְּפִיִּים הַיְמָנִי סְפֵק אִיז מִתְּפִיִּים הַיְמָנִי,
 וְאִם תֵּאמַר מִתְּפִיִּים הַיְמָנִי סְפֵק מִתְּפִיִּים בְּדַבְרִים סְפֵק אִיז
 מִתְּפִיִּים בְּדַבְרִים, אַבֵּל תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָדָם עוֹבֵר עֲבִירָה
 בְּסֵתֵר מִתְּפִיִּים מִמְּנוּ בְּדַבְרִים שְׂנֵאָמַר (הוֹשֵׁעַ י"ד) "קָחוּ עִמָּכֶם
 דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל הַנְּי"ה" וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׂמַחֲזִיק לוֹ טוֹבָה
 שְׂנֵאָמַר (ש) "וְקַח טוֹב" וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׂמַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב
 כְּאִילוּ הַקְּרִיב פְּרִים שְׂנֵאָמַר (ש) "וּנְשַׁלְּמָה פְּרִים שְׂפִתֵינוּ";
 דָּאס הַיִּיסֵט אַז אַ בְּשָׂר וָדָם בֵּאֲלֵיִדִּיגֵט אַ צוֹוִיִּטֵן אִיז גִּישְׂט
 אַזוֹי זִיכְעַר אַז עַר וּוּעֵט אִיהֶם מוֹחֵל זַיִן, מַה שְׂאִין כֵּן בְּאִין
 עֵרֶךְ כָּלֵל וּוּעֵן אַ אִיד פֿאַלְט דוּרְךְ מִיט אַ שְׂוועֵרֶע זִיגֵר
 וְכו', און עַר קוּמֵט און בְּעֵהֵט אִיבְעַר דְּעַם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים
 און טוֹט תְּשׁוּבָה, אִיז עַר אִיהֶם גְּלִיִּיךְ מוֹחֵל, אִיבְעֵרְדֶּעם
 זַעֵה זִיךְ צו דְּעֵרְהַאָלְטֵן און פֿאַל גִּישְׂט אַרְאָפּ בִּי דִיר, וּוּעֵט
 דִּיךְ גוֹט זַיִן אִוִּיף דִּי וּוּעֵלְט און אִוִּיף יַעֲנֶעַר וּוּעֵלְט.

עִם וואַלט זייער גוט געווען ווען דו געוואוינט זיך צו צו
 לערנען מסכת תענית און איבער חזרן הונדערט און
 איין מאל, אפילו דו קענסט נישט נאר דורכזאגן די גמרא
 אליין אן רש"י און תוספות, ווארום דורכדעם וועסטו
 פארשפארן צו פאסטן אזויפיל תעניותים וכו', ווי עס ווערט
 געברענגט אין תיקוני עונות וכו', עס איז נישט שווער אויב
 מען געוואוינט זיך צו גייט עס גרינג, און נאך צען צוואנציג
 מאל וועסטו שוין אליין וועלן לערנען מיט רש"י, און נאך
 פערציג מאל וועסטו שוין וועלן לערנען מיט תוספות, און
 נאכדעם וועסטו שוין וועלן אריינקוקן אין מפורשים אויף די
 מסכת, די חז"ל זאגן (ירושלמי ראש השנה פרק ד' הלכה ח) כיון שקבלתם
 עליכם עול תורה מעלה אני עליכם כאילו לא חטאתם מימיכם.
 זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תקה

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר בלק י"א תמוז ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זעה זיך צו שטארקן זייער שטארק, און פארליר זיך נישט
 וכו', ווארום דער בורא פל עולמים וועט דיך נישט
 פארלאזן, אזוי ווי מיר זאגן יעדן טאג דריי מאל (תהלים קמ"ה)
 "טוב הנו"ה לכל ורחמיו על כל מעשיו" ווי דער הייליגער
 רבי האט געזאגט פאר איינעם "גאט איז תמיד גוט" א

מְעַנְטֵשׁ מַחֲמַת זַיִנֵּעַ עֲוֹנוֹת מְאֹלֵט עַר זִיךְ אֹיִם אִז פּוֹן
הִימָל אִיז מְעַן אוֹיף אִיהֶם בְּרוֹגֵז און מְעַן וויל אִיהֶם נָאָר
שְׁלֵעֲכֶטֶס טוֹהֵן וְכוּ', וּוּאָס אִין אַמֶּת'ן אַרִיין אִיז דָּאָס נָאָר
אַ גְּרוֹיֶסער דֶּמִּיֹּן וְכוּ', ווי דְּעַר הַיִּלְיִנְעֶר רַבִּי זָאָגט (ליקוּטֵי
מוֹתְר'ן חֶלֶק א' סִימֹן ל"ו) פּוֹן אוֹיבֵן קוֹמֵט אַרְאָפּ אַ אור פֿשוּט, און
דְּעַר מְעַנְטֵשׁ אִיז מְצִייר דְּעַם אור כְּפִי זַיִנֵּעַ פְּלִים וְכוּ', הַאֲלֵט
עַר זִיךְ בֵּי תוֹרָה און מְצוּוֹת אִיז עַר מְצִייר דְּעַם אור לְטוֹב,
און עַר ווִיִּיסט אִז דְּעַר בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים פִּירט אַלֶּעס נָאָר
לְטוֹב, אָבֶּער ווִיפֿעֶר עַר גֵּיט אַוועק חֲלִילָה וְחַס פּוֹן תּוֹרָה
און מְצוּוֹת אִיז עַר מְצִייר דְּעַם אור לְרַע, און עַס גֵּיט אִיהֶם
אַרִיין אִין דֶּמִּיֹּן פֿאַילוּ מְעַן וויל זִיךְ אִין אִיהֶם נֹקֵם זַיִן וְכוּ'.

און דְּעַר אַמֶּת'ן דַּאָרף מְעַן ווִיסן אִז דְּעַר בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים
אִיז אַ אַב הֶרְחָמֵן, און עַר וואָרט דָּאָס יַעֲדֶער אִיד
זַאל זִיךְ צו אִיהֶם אוּמְקֶערן, און עַר שִׁקֵּט יַעֲדֵן דוֹר אַרְאָפּ
צִדִּיקִים וּוּאָס זַי זַענֶען מַחֲזֹק און מְעוֹרֵר נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל זִיךְ
אוּמְקֶערן צו אִיהֶם, און זַי לַעֲרַנֶּען יַעֲדֵן אִיד אַ וועג ווי
אַרוֹיסצוּקֶרִיבן פּוֹן זַייעֶרע יְרִידָה און גְּפִילָה וְכוּ' וְכוּ', אִז
וואוּיל אִיז דְּעַם אִיד וּוּאָס אִיז זִיךְ מְקַרֵב צו אַ אַמֶּת'ן צִדִּיק
וּוּאָס וועט אִיהֶם אַרִינְשִׁינֶען הַאֲפֿעֶנוּג וויאזוי מְעַן קֶען
אוּמְקֶערן זִיךְ צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים.

מִיר דַּאָרפֿן זִיךְ זַייעֶר פֿרִיעֵן דָּאָס מִיר זַענֶען מְקוֹרֵב צו
אַזאַ גְּרוֹיֶסן רַבִּי'ן וּוּאָס פֿלֶאזֵט אִין אונז אַרִיין אַ חִיוֹת
אוּמְקֶערן זִיךְ צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים.

זַאלֶסט הַאָבֵן אַ לַעֲכֵטִיגֵן טַאָג

תקו

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר בלק י"ב תמוז ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זאלסט וויסן ס'איז א גרויסע מצוה צו העלפן אן אנדערן,
 ובפרט וועגן דעם ענין פון שלום בית וכו', ווארום
 דער בורא פל עולמים האט געזאגט (שבת קט"ז.) לעשות שלום
 בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה
 על המים; ובפירטי פרטיות אז עם האנדעלט זיך וועגן דיין
 שוועסטער וכו'.

דו מוזט איר מורא'דיג שטארקן און אריינגעבן מוט און
 שטארקייט זי זאל זיך נישט שרעקן, אויב ער טוט
 נישט זיין פליכט וכו', ובפרט ער דערנידערט איר אזוי
 שטארק וכו' ער וויל איר נישט געבן קיין געלט וכו', און
 ער סטראשעט נאך אז ער וועט איר איבערלאזן וכו', דאס
 ערשטע דארף זי אריינמישן זיינע עלטערן (וואס דו שרייבסט
 אז ער האט פון דעם זייער מורא וכו'), אבער פון די
 אנדערע זייט דארף זי זיין די שטארקע און איהם זאגן אויב
 ער וועט זיך נישט טוישן איז גענדיגט דאס געשעפט וכו'.

ליידער ליידער זעהט אויס אז ער איז זייער פארדארבן,
 אז ער האט א בלעקבערי וכו', האט ער נאך אזוינע
 כלי משחית וכו', און נישט בתינח קומט ער אהיים שפעט

און ער זאגט אז ער ארבעט אַווערטיים בלע"ז, און אויך ער וויל נישט לעבן מיט איר וכו', דאס איז זייער א שלעכטער סימן, אז ער איז נישט פארקראכן אין שמוציגע פלעצער וכו' דאס איז קיין שום שאלה נישט וכו', ווייל אז א אינגערמאן וויל נישט זיין צוזאמען וכו' איז זייער נישט קיין גוטער סימן, און לא בחינם שרייען אלע צדיקים אז דאס האלטן א אינטערנעט א בלעקבערי א אייפאד וכו' וכו', אלע ערליי אזויגע פלי משחית איז א וויססע ספנה אריינצופאלן אין דער נעץ פון דעם סמ"ך מ"ם וכו', זעהט אויס אז ער איז שוין אריינגעפאלן דארטן, און עבירות ברענגן דעם מענטש צו זיין א שלעכטער און א בייזער וכו', ובפרט א קמצן, ווי ס'שטייט אין תיקוני זהר (דף ב:) קמצן נבל בממוניה נבל שמייה, דלאו איהו נדיב ולא איהו מזרעא דאבהן דאתמר עליהו נדיבי עמים נאספוי, דהא קמצן איהו עני הדעת; עם זעהט אויס אז זי איז געבעד זייער ביטער אריינגעפאלן, דארפסטו דו און דיין ווייב איר זייער שטארקן, און געבן מוט זיך נישט צו לאזן, און זאגן אפן, וועסטו זיך טוישן איז גוט, אז נישט א גוטן טאג, גיי פון וואנעט דו ביסט געקומען וכו', און דאס וועט איהם איבערשרעקן, נישט אז ער זאל איר יעדן טאג ווארפן דעם גט אין פנים וכו', וועסט מיך נישט פאלגן לאז איד דיר איבער וכו', זי דארף זאגן מיט א שטארקייט גיי פון וואנעט דו ביסט געקומען וכו'.

ליידער ליידער אויף די וואס זיי זענען אריינגעפאלן אין די פלי משחית איז געזאגט געווארן (משלי ב' י"ט)

"כָּל בְּאֵיהּ לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא יִשְׁיִנוּ אַרְחוֹת חַיִּים" און אײךּ בין
שְׂטאַרק מיט דעם וואס אײךּ זאג, ווייל דיין שְׂוועסְטער האט
שוין גישט וואס צו פארלירן, ער האט איר אזוי דערנידערט
וכו', אז זי דארף זיך פּעטן וכו', דאס באנווייזט אז ער ליגט
אין נ' שיערי טומאה רחמנא ליצלן.

פון דעם קען מען זעהן דאס חשיבות פון א אינגערמאן וואס
ער איז מקורב צום הייליגן רבי'ן ווי ער לערנט אויס
זיינע תלמידים זיין שְׂטאַרק אין שְׁלוֹם בית און מְכַבֵּד זיין
דאס ווייב וכו', און גישט אזוי ווי די פארביסענע מתנגדים
זאגן אז מען ווערט א בְּרַסְלָבֵר ווערט צופראכן דער שְׁלוֹם
בית, אדרבה א אַמְת'ר בְּרַסְלָבֵר חסיד האט אזא שְׁלוֹם בית
וואס עס איז גישטא אין ערגעץ גישט, ווארום ביי אונז איז
דער הייליגער רבי מורא'דיג מקפיד אז עס זאל זיין שְׁלוֹם
בית צווישן א פארפאלק, אז וואויל איז דעם מענטש וואס
ער לערנט בקביעות דעם הייליגן רבינ'ס ספרים וועט ער
זעהן ווי דער הייליגער רבי האט זייער מזהיר געווען אויף
שְׁלוֹם בית און מְכַבֵּד זיין דאס ווייב, ווי די חז"ל זאגן (בבא
מציעא נט.) 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו' איר זאלט מְכַבֵּד
זיין דאס ווייב פדי איר זאלט ווערן רייד, און דער הייליגער
רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א סימן ס"ט) אז דאס גאנצע עשירות
פון א מענטש קומט נאר דורכן ווייב; אײךּ זאגן די חז"ל
(בבמות סג.) דיין שְׂמַנְדְלוֹת אַתּ בְּגִינּוּ וּמְצַלַת אוֹתָנּוּ מִן הַחֲטָא; אז
וואויל איז דעם אינגערמאן וואס ער פירט זיך אויף ערליך,
און ער האט גישט ביי זיך אין דער האנט די פלי משחית

בְּלֶעֱקֶבֶרֵי אֵיפֶאד אֵינְטֶערנֶעט וְכוּ' וְכוּ', און ער דאווענט
 יעדן טאג די דריי תפילות שחרית מנחה מעריב מיט מנין
 די'קא, און ער איז קובע עתים לתורה, און ער פירט זיך
 אויף מיט גרויס דרך ארץ מיט מענטשן, וואויל איז איהם
 אויף די וועלט און וואויל איז איהם אויף יענער וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תּקוּז

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר בלק י"ב תמוז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבַּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר
 אִיךְ הָאב דַּעֲרֵהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

זאלסט וויסן אז דער הייליגער רבי האט מזהיר געווען
 זיינע מענטשן נישט צו רייכערן, און נישט צו
 שמעקן טאבאק, און נישט צו טרינקען קיין שום משקה
 המשפר, נאר וויין צו קידוש און הבדלה, מער נישט, בשום
 פנים ואופן, איבערדעם אויב איינער וויל זיין א ברסלב'ר
 חסיד דארף ער זיך דערווייטערן פון די דריי זאכן, עס איז
 באוואוסט וואס דער הייליגער רבי נתן האט געזאגט "אז
 מען פאלגט נישט דעם רבי'ן וואס דארף מען פארן צו
 איהם?" מען קען נישט זיין א חסיד מיט אלע תאוות וכו',
 אויב דער הייליגער רבי האט מקפיד געווען אויף די דריי
 זאכן דארף מען זעהן אפילו מיט מסירות נפש ארויסרייסן

זיך פון די דריי זאכן, רייכערן ציגערעטלעך, שְׁמַעְקֵן טאפּאק, און טרינקען ברוינפן, אז מען פאלגט נישט זאלסטו וויסן איז מען ווייט פון רבי'ן וכו', און מבל שכן מען קען נישט דרשנ'ן ברבים דרשות און די נאמען פון רבי'ן וכו', ווארום דאס איז א פשוטער ליצנות, אז דו פאלגסט נישט דעם רבי'ן וואס דרשנ'סטו פון רבי'ן?

איך האף צום בורא פל עולמים אז דו וועסט מיר פאלגן, און דו וועסט אריינלייגן דיין גאנצער פח און מח אין זאגן אסאך פּרָקִים משניות און דפין גמרא יעדן טאג בסדרן דייקא, וועסטו זעהן ווי דו וועסט נשתנה ווערן לטובה. זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תקח

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֵדֶר בְּלֶק י"ב תמוז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זעה זיך צו שטארקן אין די עבודה פון תפלה, דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ) ווען א איד האלט ביי תיקון הברית דעמאלט איז זיין דאווענען מיין מתוקין, עס קומט איהם אן זיס צו דאווענען, ער האט א געשמאק אין דאווענען, ער שפירט אלע טעמים אין דאווענען, מה שאין בן ווען מען האלט נישט ביי תיקון הברית דעמאלט

איז זיין דאווענען מיין מרירין, עס קומט איהם שווער אן צו דאווענען, ער וויל פטור ווערן פון דאווענען, עס קומט איהם אן ווי א עול וכו', און ער כיפערט דעם דאווענען וכו', איבערדעם דארף מען אויף דעם אליין בעטן דעם בורא כל עולמים, ער זאל האבן א ריינעם מח און נישט קיין שלעכטע געדאנקען, נאר ער זאל אינזינען האבן פירוש המילות פון דעם דאווענען, וואס דאס הייסט תפלה בכת, ווארום מען דארף האבן אסאך פוחות הנפש צופינדען דעם מח מחשבה צו די ווערטער וואס ער זאגט ארויס פון מויל, ווארום דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל') אלע מחשבות זרות ריקן זיך אן ביים דאווענען, דער מויל פון מענטש רעדט און זאגט די ווערטער פון תפלה, אבער דער מח מחשבה טראכט פון אלע זאכן נאר נישט וואס ער זאגט וכו', איבערדעם דארף מען מיט גרויס פח צופינדען דעם מח מחשבה צום דיבור, ער זאל אינזינען האבן וואס ער זאגט, אויף דעם דארף מען לייגן גרויסע פוחות.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב') אז מען געט פארן דאווענען צדקה, קען מען ניצול ווערן פון שלעכטע געדאנקען, מחשבות זרות ביים דאווענען, ווי די חז"ל זאגן (בבא בתרא דף י.) רבי אלעזר יהיב פרוטה לעני והדר מצלי אמר דכתיב (תהלים י"ז ט"ו) "אני בצדק אחזה פניך"; די גרעסטע צדקה איז צו געבן פאר א בית התבשיל וואס מען געט צועסן פאר ארעמעלייט, אזוי ווי דו ווייסט האב איך אויפגעשטעלט א בית התבשיל - אהל אברהם אין יבנאל,

וואס איז אָפּען פּון ווּתִיקִין בִּיז בֵּינאַכְט, און מָען גַּעט צוּעֶסֶן פֿאַר יַעֲדֵן הוּנְגֶּעֲרִיגֵן מַעֲנִטֵּשׁ, עִם אִיז אָפּען פֿאַר מַעֲנַעֲר פֿרוֹיֶען און קִינְדֶּער, און מָען אִיז מְחִיָּה אָן אַ שִׁיעוֹר אַרְעֻמַּעֲלִיט, און דָּאס אִיז דִּי גֵרַעסְטֶע צְדָקָה, ווי דִּי חו"ל זאַגן (בְּבֹא בְּתָרֵא ט) אִין בּוֹדֶקִין לְמוֹזֹנוֹת; דָּאס הֵיסְט, מִיט יַעֲדֶע זאַךְ קֶען מָען אויספֿאַפֿן אַ מַעֲנִטֵּשׁ וְכוּ', אָפּעֲר אויף עֶסֶן קֶען מָען נִישְׁט אויספֿאַפֿן, ווייל מָען וועט פֿאַלד זעהן, קֶען עֶר עֶסֶן וְכוּ' זאַל עֶר עֶסֶן גַּעזונטֶערהייט וויפֿיל פֿאַרצײעס עֶר דאַרף נאַר וְכוּ', אָפּעֲר ווען עֶר דאַרף נִישְׁט עֶסֶן וועט עֶר נִישְׁט עֶסֶן וְכוּ'.

איַפּעֲרֶדֶעם אִיז דִּי גֵרַעסְטֶע צְדָקָה אַרויסהֶעלפֿן אִיךְ זאַל קֶענען אָנהאַלֶטן דַּעם בֵּית הַתְּבַשִּׁיל וואס מָען טײַלט אויס יַעֲדֵן טאַג קֶרוֹב צו טוִיזענֶט פֿאַרצײעס, און דָּאס אִיז אַ מוֹרָאֲדִיג'ער זְכוּת, וואַרום בֵּיז בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים אִיז זײַער טײַער חֶסֶד, ווי דִּי חו"ל זאַגן (יִלְקוּט הוֹשַׁע רַמְזוֹ תַּקכ"ב) אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲבִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֵתֶם גּוֹמְלִים זֶה לְזֶה יוֹתֵר מִכָּל הַזּוֹבַח שְׁזֹבַח שְׁלֹמֶה לְפָנַי אֵלֶיךָ עוֹלוֹת; וואַרום ווען אִידן העלפֿן אַרויס אַיַנער דַּעם אַנְדֶּערן אִיז דָּאס מוֹרָאֲדִיג חֶשׁוֹב אִין הַיָּמָל, אויך זאַגן דִּי חו"ל (יִלְקוּט תַּהֲלִים רַמְזוֹ תַּתל"ד) אָמַר רַבִּי סִימוֹן בְּשַׁעָה שְׂבֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרוּא אָדָם הֶרֶאשׁוֹן, נַעֲשׂוּ הַמְּלָאכִים כְּתוֹת כְּתוֹת, מִהֶם אוֹמְרִים יִבְרָא וּמִהֶם אוֹמְרִים אַל יִבְרָא, חֶסֶד אוֹמַר יִבְרָא שְׁהוּא גּוֹמֵל חֶסְדִּים.

שְׂטאַרְק זײַךְ זײַער שְׂטאַרְק אִין עַנְיָן פּון תְּפִלָּה בְּצִיבּוֹר, און זאַלֶסט זעהן הַאָבֵן אַ פִּישְׁקֶע פּון צְדָקָה, און

אריינגלייגן פאר יעדן דאווענען צדקה פארן בית התבשיל, וועט דין גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט, און דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"א) דאס א מענטש איידער ער פארט אויף א נסיעה זאל ער זעהן צו געבן צדקה, וועט ער באהיט ווערן פון אלעם שלעכטס; אויך דארף מען געבן צדקה פאר א יעדע מצוה, ס'זאל אנגענומען ווערן בשלמות אין הימל, און אזוי זאמעלט זיך אן א פרוטה מיט א פרוטה וכו', ווי די חז"ל זאגן (בבא בתרא ט:): מאי דכתיב (ישעיה נ"ט) "וילבש צדקה בשרי", לומר לה מה שרין זה כל קליפה וקליפה מצטרפת לשרין גדול, אף צדקה כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.

זעה זיך צו מאכן א שיעור יעדן טאג אין משניות און גמרא, וועט דין גוט זיין שטענדיג.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תקט

בעזרת השם יתברך יום ו' ערב שבת קודש לסדר בלק ט"ז תמוז ה'תשע"ב שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי מאד ... גרו יאיר

דו קענסט זיך נישט פארשטעלן וואס דו האסט אויפגעטוהן מיט דיין הרפסה, דו ביסט מתיה און מחזק הונדערטער און אפילו טויזנטער נשמות וואס דו וועסטו קיינמאל אפילו נישט וויסן.

הַיִּנְט דַרײַען זײַך אַרום אַזױפֿיל צױבֿראַכענע עֶלְגֶדע נְשָׁמוֹת
 וְכוּ, און זײ האָבן נישט קײן װאַרט חִזּוּק וְכוּ, נאַר
 דער הײלִיגער רַבִּינ'ס סְפָרִים איז זײ מְחֻזַּק און מְעוֹדֵד און
 מְשֻׁמַּח דַּעַרְפֿרײַען זײַער בִּישׁׁעַר הָאָרֶץ וְכוּ, אײַבערֶדעם
 דאַרְפֿסטו זײַך זײַער פֿרײַען מיט דײַן זכות װאס דו
 האָסט אז דו דרײַקסט דעם הײלִיגן רַבִּינ'ס סְפָרִים און מַעַן
 פֿאַרשפֿרײַט דאָס אײַבעראַל.

זאַל דער בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים דיר העֶלְפֶן דו זאַלסט אַרויסגײן
 פֿון אַלע דײַנע צָרוֹת וְכוּ, אַלע דײַנע חוֹבוֹת וְכוּ, און
 עס זאַל דיר לְעִכְטִיג זײן, און דו זאַלסט האָבן פֿל טוב.

זאַלסט האָבן אַ לְעִכְטִיגן שַׁבַּת

תּקִי

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵד יוֹם ו' עָרֵב שַׁבַּת קוֹדֵשׁ לְסֻדְר בְּלֻק ט"ז תּמוּז ה'תּשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוּ יֵאִיר

אײַך האָב דַּעֲרֵהאַלְטֵן דײַן בְּרִיוּ.

אַוּוֹדָאִי און אַוּוֹדָאִי איז דײַן װײַב גַּעֲרַעכט וְכוּ, קוֹדֵם קוֹמט
 זײ וְכוּ, און נאַכֶּדעם דאַרְפֿסטו העֶלְפֶן דײַן שְׁׁוֹעֶסְטֶער
 וְכוּ, אַזױ װײַ עס שְׁטײט (שְׁעִיָּה ג'ח ז') "וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֶּם"
 בְּפֶרֶט אז דו האָסט דאָס אײַבערֶגֶענעבן דעם אײַנגערמאַן ...
 גֵּרוּ יֵאִיר און עַר האַנְדֶּלֶט מיט דעם.

זְאֵלְסֵט ווּיִסֵן אִזּוּ בֵּיִם הַיִּלְיִגֵן רַבִּי'ן אִיז דְּעֵר יְסוּד הַיְסוּדוֹת
 גַּעְוֵעֵן שְׁלוֹם בֵּית, אִזּוּ עַר הָאֵט אִזּוּ אֲנִיגַעְזֵאגַט בְּפִירוּשׁ
 (שיחות תר"ן סימן רס"א) אִזּוּ דְּעֵר סַמ"ךְ מ"ם פֶּאֶרְלֵיגַט זִיךְ אִוִּיף יוֹנְגַע
 פֶּאֶרְפֶּאֶלְק נָאֵר זִי צוּבְרַעְכֵן דִּי שְׁטוּב, בְּדִי מְכַשִּׁיל זִיין מִיט
 שְׁוֵעֵרַע בִּיטְעֵרַע עֵוּנוֹת, אִיבְעֵרְדַעס זַעֵה צו טוֹהֵן אַלְעס אִין
 דְּעֵר וועלט דו זְאֵלְסֵט הָאָפֵן דַּעס אַמְתָּן שְׁלוֹם בֵּית, אִזּוּ מִיט
 דַּעס וועסטוּ מְמַלֵּא זִיין דַּעס רְצוֹן פֿון דַּעס הַיִּלְיִגֵן רַבִּי'ן.

דְּעֵר עִיקָר אִיז נָאֵר פֶּרִיילִיךְ זִיין אִזּוּ שְׁטַעַנְדִּיג גִּיין מִיט אַ
 שְׁמִיבֵל, מִיט אַ לַעֲכֵטִיג פֶּנִּים, ווארום דְּעֵר הַיִּלְיִגַעַר
 רַבִּי זֵאגַט (ליקוטי מוֹתֵרֵן חֶלֶק א' סִימָן קנ"א) דָּאס ווען אַ אִיד גִּיט
 מִיט אַ לַעֲכֵטִיג פֶּרִיילִיךְ פֶּנִּים, מִיט דַּעס אִיז עַר מְכַשִּׁיךְ
 דַּעס לַעֲכֵט פֿון צְדִיק; דָּאס הַיִּיֶסֶט אִין פֶּנִּים פֿון מַעֲנֵטֶשׁ
 קָען מָען זַעֵהֵן דַּעס פֶּנִּים פֿון צְדִיק צו וועמען עַר אִיז
 מְקוּרָב, אִזּוּ אִזּוּ ווי דְּעֵר הַיִּלְיִגַעַר רַבִּי אִיז דְּעֵר בֵּן הַשְּׂמֻחָה
 וואס עַר אִיז אִזּוּ עוֹסֵק מְקַשֵּׁר זִיין צוּם שׁוֹרֵשׁ הַשְּׂמֻחָה,
 אִזּוּ ווען מָען גִּיט שְׁטַעַנְדִּיג אַרום מִיט אַ לַעֲכֵטִיג פֶּרִיילִיךְ
 פֶּנִּים, שִׁינְט דַּעס הַיִּלְיִגֵן רַבִּינ'ס צוֹרֵה אִין דַּעס פֶּנִּים.

אִיךְ וואלט דִּיךְ זִייעַר גַּעְוֵאֶלְט בַּעֲטָן דו זְאֵלְסֵט זִיין גְּזֵהָר
 צו לַעֲרַנְעֵן יַעֲדֵן טָאג חוֹמֶשׁ רִש"י מִיט'ן תַּרְגוּם בְּדִי
 דו זְאֵלְסֵט עֲנִדִּיגֵן דִּי סְדֵרָה בִּיז שְׁבַת, ווארום דִּי חו"ל זֵאגֵן
 (בְּרֵכוֹת ח.) לְעוֹלָם יִשְׁלָם אָדָם פֶּרְשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר שְׁנַיִם
 מְקָרָא וְאַחַד תַּרְגוּם, שְׁכָל הַמְּשָׁלִים פֶּרְשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר
 מְשָׁלִימִין לוֹ יָמָיו וְשְׁנוֹתָיו; דָּאס אִיז אַ זְכוּת אִזּוּ אַ סְגוּלָה
 אִוִּיף אַרִיכוּת יָמִים. אִזּוּ אִוִּיֶסֶרְדַעס זְאֵלְסֵטוּ זַעֵהֵן צו לַעֲרַנְעֵן

זייער אסאך פֿרקים מִשְׁנִיּוֹת, מִשְׁנָה אִיז מִשְׁנָה דַעַם מְעַנְטִישׁ
 אִינגאַנצן, וְעַל כּוֹלָם זאַלסטו זיך זעהן אָפּצוגעבן מיט די
 קינדערלעך אין תּוֹרָה, דו זאַלסט רעדן מיט זיי דיבורי אַמוּנָה
 פּוֹן בּוֹרָא כּל עוֹלָמִים, דו זאַלסט זיי אויסלערנען בְּרָכוֹת,
 און זאגן די הַלְבוֹת'ער וואס איז שׂוֹיף יעדן טאג פֿאר
 קינדער, זיי אויסצולערנען זאגן די בְּרָכָה אֲשֶׁר יָצַר וְכוּ',
 און וואס קינדערלעך זענען מקבל פּוֹן זייער רבי'ן דאס
 כּלִיבֵּט זיי אויפן גאַנץ לעבן.

דער בּוֹרָא כּל עוֹלָמִים זאל דיר באַגליקן, און דו זאַלסט
 שְׂמֵעַנְדִּיג הָאָבֶן שְׁלוֹם בֵּית, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת
 מִשְׁמַחוֹת.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן שַׁבַּת

תקיא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ו' עָרַב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּלַק ט"ז תּמוז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ וואלט דיר געוואלט זייער בעטן דו זאַלסט זיך נישט
 מישן אין קיין שום מחלוקת.

אייך זאך זאַלסטו וויסן, די אלע וואס זיי מיינען זיי וועלן
 מיך איבערקליגן וועלן קודם פאלן וכו', וואס דער
 עבר האט שוין באוויזן, די אלע וואס זיי האבן מיר געוואלט
 איבערקליגן וכו', זענען אליין אַראַפּגעפאלן וכו'.

כָּל זְמַן אִיךָ קָען שְׂרִיבֵן פֿאַר בְּחֹרִים פֿאַר אַיִנְגֶּלִיט וְכוּ',
 בְּרִיוּ, וועט מיר קיינער נישט קענען איבערקליגן וכו',
 ווארום וואס איך האב צו זאגן שרייב איך אפ, וואס מיין
 דעה איז שרייב איך אפ, זאל קיינער מיר נישט פארפירן,
 איך בין אקעגן שניץ שטיק וכו' וכו', איך בין אקעגן נאכמאכן
 אזוי גערופענע הפקר יונגען וכו' וכו', ווארום דער הייליגער
 רבי האט בפירוש געזאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן ג) אז ווער
 ס'הערט נגינה ממנגן רשע איז איהם זייער שווער אין עבודת
 הבורא ותברך שמו, און ווער דען איז נישט קיין רשע ווי
 די נארישע פארפירטע יונגעלייטלעך זינגער'ס וואס זיי מאכן
 נאך די עקלהאפטיגע גוים? איך האב נישט קיין מורא צו
 שרייבן וואס איך טראכט, עס איז די מציאות אזוי דאס
 די הפקר יונגען וכו' האבן שוין גורם געווען אסאך בחרים
 און מיידלעך אראפצופירן פון אידישן וועג וכו' מיט זייער
 טאנצן און ווארפן זיך דעם גוף ווי א אויסגעשאקלטן לולב
 וכו' און מיט זייער זינגען וכו' און נאכמאכן גוים וכו' זענען
 זיי גורם דאס הן בחרים און הן מיידלעך מאכן זיי נאך,
 און איך רעד פון קינדער פון די בעסטע היימישע שטובער,
 איבערדעם זאג איך ארויס מיין מיינונג, מיר דארפן זיך פון
 דעם זייער היטן, און ווער עס האט א שייכות צו זיי האט
 נישט קיין שייכות מיט'ן רבין וכו'.

עס איז באוואוסט אז דער הייליגער רבי האט לוחם געווען
 כל ימי חייו מיט בלעם הרשע, ווי ער האט בפירוש
 געזאגט "איך האב צער יעדן טאג אז איך מוז אינגליגען

האבן בלעם", האט אויף דעם געזאגט דער הייליגער רבי נתן ז"ל אז עס איז געדריןגען פון הייליגן רבינ'ס ווערטער אז ער מוז לוחם זיין יעדן טאג מיט בלעם'ן וואס זיין זאך איז געווען גיאוף שמוץ.

וואס מיינסטו איז געווען די עבודה זרה פון פעור? רחמנא ליצלן א עקלדיגע עבודה זרה, מען האט געדארפט טוהן שמוץ אויף דעם וכו', וואס מיינסטו איז א איי פארד? אדער א איי-פויז? אדער א בלעקבערי וכו'? וואס מען נעמט דאס אריין אין בית הכסא און דארטן זיצט מען און מען קוקט אויף דעם וכו' די עקלהאפטיגסטע בילדער געמיינסטע גוים וכו' וואס מען זעהט דארטן, דאס איז די זעלבע עבודה זרה פון פעור וואס בלעם האט צוגערעדט בלקין, וועמען פאפט מען?

דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן סימן נ"א) דאס זאלט איר מקבל זיין פון מיר, איר זאלט זיך נישט לאזן נארן, די וועלט נארט ענק; איבערדעם דארף מען אסאך אסאך הארווען און ארבעטן ארויסגיין פון אלע טעותים.

צו זיין א בעל תשובה מוז מען זיך נעמען אין די הענט אריין און זיין ערליך, און זיך נישט מחבר זיין צו געמיינע יונגען, עס איז דא א שפרעה ווארט, "לאז מיד זעהן ווער דיין חבר איז, וועל איך וויסן ווער דו ביסט", א מענטש ווערט דערקענט דורך זיינע חברים מיט וועמען ער חבר'ט זיך, איבערדעם לא בחינם רעדט מען אויף דעם ארט פל דבר אסור וכו'.

אײַךְ האַב נישט קיין מורא צו זאָגן דעם אַמת, דער הייליגער
 רבי האט אונז מזהיר געווען אָנגעזאָגט אז מען זאל
 נישט רייכערן קיין ציגערעטלעך, אָדער אַ לולקע ציפּעך,
 אָדער שְׂמֵעֵקֶן טאַבאַק, אָדער טרינקען בְּרוֹינֶפֶן, און אויב
 איינער פּאַלגט נישט דעם רבי'ן איז ער ווייט פון רבי'ן, קיינער
 זאל נישט איינרעדן אז ער איז שוין נאָנט צום רבי'ן וכו' וכו'.

אז מען איז נישט מקיים דעם הייליגן רבינ'ס ווערטער איז
 מען ווייט פון איהם. דער בורא פּל עולמים זאל דיר
 געבן פּח און מַח דו זאלסט קענען מקיים זיין די ווערטער,
 וועט דיר גוט זיין אויף דו וועלט און אויף יענער וועלט.
 זאלסט האָבן אַ לעכטיגן שבת.

תּקִיב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם א' לְסֵדֶר פְּנֵחַס י"ח תמוז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוֹ יֵאִיר

אײַךְ האַב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

עס ווערט געברענגט פון הייליגן קאזניצער מגיד זי"ע (עבודת
 ישראל מסע) אין נאמען פון גרויסן מגיד פון מעזריטש
 זי"ע, אז אין די דריי וואכן קען מען זיך זייער דערנענטערן
 צום בורא פּל עולמים, ווארום דעמאלט איז די שכינה
 אינדרויסן, און יעדער איד וואס ער וויל מיט אן אמת
 אומקערן זיך צום בורא פּל עולמים קען דאס באנווייזן אין

די דריי וואכן, ווארום אויף די טעג איז געזאגט געווארן
 (איכה א' ג) "כל רדפיה השיגוה בין המצרים", און עס איז
 פארהאנען איין און צוואנציג טעג פון שבעה עשר בתמוז
 ביז תשעה באב, וואס דאס איז במספר שם אהי"ה, וואס
 דער אפטייטש פון דעם שם איז 'איך וויל זיין, ווי דער
 הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א סימן ו) אהיה דא אנא
 זמין למהני, איך וויל זיין אן ערליכער איד, דאס הייסט
 אויב אין די איין און צוואנציג טעג שטארקט זיך דער
 מענטש מיט שטארקע רצונות, קען ער עס באווייזן וכו',
 אפילו ווען ס'איז א צייט פון פונסטער און מען זעהט נישט
 קיין שום טראפ ליכטיגקייט וכו', פונדעסטוועגן אויב דער
 מענטש שטארקט זיך מיט שטארקע רצונות אומקערן זיך
 צום בורא כל עולמים קען ער קומען צו די העכסטע
 מדריגה, מען דארף זיך נאר דערהאלטן און נישט אראפפאלן
 פון קיין שום זאך, ווי דער הייליגער רבי פלעגט זאגן 'העיקר
 הוא מה שקורין דערהאלטן זיך', און מיט דעם ווערט
 געמאסטן א איד, וויאזוי דערהאלט ער זיך, מ'ווערט נישט
 געמאסטן מיט קיין שום זאך, נאר מיט וואס ער דערהאלט
 זיך, ווארום עס איז דא אזויפיל שווערע ביטערע נסיונות
 אין היינטיגע צייטן וכו', וואס די העכסטע מדריגה איז צו
 זיך דערהאלטן און נישט צובראכן ווערן, און דאס זענען
 מיר מקבל פון הייליגן רבינ'ס ספרים.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תּקוּי

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם א' לְסֵדֶר פְּנַחֶס י"ח תּמוּז ה'תּשַׁע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאב דַּעְרַהאַלְטֵן דִּיין לְאַנְגֶּען בְּרִיוּן.

עִם טוֹט מִיר זײער וואונדערן וואס די שרײַבסט אזוי גרינג
 אז דײן ווייב גײט מיט אײגענע האר (בײ האר), ווי
 עס איז באוואוסט איז דאס די הארבסטע זאך וואס עס
 קען נאר זײן, אזוי ווי עס שטייט אין זוהר (נשא קכ"ה:) תּוֹנָבָא
 לִיתִי [א קללה זאל קומען] על ההוא בר נש [אויפן מענטש]
 דשבק לאנתתיה [וואס לאזט זײן ווייב] דתתחזי משערה
 דרישה לבר [זאל גײן אויפגעדעקט די האר, אדער מען
 זאל ארויסזעהן די האר] ודא הוא חר מאינן צניעותא
 דביתא [און דאס איז פון די יסודות פון די צניעות פון א
 פרוי אין שטוב] ואתתא דאפיקת משערא דרישה לבר [און
 א פרוי וואס זי דעקט אויף אירע האר] לאתתקנא ביה
 [זיך שײן מאכן מיט דעם] גרים מסכנותא לביתא [איז גורם
 ארימקײט אין שטוב] וגרים לבנהא דלא יתחשבון בדרא
 [און ס'איז גורם אז די קינדער זאלן נישט זײן קײן געלונגענע,
 און זײ זאלן נישט חשוב זײן] וגרים מלה אחרא דשריא
 בביתא [און עס איז גורם אז די סטרא אחרא און די חצונים
 זאלן זײן אין דעם שטוב] מאן גרים דא [און ווער איז גורם
 די אלע צרות] ההוא שערא דאתחזי מרישה לבר. [די האר
 פון א פרוי וואס מען זעהט ארויס] ומה בביתא האי [און

די אלע קללות רעדט זיך פון א פרוי וואס זי גייט אויפגעדעקט די האר אין שטוב [כל שכן בשוקא [און אונדאי און אונדאי ווען זי גייט אויפגעדעקט אויפן גאס מיט די האר] וכו'.

ליידער האט זיך אריינגעכאפט ביי אונז נאכאמאל די קליפה אז הימישע פרויען לאזן זיך וואקסן די האר, און זיי כאפן נישט וואסערע צרה זיי פֿרענגן אויף זיך און אויפן גאנצן הויז-געזונט, אויפן מאן, און אויף די קינדער, דאס פֿרענגט קריגעריי אין שטוב, און ארעמקייט, און פארשידענע מחלות און חלאים רעים רחמנא ליצלן.

עס איז באוואוסט אז דער הייליגער רבי מנחם מענדל פון רימאנוב זי"ע האט געזאגט אז די גאנצע גאולה איז תלוי אויף א האר וכו', און ער האט דאס מסביר געווען אז דאס גייט ארויף אויף ווען מען זעהט ארויס אפילו איין האר פון א פרוי, וואס דאס פֿרענגט אלע צרות און מען פארלענגערט די גלות, און ליידער האט זיך דאס אריינגעכאפט נאכאמאל צווישן די הימישע פרויען, אז זיי לאזן זיך וואקסן די אייגענע האר, וואס דאס איז גאר א גרויסער זינד.

ווער געדענקט דען נישט די דרשות ביי יעדן פל גברי נאכט וואס דער הייליגער סאטמאר רבי זי"ע בעל "דברי יואל" האט געוויינט און פאפירט פאר די פרויען אז זיי זאלן זיך אפשערן די ביי-האר, און ער האט זיך געבעטן ביי די פרויען זיי זאלן רחמנות האבן אויף זיך און אויף

זייערע קינדער, און זיי זאלן זיך אַפּשעֶרן די האַר, ווייל
 דאָס איז זייער אַ האַרבע זאך, נישט ווי מען מיינט אז עס
 איז אַ פּשוטע חומרא, נאָר מען דאַרף געדענקן אז דער
 זוהר הקדוש זשעלט אַ פּרוי וואס מען זעהט אַרויס אירע
 האַר, און אויף דעם טאָר נישט דער מאַן איינגעבן און זיין
 אַ נוהֶרן, נאָר ער דאַרף זיך עקשנען זיי זאלן נישט גיין
 מיט אייגענע האַר, און אזוי אויכעט זיי זאלן נישט גיין מיט
 אויפּפאלענדע קליידער וכו'.

איבערדעם בעהט אײך דיר אז עס זאל נישט זיין ביי דיר
 די זאך אזוי פּשוט, נאָר דו זאלסט זיך איינבעטן
 ביי דיין ווייב, און איר זאָגן אז דאָס גייט דײך אין לעבן,
 און דו זאלסט מיט איר איבערלערנען דעם זוהר, זי זאל
 זעהן ווי האַרב דאָס איז.

זועגן די אנדערע זאכן וכו', וועל אײך דיר שרייבן אַ צווייטע
 מאל וכו', ווארום אײך בין זייער דערציטערט געווארן
 פון דיין געמען אזוי פּשוט דעם ענין פון אייגענע האַר וכו',
 וואס דו אליין באפּטסט נישט וואסערע האַרבע זינד דאָס איז.

זאל דער בורא פּל עולמים העלפּן און אריינברענגן אַ רוח
 טהרה אין אירישע קינדער, און מיר זאלן זיין אלע
 אומקערן צו איהם.

זאלסט האָבן אַ לעבטיגן טאָג

תקיד

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר פּנחס י"ח תמוז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו מיט די געלט פארן בית התבשיל.

וואס זאל איך דיר זאגן, עס איז נישטא נאך אזא גרויסע צדקה ווי צו געבן עסן פאר ארעמעלייט, ווארום מיט אלע צדקות קען מען אויספאפן א מענטש וכו', אבער אויף עסן דארטן קען מען נישט פאפן וכו', אדער ער איז הונגעריג וועט ער עסן, אדער ער איז נישט הונגעריג וועט ער נישט עסן.

און ליידער איז דא היינט אזעלכע ארעמעלייט גאנצע משפחות וואס זיי האבן נישט צו עסן פשוטו במשמעו, האב איך אויפגעשטעלט א בית התבשיל דאס ווער ס'איז הונגעריג זאל קומען און עסן, און עס איז אפן פון ותיקין ביז ביינאכט, זיי טיילן אויס יעדן טאג נאנט צו טויזענט פארציאנען, און עס איז א גחת צוקוקן ווי אידן זענען זיך מחיה מיט די עסן, מענער פרויען און קינדער, פארפאר איז דאס ביי מיר די גרעסטע צדקה.

מען קען קומען פלוצלינג אין יבנאל, ווען מען וויל, וועט מען זעהן ווי עס איז אפן פאר אלעמען, אזוי ווייט אז אפילו היימישע אידן וואס זיי קומען אין גליל צו קברי

צדיקים און גאָד אַ גאַנצן טאָג פֿאַרן ווערן זיי אָפּגעמוטשעט
און הונגעריג וכו' וכו', ווייסן זיי אז ביי אונז איז אָפּן די
בית התבשיל, וואס יעדן טאָג קאכט מען פֿרישע עסן.

איבערדעם פֿריי איך זיך זייער וואס דו האסט זיך משתתף
געווען מיט אַ שיינעם סכום, זאל דיר דער
בורא פֿל עולמים העלפֿן דו זאלסט האבן גרויס שפע, און
דו זאלסט נישט דארפֿן אַנקומען קיינמאל צו אַן אַנדערן.
זאלסט האבן אַ לעכטיגן תמיד.

תקטו

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר פֿנחס כ' תמוז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

זאלסט וויסן דאס אויף דעם עולם מוז מען זיך זייער
דערהאלטן, מען טאר נישט צופראכן ווערן, דער
עיקר איז שטענדיג פֿרייליך זיין, וואס מיט דעם באווייזט
מען אז מען האט נישט קיין שום קשיות און ספיקות אויפֿן
בורא פֿל עולמים, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט (ספר
המדות אות שמחה סימן א) פֿשאַדעם עושה מצוה בשמחה בידוע
שְׁלָבוֹ שְׁלָם לְאֵלֶקוּי; איבערדעם דארף מען זיך זייער שטארקן
מיט שמחה, הן אמת עס גייט איבער אויף דיר וואס עס
גייט איבער, דו האסט טרודות פון פֿרנסה וכו', עס גייט דיך

נישט גוט מיט דיינע קינדער ווי דו האסט געוואלט וכו', פונדעסטוועגן זאלסטו געדענקן אז מיט עצבות און מרה שחורה וועסטו גארנישט קענען פועל'ן וכו', אדרבה דו וועסט פארפלאנטערט ווערן מער און מער אין צרות, ווען א איד פריידט זיך מיט די מצוות וואס ער איז מקיים זאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ד) אפילו ער זאל זיין שוין אין נוקבא דתהומא רבה וכו', מיט שמחת המצוות קען מען ארויסגיין פון שאול תחתית ומתחתיו, און צו דערגרייכן ביז עולם אצילות, שפירן רוחניות חיות אלקות. איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, דו זאלסט זיך זעהן זייער צו שטארקן, און אן עצה זיך צו שטארקן האט געזאגט דער הייליגער רבי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ק"ו) איז צו שטארקן יענעם, ווען מען שטארקט אן אנדערן ווערט מען אליין געשטארקט.

יעצט אין די זוממער טעג דארף מען זייער אכטונג געבן אויף די אויגן וכו', ווארום די חז"ל זאגן (פנהדרין מ"ה) אין יצר הרע שולט אלא במה שענינו רואות; ווען א איד געבט אכטונג אויף זיינע אויגן, און ער קוקט נישט וואו ער דארף נישט קוקן וכו', גייט פון איהם אוועק דער יצר הרע, מה שאין בן ווען ער איז מפקיר זיינע אויגן רחמנא לישזבן ווערט ער פשוט משוגע אזוי ווי עס שטייט (דברים כ"ח ל"ה) "והיית משוגע מפראת עיניך אשר תראה", דאס הייסט ווער עס היט נישט די אויגן, און ער קוקט אויף יעדע פרוי וואס עס גייט דורך אויפן גאס וכו', דער ווערט אינגאנצן משוגע, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ו)

אָשֶׁר

תקטז

בְּנַחֲלֵי

קעג

דאס אלע משונגעים ווערן משונגע נאר דורך תאוות גיאוף
רחמנא לישזבן איבערדעם דארף מען זייער אכטונג געבן
אויף די אויגן.

דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט (ליקוטי מוה"ר חלק
א' סימן א) דאס א איד דארף שטענדיג קוקן אויפ'ן
חיות אלקות וואס דערהאלט די זאך, ווארום דומם צומח
חי מדבר איז א לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, אז וואויל
איז דעם מענטש וואס ער איז שטענדיג פרייליך, און שטענדיג
טוט ער א טובה פאר א צווייטן איד, און ער געוואוינט
זיך צו צו רעדן צום בורא כל עולמים אויף פראסט אידיש,
און היט זיינע אויגן, דער שפירט טעם עולם הבא אויף די
וועלט, אז וואויל איז איהם.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תקטז

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר פנחס כ' תמוז ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

וועגן שלום בית וכו' זאלסטו וויסן מען דארף זיין א ווהרן,
מען דארף נאכגעבן און נישט עקשנ'ן זיך אויף יעדע
זאך, מען טאר נישט זיין קארג, ווי עם שטייט (אין תיקוני זוהר
תקדמה) קמצן נבל במקמוניה; און מען דארף אויף דעם זייער

זייער אכטונג געבן, ווארום א קמפן רחמנא ליצלן האט א מצומצם'דיגן קאפ וכו', און זיין גאנץ לעבן איז זייער ביטער, און ער איז ווייט פון צדקה, איבערדעם אז דו ווילסט האבן העלחה אין שטוב, עקשן זיך נישט אויף יעדע זאך מיט דיין ווייב, און זאלסט נישט זיין קיין קארנער וכו', בפרט אז די געלט איז אירע וואס זי פארדינט וכו'.

אויב דו וועסט זיך אזוי פירן, דו וועסט זיין א וותרן און נישט קיין קמפן, וועסטו האבן דעם אמת'ן שלום בית, און דו וועסט נישט דארפן גיין צו קיין שום שלום בית מאכער'ס, ווארום די אלע אינגעלייט'לעך וואס זיי זענען עסק אין שלום בית וכו' וכו', מכל שכן די וואס זיי נעמען געלט וכו' וכו', זיי זענען פשוטע פארעכעס וכו', פשוטע ליידניגייער'ס וכו', פשוטע לצים וכו', זיי שפילן זיך דא מיט נפשות וכו', זיי שפילן זיך מיט געפילן פון טאטע מאמע פון בידע צדדים וואס זיי האבן זיך מוסר נפש געווען חתונה מאכן די קינדער, ס'האט זיי אפגעקאסט די עלטערן א וועלט מיט געלט, זיי האבן זיך בא'חובות'ט פרי חתונה מאכן די יונג פארפאלק, עס פאסירט אז די פארפאלק האבן צווישן זיך א מיס-פארשטענדעניש וכו', און עס איז נארמאל, ווארום זיי קומען פון צוויי אנדערע וועלטן, דארף מען גיין צו א צדיק וואס ער האט נישט קיין שום אינטערעס פון געלט אדער פבוד וכו' וכו', און פראפירט צו מאכן ביי זיי שלום בית, און זיי אויפקלערן זאכן וואס זיי האבן נישט געוויסט ביז יעצט, עס איז נישט קיין בושה, ס'איז נישט

קײן בַּזײַן וְכוּ' וְכוּ', דײַ חַז״ל זאָגן (פּרָכּוֹת ד.) דּוֹד הַמֶּלֶךְ הָאֵשֶׁת
 גַּעזֹאגֶט וְאָנײ יְדײ מְלוּכָלוֹת בְּדָם וּבְשִׁפּוּר וּבְשִׁלְיָא בְּדײ לְטַהַר
 אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ; דּוֹד הַמֶּלֶךְ הָאֵשֶׁת זײךְ גַּעפֹּאַרעט מײט אַזעלכע
 פֹּאַרפֹּאַלְק'ן און זײךְ אָפֿגַעגַעבֿן מײט זײ מײט דײ האַקל'סְטע
 עַנְיִנִים וְכוּ', אַלעס בְּדײ מְטַהַר זײן אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ בְּדײ ס'זאַל
 זײן שְׁלוֹם בַּיִת, און מײט דעם וואָס מָען גײט צו אײַנגעלײט'לעך
 וואָס זײ רופֿן זײךְ שְׁלוֹם בַּיִת מאַכער'ס וְכוּ' וְכוּ', זײ זענען
 פֿשוּטע לְצײם, מְכַל שִׁבְן ווען זײ נעמען געלֵט, זײ זענען
 נײשט אײַנטרעסירט אַז עס זאַל זײן שְׁלוֹם, זײ זענען
 אײַנטרעסירט אַז דײ פֹּאַרפֹּאַלְק זאַל קומען צו זײ וואָס מָער,
 בְּדײ זײ זאַלן קענען פֿײַניגן דאָס פֹּאַרפֹּאַלְק, און זײ געניסן
 פֿון דײ עֲגֻמַּת נֶפֶשׁ וואָס עס אײז דאָ צווישן דײ פֹּאַרפֹּאַלְק
 וְכוּ' וְכוּ', מָען קען דאָס נײשט מְסַבִּיר זײן בְּכַתְּבִי, אַפֶּעַר
 דאָס אײז אַ מְצִיאוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

אײַבערדעם פֹּאַלג מײר, זאַלסט זײן אַ ווּתְרָן, און נײשט
 קײן קמֶצֶן, און זאַלסט מְכַבֵּד זײן דײן ווייב,
 און העלף אײר אַרויס מײט וואָס דו קענסט, וועט עטֶיךְ האַבֿן
 אַ אַמְתָּן שְׁלוֹם בַּיִת.

זאַלסט האַבֿן אַ לַעֲכִיגֵן תּוֹמִיד.

תְּקִיז

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ג' לְסֵדֶר פְּנַחֵס כ' תַּמּוּז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָה ... גְּרוֹ יְאִיר

דוּ הָאִסְט נִישְׁט קײן הַשְּׁגָה די גְּרוֹיִסְקײט פֿון דְּרִיקָן דָּעם
 הַיִּילִיגֶן רַבִּינ'ס סְפָרִים, דָּאס אִיז אַזאַ צְדָקָה וּוּאָס עֵס
 אִיז נִישְׁטאַ קײן גֶּרַעסֶע־ר'ס פֿון דָּעם, ווי דער הַיִּילִיגֶער רַבִּי
 נָתַן טײַטשֶׁשׁ דָּעם פֿסוּק (תהלים ק"ט) "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם
 וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת" וּוּאָסֶערַע צְדָקָה בְּלִיבֶשׁ אויף שְׁטַענְדִּיג? אַז
 מָעַן גַּעבֶט דְּרִיקָן די תּוֹרָה פֿון דָּעם צְדִיק הָאֱמֶת! וּוּאָרוֹם אַ
 סְפָר'ל גײט פֿון אײַן פֿלאַץ צום אַנדֶערֶן, פֿון אײַן עֵק וועלֶט
 צום אַנדֶערֶן, און עֵס קומט אָן צו יעדן אײַנעם, און לײדער
 עֵס דֶרײַען זײַך אַרום אַזױפֿיל צוּבֶראַכֶּענֶע מַענטשן און זײ זוכן
 אײַנער זאַל זײ זאַגן כַּאֲטֻשֶׁע אַ גוט וּוּאָרט וכו', אײַנער זאַל
 זײ מַחֲזוֹק זײַן און שְׁטאַרְקֶן וכו', אַבער זײ טֶרַעפֶן נִישְׁט, אַדער
 זײ שְׁעַמֶען זײַך צוּצוּגײן צו אײַהם וכו', אַבער אַז מָעַן גַּעבֶט
 אײַהם אַ סְפָר'ל אִיז דָּאס זײַן גאַנץ חַיּוּת, מײַט דָּעם שְׁטײט
 עַר אויף, מײַט דָּעם לײַגט עַר זײַך שְׁלֶאפֶן, און מײַט דָּעם פֿאַרט
 עַר אויפֿן וועג, עַר שְׁעַפֶט זײַן גאַנצֶע חַיּוּת נָאר פֿון דָּעם
 סְפָר'ל, אִיז לֹא בַחֲיִנִם הָאֵט אונז דער הַיִּילִיגֶער רַבִּי נָתַן
 צוּוּאָה גַעלֶאזט "אײַער עוּבְדָא זאַל זײַן יפּוּצוּ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה"
 דְּרִיקָן און צוּשְׁפֶרײַטן דָּעם הַיִּילִיגֶן רַבִּינ'ס סְפָרִים, וּוּאָס דָּאס
 אִיז אַ אויסְטֶערֶלִישֶׁע זְכוּת הַרְבִּים, וּבְפֶרֶט ווען אַ בַּחוּר אַדער
 אַ אײַנגֶערמאַן באַקומט הַתְּחִזְקוֹת לְעֶרְנֶען דָּעם הַיִּילִיגֶן רַבִּינ'ס

סדר דרדך הלימוד, און ער הייבט אן צו לערנען א שיעור אין משניות בסדרן און א שיעור אין גמרא בסדרן און א שיעור אין ד' חלקי שולחן ערוך בסדרן, און ער איז זוכה דאס מסיים צו זיין, איז דער וואס האט איהם געגעבן דעם ספר'ל דער האט א חלק אין יענעם'ס תורה.

אז וואויל איז דעם וואס ער איז עוסק אין הפצת מעיינות התכמה חוצה, צושפרייטן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים. זאלסט האבן א לעבטיגן תמיד.

תּקִיחַ

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר מטות מסעי כ"ו תמוז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב דַּעְרֵהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

דו זאלסט וויסן אז ביים הייליגן רבי'ן איז געווען דער יסוד היסודות שלום בית, ווארום ווען א איד האט שלום בית האט ער א ריינעם מח צו דינען דעם בורא פל עולמים, דערפאר פארלייגט זיך דער סמ"ך מ"ם אז עס זאל זיין מחלוקת אין שטוב וכו', און צוברעכט דעם שלום בית וכו', כדי דער אינגערמאן זאל שוין נישט קענען לערנען און דאווענען וכו', און אלעס הייבט זיך אן פון א ווערטל וכו', ער זאגט א קרום ווארט אויפ'ן חשבון פון זיין ווייב וכו', אדער אויפ'ן חשבון פון זיין שווער און שוויגער וכו', און

אזוי הייבט אָן צו זיין אַ שווערע ביטערע מחלוקת אין שטוב, און נישט אומזיסט האט געזאגט שלמה המלך: (משלי כ"א, כ"ג) "שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו", אז א מענטש היט זיין מויל און זיין צינג ווערט ער אפגעהיטן פון אלע צרות; דער הייליגער רבי האט מזהיר געווען (שיחות הר"ן סימן רס"ד) אז א מענטש מוז מכבד זיין און טייער האלטן זיין ווייב. און ער האט געזאגט, "באטראכט זיך וויפיל צער און גרויסע יסורים ליידין די פרויען: צער העיבור, והלידה, והגידול, וכו', וכו', און עס קומט זיי זייער שווער אָן, איבערדעם דארף מען אויף זיי רחמנות האבן, און זיי ארויסהעלפן מיט וואס מען קען". און וויסן דארפסטו וויסן, ביי אונז איז א דיבור פון הייליגן רבי'ן קודש קדשים. איבער דעם זאלסטו זייער היטן און מקיים זיין דעם דיבור פון רבי'ן, זאלסט האלטן חשוב דיין ווייב, און זאלסט זיך מיט איר נישט ארום טענה'ן. ווארום וואס וויל זי פון דיר? זאלסט איר העלפן מיט די קינדער. איז וואס איז אזוי שווער? באטראכט זיך, סוף כל סוף איז דאס אויך דייע קינדער - לייג צו א האנט און העלף איר. און די חז"ל זאגן בפירוש (חולין פד:), לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו, וילבש ויתכסה במה שיש לו, וכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו, שהן תלוין בו והוא תלוי במי שאמר ותיה העולם.

איבערדעם בעהט איר דיר זייער, לייג אראפ דיין גאווה וכו', און בעהט זי איבער וכו', און פון היינט אן זאלסטו וויסן אז מען דארף היטן דעם מויל וכו', דער

תָּנָא זָאגט (אבות פרק א') וְלֹא מִצְאָתִי לְגוֹף טוֹב מִשְׁתִּיקָהּ;
 שְׂטֵעֵלֵט זִיד אַ שְׂאֵלָה, וואס עפֿעס דער גוף? פֿאַרנוואס
 שְׂטֵיט נישט דער נשמה? ווען אַ מענטש האלט דעם מויל
 איז דאס גוט פֿאַר זיין נשמה, וואס זאגט ער 'איך האב
 נישט געטראפֿן בעסער'ס פֿאַר מיין גוף ווי שווייגן? נאָר
 דו וועסט יעצט פֿאַרשטיין דעם פֿשט אויף דיין הויט וכו',
 עטין האט'ס זיך אַרומגעקריגט וכו', און זי איז אַהיימגעלאפֿן
 וכו', און דו ביסט געבליבן אליין וכו', יעצט שפֿירט דיין
 גוף דייקא דאס ווייטאג וכו', האסט נישט וואס צו עסן וכו',
 האסט נישט קיין פֿלאץ וכו', דייע עלטערן ווילן נישט רעדן
 מיט דיר וואס דו האסט אַנגעמאכט אזא חורבן וכו'.

פֿאַלג מיר אַנשטאט צו גיין צו די אלע שלום בית מאכער'ס
 וכו', לייג אַראָפֿ דיין גיאות און בעהט איפֿער דיין ווייב
 און דיין שווער און שוויגער וכו', וועסטו זעהן דו וועסט מער
 אויפֿטוהן ווי צו גיין צו די שלום בית מאכער'ס וכו', ווארום
 די אלע אינגעלייט'לעך וואס זיי זענען עוסק אין שלום בית
 וכו' וכו', מכל שכן די וואס זיי געמען געלט וכו' וכו', זיי
 זענען פֿשוטע פֿאַרעכעס וכו', פֿשוטע ליידיגייער'ס וכו', פֿשוטע
 לצים וכו', זיי שפֿילן זיך דא מיט נפשות וכו', זיי שפֿילן זיך
 מיט געפֿילן פֿון טאטע מאמע פֿון ביידע צדדים וואס זיי האבן
 זיך מוסר נפש געווען חתונה מאכן די קינדער, ס'האט זיי
 אפֿגעקאסט די עלטערן אַ וועלט מיט געלט, זיי האבן זיך
 בא'חובות'ט כְּדִי חתונה מאכן די יונג פֿאַרפֿאלק, עס פֿאַסירט
 אז די פֿאַרפֿאלק האבן צווישן זיך אַ מיס-פֿאַרשטענדעניש

וכו', און עס איז נאָרמאל, וואַרום זיי קומען פון צוויי אנדערע וועלטן, דארף מען גיין צו א צדיק וואס ער האט נישט קיין שום אינטערעס פון געלט אָדער פֿבוד וכו' וכו', און פֿראַבירט צו מאַכן ביי זיי נשלום בית, און זיי אויפֿקלערן זאָכן וואס זיי האָבן נישט געוויסט ביז יעצט, עס איז נישט קיין בושה, ס'איז נישט קיין בזיון וכו' וכו'.

די חז"ל זאָגן (יומא פו.) וְאַהֲבַת אֶת הַיְיִהּ אֱלֹהֶיךָ שִׁיחָא שֵׁם שָׁמַיִם מִתְאַהֲבַת עַל יְדֵךָ שִׁיחָא קוֹרָא וְשׁוֹנָה וּמְשַׁמֵּשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְיֵחָא מִשְׁאֵל וּמִתְנֵנּוּ בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, מָה הַבְּרִיּוֹת אומרות עליו? אַשְׁרֵי אָבִיו שְׁלָמְדוּ תוֹרָה אַשְׁרֵי רַבּוֹ שְׁלָמְדוּ תוֹרָה, אִוִי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת שְׁלָא לָמְדוּ תוֹרָה, פֿלוֹנִי שְׁלָמְדוּ תוֹרָה רָאוּ כַּמָּה נְאִים דְּרָכִיו כַּמָּה מִתּוֹקְנִים מַעֲשָׂיו, עָלָיו הַכְּתוּב אֹמֵר (שְׁעִיָּה מ"ט ג) "וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְּפָאֵר", אַבְל מִי שְׁקוֹרָא וְשׁוֹנָה וּמְשַׁמֵּשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְאִין מִשְׁאֵל וּמִתְנֵנּוּ בְּאַמוּנָה וְאִין דְּבוּרוֹ בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת אומרות עליו? אִוִי לֹא לַפֿלוֹנִי שְׁלָמְדוּ תוֹרָה אִוִי לֹא לְאָבִיו שְׁלָמְדוּ תוֹרָה אִוִי לֹא לְרַבּוֹ שְׁלָמְדוּ תוֹרָה, פֿלוֹנִי שְׁלָמְדוּ תוֹרָה רָאוּ כַּמָּה מְקוֹלְקָלִין מַעֲשָׂיו וְכַמָּה מְכוּעָרִין דְּרָכִיו וְכוּ', עֵינִן שָׁם.

זען אַ אינגערמאַן נאָך די חתונה זעצט זיך אוועק לערנען אָדער אין אַ פּוֹלֵל אָדער אין אַ בֵּית הַמִּדְרָשׁ מִיט אַ חֲבֻרָתָא, אָדער אַפִּילוֹ אַלִּיין שִׁיעוּרִים בְּסִדְרָן אַ שִׁיעוּר אין מִשְׁנֵיּוֹת בְּסִדְרָן, אַ שִׁיעוּר אין גְּמָרָא בְּסִדְרָן, אַ שִׁיעוּר אין שׁוֹלְחָן עָרוֹךְ בְּסִדְרָן, וְכוּ', וְכוּ', און פֿירט זיך אויף מִיט גְּרוּיס דְּרֵךְ אֶרֶץ, מֵעַן הָעֵרֶט אִיהֶם קִינְמָאֵל נִישְׁט צוּרִיק עֲנִטְפֵּעֵרן

אויב איינער מאכט א ווערטל אויף איהם וכו', אדער שפעט
 איהם אפ וכו', ער זיצט און לערנט פלייסיג, און דאווענט
 ערליך, און קוקט נישט וואס אנדערע זאגן אויף איהם וכו',
 און אפילו ער דארף טוהן שוין עפעס א ארבעט פאר פרנסה
 טוט ער עס גערן און ערליך, אזא אינגערמאן האט אן
 אנדערע סארט חן, און מענטשן זאגן, וואויל איז דעם טאטן
 וואס האט איהם אויסגעלערנט תורה און מדות, און וואויל
 איז דעם רבי'ן וואס ער האט אויפגעשטעלט אזא תלמיד
 וכו', און יעדער איינער האט א גוט ווארט אויף איהם, און
 חלילה פארקערט ער פירט זיך אויף ווי א פרא אדם וכו',
 נישט ער לערנט און נישט ער דאווענט און נישט ער ארבעט,
 דרייט זיך ארום מיט ציגערעטלעך וכו', מיט שלעכטע חברים
 וכו', וואס זאגן מענטשן, אך און וויי איז זיין טאטע'ן וכו',
 אך און וויי איז זיין רבי'ן וכו', חזר דאס גוט איין וועסטו
 האבן אן אנדער סארט לעבן.

דאס אלעס קען מען זוכה זיין אז מען ווערט מקורב צום
 הייליגן רבי'ן. ער שיינט אין אונז אריין אזא מין
 לעבט אז מען זאל שפירן דעם בורא כל עולמים שטענדיג,
 און מען זאל קענען רעדן צו איהם אויף פראסט אידיש
 וואס דאס הייסט "התבודדות", וואס דאס ברענגט אריין
 אין דעם מענטש אן אנדערע סארט ישוב הדעת. איד האף
 אז דו וועסט מיר פאלגן וועט דיר גוט זיין אויף די וועלט
 און מכל שכן אויף יענער וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן תמיד

תְּקִיט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹם ב' לְסֵדֶר מִטּוֹת מִסְעֵי כ"ו תַּמּוּז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוּ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטָן דִּיִּין בְּרִיוּן.

זְאֵלְסֵט וּוִיֶסֶן, דָּאָס די מְדָה פֿון חֶסֶד, טוֹהֵן גוֹטֶס מִיט אַ צוֹוִיטָן אִיד, אִיז זײער חָשׁוּב בֵּיִם בְּנֵי בְּנֵי אֵל עוֹלָמִים, ווי די תּוֹ"ל זְאָגֵן (עֲלָמִים תְּהִלִּים רַמְזוּ תַתְּלִ"ד) אָמַר רַבֵּי סִימּוֹן בְּשַׁעָה שָׁבָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרוּא אָדָם הֶרְאֵשׁוֹן, נַעֲשׂוּ הַמְּלָאכִים בְּתוֹת בְּתוֹת, מֵהֶם אֹמְרִים יִבְרָא וּמֵהֶם אֹמְרִים אֵל יִבְרָא, חֶסֶד אֹמֵר יִבְרָא וְשֶׁהוּא גּוֹמֵל חֶסְדִּים; און מִיט דַּעַם ווערֶט אַ אִיד גַּעֲמָאֶסְטָן, וויפֿיל חֶסֶד עַר הָאֵט אִין זִיךְ, מַעַן פֿלַעֲגֵט זְאָגֵן צוֹוִישֵׁן די בַּעֲלֹזֶר יוֹשְׁבִים (וואָס זַעֲנֵן גַּעוּוֹעֵן גְּרוֹיֶסֶע לױמֶדִים), ווען מַעַן פֿרַעֲגֵט זִיךְ נֶאֱדָ אױף אַ בְּחוּר וועגֵן אַ שִׁדּוּךְ וְכוּ', וואָס זְאָגֵט מַעַן אױף דַּעַם בְּחוּר? אױב מַעַן הָאֵט דְּעֶרְמָאֶנֶט אַז דַּעַר בְּחוּר אִיז אַ גְּרוֹיֶסֶעַר בַּעַל חֶסֶד, אִיז שׁוִׁין גַּעוּוֹעֵן גַּעֲנוּג, מַעַן הָאֵט גֵּיִשֵׁט גַּעזוּכֵט מַעַר קִיִּין אַנְדֶּערֶע יְחוּס, נֶאֱדָ דָאָס עַצֶם זְאָךְ אַז אַ בְּחוּר אִיז אַ גוֹט הַאֲרִצִּיגֶער און טוֹט נֶאֱדָ טוֹבוֹת און חֶסֶד פֿאַר אַנְדֶּערֶע, דָאָס אִיז דַּעַר גְּרַעֲסֶטֶער יְחוּס, און עַר וועט אַוּדַאי און אַוּדַאי קַעֲנֵעֵן הַאֲלֵטָן אַ ווייב, און דַּעַר הַיִּלְיָגֶער רַבֵּי זְאָגֵט (סֶפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת זְכוֹת אֲבוֹת סִימּוֹן ג) גּוֹמֵל חֶסְדִּים אִין צְרִיךְ לְזְכוֹת אֲבוֹת; אִיבְּעֶרְדַּעַם בַּעֲהֵט אִיךְ דִּיר זײער דו זְאֵלְסֵט מִמְּשִׁיךְ זײן מִיט דִּיִּין טײַעֶרֶע מְדָה וואָס דו הָאָסֶט זִיךְ צוֹנְעוּוּאִינֵט

צו טוהן חסד מיט אנדערע, ווארום אין דעם זכות וועט דיר דער בורא פל עלמים העלפן דו וועסט טרעפן א גוטן שידוך, און דו וועסט אויפשטעלן א הייליג שטוב.

אונזערע לייט פלעגן דערציילן אז אין אומאן פלעגט זיך פארנווארפן גוטע בחורים מיט גוטע מדות, זיי האבן נאר אינזין געהאט א טובה טוהן א צווייטן, די האבן זייער מצליח געווען אין לעבן וכו', ווען זיי האבן חתונה געהאט האבן זיי געפירט א הייליגע שטוב מיט גרויס ישוב הדעת וכו', און זיי האבן ממשיך געווען אין עבודת השם, תורה און תפלה און מצוות און מעשים טובים מיט א געוואלדיגע געשמאק און פרייליכקייט וכו', און ווידעראום פארקערט, עס איז געווען בחורים וואס זיי האבן געהייסן גרויסע עובדים וכו', געשריגן און פארפירט ביים דאווענען וכו', און נאך ווילדע עבודות וכו', און אויב איינער האט זיי נאר אנגערירט זייער פבוד וכו' איז געווען געפערליך וכו', און א טובה טוהן א צווייטן איז נישטא וואס צו רעדן וכו', און די האבן אויבעט חתונה געהאט וכו', אבער זיי האבן נישט געוויסט וויאזוי צו פירן א שטוב, עס איז געווען מחלוקת דארטן וכו', עס איז געווען קארגקייט דארטן וכו', און עס האט נישט לאנג גענומען, אדער מען האט זיך ג'גט וכו', אדער מען האט זיך אינגאנצן אפגעקילט פון עבודת השם וכו', אויס עובדים וכו', ווארום א יסוד היסודות אין א איד, איז איינקויפן זיך מדת החסד, וואס אויף דעם שטייט דער וועלט, אזוי ווי עס שטייט (תהלים פ"ט) "כי אמרת

עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה שָׁמַיִם תִּכְנֶן אַמוּנַתְךָ בָּהֶם", אַז מְעַן פִּירֶשׁ זִיךְ מִיט חֶסֶד אִיז מְעַן שְׁטאַרַק אִין די אַמוּנָה, און אַז מְעַן אִיז שְׁטאַרַק אִין די אַמוּנָה, קען מְעַן אַלְעס דוּרְכֵיגֵיין.

אִיבֶּעֶרְדֶּעם בַּעֲהֵט אִיךְ דִּיר דו זאַלְסֶט נִישְׁט מְקַבֵּל זַיִן קַיִן נאַרִישֶׁע מוֹסֵר וּוּאָס מְעַן הָאָט דִּיךְ גֶּעזאַגֶט וְכוּ' "א בַּחֲוֹר דַּאָרף נִישְׁט עוֹסֵק זַיִן אִין טוּהֵן חֶסֶד, עַר דַּאָרף זִיָּצַן און לְעֶרְנֶען", דָּאָס אִיז אַ גְּרוֹיֶסער טָעוּת, וּוּאָרוּם ווען אַ בַּחֲוֹר אִיז עוֹסֵק אִין טוּהֵן חֶסֶד מִיט יַעֲדֵן אַיִנְעֵם, דַּעַר לְעֶרְנֶט אַסאַךְ תּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ', אִיבֶּעֶרְדֶּעם מַאָךְ זִיךְ נִישְׁט צוּטוּהֵן מִיט וּוּאָס מְעַן הָאָט דִּיר גֶּעזאַגֶט, פֶּאָלֵג בַּעֲסֵער דַּעַם הַיִּלְיָגֵן רַבִּי'ן, און זַי מִמְּשִׁיךְ נָאָר צו טוּהֵן חֶסֶד און טוּבוֹת מִיט אַן אַנְדֶּערֵן, און דוּרְכֵדֶעם וועסֶטוּ גִיִּצוּל ווערֵן פֿון אַלְעם שְׁלַעכְטִים, ווי דַּעַר הַיִּלְיָגֵער רַבִּי הָאָט גֶּעזאַגֶט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת נִיאוּף חֵלֶק ב' סִימָן ה') עַל יְדֵי טוּבוֹת שְׁעוֹשָׂה עִם בְּנֵי אָדָם נִתְּבַטֵּל תְּאוּוֹת נִיאוּף, וְכֵן לְהִיפֹךְ וְכוּ', פֶּאַרִשְׁטִי וּוּאָס דָּא טוּט זִיךְ וְכוּ'.

פֶּאָלֵג מִיר, הַיִּיב אָן צו לְעֶרְנֶען אַסאַךְ מִשְׁנֵיּוֹת, וּוּאָרוּם עִם אִיז אַ גְּרוֹיֶסער סְגוּלָה פֶּאַר דִּי נִשְׁמָה צו זאַגֵן זַייעַר אַסאַךְ פֶּרְקִים מִשְׁנֵיּוֹת יַעֲדֵן טָאָג, ווי עִם שְׁטִיט אִין זוּהַר (בְּרַאשִׁית מ"ב) מַאָן דְּקַאָרִי וְתַנִּי שִׁית סְדְרֵי מִשְׁנָה, דָּא הוּא מַאָן דִּידֶע לְסִדְרָא וּלְקַשְׂרָא קַשׁוּרָא וַיְחַוְדָא דְּמַאָרִיהַ בְּדָקָא יְאוּת, אִילִין אִינּוֹן דְּמְקַדְשִׁין שְׁמָא קַדִּישָׁא דְּמַאָרִיהוֹן בְּכָל יוֹמָא תְּדִיר; [ווער עִם לְעֶרְנֶט שְׁשָׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, דַּעַר ווִיִּסֶט ווִיאַזוּי מְחַבֵּר צו זַיִן דִּי עוֹלָמוֹת וְכוּ', און דוּרְךְ אִיהֶם ווערֶט גֶּעמאַכְט גְּרוֹיֶסע יְחוּדִים אִין אַלְע עוֹלָמוֹת וְכוּ', און דִּי וּוּאָס

זײ לְעֶרְנֶען שְׂטֵעֵנדיג מִשְׁנײַות זְעֶנען מְקַדֵּשׁ דַּעַם בּוֹרֵא כּל
עוֹלָמִים'ס נֶאמָען יַעֲדֵן טָאג].
זאַלסט האָבן אַ לַעכְטִיגן פֿרײַליכן תּמיד

תּקב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֹדֵר מִטּוֹת מִסְעֵי כ"ו תּמוז ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאָבְרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר
אִיךְ הָאֵב דַּעְרֵהאַלְטֵן דִּיין פֿרײַווּ.

דוּ מוֹזַט זײך שְׂטֵעֵלן זײער שְׂטאַרַק אז דײַן ווײַב זאַל גײַן
אַפֿגעשױרן, אזױ ווי אַ אײַדישער טאַכטער פֿירט זײך, בײַ
אונז איז דאָס אַ עיקר גמור אין אײַדישקײַט, און אין דַעם קָען
מָען נישט מאַכן קײַן שוֹם פֿשָׁרוֹת וכו', אַוּודאַי דאַרף מָען ווײַסן
וויאזױ צו רַעֲדֵן מיט דאָס ווײַב וכו', נישט סְטַראַשען וכו', און
אַוּודאַי נישט פֿאַרשעמָען און דַעֲרַנִידעֲרֵן וכו', נאַר שײַנעֲרֵהײַט,
ווי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ זאַגט (קהֶלֶת ט) "דְּבַרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים
מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל בְּכִסְיִים" אז מָען רַעֲדֵט מיט שײַנְקײַט וועֲרַט
דאָס צוּנְעֵהֶערט, אַבְּער ווען מָען שְׂרײַט ווי אַ נאַר און מָען
ווײַל געוועלטיגן וכו' קומט מָען אין עֲרַנְעֵץ נישט אָן.

דוּ דאַרפֿסט מיט אײַר אײַבֶּערלֶעֲרַנען דַעם זוֹהַר (נֶשֶׂא קב"ה):
תּוֹנָבֵא לִיתִּי [אַ קָלָלָה זאַל קומען] עַל הַהוּא בַר נֶשׁ
[אױפֿן מַעֲנִטֵשׁ] דְּשִׁבְק לְאַנְתְּתִיה [וואָס לֵאזַט זײַן ווײַב]
דַּתְתַּחֲזִי מִשְׁעֶרָה דְּרִישָׁה לְבַר [זאַל גײַן אױפֿגַעֲדַעֲקַט דִּי הָאֵר,

אָדער מען זאל אַרויסזעהן די האַר] וְדאָ הוא חַד מאַינען
 צַנִיעוֹתא דְּבֵיתא [און דאָס איז פון די יסודות פון די צַנִיעוֹת
 פון א פְּרוּי אין שְׁטוּב] וְאַתְתָּא דְּאַפִּיקַת מִשְׁעָרָא דְּרִישָׁה לְבַר
 [און א פְּרוּי וואָס זי דַעֲקַט אויף אירע האַר] לְאַתְתַּקְנָא בֵּיה
 [זיך שײן מאַכן מיט דעם] גְּרִים מִסְכְּנוֹתָא לְבֵיתָא [איז גורם
 אַרִימְקִיט אין שְׁטוּב] וְגָרִים לְבִנְהָא דְּלֹא יתְחַשְׁבוּן בְּדָרָא [און
 ס'איז גורם אז די קינדער זאלן נישט זיין קיין געלונגענע, און
 זיי זאלן נישט חשוב זיין] וְגָרִים מְלָה אַחְרָא דְּשָׂרְיָא בְּבֵיתָא
 [און עס איז גורם אז די סטרא אַחְרָא און די חצונים זאלן
 זיין אין דעם שְׁטוּב] מֵאֵן גְּרִים דָּא [און ווער איז גורם די
 אַלע צרות] הַהוּא שְׁעָרָא דְּאַתְחֲזִי מִרִישָׁה לְבַר. [די האַר פון
 א פְּרוּי וואָס מען זעהט אַרויס] וּמַה בְּבֵיתָא הַאי [און די
 אַלע קללות רעדט זיך פון א פְּרוּי וואָס זי גייט אויפֿגעדעקט
 די האַר אין שְׁטוּב] כָּל שְׁכֵן בְּשׁוּקָא [און אונדאי און אונדאי
 ווען זי גייט אויפֿגעדעקט אויפֿן גאָס מיט די האַר] וְכוּ'. לִידְעַר
 הָאֵט זיך אַרִינְגַעכאַפֿט ביי אונז נאַכאַמאַל די קלִיפָּה אז
 הײמישע פֿרויען לֹאזן זיך וואַקסן די האַר, און זיי באַפֿן נישט
 וואַסערע צָרָה זיי בֶּרַענְגן אויף זיך און אויפֿן גאַנצן הויז-געזונט,
 אויפֿן מאַן, און אויף די קינדער, דאָס בֶּרַענְגט קריגעריי אין
 שְׁטוּב, און אַרעמְקִיט, און פֿאַרשִׁדענע מַחֲלוֹת.

אײך האַלט אז אויב דו וועסט מיט איר שײן רעדן און
 מסביר זיין דאָס האַרבֿקײט פון דעם צו גיין מיט
 ביי-האַר וְכוּ', וועט זי דיר נאַכגעבן, וואָרום דעם כָּלל
 זאַלסטו געמען, ווען א איד מיינט לשם שָׁמַיִם פּוֹעֵל'ט ער.

דער עיקר דו זאלסט קודם זיין שטארק ביי זיך, וועסטו
אונדאי פועל'ן אויך ביי דיין ווייב.
זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן תמיד

תקבא

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר מטות מסעי כ"ו תמוז ה'תשע"ב
שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר
איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דו זאלסט וויסן דאס דעם רבינ'ס זאך שטייט נישט איין
ביי קיין שום מענטש וכו' ווי די קליין קעפלדיגע
אינגעלייטלעך וכו' אזוי גערופענע מנהיגים וכו' רעדן איין
וכו', דער וואס ער לערנט "ליקוטי מוהר"ן" און ער איז
בקי אין דעם ישר והפודה, ביי איהם שיינט דעם רבינ'ס
זאך. ווארום דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן
חלק א' סימן קצ"ב) פניו שכלו ונשמתו בתוך הספר; אין יעדן
ספר איז דארטן פארשטעקט דער פנים מיט דער שכל
מיט דער נשמה פון דעם בעל מחבר, ופפרט ביים הייליגן
רבי'ן איז ער אינגאנצן אין זיין ספר, און ער האט אונז
אנגעזאגט דאס מיר זאלן לערנען זייער אסאך זיין ספר,
און ווער עס וועט לערנען זיין ספר וועט זיך איהם עפענען
די אדערן וואס איז פארשטאפט וכו', און ער וועט ווערן
א גרויסער בעל תשובה און א בעל מח און א בעל השגה
וכו', איבערדעם דארף מען אסאך אסאך לערנען דעם

הייליגן רבינ'ס ספר, ביז ער זאל זיין בקי אין דעם בעל פה, אויך דארף מען אסאך לערנען די שיחות פון הייליגן רבי'ן וואס דער הייליגער רבי נתן האט פארצייכנט אין די צוויי ספרים "שיחות הר"ן" "חיי מוהר"ן", און דער הייליגער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן סימן שני'ח) דאס מיט יעדע שיחה און שיחה וואס ער רעדט און שמועסט מיט אונז קען מען זיין דורכדעם אן ערליכער איד, און אפילו א גרויסער צדיק דעם גאנצן לעבן, אזוי ווי איד וויל, און אזוי ווי איד מיין איין גוטער איד, אויב ער וועט וועלן גיין מיט יעדע שיחה און דאס מקיים זיין בתמימות ופשיטות גמור.

און זעלבסט פארשטענדליך אז מען דארף האבן אסאך התבודדות, און אסאך רעדן מיטן בורא פל עולמים כדי עס זאל זיך איהם אויסרייניגן דעם מח פון אלע שטותים און דמיונות וכו', ווארום ווען א איד רעדט זיך אויס דאס הארץ פאר'ן בורא פל עולמים באקומט ער אן אנדערן סארט מח, און האט שוין אן אנדערן ישוב הדעת וכו', און טראכט שוין ווי דער גאנצער וועלט איז נאר א דורכגאנג, און עס איז נישטא קיין שום תכלית בזה העולם נאר לערנען און דאווענען, און דאווענען און לערנען, און אריינגעמען אין זיך די הייליגע אמונה אז דער בורא פל עולמים איז דא, און ער איז מחיה און מהווה די גאנצע בריאה, און אלעס איז א לבוש לגבי אין סוף פרוך הוא, איד האף אז די וועסט פארשטיין דבר מתוך דבר.

זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן תמיד

תקנב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֵדֶר מִטּוֹת מִסְעֵי כ"ו תַּמּוּז ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֶאֱלִטֵן דִּיין לֵאנְגֶען בְּרִיוּן.

דוּ הָאָסֶט נִישְׁט קיין הַשְּׁגָה וּוּאָס פֿאַר אַ זְכוּת דוּ הָאָסֶט
 דָּאָס דוּ דְרִיקְסֶט אָפּ דְעֵם הַיִּלְיִגֵן רַבִּינ'ס סְפָרִים און
 עֵס ווערט צוּשְׁפָרִיט אַיבֶּער דִי גאַנְצֶע וועלט פֿשוּטוּ בְּמִשְׁמָעוּ,
 ווארום אונזערע מפיצים קומען אן אין יעדע מדינה אין
 דער וועלט, עס איז שוין אַ אַרבעט פון קרוב צו פּוּפֿציג
 יאר וואס מיר אַקערן און זייען שווער און ביטער וכו' וכו'
 מיט פֿאַרשְׁפָרִיטֵן דְעֵם הַיִּלְיִגֵן רַבִּינ'ס סְפָרִים, און יעצט
 זעהט מען שוין די פירות וואס עס קומען ארויס נאך אזא
 שווערע האַרעוואַנגע פון אזויפיל צענדליגער יארן.

גַעלויבט דְעֵם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים הַיִּינט קען מען שוין
 פֿאַרקויפֿן דְעֵם הַיִּלְיִגֵן סֵפֶר "ליקוטי מוהר"ן"
 "סיפורי מעשיות" "ספר המדות" וכו', וכו', בְּרִישׁ גְּלִי, און
 מען דארף נישט מורא האבן פון קיין מחלוקת, ווארום אלע
 אידן זוכן דעם הַיִּלְיִגֵן רַבִּינ'ס סְפָרִים מיט לעבט אַ דאַנק
 אונזערע שווערע ביטערע האַרעוואַנגע פון צענדליגער יארן,
 און גַעלויבט איז דער בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים דָּאָס דער קיבוץ
 הקדוש ראש השנה אין אומאן וואקסט פון יאר צו יאר ביז
 פֿאַרִיאַרן איז שוין געווען קרוב צו פּוּפֿציג טויזענט אידן פֿון
 ירבו, ווער וואלט זיך אמאל פֿאַרנעשטעלט אזא זאך?

אֲנוּדְאֵי דְאַרְפּ מְעַן נְאֻךְ הָאֲבָן גְּרוּיִם רַחֲמִים, דְּעַר סַמֵּיךְ
 מִ"ם הָאֵט זִיךְ זֵינַע וּוְעָגָן וּוֵי צוּ בֵּאֵהֲאֲלֵטָן דְּעַם
 גְּרוּיִסֵּן לְעַכְשָׁת פּוֹן הֵיילִיגֵן רַבִּי'ן וְכוּ', עַם קוּמְעַן שְׂטַעֲנֵנְדִיג
 צוּ פֵּאַרְשִׁידֵעֲנַע עֶרְלֵי מְעַנְטִשֵׁן וְכוּ' וּוְאִם קִיִּין פֶּבּוּד בְּרַעֲנֵנְט
 דָּאָס נִישְׂט פֵּאַר בְּרַסְלָבֶ'ר חֲסִידִים, אַזוּי וּוֵי דִי נ' נַח' וְכוּ',
 אָבַעַר מִיר וּוִיִּסֵּן וּוְאִם דְּעַר הֵיילִיגֵעַר רַבִּי הָאֵט אֲוִנֵּן פֵּאַרְצֵיילֵט
 (סִיפּוּרֵי מַעֲשֵׂוֹת מַעֲשֵׂה ז') אַז אֵיידֵעַר זֵיִן נְשָׂמָה אִיז אַרְאָפֿאַקוּמְעַן
 אוֹיף דְּעַר וּוְעֵלֵט הָאֵט דְּעַר סַמֵּיךְ מִ"ם גַּעֲמאַכְט אַ רַעֲשׁ
 אַז אוֹיב דִי נְשָׂמָה וּוְעַט אַרְאָפֿאַקוּמְעַן וְכוּ' הָאָב אֵיךְ שׁוִיִּין
 נִישְׂט וּוְאִם צוּ טוּהֵן אוֹיף דְּעַר וּוְעֵלֵט וְכוּ', הָאֵט מְעַן אֵיִהֵם
 גַּעֲזאַנְט אַז דִי נְשָׂמָה מוּז אַרְאָפֿאַקוּמְעַן, וּוְאִרוּם (חֲזוֹקָא ל' ז') "קִץ
 בָּא הַקִּץ עַל אֲרַבַּע בְּנִפּוֹת הָאָרֶץ" אֲוִן דִּי גֵי זוּךְ זִיךְ אֵן
 עֲצָה וְכוּ', אִיז עַר צוּרִיקֵנְעוּמְעַן מִיט אֵן אֲלֵטָן אֵן
 אֵיִינְגַעֲבוּיִגֵּעֲנַעַר, אֲוִן בֵּיידֵעַ הָאֲבָן גַּעֲלֵאכְט וְכוּ', אֲוִן עַר הָאֵט
 גַּעֲזאַנְט אֵיךְ הָאָב זִיךְ שׁוִיִּין אֵן עֲצָה גַּעֲגַעֲבֵן אַקַּעֲגֵן דִי נְשָׂמָה
 וְכוּ', הָאֲבָן אֲוִנְזַעֲרַע לֵיִט גַּעֲזאַנְט אַז דָּאָס גֵיִט אַרוֹיף אַז
 מְעַן וּוְעַט אַפֿשֶׁפֶּעֲטָן פּוֹן הֵיילִיגֵן רַבִּינֵ'ם וּוְעָגָן וְכוּ'.

אֲוִן אַזוּי אִיז טאַקַע גַּעֲוועֵן, אֵיִן אַלַע דּוּרֹת הָאֲבָן בְּרַסְלָבֶ'ר
 חֲסִידִים גַּעֲלִיטָן פּוֹן פֵּאַרְשִׁידֵעֲנַע עֶרְלֵי מִשׁוּגָעִים וְכוּ',
 אָבַעַר אֵיִן דְּעַר אָמַתָּ'ן אַרִיִּין הָאֵט דְּעַר וּוְעֵלֵט נִישְׂט גַּעֲקַעֲנְט
 דִי אָמַתָּ'ע בְּרַסְלָבֶ'ר חֲסִידִים וּוְאִם זֵי פֵּאַרְפֶּעֲלֵן נִישְׂט קִיִּין
 אֵיִין חֲצוֹת לִילָה בַּעֲטָן דְּעַם בּוּרָא כָּל עוֹלָמִים אוֹיפֿ'ן חוּרְבָן
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֲוִן גְּלוּת אֲוִן צָרוּת יִשְׂרָאֵל וְכוּ', אֲוִן זֵי זַעֲנַעֵן
 זִיךְ מִתְּבוּדָד מִיטָן בּוּרָא כָּל עוֹלָמִים יַעֲדֵן טָאג, אֲוִן דַּאוּוְעֵנְעֵן

מיט א געוואלדיגן דביקות די דריי תפילות שחרית מנחה מעריב, און ועל כולם לערנען זיי מיט גרויס התמדה תורה הקדושה כפי די סדר דרך הלימוד פון רבי'ן, ווי עס ווערט געברענגט (שיחות הר"ן סימן ע"ו) אז מען זאל לערנען פסדרן תנ"ך, שישה סדרי משנה, ש"ס בבלי ירושלמי וכו', און אלע מדרשים וכו', און זוהר און תיקונים וכו', און רמב"ם טור און שולחן ערוך וכו' וכו', און דאס ווייסט קיינער נישט, ווארום די אידן זיצן שטענדיג אין זייער ווינקל און דינען דעם בורא כל עולמים מיט אן אמת, אז וואויל איז זיי אויף די וועלט און אויף יענער וועלט.

איבערדעם דארפסטו זיך זייער שטארקן דאס דו האסט אזא גרויסן חלק אין דריקן און צושפרייטן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים וואס ווערט ארויסגעגעבן דורך "קרן הרפסה היכל הקודש", וואס געלויבט דעם בורא כל עולמים האבן מיר זיך נישט וואס צו שעמען פון קיינעם נישט, עס איז אויפגעשטאנען א נייער דור, הונדערטער בחורים און אינגעלייט וואס זייער גאנצער ציל אין לעבן איז נאר דינען דעם בורא כל עולמים, לערנען כפי דעם סדר דרך הלימוד פון דעם הייליגן רבי'ן, און זיך מתבודד זיין יעדן טאג, און פרייליך זיין, און פרייליך מאכן אנדערע אידן, וואס דאס איז זייער א גרויסער מצוה, ווארום ליידער דרייען זיך ארום אזויפיל אומגליקליכע צובראכענע נשמות וואס עס גייט אויף זיי איבער אלע ערליי צרות וכו', עניות ודחקות וכו', שלום בית פראבלעמען וכו', און צער גידול

בְּנִים וְכוּ', און דעם הייליגן רבינ'ס ווערטרער איז פאר זיי
בְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה, אז וואויל איז דעם איד וואס
ער קען מחזק זיין אנדערע אידן.

און די חז"ל דערציילן (פּענית כ"ב) רבי ברוקא חוואה הנה
שכיח בשוקא רבי לפט, הנה שכיח אליהו גביה, אָמַר
ליה, איפא בְּהַאי שוקא בר עלמא דאתי? אָמַר ליה, לא
וכו'. אדְהָכִי וְהָכִי אָתוּ הַנֶּדָּה תִּירִי אַחִי, אָמַר ליה: הַנֶּדָּה נָמִי
בְּנִי עַלְמָא דְאַתִּי נִינְהוּ. אָזַל לְגַבִּיּהוּ, אָמַר לְהוּ מַאי עוֹבְדִיכוּ?
אָמְרוּ לִיּהּ, אִינְשֵׁי בְּדוּחֵי אָנָּן, מְבַדְּחִינָן עֲצִיבֵי. אִי נָמִי, פִּי
חֻזְנָן בִּי תִירִי דְאַתִּי לְהוּ תִיגְרָא בְּהַדִּיּהוּ טְרַחֲנָן וְעַבְדִּינָן
לְהוּ שְׁלֵמָא; [רבי ברוקא האט זוכה געווען דאס אליהו
הנביא האט מיט איהם געלערנט און ער איז מיט איהם
געגאנגען איבעראל, איינמאל זענען זיי געווען אין א מארק
אין די שטאט לפט, האט רבי ברוקא געפרעגט אליהו
הנביא, איז דא אין דעם מארק א מענטש וואס האט עולם
הבא? דערווייל איז אנגעקומען צוויי מענטשן האט אליהו
הנביא געוויזן אז די מענטשן זענען בני עולם הבא, איז רבי
ברוקא געלאפן צו זיי און געפרעגט, וואס איז ענקער ארבעט?
האבן זיי גענטפערט, מיר זענען פרייליכע מענטשן, וואו מיר
זעהן צוויי מענטשן קריגן זיך מאכן מיר שלום, און וואו
מיר זעהן טרויערדיגע מענטשן מאכן מיר זיי פרייליך וכו'].

זעהט מען פון דעם דאס גרויסקייט פון א איד וואס מאכט
פרייליך אנדערע אידן, וואס א איד שטארקט אן
אנדערע איד, וואס דאס איז זייער חשוב אין הימל, און

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ק"ו) אז דאס איז דער גרעסטער צדקה, מחזק זיין אן אנדערע איד! אזוי ווי עס שטייט (תהלים מ"א) "אשרי משכיל אל דל" וואויל איז דעם מענטש וואס ער געבט אריין שכל אין ארעמאן, וואס דאס איז זייער חשוב אין הימל.

שטארק זיך זייער וועסטו זעהן גרויסע נסים וואס דער בורא פל עולמים וועט מיט דיר טוהן, ווארום אז מען שטארקט אנדערע באקומט מען צוריק נאך אויף די וועלט שפע ברכה והצלחה.
זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג.

תקכג

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר מטות מסעי כ"ח תמוז ה'תשע"ב
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

וואס זאל איך דיר זאגן, אויף דעם עולם מוז מען זיך שטארקן, עס גייט איבער אויף יעדן איינעם אזויפיל צרות און יסורים און ביטערניש וכו', יעדער איינער האט זיינע איבערגייעכצער וכו', יעדער איינער האט זיינע נסיונות וכו', און דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט אז מען דארף זיך דערהאלטן, ווארום אן דעם קען מען נישט

זיין קיין איד פֿשוטוּ בְּמִשְׁמָעוֹ, עִם גַּיִט דּוֹרְךָ אויף יַעֲדָן
 אײנעם אַזעלכע שְׁווערע ביטערע נסיונות וכו', דאס אויב
 מען דערהאלט זיך נישט קען מען אוועקפאלן אינגאנצן פון
 די אַמונה וכו'.

אײבערדעם לאַ בְּחִינָם הָאֵשׁ אײנו דער הייליגער רבי מְחֻזַּק
 געווען שְׁטענדיג אויף אַמונה פֿשוטה, מען זאל
 גלייבן אין בורא פֿל עולמים, און דאס ווערט נתגלה כְּפִי
 דאס התבודדות וואס ער האט, ווארום אַ מענטש וועט
 נישט רעדן צום בורא פֿל עולמים אויב ער האט נישט קיין
 אַמונה, און מיט דעם וואס ער רעדט צום בורא פֿל עולמים
 מיט דעם אליין שְׁטאַרקט זיך זיין אַמונה, ווי דער הייליגער
 רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ב) ווען אַ איד האט אַמונה
 און ער ווייסט אז דער בורא פֿל עולמים איז דא, ביי איהם,
 לעבן איהם, אין איהם וכו', מלא כל הארץ כבודו וכו',
 דעמאלט וועט ער שְׁטענדיג רעדן צו איהם, ער וועט נישט
 האבן קיין שום שְׁווערע נסיונות צו רעדן צו איהם וכו', און
 דאס וואס אַ מענטש רעדט נישט צום בורא פֿל עולמים
 דאס איז ווייל זיין אַמונה איז נישט בְּשִׁלְמוֹת וכו', איז דארף
 מען אויף דעם אליין מאכן א תּפִּלָּה בעטן דעם בורא פֿל
 עולמים ער זאל האבן אַמונה, ער זאל זיין שְׁטאַרק אין
 אַמונה, און מען זאל איהם נישט קענען פּאַרדרייען דעם
 קאפּ מיט אלע נאַרישקייטן און דמיונות.

אונדאי און אונדאי איז דאס נישט גרינג, אָבער וועגן דעם
 זענען מיר דא אויף דעם עולם, און מיר גייען דורך

שׁווערע ביטערע נסיונות, און פונדעסמוועגן דערהאלטן מיר זיך, און מיר שטארקן זיך אין אמונה הקדושה, און מיר ציען זיך נישט צו די מינים און אפיקורסות וכו', אדרבה מיר זענען מקיים בשלמות וואס דוד המלך האט געזאגט (תהלים ק"ט) "ואדרבה בעדתיך נגד מלכים ולא אבוש", אידן גייען מיט מסירות נפש מיט א צלם אלקים א בארד און פיאות, ציצית און תפילין וכו' וכו', מען היט שבת, מען עסט פֿשר וכו' וכו', און מען איז מגדל די קינדער על דרך ישראל סבא וכו', לא בחינם עם עסט די מינים און אפיקורסים אויף, ווען זיי זעהן אז זיי האבן נישט מצליח געווען מעביר זיין גאנץ כלל ישראל אזוי ווי זיי האבן געוואלט וכו', מען זעהט אז די רשעים רוהען נישט איין מינוט, יעצט זענען זיי גוזר גזירות זיי ווילן פארמאכן אלע ישיבות וכו', עם ברענט זיי אויס די אויגן ווען זיי זעהן דאס זיי האבן באנקראטירט וכו', און דער אידישער ציבור וואקסט און זיי זעהן גחת פון קינדער און קינד'ס קינדער דורי דורות, און ביי זיי פאלן אנועק די קינדער און די אייניקלעך, זיי ענדיגן אין תפיסות רחמנא ליצלן וכו', אדער זיי לאזן איבער די עלטערן און פארן אנועק אין אלע שווארץ יאר וכו', זיי מישן זיך אויס מיט די גוים וכו', מרוב קנאה ברענט זיי צו פארמאכן אלע ישיבות.

איבערדעם דארפן מיר זיך זייער זייער שטארקן אין אמונה פשוטה, און מחנך זיין אונזערע קינדער און אונזערע תלמידים נאר אין פשוטע אמונה אין בורא כל

עולמים און קיום מצוות מעשיות, און אזוי וועלן מיר קענען
ממשיך זיין דאס גאלדענע קייט פון דאס אידישע קינדערלעך
וואס זיי זענען שוין דורךגעגאנגען שווערע ביטערע נסיונות
צוויי טויזענט יאר, און פונדעסטוועגן האבן זיי נישט אפגעלאזט
דעם בורא כל עולמים, מען האט נישט אפגעלאזט די תורה
הקדושה, מען האט נישט אפגעלאזט די מצוות.

אז וואויל איז דעם איד וואס ער שטארקט זיין ווייב און
קינדער מיט פשוטע אמונה, און אין שטוב רעדט מען
נאר פון אמונה און נאר סיפורי צדיקים, און דורךדעם וועט
מען ממשיך זיין אונזערע דורות, ביז מיר וועלן קענען
צוזאמען מקבל זיין פני משיח צדקינו וואס ער וועט אונדאי
און אונדאי קומען און אונז אויסלייזן.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים

תקנד

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר מטות מסעי כ"ח תמוז ה'תשע"ב
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך זעה אלע דינינע צרות איז ווייל דו ביסט נישט פרייליך,
ווען דו זאלסט זיין פרייליך וואלסטו געווען דער
גליקליכסטער מענטש אין דער וועלט, און דו דארפסט וויסן

אז דער סמ"ך מ"ם טוט אלע פעולות שבְּעוֹלָם אַרְיִינְבְּרֵעֲנֵגֶן
 אין אַ מענטש עַצְבוֹת און מְרָה שְׁחוּרָה, ווארום מיט דעם
 כאַפֿט ער איהם אַרְיִין אין זײַן נַעֲזָן, ווי דער הייליגער רַבִּי
 זאַגט (ליקוטי מוֹתְרֵין חֵלֶק א' סִימָן קפ"ט) אַז דער עֵיקָר בַּח פֿון דעם
 שְׁלֵאֲנָג דעם סמ"ך מ"ם איז אַרְיִינְצוּכֵאפֿן דעם מענטש אין
 עַצְבוֹת און עַצְלוֹת, ווארום ווען אַ מענטש איז שְׁטַענְדִּיג
 פֿרײַלִּיך ווערט ער גִּיצוֹל פֿון אַלע צְרוֹת.

ווידעראום זאַגט דער הייליגער רַבִּי (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שְׁמִחָה חֵלֶק
 ב' סִימָן א') מִי שֶׁשָּׂמַח תָּמִיד מִצְלִיחַ; אויב איינער
 איז שְׁטַענְדִּיג פֿרײַלִּיך ער האט די הַצְלָחָה מיט זיך, אויסערדעם
 מיט דעם וואס אַ מענטש איז שְׁטַענְדִּיג פֿרײַלִּיך קען ער
 מְשַׂמַּח זײַן אַנְדֶּרֶע, און מְשַׂמַּח זײַן אַ אַנְדֶּרֶע איד איז
 גַּאָר גַּאָר אַ גְרוֹיסֶע מַצּוּה, און דאס איז די גְרַעסְטֶע צְדָקָה
 וואס מען קען טוהן פֿאַר אַ צווייטן איד איהם מְחֻזָּק זײַן
 און איהם אַרױסנעמען פֿון זײַן מְרָה שְׁחוּרָה.

זעלבסט פֿאַרשטענדליך אַז דער ערשטער וואס מען דאַרף
 מְחֻזָּק זײַן און פֿרײַלִּיך מאַכן איז דאס ווייב, אזוי
 ווי די חו"ל זאַגן (ראש השנה ו') אִשָּׁה בַּעֲלָהּ מְשַׂמְחָה; זי מיטשעט
 זיך אַפּ מיט די קינדער אַ גאַנצן טאַג, און ס'איז איר ענג
 וכו', דאַרף דער מאן איר זעהן פֿרײַלִּיך צו מאַכן, דער
 הייליגער רַבִּי האט אויף דעם זייער זייער מוֹהֵר געווען
 (שיחות הַר"ן סִימָן רס"ד) אַז מען דאַרף רַחֲמָנוּת הַאֲבֵן אויף די
 ווייב, זי מיטשעט זיך מיט די קינדער, צער עיבור, צער
 לִידָה, צער גִּדּוּל וכו' וכו', איבערדעם איז דער מאן מְחֻזָּב

איר שטענדיג פרייליך צו מאכן, און אז דאס ווייב וועט זיין פרייליך וועט די גאנצע שטוב זיין פרייליך, און אז דער גאנצער שטוב וועט זיין פרייליך וועט די שכינה רוקען דארטן, און וואו די שכינה רוקט דארטן איז דא אלע ברכות, איבערדעם זעה ארבעט זייער שטארק אויף נקודת השמחה, דו זאלסט פרייליך זיין, און זיין ווייב זאל פרייליך זיין, ממילא וועלן די קינדער פרייליך זיין.

דו וועסט זעהן אז דו וועסט שטענדיג זיין פרייליך, וועסטו זיין דער גרעסטער מוצלח בגשמיות און ברוחניות.

זאלסט וויסן אז דער סמ"ך מ"ם גייט אין לעבן צופרעכן א מענטש און איהם אריינארפן אין יאוש אבי ער זאל נישט זיין פרייליך, ביז ער קומט און ער זאגט איהם ווער זאגט עם אז ס'איז א מצוה צו זיין פרייליך? זאלסטו וויסן אז דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוה"ר מלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד; נישט אז ס'איז א עצה צו זיין פרייליך, נאר ס'איז א גרויסע מצוה שטענדיג פרייליך צו זיין, ווארום ווען א איד איז פרייליך מיט דעם ווייזט ער אז ער האט א ריינעם הארץ צום בורא כל עולמים, בפרט ווען ער טוט א מצוה בשמחה דאס איז זייער חשוב אין הימל, און דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות שמחה סימן א) בשאדם עושה מצוה בשמחה בידוע שלבו שלם לאלקו; ווען א איד איז מקיים א מצוה מיט שמחה איז א סימן ער האט א ריינע הארץ צום בורא כל עולמים, איבערדעם זעה ארבעטן נאר אויף נקודת השמחה,

אָשֶׁר   תַּקְוָה   בְּנַחֵל   קצט

און דו זאלסט בעטן דעם בורא פֿל עולמים יעדן טאג איין
זאך, איך זאל זוכה זיין צו זיין פֿרייליך, און וויפֿער דו
וועסט זיין פֿרייליך וועסטו שוין האבן אלע מדות טובות.

איך האף אז דו וועסט מיר פֿאלגן, וועסטו נישט צולייגן
נישט אויף די וועלט נישט אויף יענע וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פֿרייליכן תמיד

תַּקְוָה

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר מטות מסעי כ"ח תמוז ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

עם טוט מיר זייער וויי וואס דו האסט ספיקות צו קומען
אויף ראש השנה צום הייליגן רבי'ן וכו' ווען דו קומסט
שוין די לעצטע דרייצן יאר וכו', און פֿלוצלינג יעצט האסטו
זיך מנישב געווען אז דו קומסט נישט ווייל אפֿאר לעים
האבן געמאכט פֿון דיר ליצנות דארטן וכו', צו וויסטו דען
נישט אז אין יעדן פֿלאץ וואו ס'איז דא א גרויסן לעכט
דארטן דרייען זיך אסאך שרצים און פֿליגן וכו', גיי ארום
אין דער טונקל אין קאנטרי און דו וועסט זעהן וואו
ס'ברענט א לאמפֿ דארטן פֿליען ארום זייער אסאך פֿליגן
מוסקיטאס און אלע ערליי שרצים וכו', די זעלבע זאך וואו
ס'איז דא גאר א גרויסע קדושה דרייען זיך ארום אויכעט

א גרויסע טומאה, כְּדֵי מְרַחֵק זײַן מֵעֲנֻשָׁן פֿון דַּעַם הַיִּלְיָגֵן
 רַבִּי'ן, אײַבערדעם מאַך זײַךְ נִישְׁט נאַרײַש, און זאַלסט שוין
 אָנהײבן צו מתפלל זײַן אַז דו זאַלסט זוכה זײַן צו זײַן
 ראש השנה ביים הייליגן רַבִּי'ן פֿאַר אַ תִּיקוֹן, וואַרום ס'איז
 נִישְׁטאַ קײַן גרעסערע זאַך ווי צו זײַן ביים הייליגן רַבִּי'ן
 אויף ראש השנה.

אײַך האָף צום בורא פֿל עולמים אַז דו וועסט קומען צו
 מיר, וועלן מיר רעדן באַריכות, און עס וועט אלעס
 פֿאַרראַכטן ווערן.

נאַר אַנטלויף פֿון חלישות הדעת, וואס דער אַרְגֵּסטער זאַך
 איז אַז מען האַט חלישות הדעת פֿון יעדן פֿאַרעך
 וכו', פֿון יעדן לֵץ וכו', דו דאַרפֿסט קוקען אויף דיר! אײַך
 האָף אַז די ווערטער וועלן אַרײַנגײַן אין דיין האַרץ, און דו
 וועסט שוין אָנהײבן צו פֿעטן דַעם בורא פֿל עולמים אַז דו
 ווילסט זײַן ראש השנה ביים הייליגן רַבִּי'ן, וועסטו האַבן
 געפֿועל'ט דאַרטן אַ כְּתִיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה און אַ גוט
 געפֿענטשט יאַר, און ס'וועט דײַך גאַרנישט פֿעלן.

זאַלסט האַבן אַ לעכטיגן טאַג און אַ פֿרייליכן תּמיד

תקנו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם א' לְסֵדֶר דְּבָרִים ג' מִנְחָם אָב ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלָטָן דִּיין לֵאנְגֶען בְּרִיוּן.

זַעֲה זִיךְ צו דְּעֶרְהֵאֲלָטָן און קִיין שׁוּם זאַךְ אִין דְּעֶר וועלִט

זאַל דִּיךְ גִּישְׁט אַראָפּוואַרפֿן אִין מְרָה שְׁחֹרָה און

עֲצָבוֹת וְכו'.

דְּעֶרְווייטער זִיךְ פֿון אֵינְגֶעלייט וואס זיי האָבן פֿאַרקרימֶטע

דַעוֹת וְכו', ווייל זיי זענען מוֹרָא'דיג מְסוּפֿן,

וּבְפֶרֶט ווען זיי ווילן נאַכמאַכן די אַלע זינגער'ס און טענצער'ס

וְכו', קלִים וְרִיקִים וּפּוֹחִזִים וְכו', מִיט דַעם קען מען גִּישְׁט

מְקַרֵב זיין מְעַנְטֶשֶׁן צוּם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, אַדְרָבָה ווער

ס'איז זִיךְ מְחַבֵּר מִיט קלִים וְרִיקִים וּפּוֹחִזִים, ווערט אליין

אַ קל און אַ רִיק און אַ פּוֹחִז, און לְהִיפֶּךְ כָּל הַמְּחֻבָּר

לְטָהוֹר טָהוֹר, אויב איינער איז זִיךְ מְחַבֵּר צו אַ עַרְלִיכֵן

אִידֵן וואס ער איז דְּבוּק אִין בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים און ער

רַעֲדֵט שְׁטַענְדִּיג נָאָר פֿון בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים און ער

דְּעֶרְוואַרעמֶט דָּאָס האַרץ אז מען זאַל גִּישְׁט ווערן צוּבְרָאכֵן,

וועט ער אויכעט ווערן דְּעֶרְוואַרעמֶט.

לִזְיָה אַוועק פֿון אַ קְבוּצָה וואס זיי מאַכן נאָךְ אַלע זינגער'ס

און טענצער'ס וְכו' און מאַכן לִיְצִי לִיְצִי לִיְצִי פֿון

אִידישְׁקִיט, דָּאָס איז מוֹרָא'דיג מְסוּפֿן.

אז אָךְ און וויי מיר האָבן זיך דערלעבט וכו' אז א
 אינגערמאן וואס ער הייסט א חסידישער אינגערמאן
 וכו', זאל נאכמאכן אלע גויאישע ניגונים אלע גויאישע
 טענין און אלע גויאישע נארישקייטן, דאס איז א גרויסער
 בזיון, און אז וואויל איז דעם וואס ער איז זיך נישט מחבר
 מיט אזעלכע קלים וריקים ופוחזים, מיר האבן דאס נישט
 געזעהן ביי אונזערע עלטערן, און ביי אונזער עלטערנ'ס
 עלטערן וכו' וכו', און אזוי נישט ביי אונזערע רבי'ס מדור
 דור וכו', חדשים מקרוב באו, סתם ליידג-גייער'ס ליצנים,
 דארף מען זעהן אוועק גיין פון דעם און נישט האבן קיין
 שייכות מיט זיי.

איך בעהט דין זייער דו זאלסט אכטונג געבן וואס דו
 עסט, יעדער מאכל מוז האבן א הכשר פון היימישע
 רבנים, אדער פון א היימישן בית דין, ווארום דער יסוד
 היסודות איז דאס עסן, וואס א מענטש עסט אזא בלוט
 האט ער וכו', און דער רמב"ם זאגט (אגרת פימן) דאס ווען
 א מענטש ווערט נקשל אין טריפות און גבילות דעמאלטס
 ווערט די בלוט איהם צומישט און ער קען שוין נישט
 נעמען אין זיך די ריינע אמונה אין בורא כל עולמים,
 איבערדעם דארף מען זייער זייער אכטונג געבן אויף וואס
 מען עסט, ובפרט היינטיגע צייטן, אפילו אין פשוטע סאדע
 וואס עס האט נישט קיין הכשר קען מען נישט וויסן
 אויב ס'איז נישט אריינגעלייגט אין דעם טרויבן זאפט
 וואס דאס איז זיין נסך, אדער אנדערע זאכן פון חיות

טמאות וכו', אפילו ס'שטייט 'עם איז ריין פון אלעם'
 היינט איז שוין באוואוסט אז א געוויסע פראצענט מעג
 מען אריינלייגן און מען דארף נישט מודיע זיין וכו',
 איבערדעם דארף מען זיך זייער אכטונג געבן נישט עסן
 און נישט טרינקן קיין שום מאכל וואס עס האט נישט
 קיין היימיש'ר הכשר.

איך האף דו וועסט פארשטיין דבר מתוך דבר, און זאלסט
 זייער אכטונג געבן פון א חבורה פון לצים וואס זיי
 מאכן ליצנות און זיי מיינען מיט דעם וועלן זיי מקרב זיין
 אידן צום בורא כל עולמים, פונקט פארקערט, אז מען
 מאכט נאך גוים ווערט מען אליין א גוי וכו', דאס איז
 בדוק ומנוסה.

געזואוין זיך צו, צו בעטן יעדן טאג דעם בורא כל עולמים
 אז דו זאלסט נישט האבן קיין שייכות מיט קלים
 וריקים ופוחזים, און זאלסט זיין א גרויסער ערליכער איד,
 ווארום תפלה איז העכער פון אלסדינג, ווי דער הייליגער
 רבי האט אונז אויסגעלערנט אז דער עיקר איז תפלה.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקנו

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר דברים ד' מנחם אב ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

זעה זיך צוגעוואוינען זאגן אסאך פֿרקים משניות, און דאס
 וועט דיך ראטעווען פון אלעם שלעכטס, עס ווערט
 געברענגט (מדרש תלפיות) דאס אֲשֶׁר בֶּן יַעֲקֹב זִיצַט עַל פֶּתְחוֹ
 שֶׁל גִּיהֲנוֹם, און ווער עס האט געלערנט אסאך משניות
 לאַזט ער איהם דארטן נישט אריין, איבערדעם זעה צו
 חזרן זייער אסאך פֿרקים משניות יעדן טאג, דו זאלסט
 האלטן אין איין זאגן משניות, און דאס איז מטהר דעם
 נפש פון אלע שמוץ וואס האט זיך אנגעקלעבט אין איר
 וכו', אפילו ביים אנפאנג וועט זיך אויסזעהן אז דו פארשטייט
 נישט וואס דו זאגסט, פונדעסטוועגן זאלסטו זיין שטארק
 און זאגן א פֿרק נאך א פֿרק, ביז דו וועסט ענדיגן ששה
 סדרי משנה זאלסטו אנהייבן נאכאמאל, און אזוי נאכאמאל,
 וועסטו זעהן ווי דער סוף וועט אריינקומען אין דיר א
 געוואלדיגער חשק צו לערנען נאך לימודים, ווי חומש רש"י
 מיטן תרגום פון די וואכעדיגע סדרה, און גמרא וכו' וכו',
 ווארום מיט דעם וואס מען געוואוינט זיך צו, צו זאגן זייער
 אסאך פֿרקים משניות, באקומט מען א מורא'דיגן חשק צו
 לערנען אנדערע לימודים, און אויסער דעם איז דאס מזבך
 דעם מענטש פון אלסדינג, אז וואויל איז דעם בחור וואס

עַר לְאַזַּט זִיךְ נִישְׁט נאַרען און עַר זאַגט יעדן טאַג אַסאַךְ
פּאַרקים מ'שניות.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאַג און אַ פֿרייליכן תּמיד

תקכה

פֿעזרת השם יתברך יום ב' לסדר דברים ד' מנחם אב ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדּוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאָב דַּעְרֵהאַלְטֵן דִּיין לאַנגען פֿריוון.

אִיךְ הָאָב זייער געוואלט דו זאלסט אכטונג געבן אויף דײַן
שְׁלוֹם בֵּית, ווארום דער הייליגער רבי האט אויף דעם
מזְהִיר געווען פֿער ווי אַלסדינג.

עס איז בײַ אונז באוואוסט אז דאס אַ אינגערמאַן וואס
האט נישט געהאט קײן שְׁלוֹם בֵּית, האט איהם דער
הייליגער רבי נישט געוואלט אַנקוקן ווייל ער האט געזאגט
אז דער אינגערמאַן איז זייער פֿגום, אזוי ווייט האט דער
הייליגער רבי מקפיד געווען אויף שְׁלוֹם בֵּית. איבערדעם
געב זייער אַפֿאַכט אויף דײַן שְׁלוֹם בֵּית, און דו זאלסט
נישט לאַזן קײנעם אַרײַנמישן זיך צווישן עַנְק, אַדְרָבָה מֵעַן
דאַרף אַ ווייב זייער מִכְבֵּד זײַן, ווי די חז"ל זאָגן (פֿכא מציעא
נט.) 'אוקירו לנשיכו פי היכי דתתעתרו', איר זאלט חשוב
האַלְטֵן די ווייב פֿרי איר זאלט ווערן רײַך, און דער הייליגער

רַבֵּי זְאֵנְט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) דָּאס די גאַנצע עשירות
קומט בזכות פון דעם ווייב, איבערדעם זאלסטו זיין זייער
שטארק, וועסטו זעהן אז עס וועט דיר נישט פעלן גארנישט.

זעה זיך מאכן א קביעות לערנען יעדן טאג חומש מיט
רש"י מיטן תרגום, וואס דאס איז א סגולה פאר
אריכות ימים, ווי די חז"ל זאגן (ברכות ח.) לעולם ישלים אדם
פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים
פרשיותיו עם הצבור משלימין לו ימיו ושנותיו; און עס
ווערט געברענגט אין שולחן ערוך (אורח חיים סימן רפ"ה סעיף ג)
מיום ראשון ואילך נקרא עם הציבור; דאס הייסט פון
זונטאג אן קען מען שוין אנהייבן מעביר סדרה זיין, יעדן
טאג לערנען חומש מיט רש"י מיטן תרגום, און ביז פרייטאג
האט מען גענדיגט די וואכעדיגע סדרה, און דאס איז א
סגולה אויף יראת שמים, און דער הייליגער פעלזער רב,
רבי ישכר דוב זי"ע, האט געזאגט, אז אין דעם טאג וואס
א מענטש לערנט חומש רש"י וועט ער נישט זינדיגן, אז
וואויל איז דעם וואס ער איז דאס מקיים.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקכט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֵדֶר דְּבָרִים ד' מִנְחָם אָב ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי
מָאד ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאָב דְּעֶרְהֵאָלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

גַּעַב זײַער אַכטונג פֿון לײַצנײַם, דו זאלסט נישט האָבן קײן
שײַכות מיט זײ, וואָרום לײַצנות איז די אַרְגַּנסטע קלײַפֿה,
דער אַרײַזײַל האָט געזאָגט אז לײַצנות לעשט אױס דאָס פֿינק
פֿון אײַדישקײַט, און מען קען אַ מענטש מַגְלֵה זײַן געטלײַכקײַט
און ס'קומט אַ לץ האָט ער אײַהם אױסגעלאָשן אַלס־דײַנג,
אײַבערדעם דאָרף מען זײַער זײַער אַכטונג געבן פֿון חבֿרים
לײַצנײַם, אַנטלױפֿן פֿון זײַ, נישט האָבן מיט זײ קײן שײַכות.
דער גרויסער צדיק און מְקוּבָּל רַבִּי מִשֶּׁה חַיִּים לױזאַטו
זײַע זאָגט 'לײַצנות איז אַ פֿאַנגער אַקעגן יִרְאַת שָׁמַיִם',
אײַבערדעם דאָרף מען זײַך זײַער אַכטונג געבן פֿון לײַצנײַם.

חײַנט איז שױן דאָ זײַנגערס און שפּרײַנגערס מיט אַ לְבוּשׁ
פֿון חסידות, אָבער אַלעס איז פֿיל מיט לײַצנות, און
פֿון דעם דאָרף מען אַנטלױפֿן, און ווער ס'מאַכט זײַ נאָך,
דאָרף מען אַנטלױפֿן פֿון זײַ אױכעט.

דער בורא פֿל עולמים זאל דיר געבן הצלחה אין לעבן.
דו זאלסט לערנען זײַער אַסאך משנײַות בְּגִירָסָא, זאָגן אַ פֿרַק
נאָך אַ פֿרַק, וועסטו האָבן גרויסע הצלחה אין לעבן.

זאלסט האָבן אַ לעכטיגן טאָג און אַ פֿרײַליכן תּמיד

תקל

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֹדֵר דְּבָרִים ז' מְנַחֵם אֵב ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אֵיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלֵטֵן דִּיין בְּרִיוּו, און אֵיךְ הָאֵב זִיךְ זֵייער
דְּעֶרְפֵּרִידֵט צו הָעֵרֶן פֿון דִּיר, וּבְפֶרֶט אַז דו גֶּעפִינְסֵט
זִיךְ אֵין אָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

דְּעֶר בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים זָאל הֶעֱלָפֵן דו זְאָלְסֵט הָאָבֵן גֵּרוֹים
הַצְּלָחָה.

אֵיךְ הָאֵב דִּיר גֶּעוּוֹאֲלֵט זֵייער בְּעֵטֵן, גֶּעב זֵייער אָבֵאכֵט
נִישְׁט גֵּיין אֵין פֿלֶעצער פֿון מִשְׁחִיתִים וְכוּ', און דו
זְאָלְסֵט זִיךְ נִישְׁט דִּרִיעֵן וּוּאוּ ס'אִיז דָּא הַפְּנִנּוֹת וְכוּ', וּוּאוּרוֹם
זֵי זַעצֵן אֵיין אומשולדיגע מענטשן מיט מִכּוֹת רָצָח, וּוּאָם
פֶּעֱלֵט דִּיר דָּאָם אוֹים?

דְּעֶר בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים זָאל הֶעֱלָפֵן אַז מִיר זְאָלֵן זוכה זיין
הָאָבֵן גֵּרוֹים הַצְּלָחָה אֵין יְבִנְאֵל און ס'וועט זיך אַרִינְצִיעֵן
היימישע אינגעלייט וועלן מיר אויפמאכן א תלמוד תורה
און א מייַדל שולע וואס מען וועט רעדן נאר אויף אידיש,
און ס'וועט זיך פֿירן על טהרת הקודש.

דִּי סְפִרְדִישֶׁע אֵידן גֶּעבֶּען הָאָט מֶעֶן מַעבִיר גֶּעווען עַל
הַדַּת, און זֵי הָאָבֵן נִישְׁט קיין מעגליכקייט צו פֿאַרשטיין
דִּי שְׁפִרָאָךְ וְכוּ', מוּז מֶעֶן רֶעֶדן מיט זֵי אויף זֵייער שְׁפִרָאָךְ
וְכוּ', אָבֶער דאַנקען דעם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים ווער וואָלֵט

געגלייבט אז ספּרדישע אידן זאלן זיך אַנטוהן שטריימל
 בעקעטשע מיט ווייסע זאקן שבת, און די פרויען זאלן גיין
 אינגאנצן אפגעשארן, דאס איז א וואונדער, אויפשטעלן אין
 אזא מקום מדבר שממה וואו מען האט דא מעביר געווען
 על הדת אידישע קינדער, זאלן שוין וואוינען איבער פיר
 הונדערט משפחות בן ירבו, און האבן א תלמוד תורה און
 א מיידל שולע וואס עס ציילט זיך שוין צוזאמען קרוב צו
 טויזענט קינדערלעך בן ירבו.

שטארק זיך לערנען יעדן טאג מקרא משנה גמרא מדרש,
 ווארום די פיר לימודים איז פנגד די ד' עולמות,
 אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, אז וואויל איז דעם וואס ער
 לאזט זיך נישט נארן בזה העולם.

דער הייליגער רבי האט אונז געזאגט (שיחות הר"ן סימן נ"א) דאס
 זאלט איר מקבל זיין פון מיר איר זאלט זיך נישט
 לאזן נארן, די וועלט נארט אייך, איבערדעם שטארק זיך
 זייער, וועלן מיר זיך בקרוב זעהן.

זאלסט זייער אבאכט געבן נישט צו דרייען זיך צווישן די
 ווילדע ישמעאלים וכו', יעצט איז א צייט ווען מען
 דארף זיצן אדער אין שטוב אדער אין בית המדרש.

דער בורא פל עולמים זאל דיר געבן גרויס הצלחה מיט
 די קינדער, מען זאל הערן גוטע בשורות ביי דיר.
 זאלסט האבן א פרייליכן טאג און א לעכטיגן תמיד

תקלא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסִדּוֹר דְּבָרִים ז' מְנַחֵם אָב ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ...
גְּרוּ יָאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלֵטֵן דִּיין לֵאנְגֵעֵן בְּרִיוּוּ.

זַעֲה צו טוֹהֵן אֲלֵעֵם נוֹאֵם אִיז מְעַגְלִיךְ דו זְאֲלֵסְט מֵאֲבָן
שְׁלוֹם בֵּית מִיט דִּיין ווִיב, נוֹארוֹם אוֹיף דְּעֵם הָאֵט
דְּעַר הַיִּלְיָגֶעַר רַבִּי זַיִעַר זַיִעַר מִזְהִיר גְּעוֹועֵן און אוֹנִז אָנְגֵעֵזֶאָגֵט
(שִׁיחֹת תְּרִ"ן סִימֵן רס"ד) אַז מְעַן דֶּאֲרַף זַיִעַר אַכְטוֹנִג גְּעֵבֵן אוֹיפֵן
שְׁלוֹם בֵּית, און זִיךְ מְרַחֵם זַיִן אוֹיפֵן ווִיב, זִי לִיידֵט אַזוֹיפִיל,
צָרוֹת עֵיבּוֹר וְכוּ', צָרוֹת לִיְדָה וְכוּ', צָרוֹת גִּידוּל וְכוּ', און זִי
מִיטִישְׁעֵט זִיךְ זַיִעַר שְׁטאַרְק מִיט דִּי קִינְדֶּער, אִיבֶּערֶדֶעם
דֶּאֲרַף מְעַן אִיר זַעֲהֵן זַיִעַר שְׁטאַרְק מְכַבֵּד זַיִן.

אִיךְ בְּעֵהֵט דִּיר זַיִעַר דו זְאֲלֵסְט אַראַפְלִיִיגֵן דְּעֵם קֶאָפּ
זְאֲלֵסְט זַיִן א ווּתְרֵן וועֶסְטוּ הָאֲבָן שְׁלוֹם בֵּית, אֲלֵע
קֶרִיגֶע־רִיִיעֵן גְּעֵמֵט זִיךְ נָאֵר פּוֹן גִּיאוֹת און יִשׁוּת, וועֶן דְּעַר
מֵאֵן הָאֲלֵט זִיךְ גְּרַעֶסֶער פּוֹן זַיִן ווִיב דְּעֵמֵאֲלֵט קוֹמֵט אַרוֹיִם
אַסאַךְ פֶּראַבְלֶעֶמֶען וְכוּ'.

דו זְאֲלֵסְט ווִיסֵן אַז א ווִיב אִיז א מִתְנָה פּוֹן בּוֹרָא כָּל
עוֹלָמִים, און מְעַן דֶּאֲרַף הָאֲלֵטֵן זַיִעַר שְׁטאַרְק דִּי מִתְנָה
און חָשׁוּב הָאֲלֵטֵן, מִיר גְּעִפּוֹנֵעֵן בִּי אָדָם הָרֵאשׁוֹן, דְּעַר
בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים הָאֵט אִיהֵם גְּעִגְעֵבֵן א מִתְנָה א ווִיב, און
עַר אִיז גְּעוֹועֵן א כְּפוּי טוֹבָה, און עַר הָאֵט אַרוֹיפֶגְעוּאַרְפֵּן

אלעם אויף זיין ווייב, אזוי ווי עם שטייט (פראשית ג) "וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הוּא נִתְּנָה לִּי מִן הָעֵץ וְאָכַל" זאגט רש"י הקדוש 'פאן כפר בטובה', וואס ווארפסטו אלעם ארויף אויף דיין ווייב? און דאס איז א לימוד אויף אלע דורות, א מענטש דארף שטענדיג דן זיין זיין ווייב לפר זכות, און נישט טרעפן אין איר קיין חסרונות, אויב ער וועט זיין אויף דעם דרך וועט ער האבן גרויס הצלחה.

אויב א איד האט שלום בית האט ער א רואיגן לעבן, און אויב עם איז דא מחלוקת און קריגערייען איז זייער ביטער, איבערדעם שטארק זיך זייער נישט אראפפאלן פון קיין שום זאך, און דו זאלסט זעהן צו שטארקן דיין ווייב, ווי די חז"ל זאגן (ראש השנה ו) אשה בעלה משמחה; א פרוי דארף האבן אז דער מאן זאל איר שטארקן, דער מאן זאל איר פרייליך מאכן, און דאס איז א יסוד אין לעבן, ווארום דער ווייב קוקט שטענדיג ארויף אויפן מאן, אויב ער איז א געדולדיגער און ער האט געדולד, דעמאלטס איז דער שטוב אן אנדער סארט שטוב וכו', און אויב ער איז א אויפגערעגטער א גערוועזער, איז ווידעראום די שטוב איבערגעדריידט, איבערדעם זאלסטו טוהן אלעס וואס איז מעגליך, בעטן אסאך דעם בורא פל עולמים אז דו זאלסט נישט זיין קיין בעסן, און דו זאלסט נאר זיין א וותרן.

איך האף צום בורא פל עולמים אז דו וועסט מיר פאלגן וועסטו האבן א גוט לעבן.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקלב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֹדֵר דְּבָרִים ז' מְנַחֵם אֶב ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב נִישְׁט קײן װערטער דײך אָפּצוּדאַנקען אויף די
מְסִירוֹת נֶפֶשׁ װאָס דו טוהסט מיט מיר מיט די עיר
קאַנדישאַן אין מיין צומער וכו', דער בורא פֿל עולמים זאל
דיר העלפֿן אז עס זאל דײך נתרחב װערן בְּגִשְׁמוֹת און בְּרוּחַ הַנְּיוּת,
און דו זאלסט האַבן פֿרנסה בְּשִׁפְע אָן קײן שום חובות, און
זאלסט האַבן נחת פון די קינדער, און אַמְתָּן שְׁלוֹם בֵּית.

אַ אִיד דאַרף שְׁטענדיג טראַכטן פון בורא פֿל עולמים, און
זײך נישט לאַזן אַראָפּוואַרפֿן פון קײן שום זאך וכו',
אונדאָי האָט יעדער אײַנער זײַנע שווערע ביטערע נסיונות
וכו', אָבער דאָס גרויסקײט פון אַ אִיד װערט געמאַסטן
װיאַזױ ער קען זײך דערהאַלטן אין אלע זײַנע איבערגײעכצער.

דער עיקר דאַרף מֶען זײך צוגעוואוינען רעדן צום בורא פֿל
עולמים אויף פֿראַסט אידיש, װאָס דאָס הייסט
התבודדות, און זײך אויסגיטן זײך דאָס האַרץ פֿאַר אִיהֶם,
און װײסן דאַרף מֶען װײסן דאָס יעדער דיבור װאָס מֶען
רעדט צום בורא פֿל עולמים מאַכט אַ רעש אין אלע עולמות,
די סיבָה פֿאַרוואָס מֶענטשן רעדן נישט צום בורא פֿל עולמים
איז װײל זײ װײסן נישט דאָס גרויסקײט פון דעם, װי די
חז"ל זאָגן (פֿרכות ו:): "כֶּרֶם זֵלֹת לְבַנֵי אָדָם" 'אלו דְּבָרִים
הַעוֹמְדִים בְּרוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבְנֵי אָדָם מוֹלְזִין בָּהֶם, וּמֵאִי

נִיהוּ, תְּפִלָּה'. ווען א איד זאל וויסן וואס תְּפִלָּה איז וכו',
און ווי יעדעס ווארט מאכט א רעש אין אלע עולמות וכו',
איז אנשטאט צו רעדן און פֿלוישן וכו' סתם דברים בטלים
מיט דעם אָדער מיט יענעם וכו', וואלט ער ענדערש גערעדט
צום בורא פֿל עולמים, וואלט ער ממשׂיך געווען אויף זיך
ישועות מיט אפּענע נסים, אז וואויל איז דעם וואס ער לאזט
זיך נישט נארן און רעדט יעדן טאג צום בורא פֿל עולמים.
זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פֿרייליכן תמיד

תקלג

בעזרת השם יתברך יום ו' ערב שבת קודש לסדר דברים ח' מנחם אב ה'תשע"ב
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר
איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך בעהט דיך זייער דו זאלסט זיך זעהן צו דערהאלטן,
ווארום דער הייליגער רבי האט זיך אמאל אויסגעדריקט
צו אונזערע לייט "העיקר שקורין דערהאלטן זיך" א איד
מוז זיך דערהאלטן, מען פֿראבירט יעדן מענטש אויס מיט
אנדערע נסיונות, און אפאר מאל איז דאס ביטערע נסיונות
וואס איז זייער זייער שווער דאס צו נעמען, פונדעסטוועגן
מוז מען דאס נעמען וכו'.

עם האט מיר דערציילט הרב החסיד ר' לוי יצחק בנדר
ז"ל דאס אין אומאן איז געווען א גרויסער עושר און

עַר אִיז גַּעוֹוֶען אַ גַּעוואָלדיגער גָּדִיב לֵב, און עַר הָאָט
באַצאָלט פֿאַר אַיבער הונדערט משפּחות זיי זאָלן האָבן
חלות פֿיש און פֿלייש אויף שַׁבַּת, עַר פֿלעגט אויסצאָלן
פֿאַרן בּוֹטְשֶׁער פֿיש סטאַר און בַּעקערִי, און די אַרעמעלייט
זענען געגאַנגען דאָס געמען, אזוי הָאָט זיך דאָס געפֿירט
זייער אַ לאַנגער צייט, און עַר הָאָט געהאַט גרויס הצלחה
און זיינע געשעפֿטן, וואָס מֶער צִדְקָה עַר הָאָט געגעבן הָאָט
עַר געזעהן גרויס הצלחה.

דַּערווייל הָאָט זיך ליידער אַיבערגעדרייט זיין מֶזֶל, און עַר
הָאָט באַנקראַטירט און עַר אִיז געוואָרן אַ בעל
חוב, און עַר הָאָט געמוזט אויפֿהערן צו טיילן אויף שַׁבַּת,
דַּערווייל אִיז די אלע מקבֿלים די אַרעמעלייט געוואָרן זייער
פֿאַרביטערט, און אַנשטאַט צו האָבן מיט איהם איינזעהן,
הָאָט מֶען איהם גענומען נאַכשֶׁרייען אויף אלע גאַסן וואו
עַר אִיז געגאַנגען, דו גַּנְב, דו גִּזְלָן, דו קאַרנער וכו', דו ווילסט
נישט געבן, וויפֿיל עַר הָאָט נאָר געטענה'ט מיט טרערן אין
די אויגן אז עַר הָאָט אלעס פֿאַרלאָרן, הָאָט מֶען איהם נישט
געוואָלט גלייבן, און מֶען הָאָט איהם מֶער און מֶער פֿאַרשעמט,
ביז עַר אִיז אַריין אין אַ טיפֿן דיפֿרעסיע און עַר אִיז שוין
מֶער נישט אַרויס פֿון שטוב, וואָרום מֶען הָאָט איהם
נאַכגעשריגן אין אלע שוהל'ן און אין אלע גאַסן וכו', און
פֿון רוב צער און עגמת נפֿש ווי קען מֶען זיין אזא פֿפּוי
טובה וכו', איך האָב דאָך אזויפֿיל צִדְקָה געגעבן פֿאַר מענטשן
וכו', איך האָב אזויפֿיל געהאַלפֿן, און שוין אלעס פֿאַרגעסן?

איז ער געבליבן אין שטוב, און ער האט זיך געשעהמט ארויסצוגיין אויפן גאס, און ער האט נישט געקענט גיין אין קיין שום שוהל דאווענען, און ווי ער איז נאר געגאנגען האט מען איהם נאכגעשריגן וכו', און ער איז אריין אין אזא מין טיפע דיפרעסיע אז ער האט שוין נישט גערעדט נישט מיט זיין ווייב און קינדער און קיינעם נישט, און מען האט געברענגט צו איהם א דאקטער און ס'האט גארנישט געהאלפן.

ביז איינמאל איז אריין צו איהם איינער פון אונזערע לייט און ער האט אנגעהויבן מיט איהם צו רעדן, און ער האט איהם געזאגט, "דער בורא פל עולם האט דיך אויספרובירט מיט עשירות, און דו ביסט בייגעקומען דעם נסיון, און דו האסט געטיילט מיט שפע פאר אלע ארעמעלייט אויף שבת, (האסט באקומען א אויסצייכענונג אין דייע מעשים א הונדערט פראצענט 100%) יעצט זאלסטו וויסן פרובירט מען דיר אויס מיט ארעמקייט, מען וויל זעהן וויאזוי דו וועסט זיך קענען דערהאלטן, פרעג איך דיר, ווילסטו יעצט באקומען אויף דעם פרובינג א גאל (זירה 0%)? האט ער זייער ביטער געוויינט וכו', אבער פארנוואס קומט מיר בזיונות? ווען איך האב געטוהן אזויפיל טובות פאר מענטשן, פארנוואס האבן זיי נישט קיין איינזעהעניש מיט מיר? און דער איד איז איהם מורא'דיג מחזק, דו זאלסט וויסן אז דאס איז א חלק פון דעם נסיון וואס מען פרובט דיך אויס פון אויבן זעהן וויאזוי דו וועסט זיך דערהאלטן, לוינט זיך דיר יעצט אלעס אנווערן?" און ער

הָאֵט אִיהֶם אַרְיִינְגֶענְעבן אַזאַ מִן שְׂטאַרְקִיט אַז דער איד
הָאֵט זיך גענומען אין די הענט און ער האט געזאגט זאל
זיין וואס זאל זיין, און ער הייבט אן צו גיין אין שוהל
דאווענען מיט מנין, ער גייט שוין ארויס אויפן גאס, און
כאטש מען האט איהם נאך אלץ מבזה געווען, האט ער
זיך זייער געשטארקט מיט גרויס שמחה, ביז ער איז
צוריקגעקומען צו גדלות המוחין, און דער בורא פל עולם
האט איהם געהאלפן ער איז צוריק פארמעגליך געווארן.

זעהט מען פון דעם ווי א איד דארף זיך דערהאלטן אין
די שווערסטע צייטן און נישט אראפפאלן פון די
שווערסטע זאכן וואס עס גייען אויף איהם איבער וכו' וכו',
אז וואויל איז דעם מענטש וואס ער קען זיך דערהאלטן
בזה העולם מיט פשוטע אמונה אין בורא פל עולם.

זאלסט האבן א לעכטיגן שבת

תקלד

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר ואתחנן י"א אב ה'תשע"ב

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

זעה זיך נישט מבלבל זיין פון קיינעם נישט, דער הייליגער
רבי האט אונז מנהל געווען דאס די הצלחה פון

אבִּרְהֵם אָבִינוּ דְּעַר עֲרִשְׁטֵער אִיד וואס האט מְגַלָּה געווען דעם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים אויף דְּעַר וועלֵט אִיז געווען ווייל עַר האט זיך נישט מְבַלְבֵּל געווען פון קיין שום בְּרִיָּה שְׁפָעוֹלָם, אַזוֹי ווי עִם שְׁטִיט (חֲזַקָּא ל"ג) אַחַד הָיָה אבִּרְהֵם, דאס אבִּרְהֵם אָבִינוּ אִיז געווען בְּבַחֲנֵית אַחַד, עַר האט נישט געקוקט אויף קיינעם נישט, עַר האט זיך נישט מְבַלְבֵּל געווען מיט קיינעם נישט, פון קיין שום מוֹנֵעַ וּמַעֲכָב, ווארום אִין זײַן צײַט אִיז געווען אַלֵּע סְאָרְטֵן געצן דינער'ס, און ווען עַר זאל האבן הַתְּפַעֲלוֹת וואס דְּעַר זאגט אָדער וואס יענער זאגט וכו' וואלט עַר נישט געקענט מְגַלָּה זײַן די אַמוּנָה אִין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, אָבער עַר האט נישט געקוקט אויף קיינעם נישט און דוּרְכְּדֵעַם האט עַר זוכה געווען צו קומען צו די מְדַרְיָגָה וואס עַר אִיז געקומען, אז עַר האט מְגַלָּה געווען אַלְפִים וּרְבֻבוֹת מְעַנְטֵשֵׁן די אַמוּנָה אִין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, אַזוֹי ווי עִם שְׁטִיט אִין רַמְב"ם דאס אבִּרְהֵם אָבִינוּ האט מְגַלָּה געווען פאר אַלְפִים וּרְבֻבוֹת מְעַנְטֵשֵׁן די אַמוּנָה אִין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים און אַלֵּעם האט זיך גענומען ווייל עַר האט זיך נישט מְבַלְבֵּל געווען פון אַן אַנְדֵּערן, און די מְדָה דאַרף מען אִין זיך אַרײַנעמען, נישט צופּראַכן ווערן פון אַן אַנְדֵּערן וכו', און נישט מְבַלְבֵּל זײַן זיך פון אַן אַנְדֵּערן וכו'.

דו דאַרפֿסט וויסן דאס יעדן טאג אִיז אַ נײַער טאג, יעדער טאג אִיז אַ נײַער דור, מען טאר זיך נישט מְבַלְבֵּל זײַן פון דעם געכטיגן טאג, און מען טאר זיך נישט מְבַלְבֵּל זײַן פון דעם מאַרְגֵּנְדִיגן טאג, מען דאַרף וויסן מען האט נישט

מְעַר ווי דעם היינטיגן טאג, אזוי ווי דער הייליגער רבי האט
אונז מנגלע געווען אויפן פסוק (תהלים צ"ה) "היום אם בקולו
תשמעו" אויב איר ווילט הערן אין מיין קול זאלסט איר
וויסן איר האט נישט נאר דעם היינטיגן טאג, (ליקוטי מוה"ר חלק
א' סימן רע"ב), א איד דארף וויסן שטענדיג אז ער האט נישט
נאר דעם היינטיגן טאג, אויב ער וועט דאס אין זיך ארייננעמען,
וועט ער קענען דעם טאג אסאך אסאך מצליח זיין.

דער צרה פון א מענטש איז אז ער קוקט שטענדיג וואס
איז געווען נעכטן און וואס איז געווען אייער נעכטן
וכו' וכו', וואס האב איך פוגם געווען ביז יעצט, אדער ער
זארגט וואס וועל איך טוהן מארגן, וואס וועל איך טוהן
איבערמארגן, וואס וועל איך טוהן נאך א וואך און נאך א
חודש וכו' וכו', און דערנוייל פארגעסט ער אז פון דעם
היינטיגן טאג וועט איהם גארנישט בלייבן, און אזוי שטופט
ער אפ פון טאג צו טאג און ער האט גארנישט, איבערדעם
דארף א מענטש קוקן נאר אויפן היינטיגן טאג, ער האט
נישט קיין נעכטן און ער האט נישט קיין מארגן.

דער ערשטער זאך איז געדענקן וואס די חז"ל זאגן (פנחומא
שמ"ג) אין השמחה ממתנת לו לאדם, לא כל מי ששמח
היום שמח למחר; דער שמחה ווארט נישט פארן מענטש,
נישט יעדער איינער וואס ער פריידט זיך היינט וועט זיך
פרייען מארגן, און נישט יעדער וואס וועט זיך פרייען מארגן
וועט זיך פרייען היינט, איבערדעם דארף מען אנהויבן צו
זיין פרייליך היינטיגן טאג, און איך ווייס נישט וואס איז

געווען געכטן, און איך ווייס נישט וואס וועט זיין מארגן.
און אזוי אויכעט מיטן רעדן צום בורא פֿל עולמים נישט
זיך מבבל זיין וואס איז געווען געכטן און וואס וועט זיין
מארגן. און אזוי אויכעט מיט לימוד תורה הקדושה, נישט
מבבל זיין זיך נישט פון געכטן און נישט פון מארגן. און
אזוי מיט רעדן צום בורא פֿל עולמים און מתפלל זיין צום
בורא פֿל עולמים, קיינמאל נישט מבבל זיין זיך נישט פון
געכטן און נישט פון מארגן נאר טראכטן וואס איך האב
היינט, אז דו וועסט גיין אויף דעם דרך וועסטו האבן הצלחה.

דער בורא פֿל עולמים זאל דיר העלפן דו זאלסט פאלגן
דעם הייליגן רבי'ן, ווארום דער עיקר התקרבות צום
רבי'ן, איז איהם פאלגן, מען טאר זיך נישט מבבל זיין
פון קיין שום זאך, אז וואויל איז דעם וואס ער לאזט זיך
נישט נארן אויף די וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקלה

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר ואתחנן י"א אב ה'תשע"ב
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד ... גרו יאיר
איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.
שטארק זיך זייער שטארק, און פאל נישט אראפ פון קיין
שום זאך.

דְּעַר בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים וְוַעַט אֹנְנוּ אֹוּדָאִי גִישְׁט פֿאַרְלָאָן,
 כָּאמֶשֶׁע מֶעַן וּוְאָרְט שׁוִיִן אַזױפֿיל יֶאָרְן אױף בְּנִין בֵּית
 הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ', פּוֹנְדֶעסְטױעגן דֶאָרְף מֶעַן זײַךְ דְּעֶרְהֶאָלְטֵן אִין
 אַמוֹנָה פֿשוּטָה דָאָס בֵּא יְבֵא וְלֹא יֵאָחֵר וְכוּ', עִם וְוַעַט
 קוֹמֶען דְּעַר טָאָג וְוַאָס מִיר וְוַעֲלֵן אַלְע זױכָה זײַן צו זְעֵהן
 בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

אִיךְ זָאָג יְעֵדן אַײַנעם דְּעַר וְוַאָס עֶר פֿרֶעגֶט מִיר קִשְׁיוֹת
 ווי אַזױ קֶען זײַן וְכוּ', און ווי אַזױ וְוַעַט דָאָס זײַן וְכוּ',
 קוֹמֶט'ס אַרײַבער קײַן יְבִנְאָל וְוַעַט אִיר זְעֵהן וּוְאֹוּנְדֶער אַײַבער
 וּוְאֹוּנְדֶער, אִיךְ הָאָב זײַךְ אַרײַנגֶעצױגן דֶאָרְטן אִין אַ פֿלֶאָץ
 וְוַאָס זײ זְעַנען הױלְע רִשְׁעִים וּבְפֶרֶט דְּעַר ס"מ אַלײַן אִין
 דֶאָרְטן דָאָ און עֶר גֶּעװעלְטִיגֶט וְכוּ', אַז אַךְ און וויי אַזאַ
 טָמֵא מְטוֹמָא וְכוּ' וְוַאָס אִין מַעֲבִיר עַל הַדָּת וְכוּ', און
 פּוֹנְדֶעסְטױעגן וּוְאֹוּנְעֵן מִיר שׁוִיִן דֶאָרְטן פּוֹנְף און צװאַנצִיג
 יָאָר, און זײ הָאָבן בְּשׁוּם פְּנִים וְאױפֿן גִישְׁט גַּעלֶאָזְט אױפֿבױען
 קײַן בֵּית מִדְרָשׁ, דְּעַר רִשְׁעֵי הָאָט גַּעזֶאָגֶט ווען ס'וועט אִיהֶם
 וּוְאֶקְסֵן הָאָר אִין זײַן בֶּף הַיָּד, דְּעַמְאֶלְט וְוַעֲלֵן מִיר הָאָבן
 אַ בֵּית מִדְרָשׁ וְכוּ', ס'אִין בְּדָאִי אַראָפֿצױקוֹמֶען און קוֹקֵן
 וְוַאָספֿאַראַ יוֹפִי פּוֹן אַ בֵּית מִדְרָשׁ דְּעַר בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים
 הָאָט אֹנְנוּ אױפֿגֶעבױעט, מִיר הָאָבן גִישְׁט קײַן גְּבִירִים און
 קײַן גְּדַבְּנִים, און עִם שְׁטײט אַזאַ מִין פֿאַר פּוֹן אַ בְּנִין וְוַאָס
 אִין זײַער זְעֶלְטֵן צו זְעֵהן אַזאַ שׁײַנעם בֵּית הַמִּדְרָשׁ, און
 דָאָס אִין מִמֶּשׁ אַראָפֿגֶעקוֹמֶען פּוֹן הַיָּמָל אַ מַתְנָה, אַזױ וְוַעַט
 זײַן מִיטֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַתְרָה בְּיַמִּינוּ, אַ אִיד דֶאָרְף זײַךְ

שְׁטַענְדִּיג שְׂטאַרְקן אין אַמוּנָה און רְצוּנוֹת וְכִיסוּפִים וְכוּ',
ס'איז דא זייער אַסאַךְ זאַכן וואס מיר פאַרשטייען נישט
און מיר דאַרפן נישט פאַרשטיין וכו', אונז דאַרפן זיך נאַר
שְׂטאַרְקן זיך אין די אַמוּנָה, דעמאָלט וועלן מיר געהאַלפן
ווערן מיט אַ גרויסע ישועה.

הייב אָן פון גיי וועסטו זעהן גרויס הצלחה אין דיין לעבן.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

תּקלו

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר ואתחנן י"א אב ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוֹ יְאִיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

איך וויל דיר בעטן איין זאך, דו זאלסט גוט געדענקן, קיינער
זאל נישט רעדן אין מיין נאמען גארנישט וכו', איך בין
זייער מקפיד אז מען זאל נישט ארויסגיין פון דעם
אויסגעטראטענעם וועג וואס אונז האבן מקבל געווען פון
אונזערע אבות און אבות אבותינו וכו', ביי אונז איז נישטא
די אלע שטותים און הבלים זינגער און שפילער'ס וכו', וכו',
דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט (ליקוטי מוה"ר חלק א'
סימן ג) אז מען הערט ניגונים פון מנגנים רשע שאדט דאס אין
עבודת השם יתברך, איבערדעם טאר מען זיך נישט מבבלבל
זיין פון קיינעם נישט, און זיך היטן זייער שטארק פון דעם.

דָּעַר הַיִּלְיֹנְגֶער רַבִּי הָאָט אױַז פֿאַרְבֿאַטן צו רײַכֶּערן צױַגֶערֶטן,
 דָּאָס אײַז דָּאָס װױ, עָם אײַז נײַשְׂטָא אײַן דָּעם קײַן
 װױכּוּחִים װױ, אױן קײַן תּירוּצִים װױ, דָּעַר הַיִּלְיֹנְגֶער רַבִּי
 הָאָט גֶעזאַגְט אַז גײַן אײַז גײַן, סײַדײַן אַ מֶענְטש װױל נײַשְׂט
 זײַן מְקוּרַב צום רַבִּי'ן, אָפֿעַר אױב אײַנעַר אײַז יֵא מְקוּרַב
 צום רַבִּי'ן דֶּאָרף עַר פֿאַלְגֶן דָּעם רַבִּי'ן, װױ דָּעַר הַיִּלְיֹנְגֶער
 רַבִּי נָתַן הָאָט גֶעזאַגְט, אַז מֶען פֿאַלְגְט נײַשְׂט דָּעם רַבִּי'ן
 װאַס דֶּאָרף מֶען פֿאַרן צו דָּעם רַבִּי'ן.

אַ בַּחוּר דֶּאָרף זײַך פֿירן אַזױ װױ עָם שְׂטײט אײַן שׂוּלְחָן
 עָרוּךְ, כְּאִשׁ דּוּ הָאָסְט נֶאכְנײַשְׂט גֶעלְעַרְנְט קײַן שׂוּלְחָן
 עָרוּךְ, הײב אָן צו לְעַרְנֶען קײַצױר שׂוּלְחָן עָרוּךְ, אױן דּוּ זְאָלְסְט
 מְקַפִּיד זײַן יַעֲדֶן טַאג לְעַרְנֶען אָפֿאַר סײַמְנִים אײַן קײַצױר
 שׂוּלְחָן עָרוּךְ, אױן בֶּעֲטֵן דָּעם בּוּרָא כָּל עוֹלָמִים דּוּ זְאָלְסְט
 קֶענֶען מְקײַם זײַן אַלְסְדײַנג, אָנְגֶעהױבֶן פּוֹן אָפֿגײַסן זײַך גֶעגֶל
 װאַסער לְעַבֶן בֶּעֲט, אױן זְאָלְסְט אַכְטװַנג גֶעבֶן צו גײַן נֶאָר
 אײַן חֲסִידִישֶׁע מְלַבּוּשִׁים, װבֶּפֿרֶט שײַך זְאָלְסְטוּ נײַשְׂט גײַן װױ
 דּוּ גױ'אישֶׁע שְׂפִיצִיגֶע שײַך װױ.

הײַנְט קֶען מֶען קױפֶן בְּשֶׁר'ע סֶאדֶע אױן קֶענ'ס פּוֹן דּוּ
 הײַמִּיש'טֶע הַבְּשָׂרִים, װאַס דֶּאָרף מֶען קױפֶן סֶאדֶע
 אָן קײַן שׁוּם הַבְּשָׂר װען ס'אײַז דָּא אײַן דָּעם אַ סֶפֶק סֶפִּיקָא
 פּוֹן אַרײַנגֶעמײַשְׂט שׁוּמֵן חֲזײַר רַחֲמָנָא לִיְצִלֵנוּ, אָן אַ הַבְּשָׂר
 טַאָר מֶען נײַשְׂט טֶרײַנקֶען גֶאַרְנײַשְׂט נֶאָר װאַסער װאַס דָּאָס
 אײַז דָּעַר תַּם'ס בּײַר, װױ אױַגֶערֶע לײַט פֿלֶעגֶן זַאָגֶן.

דו זאלסט אכטונג געבן פון דעם פֿלי משחית וואס עס
הייסט איי פאד, מען קען דארטן צאמזעהן אלע שמוץ,
און נאכדעם גיין אין שאול תחתית ומתחתיו און נישט
קענען ארויסגיין פון דעם.

זוער ס'רעדט אקעגן דעם זאלסטו וויסן ער איז א קל
שפּקלים, און מען דארף פון איהם אנטלויפן, ער איז
נישט קיין מנהיג, נאר ער איז א פארפירער, ווי דער הייליגער
רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) ס'איז דא וואס
זיי הייסן פירער'ס מנהיגים, און זיי קענען זיך ליידער זיך
אליין נישט פירן, און זיי פארפירן יענעם, אז אָך און ווי
איז פאר די מנהיגים פירער'ס וואס זיי זענען פארפירער'ס
זכו' וכו', און מען דארף אסאך בעטן דעם בורא פֿל עולמים
מען זאל נישט אריינפאלן אין זייערע הענט.

אויך האף צום בורא פֿל עולמים אז דו וועסט מיר פֿאלגן,
וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט.
זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פֿרייליכן תמיד

תקלוז

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר ואתחנן י"ב אב ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

זעה צו טוהן אלעס וואס דו קענסט אז מען זאל אָנגיין
מיט תדפסה דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, פֿרי

מען זאל דאס קענען פארשפרייטן, בפרט זאלסטו זיך יעצט צוגרייטן דריקן דעם וואונדערליכן ספר "אוצר ראש השנה" וואס דאס דערהאלט אלע קונטרסים וואס זיי רעדן פון דאס גרויסקייט פון דעם הייליגן רבינ'ס ראש השנה, און ווי וויכטיג ס'איז דאס יעדער איד זאל זיך באטייליגן ראש השנה ביים הייליגן קיבוץ, אויך זאלסטו דריקן אפאר טויזענט קונטרסים אויף אידיש "ראש השנה ביי צדיקים", וואס דארטן ווערט ארוימגערעדט דאס גרויסקייט פון זיין ביים הייליגן רבי'ן אין אומאן אויף ראש השנה, אויך אויב דו קענסט אפדריקן דעם ספר "הנהגות ראש השנה" דאס וועט זיין א געוואלדיגער זכות.

עס איז באוואוסט אז דער הייליגער רבי האט געזאגט (חי מוהר"ו סימן ת"ג) "גאר מיין זאך איז ראש השנה", און ווער עס גלייבט אין מיר זאל מאכן א פרוז אז ער זאל קומען צו מיר אויף ראש השנה, און ווער עס איז געווען ביי מיר אויף ראש השנה קען זיך פרייען א גאנץ יאר, אז וואויל איז דעם מענטש וואס וועט זיך ארויסהעלפן דריקן די ספרים, ער וועט האבן א חלק אין דעם זכות פון אידן וואס זיי וועלן קומען אויף ראש השנה צום הייליגן רבי'ן אין אומאן, עס איז באוואוסט וואס דער הייליגער רבי נתן זי"ע האט געזאגט, אז יעדער איינער וואס עס קומט אויף ראש השנה צום רבי'ן אין אומאן, האט א חלק אין די גאולה העתידה.

שטארק זיך, זעה אפצודריקן די ספרים באצייטענס, מען זאל דאס קענען צושפרייטן צווישן אלע אידן אז

אָשׁר   תּקלח   בּנחל   רכה

זיי זאלן אנטײל נעמען אין די נסיעה צום הייליגן רבי'ן
אויף ראש השנה אין אומאן.

איך האף דו וועסט דאס קענען באנויזן, און דו זאלסט
האבן א מעכטיגע הצלחה.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תּקלח

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר ראה כ"ו אב ה'תשע"ב
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר ויזרח
איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו וואו דו גיסט זיך אויס
דיין ביטער הארץ וואס עס גייט אויף דיר דורך וכו' וכו'.

דו דארפסט זיך זעהן זייער זייער שטארקן, ווארום דו ביסט
עוסק בצרכי ציבור, די חז"ל זאגן (ירושלמי ברכות פרק ה' הלכה
א) העוסק בצרכי ציבור, בעוסק בתורה; אז איינער איז עוסק
אין צרכי ציבור איז גלייך ווי ער האט געלערנט תורה;
געווענדיך איז איינער וואס ער איז עוסק מיט א ציבור האט
שטענדיג חלישות הדעת, ווארום יעדער איינער קריטיקירט
איהם וכו', אויכעט האט ער חלישות הדעת, איך האב דאך
געקענט די צייט לערנען וכו', אבער ער כאפט נישט מיט
דעם וואס ער איז עוסק בצרכי ציבור באמונה, און ער איז
מתחזק און מענד דא און מאכט פרייליך אידישע נשמות, דאס
איז אליין געלערנט תורה, ווארום ביים בורא כל עולמים איז
מורא'דיג חשוב ווען א איד איז מתחזק אנדערע אידן.

זאלסט וויסן אז שמחה פרייליכקייט ברענגט דעם מענטש
 צו די העכסטע מדריגות, ובפרט אויב א מענטש
 וויל האבן פרנסה בשפע, דארף ער זעהן צו זיין פרייליך,
 ווארום שמחה ציט אויף זיך א העכערע סארט שמחה פון
 עולמות העליונים, ווען א איד איז פרייליך אויף די וועלט,
 ברענגט ער אראפ א שמחה פון יענע וועלט, ווארום ביים
 בורא פל עולמים שטייט (דברי תמים א' ט"ז) "עוז וחדוה במקומו",
 דארטן איז דא נאר שמחה.

איבערדעם זעה שטארק זיך צו זיין פרייליך, און דו
 זאלסט זעהן צו פרייליך מאכן דיין ווייב,
 ווארום די חז"ל זאגן (ראש השנה ו') אשה בעלה משמחה; א
 פרוי איז שטענדיג צובראכן, און זי איז שטענדיג פארדאגה'ט
 וכו' וכו', אבער ווען דער מאן מאכט איר פרייליך איז
 דער גאנץ לעבן אן אנדערע סארט לעבן, ווארום ווען דער
 פרוי איז פרייליך איז דער מאן אויכעט פרייליך, און ווען
 זיי זענען ביידע פרייליך זענען די קינדער פרייליך, און
 דעמאלטס איז דער שטוב א גן עדן, אבער ווען דער מאן
 איז טרויעריג איז די ווייב מער טרויעריג, און ווען זיי זענען
 ביידע טרויעריג זענען די קינדער טרויעריג, איז די גאנצע
 שטוב א גיהנום וכו' וכו', איבערדעם זאלסטו זעהן צו
 ארבעטן נאר אויף איין נקודה, ווי אזוי מען איז פרייליך.
 און ווי אזוי מ'ווערט פרייליך, זאגט דער הייליגער רבי
 (ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן ק"ו) אז מען מאכט פרייליך אן אנדערן,
 ווערט מען אליין פרייליך.

אײַבערדעם בעהט אײַך דיר זײער שטארק, זײ נישט קײן
 בטלן, דו זאלסט שטענדיג זײן פֿרײליך, און
 מען זאל אַנזעהן די פֿרײליכקײט אויף דיין פֿנים, וואָרום
 אזוי זאָגט דער הייליגער רבי (ליקוטי מוהר״ן חלק א' סימן כ"ג) אויפֿן
 פֿסוק (שמות כ' ג) "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני" עצבות
 דאס איז עבודה זרה, א מענטש דארף שטענדיג זײן מיט
 א שמיכל, דעמאלט וויסט מען אז ער האט אַמונה, אָבער
 אז ער האט מרה שחורה אויפֿן פֿנים, האט ער די עבודה
 זרה אויפֿן פֿנים, און דאס זאָגט דער פֿסוק (שמות כ' ג) "לא
 יהיה לך אלהים אחרים על פני" אויפֿן פֿנים דײַנער זאל
 נישט זײן קײן עבודה זרה וואס דאס איז עצבות און מרירות
 און טרויעריגקײט וכו' וכו'.

דער גרויסער צדיק און בעל מוסר רבי ישראל סלנטר זי"ע
 האט אמאל געזאָגט פֿאר א מענטש וואס עס גײט
 מיט א טרויערדיגן פֿנים, 'דו ביסט דאך א מזיק' וכו', האט
 יענער געפֿרעגט פֿארוואס רבי? האט ער געזאָגט ווייל ס'איז
 א בור ברשות הרבים וכו', האט דער איד ווייטער געפֿרעגט,
 וואס הייסט דאס? האט ער געזאָגט דער פֿנים פון א מענטש
 איז א ברשות הרבים, און ווען ער איז טרויערדיג איז ער
 ממשך אז אלע זאלן זײן טרויערדיג, און דאס איז א בור
 ברשות הרבים, וואס איז מזיק אנדערע מענטשן, איז מען
 חייב, אָבער ווען א איד איז שטענדיג פֿרײליך, און מען
 קוקט אָן זײן פֿנים און מען זעהט אז ער איז פֿרײליך, ווערט
 מען אויכעט פֿרײליך, דאס איז דער עיקר תיקון.

איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, ובפרט אז דו ביסט מזכה
את הרבים מיט אזעלכע זכותים וואס מען
קען זיך גארנישט פארשטעלן.

מענטשן גייען היינט אריבער צופראכנקייט, דער נעבעך
איז אריינגעפאלן און שווערע גראפע זינד רחמנא
לישזבן וכו', דער נעבעך זינקט אין חובות און צרות וכו',
און דער נעבעך האט נישט קיין שלום בית, ער קריגט זיך
ארום מיט די גאנצע משפחה וכו', עס פעלט נישט קיין
צרות ליידער וכו', און מיט דעם וואס דו ביסט מזכה אידן
צושפרייטן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים ביסטו דאך מזכה
אידן פרייליך צו זיין, און דער הייליגער רבי האט בפירוש
געזאגט (שיחות תר"ן סימן מ"א) "פרייליך מאכן אידן איז נישט קיין
פשוטע זאך", מען דארף נאר פרייליך מאכן אידן, דאס
איז די גרעסטע צדקה וואס עס קען נאר זיין.

איבערדעם בעהט איך דיר זייער, נעם זיך אין די הענט
אריין, זיי אליין פרייליך און מאך פרייליך
אנדערע, און געוואוין זיך צו, צו רעדן צום בורא פל עולמים
אויף פראסט אידיש, און דו זאלסט וויסן דאס יעדער דיבור
וואס מען רעדט צום בורא פל עולמים מאכט א רעש אין
הימל, פארוואס איז א מענטש נישט נוהר אין התבודדות,
רעדן צום באשעפער אויף פראסט אידיש? ווייל ער האלט
אז איך וואלט זיך געדארפט יעצט אויסרעדן מיטן בורא
פל עולמים אפאר שעה, אזוי ווי איך קען נישט, איך בין

מְבוּהָל און מְבוּלָבֵל וְכוּ' וְכוּ', רַעֲדַט עַר גְּאָרְנִישְׁט, אָפֶער
ווען עַר זאל וויסן דאס איין דיבור אז מען רעדן פאר'ן
בורא פֿל עולמים וואסערע רעש דאס מאכט אין אלע
עולמות, וואלט ער זיך אָנגעשטרענגט רעדן איין דיבור,
איין דיבור קען מען דאך רעדן צום בורא פֿל עולמים, א
איד דארף געבן א געשריי רבונז של עולם אך וויל זיין
אן ערליכער איד, אך וויל זיין שטענדיג פֿרייליך, און וויל
טוהן צדקה וחסד מיט יעדן איד וכו' וכו', ווען ער זאל וויסן
וואס דאס ווערט אין אלע עולמות די תפלה, וואלט ער
גערעדט נאך א דיבור און נאך א דיבור, נאר מחמת די
בחירה והנסיון האט מען אלעס פארהוילן פון מענטש, און
מענטשן כאפן נישט וואס תפלה איז.

איבערדעם בעהט אך דיר זייער, נעם זיך אין די הענט
אריין, און געוואוין זיך צו, צו רעדן צום בורא
פֿל עולמים, אפילו ווען דו פארסט אויפן וועג וכו' זאלסטו
רעדן צום בורא פֿל עולמים וכו', אפילו דו דרייוו'סט א קאר
און קיינער איז נישטא מיט דיר, זאלסטו וויסן דער בורא
פֿל עולמים איז מיט דיר, און דו זאלסט מיט איהם רעדן.

מ'קען נישט זיך פארשטעלן די מתנה וואס מיר האבן
מקבל געווען פון הייליגן רבי'ן, דעם ענין פון רעדן
צום בורא פֿל עולמים, אונזערע לייט פלעגן זאגן, ווען מיר
זאלן נישט מקבל זיין פון הייליגן רבי'ן נאר די מתנה, רעדן
צום בורא פֿל עולמים איז שוין געווען פֿדאי מקורב צו ווערן
צו אזא הייליגן רבי'ן, ומכל שכן אז מיר האבן באקומען

פון איהם אזויפיל עצות, און אזויפיל וואונדערליכע וועגן
וויאזוי זיך מחזק צו זיין, דארפן מיר זייער פרייליך זיין.

איבערדעם בעהט איך דיר זייער, נעם זיך אין די הענט
אריין, און וואס איז געווען איז געווען, די חז"ל

זאגן (מגילה י: בראשית רבה פרשה מ"ב סימן ג) 'ויהי' איז לשון צער;
'והיה' איז לשון שמחה; דאס הייסט 'ויהי' א זאך וואס עס
איז שוין געווען דאס איז א צער, ווארום אלעס וואס איז
דורכגעגאנגען ביז יעצט איז א גרויס צער, אבער 'והיה'
וואס עס גייט זיין דאס איז שמחה, ס'וועט אונדאי גוט זיין,
און ס'וועט נאך בעסער זיין, דער בורא פל עולמים זאל
אונז אונדאי העלפן מיר זאלן ארויסגיין פונעם ביטערן גלות,
און מיר זאלן זוכה זיין אקעגן גיין משיח צדקינו.

שטארק זיך וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף
יענער וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקלט

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר ראה כ"ו אב ה'תשע"ב

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

אונדאי און אונדאי זאג איך היינט נישט קיין פתחנני, ווארום
היינט איז א גרויסער יום טוב אין הימל, יום

ההילולָא דְרַבִּינוּ הַקְדוּשׁ מִסְאֲמָאָר זי"ע בַּעַל "דְּבָרֵי יוֹאֵל"
 וואס ווער עס ווייסט, האט ער אָפּגֶעראטעוועט דעם גאַנצן
 דור פון שְׂמֵד פֿשוטוּ כְּמִשְׁמֵעוּ, כְּאַטִּישֶׁע זייער אַסאַך ווילן
 גיַשְׂט מוֹדָה זיין, אָפּער אַ מְצִיאוֹת אִיז אַ מְצִיאוֹת, ווען
 גיַשְׂט ער וואַלט די גאַנצע וועלט געכאַפּט געוואָרן אין
 כְּפִירוֹת און אפיקורסות, ער אִיז געווען דער אַיַנְצִיגְסְטער
 וואס האט זיך אַרויסגעשטעלט אָן קיין שום פּחד מְגִלָּה זיין
 דעם אַמֶּת אז די רִשְׁעִים זענען כּוֹפְרִים און מִינִים וְכוּ'.

ווער אזוי ווי אִיך ווייס וואס עס טוט זיך וְכוּ', אִיך האב
 זיך אַרײַנגעצויגן אין אַ שְׂטֵעמֶל יְבִנְאֵל, וואס דאַרטן
 אִיז געווען דער אוֹשוויץ פון די תּימְנֵער אִידן, און די
 תּוֹנִיס'ער אִידן, און עד היום וואוינען דאַרטן פּאַרביסענע
 אפיקורסים, וואס עס בְּרַעַנְט אין זיי די רְצִיחָה ווען זיי זעהן
 אזא קיבוץ אִידן מיט אַ צֶלֶם אֱלֹקִים בְּאֶרֶץ און פִּיאֹת, און
 פֿרויען גייען מיט צִניעות, און ועל כּוֹלֵם אַיַנְגעלעך מיט
 פִּיאֹת, דאס אִיז ביי זיי אַ דאַרן אין די אויגן, זיי ווערן
 מְשׁוֹנְע פון רוב רְצִיחָה וְכוּ', וּבְפֶרֶט דער שְׂטֵרָאף וואס אִיז
 אַ פּאַרביסענער ציוֹנִית'ט מיט אַ שְׂטֵרִימֶל וְכוּ', ער אִיז
 זייער שְׁלִיחַ אוֹנֵז צו טוהן צרות וְכוּ'.

דאַנקען דעם בּוֹרָא כּל עוֹלָמִים האָבן מיר שוין אין אונזער
 קהילה דאַרטן פיר הונדערט מִשְׁפָּחוֹת, און איבער
 טויזענט קינדערלעך וואס זיי לערנען דאַרטן אין די תּלְמוּד
 תּוֹרָה און אין מײַדל שוּלַע, עס אִיז אַ גַּחַת אָנצוקוקן ווי

אין אזא וויסשע פֿלאץ וואו מען האט מעביר געווען על
הדת, קען מען היינט מגדל זיין שיינע דורות, מיט דעם
זעהט מען אז מיט א גוטן רצון און מיט מסירות נפש און
מיינען אמת, קען מען האבן הצלחה.

איבערדעם איז היינט א גרויסער יום טוב אין הימל,
ווארום דער צדיק האט מגלה געווען דעם
פרצוף פון די פארשאלטענע רשעים וואס די גאנצע וועלט
וואלט געכאפט געווארן אין די רעיון הציונות וואס איז
מינות ואפיקורסות, איבערדעם היינטיגן טאג זאג איך גישט
קיין תחנון ווארום ס'איז א גרויסער יום טוב.

איך האב דך זייער געוואלט בעטן דו זאלסט זיך האלטן
אין פשוטע אמונה, און דו זאלסט זיך צוגעוואוינען רעדן
צום בורא כל עולמים, וואס דאס איז געווען ביים הייליגן
רבי'ן דער עיקר פון אלסדינג, ווארום ווען א איד רעדט צום
בורא כל עולמים דורך דעם ווערט געשטארקט זיין אמונה,
אז וואויל איז דעם וואס ער לאזט זיך גישט נארען, וועט
איהם גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א געבענטשטן תמיד

תקמ

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ג' לְסֻדְר רְאָה כ"ו אָב ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאָב דְּעֶרְהֵאֲלָטֵן דִּיין לֵאנְגֵעֵן בְּרִיוּן.

דו זאלסט וויסן דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט
 (ליקוטי מוה"ר חלק ב' סימן פ"ו) אז אויב א מענטש האט נישט
 קיין אמונה דארף ער טוהן שווערע און ביטערע עבודות
 וכו' וכו', ווארום ווען א איד האט אמונה קען ער דינען
 דעם בורא פל עולמים מיט יעדע זאך.

בבבבל האט אונז דער הייליגער רבי אויסגעלערנט צו זיין
 א פשוטער ערליכער איד, נישט זוכן קיין גרויסקייט,
 און דער הייליגער רבי נתן ז"ל האט געזאגט מען דארף
 אין דער יוגנט אסאך הארווען אז מען זאל אויף דער עלטער
 זיין א פשוטער ערליכער איד.

מענטשן זוכן מדריגות וכו', כאפן מלאכים וכו', און דאס
 איז אלעס גרויסע דמיונות, מען זאגט נאך פון
 גרויסן צדיק דער גוטער איד פון ניישטאט זי"ע (א זוהן
 פון דעם הייליגן "מאור ושמש") האט געטייטשט דעם פסוק
 (בראשית ל"ב א) "ויעקב הלך לדרך ויפגעו בו מלאכי אלקים"
 דאס הייסט ווען 'יעקב' דאס הייסט א אידיש קינד גייט
 אויף זיין וועג בתמימות ופשטות, זוכט נישט קיין גרויסקייט,
 און זוכט נישט קיין מדריגות, דעמאלטס איז ער זוכה ויפגעו

בו מְלֹאכֵי אֱלֹקִים' קָען עַר זֹכֶה זַיִן צו הוֹיכֶע מְדְרִיגוֹת, אַז מְלֹאכֵים זַאלֵן פִּירֵן זַיִן עֲבוּדָה הוֹיךְ הוֹיךְ הוֹיךְ וְכוּ' וְכוּ', זַעֲהֵט מָען פֿון דָּעם אַ אַיד דַּאָרף זִיךְ פִּירֵן בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, גַּיִן דַּאווענען זְשַׁחְרִית מְנַחֶה מַעְרִיב מִיט מַנְיֵן דַּיִקָּא, נִישְׁט דַּאווענען חֶס וְשָׁלוֹם בִּיחִידוֹת, וּוּאָס מָען פֿאַרפֿעלֵט קְדוּשָׁה און בָּרְכוּ אָמֵן יְהִי שְׁמִיהַ רַבָּא וְכוּ' וְכוּ', וּוּאָס דָּאָס אִיז אַ גְּרוֹיֶסער פֿאַרמַעגֵן, וּוּאָרוּם מָען קָען זִיךְ נִישְׁט פֿאַרשְׁטֵעֵלֵן וּוּאָס מָען צַאָלֵט אִין הַיָּמֶל פֿאַר יַעֲדֵן אָמֵן, פֿאַר יַעֲדֵן אָמֵן יְהִי שְׁמִיהַ רַבָּא, פֿאַר יַעֲדֵן קְדוּשָׁה, פֿאַר יַעֲדֵן בָּרְכוּ וְכוּ' וְכוּ', וּוּעֵן אַ אַיד זַאל ווִיסֵן וּוּאָס מָען צַאָלֵט אַוִיבֵן פֿאַר דָּעם וּוּאָלֵט עַר נִישְׁט פֿאַרפֿעלֵט אַיִנמַאל נִישְׁט גַּיִן דַּאווענען מִיט מַנְיֵן, און אַזוֹי אַוִיכֶעט דַּאָרף מָען זִיךְ צוּגַעוואַינען בְּעַנְטִשֵׁן מִיט אַ סִידוּר, און לִינען קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמִּיטָה מִיט אַ סִידוּר, און זִיךְ מְתוּוֹדָה זַיִן, און אַלֶּע עֲבוּדוֹת וּוּאָס דָּער מְעַנְטֵשׁ מִינְט אַז דָּאָס אִיז פֿשוּטֶע עֲבוּדוֹת, דָּאָס אִיז דִּי הַעֲבָסְטֶע עֲבוּדוֹת און דִּי הַעֲבָסְטֶע הַשְּׁגוֹת.

מָען זַעֲהֵט מְעַנְטִשֵׁן זֹכֵן צו זַיִן עוֹבְדִים וְכוּ', און זַיִן כַּאֲפֵן נִישְׁט אַז זַיִן זַענען עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה וְכוּ' רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, מָען זֹכֶט מְדְרִיגוֹת, בְּשַׁעַת דָּער חֲטָאוֹת נְעוּרִים שְׁטִינְקֵט פֿון זַיִן וְכוּ', אַ אַיד דַּאָרף זַיִן אַ תַּמִּים, דִּינען דָּעם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אָן קִיִּין שׁוּם חֲכָמוֹת, תְּשׁוּבָה טוֹהֵן, וּבְפֶרֶט אַז יַעֲצֵט גַּיִעֵן מִיר אַרִיִּין אִין דָּעם הַיִּלְיָגֵן חוֹדֵשׁ אָלוּל, חוֹדֵשׁ הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת, חוֹדֵשׁ פֿון תְּשׁוּבָה, דַּאָרף מָען זַעֲהֵן זִיךְ נִישְׁט לָאָזֵן נַאָרֵן, ווי דָּער הַיִּלְיָגֶער רַבִּי הָאָט גַּעזַאגְט (שיחות

תִּרְוֹ סִימָן נ"א) דָּאס זאָלט איר מִקְבֵּל זיין פֿון מיר איר זאָלט זיך נישט לאָזן נאָרן, וואָרום די וועלט נאָרט אייך, אז וואויל איז דעם וואס ער פֿירט זיך אויף בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת.

דער עיקר פֿון אלע עיקרים וואס אין דעם איז תְּלוּי די גאַנצע אידישקייט, איז זיך אויפֿצופירן בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, רעדן צום בורא פֿל עולמים אָן קיין שום חֲכָמוֹת און השְׁכָּלוֹת, נאר בְּפְשִׁיטוֹת, רעדן אויף אידיש צום בורא פֿל עולמים, און זיך אויסגיסן דאס האַרץ פֿאַר איהם, און וואויל איז דעם מְעַנְטֵשׁ וואס ער געוואוינט זיך צו אזוי צו רעדן צום בורא פֿל עולמים, וועט איהם גוט זיין שְׁטַענְדִּיג.

אויך בַּעֲהֵט דִּיך זייער, לאז זיך נישט נאָרן, און קיין שום שוטה וכו' זאל דִּיך נישט פֿאַרפֿירן וכו', היינט איז דא אינגעלייט'לעך וואס זיי פֿאַרדרייען דעם קאפּ פֿון תְּמִימוֹת'דיגע בַּחֲוָרִים און תְּמִימוֹת'דיגע אינגעלייט'לעך, און מען פֿאַרבלענט זיי די אויגן מיטן שֶׁבֶל, מיט לשונות פֿון קבֵּלָה וכו', און דערנוייל פֿאַרנעסט מען פֿון פֿשוטע עבודות, דאווענען די דריי תְּפִילוֹת שְׁחֲרִית מְנַחָה מַעֲרִיב מיט מְנִיָּן, בַּעֲנֻשָׁן אין א סידור, ליינען קריאת שְׁמַע אין א סידור, און צו זיין פֿרייליך מיט די נְקוּדוֹת טוֹבוֹת וואס מען האט אין זיך, און מְחַנֵּד זיין די קינדער אויפֿן אידישן וועגן, און זיי דערציילן סיפורים פֿון צדיקים וכו' וכו', אז מען האט אינזינען שטותים און הַבְּלִים, גיין, לויפֿן, וכו' וכו', זיין עוברים וכו', און דערנוייל טוען זיי גאַרנישט.

עֵס אִיז בַּאוואוסט דאס הרב החסיד רבי אברהם שטערנהארץ ז"ל, אִיז געווען אן אייניקל פון דעם הייליגן רבי נתן ז"ל, פלעגט זיין מוטער נאכזאגן פון דעם הייליגן רבי נתן, אז עס קומט אלול, מען ברענט און מען ברענט און מען טוט גארנישט, מענטשן שטעלן זיך פאר וואס מיר וועלן אלץ טוהן חודש אלול, און דער סוף טוט מען גארנישט, פון וואנעט קומט דאס? ווייל מען האט נישט קיין ישוב הדעת, און מען וויל זייער אסאך זאכן אויפטוהן, און אז עס גייט נישט, ווערט מען צובראכן און מען טוט גארנישט.

דער עיקר תשובה איז, נאר צו זיין פרייליך, און זיך צוגעוואוינען רעדן צום בורא כל עולמים, און מאכן א נייע התחלה, און משתדל זיין עס זאל זיין שלום בית אין שטוב, און מחנה זיין די קינדער אויפן אידישן וועג, אן קיין שום חכמות, און אכטונג געבן אז די שטוב זאל זיין א הייליגער שטוב, ס'זאל נישט זיין דארטן קיין שום אינטערנעט, אדער איי פאד, אדער בלעקבערי, וואס מען קען דארטן צאמזעהן אלע טומאות שבעולם, און מען דארף אכטונג געבן נישט הערן קיין זינגערס וכו' שפרינגערס וכו', ווארום דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א סימן א) דאס אז מען הערט ניגונים פון א מנגן רשע איז זייער שווער און ביטער צו זיין אן ערליכער איד, איבערדעם איז וואויל איז די שטוב וואס איז מרחק און דערווייטערט די אלע ניגונים פון די געמיינע זינגער'ס, אפילו זיי זענען פארשטעלט ווי חסידישע אינגעלייט וכו', זיי זענען די גרעסטע

מִסּוּכְנֵי סְטַע מְעַנְטִישֵׁן, ווארום פון א גוי היט זיך יעדער איד, אָבער פון איינעם וואס איז פארשטעלט ווי א חסידישע אינגערמאן פון איהם היט זיך קיינער נישט, און דערנווייל מאכט ער נאך יעדן פראסטן גוי, ווארפט זיך ווי א לולב וכו', אז וואויל איז דעם וואס ער איז זיך מרחק פון די געמיינע יונגען און ער איז זיך מחבר צו ערליכע אידן.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקמא

בעזרת השם יתברך יום ו' ערב שבת קודש לסדר ראה כ"ט אב ה'תשע"ב שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר ויזרח איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

זאלסט וויסן דאס אויף דעם עולם דארף מען האבן זייער אסאך התחזקות, דער בורא כל עולמים איז משפיע נאר גוטס פאר יעדן איינעם, ווי דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן ל"ו) פון אויבן קומט אראפ אן אור פשוט, און דער מענטש דארף זיין דער מאלער דער צייר, וכו', איז ער זוכה צו תיקון הברית מאלט ער אויס דעם לעכט לטובה, איז חלילה וחס פארקערט ער איז פוגם בברית, מאלט ער אויס דעם לעכט לרעה, עס דאכט זיך איהם קיינער דארף איהם נישט האבן, בבבכול דער בורא כל עולמים איז ברוגז אויף איהם ער איז זיך נוקם אין

איהם וכו' וכו', וואס דאס איז א גרויסער דמיון וואס דער בורא פל עולמים איז הוילע רחמנות, ווי די תז"ל זאגן (שמות רבה פרשה י"ב סימן ג) בוא וראה רחמיו של הקדוש ברוך הוא אפילו בשעת כעסו ריחם על הרשעים ועל בהמתם וכו', עיין שם. און נאך האבן די חכמים געזאגט (תנא דבי אליהו זוטא פרק ו') בין שראה משה שמדתו של הקדוש ברוך הוא של חסד ושל רחמנות, מיד נתעטף ועמד בתפלה; און נאך האבן די חכמים געזאגט (אותיות דרבי עקיבא) אמר הקדוש ברוך הוא במדת הרחמים בראתי את העולם ובמדת הרחמים אני מנהיגו, ועתיד אני לחדשו במדת הרחמים.

און מיט דעם קען מען פארשטיין די וואכעדיגע סדרה (דברים י"א) "ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה" דער בורא פל עולמים זאגט פאר יעדן איד, קוק, איך געב ענק א מתנה דעם טאג, ווארום יעדער טאג איז א נייער טאג, א נייע מתנה פאר יעדן איד, אבער וויסן דארף מען וויסן אז אין דעם טאג איז דא א ברכה און א קללה, און דאס איז די בחירה פון יעדן איד, איז ער בוחר צו פאלגן דעם בורא פל עולמים וועט ער האבן א ברכה, איז ער בוחר נישט צו פאלגן דעם בורא פל עולמים וועט ער האבן א קללה, וואס דאס גייט ארויף אויף יעדן איד, עס ווענדט זיך אין יעדן איטליכן באזונדער, אויב איינער קלויבט אויס זיך צוקלעבן צום בורא פל עולמים, וועט דער טאג איהם זיין א ברכה, אבער חלילה וחס אז ער רייסט זיך אוועק פון בורא פל עולמים וועט איהם זיין דער טאג א קללה.

דְּעַר הַיִּלְיָגֶער רַבִּי שְׁיִינְט אִין אונז אַרײַן דְּעם אַמְתָּן דַּעַת
אַז מָען זאַל נָאר בּוֹחֵר זײַן אִין טוֹב, און זײַד צוּגֶעוואוינען
צו רַעדן צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, וועלן מיר זײַן עַרְלִיכֶע אִידן
און טוהן זײַן רַצוֹן.

זאַלְסֵט זַעהן מִזְבֵּחַ זײַן יַעֲדֵן אַינגערמאַן זאַל דײַך גַעבן
אַינגמאַל אַ חוֹדֶשׁ אַ סְכוּם פֿאַר הַדְּפָסָה, אַזױ
וועסטו קענען דריקן דְּעם הַיִּלְיָגֶען רַבִּינִים סְפָרִים אָן קײַן
הַפְּסָדִים, וואס דאס איז דער גֶרעסְטער זְכוּת פֿון צְדָקָה
מִזְבֵּחַ זײַן אִידן זײַך אומקערן צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, און
בּוֹחֵר זײַן נָאר אִין דְּעם טוֹב.

שְׂטאַרְק זײַך און זײ פֿרײַלײַך, וועסטו זַעהן דו וועסט האָבן
גֵרוֹים הַצְלָחָה, ווי דער הַיִּלְיָגֶער רַבִּי הָאָט גַעזאַגְט
(סְפָר הַמִּדּוֹת אֹת שְׂמִחָה חֵלֶק ב' סִימָן א') מִי שֶׁהוּא שְׂמֵחַ תָּמִיד, עַל
יְדֵי זֶה הוּא מְצַלִּיחַ.

זאַלְסֵט הַאָבן אַ לַעֲכָטִיגֵן שַׁבָּת

תְּקַמֵּב

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ד' לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ד' אֱלוֹל ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַפְּחוּר ... גֵרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאָב דַּעֲרֵהאַלְטֵן דײַן לַאנְגַען פֿרײַווּן.

זאַלְסֵט זײַער אַכְטוּנג גַעבן נִישְׁט חֲבָר'ן זײַך מִיט שְׁלַעכְטֶע
חֲבָרִים אַזױ וועסטו נִיצוֹל ווערן פֿון אַלְעם שְׁלַעכְטֶם,

ווארום אָפּגעהיטן זאל מען ווערן אז מען פאלט אריין מיט
שְׁלֵעכטע חברים קען מען אראפגיין און שְׂאוּל תּחֲתִית
ומתחתיו, מען זעהט היינט דאס אסאך בַּחוּרִים זענען
ארויסגעגאנגען לְתַרְבוֹת רְעָה רחמנא ליצלן און דאס איז
נאר ווייל זיי האבן געהאלט שְׁלֵעכטע חברים, אזוי ווי מען
זעהט ווען עס איז דא א קעסטל מיט שיינע זיסע עפּעלעך,
ס'דארף דארטן אריינקומען נאר איין פארפּוילטע עפּל,
נעמט נישט לאנג אז אלע עפּעלעך ווערן פארפּוילט און
ווערעמדיג, איבערדעם דארף מען זייער זייער אכטונג געבן
מיט וועמען מען איז זיך מתחבר.

וואס הייסט א גוטער חבר? דער וואס ער קען מיך מחזק
זיין און שטארקן אין יראת שמים וכו', און מען
דערקענט דעם גוטן חבר פון זיין רעדן, ווארום פון רעדן
מיט א מענטש קען מען וויסן דעם גאנצן מענטש, אויב
ער רעדט שטענדיג נאר פון בורא כל עולמים און פון לימוד
תורה הקדושה, און שטארקן זיך אין תפלה בפּוּנָה וכו'
וכו', דאס איז א סימן אז דאס טראכט ער, אזוי ווי עס
שטייט (משלי ב' ו') "מפיו דעת ותבונה" פון דעם מויל פון א
מענטש קען מען וויסן וואס ער טראכט, און ווי דער
הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר חלק א' סימן ס"ו) דאס יעדע
מחשבה און געדאנק וואס דער מענטש טראכט מוז דורכגיין
דורך זיינע ליפן וכו', איבערדעם אויב ער רעדט שטענדיג
פון דעם בורא כל עולמים און פון תורה און פון תפלה,
דאס איז א גוטער חבר צו באהעפטן זיך צו איהם, אפער

אויב תְּחִילָה וְחַס מְעַן הָעֵרֶט פֿון אִיהֶם נִיבּוּל פֿה וְכוּ',
 גַּעֲמִינֶנּוּ רִיד וְכוּ', דַּאָרף מְעַן ווִיסֵן אַז דָּאס איז פֿאַרפּוֹלֵט
 אִינגאַנצן פֿון אִינעווייניג, און דער הַיִלִּיגער רַבִּי זָאגט (פֿאַר
 הַמִּדּוֹת אוֹת נִיבּוּל פֿה סִימָן א) מִי שֶׁמְדַבֵּר נִיבּוּל פֿה בְּיָדוֹעַ שְׁלֵבוֹ
 חוֹשֵׁב מַחְשָׁבֶת אָוֶן; וְוָארוֹם וְוָאס עַר טְרַאכֶט דָּאס רַעֲדֵט
 עַר, אִיבְעֵרְדֵעִם אַז מְעַן הָעֵרֶט אַ חֶבֶר הָאֵלֶט און אִיין רַעֲדֵן
 גַּעֲמִינֶנּוּ שְׁמוֹצִינֶנּוּ רִיד, דַּאָרף מְעַן ווִיסֵן דָּאס איז פֿאַרדַּאָרְבֵּן
 דוֹרֵךְ און דוֹרֵךְ, און פֿון אִיהֶם דַּאָרף מְעַן אַנְטְלוֹיפֵן אַזוֹי ווי
 מְעַן אַנְטְלוֹיפֶט פֿון פֿייעַר.

אִיבְעֵרְדֵעִם בְּעֵהֶט אִיךְ דִּיר זַייעַר, אויב דו ווִילֶסט הָאָבֵן
 אַ גוֹטֵן תְּכִלִּית אִין לְעַבְּן, אַנְטְלוֹיף פֿון שְׁלֵעֲכֶטֶע
 חֶבְרִים, וועט דִּיר שְׁטַענְדִּיג גוֹט זַיין.

זאַלֶסט הָאָבֵן אַ לְעַכְטִיגֵן טַאג און אַ פֿרִיילִיכֵן תְּמִיד

תקמוג

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ד' לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ד' אֱלוֹל ה'תשע"ב
 שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר
 אִיךְ הָאֵב דְּעֵרְהַאֲלֵטֵן דַּיִן בְּרִיוּ.

פֿאַלֵּג מִיר, דו זאַלֶסט נִישֶׁט הָאָבֵן קַיִן שְׂיִיכוֹת מִיט דִּי
 אֲלֶע שְׁלוֹם בֵּית מַאֲבְעָר'ס וְכוּ', וְוָארוֹם זַי מַאָבֵן
 מְעַר קאַלִיעַ ווי גוֹט'ס.

אִיין כָּלֵל דֶּאָרְפֶסטו וויסן אִין לְעֵבֶן, דָּאס מָעַן מוּז זײַן אִין
שְׂטוּב אַ ווּתְרֵן מִיט אַלְסְדִינג וכו', מָעַן טָאָר זײַךְ נִישְׁט
שְׂפֵאָרֵן אויף יַעֲדֵע זאךְ זאגן דוּקא פֶּאָרְקֶערט פֿון דָּאס ווייב
וכו', דָּאס גײט נִישְׁט אזוי, אַז מָעַן הָאָט חֲתוּנָה דאָרף מָעַן
וויסן אַז בײַדע זענען שוּתְפִים, גִּשְׁמִיּוֹת דאָרף מָעַן נֶאֱכַנְעֶבֶן
דָּאס ווייב, רוּחַנִיּוֹת דאָרף דָּאס ווייב נֶאֱכַנְעֶבֶן דַּעַם מֵאֵן,
אַ מֵאֵן הָאָט זײַךְ נִישְׁט אַרײַנצוּמִישֵׁן אִין דִּי גִשְׁמִיּוֹת פֿון זײַן
ווייב, דַּעַמְאָלֵט וועט עַר פּוֹעֵלֵן בײַ אִיר וואָס מָעַן דאָרף
נָאָר הָאָבֶן אִין רוּחַנִיּוֹת, צוּם בײַשְׁפִּיל, צִנִיעוֹת הִלְבוּשׁ וכו',
גײן אָפֿנֶעשְׂאָרֵן דִּי הָאָר נִישְׁט הָאָבֶן קײן שׁוּם בײַ-הָאָר,
מָעַן זאָל נִישְׁט גײן מִיט קײן קוֹרְצֵע אָדער עֲנַנְע קלײדער
וכו' ווי דִּי מֵאָדֶע פֿון דִּי עֶקְלִדִינֶע גוּים וכו' וכו', אַז מָעַן
גַּעַט נָאָךְ דָּאס ווייב וואָס זײַ דאָרף הָאָבֶן וכו', אִיז זײַ יִיעֵר
מִכְבֵּד דַּעַם מֵאֵן, אויב דוּ וועסט זײַךְ אזוי פִּירֵן, דוּ וועסט
זײַן אַ ווּתְרֵן און נִישְׁט קײן קמָצֵן, וועסט נִישְׁט שְׂפֵאָרֵן פֿון
אִיר קײן גַּעֲלֵט וכו', און דוּ וועסט אִיר נִישְׁט דַּעֲרַגײן דִּי
יָאָרֵן אויף יַעֲדֵן דֶּאָלְעֶר וואָס זײַ גַּעֲבֵט אויס וכו' וכו',
דַּעַמְאָלֵט וועסטוּ הָאָבֶן דַּעַם אָמֶתֵן שְׁלוֹם בֵּית, און דוּ
וועסט נִישְׁט דאָרפֿן גײן צו קײן שׁוּם שְׁלוֹם בֵּית מאַכֶּער'ס,
וואָרוּם דִּי אַלֶּע אִינְגַעלײט'לֶעך וואָס זײַ זענען עוּסֶק אִין
שְׁלוֹם בֵּית וכו' וכו', מִכָּל שֶׁבֶן דִּי וואָס זײַ גַּעַמֶּען גַּעֲלֵט
וכו' וכו', זײַ זענען פֿשוּטֶע פֶּאָרְעֶכֶּעס וכו', פֿשוּטֶע לײַדיגײַעֶר'ס
וכו', פֿשוּטֶע לְצִים וכו', זײַ שְׁפִילֵן זײַךְ דָּא מִיט נְפִשׁוֹת וכו',
זײַ שְׁפִילֵן זײַךְ מִיט גַּעֲפִילֵן פֿון טאַטֶע מאַמע פֿון בײַדע

צַדִּידִים וְוֹאס זײ הָאָבֶן זײַךְ מוֹסֵר נַפְשׁ גַּעוּוֹעֵן חֲתוּנָה מֵאָבֶן
 דִּי קײַנדער, ס'האַט זײ אָפּגַעקאַסֵט דִּי עֲלֵטֶעֶרן אַ וועלֵט
 מײַט גַעלֵט, זײ הָאָבֶן זײַךְ בַּא'חֻבּוֹת'ט פֿרִי חֲתוּנָה מֵאָבֶן דִּי
 יוֹנֵג פֿאַרפֿאַלֵק, עִם פֿאַסִירֵט אַז דִּי פֿאַרפֿאַלֵק הָאָבֶן צווישֵׁן
 זײַךְ אַ מײַס-פֿאַרשטענדעניש וְכו', און עִם אַיז נֶאָרמאַל,
 ווארום זײ קומען פֿון צוויי אַנדערע וועלֵטן, דאַרף מָען גײַן
 צו אַ צַדִּיק וְוֹאס עַר הָאָט גִישֵׁט קײַן שׁוּם אײַנטערעס פֿון
 גַעלֵט אָדער פֿבוֹד וְכו' וְכו', און פֿראַבִירֵט צו מֵאָבֶן בײַ זײ
 שְׁלוֹם בֵּית, און זײ אױפֿקלֶערן זאַבֶן וְוֹאס זײ הָאָבֶן גִישֵׁט
 גַעוויסֵט בײַז יַעצֵט, עִם אַיז גִישֵׁט קײַן בּוֹשָׁה, ס'אַיז גִישֵׁט
 קײַן בַּזײַן וְכו' וְכו', דִּי חו"ל זאַגן (פֿרֻכּוֹת ד.) דוֹד הַמֶּלֶךְ הָאָט
 גַעזאַגֵט וְאַנִי יָדִי מְלוּכָלוֹת בְּדָם וּבְשִׁפּוּר וּבְשִׁלְיָא בְּדִי לְמַהֲרָה
 אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ; דוֹד הַמֶּלֶךְ הָאָט זײַךְ גַעפֿאַרעט מײַט אַזעלֵכע
 פֿאַרפֿאַלֵקֶן און זײַךְ אָפּגַעגַעבֶן מײַט זײַ מײַט דִּי הַאֲקֵלֶסֶטע
 עַנְיָנִים וְכו', אַלעס בְּדִי מְטַהֵר זײַן אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ בְּדִי ס'זאַל
 זײַן שְׁלוֹם בֵּית, און מײַט דַעם וְוֹאס מָען גײַט צו אײַנגעלײט'לעך
 וְוֹאס זײ רופֿן זײַךְ שְׁלוֹם בֵּית מֵאַבְעֵר'ס וְכו' וְכו', זײ זַענען
 פֿשוֹטע גַלְצִים, מִפֿל שֶׁבֶן ווען זײ נַעמֶען גַעלֵט, זײ זַענען
 גִישֵׁט אײַנטרעסִירֵט אַז עִם זאַל זײַן שְׁלוֹם, זײ זַענען
 אײַנטרעסִירֵט אַז דִּי פֿאַרפֿאַלֵק זאַל קומען צו זײ וְוֹאס מָען,
 בְּדִי זײ זאַלן קענען פֿײַניגן דאַס פֿאַרפֿאַלֵק, און זײ גַעניסֵן
 פֿון דִּי עֲגַמֵת נַפְשׁ וְוֹאס עִם אַיז דאַ צווישֵׁן דִּי פֿאַרפֿאַלֵק
 וְכו' וְכו', מָען קען דאַס גִישֵׁט מִסְבִּיר זײַן בְּכַתְבּ, אָפּער
 דאַס אַיז אַ מַצִּיאוֹת וְכו' וְכו'.

איבערדעם פאלג דעם הייליגן רבי'ן וואס ער האט אונז
אָנגעזאָגט (שיחות הר"ן סימן רס"ד), אז א מענטש מוז
 מכבד זיין און טייער האלטן זיין ווייב. און ער האט געזאגט,
 "באטראכט זיך וויפיל צער און גרויסע יסורים ליידן די
 פרויען: צער העיבור, וְהלידה, וְהגידול, וכו', וכו', און עס
 קומט זיי זייער שווער אָן, איבערדעם דארף מען אויף זיי
 רחמנות האבן, און זיי ארויסהעלפן מיט וואס מען קען".
 און וויסן דארפסטו וויסן, ביי אונז איז א דיבור פון הייליגן
 רבי'ן קודש קדשים. איבערדעם זאלסטו זייער היטן און
 מקיים זיין דעם דיבור פון רבי'ן, זאלסט האלטן חשוב דיין
 ווייב, און זאלסט זיך מיט איר נישט ארום טענה'ן. ווארום
 וואס וויל זי פון דיר? זאלסט איר העלפן מיט די קינדער.
 איז וואס איז אזוי שווער? באטראכט זיך, סוף פל סוף איז
 דאס אויך דינע קינדער - לייג צו א האנט און העלף איר.
 און די חז"ל זאגן בפירוש (חולין פד:), לעולם יאכל אדם וישתה
 פחות ממה שיש לו, וילבש ויתכסה במה שיש לו, ויכבד
 אשתו ובניו יותר ממה שיש לו, שהן תלוין בו והוא תלוי
 במי שאמר והיה העולם; איך האף אז דו וועסט מיר פאלגן,
 וועט ווערן שלום בית ביי דיר אין שטוב, און דו וועסט
 האבן א לעכטיג לעבן.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג

תקמד

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר שופטים ד' אלול ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

איך וואונדער זיך זייער שטארק ווער האט אין דיר
 אריינגעלייגט דאס קלות הדעת וכו', דאס גרינגשעצן
 אז דיין ווייב מעג גיין אביסל אויפגעדעקט די האר וכו',
 און אין שטוב דארף זי בכלל נישט גיין צוגעדעקט וכו',
 איך ווייס נישט ווער האט דיך אויסגעלערנט אזא קלות
 וכו', דאס ערשטע זאך איז ווי מעג א פרוי אינגאנצן האבן
 אייגענע האר? ווען עס ווערט געברענגט בפירוש אין זוהר
 (נשא קכ"ה:) תונבא לייתי [א קללה זאל קומען] על שהוא פר
 נש [אויפן מענטש] דשבק לאנתתיה [וואס לאזט זיין ווייב]
 דתתחזי משערה דרישה לבר [זאל גיין אויפגעדעקט די
 האר, אדער מען זאל ארויסזעהן די האר] ודא הוא חד
 מאינון צניעותא דביתא [און דאס איז פון די יסודות פון
 די צניעות פון א פרוי אין שטוב] ואתתא דאפיקת משערא
 דרישה לבר [און א פרוי וואס זי דעקט אויף אירע האר]
 לאתתקנא ביה [זיך שיין מאכן מיט דעם] גרים מסכנותא
 לביתא [איז גורם ארימקייט אין שטוב] וגרים לבנהא דלא
 יתחשבון בדרא [און ס'איז גורם אז די קינדער זאלן נישט
 זיין קיין געלונגענע, און זיי זאלן נישט חשוב זיין] וגרים
 מלה אתרא דשריא בביתא [און עס איז גורם אז די סטרא

אחרא און די חצונים זאלן זיין אין דעם שטוב [מאן גרים
 דא [און ווער איז גורם די אלע צרות] שהוא שערא דאתחוי
 מרישה לבר. [די האר פון א פרוי וואס מען זעהט ארויס]
 ומה בביתא האי [און די אלע קללות רעדט זיך פון א
 פרוי וואס זי גייט אויפגעדעקט די האר אין שטוב] כל שכן
 בשוקא [און אונדאי און אונדאי ווען זי גייט אויפגעדעקט
 אויפן גאס מיט די האר] וכו'.

ליידער האט זיך אריינגעכאפט ביי אונז נאכאמאל די
 קלפה אז היימישע פרויען לאזן זיך וואקסן די
 האר, און זיי כאפן נישט וואסערע צרה זיי ברענגן אויף
 זיך און אויפן גאנצן הויז-געזונט, אויפן מאן, און אויף די
 קינדער, דאס ברענגט קריגעריי אין שטוב, און ארעמקייט,
 און פארשידענע מחלות.

עס איז באוואוסט אז דער הייליגער רבי מנחם מענדל פון
 רימאנוב זי"ע האט געזאגט אז די גאנצע גאולה איז
 תלוי אויף א האר וכו', און ער האט דאס מסביר געווען
 אז דאס גייט ארויף אויף ווען מען זעהט ארויס אפילו איין
 האר פון א פרוי, וואס דאס ברענגט אלע צרות און מען
 פארלענגערט די גלות, און ליידער האט זיך דאס אריינגעכאפט
 נאכאמאל צווישן די היימישע פרויען, אז זיי לאזן זיך וואקסן
 די אייגענע האר, וואס דאס איז גאר א גרויסער זינד.

ווער געדענקט דען נישט די דרשות ביי יעדן פל גברי
 נאכט וואס דער הייליגער סאטמאר רב זי"ע בעל

"דְּבָרֵי יוֹאֵל" הָאֵט גְּעוויינט און פֿאַרפֿירט פֿאַר די פֿרויען אז זיי זאלן זיך אָפֿשעֶרן די ביי-האַר, און ער האט זיך געבעטן ביי די פֿרויען זיי זאלן רחמנות האָבן אויף זיך און אויף זייערע קינדער, און זיי זאלן זיך אָפֿשעֶרן די האַר, ווייל דאָס איז זייער אַ האַרבע זאך, נישט ווי מען מיינט אז עס איז אַ פֿשוטע חומרא, נאַר מען דאַרף געדענקן אז דער זוהר הקדוש שעלט אַ פֿרוי וואס מען זעהט ארויס אויף האַר, און אויף דעם טאַר נישט דער מאן איינגעבן און זיין אַ ווּוּתָרן, נאַר ער דאַרף זיך עקשנ'ען זיי זאלן נישט גיין מיט אייגענע האַר, און אזוי אויבעט זיי זאלן נישט גיין מיט אויפֿפאלענדע קליידער.

איבערדעם בעהט אײַך דיר זייער שטאַרק, לייג אַריין די ווערטער טיף אין האַרצן, איידער דו וועסט מיט דיין אייגענע הענט פֿאַרברענען דיין הויז וכו', די קינדער לערנען זיך זייער שנעל אָפּ פֿון די מאַמע, ופֿרֿט טעכטער, ווי די חז"ל זאָגן (פֿתּוֹבוֹת סג.) וְהֵינּוּ דְאִמְרֵי אִינְשֵׁי, רחילא בְּתַר רחילא אַזלא, פֿעוֹבְדֵי אִמָּה פֿךּ עוֹבְדֵי בְּרֵהּא; אײַךּ האַף אז די ווערטער וועט אַריינגיין גוט אין דיין האַרץ, און דו וועסט זיך טוישן אינגאַנצן.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאַג

תקמה

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר שופטים ד' אלול ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זאלסט וויסן דאס א ברסלב'ער חסיד איז נאר דער וואס פאלגט דעם הייליגן רבי'ן און פראבירט מקיים צו זיין יעדע שיחה וואס ער האט געזאגט וואס עס ווערט געברענגט אין "שיחות הר"ן" און אין "חיי מוהר"ן", וואס דאס איז די שיחות וואס דער הייליגער רבי נתן האט פארצייכנט פון דעם הייליגן רבי'ן, נישט אראפנעמען, און נישט צולייגן, נאר מקיים זיין אזוי ווי עס שטייט דארטן. אזוי ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן סימן שנ"ח), אז "מיט יעדע שיחה זיינע קען מען זיין אן ערליכער איד אזוי ווי איך מיינ איין גוטער איד"; דעריבער ווער עס וויל זיך רופן אויפן הייליגן רבינ'ס נאמען "ברסלב'ער חסיד" דארף זיין קודם א בקי אין דעם הייליגן רבינ'ס שיחות פון ספר "שיחות הר"ן" און "חיי מוהר"ן" ישר והפוך און הפוך וישר, און מען זאל זיך נישט לאזן נארן. ווי דער הייליגער רבי זי"ע האט געזאגט (שיחות הר"ן סימן נ"א) "עטין זאלט זיך נישט לאזן נארן, די וועלט נארט ענק". מען רעדט שוין נישט ווי די רבי האט געבעטן יעדן איינעם פון זיינע תלמידים ער זאל לערנען און חזר'ן זיין הייליגן ספר "ליקוטי מוהר"ן" ביז ער זאל עס קענען אויסענווייניג.

מֵעַן דַּאָרף זײַער אַכטונג געבן פֿון די אזוי גערופֿענע
מְנַהִיגִים'לעך אין בְּרִסְלֵב, וואס זיי לערנען מיט בְּחֹרִים
און אינגעלייט פֿאַרקרימטע וועגן וכו' וכו', א פֿלל גִּדּוּל
זאַלסטו האָבן, וואס עס ווערט נישט געברענגט אין ספֿרי
"שיחות הר"ן" און אין "חיי מוהר"ן" איז אלעס שטותים
און הבלים און אייגענע דמיונות.

אײַך האָף דו וועסט אליין פֿאַרשטיין, וועט דיר גוט זיין
אויף די וועלט און אויף יענער וועלט, ווארום וויסן
זאַלסטו וויסן, אויב עס איז נישטא תּוֹרָה איז נישטא גאַרנישט,
א איד מוז יעדן טאג לערנען אַבִּיסֵל חוּמֵשׁ מיט רש"י פֿון
די וואַכעדיגע סְדֵרָה, אפֿאַר פֿרָקִים מִשְׁנֵיזוֹת פֿסֵדֶרן, און לְכֹל
הפֿחות א דף גמרא יעדן טאג וואס דאס היט אפֿ דעם
מֵעַנְטֵשׁ פֿון אלעם שְׁלֵעֲכֵטִים, אויכעט דאַרף מֵעַן לערנען
זײַער אַסאַך הִלְכָּה, און דער הייליגער רבֿי האט געזאָגט
(שיחות הר"ן סימן כ"ט) דאס יעדער איד מוז לערנען יעדן טאג
הִלְכָּה; ווארום וויפֿער מֵעַן טֵרעט אפֿ חס וְשָׁלוֹם פֿון שוֹלְחָן
ערוך וכו', קען מֵעַן אַראַפֿנידערן אין אַפֿגֿרינד וכו' וכו',
ביים הייליגן רבֿין איז געווען דער עיקר 'תּוֹרָה' און 'תּפֿלָה',
געדענק דאס גוט, וועט דײַך קיינער נישט קענען פֿאַרפֿירן,
וְדִי לְחַבִּימָא.

זאַלסטו האָבן א לעכטיגן טאג און א פֿרייליכן תּמיד

תקמו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ לְסֵדֶר שׁוֹפְטִים ו' אֶלּוּל ה'תשע"ב
 שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר
 אִיךָ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטָן דִּיין לְאַנְגְּעֵן בְּרִיוּן.

זְאֲלֵסְט זְעָהָן צו זיין ראש השנה אין אומאן, אזוי ווי דער
 הייליגער רבי האט געבעטן דאס יעדער איינער
 וואס ער גלייבט אין איהם, נישט נאר ער אליין זאל קומען
 צו איהם אויף ראש השנה אין אומאן, נאר ער זאל אויסרופן
 דאס יעדער איינער אן א אויסנאם זאל זיין ביי איהם אויף
 ראש השנה, ראש השנה איז דער טאג וואס מען איז דן
 דעם מענטש אויף א גאנץ יאר, איבערדעם דארף מען
 האבן א גרויסער אדוואקאט וואס וועט מלמד זכות זיין
 אויף אונז, און ער וועט אונז ארויסנעמען פון אלע שלעכטע
 גזירות וכו', און דאס איז דאס גרויסקייט פון זיין ראש
 השנה ביים הייליגן רבי'ן אויף ראש השנה, די חז"ל זאגן
 (ראש השנה ח:) בְּרֵאשִׁי הַשָּׁנָה גִּידוֹן מַה יִהְיֶה בְּסוֹפוֹ; דָּאס הייסט,
 ראש השנה איז דער יום הדין וואס מען איז דן די גאנצע
 בריאה וואס עס וועט זיין מיט יעדן איינעם באזינדרע אין
 דעם יאר וואס עס קומט וכו' מי לחיים מי למוות וכו', מי
 בתניקה ומי בשריפה וכו', און אזוי זאגן אויך די חז"ל (פיצה
 ט"ז.) כָּל מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִים מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה; דָּאס
 הייסט אז מען שרייבט אפ פאר יעדן מענטש דעם באדזשעט
 פאר א גאנץ יאר, איבערדעם דארף מען האבן א גרויסן

אֲדוּוּאָקָאט וואס ער קען מַמְלִיץ טוב זיין פֿאר אונזערט
וועגן, און דאס איז דער הייליגער רבי, וואס ער האט
געזאגט אז דער פֿאשעפֿער ווייסט אז נאר איך ווייס וואס
ראש השנה איז, און דער גאנצער וועלט איז תלוי אין מיין
ראש השנה וכו', ווען מען הערט אזעלכע ווערטער איז שוין
נישטא וואס צו טראכטן וכו', מען נעמט דעם פֿעקל און
מען פֿארט אויף ראש השנה צו הייליגן רבי'ן אין אומאן.

ליידער ליידער א גאנץ יאר איז געווען זייער א שווער
יאר, מענטשן האבן פֿארלארן די פֿרנסות וכו',
מענטשן זענען נישט געזונט געווארן לא עלינו וכו', וויפֿיל
קינדער זענען ארויס לתרבות רעה רחמנא לישזבן וכו', און
נאך אן א שיעור צרות און יסורים וואס מענטשן מאכן
מיט וכו', און דאס קען מען אלעס אויסמיידן און פֿאררעכטן
וכו' וכו', אז מען קומט צום הייליגן רבי'ן אויף ראש השנה
אין אומאן, איבערדעם פֿעהט איך דיר זייער שטארק דו
זאלסט נישט זיין קיין בטלן, דו זאלסט קומען אויף ראש
השנה אין אומאן צום הייליגן רבי'ן.

קוק נישט אויף געלט פֿאר שפֿעזן וכו', ווארום דער הייליגער
רבי האט געזאגט איך האב שוין אויסגעקוקט פֿאר
יעדן איינעם ער זאל האבן די שפֿעזן אהין און צוריק וכו',
געלט טאר נישט זיין קיין מניעה, מען קען פֿארגן, און דער
בורא פֿל עולמים וועט איהם העלפֿן ער וועט עס קענען
פֿאצאלן, מען קען זיך נישט פֿארשטעלן דאס גרויסקייט
פֿון זיין ביים הייליגן רבי'ן אויף ראש השנה וואס ער האט

צוֹנְעֵזאָגט פֿאַר יעדן איינעם צו געבן גרויסע מתנות, אז
וואויל איז דעם וואס ער האט שכל און פֿרעגט נישט קיין
קשיות, און ער האט נישט קיין ספיקות וכו' וכו', און קומט
צו פֿאַרן אויף ראש השנה אויף אומאן.

דער בורא פֿל עולמים זאל אונז געבן געזונט מיט לעבן,
מען זאל זוכה זיין אַנקומען אויף ראש השנה צום
הייליגן רבי'ן אין אומאן.

זאַלסט האבן א לעכטיגן שבת

תקמוז

בעזרת השם יתברך יום ו' ערב שבת קודש לסדר שופטים ו' אלול ה'תשע"ב

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוֹר ... גְּרוֹ יְאִיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

דו קענסט זיך נישט פֿאַרשטעלן ווי איך פֿריי זיך דאס דו
האסט שוין דורכגעלערנט דעם פונף און פופציגסטן מאל
ששה סדרי משנה, דאס איז אזא זכות וואס מען קען נישט
מסביר זיין, און אויכעט וואס דו האלסט שוין דעם אכט
און אכציגסטן מאל חזרון מסכת תענית, און דער בורא פֿל
עולמים זאל דיר העלפן בזכות דעם זאל אלסדינג פֿאַרראכטן
ווערן, ווארום די חז"ל זאגן (ירושלמי ראש השנה פרק ד' הלכה ח') בליין
שקבלתם עליכם עול תורה מעלה אני עליכם פֿאילו לא
חטאתם מימיהם; א מענטש וואס איז נכשל געווארן מיט

וואס ער איז נכשׁל געווארן מיט אַזעלכע האַרבע זינד וכו' וכו', אויב ער נעמט אויף זיך דעם עול פון תּוֹרָה, איז איהם דער בורא פֿל עולמים מוחל, און עס ווערט אלעס אפגעווישט אזוי ווי ער וואלט גארנישט געזינדיגט.

איבערדעם יעדער בחור וואס ווייסט דאס ער איז פיל מיט חטאות געוורים וכו', דאס ערשטע זאך זאל ער נעמען אויף זיך חזון מסכת תענית הונדערט און איין מאל, וואס דאס וועט איהם זיין א גרויסער טובה בגשמיות וברוחניות, ווארום דער תורה הקדושה פארברענדט אלע קליפות וואס דער מענטש האט באשאפן מחמת זיינע זינד, דער אריז"ל האט געזאגט דאס אויף יעדן געוויסן זינד דארף מען פאסטן אזויפיל און אזויפיל תעניות וכו', אבער אויב האבן נישט קיין פח צו פאסטן אזויפיל, ובפרט דאס אונזערע זינד זענען אזויפיל וכו' וכו', איבערדעם איז ראטזאם צו חזון מסכת תענית על פל פנים הונדערט און איין מאל.

אויך איז זייער גוט פאר די נשמה צו לערנען און זאגן אסאך פֿרקים משניות, וואס עס איז נישטא קיין גרעסערע זאך פון לימוד משניות, ווארום משנה איז די אותיות נשמה, און עס ווערט געברענגט (מדרש תלפיות) דאס אשר בן יעקב זיצט על פתחו של גיהנום און ווען א מענטש האט געלערנט אסאך משניות לאזט ער אים נישט אריין גיין אין גיהנום ער זאגט זיי 'דער מענטש באלאנגט צו מיר', און דער הייליגער חיד"א ז"ל ברענגט (פני דוד ויחי) אז דאס איז מרומוז אין פסוק (בראשית מט) "מאשר שמנה לחמו"

שְׁמִנָּה איז די אותיות משנ"ה, אֲשֶׁר בֶּן יַעֲקֹב איז מְמוּנָה
אויף דער וואס ער לערנט משניות.

אײַבערדעם אויב דו ווילסט זיך ארויסרייסן פון די טומאָה
וואס דו ביסט אריינגעפאלן אין דעם, זאלסטו
זען צו זאגן זייער אסאך משניות בסדרן דייקא, און זאלסטו
ענדיגן א פֿרק נאך א פֿרק, א מִסְכָּתָא נאך א מִסְכָּתָא, ביז
דו וועסט ענדיגן ששה סדרי משנה, דאן זאלסטו אנהויבן
נאכאמאל, און אזוי זאלסטו טון דיין גאנץ לעבן, לערנען
אסאך אסאך משניות, ווארום די חז"ל זאגן (פֿתְּחִילֵינוּ מִבְּנֵי
אֶתְּהָ מוֹצֵא מִלְּחֻמָּתָהּ שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי שֵׁשׁ בְּיָדוֹ חִבְלֹת
שֶׁל מִשְׁנָה; דַּעַר וְוַאֲס לְעֵרְנֵט אִסְאָךְ מִשְׁנֵיִת דַּעַר אִיז זֹכֶה
אֲרִינְצוֹנִיין טיף טיף אין די תורה הקדושה; ווידעראום זאגן
די חז"ל (בְּכָא מְצִיעָא לֵג.) וְלַעֲוֹלָם הָוִי רַץ לְמִשְׁנָה יוֹתֵר מִן גְּמָרָא;
זאלסטו שטענדיג לויפן צו די משניות מער ווי צו די גמרא;
ווארום אז א מענטש לערנט אסאך משניות, עפנט זיך אים
דער קאפ ער זאל קענען פארשטיין נאכדעם די גמרא, און
אויסערדעם דורכדעם וואס מען לערנט משניות איז מען
מְקַרֵב די גאולה, ווי די חז"ל זאגן (וַיִּקְרָא רַבָּה פְּרָשָׁה וְ סִימָן ג) אין
כָּל הַגְּלוּיֹת הִלְלוּ מִתְּפִנְסוֹת אֵלָא בְּזִכּוֹת מִשְׁנֵיִת; אײַבערדעם
זאלסטו לערנען זייער אסאך משניות, אפילו דעם זאגן משניות
איז מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ.

אײַךְ האף צום בורא כָּל עוֹלָמִים דאס דו וועסט זיך
ארויסדרייען פון דעם ביטערן פֿעקל וכו' וואס דו
ביסט אריינגעפאלן אין דעם, און דו וועסט זוכה זיין צו

מֵרַעְפֵּן אַ גּוֹטְטן שִׂידוּף, און דו וועסט אויפבויען א גליקליך
שְׂמוּב, וואס עס וועט זיין א מישפן פאר די שְׂכִינָה.

אײך פֿעט דײך זײער דו זאָלסט זײך צוגעוואוינען זײך אויסצורעדן
צום בורא פֿל עולמים אויף פֿראסט אידיש, און זײך
אויסגיטן דאס גאנצע הארץ צו איהם, ווארום עס איז נישטא
קײן גרעסערע זאך ווי תּפֿלה, ווען א איד קומט צום בורא
פֿל עולמים און פֿעהט איהם וואס ער דארף האבן וכו',
און מכל שפן ווען ער פֿארנוואסערט דאס תּפֿלה מיט הייסע
מֵרַעְרֵן וכו', דאס פֿרעכט דורך אלע פֿארמאכטע טויערן
וכו', און דער בורא פֿל עולמים איז איהם מקבל מיט גרויס
שמחה און נחת.

שְׂטאַרַק זײך און מאַך א גײע התחלה, און זאָלסט געדענקן,
וואס איז געווען איז געווען וכו', און פון היינט אָן
הײבט זײך אָן א גײער חשבון.

זאָלסט האבן א לעכטיגן שבת

תְּקוּמָה

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר פי תצא ט' אלול ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברה היקר לי מאד ... גרו יאיר

אײך האב דערהאלטן דיין בריוו.

אײך האב נישט קײן ווערטער דיר מסביר צו זיין דעם
גרויסן זכות וואס דו האסט מוזפה צו זיין את הרבים,

ווארום די תז"ל זאגן (יומא פו.) פל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו; דער בורא פל עולמים וועט דין צוריק באצאלן בפל בפליים באין ערך וכו', ווארום אז מען איז מזכה א איד מיט איין הרהור תשובה מאכט דאס א גרויס רעש אין הימל, און מכל שכן אז פון דעם הרהור תשובה נעמט זיך דער מענטש אין די הענט אריין און ער ווערט ערנסטער, סיי מיט זיין יראת שמים סיי מיט זיין דאווענען און סיי מיט זיין לערנען וכו', וכו', איז שוין געווען אלעס בדאי, איבערדעם שטארק זיך און פאל נישט אראפ ביי דיר, דער בורא פל עולמים וועט דין אונדאי נישט פארלאזן, און דו וועסט נאך זעהן גרויסע ישועות אין דיין לעבן וואס ער וועט מיט דיר טוהן.

איך בעהט דין זייער טוה אלעס אין דער וועלט דו זאלסט זיין פרייליך, באטשע איך ווייס דאס עם קומט דיר אן זייער זייער שווער וכו' פון די אלע בלבולים וואס עם גייט אויף דיר דורך וכו', פונדעסטוועגן זאלסטו געדענקן וואס דער תנא זאגט (אבות פרק ה) לפום צערא אנרא; יעדער דבר שבקדושה וואס עם קומט אן שווער, לויט ווי דער מענטש איז זיך מתגבר אויף די שוועריקייט אזא שכר באקומט ער, און עם ווערט געברענגט אין ספר "פלא יועץ" (אות שמחה) דאס די שווערסטע זאך פאר'ן מענטש, איז צו זיין פרייליך וכו', און בפרט ווען דער מענטש איז בטבע א פארביטערטער וכו', און אויב ער גייט זיך צו זיין פרייליך אזוי באקומט ער זיין שכר, איבערדעם נעם זיך אין די הענט אריין, און דו

זאַלסט שטענדיג פרייליך זיין, און גיין מיט א לעכטיג פנים,
וועסטו זעהן דאס אלע ברכות וועלן חל זיין אויף דיר.
זאלסט האבן א לעכטיגן תמיד

תקמט

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר פי תצא ט' אלול ה'תשע"ב
שלום וברכה אל האברך הנקר לי מאד ... גרו יאיר
איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זאלסט וויסן, אויף דעם עולם גייט איבער אויף יעדן איינעם
שווערע און ביטערע נסיונות וכו', ובפרט אין קדושה
וכו', אבער דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט דאס
א איד טאר זיך נישט מייאש זיין, און פון די גידריגסטע
פלעצער וואס ער איז דארטן אריינגעפאלן וכו', קען ער
ארויסגיין. און ער האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב)
אם אתה מאמין שיכולים לקבל תאמין שיכולים לתקון;
מיט דעם וואס דו ביסט צובראכן ווייזט דו דאך אז דו
האסט אמונה אין בורא כל עולמים און דו שפירסט אז דו
האסט געטוהן עפעס וואס איז אקעגן זיין רצון וכו', זאלסטו
גלייבן אז עס ניצט תשובה, און דער בורא כל עולמים
קוקט ארויס אויף יעדן אידיש קינד ער זאל צוריק קומען
צו איהם, ווי די חז"ל זאגן (פסחים קיט.) ידו של הקדוש ברוך
הוא שפרוסה תחת כנפי תחיות כדי לקבל בעלי תשובה
מיד מדת הדין.

אִיבְעֶרְדֶּעם פֿאַרְליר זיך גיִשט, דער הייליגער רבי האט
 געזאגט פאר אונזערע לייט וואס האט איר
 צו זארגן אז איך גיי פאר אייך וכו' וכו', נאר ער האט
 געבעטן מען זאל איהם פאלגן, מען זאל יעדן טאג זיך
 צוגעוואוינען גיין אין א פלאץ וואו קיינער איז גישטא, און
 זיך אויסרעדן דאס הארץ פאר איהם אויף פראסט אידיש,
 און וואס עס דריקט איהם זאל ער אלעס אויסדערציילן
 פאר איהם, ווארום תפלה איז זייער חשוב ביים בורא פל
 עולמים ובפרט ווען א איד וויינט זיך אויס פאר איהם זיין
 ביטער הארץ רירט ער זיך גישט אנועק פון דארטן ביז
 דער בורא פל עולמים איז איהם מוחל, ווי די תו"ל זאגן
 (תורת כהנים בחוקות) אמר הקדוש ברוך הוא, שמיך שיהם מתוודים
 על עוונותיהם מיד אני חוזר ומרחם עליהם שנאמר (ויקרא
 כ"ו) "והתודו את עונם ואת עון אבותם במעלם אשר מעלו".

אִיבְעֶרְדֶּעם זיי גישט קיין בטלן, גיי יעצט אין א פלאץ
 וואו קיינער איז גישט, און רעדט זיך אויס
 דאס הארץ צום בורא פל עולמים, און דערצייל איהם וואס
 האט דיך געברענגט צו די שווערע זינד וכו' וכו', און ער
 וועט דיך אונדאי מוחל זיין, און דער רמב"ם זאגט (פרק א'
 מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות שבתורה בין עשה בין לא
 תעשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בודון בין בשגגה
 כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל
 ברוך הוא שנאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו ונו"
 "והתודו את חטאתם אשר עשו" זה וידוי דברים, וידוי זה

מְצוֹת עֲשֵׂה בִיצַד מִתּוֹדוֹן, אֹמֵר אָנָּה הַשֵּׁם הַטְּאֵתִי עֲוִיתִי
פִּשְׁעֵתִי לְפָנֶיךָ וְעֲשִׂיתִי כֶּךָ וּכְךָ וְהָרִי נַחֲמֵתִי וּבּוֹשֵׁתִי בְּמַעֲשֵׂי
וְלַעֲוָלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדַבֵּר זֶה וְזֶהוּ עֵיקָרוֹ שֶׁל וִידוּי, וְכָל
הַמְרָבָה לְהִתְוֹדוֹת וּמְאָרִיךְ בְּעֵינָיו זֶה הָרִי זֶה מְשׁוּבָח; זַעֲהֵט
מָעַן פּוֹן דָּעַם דָּאָס גְּרוֹיֶסקֵיט ווען אַ אַיִד רַעֲדֵט זִיךְ אוֹיִם
דָּאָס הָאָרֶץ פֶּאָר'ן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, און עַר אִיז זִיךְ מִתְוֹדָה,
אִיז עַר זַיַּיעַר חָשׁוּב בִּי אֵיהֶם, און דַּעַר הַיִּלְיִגֶער רַבִּי זְאָגֵט
(ליקוּטֵי מוֹחֵר'ן חֶלֶק א' סִימָן ד') דָּאָס ווען אַ מְעַנְטֵשׁ זִינְדִיגֵט ווערן
אַרִיִּינְגֶעקְרִיבֵט זַיַּינע זִינְד אִין זַיַּינע בִּינְעֶער, און זַיַּי זַענען זִיךְ
נוֹקֵם אִין אֵיהֶם וְכוּ', אַפֶּער ווען עַר אִיז זִיךְ מִתְוֹדָה פֶּאָר'ן
בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים גַּיַיעַן אַרוֹיִם דִּי זִינְד פּוֹן זַיַּינע בִּינְעֶער וְכוּ',
בִּיז עַר שְׁפִירֵט דָּאָס לְעִכְטִיגִקֵיט פּוֹן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים,
אַיַבְעֶרֶדעם זַיַּי גַּיַישֵׁט קִיִּין בְּטִלָּן, קַעַר זִיךְ אוֹם צוֹ אֵיהֶם,
און רַעֲדֵט צוֹם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, וועסֶטוּ זַעֲהֵן אַז עַם וועט
זִיךְ אַלעס אַיַבְעֶרֶדֶרִיעַן לְטוֹבָה, דוּ וועסֶט נֶאֱדָךְ זַיַּיִן אַ
גְּלִיקְלִיכֶער מְעַנְטֵשׁ.

דַּעַר הַיִּלְיִגֶער רַבִּי הָאָט גַּעזְאָגֵט (ליקוּטֵי מוֹחֵר'ן חֶלֶק א' סִימָן ס"א)
אַזוֹי ווי אַ אַיִד דַּאָרף הָאָבֵן אַמוֹנָה אִין בּוֹרָא כָּל
עוֹלָמִים, אַזוֹי דַּאָרף אַ אַיִד הָאָבֵן אַמוֹנָה אִין זִיךְ אַז עַר
אִיז אַיַבְעֶט חָשׁוּב און טַיַיעַר בִּיִּים פֶּאַשְׁעֶפֶער פּוֹן דַּעַר
וועלֵט, אַיַבְעֶרֶדעם זַיַּי גַּיַישֵׁט צוּבְרָאכֵן, זַעֲהֵן זִיךְ צוֹ דַּעֲרֵהאַלְטֵן
וועט דִּיךְ גוֹט זַיַּיִן שְׁטַענְדִיג.

זַאֲלֶסט הָאָבֵן אַ לְעִכְטִיגֵן תּוֹמִיד

תקנ

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֵדֶר פִּי תִצַּא ט' אֱלוֹל ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר
אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלִטֵּן דִּיִּין לֵאנְגֵעֵן בְּרִיוּוּ.

אִיךְ ווייס נישט פֿאַרְוואָס דו דאַרְפֿסט קוקן אויף יענעם,
דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט א וועג
אויפן פֿסוק (חזקאל ל"ג) "אֶחָד הָיָה אֲבָרָהֶם", אֲבָרָהֶם אָבִינוּ
הָאֵט גַּעדינט דעם בורא פֿל עולמים מיט בְּחִינַת 'אֶחָד', עַר
הָאֵט קיינמאל נישט געקוקט אויף אן אנדערן, דער גאַנצער
וועלט האט געדינט עבודה זרה און נאר אֲבָרָהֶם אָבִינוּ
הָאֵט מִפֿרָסֶם געווען דעם בורא פֿל עולמים פֿאַר די גאַנצע
וועלט, און ער האט זיך מוסר נפֿש געווען אויף קידוש
הַשֵּׁם, מֵעַן הָאֵט אִים מְנַסֶּה געווען אויספֿראַבֿירט מיט
שְׁווערע ביטערע נסיונות און ער איז בייגעשטאנען די נסיונות.

א איד טאר קיינמאל נישט קוקן אויף יענעם וכו', און
מפֿל שפֿן נישט נאַכמאַכֵן יענעם וכו', נאַכמאַכֵן איז מֵעַן
אזוי ווי א קוף א מאלפֿע (מאַנקי בִּלְע"ז), די בעלי מוסר
זאָגן דאָס אויב איינער מאַכט נאָך יענעם איז ער צונגעגליכנט
ווי יענער פֿערד וכו', א גוי האט א פֿערד און וואָגן, און
א הונט. אמאל האט זיך דער פֿערד מִקְנֵא געווען אין דעם
הונט פֿאַרְוואָס דער הונט איז ביים גוי אַזא גרויסן מיוחס
ער דרייט זיך ארום ביי איהם אין שטוב, מֵעַן גלעט איהם
מֵעַן געט איהם צועסן די בעסטע עסן, און ער טאַנצט ארום

אין שטוב, און ער זעצט זיך אויפן בעט פון זיין בעל הבית
 וכו' וכו', און איך פערד מוז שלעפן אזא שווערן וואגן, ווינטער
 ווען ס'איז קאלט, זומער ווען ס'איז הייס, און איך באפ נאך
 אריין שלעב פון זיין קאנטשיק וכו', און צום סוף געט מען
 מיר עסן שטרוי, און איך דארף שלאפן אין שטאל וכו',
 פרעגט ער זיך, וואס וועט זיין אז איך וועל נאכמאכן דעם
 הונט? און אומר ועושה ער גייט אריין אין די דירה פון דעם
 גוי, און טאנצט ארום און וויל נאר ארויפטערעטן אויפן בעל
 הבית ער זאל זיך מיט איהם שפילן וכו', און פארשטייט
 זיך אז דער גוי מיט זיין גאנצע הויז-געזונט האבן גענומען
 שטעקענעם און מען האט איהם אנגעהויבן צו שלאגן מכות
 רצה און ארויסגעווארפן פון די דירה, און ער איז נאך אלץ
 פארוואונדערט וואס בין איך אנדערש פון דעם הונט? אזוי
 איז יעדער מענטש מקנא א צווייטן, ער זעהט זיינע תנועות
 משונות פרופירט ער איהם נאכצומאכן וכו', און דערווייל
 ווערט ער א געשפאט און א געלעכטער אין יעדן איינעם'ס
 אויגן וכו', א מענטש דארף שטענדיג דינען דעם בורא פל
 עולם מיט זיין נקודה, נישט קוקן אויף יענעם, און אוודאי
 נישט נאכמאכן יענעם, אז נישט האט ער א פנים ווי דער
 פערד וואס וויל נאכמאכן דעם הונט וכו'.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א סימן ל"ד) דאס
 יעדער איינער האט א נקודה וואס דער צווייטער
 האט נישט, און איינער קען נישט נאכמאכן יענעם, און ער
 דארף זיך פרייען מיט זיין נקודה, נישט נאכמאכן יענעם,

ליידער איז היינט אזא מצב וואס מענטשן מאכן נאך א צווייטן וכו', און צום סוף האט מען גארנישט וכו', יעדער איד דארף וויסן אז זיינע תנועות און זיין דרך איז חשוב ביים בורא פל עולמים, נישט נאכמאכן יענעם, אז מען גייט אויף דעם וועג פון "אחד ה'יה אברהם" האט מען גרויס הצלחה, מען דארף נישט נאכמאכן קיינעם נישט וכו', א מענטש דארף וויסן אויב זיין קאפ לייגט ער אריין שטענדיג ביי יענעם'ס קאפ, בלייבט ער אן א קאפ וכו', און יעדער באקומט צוויי קעפ וכו', דאס איז א גרויסער דמיון נאכצומאכן אלע תנועות און פאקסן וואס מען זעהט ביי יענעם, און בפרט ווען יעדער ליידט אויף די גערוון וכו', און מען מיינט אז עס איז א גרויסע עבודה זיך צו ווארפן מיטן אקסל וכו', מיט די הענט, מיט די פיס וכו', פארגלאצן די אויגן וכו', דאס איז אלעס איין גרויסער דמיון, דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר חלק ב' סימן פ"ו) ווען א מענטש האט נישט קיין אמונה מוז ער טוהן שווערע ביטערע עבודות, און ער מיינט אז מיט דעם וועט ער קענען כאפן מלאכים וכו', אבער ווען א מענטש האט אמונה קען ער דינען דעם בורא פל עולמים נארמאל אן קיין שום פאקסן, אז וואויל איז דעם וואס ער פאלגט דער הייליגער רבי און גייט מיט זיין וועג, וועט איהם שטענדיג גוט זיין.

זאלסט האבן א לעכטיגן תמיד

תְּקַנָּא

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֵדֶר כִּי תֵצֵא ט' אֱלוֹל ה'תשע"ב
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר
אֵיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵא לְטָן דִּיִּין בְּרִיוּוּ.

אֵיךְ פְּרִי זֵיךְ זַייער וואס דו האסט זיך גענומען זאגן יעדן
טאג אסאך פֿרקים משניות בסדרן, דאס וועט דיך
ארויסהעלפן ארויסגיין פון דיין פינסטערניש, עס איז ביי
מיר א גרויסער שמחה אז דו האסט שוין דורכגעזאגט דעם
צוואנגיגסטן מאל ששה סדרי משנה, יעצט זאלסטו אנהייבן
אויכעט זאגן אסאך דפין גמרא בסדרן, אנהייבן ברכות און
אזוי גיין פון מסכתא צו מסכתא, ביז דו וועסט ענדיגן ש"ס,
מען זאגט נאך פון דעם גרויסן גאון רבי יוסף ענגיל זצ"ל
דאס ער האט געזאגט, איידער איך האב אנגעהויבן צו
לערנען בעיון ש"ס, האב איך דורכגעזאגט שנעל פערציג
מאל ש"ס אן רש"י און אן תוספות, און איך האב אליין
געזאגט פֿשט אין די גמרא, און הערשט נאכדעם האב איך
אנגעהויבן צו לערנען גמרא רש"י מיט תוספות בעיון, און
מתדוש געווען חידושים; אזוי אויכעט דערציילט מען נאך
פון דעם גרויסן גאון דער מהרש"ם (רבי שלום מרדכי מפערזאן זצ"ל)
דאס ער האט דערציילט דאס איידער ער איז געגאנגען
נעמען סמיכה פון דעם וועלט'ס גאון רבי שלמה קלוגער
זצ"ל האט ער איבערגעחזרט צוויי הונדערט מאל ד' חלקי
שולחן ערוך נאר מחבר רמ"א, און דער גאון רבי שלמה

קְלוּגְעֵר וְצ"ל הָאֵט אִיהֶם אָנְגֶּעזאָגט עֵר זאל שְׂטענדיג חוֹרֵן
 ד' חֲלָקֵי שׁוּלְחָן עֵרוּךְ מִחֲבֵר רַמ"א, כְּדֵי עֵר זאל גַּעֲדֵעֵנְקֵן
 יַעֲדֵן סִימֵן פֿון וואָס עֵס רַעֲדֵט זיך, און נֶאכְדַעַם אז מָעַן
 לְעֵרְנֵט טוֹר בֵּית יוֹסֵף און שׁוּלְחָן עֵרוּךְ מִיט דֵי מְגִינִים וְכוּ'
 וועט דאָס גְּרִינגֶער זײַן צו גַּעֲדֵעֵנְקֵן, און דאָס איז דער 'סֵדֶר
 דְּרֵךְ הַלִּימוּד' פֿון דַּעַם הַיִּלְיָגֵן רַבִּין, וואָס עֵר הָאָט אונז
 אָנְגֶּעזאָגט (שיחות הַר"ן סִימֵן ע"ו) אזוי צו לְעֵרְנֵעֵן, זאלֶסט נִישֶׁט
 קוֹקֵן אויף דֵי אַלֶּע וואָס זײ שְׂפַעֲטֵן און לאַכֵן פֿון דַּעַם וְכוּ',
 וואָרום דֵי חוֹז"ל זאָגן (פֿראַשִׁית רַבָּה פֿרָשָׁה נ"ט סִימֵן ב') אויפֿן פֿסוּק
 (מִשְׁלֵי ל"א) "עוֹז וְהִדְרָר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן" עוֹז וְהִדְרָר
 לְבוּשָׁה שֶׁל תּוֹרָה, וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן, אימְתִי הִיא שׁוֹחֲקֵת
 מִתֵּן שְׂכָרָה לְעֵתִיד לְבֹא; און אזוי אויך זאָגן אונזערע הַיִּלְיָגֵעַ
 חֲכָמִים (שְׁמוֹת רַבָּה פֿרָשָׁה נ"ב סִימֵן ג') אימְתִי הַתּוֹרָה מְשַׁחֲקֵת לְמִי
 שֶׁהוּא עֵמֶל בָּהּ לְיוֹם אַחֲרוֹן, הוּי 'וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן';
 וואָרום דַּעֲמָאֲלֵט דַּעַם לְעֵצְמֵן טאַג ווען דער מַעֲנֵטֵשׁ דאַרף
 אַיבֶּער־לאַזן דַּעַם וועלֵט וְכוּ', און גַּעזַעֲנֵט זיך פֿון דֵי וועלֵט
 וְכוּ', דַּעֲמָאֲלֵט קומט אִיהֶם צוּנִיץ דֵי גאַנְצַע תּוֹרָה וואָס עֵר
 הָאָט גַּעלְעֵרְנֵט בְּמִשְׁךְ זײַן גאַנץ לְעַבְּן, און מָעַן זַעֲהֵט ווער
 ס'לאַכט פֿון וועמָעַן, אז וואויל איז דַּעַם בְּחוֹר וואָס עֵר
 הָאָט שְׂכַל אֵין דֵי יוֹנְגֶּע יאַרן, און עֵר נִיצֵט עֵס אויס ווי
 ס'דאַרף צו זײַן, וועט אִיהֶם שְׂטַענְדִּיג גוט זײַן, ווי דער
 הַיִּלְיָגֶער רַבִּי הָאָט גַּעזאָגט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת תְּשׁוּבָה סִימֵן ע"ג) הַעֲבוֹדוֹת
 שְׂאָדָם עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּבַחֲרוֹתוֹ, כָּל יוֹם עֵרְבּו יָקָר
 מִשְׁנֵים רַבּוֹת שֶׁל עֲבוֹדָה לְעֵת זְקֵנְתּוֹ; זײ נִישֶׁט קײַן בְּטָלָן,

און נומן אויס די צייט וכו', און באלד וועסטו ווערן א
 חתן און חתונה האבן און אויפשטעלן א אידישן שטוב.
 זאלסט האבן א לעכטיגן תמיד

תקנב

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר פי תבוא לאומן ט"ו אלול ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

געלויבט דעם בורא פל עולמים דאס מיר קומען שוין
 אריין אין דעם לעצטן וואך פון דעם יאר, און
 מען גרייט זיך צו פארן צום הייליגן רבי'ן אויף ראש השנה,
 וואס ער האט געזאגט (תני מוהר"ן סימן ת"ג) הראש השנה שלי
 עולה על הכל, מיין ראש השנה איז העכער פון אלסדינג,
 און עס איז מיר א וואונדער דאס די אלע מיינע מקורבים
 וואס זיי גלייבן אין מיר, פארנוואס זאלן זיי נישט זיין אויף
 ראש השנה ביי מיר, ווארום מיין גאנצער ענין איז נאר
 ראש השנה, און ער האט געבעטן מען זאל מאכן א פרוז
 דאס ווער ס'גלייבט אין איהם זאל קומען אויף ראש השנה
 צו איהם, און ווער ס'האט זוכה געווען צו זיין ביי איהם
 אויף ראש השנה מעג זיך פרייען א גאנץ יאר.

איך מוז דיר זאגן, ס'איז נישט גרינג פאר קיינעם נישט,
 יעדער איינער האט זיינע שוועריקייטן, דער פון געלט
 וכו', דער פון זיין ווייב וכו', און דער פון זיין משפחה וכו',

פונדעס טוועגן דארף מען טוהן אלעס אין דער וועלט צו קומען צום הייליגן רבי'ן אויף ראש השנה, און זיך דארטן אויסבעטן א גוט געפענטשט יאר, ווארום ראש השנה איז מען דן דעם מענטש אויף א גאנץ יאר וכו' וכו', און לידער האבן מיר געהערט דעם יאר אזויפיל אומגליקן וכו', מוז מען פארן צום הייליגן רבי'ן וואס ער האט צוגעזאגט אז ווער ס'וועט קומען צו איהם אויף ראש השנה וועט ער איהם בונדאי א טובה טוהן, וועגן די הבטחה אליין איז בראי צו נעמען דעם פעקל און פארן, כאטשע עס קומט אן אזוי שווער און ביטער וכו' וכו', יעדער וואס ער פארט האט זיינע מניעות און שטרויכלינגען וכו' וכו', נאר ער פארט ווייל דער הייליגער רבי האט אזוי געבעטן.

זעה זיך צו שטארקן, פארליר זיך נישט, כאטש עס גייט אויף דיר דורך שווערע צייטן, געדענק'זשע גוט דאס סוף פל סוף נאכן פונסטער וועט זיין לעכטיג וכו', נאכן שלעכטס וועט זיין גוט וכו', אז וואויל איז דער מענטש וואס קען איבערדרייען דאס פינסטערניש פאר לעכטיג און דאס שלעכטס פאר גוט'ס, ווי עס שטייט אין זוהר (תקנ"ה ד.) מאן מנכון די חשוכא מהפכן לנהורא, וטעמין מרידא למתקא, עד לא ייתון הכא. מאן מנכון דמתכאן בכל יומא לנהורא דנהיר וכו' מאן דלא מצפה דא בכל יומא בהווא עלמא, לית ליה חולקא הכא; [ווער פון אייך קען איבערדרייען דעם פונסטער פאר לעכט, דאס ביטערנישט פאר זיסקייט אויף דעם וועלט וכו', ווער פון אייך ווארט יעדן טאג צום באהאלטענעם לעכט פון בורא פל

עוֹלָמִים וְוֹאס עִם וועט נְתַגְלָה ווערן אויף דער וועלט בְּשַׁעַת
די גאַוּלָּה וְכוּ', ווער עִם קען דאָס נישט באַווייזן האַט נישט
קיין חֵלֶק אין עוֹלָם הַבָּא].

זעהט מען פון דעם דאָס גרויסקייט פון אַ מענטש דאָס
אַפילו עִם גייט אויף איהם דורך פונקטערניש און
ביטערניש וְכוּ' וְכוּ', און פונדעסוועגן דרייט ער דאָס איבער
צו לעכטיגקייט און צו זיסקייט, דער איז זוכה אז ס'לייבט
אויף איהם דער באַהאַלטענער לעכט. דער אור הגנוז וואָס
עִם וועט נְתַגְלָה ווערן ווען מְשִׁיחַ וועט קומען.

שְׂטאַרְק זיך וועסטו זעהן דער בורא פֿל עוֹלָמִים וועט דיך
אויספירן לְטוֹבָה, און דו וועסט האָבן אַ גוט
געבענטשט יאר, פֿרנסה מיט שפּע, און דו וועסט נישט
האָבן קיין שום חובות, נאר פֿאַרליר זיך נישט וועט דיך
שטענדיג גוט זיין.

זאַלסט האָבן אַ גוט געבענטשט יאר

תקנױג

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר פי תבוא לאומן ט"ו אלול ה'תשע"ב

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער שטאַרְק דאָס דו וועסט זיין ראש השנה
אין אומאן, אזוי ווי דער הייליגער רבי האַט געוואַלט

אז מֵעַן זֶאֱל זַיִן בֵּי אֵיהֶם אוֹיֵף ראש השָׁנָה, און עַר הָאָט
 בְּפִירוּשׁ גַּעְזֵאָגֶט (תני מותרין סימן ת"ג) הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה
 עַל הַבֵּל, מֵיִן ראש השָׁנָה אִיז הֶעֱכֵעַר פֿון אַלְסֶדִינג, און
 עִם אִיז מִיר אַ וואונדער דָאָס די אַלֶּע מֵיִנֶע מְקוֹרְבִים וואָס
 זַי גְלֵיִבֶן אִין מִיר, פֿאַרְוואָס זֶאֱלֶן זַי גֵישֶׁט זַיִן אוֹיֵף ראש
 הַשָּׁנָה בֵּי מִיר, וואָרוֹם מֵיִן גַּאנְצֵעַר עֲנָן אִיז נֶאָר ראש
 הַשָּׁנָה, און עַר הָאָט גַּעֲפֵעֶטֶן מֵעַן זֶאֱל מֵאָכֵן אַ כְּרוֹז דָאָס
 ווער ס'גְלֵיִבֶט אִין אֵיהֶם זֶאֱל קוֹמֵעַן אוֹיֵף ראש השָׁנָה צו
 אֵיהֶם, און ווער ס'הָאָט זֹכָה גַענווען צו זַיִן בֵּי אֵיהֶם אוֹיֵף
 ראש השָׁנָה מֵעַג זֶיךְ פֿרֵייעֵן אַ גַאנְץ יָאָר. דְּעַר עֵיקֶר זֶאֱלֶסְטוּ
 אַכְטוֹנִג גַּעֲבֶן פֿון מַחְלֻקָּת וְכוּ', זַי מְכַבֵּד טאַטע מאַמע,
 שְׁווער און שְׁוויגער, וְעַל כּוֹלָם דָאָס ווייב, אז דו וועסט
 אַרֵיִנְקִיקֶן אִין אַלֶּע חֲסִידֵישֶׁע סְפָרִים וועסטו גֵישֶׁט טֶרעֶפֶן
 אַזאַ לְשׁוֹן ווי דְּעַר הַיִּלְיָגֶעַר רַבִּי הָאָט זֶיךְ אוֹיֶסְגֶּדְרִיקֶט
 (שיחות תר"ז סימן רס"ד) אז אַ מֵעַנְטֵשׁ מוז מְכַבֵּד זַיִן און טֵייעַר
 הַאֲלֶטֶן זַיִן ווייב. און עַר הָאָט גַּעְזֵאָגֶט, "בֵּאטְרֵאכֶט זֶיךְ
 וויפֿיל צֵער און גְרוֹיֶסע יסורים לֵיִדֶן די פֿרוֹיעֵן: צֵער הָעֵיבֹור,
 וְהַלִּידָה, וְהַגִּידוּל, וְכוּ', וְכוּ', און עִם קוֹמֵט זַי זַייעַר שְׁווער
 אָן, אֵיבֶערֶדעם דֶאָרף מֵעַן אוֹיֵף זַי רַחֲמֵנוֹת הָאָבֶן, און זַי
 אַרוֹיֶסְהֶעֲלֶפֶן מִיט וואָס מֵעַן קֶען". און וויסן דֶאָרְפֶסטו וויסן,
 בֵּי אונז אִיז אַ דִיבֹור פֿון הַיִּלְיָגֶן רַבִּי'ן קוֹדֶשׁ קֶדְשִׁים.
 אֵיבֶער דַעם זֶאֱלֶסְטו זַייעַר הֵיטֶן און מְקַיִים זַיִן דַעם דִיבֹור
 פֿון רַבִּי'ן, זֶאֱלֶסֶט הַאֲלֶטֶן חָשׁוּב דִיִן ווייב, און זֶאֱלֶסֶט זֶיךְ
 מִיט אִיר גֵישֶׁט אַרוֹם טַענָה'ן. וואָרוֹם וואָס וויל זַי פֿון דִיר?

זאלסט איר העלפן מיט די קינדער. איז וואס איז אזוי שווער? באטראכט זיך, סוף פל סוף איז דאס אויך דייע קינדער - לייג צו א האנט און העלף איר. און די חז"ל זאגן בפירוש (חולין פד:), לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו, וילבש ויתכסה במה שיש לו, ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו, שהן תלויין בו והוא תלוי במי שאמר והיה העולם.

אַמֶּת עס איז א גרויסע זאך צו פארן צום הייליגן רבי'ן אויף ראש השנה, און דאס איז געווען דעם הייליגן רבינ'ס רצון, און קיינער קען נישט און טאר נישט רעדן אקעגן דעם הייליגן רבי'ן, (סיידן ער איז פגום וכו', ווי דוד המלך זאגט (תהלים נ"ה ב"א) "שֶׁלַח יָדָיו בְּשַׁלְמֵי חֵיל לַבְּרִיתוֹ", אפער איינער וואס איז פאמת מקורב צום הייליגן רבי'ן דארף מקפיד זיין זייער שטארק אויף פיבוד אב ואם, וואס איז חמורה שפחמורות, ווי די חז"ל זאגן (פסיקתא רבתי) חמורה שפחמורות כפר את אביך ואת אמך; און אויך שווער און שוויגער איז בכלל דעם מצוה, און אונדאי און אונדאי דאס ווייב, וואס מען דארף זייער אכטונג געבן אויף איר פבוד, איבערדעם דארף מען זייער ניצן שכל, און נישט אריינגיין אין וויכוחים, און מפל שפן נישט קריגן זיך, וואס דאס איז זיכער א גרויסער זינד, ליידער האט מען איינגערעדט יעדן איינעם ווער ווייסט וואס ס'טוט זיך אפ אין אומאן וכו', קיינעם פאלט נישט איין ביז ער האט אליין נישט צוגעזעהן ווי טויזענטער און טויזענטער אידן (פן ירבנו) גיסן זיך אויס

דאס הארץ בְּמִשְׁךָ דעם גאַנצן ראש השנה טייכן טרערן אן א גוזמא ווערט דארטן פארגאסן ביים הייליגן רבינ'ס ציון, ווער עס איז נישט געווען דארטן קען זיך דאס נישט פארשטעלן, עס איז ממש נישטא קיין פלאץ אין דער וועלט וואו עס עפנט זיך אויף דאס הארץ פאר יעדן איד, און עס פליסן פון איהם טרערן אן א שיעור, און זיין גאנצע בקשה איז נאר איין זאך, ער זאל זיין אן ערליכער איד און ער זאל אויפציען זיינע קינדער בדרך התורה והיראה, און ער זאל זיין אפגעהיטן פון אלעם שלעכטס וכו' וכו', און פארשטייט זיך יעדער איינער בעהט אויף געזונט און פרנסה און נחת וכו', דאס איז א בילד וואס מען קען נישט מסביר זיין איינעם וואס איז נישט געווען דארטן.

אונדאי און אונדאי זעהט מען דארטן אן א שיעור נישט געוואונטשענע פארשיינען וכו'. איז דארף מען צו וויסן די צוויי דריי פללים.

א: קיינער האט נישט מיט זיי צושוהן און קיינער קוקט זיי אפילו נישט אן, ווייל מען איז געקומען נאר צום הייליגן רבינ'ס ציון, נישט פאר אנדערע מענטשן.

ב: מען דארף וויסן אז דער הייליגער רבי איז א נשמה פלליות, און קען פאררעכטן אלע נשמות, און די אלע וואס זיי קומען צו איהם וכו', אפילו זיי זענען ווי זיי זענען וכו', קומען זיי דארטן נאך א תיקון, און דער הייליגער רבי האט געזאגט (חיי מוה"ר סימן ת"ז) אז ראש השנה קען ער

פֿאַרְרַעַכְטֵן אָזַעֲלֵכֶע נְשָׁמוֹת וואס אָפִילו אַנאַנֶץ יאָר קען ער זיי נישט פֿאַרְרַעַכְטֵן, אָבער ראש השנה קענען זיי אויכעט האָבן אַ תּיִקוּן. (קען מען זיך פֿאַרשטעלן וואסערע נשמות דאס איז, וואס דער הייליגער רבי קען זיי נישט מתקן זיין אַנאַנֶץ יאָר, נאָר ראש השנה.) איבערדעם וואס האט דאס מיט מיר אז נאך פֿאַרפֿאַלענע נשמות קומען נאך אַ תּיִקוּן, אַדְרָבָה הַלְוֹוִאי זאָלן אַלע קומען נאך אַ תּיִקוּן, וואס דער מְצִיאוֹת ווייזט דאס די מענטשן ווערן נאכדעם גרויסע בעלי תשובות, און אַ סִימָן אז זיי מיינען ערנסט וכו', ווייל מען זעהט ווי די פֿאַרשאלטענע ערב רב אין אָרֶץ יִשְׂרָאֵל מאַכן פֿראַפֿעגאַנדע אַקעגן פֿאַרן ראש השנה אין אומאן, זיי שרייען און שרייבן אין זייערע טמאנע אויסגעלאסענטע צייטונגען, "ווי מעג מען איבערלאזן דאס הייליג לאַנד אָרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבִפְרֵט ראש השנה", (פֿאַרשאלטענע רשעים וואס זיי גראבן אויס קברים, ווארפן ארויס די עצמות אין מיסט רחמנא לישזבן, זענען מטמא בחורים מיט מיידלעך וכו', זיי זענען עוקר די אמונה פון מיליאנען אידישע קינדער, אַ מאַסן שָׂמֵד וואס איז נאכנישט געווען פון זינט דאס אידישע פֿאַלק איז געווארן אַ פֿאַלק, און דווקא זיי נעמען זיך אַן פֿאַר קדושת אָרֶץ יִשְׂרָאֵל... איז דאס נישט קיין געלעכטער?... און דאס איז אַ סִימָן אז עס איז אַ גוטער זאך, ווארום עס פֿאַרירט זיי, זיי ציטערן פון בעלי תשובה וכו').

ג: ווען איינער דארף גיין זיך היילן אין אַ שפיטאל ליידער ער האט צוטוהן מיטן הארץ וכו', און ער קומט אריין

אין שפיטאל זעהט ער איינער גייט באנדאזשירט די אויג
 וכו', איינער גייט מיט צוויי קראמפּשעס ווארום ער האט א
 גיפּס (קעסט) אויף זיין פיס וכו', איינער איז באנדעזשירט
 זיין גאנצער קאפּ וכו', און איינער ליידיט אויף דעם אָבר,
 און יענער אויפן אנדערן אָבר, וכו', וכו', וועט איהם דען
 איינפאלן צו טראכטן 'וואס האב איך דא אריינצוגיין אין
 שפיטאל?' איך דארף דאך היילן מיין הארץ וואס זעה
 איך אזויפיל פארשידענע קראנקע? נאר א קלונער ווייסט
 אז דא היילט מען אויס יעדן איינעם'ס מחלה באזונדער,
 איבערדעם גייט ער אריין אין קוקט נישט אויף אן אנדערן,
 ער ווייסט אז ער דארף זיך היילן דאס הארץ, פונקט אזוי
 איז דעם הייליגן רבינ'ס ציון, ער האט צוגעזאגט אז ווער
 עס וועט קומען צו איהם און ער וועט געבן א פרושה
 לצדקה פאר זיינעט וועגן, און ער וועט זאגן די צען קאפיטליך
 תהלים וואס עס ווערט אנגערופן "תיקון הכללי", וועט ער
 איהם ביי די פיאות ארויסשלעפן פון גיהנום, איז דער וואס
 ער גלייבט אין דעם קוקט נישט אויף קיין שום מניעות
 שבעולם, און קיינער קען איהם נישט אפהאלטן, ער פארט,
 און ער איז מקיים דעם הייליגן רבינ'ס ווערטער, און אזוי
 ווי איך דארף האבן א תיקון איז מן הסתם דא נאך
 הונדערטער טויזענטער מענטשן וואס זיי דארפן האבן
 תיקונים, איז נישט שוין צו קוקן אויף אן אנדערן.

איך האף אז דו וועסט פארשטיין דאס אלעס, איינער וואס
 ער איז מקורב צום רבי'ן דארף זיין א גרויסער בעל

דְּרֵךְ אֶרֶץ, ווי דער הייליגער רַבִּי הָאָט אַמָּאל גֶּעזאָגט "ווען קיסרים און מַלְכִים וואלֶטן געוויקט ווי אידן לערן מיט מיינע מענטשן דְּרֵךְ אֶרֶץ וואלֶטן זיי געשיקט די קינדער צו מיר לערנען דְּרֵךְ אֶרֶץ".

איבערדעם דארף מען זייער אכטונג געבן אין ביבוד אָב נאָם, און ביבוד חֲמִיּוֹ וְחֲמוּתוֹ, און אַוּדַאי מְכַבֵּד זיין דאָס ווייב, אָפּער ראש השנה מוז מען זיין אין אומאן, אידן האָפּ אז סוף פֿל סוף וועלן דאָס טאַטע מאַמע שווער און שוויגער און דאָס ווייב פארשטיין אז אַדְרָבָה מיט מיין פֿאַרן ראש השנה אין אומאן וועלן זיי האָבן אַ בֶּעסֶערן זוהן און איידעם וואָס וועט זיי שטאַרק מְכַבֵּד זיין, און אַ נאַכבֶּעסֶערן מאן וואָס וועט דאַגהֵן פאר זיין ווייב אז עס זאל איר גאַרנישט פֿעלן, ווי דער הייליגער רַבִּי הָאָט אונז אויסגעלערנט אַ פֿרֶק אין שְׁלוֹם בֵּית.

דער בורא פֿל עולמים זאל העלפֿן דאָס מיר זאלן אלע האָבן אַ גוט געבֶּענְטשֶׁט יאַר, און מיר זאלן שוין פועלן פֿאַר די גאַולה שְׁלִימָה, אז מען זאל אויסגעלייזט ווערן בְּכָל־לִיּוֹת פֿון די אומות העולם, און בְּפִרְטִיּוֹת פֿון די רשעי ערב רב, און בְּפִרְטִי פִּרְטִיּוֹת פֿון דעם אייגענעם יצֵר הרע. שטאַרק זידן, און פֿאַרליר זידן נישט, וועט דידן גוט זיין אויף דער וועלט און אויף יענער וועלט.

זאַלסט האָבן אַ גוט געבֶּענְטשֶׁט יאַר

תקנד

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר פי תבוא לאומן ט"ו אלול ה'תשע"ב

שלום וברכה אל הבהור ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך בעהט דיר זייער, לאז זיך נישט נארן, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן סימן נ"א) דאס זאלט איר מקבל זיין פון מיר נישט זיך לאזן נארן, ווארום די וועלט נארט זייער שטארק.

אזוי ווי דו האסט א שווערן הבנה וכו', (ווי דו שרייבסט 'א שווערן קאפ') האט דער הייליגער רבי אויג געגעבן אן עצה (שיחות הר"ן סימן ע"ו) געם א משניות און הייב אן צו זאגן א פרק נאך א פרק בסדרן, און ווען דו וועסט ענדיגן נישט סדרים זאלסטו אנהייבן נאכאמאל, און אזוי איינמאל נאכן אנדערן, ווארום מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון זאגן משניות, דאס איז מטהר דעם נפש וכו', און עס ווערט געברענגט (מדרש תלפיות) דאס אשר בן יעקב זיצט על פתחו של גיהנום און ווען א מענטש האט געלערנט אסאך משניות לאזט ער אים נישט אריין גיין אין גיהנום, ער זאגט זיי 'דער מענטש באלאנגט צו מיר', און דער הייליגער חיד"א ז"ל ברענגט (פני דוד ויחי) אז דאס איז מרומוז אין פסוק (בראשית מט) "מֵאֲשֶׁר שָׁמְנָה לְחֶמְו" שְׁמֹנֶה איז די אותיות משנ"ה, אשר בן יעקב איז ממונה אויף דער וואס ער לערנט משניות.

איבערדעם אויב דו ווילסט זיך ארויסרייסן פון די טוממאך
וואס דו ביסט אריינגעפאלן אין דעם, זאלסטו
זען צו זאגן זייער אסאך משניות בסדרן דייקא, און זאלסט
ענדיגן א פרק נאך א פרק, א מסכתא נאך א מסכתא,
ביז דו וועסט ענדיגן ששה סדרי משנה, דאן זאלסטו אנהויבן
נאכאמאל, און אזוי זאלסטו טון דיין גאנץ לעבן, לערנען
אסאך אסאך משניות, ווארום די חז"ל זאגן (פנהדרין מב.) במי
אתה מוציא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות
של משנה; דער וואס לערנט אסאך משניות דער איז זוכה
אריינצוגיין טיף טיף אין די תורה הקדושה; ווידעראום זאגן
די חז"ל (בבא מציעא לג.) ולעולם הוי רץ למשנה יותר מן גמרא;
זאלסט שטענדיג לויפן צו די משניות מער ווי צו די גמרא;
ווארום אז א מענטש לערנט אסאך משניות, עפנט זיך אים
דער קאפער זאל קענען פארשטיין נאכדעם די גמרא, און
אויסערדעם דורכדעם וואס מען לערנט משניות איז מען
מקרב די גאולה, ווי די חז"ל זאגן (ויקרא רבה פרשה ו' סימן ג) אין
כל הגליות הללו מתבנסות אלא בזכות משניות; איבערדעם
זאלסטו לערנען זייער אסאך משניות, אפילו דעם זאגן
משניות איז מטהר את הנפש.

איך האף אז דו וועסט מיר פאלגן וועט דיך גוט זיין אויף
דער וועלט און אויף יענער וועלט.

איינמאל דו וועסט זיין צוגעוואוינט צו זאגן אסאך משניות
וועט דאס דיך געבן א חשק נאכדעם אנהייבן צו
לערנען א סדר בסדרן אין ש"ס, און אין ד' חלקי שולחן ערוך.

ווארום אז מען לערנט אויפ'ן סדר דרך הלימוד פון הייליגן
 רבי'ן באקומט מען א חישק צו לערנען אלע חלקי התורה.
 זאלסט האבן א גוט געבענטשט יאר

תקנה

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר כי תבוא לאומן י"ח אלול ה'תשע"ב
 שלום וברכה אל האברך הנקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דו האסט נישט קיין השגה ווי די האסט מיר מחיה געווען
 מיט די בשורה טובה דאס דו האסט שוין אפגעדריקט
 איבער הונדערט טויזענט ספרים גרויסע און קליינע וכו',
 וואס מען קען נישט מסביר זיין דעם גרויסקייט פון דעם
 ענין, ווארום זכות הרבים איז עולה על כל הזכויות, דער
 הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות תשובה סימן נ"ח) אין ערך למצוה
 שעושה אדם לעצמו לבר אפילו שתהיה רבה, למצוה
 שתמשך ממנה זכות לרבים אפילו שתהיה קטנה; א איד
 דארף שטענדיג אינזינען האבן א צווייטן, וואס דאס איז די
 שלימות פון די מצוה פון צדקה, הן בגשמיות, מען דארף
 אינזינען האבן אז דער צווייטער זאל אויכעט האבן צועסן,
 און הן ברוחניות מען דארף אינזינען האבן מחיה זיין יעדן
 צובראכענעם נשמה, איר צו שטארקן און פרייליך מאכן,
 און דאס זענען די הייליגע ספרים פון דעם הייליגן רבי'ן
 וואס פארשטייען יעדע געפאלענע און צובראכענע נשמה,

און געבט אריין אין זיי א האפפענונג ווייטער אנצוגיין מיטן לעבן, נישט מייאש זיין זיך, און נישט אויפגעבן, נאר ממשיך זיין טוהן דעם רצון פון בורא פל עלמים.

אויף דעם עולם איז דא אזויפיל שווערע און ביטערע נסיונות, הן אין קדושה וטהרה וואס די גוים דרייען זיך ארום כמעט אינגאנצן נאקעט וכו', הן אין אמונה פשוטה אין בורא פל עלמים וואס די מינים און אפיקורסים די ערב רב האבן אנגעפילט די גאנצע וועלט מיט מינות און אפיקורסות, און זיי ווילן מאכן פארנעסן דעם בורא פל עלמים (היו לא תהיה), איבערדעם דארף מען האבן זייער אסאך התחזקות, ווארום אויף די צוויי זאכן פארלייגט זיך דער סמ"ך מ"ם מער ווי אלעס, היינו אויף קדושה וטהרה, און אויף אמונה פשוטה, ווי די חז"ל זאגן (ברכות י"ב:) "אחרי לבבכם" זו מינות וכו' "אחרי עיניכם" זה הרהור עבירה; און נאר דעם הייליגן רבינ'ס ספרים איז דער געווער אקעגן דעם סמ"ך מ"ם וואס ברענגט אריין אין א מענטש מינות און אפיקורסות, און שמוץ מיט תועבות רעות.

איבערדעם וואויל איז דיר וואס דו ביסט זיך מוסר נפש צו דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, דער זכות זאל דיר ביישטיין זאלסט אפגעהיט ווערן פון אלעם שלעכטס, זאלסט האבן פרנסה בשפע, און א אמת'ן שלום בית, און נחת פון דייע קינדער.

און אויך דער וואס וועט זיך העלפן מיט געלט מיט רצון און מיט טירחה דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים,

וועט אויך געבענטשט ווערן מיט פֿרנסה בִּשְׁפַע, מיט אַ
אַמְתָּן שְׁלוֹם בֵּית, און מיט נחת פון זיינע קינדער. מען קען
זיך גארנישט פֿארשטעלן וואס זכות הרבים איז וכו', עס
דרייען זיך ארום אזויפיל צופראכענע און געפאלענע נשמות
וכו', און קיינער פֿארשטייט זיי נישט וכו', קיינער האט נישט
קיין שפראך צו זיי וכו', נאר דעם הייליגן רבינ'ס ספרים.
איבערדעם האט דער הייליגער רבי נתן געזאגט (ליקוטי הלכות
ברכות השחר הלכה ה') אז עס איז נישטא קיין גרעסערע צדקה
ווי צו געבן פאר דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, און די
צדקה בלייבט אויף שטענדיג, אזוי ווי עס שטייט (תהלים ק"ט)
"צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת" וואסערע צדקה בלייבט
אויף אייביג? אז מען געבט צושטייער דריקן די ספרים פון
הייליגן רבינ' וואס דאס איז תורת אמת. שטארק זיך וועט
דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט.

זאלסט האבן א גוט געבענטשט יאר

תקנו

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר האזינו ז' תשרי ה'תשע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר

אויך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זעה זיך צו שטארקן און פאל נישט אראפ ביי זיך, דער
בורא פֿל עולמים וועט דיך אונדאי העלפֿן, אין זכות

וואס דו ביסט געווען אויפן הייליגן רבינ'ס ציון אויף ראש השנה וועט דיר ארויסקומען נאר גרויסע טובות פון דעם, אמת אז יעצט האסטו אסאך צער און עגמת נפש אין שטוב וכו' וכו', אבער זאלסט וויסן אז דאס איז איינס פון די תיקונים פון הייליגן רבי'ן, יעדער איינער וואס איז געווען ראש השנה ביים הייליגן רבי'ן אויפן ציון באקומט זיין תיקון אויף אן אנדערן וועג וכו', דער מיט זיין ווייב וכו', דער פון געלט וכו', יעדער איינער וואס גייט אויף איהם דורך וכו', דארף ער וויסן אז דאס איז א חלק פון תיקון, און בודאי אויב ער וועט מקבל זיין אלסדינג באהבה און אפשווייגן נישט ענטפערן וכו', מכל שפן נישט אריינגיין אין קיין מחלוקת וכו', דער וועט האבן גרויס הצלחה א גאנץ יאר.

איבערדעם געב איך דיר אן עצה, שווייג, און ענטפער נישט וכו', וועסטו זעהן אז ס'וועט זיך אלעס איבערדרייען, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט "יש ענין שנתהפך הכל לשובה" ובפרט דו האסט אזעלכע גרויסע זכותים וואס טויזענטער און טויזענטער אידן האבן א הרהור תשובה דורך די ספרים וואס דו האסט זוכה געווען צו דריקן, און ווער ווייסט וויפיל טויזענטער אידן זענען געקומען צום הייליגן רבינ'ס ציון אויף ראש השנה נאר דורך די ספרים, און קיינער ווייסט אפילו נישט פון דעם.

א איד דארף טוהן דעם רצון פון בורא כל עולמים אן קיין שום פונוה עצמיות, נאר צו טוהן דעם רצון פון

בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים מִיֵּשׁ אֵן אַמְת, וּבְפֶרֶט דְּעֵם עֵנִין פּוֹן רַעְדֵן
 צוֹם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים דַּאֲרַף מְעַן ווִיסָן אַז עֵם אִיז נִישְׂטֵא
 קִיין גֵּרֶעסְעֶרס פּוֹן דְּעֵם, אָפִילוֹ אִיין דִּיבּוֹר וּוּאָס מְעַן רַעְדֵט
 צוֹם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים מַאכְט אַ רַעֲשׁ אִין אַלֶּע עוֹלָמוֹת,
 פֶּאַרְוּוּאָס רַעְדֵט נִישְׂט אַ מְעַנְטִשׁ צוֹם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים?
 ווייל נֶאָד זײן דְּעַה וּוּאַלְט עֶר גַּעדֶאֲרַפֿט יַעֲצֵט זײַךְ אַוּעֶקּוּעֶצֶן
 רַעְדֵן אַ פֶּאַר שְׁעַה וְכוּ', און אַזױ ווי עֶר קֶען נִישְׂט וְכוּ'
 רַעְדֵט עֶר גַּאָרְנִישְׂט, און אַזױ גײט דוֹרְךְ אַ טָאָג נֶאָד אַ
 טָאָג, אַ וּוּאָךְ נֶאָד אַ וּוּאָךְ, אַ חוֹדֶשׁ נֶאָד אַ חוֹדֶשׁ וְכוּ' וְכוּ',
 אָפֶער ווען אַ אִיד זַאל ווִיסָן דַּאָס אַיַעֲדֶער דִּיבּוֹר וּוּאָס עֶר
 רַעְדֵט מַאכְט אַ רַעֲשׁ אִין אַלֶּע עוֹלָמוֹת, וּוּאַלְט עֶר זײַךְ
 מִשְׁתַּדֵּל גַּעווען צו רַעְדֵן אַ דִּיבּוֹר און נֶאָד אַ דִּיבּוֹר און
 נֶאָד אַ דִּיבּוֹר וְכוּ' וְכוּ', מְעַן קֶען זײַךְ נִישְׂט פֶּאַרְשְׂטֶעלֵן דַּאָס
 גְּרוִיסְקײט פּוֹן רַעְדֵן צוֹם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אָן קִיין שׁוֹם
 חֲכָמוֹת, אַז וואויל אִיז דְּעֵם מְעַנְטִשׁ וּוּאָס עֶר פֶּאַלְגֵט דְּעֵם
 הײלִיגֵן רַבִּין אָן קִיין שׁוֹם חֲכָמוֹת און הַשְׁכָּלוֹת, נֶאָר פֶּשׁוּט
 בְּתַבְּלִית הַפְּשִׁיטוֹת.

שְׂטֵאֲרַק זײַךְ מִיֵּשׁ שְׂמַחָה, און בְּעַהֲט אַסאַךְ דְּעֵם בּוֹרָא כָּל
 עוֹלָמִים דַּאָס דו זַאלְסֵט זױכֶה זײן צוֹם שְׂמַחָה,
 ווארום שְׂמַחָה אִיז אַזאַ גְּרוִיסְעֶר לְעַכְט אַז מְעַן קֶען דַּאָס
 נִישְׂט אַרײַנגַעמַען אִין זײַךְ נֶאָר דוֹרְךְ תְּפִלָּה.

זאַלְסֵט הָאָבֵן אַ גוֹט גַּעבַעֲנִטִשְׂט יֶאָר

תּקנוּ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֹדֵר הָאָזִינוּ ח' תְּשׁוּרֵי ה'תשע"ג
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר
אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטֵן דִּיִּין בְּרִיוּן.

דוּ קַענְסֵט זײַךְ נִישְׁט פֿאַרשְׁטעלֵן די שְׂמִחָה וּוּאָס אִיךְ הָאָב
אז עָס אִיז גַּעוואָרן שְׁלוֹם בֵּי דִיר אִין שְׂטוּב, עָס אִיז
נִישְׁטאַ קײן גֵּרעסערע זאַך פֿון דַּעם, וּוּאָרום די חו"ל הָאָבֵן
גַּעזאַגט (שְׁבַת קטז). לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ אֲמָרָה
תּוֹרָה שְׂמִי שְׂנֵכֶתֶב בְּקִדּוּשָׁה יִמְחָה עַל הַמִּים; און דָּאָס אִיז
זײַער זײַער חָשׁוּב בֵּיִם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, אִיבֶּער־דַּעם שְׂטאַרְק
זײַךְ, אַזױ ווי דו הָאָסט גַּעזֶעהן בֵּיז יַעֲצֵט גְּרוֹיִסע יִשׁוּעוֹת,
אַזױ וועסִטוּ זַעהן נֶאָךְ אַסאַךְ יִשׁוּעוֹת, וּבְפֶרֶט אִין פֿרַנְסָה
וועט דײַךְ דַּער בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים נִישְׁט פֿאַרלֶאָזן.

מִיר שְׂטײַען יַעֲצֵט אַ טָאָג פֿאַר דַּער יוֹם תְּקִדּוּשׁ וְהַנּוֹרָא,
דַּעם טָאָג וּוּאָס דַּער בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אִיז מוֹחֵל אֶלַע
עוֹנוֹת, אָפֶּער דַּער עִיקָר דֶּאָרף דַּער מַעֲנִישׁ הָאָבֵן חֲרָטָה
עַל הָעֵבֶר, און בַּעֲטָן אויף לְהַבִּיא, וּוּאָס אִין דַּעם אִיז תְּלוּי
דַּער גַּאנְצֶער תְּשׁוּבָה, אַ מַעֲנִישׁ דֶּאָרף אַוועק וּוּאָרפֿן די
אַלַע שְׁלֵעכְטִים וּוּאָס עַר הָאָט גַּעטוּהֵן בֵּיז יַעֲצֵט, הֵן בְּמַחְשָׁבָה
הֵן בְּדִיבּוּר און הֵן בְּמַעֲשֵׂה, און מְקַבֵּל זײַן אויף זײַךְ מְעַר
נִישְׁט צו טוּהֵן, און דָּאָס אִיז דַּער עִיקָר תְּשׁוּבָה, און וְעַל
בוֹלֵם מַעַן דֶּאָרף זײַךְ אַסאַךְ מַתּוּדָה זײַן, וּוּאָרום דַּער עִיקָר

תְּשׁוּבָה אִיז ווידוי דְּבָרִים, אַזוי ווי עַם ווערט געברענגט אין רמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כּל מצות שבתורה בין עשה בין לא תעשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה כְּשִׁיעֵשָׂה תְּשׁוּבָה וַיָּשׁוּב מִחֲטָאוֹ תֵּיב לְהִתְנוּדוֹת לְפָנַי הָאֵל בְּרוּךְ הוּא שְׂנֵאָמַר (במדבר ה') "אִישׁ אִו אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ" וְגו' "וְהִתְנוּדוּ אֶת חַטֹּאתֵיכֶם אֲשֶׁר עָשׂוּ" זֶה וידוי דְּבָרִים, וידוי זֶה מצות עשה, כיצד מתנודין? אומר אָנָּה הַשֵּׁם חַטֹּאתַי עוֹיְתֵי פִשְׁעֵיךָ לְפָנֶיךָ וְעֲשִׂיתִי כִּךָ וְכָךְ וְהִרִי נַחֲמֵתִי וּבּוֹשֵׁתִי בְּמַעֲשֵׂי וְלַעֲוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדַבֵּר זֶה, וְזֶהוּ עִיקְרוֹ שֶׁל וידוי וְכָל הַמְרָבָה לְהִתְנוּדוֹת וּמֵאַרְיָה בְּעַנְיָן זֶה הִרִי זֶה מְשׁוּבָת.

שְׂטֵאֲרֵךְ זִיךְ זייער מיט די מדה פון שמחה, ווארום אזוי זאגן די חז"ל (מדרש אגדה) אין שמחה לפני הקדוש ברוך הוא כְּשִׁמְחַת יוֹם הַכִּיפּוּרִים שָׂאזוּ הוּא מוֹחֵל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל; דָּעַר בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים זָאל אונז העלפן דאס מיר זאלן באַמַּת חֲרָטָה הָאָבֵן אויף די גאַנצע שְׁלַעֲכָטִם וּוּאָם מִיר הָאָבֵן גַּעֲטוּהֵן אַ גַּאנְץ יָאָר, און מיר זאלן אָנְהִיבֵן פֿון יַעֲצֹט אָן זיין ערליכע אידן, און טוהן א נחת רוח פֿאַר'ן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים.

זאַלסט האָבן אַ גוט געבענטשט יאָר

תקנה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֵדֶר הָאֲזִינוּ י"א תְּשׁוּרֵי מַחֲרַת יוֹם הַכִּיּוּרִים
שֵׁם הַשֵּׁם [י'] ה'תשע"ג

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלֵטָן דִּיין בְּרִיוּן.

דוּ מוֹזֵט זִיךְ דְּעֶרְהֵאֲלֵטָן, און טוהן אַלע פֿעולות זשכעולם
נישט צופֿראכן ווערן, הן אַמת אִיךְ ווייס אז דו זינקסט
אין חובות, אָבער דו זעהסט אז דער בורא פֿל עולמים
העלפט דיך און שיקט דיך צו שטענדיג ארבעט וכו', מען
דארף גאר בעטן דעם בורא פֿל עולמים און נישט אפֿלאזן,
און בעטן און בעטן, ווארום דאס איז זייער חשוב
ביי איהם, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן
חלק א' סימן קכ"ד) שִׁיר מִזְמוֹר לְמִנְצַחַת, 'זָמְרוּ לְמִי שְׁמִנְצַחִין
אוֹתוֹ וְשִׁמְחֵה' (פסחים ק"ט). בִּי בְּשִׁמְדָּבָר לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא ומִפְּרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בְּטַעֲנוֹת וּבִקְשׁוֹת, רוֹצֵה לְנִצְחַת אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּבִיכּוֹל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ לוֹ תַעֲנוּג
מְזֵה. עַל בֵּן שׁוֹלַח לוֹ דְּבוּרִים שְׂיוּכַל לְנִצְחַת אוֹתוֹ כְּבִיכּוֹל,
בְּדִי לְקַבֵּל הַתַּעֲנוּג. בִּי בְּלֹא זֶה בּוֹדֵאי לֹא הָיָה אֶפְשָׁר
לְבַשֵּׁר וְדָם לְנִצְחַת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עֲצָמוֹ שׁוֹלַח וּמְזִמִּין לוֹ דְּבוּרִים וְטַעֲנוֹת לְנִצְחַת אוֹתוֹ; דָּאס
הייסט ביים בורא פֿל עולמים איז זייער חשוב ווען א איד
פרובירט איהם כְּבִיכּוֹל מְנַצַּח צו זיין מיט תְּפִילּוֹת וְכוּ'
וכו', ווען א איד זאל וויסן דאס גְּרוֹיִסְקֵייט פֿון תְּפִלָּה

וואלט ער נישט אויפגעהערט מתפלל צו זיין, איבערדעם
 שטארק זיך זייער מיט תפלה בעטן דו זאלסט שטענדיג
 פרייליך זיין, וואס דאס איז אליין א סגולה פאר גרינג
 פרנסה, ווייל דער נשם פון פרנסה חת"ך וואס קומט ארויס
 פונעם פסוק (תהלים קמה) פותח' את' ידיך' קומט אויך ארויס
 פון פסוק (דברים טו) וְהִיט' אֶךְ' שְׁמַח', דאס הייסט אז מען
 איז שטענדיג פריילעך עפנט זיך אויף פאר אים די השפעה
 פון פרנסה, איבערדעם בעהט אויך דיר זייער שטארק, דו
 זאלסט מאכן אלע פעולות שבעולם נאר צו זיין פרייליך,
 און בעהט דעם בורא פל עולמים אויף שמחה, וועסטו
 זעהן דו וועסט האבן גרויס הרחבה.

אויך בעהט פאר דיר יעדן טאג דו זאלסט האבן שפע,
 ווארום דאנקען גאט פרויך הוא דו האסט שכל דו
 ווייסט וואס צו טוהן מיט די געלט, דו דריקסט דעם הייליגן
 רבינ'ס ספרים וואס עס איז נישטא קיין גרעסערע זכות
 פון דעם.

שטארק זיך מיט אלע בוחות, דו וועסט באלד זעהן
 גרויסע נסים וואס דער בורא פל עולמים וועט
 מיט דיר טוהן.

זאלסט האבן א לעכטיג יאר

תקנט

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר האזינו י"א תשרי מתרת יום הכיפורים
שם השם [י'] ה'תשע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר
אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלָטֵן דִּיין לֵאנְגֵעֵן בְּרִיוּן.

אִיךְ מוֹז דִּיר זָאגֵן דָּאס שְׁלוֹם בֵּית אִיז גְּעוֹעֵן בֵּימֵי הַיִּלְיָגֵן
רַבִּין יְסוּד הַיְסוּדוֹת, און אויב איינער איז גַעקומען צו
איהם און ער האט פֿאַרשטאַנען אז דער האט נישט קיין
שְׁלוֹם בֵּית, האט ער איהם זייער מַרְחָק גְּעוֹעֵן וְכוּ', און
ער האט איהם גַעזאַגט ביז דו גלייכסט זיך נישט אויס מיט
דיין ווייב האסטו נישט וואס צו קומען צו מיר. ווידעראום
האט ער זיך אויסגעדריקט, אויב א איד האט נישט קיין
שְׁלוֹם בֵּית אִיז ער פֿגום בְּבֵרִית רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

אִיבֶּעֲרֵדֶעם זאל דיך קיינער נישט לערנען פֿאַלשע דַרְכִּים
און פֿאַלשע הַנְּהַגוֹת וְכוּ' וְכוּ', און אלעס אין
נאַמען פֿון דעם הייליגן רַבִּין, פֿון וואַנעט קומט די אַלע
דְּמִיוֹנוֹת און הַנְּהַגוֹת מְשׁוּנוֹת? ווייל מען לערנט נישט דעם
הייליגן רַבִּינ'ס סְפָרִים, עס איז דא צוויי שיחות אין שיחות
הַר"ן סִימָן רס"ג און סִימָן רס"ד, וואו דער הייליגער רַבִּי
האט אונז מוזהיר געווען זייער זייער אויף שְׁלוֹם בֵּית, און
ער האט בפירוש גַעזאַגט אז מען דאַרף מְכַבֵּד זיין דאס
ווייב, זיי מוטשען זיך מיט די קינדער צער עיבור צער
לִידָה צער גִּידוּל וְכוּ' וְכוּ', ווידעראום האט ער גַעזאַגט אז

דער סמ"ך מ"ם טוט אלע פעולות שבעולם צופרעכן דעם
שלום בית ביי א יונגען פארפאלקן פדי זיי מכשיל זיין
מיט שווערע ביטערע עוונות, איבערדעם זאל דיר קיינער
נישט געבן קיין פאלשע הנהגות אדער פאלשע הדרכות
וכו' וכו'.

זאלסט וויסן אז ברוסלב'ר חסידות איז נאר תלוי ווי מען
לערנט דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, מען דארף
אזוי פיל חזון און חזון און לערנען און לערנען און
הארעווען און הארעווען אין דעם הייליגן רבינ'ס ספרים
ביז מען זאל עס קענען אויסענווייניג, אנדערש נארט מען
זיך זייער שטארק.

ס'איז היינט דא אינגעלייטלעך וואס פאררופען זיך בלומרשט
אז זיי זענען מנהיגים, פירער'ס אין ברוסלב וכו', און
דער אמת'ן זענען זיי פארפירער'ס וכו', ווארום אין דעם
הייליגן רבינ'ס ספרים שטייט נישט אזעלכע הנהגות פון
ווילדקייט און פון פרישות און פון איבערלאזן דאס ווייב
און אנטלויפן פון שטוב און שלאפן אויף א באנק אין בית
המדרש וכו' וכו', דאס איז אן הנהגה פון משוגעים און
מטורפים וכו' וכו' וואס זענען קראנק אויף די גערנון און
זיי האבן נישט קיין שלום בית, אדער זיי זענען גרושים
אדער אלטע בחורים וכו' וכו'.

איבערדעם בעהט איד דיר דו זאלסט אנטלויפן פון די
אלע פירער'ס פארפירער'ס וכו' וכו', א

בְּרַסְלָב'ר חֲסִיד אִיז נָאָר דְּעֵר וּוּאָס עֵר פֿאַלְגֵט דְּעֵם
 הַיִּילִיגֵן רַבִּי'ן, און דְּעֵר הַיִּילִיגֵער רַבִּי הָאָט אַוּיף דְּעֵם
 זײַער זײַער מִקְפִּיד גֶעווען אַז עֵס זָאל זײַן שְׁלוֹם בֵּית
 אִין שְׁטוּב, מֵעַן זָאל דֶּרֶךְ אֶרֶץ הָאָבֶן פֿאַר טאַטן מאַמען
 און פֿאַר שְׁווער און שְׁוויגער, דָּאָס אִיז דָּאָ אַ מִצְוֹת
 עֲשֵׂה אִין דִּי תוֹרָה (שְׁמוֹת כ"ב) "כִּבְדֵּךְ אֶת אָבִיךָ וְאֶת
 אִמְךָ", און אַזוי דאַרף מֵעַן מְכַבֵּד זײַן אױכעט דְּעֵם שְׁווער
 און שְׁוויגער.

דִּי חו"ל זאָגן (עיקרין ג) לֹא מִצָּא תְּקוּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִי
 מַחְזִיק בְּרַכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹא הַשְּׁלוֹם; מֵעַן דַּאָרף טוהן
 אַלעס אִין דְּעֵר וועלֵט עֵס זָאל זײַן שְׁלוֹם אִין שְׁטוּב
 צווישן מאן און ווייב און מֵעַן דַּאָרף טוהן אַלעס אִין
 דְּעֵר וועלֵט עֵס זָאל זײַן שְׁלוֹם צווישן שְׁווער און שְׁוויגער
 סײַ פֿון מאַן'ס זײַט, און סײַ פֿון ווייב'ס זײַט, אַ יונג
 פֿאַרפֿאַלק דַּאָרף מְכַבֵּד זײַן בֵּיידע עֲלֻטֶערן, און געֶדענקן
 דְּעֵם מְסִירוֹת נֶפֶשׁ וּוּאָס זײ הָאָבֶן זיך מוֹסֵר נֶפֶשׁ גֶעווען
 אִיהֵם צו חֲתוּנָה מאַבן.

אִיךְ הָאָף אַז דִּי פֿאַר ווערְטער וועט דִּיך גוט אַרײַנגײן אִין
 דִּי בײַגער, און מֵעַן זָאל הָעֵרן גוטע בְּשׁוּרוֹת.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאַג און אַ פֿרײליכן תּמיד

תקס

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר נח כ"ח תשרי ה'תשע"ג

שלום וברכה אל האברה היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך בעהט דין זייער דו זאלסט זיך אויפפירן מיט גרויס
 דרך ארץ, ווארום ביים הייליגן רבי'ן איז געווען דער
 עיקר דעם ענין פון דרך ארץ, אזוי ווייט אז ער האט זיך
 אמאל אויסגעדריקט "ווען קיסרים און מלכים וואלטן
 געוויסט ווי איך לערן מיינע מענטשן דרך ארץ וואלטן
 זיי געשיקט צו מיר לערנען דרך ארץ", ביים הייליגן רבי'ן
 איז נישט געווען קיין ווילדקייט וכו', און קיין צופלוינגקייט
 וכו', אלץ האט זיך געפירט מיט גרויס דרך ארץ, אזוי
 ווייט אז ביים טיש פון הייליגן רבי'ן האט ער נאר
 אוועקגעריקט דעם טעלער פון זיך און יעדער איינער איז
 דורכגעגאנגען און ער האט גענומען שיריים ממש אביסל,
 כדי עס זאל בלייבן פאר יענעם אויבעט וכו', און א חידוש
 א פלא עס איז דורכגעגאנגען אפאר הונדערט מענטשן,
 און פון איין טעלער איז געווען גענוג פאר אלעמען, ווארום
 יעדער איינער האט געוויסט אז ס'איז דא נאך איינער
 וכו', און ער דארף אויך האבן וכו', אזוי שטארק האט
 דער הייליגער רבי אריינגעלייגט אין אונזערע לייט דרך
 ארץ און ליבשאפט איינער צום אנדערן.

אײַבערדעם דארף מען נישט קוקן היינט אויף די "חדשים
מקרוב פאן" וואס יעדער פֿרענגט מיט זיינע
מדות רעות און זיין עזות וכו', און לייגט דאס ארויף אויף
פֿרסלג'ר חסידות וכו', ווארום ביים הייליגן רבי'ן איז דער
עיקר און דער יסוד געווען ישוב הדעת, וואס פון דארט
קומט ארויס דער גאנצער ענגן פון דרך ארץ און נישט זיין
צולאזין וכו'.

זאלסט וויסן אז דאס איז דער יסוד היסודות אין פֿרסלג'ר
חסידות, און קיינער זאל דיר נישט איינרעדן
אנדערש, דאס ווילדקייט און די צילאזינקייט וכו' קומט
פון אינדרויסן, נישט פון די אמת'ע תלמידים פון הייליגן
רבי'ן, און אויך די אלע ווילדע דרכים וואס מען לערנט
אויס די אינגעלייטלעך וכו', זיי זאלן נישט אהיימקומען
משבת לשבת וכו' (ודי לחכימא), דאס ווערט נישט
געלערנט ביים הייליגן רבי'ן, דאס קומט פון תלמידים
שלא שמשו כל צרכן וכו', וואס דער הייליגער רבי האט
שוין געזאגט אויף זיי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) יש מפורסמים
ומנהיגים שאינם יכולים להנהיג את עצמם, ואיך ינהיגו
את אחרים? מען דארף זיך זייער אכטונג געבן פון די
אזוי געווארענע וכו', ווי דער ווערטיל גייט "א געווארענער
איז ארנער ווי א געפארענער" ביי אונזערע לייט האט
מען אויף דעם זייער מקפיד געווען מען זאל אוועק גיין
פון די אזוי גערופענע פרומע, ווי דער הייליגער רבי זאגט
(ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ד') מען קען זיין א פרומער רשע; מען

לייגט אריין אלעס אין פֿרוּמקייט, און דער־ווייל איז מען
א גרויסער רשע וכו', און מ'איז גורם זיך צו גט'ן רחמנא
לישזבן, איבערדעם זאלסטו זייער אכטונג געבן פון די
זעלבסט געקרוינטע מנהיגים'לעך וואס זיי קענען זיך נישט
פירן, איז וויאזוי קענען זיי פירן אנדערע? דער־ווייל האט
ער זיך ג'גט פאר גארנישט און נישט, (ווי איך ווייס
פינקטליך פארנוואס דער גט איז געווען) איז וויאזוי קען
ער זיך געבן הנהגות?

דער בורא פֿל עולמים זאל דיר אפהיטן פון אלעם שלעכטס,
זיי נישט קיין בטלן, לערן יעדן טאג חומש מיט רש"י
און תרגום, און אסאך פֿרקים משניות, און לבל הפחות
איין רף גמרא, וועט זיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף
יענער וועלט.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פֿרייליכן תמיד

תקסא

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר נח כ"ח תשרי ה'תשע"ג

שלום וברכה אל הפחור היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

עס טוט מיר זייער זייער וויי וואס אויף דיר גייט איבער
וכו', שווערע ביטערע נסיונות וכו', דער איינציגסטער
זאך וואס איך קען דיר געבן אן עצה, זאלסט מרבה זיין

בתפלה ובקשה פאר'ן בורא פל עולמים אז ער זאל דיר צושיקן א זיווג הגון, ווארום א בחור האט דער הייליגער רבי געזאגט 'די ערשטע זאך חתונה האבן'.

עס איז באוואוסט אז דער הייליגער רבי האט זייער מקפיד געווען, א בחור, דאס ערשטע זאך חתונה האבן, ער האט נישט געקענט פארליידן א בחור, ווארום וואס זאל נאר נישט זיין, א בחור ווערט נכשל אין פנים הברית רחמנא לישזבן, וואס דאס איז מטמטם דעם מח אינגאנצן, ובפרט אז ער ווערט נכשל מיט דעם ביטערן זינד חטאות נעורים וכו' דאס טוט איהם צודרייען אינגאנצן דעם קאפ, און ברענגט איהם אריין צו עצבות און מרה שחורה, איבערדעם דארפסטו אסאך בעטן דעם בורא פל עולמים נאר אויף איין זאך, א שידוך, זאלסט קענען טרעפן דיין בת זוג, און וויסן זאלסטו וויסן, וואס תפלה טוט אויף, קען קיין שום זאך אויף דער וועלט נישט אויפטוהן.

איך וואלט דיר געראטן א גוטע עצה, דו זאלסט לערנען יעדן טאג דעם מאמר אין ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ט, און זאגן אויף דעם די תפלה מ"ה אין ליקוטי תפילות, וועסטו זעהן אז דו וועסט האבן א גרויסע ישועה.

עס איז דא א קונטרס וואס עס הייסט "מציאת הזיווג" ווער ס'וועט עס דורכלערנען פערציג טעג און מקיים זיין וואס דארטן שטייט, וועט ער אונדאי געהאלפן ווערן און טרעפן זיין בת זוג.

שְׂטֵאֲרֵק זיך און ווער נישט צופאלן, הן אמת ס'איז זייער זייער ביטער פאר א בחור, ס'גייט איהם דורך צרות און יסורים און מרירות און מכאובים וכו', דאס אלעס געמט זיך וואס ער איז אליין, ער האט נאכנישט געטראפן זיין בת זוג, דאס ברענגט איהם אריין צו שווערע ביטערע נסיונות וואס פון דארטן קומט אלע מרה שחורות וכו' וכו'.

די תורה הקדושה זאגט אונז (פראשית ב) "כי לא טוב היות האדם לבדו" עס איז נישט גוט צו זיין אליין, איבערדעם דארף מען געטן אסאך דעם בורא כל עולמים צו טרעפן דעם זיווג און חתונה האבן וואס שפעלער, דאס איז די איינציגסטע הצלה וואס מען קען ראטעווען א בחור.

דערנוייל ביז דו וועסט זעהן די ישועה, זאלסטו לערנען אסאך משניות, און דו זאלסט זאגן א פרק נאך א פרק, וואויל איז דעם בחור וואס ער קען אנטלויפן צו די משניות, און די זאלסט זאגן משניות, און דאס איז מטהר דעם נפש פון אלצדינג וכו', ווער נישט צובראכן, ווארום דו האסט אויבעט א בת זוג, די חז"ל זאגן (לקיט תהלים רמז תשצ"ד) ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואמרת בת פלוני לפלוני; און בודאי האט מען דיך אויבעט אויסגערופן ווער דיין בת זוג איז, נאר דו דארפסט איר זוכן וכו', און וויאזוי זוכט מען איר? נאר דורך תפלה, געטן דעם בורא כל עולמים אז ער זאל דיר ברענגן דיין בת זוג, אז דו וועסט זיך אזוי פירן וועסטו זעהן אז ס'נועט

נישט נעמען קיין לאנגע צייט ביז די וועסט א חתן ווערן
און חתונה האבן און אויפבויען א אידישע שטוב.

בדי די זאלסט ניצול ווערן פון שווערע ביטערע עוונות אין
פגם הברית וכו', מוזטו זיך נעמען לערנען אסאך
משניות בסדרן, וואס מער די וועסט זאגן משניות וועסטו
זעהן אז דאס וועט דיך אפקילן דיין ברענעדיגע יצר הרע.

דער בורא פל עולמים זאל דיר העלפן אז די זאלסט דאס
מקיים זיין, וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף
יענער וועלט.

זאלסט האבן א פרייליכן טאג און א לעכטיגן תמיד

תקסב

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר נח כ"ח תשרי ה'תשע"ג

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו וכו'.

איך מוז דיר זאגן דאס די טוהסט א גרויסע עוולה, די
לאזט דיין טאכטער גיין מיט בגדי פריצות בגדי שחין,
וואס איז גורם מכשיל זיין אנדערע וכו', דאס איז א גרויסע
עבירה, די זאלסט נישט מיינען אז דאס איז עפעס א
חומרא, נאר רחמנא לישזבן אויף דעם קומט א גרויסן

עוֹנֵשׁ, אַז אָךְ און וויי עֲלֻטְעֶרן וואס זיי האָבן גישט קיין
השפּעה אויף די קינדער וכו', און זיי לאָזן זיי טוהן וואס
זיי ווילן וכו', עס איז גישט קיין תירוץ אז די קינדער
פּאַלגן גישט וכו', אלעס ווענדט זיך אין חינוך, וויאזוי מען
איז מחנך די קינדער.

דאס ערשטע זאך אין חינוך איז תלוי אין זיך אליין, קינדער
קוקן ארויף אויף טאטע און מאמע וויאזוי זיי פירן
זיך אויף, אויב זיי פירן זיך אויף מיט הפקירות מיט פריצות
וכו' אן קיין שום באגרעניצונג וכו', הן מיטן לבוש וכו', הן
מיטן דיבור זיי רעדן פל דבר אסור וכו', הן מיט עסן וכו'
זיי זענען בכלל גישט מדקדק אויף פשרות המאכלים, יא
הבשר, גישט הבשר, וכו', וכו', וואס וויל מען שוין פון די
קינדער? אונדאי און אונדאי וועלן די קינדער פון אזא שטוב
אויפּוואקסן סוררים ומוררים וכו'.

טאטע מאמע דארפן זיך אויפפירן מיט גרויס צניעות פאר
די קינדער, ווארום די קינדער זעהן אלעס וכו', און
זיי לערנען זיך אפ פון טאטע מאמע וכו', און נאכדעם
רייסן זיך די טאטע מאמע ביים קאפ ווי קומט דאס אז
מיר האבן אזעלכע קאליע'דיגע וכו' געמיינע קינדער וכו',
זיי האבן פארנעסן אז זיי זענען געווען די מורה דרך פון
זייערע קינדער וכו'.

איבערדעם בעהט איד דיר זייער שטארק, געם זיך אין
די הענט אריין איידער ס'וועט זיין ביטער כמו

גַּל וְכוּ', וְוָארום אִיךְ זַעַה ווי דײַן טאַכטער גליטשט זיך;
אָראַפּ וְכוּ', און גײט אָראַפּ טאַג נאָך טאַג לְתַרְבוֹת רַעָה,
און דו זאָגסט איר גאַרנישט וְכוּ', דו וועסט אויף דעם
פּאַצאַלן זײער זײער טײער וְכוּ' וְכוּ'.

גלייב מיר אײך וואונטש דיר דאס נישט, נאר אײך מוז
דיר דאס מזהיר זײן, אַנְוואַרענען, אז דו זאלסט
אכטונג געבן, האלט דאס נישט גרינג, מען לאזט נישט א
טאַכטער אזוי אַרוםגיין וְכוּ'.

בבִּלְל דארפן עלטערן זײער אכטונג געבן מיט וועמען
זײערע קינדער חבֵר'ן זיך, ס'איז נישטא קיין תּירוץ
'היינט איז אנדערע צײטן מען קען נישט האבן השפּעה
אויף די קינדער' עס איז נישט אַמת, די עלטערן זענען
קלים וְכוּ', און מ'מילא האבן די קינדער פון וואו זיך
אָפּצולערנען.

איבערדעם אויב דו ווילסט האבן גוטע קינדער, זאלסטו
זעהן דו מיט דײַן ווייב בײַטן זיך ענקער
הנהגה, און ועל פולם גיסן טײבן טרערן יעדן טאג אז די
קינדער זאלן נישט ארויסגיין לְתַרְבוֹת רַעָה, דעמאלט איז
דא א האפּפענונג.

הלוואי זאלסטו מיר פאלגן, וועסטו נישט תרטה האבן.
זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקסג

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ד' לְסֵדֶר חַיֵּי שָׂרָה כ"ב חֲשׁוֹן ה'תשע"ג
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד
... גְּרוּ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֶאֱלֵטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

אִיךְ בְּעֵהֵט דִּיךְ וַיִּיעַר דּוּ זְאֵלְסֵט זִיךְ זְעֵהֵן צוּ דְּעֶרְהֶאֱלֵטֵן,
קִיין שׁוֹם זְאֵךְ אֹון דְּעַר וְוֵעֲלֵט זְאֵל דִּיךְ נִישְׁט אַרְאָפֿוואַרְפֿן
פּוֹן קִיין שׁוֹם זְאֵךְ, אֹוִיף דִּי וְוֵעֲלֵט גִּיט אִיבְּעַר אֹוִיף יְעֵדֵן
אַיִנְעֵם שְׁווערע בִּיטְעֶרע נְסִיוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ', דָּאס גְּרוֹיִסְקִיט
פּוֹן אַ אִיד וְוֵעֲרֵט גְּעֵמְאָסֵטֵן וַוִיאַזוֹי עַר דְּעֶרְהֶאֱלֵט זִיךְ בְּשַׁעַת
עִם גִּיט אֹוִיף אִיבְּעַר וְכוּ', עִם אִיז נִישְׁט קִיין חֲכָמָה אֹון
קִיין קוֹנִיץ צוּ צוּבְּרֶאכֵן וְוֵעֲרֵן אֹון אֹוִיפֿגֶעבֿן דְּעִם לְעֵבֵן, בִּיז
אַרומְגִיין מִיט גְּעֵדֶאָנְקֵעֵן פּוֹן נְעֵמְעֵן זִיךְ דָּאס לְעֵבֵן וְכוּ',
דָּאס אִיז אַ שׁוֹטָה וְוֵעַר ס'טְרֶאכֵט אַזוֹי, וְוֵאָרוֹם דְּעַר תְּנָא
הַקְּדוּשׁ זְאָגֵט (אֲבוֹת פֶּרֶק ד') עַל בְּרַחֲמֵי אֲתָהּ חַי, וְעַל בְּרַחֲמֵי
אֲתָהּ מֵת וְכוּ'. מְעַן פֶּרְעֻגֵט נִישְׁט אַ מְעַנְטֵשׁ צוּ עַר וְוִיל
לְעֵבֵן צוּ עַר וְוִיל שְׁטאַרְבֵּן אֲלֵעִם וְוֵעֲרֵט גְּעֵפִירֵט פּוֹן אֹוִיבֵן,
אַיבְּעֶרְדֵּעִם וְוֵאָזִיל אִיז דְּעִם אִיד וְוֵאָס עַר אִיז זֹוכָה זִיךְ מְחֻזַּק
צוּ זִיין, אֹון עַר לְאִזֵּט זִיךְ נִישְׁט אַרְאָפֿ וְוֵאָרְפֵן, אֹון וְוֵאָס
אֹוִיף אִים גִּיט דוּרְךְ דְּעֶרְהֶאֱלֵט עַר זִיךְ.

דְּעַר הַיִּלְיֶגַעַר רַבִּי הָאֵט אֹוֹנֵז אֹוִיסְגֶעֲלֶעֲרֵנֵט אַ גְּרִינְגֶעֵן וְוֵעַג
וַוִיאַזוֹי זִיךְ צוּ דְּעֶרְהֶאֱלֵטֵן, אֹון וַוִיאַזוֹי צוּ הַאֲלֵטֵן זִיךְ,
אֹון נֵאךְ דְּעֶרְהֶאֱלֵטֵן אַנְדֶּעֲרֶע, מְעַן דֶּאָרְף זִיךְ צוּגֶעוואַיִנְעֵן

רַעְדָן צו אים אויף פֿראַקט אידיש, וואס דאס ווערט אַנגערופֿן
 התבודדות, א איד דארף זיך אויסרעדן דאס הארץ צום
 בורא פֿל עולמים און אויסצודערציילן אלסדינג וואס עס
 גייט אויף אים דורך, דאס איז אַ עצה וואס מיר האבן
 מקבל געווען פֿון הייליגן רבי'ן, די עצה וועט מגלה זיין
 משיח צדקינו פאר די גאנצע בריאה, אזוי ווי ס'שטייט (צפניה
 א) **כִּי אֲזֹ אֶהְפֹּךְ לְכֹל הָעַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקִרְאָ אֶל הַגּוֹיִה;**
 די גאנצע בריאה וועט רעדן צום באשעפער, אונז האט דער
 הייליגער רבי געגעבן דעם שליסל אויפמאכן אלע טויערן
 מיר זאלן קענען שוין יעצט רעדן צום בורא פֿל עולמים.

איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, שטארק זיך, געוואוין זיך
 צו, צו רעדן צום בורא פֿל עולמים, יעדע זאך
 וואס די דארפסט האבן זאלסטו רעדן נאר צו אים, נאר
 ער פארשטייט דיך און נאר ער קען דיך העלפֿן.

מען טאר נישט צופראכן ווערן פֿון קיין שום זאך, אמת
 ס'איז אויף דיר איבערגעגאנגען וואס איז איבערגעגאנגען
 וכו' וכו', און עס גייט נאך אויף דיר איבער יעצט וואס
 עס גייט איבער וכו' וכו', אבער מען טאר זיך נישט פארלירן.

דו ביסט פארשמיצט און פארגרעבט געווארן מיט פֿגם
 הברית וכו' וכו', וועגן דעם דארף מען נאכנישט צופראכן
 ווערן, אדרבה מען דארף זיך שטארקן אין אמונה אין בורא
 פֿל עולמים אז ער איז אן אב תרחמן, און ער איז צופֿה
 ומביט לְכֹל בְּאֵי עוֹלָם זיי זאלן צוריק קומען צו אים, איבערדעם

בְּעֵהָט אִיךְ דִּיר פֿאַרְלִיר זײַךְ גִּישְׂט, גֶּעוואוּאָיִן זײַךְ צו, צו רֶעֶדן
צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים אויף פֿראַסֶט אִידיש, און אַלְעס וואָס
עס גײט אויף דִּיר דוּרְךְ זאַלְסֶטוּ אויסְדֶּרְצײלן פֿאַר אִים.

ווען אַ אַיד גֶּעוואוּאָיִנט זײַךְ צו, צו רֶעֶדן צום בּוֹרָא פֿל
עוֹלָמִים, האָט ער אַ אַנְדֶּרֶע סאַרֶט יִשׁוּב הַדַּעַת,
אײַפֿערֶדעם זײַ גִּישְׂט קײן בַּטְלֵן, עס איז שוין אַרײַפֿער אויף
דִּיר וואָס עס איז אַרײַפֿער, מאַךְ אַ גײַע הַתְּחִלָּה, הײב אָן
פֿון אַנְפֿאַנג, אִיךְ הָאָפּ אַז דו וועסט מיר פֿאַלֶּגן, וועסטו
גִּישְׂט תְּרַטָּה הָאָבן אויף די וועלט, און מִכָּל שָׁפֵן גִּישְׂט אויף
יַעֲנֶעֱר וועלט.

זאַלְסֶט הָאָבן אַ לַעֲבִטִּיגן טאַג און אַ פֿרײַלִּיכֵן תּוֹמִיד

תקסד

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ו' עָרַב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ לְסֹדֵר חַיֵּי שְׂרָה כ"ד חֲשׁוֹן ה'תשע"ג
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר
אִיךְ הָאָב דֶּעֲרַהאַלְטֵן דײַן לאַנגען בְּרִיוּן.

דו האָסט גִּישְׂט קײן הַשְּׁגָה די שְׂמִחָה וואָס דו בִּיסֶט מיר
מִשְׂמַח און מְחִיָּה מִיט דַּעַם וואָס דו דְּרִיקְסֶט דַּעַם
הײלִיגן רִבִּינ'ס סְפָרִים, אִיךְ מוז דִּיר זאַגן, אויף דַּעַם איז
גֶּעזאַגט גֶּעוואָרן "יֵשׁ קוֹנָה עוֹלָמוֹ בְּשַׁעַת אַחַת" דו האָסט
גִּישְׂט קײן הַשְּׁגָה וואָס די סְפָרִים טוען אויף, לײדער דֶּרײַען
זײַךְ אַרום בְּחוּרִים און יונגעלײט וכו' וכו', וואָס זײ זײַנקן אַין

שְׂאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו אֵין פִּגְמֵ הַבְּרִית בֵּיז אִיבְעֵר דִּי
 אוֹיְעָרֵן רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן וְכוּ', זֵיי זַעֲנֵעֵן צוּבְרָאכֵן כְּחָרֵם הַנְּשֻׁבֵר,
 ווארום ס'איז נִישְׁטֵא נֶאֱדָ א זֶאדְ וואס ס'צוּבְרֵעֵכֶט דַּעַם
 מְעַנְטֵשׁ אַזוֹי ווי פִּגְמֵ הַבְּרִית, און זֵיי ווִילֵן גַּעֲרֵן אַרוֹיֶסְגֵיין
 פֿון דַּעַם, נָאר וואס דַּעַן, זֵיי זַעֲנֵעֵן אַרֵיינְגַעכֶאפֶט גַּעוואַרֵן
 אֵין דַּעַם אַזוֹי בִּישְׁעֵר און מִיאֹם אַז ס'איז זֵיי זֵייִעֵר שְׁוועֵר
 אַרוֹיֶסְגֵיין, זֵיי דֵרֵייִעֵן זִיךְ אַרוֹם אַזוֹי ווי אֵין עוֹלָם הַתּוֹהוּ
 צוּבְרָאכֵן צוֹהֶאקֶט וְכוּ' וְכוּ', און קֵיינֵער קַעַן זֵיי נִישְׁט הַעֲלֵפֵן
 נָאר דַּעַם הֵיילִיגֵן רַבִּינ'ס סְפָרִים, אִיבְעֵרְדַּעַם דֶאֶרְפֶסטו זִיךְ
 מוֹרָא'דיג שְׁטאַרְקֵן וואס דו בִּיסְט זוכֶה צו דֵרִיקֵן דַּעַם הֵיילִיגֵן
 רַבִּינ'ס סְפָרִים, אִיךְ וויִיס אַז דו בִּיסְט אַרֵיינְגַעגאַנְגֵעֵן אֵין
 חוֹבוֹת וְכוּ', אָבְעֵר וויִיסן זֶאלְסְטוּ וויִיסן וויפִיל הוֹנְדֵערְטֵער
 טוִיזַעֲנְטֵער אֵידֵן לֵייִדֵער זַעֲנֵעֵן פֶאָרְקֶרֶאכֵן גַּעוואַרֵן מִיט חוֹבוֹת
 וואס זֵיי הָאבֵן גַּעוואַלֶט קוִיפֵן בְּנִינִים און פֶארְשִׁידֵעֵנע עָרְלֵיי
 גַּעשְׁעפֶטֶן וְכוּ', און זֵיי זַעֲנֵעֵן פֶארְפֶלאַנְטֵערֶט גַּעוואַרֵן מִיט
 מוֹרָא'דיגע חוֹבוֹת פֿון הוֹנְדֵערְטֵער טוִיזַעֲנְטֵער דוֹלֶאֶרֶען וְכוּ'
 וְכוּ', און דו בִּיסְט אַרֵיינְגַעפֶאלֵן אֵין חוֹבוֹת נָאר וועגֵן דֵרִיקֵן
 דַּעַם הֵיילִיגֵן רַבִּינ'ס סְפָרִים, אֲשֶׁרִיךְ שְׁנַתְפֶסֶת בְּדַבְרֵי תוֹרָה,
 דַּעַר הֵיילִיגֵער רַבִּי הָאט אַמָּאל זִיךְ אוֹיֶסְגַּעֲדֵרִיקֶט 'פֿון וועמֵעֵן
 אִיךְ גַּעַם דַּעַם גַּעב אִיךְ', אִיבְעֵרְדַּעַם זֶאלְסְטוּ וויִיסן, אַז מַעַן
 בְּאֶרְגֶט פֶאר'ן רַבִּינ'ס וועגֵן, דֶארְף מַעַן נִישְׁט חֲרָטָה הָאבֵן,
 דַּעַר הֵיילִיגֵער רַבִּי וועט דִיךְ צוֹרִיק בֶאצֶאלֵן, אָבְעֵר דַּעַרְווייל
 רֶאטֶעוועסְטוּ הוֹנְדֵערְטֵער טוִיזַעֲנְטֵער בְּחוֹרִים און אֵינְגַעלֵייט
 וואס זֵיי מוֹטֶשְׁעֵן זִיךְ אֵין דִי תּוֹאָה רַחֲמָנָא לִיצְלָן, און זֵיי

קענען נישט ארויסגיין פון דעם, זיי זענען ביי זיך אזוי צופראכן און אזוי עלנד, און קיינער אין דער וועלט ווייסט נישט וואס אויף זיי גייט דורך, פון דרויסן מיינט מען ווער ווייסט וואס זיי זענען, אבער אינעווייניג זענען זיי צופראכן בחרם הנשבר.

דארפסט וויסן אז דער חטא המגונה הוצאת זרע לבטלה דאס איז מטמטם את הלב, און ס'ברענגט אריין אין דעם מענטש פירות ואפיקורסות, און ס'הארגעט אפ דעם מענטש פון רוב עצבות און ביטערניש, וואס דאס ברענגט אריין אין א הארץ פון א מענטש וכו' וכו', און מ'דרייט זיך ארום צופראכן און פארצווייפלט און קיינער ווייסט נישט וכו' וכו', און מען האט ספיקות אין אמונה רחמנא ליצלן וכו' וכו', ווארום ווער ס'איז פוגם בפרית דער האט קשיות אויפן בורא כל עולמים וכו', און קיינער אין דער וועלט פארשטייט זיי נישט, נאר די ספרים פון דעם הייליגן רבי'ן, איבערדעם דארפסטו זיך מורא'דיג פרייען וואס דו ביסט א שליח מצוה און דו דריקסט די ספרים.

דו וועסט זעהן אז דער בורא כל עולמים וועט דיך נישט פארלאזן, און דו וועסט אים ירצה השם האבן א גרויסע שפע, מ'זאל הערן ביי דיר שטענדיג גוטע בשורות.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקסה

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ד' לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת כ"ט חֲשׁוֹן הַתּשׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דַּעְרַה־אֲלֵטֵן דִּיין לֵאנְגֵעֵן בְּרִיוּוּ.

זַעֲה זִיךְ צוּ דַּעְרַה־אֲלֵטֵן, פֶּאל גִּישְׁט אַראָפּ בִּי דִיךְ, וּוּאָרום
דַּער בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים אִיז מִיט דִיר בִּי דִיר לַעֲבֹן
דִיר, אַזוֹי הָאָט אונז דַּער הֵיילִיגֶער רַבִּי אױסגַּעלְעֶרנֵט, מֵעַן
דַּארף זִיךְ זײַער שְׁטאַרְקֵן אִין יַעֲדֵן פֿרֵט און פֿרֵט, וּבְפֿרֵט
מִיט מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, וּוּאָרום ווען אַ אִיד אִיז פֿרִיילִיךְ, וּבְפֿרֵטוֹת
ווען עַר אִיז מְקַיָּים אַ מִצְוָה, מִיט דַּעם ווייזט עַר אַז עַר
הָאָט אַ רִינְעֵם הַאַרְץ, צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, אַזוֹי ווי דַּער
הֵיילִיגֶער רַבִּי זֶאָגט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שְׂמֻחָה סִימָן א) בְּשֵׁאֲדָם עוֹשֶׂה
מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, בְּיָדוּעַ שְׂרָבּוּ שְׁלָם לֵאלֹקָיו; אויב אַ אִיד
טוט יַעֲדֵעַ מִצְוָה מִיט אַ שְׂמֻחָה, אִיז אַ סִימָן עַר הָאָט אַ
רִיין הַאַרְץ צום בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים.

זווען דַּער מַעֲנֵטֶשׁ זֶאל זִיךְ מֵיִשֵּׁב זײַן דָּאָס גַּאָר־נִישְׁט פֿלִיִּבֵט
אִים נָאר וּוּאָס עַר הָאָט זוכָה גַּעווען גײַן דַּאווענען יַעֲדֵן
טָאג מִיט מַנְיָן, שְׂחֵרִית, מְנַחֵה, מַעֲרִיב, און עַר הָאָט
גַּעֲנִט־פֿעֲרֵט אָמֵן קְדוּשָׁה בְּרַכּוּ וְכוּ' וְכוּ', און עַר זֶאָגט יַעֲדֵעַ
בְּרָכָה מִיט פּוֹנֵת פִּירוּשׁ הַמִּילוֹת, און עַר אִיז זוכָה צו גַּעֲבֹן
אַפֿאַר פֿרוֹטוֹת צו צְדָקָה פֿאַרן דַּאווענען, ווי דִי חו"ל זֶאָגן
(בְּבֵא בְּתָרָא דָף י.) רַבִּי אֲלֵעָזָר אֵיידער עַר אִיז גַּעֲנִיט־גַּעֲנֵן דַּאווענען

האט ער געגעבן צדקה, כדי די תפלה זאל נתקבל ווערן; און ווען א איד פריידט זיך אז ער האט א צלם אלקים א בארד און פיאות, און ער גייט מיט ציצית, און ער האט געלייגט תפילין, ער האט א מזוזה על פתח ביתו וכו' וכו', מיט דעם קלעבט ער צו זיין נשמה צו עצם עצמיות אלקותו יתברך, ווארום די מצוות זענען א חלק פון בורא כל עולמים, דאס איז דער רצון פון דעם בורא כל עולמים, איבערדעם ווען א איד איז מקיים א מצוה קלעבט ער זיך צו צום בורא כל עולמים.

איבערדעם דארפסטו זיך זייער פרייען, און שמחת המצוות פארברענט אלע קליפות, ווי דער הייליגער רבי זאגט (אין ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ד) דאס אפילו ווען א מענטש געפונט זיך אין די טומאה וכו', און ער ליגט אין שאול תחתית ומתחתיו וכו', פונדעסוועגן ווען ער שטארקט זיך און ער פריידט זיך בשעת ער איז מקיים א מצוה, דורך דעם גייט ער ארויף פון עולם העשייה צו עולם היצירה, פון עולם היצירה צו עולם הבריאה, פון עולם הבריאה ביז עולם האצילות, און ער ווערט צוגעקלעבט צום בורא כל עולמים, און דאס ווערט געטוהן דורך יעדן איד וואס איז מקיים א מצוה, אבער דער סמ"ך מ"ם האט זייער מורא פון שמחת המצוות, צוברעכט ער דעם מענטש און ער זאגט אים אז עס איז א גרויסער זאך צו זיין א לב נשבר, אבער ער כאפט נישט אז מיט דעם כאפט ער אריין דעם מענטש אין זיין געץ.

אײַבערדעם זײַ נישט קײן בטלן, פֿרײַ זײַך מיט אלע נקודות טובות וואס דו האסט, שמחה וועט דײַך צוקלעבן צום בורא פֿל עולמים, ווען א איד וואלט זײַך געפֿרײַדט מיט יעדע מצוה וואלט מען אים מוחל געווען אלע עוונות, ווארום מיט דעם וואס א איד האט אמונה אין בורא פֿל עולמים איז אים דער בורא פֿל עולמים מוחל, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות אמונה סימן ל"ג) על ידײַ אמונה יסלח לך הקדוש ברוך הוא על פֿל עוונותיך; און מיט דעם וואס א איד פֿרײַדט זײַך מיט די מצוות וואס ער איז מקיים, אפילו די קלענסטע מצוה וואס עס דאכט זײַך אים אז דאס איז א קליינע מצוה, מיט דעם ווערט נתננה בײַ אים די אמונה, ווארום אנדערש וואלט ער זײַך נישט געפֿרײַדט וכו', מיט דעם אליין איז אים דער בורא פֿל עולמים מוחל אויף אלע עבירות.

אײַבערדעם נעם זײַך אין די הענט ארײַן, הן אמת ס'איז אויף דיר אײַבערגעגאנגען וואס עס איז דורכגעגאנגען אין פֿגם הברית וכו', דו ביסט נכשל געווארן און דורכגעפאלן וכו' וכו', פונדעסוועגן דאך פאל נישט אראפ בײַ זײַך, נעם זײַך אין די הענט ארײַן, און פון די מינוט אן זאלסטו זײַן גאר פֿרײַליך, און פֿרעג נישט קײן קשיות, מיט וואס האב איך צו זײַן פֿרײַליך? און פארנוואס זאל איך זײַן פֿרײַליך? דער תירוץ איז איך בין פֿרײַליך איך בין א איד, איך גלייב און בורא פֿל עולמים, איך בין א איד איך האב א בארד און פֿיאות וואס דאס איז א

צ'לם אלקים, איך בין א איד איך גיי מיט צייצית און איך האב געלייגט היינט תפילין, און איך האב א מזוזה אויף מיין טיר, און איך היט שבת, און עס פֿשר וכו' וכו', און אויב דו וועסט זיך פֿרייען מיט דעם וועסטו זעהן אז די שמחה וועט דיך ארויסנעמען פון עמקי הקליפות, און וועט דיך צוקלעבן צו עצם עצמיות אלקותו יתברך, ווארום עס איז נישטא קיין שום מציאות אויסער דעם בורא פֿל עולמים.

זיי נישט קיין בטלן, שרעק זיך נישט פון קיינעם נישט, דער בורא פֿל עולמים וועט דיך אונדאי און אונדאי נישט פארלאזן, און נישט ווי דער סמ"ך מ"ם רעדט דיך צו אז דו האסט שוין נישט קיין האפפענונג, דאס איז אלעס נארישקייטן און דמיונות.

דער הייליגער רבי האט מורא'דיג מקפיד געווען אויף חמרות יתרות וכו', דאס אליין וואס דו ביסט שטענדיג פאר'דאנה'ט און פאר'אויש'ט וכו' וכו', אז דו האסט שוין נישט קיין תקנה, דאס אליין איז די עצה פון דעם סמ"ך מ"ם, דיך צופרעכן, און דיך אומגליקליך מאכן.

איבערדעם נעם זיך אין די הענט אריין, און הייב אן פון יעצט צו זיין פֿרייליך, און פֿעהט דעם בורא פֿל עולמים רבוננו של עולם העלף מיר איך זאל זוכה זיין צו זיין פֿרייליך דאס איך בין א איד, און גלייב אין דיר, און אפילו איך בין דורכגעפאלן מיט וואס איך בין דורכגעפאלן, פונדעסטוועגן טוה איך אלע פעולות שבעולם תשובה טוהן,

דו ווייסט רבונז של עולם אז איך האב דיר זייער ליב, און
 איך וויל גארנישט, נאר מוזיק דיין רצון, נאר דער יצר הרע
 איז זיך אויף מיר מתגבר מיט מחשבות זרות מיט תרהורים
 רעים, ביז איך קום צו שלעכטע מעשים, איבערדעם פעהט
 איך דיר זייער רבונז של עולם איך זאל זוכה זיין צו זיין
 שטענדיג פרייליך מיט אלע נקודות טובות וואס איך האב
 אין מיר, ווי נישט לייג איך תפילין יעדן טאג, ווי נישט גיי
 איך א גאנצן טאג מיט א טלית קטן, און די הייליגע חכמים
 זאגן אז ציצית איז מציל פון נאוף, און מוזזה מאכט דעם
 מענטש רייך, און דאס איז נאר ווען מען איז פרייליך, אבער
 דו ווייסט רבונז של עולם אז פון רוב זינד וואס איך האב
 פאר דיר געזינדיגט איז מיר זייער זייער ביטער, און איך
 פאל אריין אין עצבות און אין דיפרעסיע, פעהט איך דיר
 זייער דאס פון יעצט אן זאל איך זיין נאר פרייליך, און קיין
 שום זאך אין דער וועלט זאל מיר נישט קענען פון דיר
 אנוועקווארפן און אראפווארפן, און איך זאל זוכה זיין צו
 פאלגן דעם הייליגן רבי'ן, וואס ער שיינט אין אונז אריין א
 האפפענונג אומקערן זיך צו דיר יעדן טאג יעדע שעה און
 יעדע רגע, און איך פעהט דיך בורא פל עולמים דו זאלסט
 אויף מיר רחמנות האבן, איך זאל קענען רעדן צו דיר, און
 די תפילה זאל נתקבל ווערן לרחמים ולרצון, און איך זאל
 זוכה זיין נבלל ווערן אין דיר שטענדיג, אמן סלה.

גלייב מיר ווען דו וועסט זיך צוגעוואוינען אזוי צו רעדן
 אויף פראסט אידיש צום בורא פל עולמים, וועסטו

זַעֲהֵן אַ שׁינױ אײן דײן לְעֵבֶן, נָאֵר פֿאַל נײַשׁט אַראָפּ, אײַךְ
וױס אַז ס'גײט אױף דײר דױרף אַסאַךְ צָרוֹת און יסוּרִים,
בײַטער־נײַש און וױטאַגן וְכוּ' וְכוּ', נָאֵר דַּעֲרַהאַלְט זײך, דַּעֲר
הײלײַגער רַבִּי הָאֵט אונז אױסגַעלְעֶרְנֵט אַז דַּעֲר עײַקֶר אײַז
דַּעֲרַהאַלְטן זײך, אַ אײד דאַרף זײך דַּעֲרַהאַלְטן פֿון אַלְע
נְסִיוֹנוֹת וְוַאס ס'גײט אױף אײם דױרף, און גײן וױטער, נײַשׁט
קױן אױף צױריק, אױב דו װעסט מײר פֿאַלגן דו װעסט גײן
אױף דַּעם װעג, װעסטו זײן דַּעֲר גְּלִיקְלִיכְסְטֶער מַעֲנֵטֶשׁ.

דו זאַלסט האָבן אַ לַעֲבִטִּיגן טאַג און אַ פֿרײַלִיכן תּמִיד

תקסו

בְּעֹרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ד' לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת כ"ט חֲשׁוֹן הַתּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר

אײַךְ הָאֵב דַּעֲרַהאַלְטן דײן בְּרִיוּ.

אײַךְ בַּעֲהֵט דײר זײער דו זאַלסט זײך זַעֲהֵן צו דַּעֲרַהאַלְטן
און פֿאַל נײַשׁט אַראָפּ בײ זײך, וְוַארום אױף יַעֲדֵן אײַנַעם
גײט דױרף אַנְדֶּערַע צָרוֹת מײט אַנְדֶּערַע יסוּרִים, און דַּאס
גְּרוֹיִסְקײט פֿון אַ אײד אײַז אַז עַר קען זײך דַּעֲרַהאַלְטן.

דו זאַלסט נײַשׁט מײנען נָאֵר אױף דײר גײט דױרף צָרוֹת,
אױף יַעֲדֵן מַעֲנֵטֶשׁ אױף די װעלט גײט דױרף פֿאַרשײדענע
בײַטער־נײַשן וְוַאס עַר הָאֵט זײך נײַשׁט פֿאַרנַעשְׁטֶעלְט, וְוַארום
מַעֲנֵן פֿרוּבִירט אױס יַעֲדֵן אײַנַעם כְּפִי זײן שׁוֹרֵשׁ נְשָׁמָה, און

דאס גרויסקייט פון א איד איז אז ער קען זיך דערהאלטן, ער ווערט נישט צופאלן, שטעל זיך פאר אברהם אבינו איז דורכגעגאנגען צען ביטערע שווערע נסיונות, און ער האט זיך דערהאלטן, און לא בחינם זאגן די תנ"ל (אבות פרק ה) עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בבלם להודיע חבתו של אברהם אבינו; ער האט זיך געקענט דערהאלטן בעסער, און עס ווערט געברענגט פון צדיקים אז ער האט אריינגעגעבן דעם פח עד סוף כל הדורות פאר אלע אידישע קינדער אז זיי זאלן זיך קענען דערהאלטן, נאר דער סמ"ך מ"ם צוברעכט א יעדן מענטש און לייגט אין אים אריין א יאוש מיט א מרה שחורה, אזוי ווי ער האט שוין נישט קיין תקנה, ווייל ער האט אזויפיל געזינדיגט וכו' וכו'.

דו זאלסט וויסן, די אלע מרה שחורות קומט נאר פון פנים הברית הוצאת זרע לבטלה, וואס דאס איז א ביטער חטא, וואס עס פארטאמט דעם מענטש'נס מח און דעם מענטש'נס דעת, איבערדעם בעהט איך דיר זייער, יעדן טאג זאלסטו זאגן נאכן ראווענען די צען קאפיטלעך תהלים וואס עס ווערט אנגערופן "תקון הכללי" וואס דער הייליגער רבי האט מגלה געווען אויף תקון הברית, מען קען זיך נישט פארשטעלן וואס די צען קאפיטלעך תהלים זענען, עס איז נישט שייך צו זאגן פרושים אויף דעם, ווארום דער הייליגער רבי האט געזאגט, אסאך צדיקים האבן געוואלט צומערען א תקון אויף דעם, און זיי האבן נישט זוכה געווען, און מיר האט דער בורא כל עולמים געהאלפן איך האב געטראפן א

תקון, מען זאל זאגן די צען קאפיטלעך תהלים וואס זיי הייסן "תקון הכללי", און ער האט געזאגט ווייל עס זעהט אויס א גרינגע זאך צו זאגן די צען קאפיטלעך תהלים, וועט דער סמ"ך מ"ם צוברעכן דעם מענטש, דאס וועט זיין מיין תקון? אז איך וועל זאגן צען קאפיטלעך תהלים וועל איך געהאלפן ווערן? זאגט דער הייליגער רבי, דער סמ"ך מ"ם וועט דיך נישט לאזן זאגן די צען קאפיטלעך תהלים, ער וועט זאגן ס'איז צו א גרינגער תקון, פארלאזט זיך אויף מיר און זאגט די צען קאפיטלעך תהלים, און ער האט געשטעלט צוויי עדות דער הייליגער רבי אהרן פון ברסלב זי"ע, און דער הייליגער רבי נפתלי פון נעמרוב זי"ע, וואס ביידע זענען געווען גאר גרויסע צדיקים, עטץ וועט זיין די עדות מינע, דאס ווער ס'וועט קומען צו מיין ציון און געבן א פרושה לצדקה און זאגן די צען קאפיטלעך תהלים, וועל איך אים ארויסנעמען פון שאול תחתית, ביי די פיאות וועל איך אים ארויסשלעפן, און עס איז מקבל ביי אונזערע לייט אז די צען קאפיטלעך תהלים קען מען מען זאגן איבעראל, יעדן טאג.

רבי אברהם בן רבי נחמן ז"ל ווען ער האט גערעדט מיט א מענטש האט ער גלייך נאכדעם געזאגט די צען קאפיטלעך תהלים, ווארום דער הייליגער רבי זאגט (אין ליקוטי מוהר"ן חלק א סימן מ"ג) אז דאס האעך וכו', דאס אטעם וכו', דאס אויר פון א רשע ברענגט אריין גאוף וכו', און אזוי ווי ער ווייסט נישט וואס עס טוט זיך מיט יענעם מענטש, פלעגט ער זאגן די צען קאפיטלעך תהלים גלייך

ווען ער האט אָפּגעֶרעדט מיט אַ מענטש, אזוי גרויס איז
צו זאָגן די צען קאפיטלעך תהלים.

ס'איז נישט שוין צו זאָגן פרושים אויף דעם, אזוי ווי
לעצטנס האבן זיך געמאכט יונגעלייט'לעך וואס זיי
רופן זיך מקובלים וכו', און זיי ווייסן פון זייער חיות נישט
צו זאָגן וכו', זאָגן זיי פרושים וואס עפעס די צען קאפיטלעך
תהלים, און אנדערע מפרשים האבן זיך שוין געוויינט צוצולייגן
נאך אַ מזמור תהלים וכו', אז אַך און ווי צו אַזעלכע
פארדרייטע מוחים וואס זיי זאָגן פֿשט אין די צען קאפיטלעך
תהלים און זיי לייגן צו און געמען אראפ, און אנדערע האבן
שוין געמאכט אַ קצור פון דעם, ס'איז פשוט אַ עצה פון
סמ"ך מ"ם אַוועקצונעמען דעם מענטש נישט זאָגן די צען
קאפיטלעך תהלים, איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, מאך
זיך אַ קביעות יעדן טאג ווען דו ביסט נאך אַנגעטוהן מיט
די תפילין גלייך נאך 'עלינו' זאלסטו זאָגן די צען קאפיטלעך
תהלים וואס ווערט אַנגערופן "תקון הכפלי", וועסטו זעהן
ס'וועט דערפון אלעס פֿאַרראכטן ווערן, נאר נישט צופאלן
און צובראכן ווערן בשום פנים ואופן, וועסטו זעהן גרויסע
נסים וואס דער בורא פֿל עולמים וועט מיט דיר טוהן.

איך בעהט דיר זייער, פֿאַלג מיר, וועסטו נישט צולייגן, נישט
אויף די וועלט, און מפל שכן נישט אויף יענער וועלט,

זאלסט האבן אַ לעכטיגן טאג און אַ פֿרייליכן תמיד

תקסז

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ד' לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת כ"ט חֲשׁוֹן הַתּשׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יָאִיר
אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלֵטָן דִּיִּין לְאַנְגְּעֵן בְּרִיוּוּ.

דְּעַר הַיִּילִיגֶעַר רַבִּי זְאָגֵט (אִיז לִיקוּטֵי מוֹחֶרֶץ חֶלֶק א' סִימָן רכ"ב) אַז
א מְעַנְטִש דַּאָרף שְׁטַעַנְדִּיג זִיִּין פֿרִיִּילִיךְ, און אָפִילוּ
עִם מַאָכֵט זִיךְ אַז עִם ווערִט אִים בִּיטֶער און פִּינֶסֶטֶער, זַאל
עַר זִיךְ דְּעַרמאַנְעֵן ווען ס'איז אִים גְּענאַנְגְּעֵן גוּט דְּעַמאַלְטִס
איז עַר גְּעווען פֿרִיִּילִיךְ, אִיבֶּעַרדֶּעם זַאל עַר יַעֲצֵט אִויכֶעט
פֿרִיִּילִיךְ זִיִּין, וואַרום סוף פֿל סוף וועט ווייטֶער גוּט זִיִּין,
האַט דְּעַר הַיִּילִיגֶעַר רַבִּי גְּעזאַגֵט מְעַן זַעהֵט אַ בְּלִינְדֶער גִיִּיט
נאַך, נאַך זִיִּין שְׁטַעַקֵן, און עַר פֿאַרלֶאזֵט זִיךְ אַז דְּעַר שְׁטַעַקֵן
וועט אִים גִּישֵׁט פֿאַרפִּירֵן, פֿאַרוואָס זַאל דְּעַר מְעַנְטִש גִּישֵׁט
גִּיִּין אִויף דִּי טַעג וואָס עִם הָאֵט אִים אַמאַל גְּעלֶאכְטֵן, און
עַר זַאל זִיךְ קֶענְעֵן מִיט דַּעם דְּעֶרְהָאֲלֵטָן, אַז עַר וועט זִיךְ
דְּעֶרְהָאֲלֵטָן מִיט דַּעם, וועט אִים אַלֶּעס גוּט זִיִּין.

זַעה צו מַאָכֵן זִיךְ אַ שִׁיעוֹר אִיז לְעַרנֶען יַעֲדֵן טַאג אַסאַךְ
מִשְׁנִיּוֹת, דו זַאלֶסט נַאר זַאגֵן מִשְׁנִיּוֹת אִיז אַ גְּרוֹיֶסער
זאַך, וואַרום מִשְׁנִיּוֹת אִיז אִוְתִיּוֹת נְשִׁמָּה, וואוּיל אִיז דַּעם
מְעַנְטִש וואָס עַר אִיז שְׁטאַרַק אִיז זַאגֵן יַעֲדֵן טַאג אַסאַךְ
פֿרִקִים מִשְׁנִיּוֹת וואָס דוּרְכְּדַעם וועט עַר אַרויֶסגִיִּין פֿון שְׁאוּל
תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו וואָס עַר אִיז אִיז דַּעם אַרִיִּיגֶעכאַפֵּט

אָשֶׁר   תְּקַסָּה   בְּנַחֲל   שִׂיא

גֵּעוּוֹאָרן, אַזוּי ווי עֵם שְׁטִיט (תהלים ל) ה'עֲלִיתָ מִן שָׁאוּל
נִפְשִׁי, אִיז די ראשי תיבות מ'ש'נ'ה', אז מען לערנט משניות
גייט מען ארויס פון שָׁאוּל תּחֲתִית.

דער בורא פֿל עולמים זאל דיר אונדאי העלפן דו זאלסט
זיך קענען מחיה זיין, וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט
און אויף יענער וועלט.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תְּקַסָּה

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר תולדות כ"ט חשון התשע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גְּרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאֵב דַּעֲרַהאַלְטֵן דִּיין לאנגען בריוו.

אִיךְ ווייס נישט פארנוואס דו דארפסט זיך שעמען מיט'ן
הייליגן רבינ'ס נאמען וכו', מיר דארפן דאנקען דעם
בורא פֿל עולמים יעדן טאג וואס ער האט אראפגעשיקט
אזא נשמה בזה העולם, וואס נאר ער פארשטייט די אלע
צונבראכענע און געפאלענע און פארשטויסענע נשמות, און
נאר ער קען זיי אויפהייבן און ברענגן נאנט צום בורא פֿל
עולמים, און נאר ער קען אריינלייגן אין דעם שוואכסטן
בחור און אינגערמאן א חשק צו לערנען תורה הקדושה,
איבערדעם פארשטיי אִיךְ נישט פארנוואס דו דארפסט זיך

שעמען מיטן הייליגן רבינ'ס נאמען, אדרבה דו זאלסט זעהן
 מקיים זיין וואס דוד המלך זאגט (תהלים ק"ט) "ואדרבה
 בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש" מען דארף זיך נישט
 שעמען פון קיינעם נישט, ווי דער הייליגער רבי האט אמאל
 געזאגט פאר'ן הייליגן רבי נתן ז"ל וואס האבן מיר זיך
 צו שעמען? בשבילנו נברא העולם! איבערדעם יעדן חידוש
 און יעדן דיבור וואס מיר האבן מקבל געווען פון דעם
 הייליגן רבי'ן דארף מען זיך נישט שעמען צו זאגן בשם
 אומרו, דער בורא פל עולמים זאל העלפן אז מען זאל
 זוכה זיין מגלה צו זיין און מפרסם צו זיין דעם דעת פון
 רבי'ן אויף דער וועלט, און דורכדעם וועלן מיר האבן א
 גרויסע ישועה.

דער הייליגער רבי האט געזאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ז)
 מיט דעם וואס מען גרויס'ט און מען איז מפרסם
 דעם נאמען פון צדיק אויף די גאנצע וועלט, דורכדעם ווערט
 נתגלה דער נאמען פון בורא פל עולמים, ווארום דער צדיק
 זיין גאנצער ענין איז נאר מגלה זיין עצם עצמיות אלקותו
 יתברך, אז וואויל איז דעם וואס ער לאזט זיך נישט נארן,
 און נארט נישט אנדערע.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקסט

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר תולדות כ"ט חשון התשע"ג
 שלום וברכה אל הפחור היקר לי מאד... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך בעהט דיך זייער דו זאלסט זיך זעהן צו דערהאלטן
 און פאל נישט אראפ, אפילו דו ביסט דורכגעפאלן
 מיט וואס דו ביסט דורכגעפאלן, דער הייליגער רבי האט
 געזאגט גאר קיין יאוש איז ניט פאר האנדין (ליקוטי מוה"ר חלק
 ב' סימן ע"ח); און ער האט געשריגן, גיוואלד! זייט איך נישט
 מייאש. (חיי מוה"ר סימן מ"ט); און אונזערע לייט פלעגן זאגן אז
 דעם 'גיוואלד' הערט מען נאך ביז יעצט.

עס איז געווען צווישן אונזערע לייט א געהויבענער מענטש,
 וואס האט געהייסן רבי ישראל קורדונונער ז"ל ער פלעגט
 זיך מתבודד זיין גאנצעטע טעג, און געלערנט מיט א
 מורא'דיגע התמדה, פלעגט ער זאגן, היינט אז עס איז דא
 דער נחל נובע מקור חכמה אויף דער וועלט, מעג שוין
 דער סמ"ך מ"ם טאנצן פון דער ערד ביז צום הימל, און
 פון הימל ביז צו דער ערד עס וועט אים גארנישט ניצן,
 ווי נאר דער הייליגער רבי האט ארויסגעשטעלט זיין התחזקות
 מיט זאגן 'מען זאל זיך נישט מייאש זיין' האט ער אונז
 געגעבן כוחות מיט וואס זיך נישט מייאש זיין.

געוואזן זיך צו, צו זאגן אסאך פּרקים משניות, מען קען
 זיך נישט פארשטעלן דעם זכות פון א מענטש

וואס ער זאגט אסאך פֿרקים משניות, ווארום משניות רייניגט די נשמה פון מענטש, משנה איז די אותיות משנה, עס איז משנה דעם גאנצן טבע פון מענטש, אפילו איינער איז אריינגעפאלן אין שאול תחתית ומתחתיו, ובפרט אין פגם הברית, דורכדעם וואס מען זאגט משניות ווערט מען אויסגערייניגט פון די תאוה, איבערדעם זאלסטו זעהן צו זאגן יעדן טאג זייער אסאך פֿרקים משניות, און קיין שום זאך אין דער וועלט זאל דיר נישט אראפּווארפֿן.

אויך זאלסטו זעהן צו לערנען יעדן טאג חומש מיט רש"י מיטן תרגום פון די וואכעדיגע סדרה, וואס דאס איז א סגולה צו יראת שמים, און דער הייליגער רבי ישכר דב מבעלזא זי"ע האט געזאגט דעם טאג וואס מען לערנט חומש רש"י איז מען אויסגעזארנט מען וועט נישט זינדיגן, איבערדעם מאך זיך א קביעות יעדן טאג צו לערנען חומש מיט רש"י מיטן תרגום, כדי ביז פרייטאג זאלסטו זוכה זיין צו ענדיגן שנים מקרא ואחד תרגום און פירוש רש"י, וואס דאס איז א סגולה אויף אלע גוטע זאכן.

געזואוין זיך צו, צו רעדן צום בורא כל עולמים, ווארום יעדן דיבור וואס מען רעדט צום בורא כל עולמים איז א זכות פאר זיך.

אויך בעהט דין זייער דו זאלסט זיך דערהאלטן, און פאל נישט אראפ, וועסטו זעהן סוף כל סוף גרויסע זאכן. דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

 תקע

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר תולדות כ"ט חשוון התשע"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

איך בין גענאנגען היינט קוקן דעם דריק ווי דו דריקסט די ספרים איך מוז דיר זאגן איך בין מורא'דיג נתפעל געווארן, עס איז ממש וואונדער איבער וואונדער ווי אזוי דו האסט זוכה געווען אפצודריקן אין א קורצע צייט הונדערטער טויזענטער ספרים וכו' וכו', זאל דיר דער בורא כל עולמים העלפן דו זאלסט ארויסגיין פון אלע צרות פון אלע חובות, און עס זאל דיר גתרחב ווערן בגשמיות וברוחניות, און דו זאלסט קענען דריקן און ווייטער דריקן און ווייטער דעם הייליגן רבינ'ס ספרים.

בפרט די קונטרסים אין אידיש וואס מען דריקט לעצטנס פון די שיעורים איז פשוט וואונדער איבער וואונדער, עס ווערט צוכאפט ביים ברייטן מאסן, און דאס איז א זכות הרבים לדורי דורות, ווארום היינט גייט איבער אויף יעדן איינעם אזעלכע ירידות און גפילות וכו' וכו', מען ווערט צובראכן פון יעדע זאך וכו', אינגעלייט האבן נישט קיין פרנסות וכו', בחורים האבן שווערע ביטערע נסיונות וכו', און דיקא די קונטרסים זענען זיי מחיה, און געבט זיי אריין א האפענונג און א שיינ אין אמונה, איבערדעם בעהמט איך דיר זייער, דו זאלסט נישט נאכגעבן, דו זאלסט

זיך שטארקן מער און מער דריקן וואס מער קונטרסים,
וועסטו זעהן דער בורא פל עולםים וועט דיך נישט פארלאזן.
זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקעא

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר ויצא ו' פסלו התשע"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

איך האב היינט באזוכט דעם דריקעריי וואו דו דריקסט
דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, איך מוז דיר זאגן דאס
איך האב זיך זייער דערקוויקט מיין הארץ מיט דעם,
וואונדער איבער וואונדער ווי ס'שטייען בחורים און העלפן
ארויס דריקן די הייליגע ספרים וואס זענען א חיות פאר
נשמות ישראל.

עס איז באוואוסט וויפיל מסירות נפש דער הייליגער רבי
נתן זי"ע האט געהאט ביז ער האט אויפגעשטעלט א
דריקעריי ביי אים אין שטוב, און מען האט אים געמאסערט
מיט אלע מסירות וכו', און גארנישט האט אים אפגעשטעלט
דאס דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים און אדאנק אים
איז געבליבן אויף דער וועלט אוצרי אוצרות פון הייליגן
רבינ'ס תורות שיחות און מעשיות וכו', און ווי דער הייליגער
רבי האט געזאגט פאר אונזערע לייט אז ווען נישט ער
וואלט נישט געבליבן פון אים קיין בלעטל נשמות, זעהט

מַעַן פֿון דַּעַם דָּאָס גֵּרוּי־קײט פֿון דֶּרײַקֵּן דַּעַם הײלִיגֵן רַבִּינ'ים
סְפָרִים וּוּאָס דָּאָס אײַז אַ זְכוּת לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

אײַבער־דַּעַם דֶּאָרפֿסטוּ זײַך זַעהֵן זײַער צו שְׂטאַרְקֵן, וּוּאָרוּם
עִם אײַז נײַשְׂטאַ נָאך אַ גֵּרעס־עֶרע זְכוּת ווי מְחֻזַּק
צו זײַן צוּבְּרֶאכֶענֶע אײַדישֶׁע נְשָׂמוֹת, און זײ צוּרִיק־בְּרַעַנְגֵן צוּם
בוּרָא פֿל עוֹלָמִים. ווי עִם שְׂטײט אײַן זוּהר תְּקוּדָשׁ (תְּרוּמָה
קב"ח:) תָּא חֲזִי כָּל מֵאֵן דֶּאֱחִיד בִּידָא דְחַיִּיבָא, [קוּם און זַעה,]
יַעֲדֶער וּוּאָס עַר הַאֲלֵט אָן אײַן די הַעֲנֵט פֿון זײַנדיגע] וּאֲשַׁתְּדַל
בֵּיה לְמִשְׁבֵּק אֲרַחָא בִּישָׂא, [און עַר אײַז זײַך מְשַׁתְּדַל זײ
זאַלן אַפֿלאַזן די שְׁלַעכְטֶע וועגן וּוּאָס זײ הַאָבֵן זײַך צוּגֶעוואַוינֵט
צו דַּעַם] אײַהוּ אִסְתַּלֵּק בְּתַלְתַּת סְלוּקִין מַה דְּלָא אִסְתַּלֵּק הָכִי
בַר נִשׁ אַחֲרָא, [עַר גײט אַרויף הוּיךְ הוּיךְ אײַן די עוֹלָמוֹת
וּוּאָס אָן אַנְדֶּערֶע אײַז נײַשְׂט זוכֶה צו דַּעַם] גֵּרִים לְאַכְפִּיָּא
סְטָרָא אַחֲרָא [עַר אײַז גוּרֵם מְכַנִּיעַ צו זײַן די סְטָרָא אַחֲרָא]
וּגֵרִים דֶּאֱסְתַּלֵּק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּנְקֻרִיה, [און עַר אײַז
גוּרֵם דָּאָס פּבִּיכּוֹל דַּער נְאֻמֶען פֿון בּוּרָא פֿל עוֹלָמִים זַאל
זײַן טײַער אויף דַּער וועלֵט] וּגֵרִים לְקַיִמָא פֿל עֲלָמָא בְּקִיּוּמִיה
לְעִילָא וְתַתָּא, [און עַר אײַז גוּרֵם אַז די וועלֵט און יַעֲנֶע
וועלֵט זַאל הַאָבֵן אַ קוּם, וּוּאָרוּם אַז מַעַן אײַז מְקַרֵב מַעֲנִטְשֵׁן
צוּם בּוּרָא פֿל עוֹלָמִים און זײ אײַנְעֶרְקֶענֶען אײַם, דָּאָס אײַז
דַּער עִיקָר קוּם פֿון דַּער וועלֵט], וְעַל הַאִי בַר נִשׁ פְּתִיב
(מְלָאכִי ב) "בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ תַחֲתִים וְהִשְׁלֹם" וְזָכִי לְמַחְמֵי בְּנִין
לְבָנוּי, וְזָכִי בְּהַאִי עֲלָמָא וְזָכִי לְעֲלָמָא דְאַתִּי, [און אויף דַּעַם
מַעֲנִטְשׁ אײַז גַּעזאַנֵט גַּעוואַרן דַּער פֿסוּק אַז מײַן בּוּנְד וועט

זיין מיט אים און עס וועט רוען אויף אים דאס לעבן און דער שְׁלוֹם, און ער וועט זוכה זיין צו זעהן קינדער פון זיינע קינדער, און ער וועט זוכה זיין גליקליך צו זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט] כּל מארי דינין לא יכלין למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאיתי [קיין שום מקטרג קען נישט מקטרג זיין נישט אויף די וועלט און נישט אויף יענע וועלט] עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בידיה [און ער גייט אריין אין די צוועלף טויערן פון אלע צוועלעף שבתים, און קיינער קען אים נישט שטערן] ועל דא פתיב [און אויף אים איז געזאגט געווארן דער פסוק] (תהלים ק"ב) "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך הון ועשר בביתו וצדקתו עמדת לעד זרח בחשך אור לישרים" וגו'.

איבערדעם זעה זיך זייער צו שטארקן, און דער בורא כּל עולמים וועט דיך אונדאי שענקן א גרויסן שפע דו זאלסט קענען ארויסגיין פון אלע דינע חובות, אז וואויל איז דיר אויף די וועלט, און אויף יענער וועלט.
זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקעב

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר ויצא ו' פסלו התשע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחֹר הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֵרְהֵאֲלֵטֵן דִּיין לֵאנְגֵעֵן בְּרִיוּ, וואו דו גיסט זיך אויס דייין ביטער הארץ וואס עס גייט אויף דיר איבער וכו' וכו'.

זַעֲה זִיךְ צו דַּעֲרֵהאַלְטֵן, ס'איז נישט קיין חֲכָמָה אַראַפֿצוּפּאַלן
 ביי זיך, אויב דו וועסט שטענדיג פֿרייליך זיין וועסטו
 האָבן אַ מעכטיגע העצֿלַחַה ווי דער הייליגער רבי האט
 געזאָגט (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א) מי שְׂהוּא שְׂמַח תָּמִיד
 עַל יְדֵי זֶה הוּא מְצַלִּיחַ; שְׂמַחָה פֿאַרברייטערט דאס האַרץ
 אז ער זאל נישט זיין אזוי צוגעלייגט.

מענטשן האָבן ליב שטענדיג צו קוקן אויף אַ פֿרייליך
 פֿנים, ובפֿרט ווען ס'רעדט זיך פון שידוכים קוקט
 מען אויב דער בחור איז אַ פֿרייליכער בחור וכו', אַ
 צוגעלייגטער בחור וכו', וואס ער האט אַ זויער פֿנים וכו',
 איז עס נישט נושא חן ביי קיינעם נישט, איבערדעם די
 ערשטע זאך איז זאלסטו זעהן נאר צו זיין פֿרייליך, און דו
 זאלסט האָבן לעכטיגן פֿנים, אַ שמייכל שטענדיג זאל מען
 זעהן אויף דיין פֿנים, דער הייליגער רבי זאָגט (לקוטי מוהר"ן
 חלק א' סימן קנ"ג) ווען אַ איד האט אַ לעכטיג פֿנים אַנפֿין גהירין,
 דעמאלט קען מען זעהן אין זיין פֿנים דעם פֿנים פון צדיק,
 ווארום דער צדיק איז גבֿלל אין דעם אין סוף פֿרוך הוא,
 וואס ביי אים שטייט (דברי הימים א' ט"ז) "עוז וְחֵדוּה בְּמִקְוֹמוֹ"
 דארטן איז נאר שְׂמַחָה, נאר פֿרייליכקייט, קומט אויס אז
 דער צדיק וואס ער איז גבֿלל אין עצם עצמיות אלקותו
 יתברך, איז ער במציאות שטענדיג פֿרייליך, און אז זיין
 תלמיד ווייזט שטענדיג אַ שמייכל אויפן פֿנים אַ לעכטיג
 פֿנים אַ פֿרייליך פֿנים, קען מען זעהן אין זיין פֿנים דעם
 פֿנים פון רבי'ן.

אִיבֶּעֶרְדֶּעם זאַלסטו זעהן קודם פֿל זיין פֿרייליך, און
שטענדיג אַרומגיין מיט אַ שמיכל, וועסטו
האַבן אַן אַנדערע סאַרט חן, און ס'וועט דיר גיין גרינגער
אַ שידוך אזוי.

ס'איז אַזאַ שאַד, פיינע גוטע פֿחורים, וואס זיי לערנען
פֿלייסן און זיי האָבן גוטע מדות, אָבער זיי גייען
שטענדיג מיט אַ מַרְה שְׁחֹרָה מיט אַ זויערן פֿנים וכו',
מאַכן זיי אַ שְׁלֶעכטן רושם, איבֶּעֶרְדֶּעם זאַלסטו טוהן אַלעס
אין דער וועלט וואס דו קענסט, גיין שטענדיג מיט אַ
לעכטיג פֿרייליך פֿנים, וועסטו האָבן מציאות חן ביי יעדן
איינעם, און ס'וועט דיר גיין גרינג אַ שידוך.

מען דערציילט דאס אמאל האט דער גרויסער בעל מוסר
רבי ישראל סאלאנטער זי"ע געזעהן אַ איד גייט מיט
אַ זויער פֿנים, צופֿראַכן וכו', האט ער אים געזאָגט מוסר,
איר וויסט אַ בור פֿרשות הרבים איז אַ מזיק און ער איז
תּוֹיב, אַ פֿנים פון אַ מענטש איז אַ רשות הרבים, יעדער
איינער מעג קוקן אויף זיין פֿנים, און אויב ער האט אַ
זויער פֿנים, אַ מַרְה שְׁחֹרָה'דיגן פֿנים איז ווער ס'קוקט אויף
אים ווערט ער אויכעט מַרְה שְׁחֹרָה'דיג, קומט אים זענט
איר אַ מזיק, ווארום אַ פֿנים מעג יעדער איינער קוקן, ס'איז
דאָ אַ רשות הרבים וכו' וכו', און ער האט אים געוואלט
מַרְמוֹז זיין דאס מען טאר נישט אַרומגיין מיט אַ זויער פֿנים,
אַרְבֵּה שטענדיג ווייזן אַ לעכטיג פֿנים, און דאס מאַכט
פֿרייליך אַן אַנדערן איד, וואס איז אַ גרויסער מצוה.

זעה דו זאלסט זיין זייער שטארק אין ענדיגן מסכת תענית
הונדערט און איין מאל, ווארום אז א מענטש זינדט
אין חטאות נעורים וכו' וכו', זאגט דער אר"י הקדוש אויף
יעדעס מאל דארף מען פאסטן פיר און אכציג תעניות, און
וועלדיג וויפיל א בחור זינדט איז נישטא גענוג יארן ער
זאל קענען פאסטן פיר און אכציג תעניות, ווארום ער דארף
לויטן חשבון פאסטן הונדערטער און טויזענטער תעניות,
זאגן די חז"ל (תנחומא בראשית) עונג שבת באַלף תעניות, ווען א
מענטש איז זיך מתענג בשבת, און ער פריידט זיך שבת
איז דאס חשוב אזוי ווי ער וואלט געפאסט טויזענט תעניות,
וועגן דעם דארף מען זעהן שבת זייער פרייען זיך מיט שמחת
שבת, ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקיטוי מוהר"ז חלק א סימן ג')
דאס אכילת שבת איז בלוי קודש בלוי אלקות; איבערדעם
שבת דארף מען זיין זייער פרייליך, ווי דער הייליגער
רבי זאגט (לקיטוי מוהר"ז חלק ב סימן י"ו) מען דארף זיך גיטן זיין
פרייליך שבת, ווארום שמחת שבת איז עולה על הכל.

פונדעסזעען וויל דאך יעדער איינער פאסטן, אבער מיר
האבן נישט קיין פח צו פאסטן, איז די
בעסטע עצה מאכן א סיום אויף מסכת תענית, און אז
מען חזר'ט דאס איבער הונדערט און איין מאל, איז דאס
אזוי ווי מען וואלט געפאסט טויזענטער און טויזענטער מאל,
ווארום דער סמ"ך מ"ם האט זייער מורא פאר א סיום
מסכת, אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין די ספרים הקדושים
דאס זיין נאמען איז די ראשי תיבות ס'יום מ'סכת א'ין

ל'עשות, און מיט דעם וואס א בַּחֹר איז זוכה און איז
מְסִיִּים הוּנְדַעַרְט און איין מָאָל מְסַכֶּת תַּעֲנִית, האַרְגַּעַט עַר
דעם יָצַר הָרַע אֵינְגאַנְצן, אַיִבְעַרְדֶּעם זיי נישט קיין בְּטָלָן,
הייב אָן צו חוֹרֵץ הוּנְדַעַרְט און איין מָאָל מְסַכֶּת תַּעֲנִית,
וועסטו זעהן ביים סוף וועסטו א חָתָן ווערן, און דו וועסט
חַתּוּנָה האָבן לְמֹזֶל טוֹב.

דער בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים זאל דיר העלפֿן דו זאָלסט דאָס
מְקַיִּים זיין, וועסטו זעהן וואונדער אַיִבְעַר וואונדער.
זאָלסט האָבן א לעכטיגן טאָג און א פֿרייליכן תּוֹמִיד

תקעג

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר וישלח ט"ו פסלו התשע"ג
שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר
אִיךְ הָאֵב דַּעְרַהאַלְטֵן דִּיין לאַנגען בְּרִיוּוּ.

אִיךְ מוז דיר זאָגן, אויף די וועלט מוז מען זיך זייער
דַּעְרַהאַלְטֵן, עס גייט אַיִבְעַר חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת צַעַר און
עֲגָמַת נֶפֶשׁ וְכוּ' וְכוּ', יעדער איינער כְּפִי זיין נְסִיוֹן וואס מען
איז אים מְנַסֶּה פון הימל, ווארום יעדער איינער גייט אַיִבְעַר
זיינע נְסִיוֹנוֹת, חו"ל זאָגן (אבות פֿרק ה') עֲשֶׂרֶה נְסִיוֹנוֹת נִתְּנָסָה
אַבְרָהָם אַבְיָנוּ; אַבְרָהָם אַבְיָנוּ איז דוּרְכְּגַעֲנאַנְגֵּען צען בִּיטְעַרַע
שְׁוֹעַרַע נְסִיוֹנוֹת, עס ווערט געבְּרַעַנְגֵט אין סְפָרִים הַקְּדוּשִׁים,
דאָס די צען נְסִיוֹנוֹת גייט דוּרְךְ אויף יעדן מְעַנְטֵשׁ יעדן

טאג, גאר ער באפט נישט אז דאס איז גסיונות פריוואונגען
פון הימל זעהן וויאזוי ער וועט זיך דערהאלטן וכו' וכו'.
על פי רוב א מענטש פאלט אראפ ביי זיך, און ער ווערט
צוגראכן, און עס דאכט זיך אים אז ס'איז עק וועלט,
פון אים וועט שוין גארנישט זיין וכו', ובפרט ווען ער איז
באמת דורכגעפאלן אין פגם הברית, דאס גרענגט אריין
אין א מענטש א מורא'דיגע חולשה וכו', א מורא'דיגע
צוגראכנקייט וכו', מידקייט וכו', און דער עיקר קשיות
אויפ'ן בורא פל עולמים וכו', ווארום ווען א מענטש ווערט
גכשל אין פגם הברית הוצאת זרע לבטלה רחמנא לישזבן
דאס איז מטמטם את המה, מטמטם את הלב, און מען
ווערט אינגאנצן פארטאמט וכו', און מען האט קשיות אויפ'ן
בורא פל עולמים און מען האט קשיות אויף צדיקים.

עס האט מיר געזאגט א אינגערמאן דאס עס איז ארויס
א ביכל אקעגן דעם הייליגן רבי'ן, און דער עיקר
אקעגן דעם הייליגן רבי נתן וכו', עס וואונדערט זיך מיר
זייער שטארק וויאזוי אין דעם דור גאך צוויי הונדערט יאר
פון הייליגן רבי'ן זאל זיך וואגען א ראציגער אינגערמאן
וכו', א לויזיגער פארעך וכו', וואס איז דורעכגעפויגלט מיט
פגם הברית וכו' שרייבן אזעלכע מיאוסע ווערטער אויפ'ן
הייליגן רבי'ן און אויפ'ן הייליגן רבי נתן וכו'.

איך האב דורכגעקוקט דעם ביכל וכו', עס גרוילט ממש
צו זעהן וכו' ווי דער אינגערמאן איז א שנה ופירש
וכו', ער האט יא אמאל דורכגעלערנט דעם הייליגן רבי'ן'ס

ספרים אפער ס'איז ביי אים מקוים געווארן וואס די תז"ל זאגן (יומא עב:) לא זכה נעשית לו סם המות; רחמנא לישזבן אזוי צו שרייבן אויף א צדיק פון פאר צוויי הונדערט יאר? מוז זיין אז דער איז רחמנא לישזבן עובר אויף אסורי בריתות, ער איז א בועל גדה וכו', אויסערדעם וואס ער קוקט אינטערנעט און אלע שמוץ, ווארום אנדערש קען נישט זיין א מענטש אין די וועלט אין דעם דור זאל רעדן אויף צדיקים פון פאר צוויי הונדערט יאר צוריק, מוז נאר זיין אז ער איז דורעכגעפילט מיט ניאוף, אנדערש וואלט ער זיך נישט געוואגט אזוי צו רעדן.

אפגערעדט אז אלעס איז שקרים, און ער האט א פארגראבטן שכל און ער פארשטייט נישט וואס ער רעדט, און מכל שפן וואס ער שרייבט וכו', נאר ס'איז ליידער היינט דא שוואכע דורות וואס מען קען זיי גוט אפנארן, ובפרט אז א לויזיגער אינגערמאן קען שרייבן אזא ביכל וואס איז "טמא טמא יקרא" וכו', וכו', און א שפין שפייט אויס פון זיין פיסק שפינען וועפעכטיץ און ער כאפט אין דעם אריין פליגן, אזוי אויכעט אזא טמא מטומא קען שרייבן אויפן הייליגן רבי'ן אזעלכע דיבורים, און מכל שפן אויף דעם הייליגן רבי נתן וכו', וואס ס'לאזט זיך אפילו נישט איבערצושרייבן אויפן פאפיר כדי אים אויפצווייזן זיינע טעותים ווי פארגרעפט זיין שכל איז וכו', דאס ווייזט אז ער שפייט אויס פון זיין טמא'נעם פיסק זיין צואה וואס ס'ליגט אים אין קאפ, און מיט דעם כאפט ער שוואכע מוחות וכו'.

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) אז א מענטש רעדט אויף הייליגע ספרים וואס זענען מנגלה דעם בורא פל עולמים, דער האט צואה אין קאפ, טינאף האט ער אין קאפ וכו', עיין נשם. ווי די חז"ל זאגן (עירובין כא): המלעיג על דברי חכמים גדון בצואה רותחת; אויב איינער מאכט געשפּעט פון אמת'ע צדיקים שרפי מעלה, בפרט וואס זיי זענען געווען פאר צוויי הונדערט יאר, איז א סימן אז ער האט צואה רותחת אין זיין קאפ, טינאף אין זיין מוח, רחמנא לישזבן, דער קוקט זיך צאם אלע טמא'נע מאנאזינען וכו', אלע טמא'נע בילדער פון אלע מיני גוי'אישע פלעצער וכו', אנדערש וואלט ער זיך נישט געוואגט אזוי צו שרייבן.

דער הייליגער רבי האט אמאל געזאגט "חסיד שנפל גרוע ממשומד" אז איינער איז געווען אמאל א חסיד און ער איז אוועקגעפאלן איז ער נאך ארגער פון א משומד, ווארום פון א משומד ווייסט יעדער איינער זיך אכטונג צו געבן, אבער פון א חסיד געבט קיינער נישט אכטונג, מען ווייסט נישט וואס עס ליגט ביי אים אין קאפ, פיל מיט צואה, מיט כפירות און אפיקורסות וכו' וכו', איבערדעם דארף מען זיך דערווייטערן פון דעם טמא'נעם ביכל.

איך האב זייער נישט קיין מורא פון אנעלכע טמאים ומשומאים, איך בין שוין דורכגעגאנגען אין לעבן זייער אסאך, געלויבט דעם בורא פל עולמים איך האב שוין אויפגעשטעלט דריי דורות ברסלב'ער חסידים, איך געב זיך אפ שוין איבער פופציג יאר פשוטו כמשמעו צושפרייטן די

תורה פון הייליגן רבי'ן, עס איז נישטא קיין טאג וואס ס'גייען נישט ארויס פון אונז צענדליגע בחורים און אינגעלייט און זיי פארפלייצן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, טאג ביי טאג, נאכט ביי נאכט, וואך ביי וואך, חודש ביי חודש, יאר ביי יאר, אזוי שוין איבער פופציג יאר, איז ממילא איך שרעק זיך נישט פון אזא מין נואף וואס ער שרייבט אזא טמא'נעם ביכל, אדרבה איך וועל נאר געוואויר ווערן ווער דאס איז וועל איך אים מגלה זיין, זיין טמא'נעם פרצוף.

זוען מען קוקט וואס ער שרייבט דארטן זעהט מען ווי פארקרומט ער איז וכו', ער זאגט אין מיין נאמען אז איך האב געשריבן אז אין איין טאג האט איינער גיענדיגט צענדליגער מאל משניות, און צענדליגער מאל מסכת תענית, און ער מאכט א חשבון אז עס איז נישט מעגליך וכו', דער טמא מטומא, דער נואף וכו', דארף נאכאמאל איבערליינען דעם בריוו וואס דארטן שטייט.

איך שרייב דארט צו איינעם, אז א חתן איז צוגעקומען צו מיר ביי זיין חתונה און האט מיר דערציילט אז ביז צו זיין יום החופה האט ער גיענדיגט פופציג מאל מסכת תענית און זיבעציג מאל ששה סדרי משנה. קומט ער און פארדרייט מיינע ווערטער, באילו איך האב געשריבן אז דער חתן האט דאס אלעס גיענדיגט אין איין טאג, און ער מאכט א חשבון אז ס'איז נישט מעגליך צו ענדיגן אין איין טאג פופציג מאל מסכת תענית וכו', האב איך דען געשריבן אז ער האט דאס אלעס מסיים געווען אין איין טאג? איך

האב דאָרט אַרויסגעברענגט ווי אַ בַּחוּר וואס ניצט אויס
גוט די צייט אין זיינע בַּחוּרישע יאָרן קען זוכה זיין און
ענדיגן צו זיין חתונה אזויפיל וכו'.

אָוּדאָי און אָוּדאָי איז דאָס מעגליך, אַ בַּחוּר וואס ער
שטייט שוין אויף פאַרטאָגס פיר אַזיינער און לערנט
פֿלייסִג אַנאַנצן טאָג אַ מסכת דף נאָך דף, פֿרָק נאָך פֿרָק,
און ער איז מסיים איין מאל און ער הייבט אָן נאַכאַמאַל,
און אזוי חוּר'ט ער און ער ברענגט נישט אָן די צייט, און
ער לערנט משניות יעדן טאָג, נאָך אַ פֿרָק און נאָך אַ פֿרָק
מיט אַ געוואלדיגע התמדה, אָוּדאָי קומט מען אָן, אָוּדאָי
קען מען מסיים זיין, ברוך השם דער באַשעפֿער האט מיר
מוֹכָה געווען מיט תלמידים וואס זיי האָבן מסיים געווען
הונדערט און איין מאל מסכת תענית, און זיי האָבן געטראָפֿן
זייער בת זוג, בַּחוּרים און אינגעלייט וואס זיי לערנען משניות
בסדרן, און זיי זענען מסיים איין מאל און נאַכאַמאַל וכו',
זיי ברענגן נישט אָן די צייט אזוי ווי דער נואף דער טמא
מטומא וואס איז פיל שינוף אין קאפּ, וואס ער האט אינגענען
נאר שמוץ, און רעדט לשון הרע שעה'ן איבער שעה'ן,
אויפציווייזן אז מיט זיין פאַרקרימטן קאפּ איז ער גערעכט
רחמנא לישזבן, אָוּדאָי וועט ער נישט קענען מסיים זיין
אַפילו איין פֿרָק משניות, און איין דף גמרא אַ טאָג.

לעזלם וואלט איך דאָס נישט געדארפֿט אַפילו שרייבן
פאר דיר, נאר וואס דען? ווייל דו האסט מיר
געשריבן אז ס'איז דיר מבבלבל, און אפאר בַּחוּרים איז דאָס

אויבעט מבלבל, מוז איך דאס איבערשרייבן און ענק
אויפמאכן דעם שכל ווי מען קען היינט פארקרומען דעם
מח און דעם דעת.

עס איז שוין דא א נייע זאך, ווי איינער וואס איז געווען
מיין תלמיד אפאר יאר און נאכדעם איז ער געווארן
א גרויסער בעל מקובל און מפורסם אויף דער וועלט, און
פלעגט קומען ביים אנפאנג דאווענען ביי מיר אין אומאן
אפאר יאר, ביז ער האט זיך געמאכט א אייגענעם מנין,
ביז דאס גיאות איז אין אים אריין, און ער האט זיך
איינגערעדט מיט זיינע דמיונות אז דער הייליגער רבי איז
שוין נישטא אין אומאן, און מען האט אים אריבערגעפירט
אויף הר ציון און דארטן ליגט ער וכו' וכו'.

ס'איז איבריג צו אויפווייזן די שטות, ווארום ער איז דאך
געווען ערב ראש השנה אין אומאן, אויב דער
הייליגער רבי איז נישטא אין אומאן, וואס האט ער דארטן
געטוהן ערב ראש השנה? און אויב ער איז יא דארטן,
וואס איז ער אוועקגעפארן פאר ראש השנה וכו', און אויב
ער האט משיג געווען מיט זיין פארקרימטן קאפ אז דער
הייליגער רבי ליגט שוין אין הר ציון, קען ער אפשר אנווייזן
וואו דער קבר איז? ווער האט אים אריבער געפירט?
פאר יארן תשע"ב ראש השנה איז נאך דער הייליגער רבי
געווען אין אומאן, פאר צוויי יארן תשע"א איז נאך דער
הייליגער רבי געווען אין אומאן, וכו', וכו', און אפילו דעם
ערב ראש השנה איז ער נאך געווען אין אומאן, און נאכדעם

איז ער אַוועקגעפֿאַרן ווייל זיין השגָה האט אים געפֿרענגט אז דער הייליגער רבי איז שוין נישט דארטן, זעהסט נישט וואסערע פֿאַרקרימטן מח ער האט, און מענטשן זענען טאַקע מבוהל און מבולבל פון זיין דיעות פּוֹזכות, איבערדעם מוז אײַך דיר דאס אפֿשרייבן, ווארום היינט איז דא אַזעלכע קליינע מוחות וואס מען קען זיי זייער זייער איינרעדן, בפרט מיט לשונות פון קבלה ווערן אינגעלייט זייער נמשך נאך דעם, איבערדעם מוז אײַך דאס שרייבן און איבעררעדן, פֿרי ארויסצונעמען די שטות פון מענטש'נס קאפּ.

אײַך האָפּ צום בורא פֿל עולמים נאך שרייבן פון דעם זייער אסאך, און אויסברייטערן.

דערזוייל זאלסטו זעהן זיך צו דערהאלטן, זאלסט יעדן טאג לערנען חומש מיט רש"י מיטן תרגום פון די וואכעדיגע סדרה, דו זאלסט יעדן טאג לערנען זייער אסאך פֿרקים משניות, און יעדן טאג זאלסטו לערנען זייער אסאך דפין גמרא.

ס'איז דא פֿחורים וואס זיי זענען נבשל געווארן מיט ביטערע שווערע חטאות נעורים, וואס דער אר"י הקדוש האט געזאגט אז מען דארף אויף יעדן מאל פֿאַסטן פֿ"ד תעניתים, פיר און אכציג תעניתים. ווער האט פֿח צו פֿאַסטן אזויפיל תעניתים, האב אײַך געזאגט די פֿחורים זאלן כאַטשע איבער חזרן מסכת תענית הונדערט און איין מאל, און ס'וועט חשוב זיין אזוי ווי זיי וואלטן געפֿאַסט הונדערטער טויזענטער תעניתים,

ווארום די חז"ל זאגן (תנחומא בראשית) עונג שבת באַלף תעניות; אז איינער איז זיך מתענג אין שבת איז אזוי ווי ער וואלט געפאסט טויזענט תעניות. יעצט מאך מיר דעם חשבון, אז איינער האט מסיים געווען א מסכת קען ער זוכה זיין צו די העכסטע מדרגות וואס איז גאר דא אויף דער וועלט, ווי ס'שטייט אין תקוני זוהר (הקדמה) פל מאן דזכה להלכה חד ירית עלמא חד, פל שכן מאן דזכה למסכתא חד; אויב איינער האט זוכה געווען און ער האט מסיים געווען איין מסכת, געבט מען אים א גאנצן עולם וכו', וואס הייסט א עולם, א וועלט, א זין, מיט א לבנה, מיט ביילי ביליאנען שטערן וואס מען קען גארנישט דאס אפציילן, און אויף דער וועלט איז דא זיבן און א האלב ביליאן מענטשן, און חיות וואס מען קען גארנישט אפציילן, און ביימער, מיט טאלן, מיט בערג, מיט וואסערן און טייכן וואס מען קען גארנישט אפרעכענען, דאס איז בגשמיות, און דאס באקומט א מענטש ברוחניות אויף איין מסכת וואס ער האט געלערנט, קען מען זיך פארשטעלן ווען איינער האט מסיים געווען א מסכת, וואס ער באקומט אין די עולמות העליונים, טרילי טריליאנען וכו' מלאכים און אופנים און שרפים פאר איין מסכת, מפל שכן אז ער האט איבערגעלערנט די מסכת הונדערט און איין מאל, מען קען זיך נישט פארשטעלן זיין שכר, איבערדעם וואויל איז די בחורים וואס זיי פאלגן, און זיי ווייסן זיי זענען דורכגעפאלן מיט חטאות געוורים, זאלן זיי איבערזאגן מסכת תענית הונדערט און איין מאל, וועט זיי דער בורא פל עולמים אוודאי העלפן.

דער בורא פל עולמים זאל אונז שיקן דעם גואל צדק,
 מיר זאלן אויסגעלייזט ווערן פון די פארקרימטע
 מיסיאנערן וואס זיי זענען טמאים ומטומאים, ווי דער הייליגער
 רבי האט געזאגט "חסיד שנפל גרוע ממשומד" ווייל די
 מיסיאנערן ווייסן נישט מענטשן פון זיי זיך צו היטן, מען
 מיינט אז דאס איז א חסידישע אינגערמאן וכו' וכו', און
 ווער זאגט נאך אז ער איז א בנש"ק, א בנן של קדושים,
 געבט מען זיך אוודאי נישט אכטונג פון אים, אבער דער
 אמת'ן אריין איז ער דורעכגעפוילט מיט בפירות און
 אפיקורסות, דורעכגעפוילט מיט ניאוף, מען דארף זיך
 גארנישט שרעקן פון אים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

תקעד

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר וישלח ט"ו כסלו התשע"ג

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

איך בעהט דיך זייער דו זאלסט זיך זעהן צו דערהאלטן,
 כאטשע איך האב דיר דאס שוין געשריבן עטליכע
 מאל, פונדעסטוועגן זאגן די חז"ל (קרושין ל) בכל יום ויום
 יצרו של אדם מתחדש עליו ומבקש להמיתו; יעדן טאג איז
 זיך דער יצר הרע מתגבר אויף א מענטש און ער וויל אים

טויטן בַּגְשָׁמִיּוֹת וּבְרוּחַ הַנְּחִיּוֹת, בַּגְשָׁמִיּוֹת וְוִיל עַר אִים אַרְיִינְוואַרְפֵּן
 אִין צְרוֹת מִיט חוֹבוֹת, מִיט דִּיפֶרעסִיעַ וְכוּ' וְכוּ', און בְּרוּחַ הַנְּחִיּוֹת
 אִים גֵּרם זײַן אַזאַ מִין חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת אַז עַר זָאל נִישַׁט
 קֶענען דאווענען די דַרײַ תְּפִילוֹת מִיט מַנְיָן, און מְכַל שֶׁבֶן
 עַר זָאל נִישַׁט קֶענען זײַן קוֹבֵעַ עֵתִים לַתּוֹרָה זײַן, לַעֲרַנְעֵן
 יַעֲדֵן טָאג חוֹמֶשׁ מִיט רַשׁ״י מִיטן תַּרְגוּם פֿון די וואַכעדיגע
 סְדָרָה, און אַיִנֶם אַדער צוויי פֿרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אַדער אַ דָּף
 גַּמְרָא, אַדער אַ סִימֵן טוֹר בֵּית יוֹסֵף און שוֹלְחָן עָרוּךְ, וְכוּ',
 וְכוּ', דער סַמ"ךְ מ"ם צוּבֶרעכט יַעֲדֵן אַיִנעם בַּגְשָׁמִיּוֹת און
 בְּרוּחַ הַנְּחִיּוֹת, און עַר רִיִּסְט אִים אַפּ פֿון זײַן שוֹרֶשׁ, אַיִבערְדעם
 דאַרף מֵעַן הָאָפֶן יַעֲדֵן טָאג יַעֲדַע שְׁעָה און יַעֲדַע רַגַע נִיעַ
 הַתְּחִלָּה, און דָּאס בַּאקוֹמֵען מִיר פֿון דַּעם הַיִּלְיָנֵן רַבִּי'ן,
 אַיִבערְדעם בַּעֲהַט אִיךְ דִּיר זײַער שְׁטאַרְק דו זָאלֶסט זײַךְ
 דַּעַרפֿרִישֵׁן מִיט דײַן הַתְּקַרְבוֹת צוּם הַיִּלְיָנֵן רַבִּי'ן.

דער הייליגער רַבִּי זַאָגט (לְקוּטֵי מוֹתְרֵן חֶלֶק אַ סִימֵן ס"ב) דָּאס
 הַתְּקַרְבוֹת צוּם צַדִּיק דאַרף זײַן יַעֲדֵן טָאג פֿרִישׁ נִיעַ.

עִם אִיז בַּאוואַקֶסט אַז דער הייליגער רַבִּי הָאָט גַּעֲהָאָט אַ
 תְּלִמִּיד רַבִּי יוֹדֵל זי"ע, וואָס עַר אִיז גַּעווען אַ הַעֲכַעֲרַע
 סְאָרט מַעֲנִשׁ, אַ תְּלִמִּיד פֿון הַיִּלְיָנֵן רַבִּי פֿנַחַס מְקַאָרִיץ
 זי"ע, עַר אִיז גַּעווען אַסאַךְ עֲלֻטֶער פֿון הַיִּלְיָנֵן רַבִּי'ן, אַכְּעַר
 עַר אִיז מְקוֹרֵב גַּעוואָרן צו אִים מִיט אַ גָּאָר אַ גְרוֹיסֵן
 הַתְּבַטְלוֹת, יַעֲדַעס יָאָר ווען עַר פֿלֶעגט פֿאַרן אויף אוּמאַן
 פֿלֶעגט עַר אַדוּרְךְ פֿאַרן די שְׁטאַט בְּרַסְלָב, און עַר אִיז
 אַיִנגעשְׁטאַנען בֵּיִם הַיִּלְיָנֵן רַבִּי נָתָן זי"ע, און ס'פֿלֶעגט זײַךְ

צאמקומען אַ עולם פון אונזערע לייט לְכבוד דעם, און ער
פֿלעגט דערציילן יעדעס מאל זיין התקרבות צום הייליגן
רבי'ן פון גיי, און ער פֿלעגט אויסלאזן דעם סיפור, איר
מיינט אז דאס איז ביי מיר אן אלטן סיפור? דאס איז ביי
מיר פֿריש גיי.

זעהט מען פון דעם ווי מען דארף זיך באנייען יעדעס מאל
מיטן התקרבות צום הייליגן רבי'ן, און קיין שום
ואך אין דער וועלט זאל אונז נישט קענען צופרעכן און
מחליש דעה זיין.

דו זאלסט וויסן אז דער הייליגער רבי וויל אונז צופינדען
צום בורא פֿל עולמים, און שיינט אין אונז אריין גילוי
אלקות אז מיר זאלן זוכה זיין צו זיין צוגעפינדען צו עצם
עצמיות אלקותו יתברך, מיר זאלן זוכה זיין גכלל ווערן אין
עצם אלקותו יתברך, מיר זאלן שטענדיג האבן פאר די אויגן
אמתת מציאותו יתברך, און קיין שום ואך אויף דער וועלט
זאל אונז נישט קענען צופרעכן, וואס דאס איז דער תכלית
וואס מיר זענען געקומען בזה העולם, מכיר זיין דעם בורא
פֿל עולמים, און רעדן צו אים אזוי ווי מען רעדט זיך אויס
פאר אן אמת'ן גוטן פֿריינד, און דאס איז צוגעפינדן צו אמונה,
ווארום וואס מער א איד האט אמונה אין בורא פֿל עולמים,
און ער שפירט אז דער בורא פֿל עולמים איז מיט אים, ביי
אים, לעבן אים, אזוי וועט ער רעדן מיט אים, אזוי ווי דער
הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ב) ווען א איד זאל
האבן דעם אמת'ן אמונה אז דער בורא פֿל עולמים איז דא

פאר אים וואלט ער שטענדיג גערעדט צו אים, נאר מחמת
 מען האט נישט די שלימות דיגע אמונה, מען מיינט פביכול
 דער אייבערשטער פארשטעקט זיך ערגעץ אין די עולמות
 וכו', איבערדעם קען מען נישט מתפלל זיין, און מען איז זיך
 מתרשל מיט תפלה וכו' וכו', געבט אונז דער הייליגער רבי
 אן עצה אז מען זאל לערנען אסאך שולחן ערוך, הלכה, וואס
 דאס בינדט צו דעם מענטש צום בורא פל עולמים, איבערדעם
 זאלסטו זיך מאכן א קביעות אין לימוד שולחן ערוך, זאלסט
 אנהייבן צו לערנען מחבר רפ"א פון אנפאנג אורח חיים, יעדן
 טאג אביסל, א סימן, צוויי סימנים, אדער מער, ביז דו וועסט
 מסיים זיין גאנץ אורח חיים, וועסטו אנהייבן יורה דעה, ווען
 דו וועסט ענדיגן יורה דעה וועסטו אנהייבן אבן העזר, דו
 וועסט ענדיגן אבן העזר וועסטו אנהייבן חושן משפט, אזוי
 זאלסטו דירקגיין ד' חלקי שולחן ערוך, און זאלסט אנהייבן
 נאכאמאל, ווארום מחבר רפ"א האט דער בעל שם טוב
 הקדוש זי"ע געזאגט איז נתחבר געווארן מיט רוח הקודש,
 און דאס ווערט אנגערופן אין דעם הייליגן רבינ'ס ווערטער
 'שולחן ערוך הקטנים', ווארום דעמאלט איז דאס געווען
 געדריקט אין א קליין פארמאט נאר מחבר רפ"א, איבערדעם
 זיי נישט קיין בטלן, דו זאלסט לערנען יעדן טאג מחבר רפ"א
 וועסטו האבן א לעכטיגע אמונה.

זעה דיך צו שטארקן, דער בורא פל עולמים וועט דיך
 העלפן דו וועסט אלעס דירקקומען.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

תקעה

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֹדֵר וּיִשְׁלַח ט"ו פְּסָלוֹ הַתְּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהָאֲלָטֵן דִּיין בְּרִיוּן.

דָּאָם וּוּאָם דּוּ שְׁרִיִּבְסֵט דָּאָם דּוּ הָאָסֵט גִּישְׁט קִיין חֲשֵׁק
צוֹ לְעֶרְנֵעֵן וְכוּ', עִם וְוֵעֶרֶט דְּעֶרְצִיילֵט ס'אִיז אַמָּאל
גַּעקוּמֵעֵן אַ חֲסִיד צוּם הִיילִיגֵן "צַמַּח צְדָק" זי"ע און עַר
הָאָט אִים גַּעזָאָגט, רַבִּי, וּוּאָם טוּט מָעֵן אַז אִיךְ הָאָב גִּישְׁט
קִיין חֲשֵׁק צוֹ לְעֶרְנֵעֵן? רּוֹפֵט זִיךְ אָן דְּעַר צַמַּח צְדָק זי"ע,
לְעֶרְנֵט מָעֵן אָן חֲשֵׁק, אַדְרָבָה אַז מָעֵן הָאָט גִּישְׁט קִיין חֲשֵׁק
צוֹ לְעֶרְנֵעֵן, לְעֶרְנֵט מָעֵן אָן חֲשֵׁק, מָעֵן אִיז גִּישְׁט פֿטוּר פּוֹן
לִימוּד הַתּוֹרָה. און עַר הָאָט אױסגַּעפִּירט וּוּאָם זָאל אִיךְ
טוּהֵן אַז אִיךְ הָאָב יֵא חֲשֵׁק צוֹ לְעֶרְנֵעֵן, לְעֶרְן אִיךְ.

זַעֲהֵט מָעֵן פּוֹן דַּעַם אַז אַ אִיד דַּאָרף זִיךְ גִּיטֵן לְעֶרְנֵעֵן
אַפִּילוֹ ס'קוּמֵט אִים אָן זײַער שְׁווער, דְּעַר תִּנָּא זָאָגט
(אֲבוֹת פֶּרֶק ה')

לְפּוּם צַעֲרָא אַגְרָא; וּויפֿיל צַעַר מָעֵן הָאָט אַזאַ
שְׂכַר בַּאקוּמֵט מָעֵן, אױב אַ מָענְטִיש קוּמֵט אָן שְׁווער צוֹ
לְעֶרְנֵעֵן, און עַר לְעֶרְנֵט פּוֹנדֶעסְטוועגֵן מִיט דִי גֶרעסְטע
עקְשָׁנוֹת, בַּאקוּמֵט עַר גְּרוֹיִם שְׂכַר, אַפִּילוֹ ס'קוּמֵט אִים אָן
זײַער שְׁווער.

דּוּ זָאָלְסֵט וּויסֵן, אױב אַיִנְעַר הָאָט פּוֹגִים גַּעווען בְּבְרִית אִיז
עַר אַרומְגַענוּמֵעֵן מִיט קְלִיפּוֹת, און דִי קְלִיפּוֹת הָאָבֵן

זייער מורא פון תורה הקדושה, ווארום די תורה פארברענט די קליפות, איבערדעם זאלסטו זיך מאכן א סדר אין זאגן אסאך פֿרקים משניות, קוק נישט אויף קיינעם נישט, און האב נישט קיין התפעלות פון קיינעם נישט וואס זיי זאגן אז עס הייסט נישט געלערנט, זאלסט זאגן יעדן טאג זייער אסאך פֿרקים משניות, מיט דעם וועסטו פארברענען די קליפות וואס דו האסט באשאפן מיט דייע עוונות.

משנ"ה איז די אותיות מ'ש'ה' נ', דאס הייסט משה רבינו האט זוכה געווען אנקומען צום שער נ', און דער הייליגער רבי ברענגט (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן ס"ו) משה איז די ראשי תיבות מ'חלוקת ש'מאי ה'ילל, וואס זיי זענען געווען די תנאים וואס זיי זענען געווען די יסוד פון משניות.

איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, און דו זאלסט זיך צוגעוואוינען צו לערנען זייער אסאך משניות, עס ווערט געברענגט (מדרש תלפיות) דאס אשר בן יעקב זיצט על פתחו של גיהנום, און ווער עס לערנט אסאך משניות ווען עס קומען די מלאכי תבלה נעמען די נשמה אריינגלייגן אין גיהנום לאזט ער נישט אריין, ער זאגט אז דער מענטש באלאנגט צו מיר, דער חיד"א ברענגט א רמז אויף דעם (בראשית מ"ט) "מאשר ש'מ'נה' לחמו" שמנ"ה איז די אותיות משנ"ה, אשר איז ממונה אויף די וואס זיי לערנען משניות אז מען זאל נישט דארפן גענש ווערן, איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, כאפ אריין יעדן טאג פֿרקים משניות, און דער בורא כל עולמים וועט זיך נישט פארלאזן, דו וועסט זוכה

אָשר

תקעו

בְּנַחֲלֵי

שלו

זיין אַרױסצױגײן פון דעם פּינֶסְטֶער־ניש, דו װעסט נאָך קענען
האַבן אַ גליקליך לעבן, דו װעסט אויפֿשטעלן אַ אידישע
שטוב, שטאַרק זיך און װער נישט צופאַלן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים

תקעו

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר וישלח ט"ו בסלו התשע"ג

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו וואס דו באקלאַנגסט זיך
אז דו ביסט יעצט אין קטנות המוחין וכו', און דו
ביסט פיל מיט חובות וכו'.

וואס זאל איך דיר זאגן, דו דארפסט זיך נעמען אין די
הענט אריין און זיין זייער זייער פרייליך, ווארום אלע
צרות וואס א מענטש ליידט איז נאר מחמת עצבות און
מרה שחורה וואס עס נעמט אים ארום, א איד דארף
שטענדיג פרייליך זיין, און אז ער האט נישט מיט וואס
פרייליך צו זיין וכו', זאל ער זיך מחיה זיין מיט "שלא עשני
גוי", ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב'
סימן י) דאס דורך שמחה קומט מען צו ישוב הדעת, ווארום
פארוואס זענען מענטשן אזוי ווייט פונעם בורא כל עולמים,
ווייל מען פאלט ביי זיך אראפ מיט חלישות הדעת, און
מען שפירט אז מען איז גארנישט, אפער ווען א איד איז

פְּרִיילִיךְ, דַּעֲמַאלְטִם קומט עַר צו גְּדֻלוֹת הַמוֹחִין, און טאַמער
האַט עַר נישט מיט וואס פְּרִיילִיךְ צו זיין, זאל עַר זיך
פְּרִיעֵן מיט "שלא עשני גוי" וואס דאס איז די גרעסטע
שמחה, ווארום דאס איז א שמחה דלעילא, ווארום מען
האַט מיר באשאפן א איד, איך האב גארנישט געטוהן צו
דעם, און מיט דעם קען זיך יעדער איד זייער זייער פְּרִיעֵן
דאס שלא עשני גוי, וואס קומט נאר מצד נשמות ישׂראל
וואס זיי זענען בְּנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אזוי ווי ס'שטייט
(דברים י"ד) "בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם".

דער הייליגער באַרְדִּישׁוֹבֶער רַב זי"ע פֿלעגט זיך שטעלן
דאווענען יעדן טאג ביים עמוד מיט אנהייבן זאגן
בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר, איינמאל זאגנדיג די בְּרֻכּוֹת הָאֵת עַר פֿאַרפֿעלֵט
די בְּרֻכָּה "שלא עשני גוי", ווען עַר האט גיענדיגט גייט צו
צו אים א פשוטער איד און עַר זאגט אים, רבי איר האט
אויסגעלאזט איין בְּרֻכָּה "שלא עשני גוי" האט זיך דער
הייליגער באַרְדִּישׁוֹבֶער רַב זי"ע אָנגערופֿן מרוב ענוותנות,
איך בין היינט אויפגעשטאנען האב איך געשפירט אז איך
בין דער אַרְגֶּסטער נשמה וואס איז נאר געווען בְּזוּה הָעוֹלָם,
און איך האב נישט געהאט מיט וואס זיך מחיה צו זיין,
און דער סמ"ך מ"ם האט מיר געוואלט אינגאנצן צוברעכן,
און מאכן פון מיר אויס וכו', גארנישט וכו', האב איך זיך
גלייך געכאפט און געזאגט די בְּרֻכָּה "שלא עשני גוי", דאס
ווי נישט בין אין באשאפן געווארן א איד, און מיט דעם
האב איך זיך אריינגעברענגט אין מיר חיות.

וְעַהֲטָ מֵעַן פּוֹן דְּעַם אִז אַפִּילוּ אִזא גְרוּיֶסְעֶר צְדִיק וּוִי דְּעֶר
 הַיִּלְיֶנְעֶר בְּאַרְדִּיט־שׁוֹבֶעֶר רַב זי"ע וּוּאָס דְּעֶר הַיִּלְיֶנְעֶר
 רַבִּי הָאָט אִים אָנְגֶּערוּפֶן "פֶּאַר הַדּוֹר" דְּעֶר תְּפִילִין פּוֹן בּוֹרָא
 כָּל עוֹלָמִים, הָאָט גִּישַׁט גְּעַהָאָט מִיט וּוּאָס זיך מְחִיָּה זַיִן
 און מְחֻזֵּק זַיִן זיך, נָאָר מִיט דְּעַם "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גּוֹי" עַל אַחַת
 כְּמָה וְכְמָה בְּאִין עֵרֶךְ דַּאָרְפֶן מִיר זיך אויִכְעֶט מְחֻזֵּק זַיִן
 מִיט דְּעַם.

מִכָּל שָׁבֶן וְכָל שָׁבֶן אִז מִיר הָאָבֶן זוכָה גְּעוֹנֶען אִז מִיר
 וּוִיִּסֶן פּוֹן אִזא הַיִּלְיֶנְגֶן רַבִּי'ן, און מִיר קְרִיגֶן גִּישַׁט
 אויף אִים, מִיט דְּעַם דַּאָרְף מֵעַן זיך זַיִעֶר זַיִעֶר מְחִיָּה זַיִן,
 וּוּאָרוּם לַיִדְעֶר אִין דְּעַם פִּינְסֶטְעֶרן דּוֹר וּוּאָס די קְלִיפּוֹת
 זְעַנְעֶן זיך מוֹרָא'דיג מְתַגַּבֵּר אויף דְּעֶר וּוְעֵלֶט קֶענְעֶן זיך
 גְּעפּוֹנְעֶן קְרַעֲצִיגֶע אִינְגַעלִיט וְכוּ', אִז זַיִ זאַלן נָאָךְ רַעֲדֶן
 אויפֶן הַיִּלְיֶנְגֶן רַבִּי'ן און אויפֶן הַיִּלְיֶנְגֶן רַבִּי נְתָן וְכוּ', דַּאָרְף
 מֵעַן זיך מְחִיָּה זַיִן לְכָל הַפְּחוֹת אִז מִיר קְרִיגֶן גִּישַׁט אויף
 אִזא הַיִּלְיֶנְגֶן רַבִּי'ן אויף אִזא הַיִּלְיֶנְגֶן רַבִּי נְתָן זְכוּתָם יִגֶן
 עֲלֵינוּ, וּוּאָס זַיִעֶר לְעָכָט לַיִכָּט און לַיִכָּט אִין
 אַלְע עוֹלָמוֹת, און דְּעֶר עִיקָר אויף דְּעַם עוֹלָם, וּוּאָרוּם דְּעֶר
 סוּף וּוְעַט זַיִן אִז ס'וועט נְתַגְלָה וּוְעֶרֶן דְּעַם רַבִּינ'ס אִזר פֶּאַר
 אַלְע אִידישֶׁע קִינְדֶּער, און אַלְע וּוְעֵלֶן הָאָבֶן הַתְּבוּדוֹת און
 זיך אויסֶרֶדֶן זיך דַּאָס הָאָרֶץ צוּם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, וּוּאָס
 דַּאָס וּוְעַט זַיִן די גְּאוּלָּה.

דְּעֶר הַיִּלְיֶנְעֶר רַבִּי זַאָגְט (לְקוּטִי מוֹחֶרֶץ חֶלֶק ב' סִימָן פ"ג) פֶּאַרְפֶּאַר
 וּוְעֶרֶט עֶר אָנְגֶּערוּפֶן מְשִׁיחַ, לְשׁוֹן מְשִׁיחַ אִילָמִים, עֶר

מֵאֲכַט רְעֵדֵן שְׁטוּמַע, וְוָארום אַז אַ אַיד הָאט נִישְׁט קײן
 שְׁלִימוֹת הָאֲמוּנָה, רְעֵדֵט עַר נִישְׁט צום בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים,
 וּוידֶעֱרָאום אַז עַר רְעֵדֵט צום בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים דָּאס אַיז זײן
 בַּאָווייז אַז עַר הָאט שְׁלִימוֹת הָאֲמוּנָה, עַר שְׁפִירֵט דֶּער בּוֹרָא
 כָּל עוֹלָמִים אַיז דָּא מִיט אים בײַ אים לְעֵבֶן אים, אַז וואוּיל
 אַיז דַּעם וְוָאס עַר הָאָלֵט זײַךְ בײַם הײלִיגֵן רַבִּי'ן, און עַר
 פֿאַלְגֵט אים און עַר קוֹמֵט יַעֲדֵן טָאג חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר זײַךְ
 אויסֶרֶדֶן זײַךְ דָּאס הָאָרֶץ צום בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, וְוָאס דָּאס
 אַיז אַ מִתְנָה וְוָאס מִיט הָאָבֶן בַּאֲקוּמַעַן פֿון הײלִיגֵן רַבִּי'ן,
 אַז אַ אַיד קֵעֵן רְעֵדֵן צום בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אויף פֿראַסֵט
 אַיִדיש, און אויסֶדֶרֶצײלֵן די גַּאנְצֶע הָאָרֶץ וְוָאס אויף אים
 גײט דײַרֶךְ, און מִיט די תְּפִלָּה וְוִעֶרֶט עַר צוּגֶעקֶלֶעבֵט צום
 בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, תְּפִלָּה אַיז אַ לְשׁוֹן פֿון בַּאֲהֶעפֶטוּנֵג וְכוּ'.

דֶּער בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים זָאל דִיר הַעֲלֵפֵן דו זאַלֶסט אַרויסֶגײן
 פֿון אַלֶע צָרוֹת, און פֿון אַלֶע חוֹבוֹת, און דו זאַלֶסט
 זײַךְ זײַעַר פֿרײַעַן אַז דו הָאָסֵט זוכָה גֶעווען אַפֿצוֹדֶרֶיקֵן אַזוּיפִיל
 סְפָרִים פֿון הײלִיגֵן רַבִּי'ן, און עַס אַיז צוּשְׁפִרִיִט גֶעוואָרֵן
 צוּוִישֵׁן צֶענְדֶלִיגֶער טוּיזֶנטֶער אַיִדֵן, און זײַ יַעֲנֵעֵן זײַךְ אַלֶע
 מַחֲוֵה מִיט די סְפָרִים, און דו הָאָסֵט אַ חֶלֶק אִין דַּעם, מִיט
 דַּעם קֶענֶסטוּ טאַנְצֵן און זוּנְגֵעֵן יַעֲדֵן טָאג אויף דַּעם גֶרוּיסֵן
 זכוֹת וְוָאס דו הָאָסֵט. שְׁטאַרְק זײַךְ און פֿאַל נִישְׁט אַרָאפֿ,
 וועֶסטוּ זַעֲהֵן אַז די שְׁמִחָה וועט דײַךְ בְּרַעֲנֵגֵן אַ שְׁפַע אַקִי.
 הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם

תקעו

בעזרת השם יתברך מוצאי שבת קודש לסדר וישלח י"ז כסלו התשע"ג

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו, וואס דו רעדסט זיך אויס דיין ביטער הארץ וואס אויף דיר גייט דורך.

איך מוז דיר זאגן, אויף די וועלט מוז מען זיך דערהאלטן, האסט נישט קיין ברירה נאר זיך צו דערהאלטן וכו', און אז דו וועסט זיך נישט דערהאלטן וואס וועט זיין? איבערדעם דארף מען געדענקן דעם הייליגן רבינ'ס א דיבור "העיקר שקורין דערהאלטין זיך" אז אויף די וועלט דארף מען זיך דערהאלטן, פון אלסדינג וואס עס גייט אויף יעדן איינעם דורך דארף מען זיך דערהאלטן, מען טאר נישט אראפפאלן, איך ווייס און איך פארשטיי אז ס'איז זייער שווער און זייער ביטער, אבער גלייב מיר אז עס איז נישטא קיין מענטש אויף די וועלט וואס ער מאכט נישט דורך צרות און יסורים, דער אויף אזא אויפן, און דער אויף אזא אויפן, יעדער מענטש האט זיך זיין פעקל צרות, זיינע יסורים, זיינע ביטערנישט, נאר דאס גרויסקייט פון א איד איז ער קען זיך דערהאלטן, און ער ווערט נישט צובראכן פון יעדע זאך, און די התחזקות איז מען מקבל פון דעם הייליגן רבי'ן. איבערדעם טוה אלעס וואס איז נאר מעגליך נישט צובראכן ווערן, וועסטו זעהן וועסטו האבן מורא'דיגע ישועות.

דער הייליגער רבי האט אונז געגעבן מיט וואס זיך מ'תנה
 צו זיין, מיט וואס זיך מ'חזק זיין, די ערשטע זאך
 האט ער געזאגט אז מען מוז זיך גייטן צו זיין פרייליך,
 ווארום ש'מחה קומט אן פאר'ן מענטש זייער זייער שווער,
 יעדער מענטש האט זיין פּעקל צרות, מיין נישט אז דו
 ביסט דער איינציגסטער וואס דו ליידסט צרות, ס'איז נישטא
 קיין איין מענטש אויף די וועלט וואס זאל נישט האבן קיין
 איבערגייעכטיגן אדער עפעס א צרה אין שטוב, דער מיט
 א קינד, און דער מיט פרנסה, און דער מיט ביידע, און
 דער מיט שידוכים, און דער האט א גרוש, און דער האט
 א גרושה, און דא האט ער קראנקע קינדער, רחמנא לישזבן
 וואס איז דא, און מען דארף זיך דערהאלטן און זיין פרייליך.

און די צווייטע זאך איז זיך צוגעוואוינען רעדן צום בורא
 כל עולמים אויף פראסט אידיש, מיט דעם וואס א
 איד רעדט צום בורא כל עולמים, מיט דעם האט ער וואו
 צו אנטלויפן, שטעל זיך פאר מענטשן וואס זיי ווייסן נישט
 פון דעם הייליגן רבינ'ס עצה פון תפלה ו'התבודדות, און
 זיי מאכן נאר חזק פון דעם, פון וועמען מאכן זיי חזק?
 נאר פון זיך אליין, אבער דער בורא כל עולמים האט אונז
 געהאלפן אז מיר גלייבן אין דעם הייליגן רבי'ן און מיט
 זיינע עצות, און מיר מאכן נישט קיין ליצנות, מיט דעם
 דארף מען זיך מורא'דיג מ'תנה זיין.

מען געפונט אין די בריוו פון הייליגן רבי נתן וואס ער
 שרייבט אלץ פאר זיין זוהן, אז דאנקען גאט אז מיר

קריגען גישט אויף אזא רבי'ן, און גלייב מיר וואס עס טוט זיך היינט אפ צוויי הונדערט יאר פון הייליגן רבי'ן, און עס איז נאך דא מענטשן וואס זיי מאכן חוזק וכו' וכו', און אונז געלויבט דעם בורא פֿל עולמים זענען זיך מחיה, מען איז זיך מחזק, און מיר גייען מיטן הייליגן רבינ'ס עצות, דארף מען זיך מיט דעם זייער זייער פרייען, איבערדעם בעהט איך דיר זייער, געס זיך אין די הענט אריין, און דו זאלסט זעהן נאר זיין פרייליך, אז דו וועסט זיין פרייליך, וועסטו קענען אלעס איבערקומען, אלע צרות וואס א מענטש האט איז נאר מחמת קטנות המוחין, ער האט א קליין שכל א קליין מח, אבער ווען א מענטש שטארקט זיך מיט שמחה גייט ער דורך אלסדינג, דער בורא פֿל עולמים זאל דיר העלפן דו זאלסט שטענדיג זיין פרייליך, דו זאלסט שטענדיג רעדן צו אים, וועסטו זעהן וועסטו זיין דער גליקליכסטער מענטש. דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקעה

בעזרת השם יתברך מוצאי שבת קודש לסדר וישלח י"ז פסלו התשע"ג
 שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
 מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

אויך האב איך דערהאלטן אלע ספרים וואס דו האסט
 יעצט ארויסגעגעבן "אוצר תנופה", "גר להצדיק", און

די אלע קונטרסים אויף אידיש, עס איז ארויסגעקומען אזוי שוין, אז ווער ס'זעהט עס נאר, כאפט דאס, וועגן דעם דארפסטו זיך זייער זייער שטארקן, ווארום ס'איז גישטא קיין גרעסערע זאך ווי זכות הרבים, דער סמ"ך מ"ם פארלייגט זיך זייער שטארק אויף א מענטש וואס ער וויל מוזקה זיין את הרבים, ווארום אין הימל איז ער זייער חשוב, אזוי ווי עס שטייט אין זוהר (פרומה קב"ח): תא חזי כל מאן דאחיד בידא דחייבא, [קום און זעה, יעדער וואס ער האלט אן אין די הענט פון זינדיגע] ואשתדל ביה למשבק ארחא בישא, [און ער איז זיך משתדל זיי זאלן אפלאזן די שלעכטע וועגן וואס זיי האבן זיך צוגעוואוינט צו דעם] איהו אסתלק בתלת סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, [ער גייט ארויף הויך הויך אין די עולמות וואס אן אנדערע איז גישט זוכה צו דעם] גרים לאכפייא סטרא אחרא [ער איז גורם מכניע צו זיין די סטרא אחרא] וגרים דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, [און ער איז גורם דאס פביכול דער נאמען פון בורא כל עולמים זאל זיין טייער אויף דער וועלט] וגרים לקיימא כל עלמא בקיומיה לעילא ותתא, [און ער איז גורם אז די וועלט און יענע וועלט זאל האבן א קיום, ווארום אז מען איז מקרב מענטשן צום בורא כל עולמים און זיי איינערקענען אים, דאס איז דער עיקר קיום פון דער וועלט], ועל האי בר נש כתיב (מלאכי ב) "בריתי היתה אתו החיים והשלום" וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, [און אויף דעם מענטש איז געזאגט געווארן דער פסוק אז מיין

בונד וועט זיין מיט אים און עס וועט רוען אויף אים דאס
 לעבן און דער שלום, און ער וועט זוכה זיין צו זעהן קינדער
 פון זיינע קינדער, און ער וועט זוכה זיין גליקליך צו זיין אויף
 די וועלט און אויף יענער וועלט] כל מארי דינין לא יכלין
 למידן ליה בהאי עלמא ובעלמא דאיתי [קיין שום מקטרג
 קען נישט מקטרג זיין נישט אויף די וועלט און נישט אויף
 יענע וועלט] עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בידיה [און
 ער גייט אריין אין די צוועלף טויערן פון אלע צוועלעף שבטים,
 און קיינער קען אים נישט שטערן] ועל דא כתיב [און אויף
 אים איז געזאגט געווארן דער פסוק] (תהלים ק"ב) "גבור בארץ
 יהיה זרעו דור ישראלים יברך הון ועשר בביתו וצדקתו עמדת
 לעד זרח בחשך אור לישראלים" וגו'.

איבערדעם בעהט איך דיר זייער, זיי נישט צובראכן, איך
 ווייס ס'גייט אויף דיר איבער יעצט שווערע
 איבערגייעכצער, אבער דו זאלסט וויסן ביים בורא כל
 עולמים איז זייער זייער חשוב איינער וואס ער איז מזכה
 את הרבים, ווארום די תז"ל זאגן (אבות פרק ה) כל המזכה
 את הרבים, אין חטא בא על ידו; איבערדעם שטארק זיך
 זייער מיט די עבודה הקדושה די הייליגע ארבעט צו דריקן
 און ארויסהעלפן מען זאל קענען פארשפרייטן דעם הייליגן
 רבינ'ס ספרים, און אין זכות פון דעם וועסטו קענען
 ארויסנעמען טויזענטער און טויזענטער געפאלענע נשמות,
 און דו וועסט נאך זעהן אסאך גתת אין דיין לעבן, דו
 וועסט ארויסגיין פון אלע דייע צרות און חובות.

דער בורא פל עולמים זאל דיר העלפן דו זאלסט האבן
הצלחה.

זאלסט האבן א לעכטיגן תמיד

תקעט

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר וישב י"ח כסלו התשע"ג

שלום וברכה אל האברך הנקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

איך וואונדער זיך זייער שטארק ווער האט געגעבן א היתר
פאר דיין ווייב צו גיין מיט האר אונטערן שפיצל וכו',
עס איז א תרתי דסתרי, דא ביסטו מורא'דיג מקפיד זי
זאל נישט גיין מיט קיין שייטל נאר מיט א שפיצל וכו',
און דא האט זי אירע האר אונטער דעם, איך מוז דיר זאגן
אפילו א פרוי וואס גייט מיט א שייטל טאר אויך נישט
האבן קיין אייגענע האר, מכל שכן וכל שכן איינער וואס
גייט מיט א שפיצל וכו', עס איז איינע פון די הארבסטע
זאכן ווען א פרוי שערט זיך נישט אפ די האר, עס איז
געווארן אזא קולא אויף דעם וכו', ביז מען מיינט אז עס
איז נאר עפעס א חומרא, בשעת עס שטייט בפירוש שארפע
און הארפע זאכן אין זוהר הקדוש אויף דעם (זוהר נשא כ"ה):
תונבא לייתי [א קללה זאל קומען] על ההוא בר נש [אויפן
מענטש] דשבק לאנתתיה [וואס לאזט זיין ווייב] דתתחוי
משערה דרישה לבר [זאל גיין אויפגעדעקט די האר, אדער

מָעַן זאל אַרױסזעהן די האַר [וְדָא הוא חרד מאינזן צָנִיעוּתָא
 דְּבֵיתָא [און דאס איז פון די יסודות פון די צָנִיעוּת פון א
 פְּרוּי אין שְׂטוּב] וְאִתְתָּא דְּאִפִּיקַת מִשְׁעָרָא דְּרִישָׁה לְבַר [און
 א פְּרוּי וואס זי דעקט אויף אירע האַר] לְאִתְתְּקִנָּא בֵּיה
 [זיך שײן מאכן מיט דעם] גְּרִים מִסְכְּנוּתָא לְבֵיתָא [איז גורם
 אַרױמְקײט אין שְׂטוּב] וְגָרִים לְבִנְהָא דְּלָא יִתְחַשְׁבוּן בְּדָרָא
 [און ס'איז גורם אז די קינדער זאלן נישט זיין קיין געלונגענע,
 און זיי זאלן נישט חָשׁוּב זײַן] וְגָרִים מְלָה אַחְרָא דְּשָׂרְיָא
 בְּבֵיתָא [און עס איז גורם אז די סטרא אַחְרָא און די חצונים
 זאלן זיין אין דעם שְׂטוּב] מֵאֵן גָּרִים דָּא [און ווער איז גורם
 די אלע צרות] הֵהוּא שְׁעָרָא דְּאִתְחַזִּי מְרִישָׁה לְבַר. [די האַר
 פון א פְּרוּי וואס מען זעהט אַרױס] וּמַה בְּבֵיתָא הָאֵי [און
 די אלע קללות רעדט זיך פון א פְּרוּי וואס זי גייט אויפֿגעדעקט
 די האַר אין שְׂטוּב] כָּל שְׁכֵן בְּשׁוּקָא [און אונדאי און אונדאי
 ווען זי גייט אויפֿגעדעקט אויפֿן גאס מיט די האַר] וְכוּ'.
 לִיידער האט זיך אַרױנגעכאַפֿט בײַ אונז נאַכאַמאַל די קלײַפֿה
 אז הײמישע פֿרױען לָאָזן זיך וואַקסן די האַר, און זיי באַפֿן
 נישט וואַסערע צָרָה זיי בְּרַעַנְגֵן אויף זיך און אויפֿן גאַנצן
 הויז-געזונט, אויפֿן מאַן, און אויף די קינדער, דאס בְּרַעַנְגֵט
 קריגעריי אין שְׂטוּב, און אַרעמְקײט, און פֿאַרשײדענע מַחֲלוֹת.

אײַבער־דעם זאַלסטו מאַכן אַ הַתְּעוֹרְרוֹת, סײַ בײַ דיר אין
 שְׂטוּב, און סײַ בײַ די גאַנצע משפּחה, פון
 וואו נעמען זיי דעם היתר אויף אזא זאך וואס דער זוהר
 הקדוש דריקט זיך אויס שאַרפֿע דיבורים אויף דעם.

אײךְ האַף צום בױרא כּל עולָמים אז דו װעסט פּאַלגן,
 װעסטו נישט דערלייגן נישט אויף די װעלט און מכל
 שפּן נישט אויף יענע װעלט, און די שטוב װעט זיין געבענטשט
 מיט אלע ברכות.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן תּמיד

תקפ

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר וישב י"ט בסלו התשע"ג
 שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

היינט איז דער יארצייט פון דעם הייליגן גרויסן מגיד פון
 מעזריטש זי"ע, וואס דער הייליגער רבי האט אים
 זייער אויסגערודהמט, אזוי ווייט אז ער האט געזאגט, וואו דער
 הייליגער מגיד קוקט זעהט ער די שבועה רועים, און ווי
 באוואוסט איז ער געווען דער גרויסער תלמיד פון דעם בעל
 שם טוב הקדוש זי"ע, און אלע תלמידים האבן אים אנגענומען.
 אין דער יוגנט איז ער געווען זייער זייער ארעם, עד כדי כך
 אז ס'האט געפעלט עסן אין שטוב פאר די קינדער,
 אבער ער מיט זיין רעבעצן האבן זיך קיינמאל נישט באקלאגט,
 זיי האבן אנגענומען אלסדינג באהבה, ווארום זיי האבן געוויסט
 אז יעדער זאך וואס עס פאסירט מיטן מענטש איז פון בורא
 כל עולמים, איינמאל האט אויסגעבראכן א שריפה אין זייער

ד'רר, און ס'האט פארברענט דאס גאנצע הויז, און די רעבעצן
 איז געזעצן אינדרויסן און זייער געוויינט, ווען דער הייליגער
 מגיד איז אהיימגעקומען און געזעהן אז די גאנצע הויז איז
 פארברענט געווארן און די רעבעצן זיצט און וויינט, איז ער
 זייער פארוואונדערט געווארן אויף איר און איר געפרעגט,
 דאס האסטו געלערנט ביי מיר, אז ווען עס פאסירט אן
 אומגליק דארף מען טרויערן און וויינען? עס איז דאך אלעס
 פון בורא פל עולמים! האט די רעבעצן גענטפערט נישט אויף
 דעם הויז וואס עס איז פארברענט געווארן וויין איך, מיר
 האבן געהאט דארטן א בתיב יחוס פון אלע דורות ביז דוד
 המלך, און דאס איז פארברענט געווארן, אויף דעם וויין איך,
 האט זיך דער הייליגער מגיד זי"ע אנגערופן, נו, אויב אזוי
 וועט זיך דער יחוס אנהייבן פון מיר.

זעהט מען פון דעם צוויי זאכן, דאס ערשטע זאך איז א
 איד טאר קיינמאל נישט צובראכן ווערן פון אלץ
 וואס עס גייט אויף אים דורך, ווארום אלעס האט א חשבון
 צדק פון אויבן, וואס מיר פארשטייען נישט, און מען מוז
 אננעמען דעם גזר דין מיט אהבה. און די צווייטע זאך וואס
 מען לערנט פון דעם איז, אז יעדער איד דארף וויסן אז
 אויב ער וועט זיך נעמען אין די הענט אריין וועט זיך דער
 יחוס אנהייבן פון אים, אז זיינע קינדער וועלן שוין שטאלצירן,
 אז זיי זענען קינדער פון אזא צדיק, און די אייניקלעך וועלן
 זיך שטאלצירן אז זיי זענען אייניקלעך פון אזא צדיק, ווארום
 אזוי האט אונז דער הייליגער רבי אויסגעלערנט, אז יעדער

איינער קען קומען צו די העכסטע מדריוגות צו וואס ער
איז באשאפן געווארן, ווארום יעדער איינער האט א תקפיד
אויף דער וועלט, ער איז נישט באשאפן אומזינסט, און
יעדער איינער דארף קומען צו זיין נקודה, מען דארף נאר
האבן א שטארקן רצון, און מען קען דאס באווייזן.

דער הייליגער רבי האט אונז דערציילט (לקוטי מוה"ר חלק ב'
סימן ק) דאס אלע צדיקים האבן געזאגט אז זיי זענען
געקומען צו זייער מדריוגה נאר דורך התבודדות, זיי האבן
זיך אויסגעערעדט דאס הארץ פארן בורא פל עולמים אויף
פראסט אידיש, און זיי האבן זיך באפלייסט אין דעם, און
דאס האט זיי געברענגט צו זייער זאך.

איבערדעם בעהט איך דיר, געם זיך אין די הענט אריין,
פאלג דעם הייליגן רבי'ן וועט דיך גוט זיין
אויף די וועלט און אויף יענער וועלט
זאלסט האבן א פרייליכן טאג און א לעכטיגן תמיד

תקפא

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר וישב י"ט פסלו התשע"ג

שלום וברכה אל האברך היקר ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דאס וואס דו שרייבסט אז דו ליידסט בזיונות און שפיכות
דמים וכו' וכו', עס איז דא א בריוו פון דעם גרויסן

צדיק רבי אלעזר זי"ע דער זוהן פון הייליגן רבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע (גערדיקט אין סוף ספר "נועם אלימלך") וואו ער שרייבט אז ער האט געהערט פון זיין הייליגן פאטער ווען מען האט אים דערציילט די רדיפות וואס מען רודפ'ט דעם הייליגן בארדיטשוב'ן רב זי"ע וואס דעמאלט איז ער נאך געווען רב אין די שטאט זעלחוב, האט דער הייליגער טאטע געזאגט אז מען דארף זיך פון דעם נישט מאכן צוטהוהן, ווארום אלע צדיקים האבן געליטן שווערע ביטערע נסיונות פון מתנגדים רשעים אנגעהויבן פון אברהם אבינו רודפ'ט מען אלע ערליכע אידן, איבערדעם דארף מען זיך נישט מאכן צוטהוהן פון דעם.

געב א קוק, היינט איז אויך דער חג הגאולה פון דעם הייליגן בעל התניא זי"ע וואס איז באפרייט געווארן פון דעם ביטערן פינסטערע תפיסה וואס ער איז געזעצן דארטן, מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון דעם הייליגן בעל התניא זי"ע, ווער ס'קוקט אין זיינע דרושים וואונדערט זיך אויב דאס איז געווען א ילוד אשה, פון רוב גילוי אלקות וואס האט אין אים געלאכטן, ער איז געווען בטול אינגאנצן צו עצם עצמיות אלקותו יתברך מיט א געוואלדיגן ביטול, דער הייליגער רבי האט אים זייער אויסגערודהמט, און האט אים אנגערופן "שר האלף" און נאך שבחים האט ער געזאגט אויף אים, און פינדעסטוועגן האט זיך געוואגט איינער וואס איז פלומר'שט געווען א רב אין די שטאט פינסק, ער האט געהייסן אביגדור, האט ער

אים געמסרט אז ער וויל איבערדרייען די מלוכה אין
רוסלאנד, און אראפזעצן דעם צאר, און עליו הראיה ער
שיקט געלט פאר די טערקן, וואס זיי זענען געווען דעמאלט
אין קריג מיט רוסלאנד, [דער הייליגער בעל התניא זי"ע
האט געשיקט געלטער קיין ארץ ישראל, צדקת רבי מאיר
בעל הנס, פאר זיינע חברים תלמידי המגיד, ווי דער הייליגער
רבי מנחם מענדל פון וויטעבסק זי"ע, און דער הייליגער
רבי אברהם קאליסקער זי"ע וכו', וכו', און זיי זאלן דאס
אויסטיילן דארטן פאר עניי ארץ ישראל], האט דער רשע
געמסרט אז ער שיקט דאס פאר די טערקן, כדי צו שטורצן
די מלוכה פון צאר אין רוסלאנד, און מען האט אים
איינגעזעצט אין א פינסטערע תפיסה, און עס האט אים
געדראעט טויט שטראף וכו' וכו', מען קען זיך נישט
פארשטעלן ווי קען זיין אזא זאך אז איינער וואס איז א
רב זאל קענען אזאנס טוהן פאר אן איש אלקים,
פונדעסטוועגן, דאס איז די בחירה, און ער איז באפרייט
געווארן, און פון דעם קען מען זעהן די מיאוסע עקלהאפטיגע
מידה פון מסירה, און ביים סוף האט זיך ארויסגעוויזן אז
דער אביגדור איז גאר געווען א שיפור און א נואף וכו'.

איבערדעם בעהט איך דיר, מאך זיך נישט צוטוהן וואס
מען רודפ'ט דיך, ווארום דיין גאנץ עסק איז
דאך נאר צושפרייטן דעם הייליגן רבינ'ס תורה אויף דער
וועלט, און מקרב זיין אידישע קינדער צום בורא כל עולמים,
און עס זעהט אויס אז אזוי דארף דאס גיין, ווארום דער

סמ"ך מ"ם האט זייער מורא פון א מענטש וואס קען מקרב זיין אידישע קינדער צום בורא פל עולמים.

דער הייליגער סאטמאר רבי זי"ע בעל "דברי יואל" האט כמה וכמה פעמים געזאגט, וואס דארפן די פופרים און מינים און אפיקורסים אין ארץ ישראל האבן רבנים? זיי גלייבן דאך אין גארנישט, זיי רייסן אויס די אמונה פון אומשולדיגע תמימות'דיגע אידן, נאר זיי ניצן זיי אויסצושמדן אידישע קינדער.

איך האב דאס געזעהן באשיינפערליך אין די שטעטל יבנאל, וואס דארטן האט מען מעביר געווען על תרת צוויי הייליגע עדות, די תימנ'ער אידן, מיט די תונגיס'ער אידן, און דייקא דורך איינער וואס האט זיך פארשטעלט ווי א תימנ'ער חכם, ער האט זיך גערופן מארי שמואל יבנאלי שם רשעים ירקב, און די תמימות'דיגע אידן האבן אים נאכגעגאנגען וכו', און ווען איך בין שוין אנגעקומען אהין האב איך געזעהן וואס הייסט א רב מטעם וכו', די מקנה איז בכלל נישט געווען פשר, עס איז נישט געווען קיין וואסער אין די אוצרות וכו', ממילא איז דאס א אמבטיה, און ער האט גורם געווען מכשיל צו זיין אלעמען מיט איסור פרישות רחמנא לישזבן, ער האט לוחם געווען אקעגן מען זאל עפענען א תלמוד תורה און א מיידל שולע על טהרת הקודש, ער האט אונז געמסרט וואו ער האט נאר געקענט, ער האט נישט געלאזט פאררעכטן דעם עירוב, אויב איינער האט געוואלט פאררעכטן האט מען אים

איינגעשפארט אין תפיסה, ביז לחרפתינו דער שופט איז
געווען א דרוזי, אן אראבער, און ווען מען האט דעם איד
געברענגט צום משפט, און געפרעגט וואס האסטו געטאן
אז דער רב באקלאגט זיך אז די האסט צוריסן דעם עירוב,
האט ער מסביר געווען פאר'ן שופט אן אראבער וואס אן
עירוב איז, און ער האט דאס געוואלט פאררעכטן און יענער
האט עס אים גישט געלאזט ווייל ער האט געדארפט נעמען
אויף דעם גרויס געלט וכו' וכו', איז לחרפתינו דער שופט
וואס איז אן אראבער האט צוריסן דעם גאנצן קלאגע און
עס ארויסגעווארפן, און אזוי איז געווען מען האט פארקויפט
דארטן טריפה'נע פלייש, און ווען מיר האבן געברענגט
אונזער א שוחט, אן ערליכער איד מיט א צלם אלקים
בארד און פיאות, האט ער אים געמסר'ט וכו', און אזוי
קען מען שרייבן א ליסטע ווי דער שטראף (רב), רודפ'ט
אונזער קהילה שוין איבער פונף און צוואנציג יאר,
פונדעסטוועגן אז מיר זענען שטארק אין אמונה אין בורא
כל עולמים, און מיט עקשנות האבן מיר אויפגעשטעלט א
גאנצע אפאראט פון חינוך, א תלמיד תורה און א מיידל
שולע על טהרת הקודש, א ישיבה קטנה און א ישיבה
גדולה, צוויי פוללים איינס וואס מען לערנט די הוראה, און
איינס פאר בעלי בתים, און מיר האבן אליין אויפגעבויעט
אין א אונטער גרונד א מקנה טהרה, אויסגעהאלטן מיט
אלע שיטות וכו' וכו', דעמאלט האב איך געזעהן ווער איז
מעביר על הדת אידישע קינדער? נאר די רבנים מטעם

אָשֶׁר   תּקַבֵּב   בְּנַחֵל   שְׁנֵה

זְכוּ וְכוּ, אִיבְעֶרְדֶּעם שְׂרַעֵק זִיךְ נִישְׁט און גַּעם זִיךְ נִישְׁט
אִיבְעֶר, אַזוי גֵּיט דָאס, וועגן די בְּחִירָה מיט דַעם נִסְיוֹן
גַעבֵט מֶעֵן פֿאַר די רִשְׁעִים בּוֹחוֹת הַטּוֹמָאָה זְכוּ, און מֶעֵן
טָאָר נִישְׁט נְתַפְעֵל ווערן פֿון דַעם, נָאָר ווִיטְעֶר מִמְשִׁיךְ זִיין
דַעם אױסְגַעטְרַאטְענַעם וועג וואס מִיר הָאבֵן מְקַבֵּל גַעווען
פֿון אָבוֹת און אָבוֹת אָבוֹתֵינוּ זְכוּ.

שְׁטאַרְק זִיךְ פֿאַרְלִיר זִיךְ נִישְׁט, וועט דִיךְ דַעַר בּוֹרָא פֿל
עוֹלָמִים אױסְפִירֵן.

זאַלְסֵט הָאבֵן אַ לַעֲכֻטִיגֵן טַאג און אַ פֿרִיילִיכֵן תְּמִיד

תּקַבֵּב

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ג' לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב כ' בְּסֵלוֹ הַתּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאב דַעֲרֵהאַלְטֵן דִיין בְּרִיוּ.

אִיךְ בַּעֲהֵט דִיךְ זַייעַר זאַלְסֵט זַייעַר אַכְטוֹנִג גַעבֵן אױף דִיין
שְׁלוֹם בֵּית, ווארום די חַז"ל זאַגן (בְּבֵא מִצִּיעָא נִשְׁ.) אױקִירו
לְנִשְׁיִכּוֹ כִּי הִיכִי דַתְתַּעֲתְרוּ; אִיר זאַלֵט מְכַבֵּד זִיין דָאס ווִיב
וועט עֲטִין זִיין עֲשִׁירִים, ווי דַעַר הַיִּילִיגֶער רַבִּי זאַגֵט (לְקוֹשֵׁי
מוֹתֵרִין חֵלֶק א. סִימֹן סט) אַז די גאַנְצַע גַעלֵט קוֹמֵט נָאָר אִין זְכוֹת
פֿון די ווִיב, אִיבְעֶרְדֶּעם בַּעַט אִיךְ דִיר זַייעַר זאַלְסֵט מְכַבֵּד
זִיין דִיין ווִיב, און זאַלְסֵט מֵאָבֵן שְׁלוֹם מִיט אִיר, און זאַלְסֵט
זִיין פֿרִיילִיךְ, וועסֵטו זִיין אַ גְרוִיסֶער עוֹשֶׁר, און דו וועסֵט

קענען טיילן אסאך צדקה. בכלל דארף א מאן זיך צוגעוואוינען זיין א וותרן פאר זיין ווייב, נישט קיין קמצן, וואס דאס איז א שווערע ביטערע מחלה וכו', אויסער וואס דאס איז א רשעות וכו', עס איז דא מענטשן וואס זיי קענען געבן צדקה מיט א ברייט האנט וכו', אבער ווען עס קומט צו די ווייב מיט די קינדער, דעמאלטס ווערט ער קארג, וואס דאס איז זייער א שלעכטע און געמיינע מדה, און אויסערדעם וואס דער יצר הרע איז זיך מתלבש אין מצוות, ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן א) אז דער יצר הרע ווערט אנגערופן לבן וכו', ער איז זיך מתלבש אין מצוות, און ער כאפט נישט אז דערנוייל פאלט ער אריין אין זיין נעץ, ווארום די תו"ל זאגן (פתובות ג.) אויפ'ן פסוק (תהלים ק"ו) "אשרי שמרי משפט עשה צדקה בכל עת" וכי אפשר לעשות צדקה בכל עת, דרשו רבותינו שביבנה ואמרי לה רבי אליעזר זה הזן בניו ובנותיו פשהו קטנים; קודם דארף מען געבן עסן פאר די ווייב און קינדער, דאס איז די גרעסטע צדקה, הער נישט צו וואס דער יצר הרע רעדט דיך איין וכו', גיין פאר'ן ווייב און קינדער דארף מען זיין אן אכזר וכו', אזוי צו רעדן דאס איז אליין אן אכזריות, א אינגערמאן האט חתונה געהאט און דער בורא פל עולם איז האט איהם געגעבן קינדער דארף ער זעהן ברענגן פרנסה און העלפן וויפיל ער קען, און מער וויפיל ער קען.

פאלג מיר, אויב דו וועסט זיך אזוי פירן, דו וועסט זיין א וותרן און נישט קיין קמצן, און וועסט נישט

שפארן גארנישט פון דיין ווייב און קינדער וכו', און דו וועסט זיך נישט לאזן איינרעדן פון קיין מענטש, דעמאלט וועסטו האבן דעם אמת'ן שלום בית, און דו וועסט נישט דארפן גיין צו קיין שום שלום בית מאכער'ס, ווארום די אלע אינגעלייט'לעך וואס זיי זענען עוסק אין שלום בית וכו' וכו', מכל שכן די וואס זיי נעמען געלט וכו' וכו', זיי זענען פשוטע פארעכעס וכו', פשוטע ליידיג-גייער'ס וכו', פשוטע לצים וכו', זיי שפילן זיך דא מיט נפשות וכו', זיי שפילן זיך מיט געפילן פון טאטע מאמע פון ביידע צדדים וואס זיי האבן זיך מוסר נפש געווען חתונה מאכן די קינדער, ס'האט זיי אפגעקאסט די עלטערן א וועלט מיט געלט, זיי האבן זיך בא'חובות'ט פדי חתונה מאכן די יונג פארפאלק, עס פאסירט אז די פארפאלק האבן צווישן זיך א מיס-פארשטענדעניש וכו', און עס איז גארמאל, ווארום זיי קומען פון צוויי אנדערע וועלטן, דארף מען גיין צו א צדיק וואס ער האט נישט קיין שום אינטערעס פון געלט אדער פבוד וכו' וכו', און פראפירט צו מאכן ביי זיי שלום בית, און זיי אויפקלערן זאכן וואס זיי האבן נישט געוויסט ביז יעצט, עס איז נישט קיין בושה, ס'איז נישט קיין בזיון וכו' וכו', די חז"ל זאגן (פרכות ד.) דוד המלך האט געזאגט ואני ידי מלוכלכות בדם ובשפיר ובשליא פדי לטהר אשה לבעלה; דוד המלך האט זיך געפארעט מיט אזעלכע פארפאלקן און זיך אפגעגעבן מיט זיי מיט די האקל'סטע ענינים וכו', אלעס פדי מטהר זיין אשה לבעלה פדי ס'זאל

זיין שלום בית, און מיט דעם וואס מען גייט צו אינגעלייט'לעך וואס זיי רופן זיך שלום בית מאכער'ס וכו' וכו', זיי זענען פשוטע לצים, מכל שכן ווען זיי נעמען געלט, זיי זענען נישט אינטרעסירט אז עס זאל זיין שלום, זיי זענען אינטרעסירט אז די פארפאלק זאל קומען צו זיי וואס מער, כדי זיי זאלן קענען פייניגן דאס פארפאלק, און זיי געניסן פון די עגמת נפש וואס עס איז דא צווישן די פארפאלק וכו' וכו', מען קען דאס נישט מסביר זיין בכתב, אבער דאס איז א מציאות וכו' וכו'.

פאלג מיר, אנטלויף פון די אלע פארפרימטע נארן, ווי דער הייליגער קאמארנער זי"ע זאגט, עס איז דא א פרומער נאר וואס האט אויף זיך צען קבין מרה שחורה, און דייקא אויף זיי מיינט מען אז זיי זענען הימל מענטשן וכו', ווען זיי זענען פשוטע אפגעריסענע נארנים, ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ז) ענוה אן חכמה הייסט נישט קיין ענוה, ווארום די אלע וואס זיי גייען מיטן קאפ אראפ בדרך שטות דאס הייסט ענוה פסולה, עיין שם.

עס איז באוואוסט דאס דער הייליגער רבי מנחם מענדל פון וויטעבסק זי"ע איז געגאנגען אנגעטוהן גאלדענע מלבושים, און איז געגאנגען גראד וכו', און פונדעסטוועגן איז ער געווען ביי זיך אזוי צופראכן און אזוי גארנישט אז זיין הייליגער רבי דער גרויסער מגיד פון מעזריטש זי"ע האט איהם געזאגט נישט איינמאל "מענדל זאלסט וויסן דו ביסט גרעסער פון אלעמען זיי נישט צופראכן" אבער ס'האט

אָשֶׁר

תקפג

בְּנַחֵל

שנט

גאַרנישט געניצט, און ער פלעגט זיך אינטער חתמ'נען
'השפל באמת', זעהט מען דאס ענוה מיינט נישט אז מען
גייט מיטן קאפ אראפגעבויגן וכו', און מען האט צען קבין
מרה שחורה אויפן פנים וכו', דער איז א פאלנער
אפגעריסענער גאר.

דער בורא פל עולמים זאל דיר העלפן דאס די דיבורים
זאלן אריינגיין ביי דיר אין הארץ, און זאלסט טוישן
דיין התנהגות מיט דיין ווייב און קינדער, און דו זאלסט
נישט זיין קארג, דו זאלסט איר זייער חשוב האלטן, וועסטו
האבן א אמת'ע שלום בית.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקפג

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר וישב כ' פסלו התשע"ג

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך בעהט דיר זייער לאז זיך נישט פארפירן פון קיינעם
נישט, היינט קען מען קויפן אלע פשר'ע פראדוקטן
מיט די בעסטע הכשר, פארוואס דארף מען קויפן מיט א
מפוקפק'דיגע הכשר? מיט א אה יא, אפילו סאדע איז אויך
נישט גלייך צו טרינקן מיט זייער הכשר ווען עס איז דא
אזעלכע גוטע הכשרים פון היימישע ערליכע רבנים.

אִיךְ פֿאַרשְׂטײַ נישט וויפיל מאל איך דארף רעדן פון דעם
 און שרייבן פון דעם וכו', וואס מאכט מען דווקא
 להבדלים? צו דערצערענען אנדערע מענטשן? דער הייליגער
 רבי האט אונז אויסגעלערנט (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ב) אז מען
 דארף אכטונג געבן פון יעדן מאכל וואס עס האט אין זיך
 א ספק ספיקא פון א איסור, וואס דאס הייסט א מאכל שלא
 נתברר, פראסט און פשוט, ס'איז נאכנישט נתברר געווארן
 אויב ס'איז אינגאנצן פשר, דאס הייסט בירור המאכלים וכו',
 דעמאלט ווען א איד גיט אכטונג וואס ער עסט און וואס ער
 טרינקט זאל האבן א היימישן הכשר פון ערליכע רבנים יראי
 השם דעמאלט איז ער זוכה אז פון זיין עסן ווערט א יחוד
 קדשא בריך הוא ושכינתה, איך פארשטיי נישט פארנוואס
 איך דארף פון דעם אזויפיל רעדן, היינטיגע צייטן קען מען
 גרינג נכשל ווערן מיט טריפות און נבילות פשוטו כמשמעו,
 נאר וועגן קאלטקייט וכו' וואס דער מענטש איז קאלט ווי
 אייז צו א מצוה, וואס דאס איז קליפת עמלק, וואס עס
 שטייט ביי איהם (דברים כ"ה י"ח) "אֲשֶׁר קָרָה בְּדַרְדָּךְ" ער קילט
 אפ פון אידישקייט, ווי די תז"ל זאגן (מדרש אגדה) ווען אידן זענען
 דורכגעגאנגען דעם ים סוף האבן אלע אומות העולם אנגעהויבן
 זיך צו שרעקן פון די אידן, ביז ס'איז געקומען עמלק און ער
 האט אלעמען אפגעקילט, און זיי גלייבן אים צו, צו יענער
 עזות פנים, ס'איז געווען א הייסע פאד און אלע האבן נישט
 געקענט אריינגיין און דער עזות פנים האט אריינגעטאנצט
 אין די קאכעדיגע פאד און באוויזן פאר יעדעם איינעם אז

מָעַן קַעַן יֵא אָפְקִילָן, זַעֲהֵט מָעַן פּוֹן דָּעם אַז דָּער גַּאנְצֶער
 קְלִיפָּה פּוֹן עֲמֻלְקִין אִיז אָפְקִילָן אַ אִיד פּוֹן וואַרִימְקִיט, אָפִילוּ
 אַזאַ קְלִינֶע זאַך ווען מָעַן קַעַן קוִיפֵן סְאָדֶע מִיט פֿשֶׁר'ע
 הַבְּשָׂרִים, וואַס דאַרף מָעַן קוִיפֵן סְאָדֶע מִיט מְפּוֹקֶפֶק'דיגע
 הַבְּשָׂרִים? עָם אַזי באַוואַוסט דָּאס גַּעטְראַנְק "קֶאקֶא קֶאָלֶע"
 און "פֿעפֿסי קֶאָלֶע" האַט גִישֶׁט אִין אַמֶּעריקֶע קִיין שוֹם הַבְּשָׂר
 נָאר אַה יֵא, נָאר אִין אַרֶץ יִשְׂרָאֵל האַט דָּאס אַ הַבְּשָׂר פּוֹן
 בְּד"ץ עֵדָה הַחֲרָדִית און פּוֹן הַרֵב לֶאנְדֵא, אָבֶּער דָּא אִין
 אַמֶּעריקֶע האַט דָּאס קִיין שוֹם הַבְּשָׂר גִישֶׁט נָאר פּוֹן אַה יֵא,
 אִיז וואַס דאַרף מָעַן דָּאס טְרִינְקֶן? מָעַן קַעַן זיך גִישֶׁט באַגעניגן
 מִיט אַנְדֶּערֶע עַרְלִיי סְאָדֶע? וואַס האַבן יֵא אַ גוֹטֶן עַרְלִיכֶן
 הַבְּשָׂר? וְכוּ', אִיך גַּעב נָאר דָּאס אַ בִּישֶׁפִיל ווי דָּער סֶמ"ך
 מ"ם אַרְבַּעט אויף אַ מַענטֶש אַבי אִים אָפְצוּקִילן פּוֹן אִידישְׁקִיט,
 עָם אִיז באַוואַוסט אַז דָּער סֶמ"ך מ"ם עַר אִיז דָּער שַׁר פּוֹן
 עֲמֻלְקִין, אִיך האַף עוֹם בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים אַז דו וועסט דָּאס
 אַינמאַל פֿאַר אַלֶּעמאַל אַרִינְלִיגן אִין האַרֶץ און דו וועסט
 אויפֿהֶערן מִיט די קאַלְטֶקִיט אִין אִידישְׁקִיט, דָּאס אִיז קְלִיפֶת
 עֲמֻלְקֶ וואַס ס'קִילט אָפּ דָּעם מַענטֶש פּוֹן אִידישְׁקִיט.

אַדְרָבָה מָעַן דאַרף שְׁטַענְדִיג רַעֲדֶן פּוֹן בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים
 וואַס דָּאס אִיז אַלִיין אַ מְלַחְמָה אַקֶעגן עֲמֻלְקֶ, ווי
 די חו"ל זאַגן (פֿרָבוֹת נח.) "לֶךְ הַיּוֹ"ה הַמְּלַכָּה" זוּ מְלַחְמַת
 עֲמֻלְקֶ; מִיט דָּעם וואַס מָעַן אִיז מְגַלָּה פֿאַר יַעֲדֶן אַיננעם
 אַז עָם אִיז דָּא אַ בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, מִיט דָּעם אַלִיין אִיז
 מָעַן מְכַנֶּיעַ עֲמֻלְקֶ וואַס עַר מאַכט לִיצְנוֹת פּוֹן אִידישְׁקִיט,

און ער מאכט קאלט דעם איד, די חז"ל זאגן (מדרש שמואל י"ב) "לין תבה" זה עמלק; דער גאנצער עמלק איז געווען נאר ליצנות, אפשפעטן פון אידישקייט, און פון אידישע מנהגים, און דעם עמלק מוזן מיר אויסרייסן איינמאל פאר אלעמאל פון זיך, איך האף צום בורא פל עולמים אז איך וועל נישט דארפן מער פון דעם רעדן, און מכל שכן שרייבן.

זאלסט וויסן דעם הייליגן רבינ'ס וועג איז נאר תמימות ופשטות אן קיין שום חכמות, רעדן צום בורא פל עולמים אזוי ווי מען רעדט זיך אויס צו אן אמת'ן גוטן פריינד, אזוי ווי דער הייליגער רבי האט אמאל געזאגט (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) אז דער עיקר וואס ער איז געקומען צו זיין גרויסע מדרגה איז נאר געווען ווייל ער האט זיך געפירט ווי א פראסטיק, דאס הייסט ער האט זיך געפירט בתמימות ופשטות, גערעדט זייער אסאך צום בורא פל עולמים אויף אידיש, און געזאגט אסאך תהלים, און ער האט בפירוש געזאגט ווען איך זאל וויסן אין דער יוגנט צו וואס מען קען קומען דורך התבודדות דאס הייסט רעדן צום בורא פל עולמים אויף פראסט אידיש, וואס איך האב געטוהן א גאנץ יאר וואלט איך געטוהן אין איין טאג, און ער האט זייער געבענקט נאך די עבודה פון תמימות ופשטות, אסאך צו רעדן צום בורא פל עולמים אויף אידיש, אזוי ווי א פראסטער פשוטער מענטש.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תקפד

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֻדְרֵי וַיֵּשֶׁב כ"ב בְּסֻלּוֹ הַתְּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר תְּלֻמִּיד
"תְּפָאֶרֶת הַתּוֹרָה"

עִם דְּעֶרְנֵנְטֵעֵרֶט זײַךְ דִּי טֵעַג פֿון חֲנוּכָּה, וואס עס ווערט
געפֿרעננט אין דעם הייליגן ספֿר "בְּנֵי יִשְׁשָׁכָר" אז
חֲנוּכָּה איז דִּי יוֹם טוֹב פֿון תּוֹרָה שְׂבַעֲלֵ פֶה, ווארום דִּי
יָנִים הָאָבֶן זײַךְ פֿאַרלײגט דִּי עֵיקָר אויסרײסן פֿון דִּי אִידישע
קײַנדער דִּי אָמוּנָה אין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים און דִּי אָמוּנָה אין
חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, אײַבערדעם איז יַעֲצֵט דִּי טֵעַג פֿון חֲנוּכָּה א
מוֹרָא'דיגע סגולה צו מאַכן אַ גַּיִעַ תְּתַחֲלָה אין לִימוּד
מִשְׁנֵיאוֹת, וואס דאס איז דִּי פֿלל תּוֹרָה שְׂבַעֲלֵ פֶה, אז וואויל
איז דעם בְּחוּר וואס ער לערנט יעדן טאג זייער אסאך
פֿרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת, א בְּחוּר וואס ער געוואוינט זײַךְ צו, צו
לֵערנען פֿרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת, איז ער מוֹכֵךְ דעם גִּפְשׁוֹ, ווארום
מִשְׁנֵיאוֹת איז דִּי אוֹתִיּוֹת גִּשְׁמ״ה, ווידעראום א בְּחוּר וואס
ער איז דוּרְכֶנְעֶפֶאָלֶן מיט וואס ער איז דוּרְכֶנְעֶפֶאָלֶן, דאָרף
ער וויסן אז מיט אסאך לערנען מִשְׁנֵיאוֹת וועט ער ארויסגיין
פֿון זײַן שְׁלֵעֲכֻטֵע געוואוינהייט וכו', ווי עס שטייט (תהלים ל)
ה'עֲלִיתָ מִן שָׁאוֹל גִּפְשִׁי, איז ראשי תיבות מִשְׁנֵיאוֹת, אפילו
איינער ליגט שוין אין שְׁאוֹל תְּחַתִּית וּמִתְחַתִּיו, אפער ער
געוואוינט זײַךְ צו, צו לערנען יעדן טאג זייער אסאך פֿרָקִים
מִשְׁנֵיאוֹת, דאס וועט אים ארויסנעמען פֿון דעם שְׁאוֹל תְּחַתִּית

וואס ער איז אריינגעפאלן, איבערדעם בעהט איך דיר זייער זיי נישט קיין בטלן, געוואוין זיך צו, צו לערנען יעדן טאג זייער אסאך פּרקים משניות, בסדרן דייקא, פּרי דו זאלסט קענען ענדיגן וואס מער ששה סדרי משנה.

עם ווערט געברענגט (מדרש תלפיות) דאס אֲשֶׁר בֵּן יַעֲקֹב זײַצט על פתחו של גיהנום און ווען א מענטש האט געלערנט אסאך משניות לאזט ער אים נישט אריין גיין אין גיהנום ער זאגט זיי 'דער מענטש באלאנגט צו מיר', און דער הייליגער חיד"א ז"ל ברענגט (פני דוד ויחי) אז דאס איז מרומז אין פסוק (בראשית מט) "מֵאֲשֶׁר שָׁמְנָה לַחֲמוֹ" שְׁמֵנָה" איז די אותיות משנה, אֲשֶׁר בֵּן יַעֲקֹב איז ממונה אויף דער וואס ער לערנט משניות, איבערדעם אויב דו ווילסט זיך ארויסרייסן פון די טומאה וואס דו ביסט אריינגעפאלן אין דעם, זאלסטו זעהן צו זאגן זייער אסאך משניות בסדרן דייקא, און זאלסט ענדיגן א פרק נאך א פרק, א מסכתא נאך א מסכתא, ביז דו וועסט ענדיגן ששה סדרי משנה, דאן זאלסטו אנהייבן נאכאמאל, און אזוי זאלסטו טוהן דיין גאנץ לעבן, לערנען אסאך אסאך משניות, ווארום די חז"ל זאגן (סנהדרין מב.) בְּמִי אֵתָּה מוֹצֵא מִלְּחֻמָּתָהּ שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ חִבְלֵי לֵיל שֶׁל מִשְׁנָה; דער וואס לערנט אסאך משניות דער איז זוכה אריינצוגיין טיף טיף אין די תורה הקדושה; ווידעראום זאגן די חז"ל (בבא מציעא לג.) וְלַעֲוָלָם הָיוּ רֵץ לַמִּשְׁנָה יוֹתֵר מִן גְּמָרָא; זאלסט שטענדיג לויפן צו די משניות מער ווי צו די גמרא; ווארום אז א מענטש לערנט אסאך משניות, עפנט זיך אים

דער קאפ פֿער זאל קענען פֿארשטיין נאָכדעם די גמרא, און אויסערדעם דורכדעם וואס מען לערנט משניות איז מען מקרב די גאולה, ווי די תו"ל זאגן (ויקרא רבה פרשה ו' סימן ג) אין כל הגליות הללו מתבנסות אלא בזכות משניות; איבערדעם זאלסטו לערנען זייער אסאך משניות, אפילו דעם זאגן משניות איז מטהר את הנפש.

געלויבט דעם בורא פֿל עולמים אז איך האב געפועלט דאס כמעט אלע בחורים האבן דורכגעלערנט מסכת תענית הונדערט און איין מאל, און זיי זענען געווארן חתנים, און אסאך האבן שוין חתונה געהאט, איבערדעם בעהט איך דיר זייער זיי גישט קיין בטלן, אויב דו האסט נאכנישט געענדיגט מסכת תענית הונדערט און איין מאל, זעה עס משלים צו זיין, ווארום דאס איז א געוואלדיגער תיקון אויף חטאות געוורים, דער אר"י הקדוש זאגט אז מען דארף פאסטן אן א שיעור תעניתים וכו' וכו', אבער מיר האבן גישט קיין כח צו פאסטן, און דער הייליגער רבי האט אונז אנגעזאגט גישט צו געמען אויף זיך אייגענע תעניתים וכו', איבערדעם איז וואויל איז דעם בחור וואס ער לערנט מסכת תענית הונדערט און איין מאל, ווען דו וועסט ענדיגן הונדערט און איין מאל מסכת תענית, זאלסטו אנהייבן צו לערנען הונדערט און איין מאל מסכת ברכות, און אזוי זאלסטו דער גאנץ לעבן פירן זיך, געמען א מסכת און עס איבער חזרן הונדערט און איין מאל, וועסטו זעהן דעם תענוג רוחני וואס דו וועסט שפירן דורכדעם, אלע

מאכן לייצנות פון דעם וכו' אָפּער עס איז שוין היינט דא
 אינגעלייט וואס זיי האבן שוין גרויסע קינדער, און זיי האבן
 זיך צוגעוואוינט פון די בחור'ישע יארן לערנען הונדערט און
 איין מאל א מסכתא, און זיי האבן שוין זוכה געווען מסיים
 צו זיין ש"ס הונדערט און איין מאל, עס איז ווי א גומא
 וכו', קיינער וויל נישט גלייבן אז ס'קען זיין אזא זאך וכו',
 אָפּער ווען איינער ניצט אויס די בחור'ישע יארן און ער
 באפלייסט זיך לערנען און חזרן א מסכתא הונדערט און
 איין מאל, קען ער עס באווייזן, און אז ער איז שוין
 צוגעוואוינט אלץ בחור, וועט ער עס טוהן אלץ אינגערמאן
 נאך די חתונה, וואס דאס איז דער גרעסטער תענוג וואס
 עס קען נאר זיין, אז מען איז זוכה חזרן איין מסכתא נאכן
 אנדערן, קיינער אין דער וועלט קען נישט גלייבן אז עס
 איז דא אזא זאך וכו', אָפּער די אלע וואס זענען באמת
 מקורב צום הייליגן רבי'ן און זיי פאלגן אים מיט זיין סדר
 דרך הלימוד, דער באווייזט דאס.

זויסן דארפסטו וויסן אז עס איז נישטא קיין גרעסערע
 תענוג אויף דער וועלט און מכל שכן אויף יענער
 וועלט ווי מסיים זיין א מסכתא, מען באקומט פאר דעם
 שובר א גאנצן עולם, ווי עס שטייט אין תיקוני זוהר (תקדמה)
 כל מאן דזכה להלכה חד ירית עלמא חד, כל שכן מאן
 דזכה למסכתא חד.

עס איז א גרויסער ענין זיך צוגעוואוינען רעדן צום בורא
 כל עולמים אויף פראסט אידיש, וואס דאס ווערט

אָנגערופן התבֿודות, וואַרום יעדעס דיבור וואס מען רעדט צום בורא פֿל עולמים מאַכט אַ רעש אין הימל, ובפֿרט ווען איינער וויינט און ער בעהט זיך צום בורא פֿל עולמים דאס ער וויל פֿאררעכטן זיין פֿארגאנגענהייט וכו', גייט ער נישט אוועק פֿון דארטן ביז מען איז אים מוחל אלע זיינע עוונות.

איר דארפֿט זיך זייער זייער פֿרייען אז איר לערנט אין א ישיבה וואס מען לייגט אין ענק אריין דער סדר דרך הלימוד פֿון דעם הייליגן רבין.

דער עיקר פֿון אלע עיקרים איז נאר זיין פֿרייליך, דער הייליגער רבי זאנט (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, און זיך מתגבר זיין פֿארטרייבן פֿון זיך דאס עצבות און מרה שחורה, ווארום די דאקטורים זאגן אויכעט אזא אלע מחלות וחלאים רעים וכו' נעמט זיך פֿון עצבות און ביטערקייט וכו', ובפֿרט נערוון קראנקהייט נעמט זיך נאר פֿון מרה שחורה, איבערדעם דארף יעדער איד טוהן אלע פעולות שבעולם נאר זיין פֿרייליך, און נישט אפֿשטיפֿן די שמחה אויף מאַרגן, נאר היינט וועל איך א גאנצן טאג זיין פֿרייליך, די חז"ל זאגן (פֿנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם לא כל מי ששמח היום שמח למחר ולא כל מי שמיצר היום מיצר למחר לפי שאין השמחה ממתנת לאדם; די שמחה ווארט נישט אויפֿן מענטש, אויב דו וועסט נישט זיין פֿרייליך היינט, ווער וויסט וואס וועט זיין מאַרגן? איבערדעם זעה צו זיין פֿרייליך היינט מיט דעם וואס דו ביסט א איד און דו האסט א צלם אלקים א

בְּאֶרֶד און פֿיאָות וְכוּ', און דו אַנטלויפֿסט פֿון אַלע גוֹיִ'אישֶׁע וועגן וְכוּ' וְכוּ', דער הייליגער רַבִּי זאַנט (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"א) אז זיך צו פֿרייען מיט "שלא עשני גוי" דאס איז די העכסטע שְׂמֻחָה, און דאס באַווייזט אז ער האט אַ ריינע אַמונָה אין בורא פֿל עולָמים, ווארום אפילו איינער זאל גארנישט האָבן אין זיך קיין שום מצוה וְכוּ', אָבער ער פֿריידט זיך נאר מיט איין נְקוּדָה "שלא עשני גוי" דאס איז די גרעסטע שְׂמֻחָה וואס עס קען נאר זיין, די חו"ל זאַגן (מגילה יג.) פֿל הַבּוֹפֵר בַּעֲבוּדָה זָרָה נִקְרָא יְהוּדִי; אַ אַמְת'ער איד איז וואס ער פֿריידט זיך וואס ער איז באַשאַפֿן אַ איד און גישט קיין גוי, אין דעם ליגט שוין די גאַנצע אידישקייט, ווארום די חו"ל זאַגן (קידושין מ.) פֿל הַבּוֹפֵר בַּעֲבוּדָה זָרָה כְּמוּדָה בְּכָל הַתּוֹרָה בּוֹלָה; איבערדעם ווען אַ איד פֿריידט זיך מיט "שלא עשני גוי" דאס איז די גרעסטע שְׂמֻחָה, וואס איז העכער פֿון אַלע שְׂמֻחוֹת, און די שְׂמֻחָה וועט אים בִּרְעֻנָּן זייער נאַנט צום בורא פֿל עולָמים.

זעה זיך צו שְׂטאַרקן, און זאַלסט זיך האַלטן אין די ראַמען פֿון די ישיבָה, וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט, און דו וועסט זיין דער גליקליכסטער מענטש אויף די וועלט, גארנישט וועט דיך קענען אַראַפֿקלאַפֿן און אַראַפֿנידערן וְכוּ'.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאָג און אַ פֿרייליכן חנוכה

תקפה

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר מקץ כ"ה כסלו (א' דחגכה) התשע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאב דַּעְרֵהאַלְטן רִיין לאַנגען בְּרִיוו, זַעה צו טוהן אַלע פֿעולות שְׁפֵעוּלם נָאר צו זיין פֿרייליך, אַמת עִם גִּיט אויף דיר דורך שְׁווערע ביטערע נסיונות וכו', פון דעס טוועגן דארף מען זיך זעהן צו שטארקן, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט "העיקר שקורין דַּעְרֵהאַלְטן זיך" מַעַנטשן האַבן שְׁווערע ביטערע נסיונות און זיי ווערן צופאלן וכו', עִם דאָכט זיך זיי אז מען דארף זיי נישט האַבן פון אויבן, אָבער דאָס איז איין גרויסער דמיון וכו', ווארום יעדער איד איז אַ חלק אָקו ממַעל, יעדער איד איז אַ קינד פון בורא כָּל עוֹלָמִים, אזוי ווי עִם שְׁטִיט (דברים י"ד) "בָּנִים אַתֶּם לַה'וֹי"ה" איבערדעם דארף מען זעהן זייער זיך צו שטארקן און נישט אַראַפּפּאלן ביי זיך אַפּילו איין רגע.

אַ איד דארף שְׁטענדיג זיין פֿרייליך דאָס ער איז באַשאַפן געוואָרן אַ איד, און "שלאַ עשני גוי" וואָס דאָס איז דער גרעסטער שמוחה, יעדע סעקונדע וואָס אַ איד טראַכט פון בורא כָּל עוֹלָמִים איז ער מְקַיִם אַ מַצּוֹת עֲשֵׂה פון יחוד הבורא יתברך שמו, איבערדעם טאר מען נישט אַראַפּפּאלן ביי זיך בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפֵּן, דער סמ"ך מ"ם האט זייער מורא אז אַ איד שטארקט זיך אין אַמוּנָה אין בורא כָּל עוֹלָמִים, טוט ער אַלעס וואָס ער קען אַרײַנצופֿרענגן דעם איד אין

א עֲצוֹת און אין א מְרָה שְׁחוּרָה, בְּדֵי אִים צו צוּבְרֵעֲבֹן, און אויף דעם איז אַראָפֿגעקומען דער הייליגער רבי אויף דעם עולם, בְּדֵי מְחֹזֵק זיין אלע צוּבְרֵאכֶענע און גַּעפֿאלֶענע גַּשְׁמוֹת, און זיי אומקערן צום בורא פֿל עולמים.

דו קענסט זיך נישט פֿארשטעלן וואס הייסט הפֿצה, מפיץ זיין דעם הייליגן רבינ'ס ספרים אויף דער וועלט, די ספרים זענען מְחִיָּה און מְחֹזֵק טויזענטער און טויזענטער אידן, וואס געבען זיי מאכן מיט שווערע און ביטערע גסיונות טאג איין און טאג אויס, דער מיט פֿרנסה וכו', דער מיט קינדער וכו', און אזוי גלייכן אלע ערליי פֿראבלעמען וואס עס קומט אויף יעדן טאג, אויף יעדן מענטש בזה העולם, און קיינער האט נישט דער שפֿראך זיי מְחֹזֵק צו זיין ווי דער הייליגער רבינ'ס ספרים, איבערדעם דארפסטו זעהן זיך זייער צו שטארקן, און ממשיד זיין העלפֿן מען זאל קענען דעם הייליגן רבינ'ס ווערטער צושפֿרייטן, דאס יעדער איד זאל אויכעט קענען דאס הערן.

יעצט אין די הייליגע טעג פון חנוכה דארף מען געבן א תודה והודאה, א דאנק און א לויב פֿארן בורא פֿל עולמים וואס ער האט אויגן מְקַרֵב געווען צו אזא גרויסן רבי'ן וואס ער האט אויגן אויסגעלערנט צו רעדן צום בורא פֿל עולמים אויף פֿראסט אידיש, וואס דאס הייסט התבודדות, מיט די עצה קען מען זיך שטארקן איבעראל וואו מען איז אויף דעם עולם, ווען א איד געוואוינט זיך צו, צו רעדן צום בורא פֿל עולמים אויף פֿראסט אידיש, איז ער קיינמאל

נִישְׁט אַלײן, ווי די חז"ל פארציילן (לקוט דברים רמז תתכ"ה) אויפן
 פסוק (דברים ד' ז') "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרבים
 אליו כהנוי"ה אלקינו בכל קראנו אליו", מעשה בספינה
 אחת שהיתה פולה של נכרים והיה בתוכה יהודי אחד
 הגיעו לנמל אחד אמרו לאותו יהודי מול מעות ועלה לנמל
 וקח לנו משם מאומה, אמר להם לא אכסנאי אני ואיני
 מכיר להיכן אלך, אמרו לו יש יהודי אכסנאי, בכל מקום
 שאתה הולך אלקיך עמך, הוי "אשר לו אלקים קרבים
 אליו", זאת אומרת יהודי הוא אף פעם לא לבד, איפה
 שהוא הולך הוא הולך עם הקדוש ברוך הוא. און אזוי
 אויך זאגן די חז"ל (שם) בכל קראנו אליו בכל לשון שישראל
 קוראין להקדוש ברוך הוא עונה אותם; איבערדעם אין די
 טעג פון חנוכה דארף מען לויבן און דאנקען דעם בורא
 כל עולמים וואס מיר ווייסן פון אזא הייליגן רבי'ן, און מען
 איז נישט מתנגד אויף אים, און מ'איז זוכה צו זיין ביי
 אים אויף ראש השנה, וואס ער האט אזוי געפעטן אז מען
 זאל קומען צו אים אויף ראש השנה, און ווער ס'איז געווען
 ביי אים אויף ראש השנה קען זיך פרייען א גאנץ יאר
 מיט דעם, אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו ומה
 יפה ירושתינו.

זאלסט האבן א פרייליכן חנוכה

תקפו

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר מקיץ כ"ו פסלו (ב' דחנקה) התשע"ג

שלום וברכה אל ... גרו יאיר

איך וואלט דין זייער געוואלט בעטן דו זאלסט זעהן צו טוהן וואס דו קענסט שאפן א גרבן אדער אפאר גרבנים, כדי מען זאל קענען קויפן פאפיר צו ממשיך זיין דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, ווארום מען טאר נישט בלייבן שטיין מיט דעם אפילו איין טאג, עס איז א געוואלדיגער זכות אז ווער ס'העלפט ארויס דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, וואס דאס איז די גרעסטע צדקה, ווי דער הייליגער רבי נתן האט געזאגט (לקוטי הלכות ברכת השחר הלכה ה') אויפן פסוק (תהלים ק"ט) "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת" וואסערע צדקה בלייבט פאר אייביג, אז מען געבט צדקה צו דריקן דעם צדיק האמת ספרים, ווארום יעדע צדקה וואס מען געבט פאר א ארעמאן איז א גרויסע זאך אבער דאס בלייבט נישט אייביג, ער האט היינט געגעסן, מארגן דארף ער ווייטער עסן וכו', און ווידער אמאל איבערמארגן דארף ער ווייטער עסן וכו', אבער ווען מען געבט צו דריקן א ספר'ל דאס בלייבט לדורי דורות, ווארום דער ספר גייט פון איין דור צום אנדערן, און ס'ווערט איבערגעגעבן פון איינעם צום אנדערן, דערפאר איז די צדקה צו געבן צו דריקן די ספרים זייער א גרויסע זאך.

איך האף אז דו וועסט שאפן כמה גדיבים, כדי מען זאל קענען קויפן פאפיר, ווארום דער טייערער אינגערמאן

אַשֶׁר

תקפז

בְּנַחֵל

שעג

ר' ... גְּרוֹ יְאִיר אִיז יַעֲצֵט אִין אַ שְׁווערן גַּעלֵט מַצָּב,
אִיבֶערדעם זַעה אים אַרויסצוהעלפֿן לְכֹל הַפְּחוֹת פֶּאַרשאַפֿן
גְּדִיבִים זַאלן מְגִדֵּב זַיין אויף פֶּאַפִּיר, כְּדֵי מֵעַן זַאל קֶענען
אַנגײן מיט'ן דְּרִיק.

זַעה זײך צו שְׂטאַרקן רַעדן יַעדן טאַג מיטן בּוֹרָא כֹּל עוֹלָמִים,
וואס נָאר דָאס וועט אונז פֿלײפֿן, אַ יַעדער דיבור
וואס מֵעַן רַעדט צום בּוֹרָא כֹּל עוֹלָמִים אִיז אַ גַעוואלדיגער
זְכוּת, אויך זַאלסט לַעֲרַנֵּען יַעדן טאַג חוֹמֵשׁ רִשׁ״י מיטן
תְּרַגוּם פֿון די וואַכֶּעדיגע סְדֵרָה, ווארום דָאס אִיז אַ סְגוּלָה
אויף אַריכות יָמִים.

זַאלסט האָבן אַ לַעֲכֵטִיגן חֲנוּכָּה

תקפז

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֵדֶר מִקֵּץ כ"ו פֶּסְלוֹ (כ' דְּחִנּוּכָה) הַתּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר

אײך האָב דַעֲרֵהאַלְטן דַיין לאַנגען בְּרִיוּו.

יַעֲצֵט אִין די טַעג פֿון חֲנוּכָּה דאַרף מֵעַן זײך זַייער דַעֲרֵהאַלְטן
און דאַנקען און לױפֿן דַעם בּוֹרָא כֹּל עוֹלָמִים אויף
די חֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים וואס עַר האַט אונז גַעטוהן, עַר
האַט אונז מְקַרֵּב גַעווען צו אַזאַ גְּרוֹיסן רַבִּי'ן, דַער הייליגער
רַבִּי הַאֵט גַעזאַגט (לקוטי מוֹתֵר״ן חֵלֶק ב' סִימָן ב) יָמֵי חֲנוּכָּה הֵם יָמֵי
הוֹדָאָה, די טַעג פֿון חֲנוּכָּה אִיז טַעג צו לױפֿן און דאַנקען

דעם בורא פֿל עולמים, איבערדעם דארף מען זיך צוגעוואוינען
יעדן טאג צו לויבן דעם בורא פֿל עולמים אויף די גרויסע
נסים און וואונדער וואס ער טוט מיט יעדן איינעם יעדן
טאג, וואס ער באפט אפילו נישט, ווי די חז"ל זאגן (נדה ל"א)
לעולם אפילו בעל הגם אינו מכיר בנסו; דער בורא פֿל
עולמים טוט מיט יעדן איינעם אזעלכע וואונדערליכע נסים
וואס דער מענטש שפירט גארנישט, ער מיינט אז עס איז
נאטירליך טבע מקרה ומזל וכו' וכו', אבער דער אמת'ן
אריין טוט דער בורא פֿל עולמים מיט יעדן איד גרויסע
נסים, אז וואויל איז דעם וואס ער אנערקענט דאס און ער
לויבט דעם בורא פֿל עולמים אויף דעם, און יעצט די טעג
פון חנוכה דאס איז די צייט פון דעם, זיך נעמען אויף זיך
אז א גאנץ יאר וועט ער לויבן דעם בורא פֿל עולמים.
זאלסט האבן א פרייליכן חנוכה

תקפה

בעזרת השם יתברך א' לסדר ויגש ג' טבת (זאת חנוכה) התשע"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער שטארק אז דו האסט פארשאפט אפאר
נדבנים צו ברענגן אפאר פאלעט'ס פון פאפיר פרי

מָעַן זאל מ'משיך זיין דריקן די הייליגע ספרים וואס ס'ווערט צוכאפט ביי די יוגנט, און ס'איז זיי מחיה און מחזק.

איך קען דיר גארנישט מסביר זיין דאס גרויסקייט פון די צדקה, און דו דארפסט זיך זייער זייער פרייען מיט דעם, כאטשע איך ווייס דו ביסט פארבינדען מיט אסאך התחייבות'ער וכו', און דו ביסט שולדיג אסאך חובות וכו', אבער פונדעסטוועגן זעה צו פארשאפן נאך נדבנים זאלן קויפן פאלעט'ס מיט פאפיר, ווארום וויפער ס'איז דא פאפיר קען מען דריקן.

מיר געפונען אין עלים לתרופה אפאר בריוו וואס דער הייליגער רבי נתן שרייבט פאר זיין זוהן רבי שכנא, און פאר רבי יצחק אז די דריק האט זיך אויפגעהערט ווייל ס'איז נישטא קיין פאפיר, עס איז נישטא קיין טינט וכו', זעהט מען ער איז אויכעט איבערגעגאנגען דאס וואס מיר גייען איבער, איבערדעם זאלסטו זיך זייער פרייען אז דו האסט פארשאפט אפאר פאלעט'ס פון פאפיר, ובפרט יעצט וואס עס קומט די ימי שובבי"ם, האב איך געוואלט זייער מען זאל אפדריקן דעם אוצר ימי שובבי"ם, וואס דאס ווערט צוכאפט ביי די יוגנט, און איך פריי זיך זייער מען האט אפגעדריקט דעם "אוצר הקדושה" ווארום דאס זוכן בחורים, עס גייט נעבעך איבער אויף בחורים שווערע ביטערע און פינסטערע גסיונות, און קיינער אינטרעסירט אים נישט וכו', און קיינער שרייבט נישט קיין ספרים פון דעם, און קיינער איז נישט מחזק די צובראכענע בחורים וכו', איבערדעם

האַסטו געטוהן א גרויסע זאך מיט דעם וואס דו האסט
געברענגט אפאר נדיבים אויף פאלעט'ס פאפיר.

דער בורא פל עולמים זאל דיר העלפן דו זאלסט האבן
גרויסע הרחבה און אמת'ע שלום בית, און נחת פון
די קינדער, און דו זאלסט זיך שטארקן אין אלע אינזיכטן.
א פרייליכן חנוכה

תקפט

בעזרת השם יתברך א' לסדר ויגש ג' טבת (זאת חנוכה) התשע"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך האב מורא'דיג הנאה דאס איך האב דיר פארשאפן
אפאר נדבנים וואס זאלן דיר געבן פאלעט'ס פאפיר
מען זאל קענען אנגיין מיטן דריקן די הייליגע ספרים וואס
עס ווערט צוכאפט ביי די יוגנט.

איך האב מורא'דיג הנאה אז דו האסט אפגעדריקט דעם
ספר "אוצר הקדושה", דאס זוכן די בני הנעורים, עס
גיט אריבער אויף זיי אזעלכע ירדות און נפילות וכו' וכו',
וואס קיינער וויל נישט גלייבן וכו', און קיינער וויל זיי נישט
מתחזק זיין וכו', קיינער פארשטייט זיי נישט וכו', מען דריקט
היינט זייער אסאך ספרים, הייליגע ספרים, אין הלכה, אין

דְּרוֹשׁ, און אַפִּילוּ קַבְּלָה וְכוּ', אָפֶּעַר אַרְאֵפְצוּגִיין צו די
 נִידְרִיגֶע און צוּבְרֵאכֶענֶע און גַּעפֵּאלֶענֶע נְשָׁמוֹת אִיז נִישְׁט א
 קִינֶער וואס זאל מִתְחַבֵּר זײַן סְפָרִים, אײַבערדֶעס די סְפָרִים
 אִיז א גְּרוֹיסֶע מַצּוּה צו דְּרִיֶקן און אײַבערצוּדְרִיֶקן, און מִיט
 דֶּעם בִּיסטוּ מְחִיָּה אַזוּיפִיל צוּבְרֵאכֶענֶע נְשָׁמוֹת, וואס דָּאס
 אִיז די פֿלִים פֿון דֶּעם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, ווארום דער בּוֹרָא
 פֿל עוֹלָמִים רוהט נָאָר אִין צוּבְרֵאכֶענֶע נְשָׁמוֹת וְכוּ'.

זױען עִם וועט קוּמֶען די וואָךּ פֿון פֿרֶשֶׁת וַיְחִי הָאֵב אִיךְ
 זײַער גַּעוואַלֶט אז דו זאַלסט אָנְהֵיבן צו דְּרִיֶקן נֶאכְאַמָּאל
 אוֹצֵר יְמֵי שׁוֹבְבִים, ווארום דָּאס אִיז אײַכֶּעט נוטִיג פֿאַר
 הײַנטיגן דור, וּבְפֶרֶט פֿאַר בְּחוּרִים און אײַנגעלייט, און ס'אִיז
 מְחִיָּה און מְשַׁמַּח אַלֶּע צוּבְרֵאכֶענֶע בְּחוּרִים און אײַנגעלייט.

אִיךְ בַּעַהט דיר זײַער דו זאַלסט שְׁטַענְדִּיג זײַן פֿרײַלִיך, דו
 זאַלסט נִישְׁט אַרְאֵפְפֵּאלֶן פֿון קײַן שׁוּם זאָךּ, ווארום
 דײַן זְכוּת אִיז הַעֲכֵער פֿון אַלֶּע זְכוּתִים, ווארום אז אַ מַעֲנִישׁ
 אִיז מְזַכֶּה אֶת הַרְבִּים, אִיז נִישְׁט אַ קײַן גֶּרַעסֶערֶע זְכוּת פֿון
 דֶּעם, וּבְפֶרֶט אז עִם אִיז דָּא אַזוּיפִיל צוּבְרֵאכֶענֶע און
 גַּעפֵּאלֶענֶע נְשָׁמוֹת, און די הײַליגֶע סְפָרִים וואס דו דְּרִיֶקסט
 זענען זײ מְחִיָּה, דאַרפֿסטוּ זײַךּ זעהן זײַער צו שְׁטאַרְקן, און
 הַלוואי זאל זײַן נאָך גְּדִיבִים וואס זאַלן מְגַדֵּב זײַן פֿאַלֶּעמִים
 פֿאַפִּיר, אַזוּי אז דָּאס זאל קײַנמָּאל נִישְׁט זײַן קײַן מְנִיעָה,
 בְּרוּך הַשֵּׁם עִם אִיז דָּא טײַעֶרֶע לְעַכְטִיגֶע בְּחוּרִים וואס זײ
 געבן אַנוועק פֿון זײַער הײַליגֶע צײַט און זײ הַעלֶפֶן אַרויס
 דְּרִיֶקן, עִם אִיז א נַחַת צו קוּקן ווי די מאַשִׁין אַרְבַּעט שְׁעָה'ן

איבער זשעה'ן און געבט ארויס א ספר נאך א ספר וכו' וכו', ווער האט געגלייבט ס'וועט אמאל זיין אזא זאך? ס'איז נישט סתם בחורים, ס'איז הייליגע בחורים וואס זיי לערנען יעדן טאג ח"י פרקים משניות און אסאך דפין גמרא, אז וואויל איז זיי.

דער בורא פל עולם זאל דיר אונדאי העלפן דו זאלסט שטענדיג האפן הרחבה, און גארנישט זאל דיר קענען צוברעכן.

א פרייליכן חנוכה

תקצ

בעזרת השם יתברך א' לסדר ויגש ג' טבת (זאת חנוכה) התשע"ג

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך בעהט דיר זייער דו זאלסט זיך זעהן צו דערהאלטן, און נישט צובראכן ווערן פון קיין שום זאך, מען איז יעדעס איינעם מנסה מיט זיינע נסיונות, דער בורא פל עולם האט ליב א געפרעגלט'ן חסיד האט דער הייליגער רבי געזאגט, דאס הייסט אז ס'גייט איבער אויף א מענטש וואס עס גייט איבער, ער ווערט געפרעגלט מיט צרות פון אלע זייטן, און פון דעסוועגן דערהאלט ער זיך מיט אמונה פשוטה אין בורא פל עולם, דאס איז העכער ווי אלסדינג, ווי די תז"ל זאגן (ברכות ס"ב) קבלה דיסורי - שתיקותא, ומבועי רחמי; דאס באשיצונג פון יסורים איז צו שווייגן, מיט דעם

ווייזט ער אז ער גלייבט אין בורא פל עולמים, נאר ער דארף בעטן רחמים אז מען זאל אראפנעמען פון אים די יסורים, איבערדעם בעהט איך דיר זייער שטארק, נעם זיך אין די הענט אריין, פאל נישט אראפ ביי זיך, דו ביסט זייער חשוב ביים בורא פל עולמים, ובפרט אז דו וועסט קומען צו אים, און דו וועסט זיך אויסרעדן דאס הארץ פאר אים אויף פראסט אידיש, דו וועסט אים אויסדערציילן וואס אויף דיר גייט דורך, דו זאלסט זיך מתוודה זיין, דו זאלסט זאגן טאטע איך האב מורא'דיג תרטה וואס איך האב פאר דיר געטוהן, איך האב נישט געהאט קיין שכל, דער יצר הרע האט געברענט אין מיר האב איך דאס און דאס וכו' וכו' געטוהן, וועסטו זעהן דו וועסט נישט אוועקגיין פון דארטן ביז דער בורא פל עולמים וועט דיך מוחל זיין, אזוי ווי די חז"ל זאגן (תורת פתנים בחוקות) והתוודו את עוונכם, אמר הקדוש ברוך הוא מיד שישאל מתוודין לפני אני מוחל להם; מען דארף זיך מתוודה זיין און דאס איז די עיקר תשובה, אזוי ווי דער רמב"ם זאגט (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') דער עיקר תשובה איז וידוי דברים, וכל המרבה להתודות הרי זה משובח; וואס מער א מענטש איז זיך מתוודה אלץ גענטער ווערט ער צום בורא פל עולמים, איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, געוואוין זיך צו, צו רעדן אויף פראסט אידיש צו אים, כאטשע ביים אנפאנג וועט זיך דיר דאכטן אז קיינער הערט דיר נישט אים, אבער דו זאלסט וויסן דאס יעדן דיבור וואס מען רעדט צום בורא

כָּל עוֹלָמִים וְוַעֲרַט צוֹנְעֵהָעֶרֶט אִין אַלְע עוֹלָמוֹת, אַז וואויל
אִין דַּעַם אִיד וואס ער געוואוינט זיך צו, צו די הייליגע אַרְבַּעַט,
רַעֲדֵן צוים באַשעפּער אויף פֿראַסֶט אַיִדיש, ווי דער הייליגער
רַבִּי הָאט געזאָגט, בַּשָּׁעֶת אַ אִיד רַעֲדֵט צוים בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים
רַעֲשִׁיט זיך אַלְע עוֹלָמוֹת, אַיבֶּעֲרֵדֶעם זיי נִישֶׁט קיין בַּטְלָן,
ס'טוט דִיך טאַקע וויי וואס עס גייט אויף דיר דורך וכו' וכו',
פּוֹנְדֶעסְטוועגן זאַלְסְטו זיך זעהן צו דַּעֲרַהאַלְטֵן, פֿאַל נִישֶׁט
אַראַפּ, דו בִּיסֶט זייער חָשׁוּב בֵּיַים בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים.

אִיך וואלט דִיך זייער געראטן דו זאַלְסֶט טוהן אַלְעס אִין
דער וועלט לַעֲרַנֶען יַעֲדֵן טאַג אַסאַך פֿרָקִים מַשְׁנִיֹּת,
און אזוי ווי דו פֿאַרשטייסט נִישֶׁט אַלְעס וואס דו זאַגסט
זאַלְסְטו קוֹדֶם אַסאַך זאַגן מַשְׁנִיֹּת, און מיטן זאַגן אַפִּילו
נִישֶׁט פֿאַרשטיין, סוף כָּל סוף וועט זיך דיר עפּענען דַּעַם
מַח און דו וועסט אַלְעס פֿאַרשטיין, אַיבֶּעֲרֵדֶעם בַּעֲהֵט אִיך
דיר זייער, האלט זיך, וועסטו זעהן אז עס וועט דִיך גוט
זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט, ווארום אז א
אִיד געוואוינט זיך צו, צו זאַגן זייער אַסאַך פֿרָקִים מַשְׁנִיֹּת
יעֲדֵן טאַג, ווערט אים געלויטערט דַּעַם מַח, און ער ווערט
אַן אַנְדֶּערע מַעֲנִשׁ אִינְגאַנְצֵן.

אִיך האף צוים בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אז דו וועסט מיר פֿאַלְגֵן,
דו וועסט זיך צוֹנְעוואוינען זאַגן זייער אַסאַך פֿרָקִים
מַשְׁנִיֹּת, און דו וועסט אַוּרְאִי גַּעֲהאַלְפֵן ווערן.

אַ פֿרייליכן חנוכה

תקצא

בעזרת השם יתברך א' לסדר ויגש ג' טבת (זאת הנוכה) התשע"ג

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

זיי נישט קיין בטלן, נעם זיך אין די הענט אריין, און מאך שלום מיט דיין ווייב, ווארום די תז"ל זאגן (עוקצין פרק ג) לא מצא הקדוש ברוך הוא בלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום; בפרט ווען ס'איז דא שלום בית אין שטוב, דעמאלט איז דער גרעסטער בלי ממשיך זיין די ברכה אין שטוב.

זאלסט זיך צוגעוואוינען מיט די מדה היקרה פון סבלנות, יעדער מענטש גייט דורך פארשידענע ערליי מצבים אין לעבן, וואס דאס ברענגט אים צו גערווענקייט, און וויפער דער מענטש איז גערוועזן לאזט ער אויס זיין פעס דאס ערשטע אויף זיין ווייב וכו', און נאכדעם אויף די קינדער וכו', און נאכדעם אינדרויסן וכו', א פעסן קען קיינער נישט ליידן, א גערוועזער מענטש קוקט מען אן ווי א משוגענער פשוטו במשמעו.

איבערדעם געוואוין זיך צו מיט די טייערע מדה פון געדולדיקייט סבלנות, וואס דאס איז די שענסטע מדה. א איד האט געדולד! מען טאר נישט אריינגיין אין קיין שום פחדים וכו', קיינער קען דיר במילא נארנישט טוהן אן דעם בורא כל עולמים וכו', איז וואס

דארפסטו מורא האבן? וואס דארפסטו אריינגיין אין גערױעזקייט? הלואי וואלסטו אריינגענומען אין זיך דעם ענגן פון השגחה פרטיות, דו זאלסט וויסן דאס קיין שום זאך ווערט נישט געטוהן אן דעם רצון פון בורא כל עולמים וכו', אפילו דער קלענסטער צער און עגמת נפש וואס דו האסט פון א מענטש, איז דאס נאר פון בורא כל עולמים וואס האט זיך מתלבש געווען אין דעם מענטש ער זאל דיר טוהן דאס שלעכטס, אבער דער אמת'ן אריין איז דאס אלעס פון אויבן, מען פרויבירט דיך אויס צו זעהן ווי שטארק דו ביסט אין אמונה און בטחון אין בורא כל עולמים.

אויב דו ווערסט גערױעז אויף דיין ווייב אדער אויף די קינדער אדער אויף מענטשן וכו' וכו', מיט דעם נעמסטו אראפ פון דיר די השגחה, דו מיינסט אז זיי טוען דיך שלעכטס אן דעם וואס עס איז דא השגחתו הפרטיות אין דעם.

איבערדעם בעהט איך דיר זייער שטארק, קויף זיך איין די מדה פון סבלנות, ביז דו וועסט אסאך בעטן דעם בורא כל עולמים אויף דעם מדה פון סבלנות, און דורךדעם וואס דו וועסט האבן געדולד נישט ווערן אין בעס, וועט נמשך ווערן אויף דיר השגחה פרטיות, איך האף אז די ווערטער וועט אריינגיין ביי דיר אין הארץ וועסטו זיין אן אנדערע מענטש אינגאנצן.

א פרייליכן חנוכה

תקצב

בעזרת השם יתברך א' לסדר ויגש ג' טבת (זאת חנוכה) התשע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר

אִיךְ הָאב בַּאקומען דעם נייעם גליון "זיוו ההיכל" עם איז ארויס זייער זייער שיין, אדרבה וואס מער מען קען מגלה זיין און מפרסם זיין דעם רבינ'ס אור אויף דער וועלט איז א גרויסע זאך, ווארום דער הייליגער רבי נתן זי"ע האט געזאגט פאר זיין הסתלקות צוואה פאר אונזערע לייט "אייער עובדא זאל זיין יפוצו מעינותיך חוצה, צושפרייטן דעם רבינ'ס ספרים אויף דער וועלט" איבערדעם אין וואסערע וועג מען קען נאר צושפרייטן דעם רבינ'ס לעכט, וואויל איז פאר דעם מענטש.

אִיךְ הָאב נָאר געוואלט פאררעכטן א סיפור וואס איר האט געשריבן, זעהט אויס מיט א טעות.

רבי אברהם בן רבי נחמן ז"ל איז גענאנגען אין מקנה ערב ראש השנה תרע"ה מיט איינעם פון אונזערע לייט וואס ער האט געהייסן רבי משה גלידמאן ז"ל מען האט אים גערופן רבי משה טשענסטחובער ז"ל ארויסקומענדיג פון מקנה האט ער אים געזאגט מיט די ווערטער, "הער מיר אויס וואס איך גיי דיר זאגן, נאך פופציג יאר פון יעצט וועט אויפשטיין א אינגערמאן פון אונזערע לייט און ער וועט מאכן נייעם און וואונדער אין רבינ'ס זאך אויף דער וועלט", און רבי משה טשענסטחובער ז"ל האט דאס גוט אריינגעקריצט

ביי זיך אין הארץ, און דערווייל איז דורכגעגאנגען וואס עס
 איז דורכגעגאנגען וכו' וכו', רבי אברהם ז"ל איז נסתלק
 געווארן אין דעם פופטן לעכטל פון חנוכה תרע"ח, יארן
 שפעטער האט רבי משה טשענסטחובער ז"ל דאס דערציילט
 פאר זיין זון רבי אהרן גלידמאן ז"ל, רבי משה טשענסטחובער
 ז"ל איז נסתלק געווארן גאנץ יונג, און רבי אהרן זיין זון
 איז געקומען אין אמעריקע און ער האט געקלערט דא צו
 זיין אויף א קורצע צייט, דערווייל איז ער שוין דא געבליבן
 אלע יארן, און ווען איך האב אנגעהויבן צו דריקן דעם הייליגן
 רבינ'ס ספרים שנת תשכ"ה און איך האב דאס פארפלייצט
 אין אלע געגנטן פון נוא יארק אויף גאר ביליג אלע דעם
 הייליגן רבינ'ס ספרים, לקוטי מוהר"ן, ספורי מעשיות, ספר
 המדות, חיי מוהר"ן, שיחות הר"ן, מיט גאך ספרים ווי
 השתפכות הנפש, משיבת נפש, וכו', וכו', איך בין גאך געווען
 א אינגערמאן וואס איך האב גישט געהאט א פרוטה פאר
 די נשמה, פונדעסטוועגן האב איך זיך אריינגעווארפן מיט
 מסירות נפש און עס אפגעדריקט און צושפרייט אין אלע
 פרומע געגנטן, און עס איז צוכאפט געווארן, ווייל איך האב
 דאס צושפרייט פאר גאר ביליג, א "לקוטי מוהר"ן" מיט דריי
 פירושים "פרפראות לחכמה", "באפי הנחל", און "מי הנחל",
 פאר א דאללער פופציג. א "ספורי מעשיות" פאר א דאללער,
 א "ספר המדות" פאר א קוואדער, און "שיחות הר"ן" און
 "חיי מוהר"ן" און "השתפכות הנפש" מיט "משיבת נפש"
 האב איך פארקויפט פאר צען סענט, פארשטייט זיך אז דאס

איז צוכאפט געווארן אין א קורצע צייט, מען האט געדריקט די אלע ספרים צוזאמען פונף און אכציג טויזענט, און אין א קורצע צייט איז עס אנועקגעגאנגען, דעמאלט איז געקומען צו מיר אין שטוב רבי אהרן גלידמאן ז"ל, און ער האט מיר פארציילט דאס וואס דער פאטער רבי משה טישענסטחובער ז"ל האט איהם איבערגעגעבן וואס ער האט געהערט פון רבי אברהם'ן שנת תרע"ה אין אומאן, און ער זאגט מיר איך זעה איר האט אויף זיך מחלוקת, וויל איך אייך מחזק זיין, און דערציילט מיר די מעשה, און לאזט אויס, זעהט אויס דאס איר זענט דער אינגערמאן, שרעקט זיך נישט פון קיין שום מחלוקת וכו' וכו', און ער האט מיר זייער מחזק געווען מיט זיינע ווערטער.

על כל פנים אזוי גייט די מעשה, און נישט ווי איר האט געשריבן אז רבי משה טישענסטחובער ז"ל האט דאס מיר דערציילט, ווארום ער איז שוין נסתלק געווארן מיט עטליכע צוואנציג יאר פריער'ט.

איך האב דאס נאר געשריבן כדי פאררעכטן דעם טעות, אבער אזוי איז דער גליון זייער זייער שיין, דער בורא כל עולמים זאל אייך העלפן איר זאלט קענען יעדע וואך ארויסגעבן אזא שיינע גליון, עס זאל מקוים ווערן "יפוצו מעינותיך חוצה".

דער עיקר וואס איר דארפט שרייבן איז נאר אמונה אין בורא כל עולמים, וואס איז היינט זייער וויכטיג מער

ווי אלעמאל, ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט מיט זיין רוח הקודש (שיחות הר"ן סימן ל"ה וסימן ר"ט) אז פאר משיח וועט קומען וועט די גאנצע וועלט אנגעפילט ווערן מיט מינות און אפיקורסות, און וואויל איז דעם וואס ער וועט זיך קענען דערהאלטן אין פשוטע אמונה, אויך זאלט איר שרייבן אסאך וועגן לימוד תורה הקדושה על פי סדר דרך הלימוד פון דעם הייליגן רבי'ן, וואס מיר זעהען, פארנוואס יונגע בחורים לאזן אפ דאס לערנען וכו', ווייל זיי האבן א שווערע הבנה, און זיי ווערן גרינג מיואש, הערן זיי אויף אינגאנצן צו לערנען, אבער ווען מען וואלט אריינגעלייגט אין זיי דעם גרויסקייט פון זאגן משניות אפילו מען פארשטייט נישט, וואלטן זיי געווען פארנומען מיט דעם שעה'ן איבער שעה'ן, און דאס וואלט זיי גערייניגט זייער נשמה, און זיי וואלטן נישט געקומען צו קיין נארישקייטן.

אויך זאלט איר שרייבן אפען דעם חומר האיסור פון האלטן א איי-פאן, איי-פאר, און אנדערע כלי משחית, וואס מען קען צאמקוקען אלע שמוץ אין דער וועלט רחמנא ליישובן, און דורכדעם פאלט מען אריין אין א געדעכטע זומפ פון דעם סמ"ך מ"ם, און מען קען שוין נישט ארויסגיין פון דעם, ווארום אויף דעם איז געזאגט גענווארן (משלי ב' י"ט) "כל באיה לא ישובו ולא ישיגו ארחות חיים" עס איז א גרויס רחמנות היינט אויף יונגע בחורים וואס זיי זענען אין א שטענדיגע סכנה וואס דער סמ"ך מ"ם לאקערט אויף זיי פון שלעכטע פארדארבענע חברים.

אשר תקצו בנחל שפז

דער בורא פל עולמים זאל אייך געבן גרויס הצלחה, און
איר זאלט זיך האלטן צוזאמען, וועט איר האבן גרויס
הצלחה.

א פרייליכן חנוכה

תקצו

בעזרת השם יתברך ב' לסדר ויגש ד' טבת התשע"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך האב געזעהן די נייע ספרים וואס דו האסט געדרוקט,
ממש א פאר א שיינקייט, דער זכות זאל דיר ביישטיין,
דו זאלסט האבן דעם אמת'ן שלום בית און דו זאלסט
האבן נחת פון דייע ל'עכטיגע קינדערלעך, און פארשטייט
זיך פרנסה בניקל.

יעצט דערנענטערט זיך די טעג פון שובבי"ם, זעה אפצודריקן
דעם ספר "אוצר השובבים" וואס איז זייער זייער
וויכטיג, און אזוי אויכעט דריק אפ דעם ספר "אוצר הקדושה"
ווארום די גסיונות איז זייער זייער גרויס סיי פאר בחורים
און סיי פאר אינגעלייט, איבערדעם וואויל איז דעם וואס
ער טוט ארויסהעלפן דריקן די הייליגע ספרים, וואס דאס
איז א זכות הרבים לדורי דורות, דער הייליגער רבי נתן

זאגט (לקוטי הלכות ברכת השחר הלכה ה') אויפן פסוק (תהלים קי"ט) "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת" וואסערע צדקה בלייבט שטענדיג, אז מען געבט געלט צו דריקן די תורה פון צדיק האמת.

מען קען זיך נישט פארשטעלן וואס עס גייט איבער היינט אויף בחורים, און אויף אינגעלייט וכו' וכו', זיי זענען ביי זיך צובראכן וכו', זיי זענען ביי זיך מיואש פון לעבן וכו', אלץ ווייל ס'גייט אויף זיי דורך שווערע ביטערע נסיונות וכו', יעדער איינער לויט זיין נסיון וכו', און נאר דעם הייליגן רבינ'ס ספרים פארשטייען זיי, און נאר דעם הייליגן רבינ'ס ספרים בלאזט אריין אין א מענטש א לעכטיגקייט א האפפערונג, און איז מדרוך הדרכה אין לעבן, איבערדעם זעה זיך צו שטארקן דרוקן די ספרים, און וואויל איז די אידן וואס זיי וועלן דיר ארויסהעלפן מיט קויפן א פאלעט פאפיר וכו', וואס דאס איז די גרעסטע מצוה צו ראטעווען בחורים און אינגעלייט פון יאוש און צובראכנקייט וכו', און זיי ארויפפירן אויפן גלייכן וועג זיי זאלן לעבן א גליקליך לעבן, און אנהייבן צו לערנען תורה הקדושה מיט גרויס פרייד.

וויפיל איז זאל דיר נאר נישט שרייבן וועגן די גרויסקייט פון דריקן די ספרים איז נישט גענוג, נאר פארשטיי פונדערווייטן עפעס א רמז וואס הייסט דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים און זיי צושפרייטן וכו', וויפיל צובראכענע נשמות באקומען חיות פון דעם? וויפיל לעבנס ווערט געראטעוועט דערפון? דאכט זיך מיר אז דו וועסט אין דעם אביסל אריינטראכטן וועסטו מודה זיין אז איך בין גערעכט.

זעה דו אויכעט ארויסצוכאפן יעדן טאג חומש רש"י פון די וואכעדיגע סדרה, און אפאר פרקים משניות, און א דף גמרא, וועסטו זיך שפירן אן אנדערע מענטש, ועל כולם געוואזן זיך צו, צו רעדן צום בורא כל עולמים, און דערצייל אים אויס אלעס וואס עס גייט אויף דיר דורך, וואס יעדער דיבור און דיבור מאכט א רושם אין אלע עולמות, ווען א איד זאל וויסן ווי טייער און חשוב איז אין הימל זיין תפלה, וואלט ער נישט אויפגעהערט צו בעטן דעם בורא כל עולמים, און דאס אלעס האבן מיר מקבל געווען פון אונזער הייליגן רבין.

זאלסט האבן א לעכטיגן געבענטשטן טאג

תקצד

בעזרת השם יתברך ב' לסדר ויגש ד' טבת התשע"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו וואס דו גיסט זיך אויס דיין ביטער הארץ וואס עס גייט אויף דיר דורך מיט שלום בית וכו'.

איך האב שוין פון דעם זייער אסאך געשריבן, ליידער ליידער היינט איז נישטא ווער זאל מדרוך זיין אינגעלייט וועגן שלום בית וויאזוי זיך צו פירן וכו', עס איז א גרויסער

שׂאד, מָעַן וואַלט געדארפֿט אַרײַנלײַגן ספֿעשׂיל אײַנגעלײַט
יֵראי הַשֵּׁם מִדְּרִיכִים אױסלֶערנען חֲתָנִים וויאזױ מָעַן פִּירט
זיך אײַן אַ שְׂטוּב וכו'.

אמאל איז געקומען אַ איד אַ פֿאַרמעגליכער וואס ער
האט געהאט אַ גרויסע פֿאַרבריק מיט זײַער אסאך
אַרבעטאַרער, אײַן פֿוננביצ'ער ישיבה, און ער האט זיך
נאַכגעפֿרעגט אױפֿ'ן בעסטן בחור, ער וויל האבן פֿאַר זײַן
טאכטער אַ בת יחידה אַ געלונגען מיידל דעם בעסטן בחור
וואס ער קען לערנען און זיצט און לערנט און ער וויל אים
אױסהאַלטן, און מָעַן האט אים אָנגעוויזן אױף אַ געוויסן
בחור, און ס'איז אים זײַער געפֿאַלן דעם בחור, און עס איז
געווען אַ בעשאה און מָעַן האט געשלאסן דעם שידוך, און
זײ האבן חתונה געהאט. נאך די חתונה האט זיך אַרױסגעוויזן
אַז דער בחור דער מתמיד און דער למדן איז אַ פֿרא
אַדם, ער הייבט הענט רחמנא ליצלן אױף די ווייב, נו אזא
רײכע טאטע האט דאס זײַער וויי געטוהן און פֿאַרדראסן,
איר טאכטער איז געקומען צו וויינען אַז איר מאן הייבט
הענט אױף איר וכו' וכו', און זײַן גאַנץ הנהגה מיט איר
איז ווי אַ פֿרא אדם אַ ווילדער יונג וכו' וכו', איז ער
געקומען צו לויפֿן צום גרויסן גאון דער סטייפֿלער זײַע, און
ער האט זיך אױסגעגאַסן זײַן ביטער הארץ אַז מָעַן האט
איהם אָפֿגענאַרט, און ער האט דערמאַנט דעם נאַמען פֿון
אַ גרויסן ראש ישיבה וואס האט איהם אָנגעוויזן אױף אַ
געוויסן בחור אַז דער איז דער בעסטער בחור, דער

פְּלִיִּסְיִגְסְטֶער בַּחוּר, און עַר לְעֶרְנֵט שְׁטֶענְדִּיג, און עַר אִיז אַ גְּרוֹיִסְעֶר לְמֶדֶן וְכוּ', און אִיךְ הָאָב אִים גֶּענוּמֶען, און עַר הֵיבֵט הָעֵנֶט אויף מִיין טאַכְטֶער וְכוּ' וְכוּ', דֶּער גָּאון דֶּער סְטִיפֶלֶער זי"ע הָאָט אִיהֶם קוֹדֶם בַּאֲרוֹאִיג'ט עִם מִינֵט נאַכְנִישְׁט צו זאָגן אז אִינֶער קֶען גוט לְעֶרְנֶען און אִינֶער לְעֶרְנֵט אַסאַךְ אִיז אִיךְ אַ מְעַנְטֵשׁ וְכוּ', און עַר הָאָט גֶּעזאַגְט דֶּעם פֿאַטֶער, דֶּער בַּחוּר לְעֶרְנֵט טאַקע זייער אַסאַךְ, און עַר קֶען אַסאַךְ לְעֶרְנֶען, אָבֶער מִטֵּן סְטֶענְדֶּער הָאָט עַר זיך גֶּעקֶענֵט אַן עֶצֶה גֶּעבֵן, ווען עִם אִיז אִים גֶּעווען שְׁנווער דָּאָס לְעֶרְנֶען וְכוּ', אָדֶּער עַר הָאָט גֶּעהאַט עפֿעם קִשְׁיוֹת און סְפִיקוֹת וְכוּ', הָאָט עַר אַלץ אַ זַעץ גֶּעגֶעבֵן אִין דֶּעם סְטֶענְדֶּער, אָדֶּער עַר הָאָט אויפֿגֶעהוּבֵן דֶּעם סְטֶענְדֶּער און גֶּעקְלַאפֿט צו דֶּער עֶרד וְכוּ', עַר ווִיִּסְט פֿשוּט נִישְׁט ווי מֶען פִּירט זיך מִיט אַ פֿרוֹי, עַר מִינֵט אז עַר זִעצט נאָךְ יַעֲצֵט אִין יִשִּׁיבָה, און זיין ווייב אִיז אַ סְטֶענְדֶּער וְכוּ', און עַר הָאָט אִים גֶּעשִׁקֵט רוֹפֵן און דֶּער אִינגֶערמאַן אִיז אַוודאי גֶּעקוּמֶען, און עַר הָאָט אִים אויסְגֶעמוֹסֶר'ט וואָס הֵיסְט אַ ווייב וְכוּ', און ווי מֶען דאַרף זיך אַראַפֿלאָזן צו אַ ווייב וְכוּ', און אז מֶען לְעֶרְנֵט תּוֹרָה לְשִׁמָּה וְכוּ' דֶּעמַאלֵט אִיידֶל'ט די תּוֹרָה אוִים וְכוּ', און מֶען קוִיפֵט זיך אִיין גוטֶע מְדוּת וְכוּ', אָבֶער אז מֶען לְעֶרְנֵט נִישְׁט קיין תּוֹרָה לְשִׁמָּה נֶאר לְהַתִּיבֵהר וּלְקַנְטֵר צו ווייזן יַעֲדֵן אִינֶעם אז אִיךְ קֶען לְעֶרְנֶען בֶּעסֶער פּוֹן אַלֶעמֶען וְכוּ' דֶּער בְּלִיבֵט אַ פֿראַ אָדָם וְכוּ', אַ שְׁלֶעגֶער וְכוּ', און עַר הָאָט אָנגֶעהוּבֵן צו שְׁרִיעֵן אויף דֶּעם אִינגֶערמאַן

"א פֶּרָא אָדָם", "א שְׁלֵעֲנֵר" וְכוּ' וְכוּ', (עַם אִיז בַּאוּוּאָוּסְט אַז דֶּער סְטִיפֶלֶר זי"ע הָאט גִּישֶׁט גֶּעקֶענט הֶעֶרן הָאט עֶר גֶּעשְׂרִיגֶן הוּיֶעךְ ווען עֶר הָאט גֶּעֶרֶדֶט) און עֶר הָאט אַיִבֶּרְגֶּעחֹר'ט מִיט קוֹלֵי קוֹלוֹת, אַ אַיִנגֶּערמאַן וואָס דֶּער תּוֹרָה הָאט אִים גִּישֶׁט אויסְגֶּעאַיִדֶּלְט, דִּי תּוֹרָה הָאט אִים גִּישֶׁט אויסְגֶּעלְעֶרְנט, עֶר אִיז אַ פֶּרָא אָדָם, אַ שְׁלֵעֲנֵר וְכוּ' וְכוּ', און דֶּער אַיִנגֶּערמאַן הָאט זִיךְ זַייעֶר צִיווייגֶט, און עֶר הָאט צוּגֶעזאַגֶט אַז עֶר וועט שוין זִיךְ בֵּייטֶן און זַיין אַן אַנדֶערע מֶענטש אַיִנגאַנצֶן וְכוּ' וְכוּ', און עַם אִיז אַזוי גֶעווען, און ס'איז גֶעוואָרן בֵּיי זַי שְׁלוֹם בֵּית.

הַבְּלָל אַז מֶען דאַרף אויסְלְעֶרְנֶען אַ אַיִנגֶּערמאַן וויאזוי זִיךְ צו פִּירן מִיט אַ ווייב, דֶּער הייליגֶער רַבִּי הָאט אונז מוֹרָא'דיג מוֹהִיר גֶעווען אויף דַעם (שיחות הַר"ן סימָן רס"ד) און עֶר הָאט גֶעזאַגֶט אַז מֶען דאַרף אַ פֶּרוי זַייעֶר מְכַבֵּד זַיין, וואָרום וויפּיל צָרוֹת זַי לִיידֶט, צַער עֵיבּוֹר, צַער לִידָה, צַער גִּידוּל וְכוּ' וְכוּ', און מֶען דאַרף אִיר אַפֶּשׁוּינֶען, און דַאס פֶּעלֶט אויס, אַזעלכֶּע מְדַרְיָכִים וואָס זַי זאַלן אויסְלְעֶרְנֶען דִּי אַיִנגֶּעלִייט וויאזוי מֶען פִּירט זִיךְ מִיט אַ ווייב, מֶען שְׂרִייט גִּישֶׁט אויף אַ ווייב וְכוּ', מֶען צַעוויילֶדֶעוועט זִיךְ גִּישֶׁט אויף אַ ווייב וְכוּ', און מֶען אִיז גִּישֶׁט קאַרג פֶּאַר זַיין ווייב וְכוּ', דִּי אַלֶּע זאַבֶּן וואָלט מֶען גֶעדאַרפֶּט אַרִינְלִיגֶן אַסאַךְ אַסאַךְ כּוֹחוֹת, וואָרום בְּלִי עַיִן הָרַע הָאבֶּן יַעֲדֶעס יַאֲר חַתוּנָה בֵּיַים היימישֶׁן עוֹלָם אַפֶּאַר טוִּיזֶענט אַיִנגֶּעלִייט בֶּן יֶרְבוּ, און עַם אִיז אַ גְּרוֹיסֶער שָׂאָר אַז עַם אִיז גִּישֶׁטא ווער זאַל זַי דַאס לְעֶרְנֶען.

אײַבערדעם װאָלט געװען ראַטזאָם אז דו זאָלסט גיין צו
אן ערליכער איד און זיך מיט אים
אײַבערשמועסן און ער װעט דיך אונדאָי לערנען װיאַזוי זיך
צו פירן, װעט זיין דער אַמְתָּ'ר שְׁלוֹם בײַ עָנְק.

דו זאָלסט האָבן אַ לעכטיגן געבענטשטן טאָג

תּקִצָה

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר ויגש ז' טבת התשע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְרוֹ יָאִיר

אײך האב דערהאלטן דיין בריוו.

געבטן ביינאכט ביים שיעור ברבים האב אײך אסאך
ארוםגעערעדט אויף דעם ענין פון שְׁלוֹם צווישן
אונזערע לייט, וואס מען דארף זייער אכטונג געבן אויף
דעם, ווארום דער סמ"ך מ"ם פארלייגט זיך אויף דעם זייער
זייער שטארק, בכלל האט ער מורא פון דעם הייליגן רבי'ן
וואס קען מחזק זיין אלע צופראכענע און געפאלענע נשמות
וכו', אײַבערדעם האט ער מערר געווען מחלוקת פון אינדרויסן
וכו' אָבער װען ער האט געזעהן אז ער קען נישט מצליח
זיין צו שטערן דעם הייליגן רבינ'ס זאך, האט ער זיך גענומען
מיט מחלוקת פון אינעווייניג וואס דאס איז די ארגסטע
זאך, דער הייליגער רבי נתן האט געזאגט, אײך האב מער

מורא פון די מחלוקת פון אינעווייניג ווי פון די מחלוקת פון אינדרויסן וכו', דארפסט פארשטיין אז ביי מחלוקת איז יעדער איינער גערעכט, און יעדער איינער האט זיך זיינע ראיות וכו', אבער דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ב') דאס דער עיקר שלימות ביים בורא כל עולמים איז דאס פעולות המשונות זאלן זיך האלטן אין אחדות הפשוט, אידן דארפן זיך האלטן צוזאמען, אונדאי און אונדאי מוז דאס זיין אלץ אויפ'ן וועג פון שולחן ערוך וואס דאס איז אונזער "אורים ותומים", ווי דער הייליגער רבי האט געזאגט "איר קענט קנייטשן אין מיין ספר ווי איר ווילט, אבער פון א סעיף קטן אין שולחן ערוך נישט אפטרעטן" דאס הייסט מ'קען מחדש זיין אין זיינע ווערטער ווי אזוי מען וויל אבער נישט אפטרעטן פון א הלכה, גלייב מיר מ'קען אלעס דורכקומען מיט צוזאמערדן זיך, דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ו) פארוואס איז מען אזוי ווייט פון בורא כל עולמים? ווייל מען קען זיך נישט צאמערדן, ווען מען וואלט זיך צאמגערעדט וואלט יעדער איינער מסביר געווען זיין נקודה וכו', און צוזאמען וואלט מען מברר געווען דעם אמת וכו', וואס איז דער רצון פון דעם בורא כל עולמים.

איבערדעם בעהט איה דיר זייער, זעה זיך אריינלייגן אז עס זאל זיין שלום צווישן אונזערע לייט, עס איז א ביטערע רחמנות ווען די מחלוקת איז פון אינעווייניג, און דאס וויל דער סמ"ך מ"ם.

אײַך האָב דערצײלײט א טיפּן סיפור װאָס אײַך האָב שְׂטענדיג
נישט פארשטאנען א געװיסע זאך, און מיט דעם סיפור
איז מיר אַלץ פארשטאנען.

דער הייליגער פּאַר מיס חיים זי"ע איז געװאָרן רב אין די
שטאט טשערנאוויץ, ער קומט דעם ערשטן שבת אין
שוהל שבת נאכמיטאג און עס װערט אים פינסטער פאַר
די אויגן, ער זעהט א מורא'דיגע תּערובות אין שוהל, יונגען
און מוידן און עלטערע מענער און פרויען מען טאנצט
דארטן רחמנא ליצלן צוזאמען, װאָרום טשערנאוויץ איז
געװען זייער א פארגרעפטע שטאט, האט ער אָנגעהויבן צו
מאכן א געװאָלד און געשריגן װאָס טוט איר? מען טאר
נישט זיך אזוי פירן! און ער האט שטאַרק מוחה געװען,
און ער האט צושטערט זייערע טעניץ, פארשטייט זיך אז
מען האט אָנגעהויבן אויף אים צו קריגן און רודפֿן אים,
דעם אנדערן שבת איז ער װידער געקומען, און שרייט
אַראַפּ א פרוי אויף אים, דו אַלטער פּוּשעי ישראל, װאָס
קומט איר צו שטערן אונזער "עונג שבת", ער לאַזט זיי
נישט טאנצען צוזאמען וכו' וכו', ער האט אויף דעם נישט
געקוקט נאר ער האט זייער מוחה געװען, פארשטייט זיך
אז מען האט אים ביים סוף פארטריבן פון שטאט.

און אזוי איז געװען אין גאַנץ בוקאווינע און רומעניע זענען
ליידער געװען זייער פארגרעפטע מענטשן וכו' וכו',
נאר װײט פון אידישקייט וכו', אָבער עס איז געװען דארטן
שפעטער אן אנדער גזע פון א געװיסע חסידות, װאָס דארטן

האט דער רבי איינגעפירט אז דא טאנץ'ט נישט נאר דער רבי אליין, די חסידים דארפן נאר צוקוקן וכו', און ער האט געזינגען נאר שיינע ניגונים, און אלע האבן מיטגעזינגען, און ער האט געפירט לאנגע טישן, און אזוי האט ער צופיסלעך צוריקגעברענגט די גאר פראסטע מענטשן צום באשעפער, ביז זיי זענען געווארן גרויסע ערליכע אידן.

זעהט מען אז עס איז דא צוויי וועגן ווי איינצונעמען דעם סמ"ך מ"ם, איין וועג איז מוחה צו זיין וכו', און דער סוף טרייבט מען דיר ארויס פון שטאט וכו' און איין וועג זיי מקרב זיין און דער סוף דרייט מען זיי איבער צו זיין ערליכע אידן.

דער בעל שם טוב הקדוש זי"ע האט געזאגט, עס איז דא צוויי וועגן וויאזוי איינצונעמען דעם סמ"ך מ"ם, איין וועג, אז ווען ער קומט נעמט מען זיך שרייען און מען טרייבט אים אנוועק, אבער דאס איז נישט קיין וועג, ווייל מען טרייבט אים אנוועק, טראכט ער איד וועל צוריק קומען ווען קיינער וועט מיר נישט קענען אנוועק טרייבן, אבער דער צווייטער וועג איז אז מען נעמט אים אינגאנצן איין, און מען מאכט פון רע טוב, פון ביטער זיס, פון פונסטער לעכטיג, און אקעגן דעם קען דער סמ"ך מ"ם גארנישט טוהן, האט ער זיך אן עצה געגעבן דער סמ"ך מ"ם און ער ברענגט מחלוקת צווישן חסידים, און צווישן בני תורה, און מחלוקת דאס צופרעכט אלסדינג, איבערדעם דארפן מיר זיך זייער אכטונג געבן פון מחלוקת, אזוי ווי מען געבט אכטונג פון פייער.

אָשר

תקצו

בנחל

שצו

איבערדעם בעהט איך דיר זייער, לייג זיך אריין אז עס זאל זיין נאר שלום צווישן אונזערע לייט, און דורכדעם וועט מען זוכה זיין דעם סמ"ך מ"ם איינגעמען אינגאנצן, ביז אלע אידן וועלן זיך צונגעוואוינען צו רעדן צום בורא פל עולמים אויף פראסט אידיש וואס דאס הייסט התבודדות.

הללוואי זאל איך פועל'ן ביי דיר און ביי אלע חברים מען זאל אנטלויפן פון מחלוקת.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן געבענטשטן טאג

תקצו

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר ויחי עשרה בטבת התשע"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך האב זייער געוואלט דו זאלסט די וואך דריקן דעם וואונדערליכן ספר "אוצר השוכבי"ם" ווארום די אנדערע וואך הייבט זיך שוין אן די טעג פון שוכבי"ם, און דאס איז א קובץ פון קונטרסים וואס זיי רעדן פון די הייליגע טעג פון שוכבי"ם, און עס איז זייער וויכטיג עס זאל צושפרייט ווערן.

מען קען זיך נישט פארשטעלן וואס עס גייט איבער אויף בחורים און אויף יונגעלייט, און די קונטרסים איז פאר זיי פמים קרים על נפש עיפה.

איך האף צום בורא פל עולמים דו וועסט עם קענען באווייזן, און אין דעם זכות וועט דיך לייכטן שטענדיג.

עם ווערט געברענגט אין הייליגן ספר "קדושת לוי" (פרשת וישע) שמעתי ממורי רבי רבי דוב בער זי"ע, כמו שיש אור וחושך בעולם, כך יש אור וחושך במוח האדם, והצדיק מאיר תמיד את האור במוח האדם; איבערדעם איז א גרויסע זאך צו זיין מקורב צו א הייליגע צדיק וואס ער שיינט אין אונז אריין געטליכקייט, אז מיר זאלן שפירן עצם עצמיות אלקותו ותפלה, און מיר זאלן אויכעט קענען רעדן צום בורא פל עולמים.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן געבענטשטן טאג

תקצו

בעזרת השם יתברך יום ד' לסדר ויחי י"ג טבת התשע"ג

שלום וברכה אל האברהם הנקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך מוז דיר זאגן, עם איז נאר דא איין עצה וויאזוי צו ראטעווען דעם יוגנט היינט, נאר חתונה מאכן פרי וכו', עם זעהט אויס אפשר פאמיש, פארוואונדערט, וכו', אבער דעם מציאות איז אז מען וואלט חתונה געמאכט יונג וואלטן נישט ארויסגעגאנגען אזויפיל בני הנעורים לתרבות דעה, אונדאי דארף מען זיי צוגרייטן צו חתונה, און זיי

אויפבויען, אָבער נאָר דאָס איז דער לייזונג פון די פֿראַבלעמען
וואָס די יוגנט האָבן היינטיגן דור.

מען מעג שרייען וכו', און שרייבן וכו', אַקעגן די אלע פֿלי
משחית וכו', אָבער עס וועט גארנישט ניצן, מען דארף
חתונה מאַכן יונגערהייט, די חו"ל זאָגן (אבות פרק ה') בן שמונה
עשר לחופה; ווערט געברענגט אין די פוסקים אז דאָס
מיינט תחילת שמונה עשרה, ביי די זיבעצן יאר קען מען
שוין חתונה מאַכן, און אויב מען וואלט חתונה געמאכט
אזוי יונג וואלט מען נישט פארלאָרן די יוגנט, דאָס איז
ברור פֿשמיש.

עס איז דאָ בחורים מיט שוואַכע פֿשרונות, און עס איז
זייער שווער פאר זיי צו באַפֿן דעם לימוד, דאָס לערנען,
איז די עצה זיי צוגעוואוינען צו זאָגן אסאך פֿרקים משניות,
ווארום משנה איז די אותיות נשמה, ווי מער מען געוואוינט
צו אין די יוגנט יונגע בחורים זיי זאלן זאָגן אסאך משניות
דאָס וועט זיי אָפהיטן פון אלעם שְׁלֵעֲכָטִים.

דער בית יוסף האט זוכה געווען צו א מגיד פון הימל
וואָס איז געקומען און האט אים מנגלה געווען סודות
התורה נאר אדאנק וואָס ער האט געזאָגט אסאך פֿרקים
משניות, ער האט געקענט אַפֿלערנען אין איין צי צוואנציג
און אַמאל דרייסיג און אַמאל פֿערציג פֿרקים משניות, ווען
מען זאל צוגעוואוינען די יוגנט צו זאָגן אסאך משניות,
וואלט דאָס זיי אָפֿגעהיטן פון אלעם שְׁלֵעֲכָטִים.

אִיךְ הָאב גְּעֵזַעְהֶן בְּחוּשׁ יוֹגֵעַ בְּחוּר'לֵעָה הָאבֵן גְּעֵנוּמְעֵן זָאגֵן
 מִשְׁנִיּוֹת, און זיי הָאבֵן גְּעֵנְדִיגְט יַעֲדֵן טָאג א סְדֵר, און
 אזוי הָאבֵן זיי גְּעֵנְדִיגְט יַעֲדַע וּוּאךְ יִשְׁשָׁה סְדֵרִי מִשְׁנָה נָאָר
 זָאגְנְדִיג, און דָּאס הָאט זיי זייער גְּעֵהָאָלְפֵן אַרויסצוגיין פֿון
 זייער פֿראַבְלֵעֵמְעֵן וְכוּ' וְכוּ'.

אזיב דו וואלסט דאס געקענט זיי אריינברענגן וואלסטו
 געזעהן געוואלדיגע רעזאלטאטן פון דעם, און דו
 וואלסט געקענט ראטעווען די יוגנט וואס זיי הערן זיך צי
 צו דיר.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן פרייליכן טאג

תקצח

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ד' לְסֵדֶר וַיְחִי י"ג טֵבֶת הַתּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הָאֲבֹרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר

אִיךְ הָאב דְּעֵרְהָאָלְטֵן דִּיין לֵאגְנֵעֵן בְּרִיוּן.

אזיב די וועלט דארף מען זיך צוגעוואוינען זיך צו דערהאלטן
 פון אלע פֿראַבְלֵעֵמְעֵן וּוּאס עס גייט אזיב א מְעֵנְטִישׁ
 דורך, ווארום דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט
 אז אזיב דעם עולם דארף מען זיך דערהאלטן, און וואס
 מער מען דערהאלט זיך קען מען דורכגיין דעם לעבן
 גרינגערהייט, דער תנא זאגט (אבות פרק ג) הווי קל לראש ונוח
 לתשחרת; אז א מְעֵנְטִישׁ נעמט אלעס אן גרינג ביים אָנְפֿאַנג.

אִיזוּ וְוֵעַן ס'קוּמַט דִּי צִיִּיט עַר דַּאָרְף חַס וְשָׁלוֹם פֿאַרְשׁוואַרְצֵט
ווערן אִיז אים דָּאס גֵּרִינגער מִקְבֵּל צו זײַן, ווארום אַלעס
ווענט זײַך לױט ווי דער מענטש גֵּרײט זײַך צו.

דו דאַרפֿסט וויסן אז א צָרָה קומט פֿלוצלינג ווען דער
מענטש האט זײַך נישט פֿאַרְגֵעֶשְׁטֶעלט, איבערדעם דאַרף
מען זײַן צוגעגֵרײט צו אַלעס, און דאס אִיז וואס ער זאָגט
'וואל תּתִּיאַש מן הַפֿרַענֹת', א מענטש דאַרף זײַן צוגעגֵרײט
צו די אַרְגַּנטע, איבערדעם אִיז די בעסטע עצה זײַך
צוגעוואוינען רעדן צום בורא פֿל עולמים, אזוי ווי מען רעדט
צו אן אַמֵּת'ן גוטן פֿרײַנט, זײַך אויסרעדן זײַך דאס גאַנץ
האַרץ, און ווען מען געוואוינט זײַך צו מיט די עבודה, גײט
אים די גאַנץ לעבן אויף אן אנדערן אויפן, איבערדעם זײ
נישט קײן בטלן, זעה זײַך צוגעוואוינען מתבודד זײַן זײַך צום
בורא פֿל עולמים, וועסטו נישט דאַרפֿן האָבן קײנעם.

דו זאַלסט גוט געדענקן, דעם הייליגן רבינ'ס זאך שטייט
נישט אײן בײַ קײן שום מענטש, ווער ס'לערנט מער
דעם הייליגן רבינ'ס ספֿרים, דער אִיז מער מקורב, ווארום
דער הייליגער רבי זאָגט (לקוטי מוהר"ן חלק א סימן קצ"ב) פֿנײו שכלו
ונשמתו אִיז אין זײַן ספֿר, איבערדעם וואס מער מען לערנט
דעם הייליגן רבינ'ס ספֿר, אִיז מען מער מקורב צו אים.

שטאַרק זײַך וועט דײַך דער בורא פֿל עולמים נישט פֿאַרלאָזן,
מען זאל הערן נאר גוטע בשורות בײַ דיר.

דו זאַלסט האָבן א לעכטיגן געבענטשטן טאָג

תקצט

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר ויחי י"ד טבת התשע"ג
 שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

דער הייליגער רבי האט אויפגעלערנט א וועג (לקיפי מוחרז
 חלק א' סימן רפ"ב) אז מען דארף זיך צוגעוואוינען דן זיין יעדן
 מענטש לבף זכות, ווארום עס גייט איבער אויף יעדן איינעם
 אזעלכע צרות און יסורים, ביטערניש און ארעמקייט וכו' וכו',
 וואס קיינער קען זיך נישט פארשטעלן, איבערדעם דארף
 מען זעהן דן זיין יעדן איינעם לבף זכות, ס'איז נישט קיין
 חכמה דן זיין יענעם לבף חוב, ווארום די חז"ל זאגן (אבות פ'ק
 ב) אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו; זאגט דער הייליגער
 רבי (איז לקיפי מוחרז חלק ב' סימן א) ווער קען דען זיין ביי יענעם'ס
 פלאץ, ווער קען דען וויסן וואס אויף יענעם גייט איבער, נאר
 דער גרויסער צדיק וואס ער איז נכלל אינגאנצן אין דעם אין
 סוף ברוך הוא, איבערדעם ער קען מאכן ראש השנה אין דן
 זיין יעדן איינעם לבף זכות, ווארום דער אמת'ר צדיק וואס
 ער איז נכלל אין דעם אין סוף ברוך הוא ווייסט פונקטליך
 דעם פלאץ פון יעדן איינעם און וואו ער איז, איבערדעם איז
 ער דן יעדן איינעם לבף זכות און ער נעמט אים ארויס מ'פ'ן
 חובה לבף זכות און איז אים מחזיר בתשובה.

אבער וויסן זאלסטו אז מען קען נישט דן זיין דעם צווייטן
 לבף זכות און טרעפן ביי אים נקודות טובות, ביז

מֵעַן גְּעוּוּאוינט זיך נישט צו, זיך דן צו זיין לִבְּךָ זְכוּת, ביי זיך טרעפן נְקוּדוֹת טוֹבוֹת, ווארום געווענדיך ווען דער מֵעֲנִיטש איז א פארביטערטער מֵעֲנִיטש וכו', און קלאפט זיך שטענדיג אראפ וכו', און האלט אז פון אים וועט שוין גארנישט זיין, דער מֵעֲנִיטש איז נישט נאר ביטער פאר זיך, נאר ער איז ביטער פאר יעדן איינעם, ער זעהט נאר שווארץ, איבערדעם האט דער הייליגער רבי אונז געלערנט אז מֵעַן דארף זיך דן זיין לִבְּךָ זְכוּת, און טרעפן ביי זיך נְקוּדוֹת טוֹבוֹת, און דעמאלטס וועט ער זעהן ביי יענעם אויכעט גוטס.

עס ווערט דערציילט אז אין די שטאט טעפליק וואס איז נישט ווייט פון אומאן האבן געוואוינט זייער אסאך ברסלב'ר חסידים, און צווישן זיי איז געווען א געהויבענער ערליכער איד וואס האט געהייסן ר' מאיר פון טעפליק, ער פלעגט קומען פון מאל צו מאל צום הייליגן רבי נתן זי"ע און ווי געשיקט פלעגט זיך רבי נתן זי"ע אלץ נאכברענגן אויף דעם און אויף יענעם וכו' וכו', און רבי מאיר פלעגט שטענדיג אוועקמאכן דעם און יענעם, אזוי אויף יעדן איינעם האט ער געהאט א באמערקונג וכו', האט זיך צו אים דער הייליגער רבי נתן זי"ע אנגערופן און וואס איז מיט דיר מאיר? האט ער גענטפערט איך בין נאך ארגער פון אלעמען, מיט מיר איז שוין נישטא וואס צו רעדן וכו' וכו', האט זיך דער הייליגער רבי נתן זי"ע אנגערופן, זעהסט מאיר וואס עס קומט ווען מֵעַן איז מבטל יעדן איינעם, ביז עס

קומט צו אזו מען איז זיך אינגאנצן מייאש, נישט אזוי האט
אונז דער הייליגער רבי געלערנט, אונז האבן מיר מקבל
געווען פון הייליגן רבין אז א מענטש דארף זעהן צו טרעפן
ביי זיך די נקודות טובות וואס ער האט, און זיך דן זיין
לפני זכות, און אז ער וועט זיך דן זיין לפני זכות און טרעפן
ביי זיך נקודות טובות, וועט ער ממילא שוין טרעפן ביי
יענעם אויכעט נקודות טובות, און ער וועט אים אויך דן
זיין לפני זכות.

עס איז באוואוסט אז דער בעל שם הקדוש האט זייער
נישט געהאלטן פון די מגידים, וואס אמאליגע צייטן
זענען געווען מגידים וואס פלעגן ארוםפארן פון שטאט צו
שטאט, און פון שטעטל צו שטעטל, און פון דארף צו
דארף, און זאגן שווערע שטראף רייד, שטרענגע מוסר, אז
מען טוט די עבירה וכו' ווערט מען פארברענט אין רויטע
פייער וכו', און אז מען טוט די עבירה וכו' ווערט מען
פארברענט אין ווייסע פייער וכו', און אזוי פלעגט ער
אויסקאלן ווי דער גיהנום זעהט אויס, און ער פלעגט צוברעכן
מענטשן, ביז אידן זענען אריינגעפאלן אין א געוואלדיגער
יאוש, און דער בעל שם טוב הקדוש זי"ע האט דאס נישט
געקענט פארנעמען, און ער האט געזאגט, אידן מוששען זיך
און פלאגן זיך אויף פרנסה וכו', אידן זענען אינטערטעניגט
אינטער די מגושמ'דיגע פריצים וכו', אידן מוזן גיין נע ונד
טרעפן פרנסה אויף דורכצושטיפן די וואך וכו', און מיט
דעם מוסר'ט מען אידישע קינדער? האט ער זייער מקפיד

געווען אויף די מגידים, זיין הייליגער תלמיד רבי יעקב יוסף פון פולנאה זי"ע זאגט (תולדות יעקב יוסף קדושים) שמועתי ממורי, איך האב געהערט פון מיין הייליגן רבי'ן דאס דאס וואס עס שטייט (במדבר כ"א ו') "וישלח ה' את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מישראל" אז דאס גייט ארויף אויף די מגידים וואס זיי זענען די נחשים השרפים וואס זיי בייסן אידן, אזוי הארב איז געווען ביים בעל שם טוב הקדוש זי"ע די מגידים וואס זיי פלעגן מוסר'ן אידישע קינדער מיט שטראף רייד וכו'.

מען קען פארשטיין מיט דעם וואס ס'ווערט געברענגט אין די וואכעדיגע סדרה (ויח) "ויאמר ליוסף הנה אביך חולה" זאגט רש"י אַחד מן המגידים, ווארום לכאורה וואו קומט א מענטש זאגן פאר יוסף'ן אפען אז דיין טאטע איז קראנק און ער גייט שטארבן? ווי וואגט זיך א מענטש צו זאגן אזא שלעכטע בשורה פאר אן אנדערן? איבערדעם זאגט רש"י הקדוש דאס איז געווען אַחד מן המגידים, די מגידים וואס זיי שרעקן איבער דעם מענטש מיט יום המיתה וויאזוי ער וועט פארברענט ווערן אין גיהנום וכו'.

דער הייליגער רבי זאגט (אין לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') כאטשע ס'איז א גרויסע מצוה צו זאגן תוכחה פאר אידישע קינדער ווען מען זעהט אז ער טוט נישט ווי די תורה הקדושה זאגט, און דאס איז א מצוה עשה, אזוי ווי עס שטייט (ויקרא י"ט י"ז) "הוכח תוכיח את עמיתך", אבער נישט יעדער איינער איז מסוגל צו זאגן מוסר וכו', ווארום דער

עיקר מוסר דארף זיין מחזק צו זיין א איד, אים צופרענגען
 גענטער צום בורא פל עולם, אזוי ווי משה רבינו האט
 געזאגט מוסר פאר די אידן נאכן עגל (שבת פ"ט) עדיין חביבותא
 גבן; דער בורא פל עולם האט אונז נאך ליב, אפילו מיר
 האבן געטוהן וואס מיר האבן געטוהן, און אזוי האבן די
 אידשע קינדער געטוהן תשובה מאהבה, און דאס איז דער
 רוף פון הייליגן רבי'ן, וואס ער האט אויסגערופן (לקוטי מוה"ר)
 חלק ב' סימן ע"ח) געוואלד זייט איך נישט מיניאש, עס איז נאר
 קיין יאוש נישט פארהאנדן; און דעם געשריי פון דעם
 הייליגן רבי'ן הערט מען נאך היינט אויף די גאנצע וועלט.
 דאס הייסט תוכחה של משה, מען דארף אידן נאר מחזק
 זיין, וועלן זיי ממילא טוהן תשובה מאהבה, צופרעכן א
 איד איז נישט קיין חכמה.

איך האף צום בורא פל עולם אז דו וועסט דאס פארשטיין
 און דו וועסט אנהייבן זיך אזוי צו פירן, נאר טרעפן
 די גוט'ס ביי יענעם וכו', שלעכטס האבן מיר אלע וכו',
 דער עיקר חכמה איז צו טרעפן דאס גוט'ס ביי יעדן איינעם,
 און אזוי אים צוריקברענגן צום בורא פל עולם, וואויל
 איז דעם וואס ער פירט זיך אין דעם וועג.

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

 תּר

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֻדְר שְׁמוֹת י"ח טִבַּת הַתּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר

אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֶאֱלָטֵן דִּיין בְּרִיוּן.

זְאֵלְסֵט וּוִיסֵן דָּאס אויף דְּעֵם עוֹלָם מוּז מְעַן זײַךְ מְחֻזַּק זײַן,
עֵס גײט אײַבער אויף יַעֲדֵן מְעַנְטִיש אָן אַ אויסֶנאַם
וּוּאָס עֵס גײט אײַבער וְכוּ', יַעֲדֵר אײַנער לױט זײַן שׁוֹרֶשׁ
נְשָׁמָה וְכוּ'.

דְּעַר תּבְלִית פּוֹן דְּעַר בְּרִיאָה אײַז מְכִיר זײַן דְּעֵם בּוֹרָא כָּל
עוֹלָמִים, אַזױ ווי עֵס שְׁטײט אײַן זױער תּקְדוּשׁ (בַּא מ"ב)
בְּגִין דִּישְׁתְּמוֹדֶעוֹן לִיהוּ; אַז דְּעַר גַּאנְצֵער בְּרִיאָה אײַז נָאָר אַז
מְעַן זָאל מְכִיר זײַן דְּעֵם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים פּוֹן יַעֲדֵע זָאךְ,
אַלע מְצוּוֹת בְּרַעַנְגֵן דְּעֵם מְעַנְטִיש צו אַמוֹנָה אײַן בּוֹרָא כָּל
עוֹלָמִים, אַזױ ווי עֵס שְׁטײט (תּהִלִּים ק"ט) "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אַמוֹנָה"
אַפֿער ווען אַ מְעַנְטִיש זײַנדיגט חֵם וְשְׁלוֹם, דוּרְכְּדֵעס ווערט
פּוֹן אַיִם אויסֶנעֶלאַשֵׁן דָּאָס לְעֵבְטִיגְקײט און דָּאָס זײַסקײט
פּוֹן דִּי אַמוֹנָה, ווי דְּעַר הײַלִיגֶער רַבִּי זָאגט (סְפָר תּמִידוֹת אױת
אַמוֹנָה סִימֵן כ"ב) תּפֿשַׁע שֶׁל אָדָם מְכַנִּים כְּפִירָה בְּאָדָם; און
וועלדיג דְּעַר מְעַנְטִיש הָאָט גַּעזײַנדיגט אַזױ ווערט פּוֹן אַיִם
פּאַרְלֶאשֵׁן רַחֲמָנָא לִיצְלָן דִּי אַמוֹנָה, און דְּעַמְאֵלְט הײבט אָן
אײַבערֶגײַן אויף אַיִם וּוּאָס עֵס גײט אײַבער וְכוּ', וּוּאָרום ווען
אַ אײַד זָאל הָאָבֵן אַמוֹנָה אײַן דְּעֵם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים וּוּאֵלְט
אַיִם קײַן שׁוּם זָאךְ נײַשט צוּבְּרָאכֵן, שְׁטַעַנדיג וּוּאֵלְט עַר

צוּרִיקְנֶקוּמְעֵן צוֹ אַיִם, אַיִבְעֶרְדֶּעם זאַגט דער הייליגער רַבִּי
 (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז') עיקר הגלות אינו אלא מחמת חסרון
 אמונה; ווען א איד זאל זיין שטארק אין די אמונה וואלט
 נישט שוין געווען ביי אים גלות, וואו ער גייט, גייט ער
 מיטן בורא פֿל עולמים. וואו ער רעדט, רעדט ער מיטן
 בורא פֿל עולמים. און צו די מדרגה וויל אונז דער רַבִּי
 אַרײַנברענגן.

אַיִבְעֶרְדֶּעם דאַרף מען זיך זייער פֿרייען אז מיר זענען מקורב
 צום הייליגן רבי'ן וואס דאס התקרבות צו אים
 איז נאר וויפיל מען לערנט זיינע ספרים, און דער הייליגער
 רַבִּי זאַגט (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס) דאס דער אמת'ר צדיק
 עפֿנט אויף דעם מויל אז מען זאל קענען רעדן צום בורא
 פֿל עולמים, און דאס איז א באווייז דאס א מענטש איז
 שטארק אין אמונה, ווען ער רעדט צום בורא פֿל עולמים
 אזוי ווי מען רעדט זיך אויס פאר אן אמת'ן גוטן פֿריינד,
 דעם ענגן פון התבודדות איז א מתנה וואס דער הייליגער
 רַבִּי האט אונז געגעבן, און משיח צדקינו וועט דאס אַרײַנברענגן
 אין די גאַנצע וועלט, אזוי ווי עס שטייט (צפני' ג) "כִּי אִז אֶהְפֹּךְ
 אֶל עַמִּים שֹׁפֵה בְרוּרָה לְקָרָא בְּלָם בְּשֵׁם הוֹי"ה".

אַיִבְעֶרְדֶּעם בעהט איך דיר זייער שטארק, ווער נישט
 צופראכן פון דעם וואס עס גייט אויף דיר
 איבער, אנטלויף נאר צום בורא פֿל עולמים, וועסטו זעהן
 גרויסע ישועות וואס ער וועט מיט דיר טוהן, ווארום תפלה
 איז דער צינור וואס איז ממשיך פאר'ן מענטש אלע ישועות,

אז וואויל איז דעם מענטש וואס ער ווארפט אוועק פון זיך
 דעם אייגענעם שכל, און ער פאלגט דעם הייליגן רבי'ן און
 ער רעדט יעדן טאג צום פורא פל עולמים.
 זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תרא

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר שמות י"ח טבת התשע"ג
 שלום וברכה אל הפחור ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זאלסט וויסן דאס וואס עס גייט אויף דיר דורך, גייט
 דורך אויף נאך בני הנעורים וכו', און דער הייליגער
 רבי איז געקומען אויף דער וועלט מחזק זיין שטארקן אלע
 צובראכענע און געפאלענע נשמות, און ער ווייזט זיי א וועג
 וואו ארויסקריכן פון דעם פונקטערן פלאטע וואס זיי זענען
 אריינגעפאלן אין פנים הברית וכו'.

יעצט האט זיך אנגעהויבן די טעג פון שובבי"ם, און דער
 האר"י הקדוש זאגט אז די טעג איז מסוגל צו
 פאררעכטן דעם חטא, איבערדעם זאלסטו זיך צוגעוואוינען
 זאגן יעדן טאג א יום תהלים, ווארום דער הייליגער רבי
 זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ג) דאס תהלים איז מסוגל לתשובה,
 און עס עפנט אויף דעם מענטשנ'ס הארץ צו תשובה, און
 אפילו איינער האט גישט קיין הארץ צו תשובה, מיט דעם

וואס ער זאגט תהלים ווערט אים גיעפנט דאס הארץ צו תשובה. און עס בינדט אים צי צום בורא פל עולמים, גלייב מיר עס נעמט נישט מער ווי א האלבע שעה צו זאגן דעם יום תהלים, און אפילו ווינציגער, אבער דאס וואס עס טוט אויף קען מען גארנישט באשרייבן, בפרט יעצט די טעג פון שובבי"ם איז א גרויסע זאך צו זאגן יעדן טאג א "יום תהלים".

דער הייליגער רבי נתן זי"ע האט יעדן טאג געזאגט א "יום תהלים". דריי מאל א יאר האט ער געזאגט צוויי מאל דעם "יום", [א] די טעג פון שובבי"ם. [ב] די טעג פון ספירת העומר. [ג] די טעג פון אלול.

איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, זאג כאטשע איין מאל יעדן טאג דעם "יום תהלים". און דער הייליגער רבי האט געזאגט אז דוד המלך האט דאס געזאגט מיט אזא הויכע רוח הקודש אז יעדער מענטש קען זיך טרעפן אין די מזמורים, דאס איז געזאגט פאר יעדן איינעם באזונדער.

אויך איז זייער גוט צו זאגן אין די טעג פון שובבי"ם "תיקוני זוהר" און דאס זאגן אליין איז מסוגל פאר די נשמה, ווארום זאגן "תיקוני זוהר" איז אזוי ווי א באד פאר די נשמה, האבן צדיקים געזאגט. און דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הרץ סימן קכ"ח) דאס די טעג פון אלול ווען אידן זאגן "תיקוני זוהר" ווערט פון דעם גרויסע זאכן אין הימל, ווידעראום, ווייסן מיר אז דער הייליגער רבי האט עוסק געווען

אין תיקוני זוהר א גאנץ יאר, און ער האט געזאגט אז אין דעם ליגט אלע חכמות, איבערדעם געוואוין זיך צו, צו זאגן יעדן טאג אפאר דפין "תיקוני זוהר", און דאס איז זייער מסוגל פאר די נשמה צו צופינדען צום בורא פל עולמים.

נעל כולם זעה זיך צוגעוואוינען רעדן צום בורא פל עולמים אויף פראסט אידיש, און דו זאלסט אים אויסדערציילן אלסדינג וואס עס גייט אויף דיר דורך, און דאס איז געווען ביים הייליגן רבי'ן א גרויסער עיקר, און ער האט אמאל געזאגט (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) אז דער עיקר וואס ער איז געקומען צו זיין גרויסע מדריגה איז נאר געווען ווייל ער האט זיך געפירט ווי א פראסטיק, דאס הייסט ער האט זיך געפירט בתמימות ופשיטות, גערעדט זייער אסאך צום בורא פל עולמים אויף אידיש, און געזאגט אסאך תהלים, און ער האט בפירוש געזאגט ווען איך זאל וויסן אין דער יוגנט צו וואס מען קען קומען דורך התבודדות דאס הייסט רעדן צום בורא פל עולמים אויף פראסט אידיש, וואס איך האב געטוהן א גאנץ יאר וואלט איך געטוהן אין איין טאג, און ער האט זייער געפענקט נאך די עבודה פון תמימות ופשיטות, אסאך צו רעדן צום בורא פל עולמים אויף אידיש, אזוי ווי א פראסטער פשוטער מענטש.

אויב דו וועסט זיך אזוי פירן, וועסטו זעהן אז אין א קורצע צייט וועסטו ארויסגיין פון אלע דייע צרות וכו', וואס די עיקר צרות איז די עוונות, ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז')

רוחני, און עס האט נישט קיין שום שייכות צו קיין זינד, איבערדעם הייסט נישט קיין יסורים נאר ווען א מענטש זינדיגט רחמנא ליצלן, און דאס איז די פונד וואס די חז"ל זאגן (שבת נ"ה) אין יסורים בלא עוון; ווען הייסט יסורים, ווען ער זינדיגט. ווארום אלע יסורים קומט נישט צו יסורים וואס די נשמה האט ווען זי זינדיגט, איבערדעם שטארק זיך מיט די עבודה פון התבודדות, און בעהט יעדע זאך וואס דו דארפסט האבן, וועסטו זעהן דו וועסט געהאלפן ווערן, און די עיקר איז שמחה, ווארום שמחה איז אזא לעכטיגקייט וואס מען קען נישט צוקומען צו דעם נאר דורך תפלה, און מען דארף אסאך בעטן דעם בורא פל עולמים ער זאל זיין שטארק מיט שמחה, ווען א איד איז פרייליך דאס איז א סימן אז זיין תשובה איז אנגענומען געווארן, און ער איז שוין אין די קדושה, אזוי ווי עס שטייט (דברי הימים א ט"ז) "עוז וחדוה במקומו".

זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תרב

בעזרת השם יתברך יום ה' לסדר וארא כ"ח טבת התשע"ג

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער אז דו דערהאלסט זיך, איך האף צום בורא פל עולמים אז דו וועסט בקרוב טרעפן דיין

בת זוג, און דו וועסט א חתן ווערן און חתונה האבן בשעה
 טובה ומוצלחת. מען דארף זעהן אויסניצן די בחורי'שע
 יארן, איבערדעם מאך זיך א קביעות לערנען יעדן טאג
 חומש מיט רש"י מיטן תרגום פון די וואכעדיגע סדרה, דו
 זאלסט אנהייבן זונטאג און דו זאלסט ענדיגן ביז ערב שבת
 קודש, אזוי אויך זאלסטו נעמען א משניות, און אנהייבן צו
 לערנען און זאגן א פֿרק נאך א פֿרק פון אנפאנג ברכות
 און דורכלערנען און זאגן גאנץ ששה סדרי משנה, און אזוי
 זאלסטו זיך פירן יעדן טאג זאלסטו לערנען און חזרן אסאך
 פֿרקים משניות וואס דאס איז מטהר די נשמה און עס
 ברענגט אריין אין א מענטש א מורא'דיגע תשובה צום
 בורא כל עולמים, עס איז א שאד וואס מען פירט נישט
 איין אז יונגע בחורים זאלן זאגן און חזרן אסאך משניות
 פֿסדרן, ווארום וואויל איז דעם בחור וואס ער געוואוינט
 זיך צו, צו זאגן יעדן טאג ח"י פֿרקים משניות, וואס דאס
 הארבעט אפ דעם יצר הרע וואס עס ברענט אין אים וכו',
 און אזוי איז אויך גוט דו זאלסט נעמען א מסכתא הייב
 אן מסכת תענית חזרן און דורכזאגן הונדערט אין איין
 מאל, ביז דו וועסט זיין בקי אין דעם מסכתא ישר וְהפודה,
 עס איז נישט קיין שווערע זאך, מען דארף זיך נאר
 צוגעוואוינען צו דעם וועסטו זעהן ס'איז נישט שווער, און
 ווען דו וועסט ענדיגן מסכת תענית, זאלסטו אנהייבן מסכת
 ברכות דורכלערנען און דורכזאגן הונדערט און איין מאל,
 קוב נישט וואס מענטשן וועלן דיך שפעטן און לאבן פון

דִּיר, וְוָארוֹם דְּעַר חֲכָם מְכַל הָאָדָם הָאֵט גְּעִזְאָנְט (מְשָׁלִי ט' י"ב)
 "אִם חֲכָמָת חֲכָמָת לָךְ וְלִצְתָּ לְבַדְךָ תִּשָּׂא"; אַז אַ מְעַנְטִישׁ
 אִיז קָלוּג אִיז עַר קָלוּג פֿאַר זײַך, און אַז אַ מְעַנְטִישׁ מֵאַכְט
 לִיצְנֹת פֿון דַּעַם מֵאַכְט עַר לִיצְנֹת פֿון זײַך.

גְּעִזְוִאוֹיִן זײַך צו, צו רַעַדֵן צוֹם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים אוֹיף
 פֿרֵאַסֶט אַיִדיש, און דַּעַרְצײל אִים אוֹים אַלְסְדִינג
 וואַס עַם גֵּיט אוֹיף דִיר דוֹרְךָ, און דו זאַלְסֶט בַּעַטֵן עַר זאַל
 דִיר הַעֲלֵפֵן טַרַעפֵן דִיין בַּת זוג, וועסֶטוּ זַעֲהֵן ווי שְׁנַעַל דַּאס
 וועט גֵיין, וואַרוֹם וואַס תְּפִלָּה טוט אוֹיף, טוט קִיין שׁוֹם
 שְׂדָכֵן אַדַּער שְׂדָכְנ'טַע גִישֶׁט אוֹיפֶטוֹהֵן, עַם אִיז דַּא אַ קוֹנְטֶרַם
 וואַס הֵיִסֶט "מְצִיאת הַזּוּג" עַם אִיז פֿרֵאַי דו זאַלְסֶט זײַך
 דַּאס פֿאַרשאַפֵן, און זאַגן דִי תְּפִילֹת און טוֹהֵן דִי סְגוּלוֹת
 וואַס דַּער הֵיִלִיגַער רַבִּי הָאֵט אוֹנֵז אוֹיסְגַעלְעַרְנֶט פֿרִי צו
 טַרַעפֵן גֵרִינג אַ זײַג.

זאַלְסֶט הָאָבֵן אַ לַעֲכֶטִיגֵן טַאָג און אַ פֿרֵיילִיכֵן תְּמִיד

תּוֹרָה

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֵדֶר וְאַרְא כ"ח טַבַּת הַתְּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאָב דַּעַרְהֵאַלְטֵן דִיין לֵאַנְגֵען בְּרִיוּ וואַס דו גִיסֶט זײַך
 אוֹים דִיין שְׁוֹעַר בִּישְׁעַרְעַר הָאַרְץ וְכו' וְכו'.

דְּעַר הַיִּלְיָנֶעַר רַבִּי הָאֵשׁ אוֹנֹז אוֹיִסְגַּעְלֶעֲרֶנְט אַז בְּזֵה הָעוֹלָם
 אִיז דְּעַר עֵיקֶר זִיךְ צו דְּעֵרְהֶאֱלֶטֶן, מְעַן טָאָר נִישְׁט
 אַראָפּפֶאלֶן בִּי זִיךְ, און עַר הָאֵשׁ אוֹנֹז אוֹיִסְגַּעְלֶעֲרֶנְט בְּפִירוּשׁ
 (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ב) אַם אַתָּה מֵאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְקַלְקֵל
 תֵּאֲמִין שְׂיִכּוּלִים לְתַקֵּן; עִם אִיז נִישְׁט אַזא זאךְ אַז דְּעַר
 מְעַנְטִשׁ דֶּאָרף אוֹיפֶגַעֶבן דְּעַם לְעֵבֶן, אַדְרָבָה כָּל זְמַן אַ
 מְעַנְטִשׁ לְעֵבֶט קַעַן עַר אַלְעַם פֶּאָרְרַעֲכְטֶן, מְעַן טָאָר נִישְׁט
 צוּבְרֶאכֶן ווערן פֿון קיין שׁוּם זאךְ.

אִיבְעֵרְדְּעַם בְּעֵהֵט אִיךְ דִּיר זִייעַר שְׁטאַרְק נְעַם זִיךְ אִין
 דִּי הֶעֱנֵט אַרִיין און הֵיב אָן צו רַעֲדֵן צו גָאָט
 בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לְעַד וְלְנֶצַח, אַזוי ווי מְעַן רַעֲדֵט זִיךְ
 אוֹיִס דָאָס הָאָרֶץ פֶּאָר אַן אַמֶת'ן גוֹטֶן פֶּרִינְד, בֵּיַם אַנְפֶּאָנג
 וועט זִיךְ דִּיר דֶאָכְטֶן אַז קִינְעַר הָעֵרֶט דִּיךְ נִישְׁט אוֹיִס,
 אָבֵער דו זאַלֶסט וויסן אַז אַ יַעֲדֵער דִּיבּוּר וואָס דו רַעֲדֶסט
 ווערֶט צוגֶעהֶערֶט אויבן אִין אַלְע עוֹלָמוֹת, אַ אִיד שְׁטַעֲלֵט
 זִיךְ נִישְׁט פֶּאָר וואָס תְּפִלָּה אִיז, וואָרום ווען עַר וואַלֶט
 גַעוואָוסֶט וואָס זִיין תְּפִלָּה טוֹט אויף אִין אַלְע עוֹלָמוֹת וואַלֶט
 עַר נִישְׁט אוֹיפֶגַעֲהֶערֶט מִתְּפִלָּל צו זִיין.

תְּפִלָּה אִיז בִּישׁוּל אֶל הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, ווען אַ אִיד
 קוֹמֵט און רַעֲדֵט צוּם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, ווערֶט עַר
 נִכְלָל דְּעַמְאֵלֵט אִין עֵצִים עֲצֵמִיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, און עַר
 שְׁלֶעֱפֵט אויף זִיךְ אַרויף אַ לְעֵכְטִיגְקײַט וואָס מְעַן קַעַן זִיךְ
 גַאַרְנִישְׁט פֶּאָרְשְׁטַעֲלֵן, אַמֶת בֵּיַם אַנְפֶּאָנג שְׁפִירֶט מְעַן דָאָס
 נִישְׁט, וואָרום דְּעַר מְעַנְטִשׁ וואָס הָאֵשׁ גַעזִינְדִיגֶט בְּפֶרֶט אִין

פגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו', איז זיין קאפ פיל מיט שמוץ מיט טינוף מיט צואה וכו', און ער קען גארנישט שפירן געטליכקייט, אפער וואס מער מען געוואוינט זיך צו, צו רעדן צום בורא פל עולם, אזוי געמט מען פון זיך אראפ אלע קליפות, אלע העלמות און הסתרות, ביז ביים סוף איז מען זוכה אז מען שפירט געטליכקייט.

איך מוז דיר זאגן אז עס איז נישטא קיין גרעסערע תענוג אין לעבן ווי שפירן רוחניות אלקות, געטליכקייט, איבערדעם געוואוין זיך צו, צו רעדן צום בורא פל עולם אן קיין שום חכמות, נאר ווי א פשוטער מענטש, דער הייליגער רבי האט אויז מנגלה געווען (שיחות הר"ן סימן קנ"ד) דער עיקר וואס ער איז געקומען צו זיין מדריגה איז ווייל ער האט זיך געפירט ווי א פראסטאק, דאס הייסט ער האט גערעדט אסאך צום בורא פל עולם אזוי ווי א פשוטער מענטש, ווידעראום האט דער הייליגער רבי געזאגט (לקוטי מוה"ר חלק ב' סימן ק) איך האב גערעדט מיט אסאך צדיקים, האבן זיי מיר געזאגט אז זיי זענען נישט געקומען צו זייער מדריגה, נאר דורך אסאך רעדן צום בורא פל עולם.

איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, זיי נישט געפאלן ביי דיר, נעם און רעד אסאך צום באשעפער פון דער וועלט, וועסטו זעהן ווי עס וועט נישט נעמען קיין לאנגע צייט און דו וועסט אנהייבן צו שפירן א גרויסער לעכטיגקייט, און דו וועסט זוכה זיין צו א ישוב הדעת, און דו וועסט זיך אפלאזן פון אלע נארישקייטן, פון אלע שלעכטע געדאנקען.

אָשׁר   תּרד   בְּנַחֵל   תּיו

גֵּעוּזֵאוּיִן זִיךְ צוּ, צוּ זאַגן אַסאַךְ פֿרָקִים מִשְׁנִיִּות, אויכעט
בְּתַמִּימוֹת וּפִשִּׁיטוֹת אָן חֻכְמוֹת, נָעַם אַ מִשְׁנִיִּות
און זאַג זאַג זאַג פֿסֶדֶרן אַסאַךְ פֿרָקִים, וועסטו זעהן ס'וועט
אַרויסקומען פֿאַר דיר אַ מוֹרָא'דיגע תּוֹעֵלֶת פֿון דַעם.

אַיךְ הָאָף צוּם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים אַז דו וועסט מיר פֿאַלגן
וועסטו שפֿירן זיך אַן אַנדערע מַעֲנִטֶשׁ,

זאַלסט האָבן אַ לַעֲכִטִּיגן טאַג און אַ פֿרייליכן תּמִיד

תּרד

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ה' לְסֶדֶר וְאַרְא כ"ח טַבַּת הַתּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אַל ... גְּרוּ יְאִיר

אַיךְ הָאָב דַעֲרֵהאַלְטן דִּיין בְּרִיוּ.

זעה זיך צו שטאַרקן, און דו זאַלסט זיין נאַר פֿרייליך,
ווארום דער הייליגער רבי האט אונז אויסגעלערנט
אַז דער עיקר איז שְׂמֵחָה, מַעַן מִיִּנֵּט אַז שְׂמֵחָה איז אַן
עֲצָה, דו ביסט צופֿראַכן זיי פֿרייליך וכו' וכו', אָפּער דער
אַמְתָּן אַרִיין איז, שְׂמֵחָה איז דער גֵרֶעסְטער מַצָּוָה, ווי דער
הייליגער רבי זאַגט (לקוטי מוֹתֵר"ן חֵלֶק ב' סִימָן כ"ד) מַצָּוָה גְּדוּלָּה
לְהִיוֹת בְּשִׂמְחָה תּמִיד; ווארום מיט דעם וואס אַ איד איז
שְׂטַענְדִּיג פֿרייליך, מיט דעם ווייזט ער אַז ער האט אַ רִיִּנְעֵם
האַרץ מיט רִיִּנְעֵ אַמוּנָה אין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, ווי דער
הייליגער רבי זאַגט (סֶפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שְׂמֵחָה סִימָן א) בְּשִׂאֲדָם בְּשִׂמְחָה

בְּדוּעַ שְׁלָבוּ שְׁלָם עִם אֱלֹקָיו; אוֹיֵב אַ אִיד אִיז פֿרײַליךְ ווען
 ער טוט אַ מַצּוֹה, אִיז אַ סִימָן אַז זײַן אַמוּנָה אִיז לױטער,
 און ער גִּלײַבט אִין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, אַיִבֶּעֶרְדֶּעם אִיז אַ
 מַצּוֹה צו זײַן פֿרײַליךְ, און יעדער סַעקוּנְדֶּע וואס אַ אִיד
 אִיז פֿרײַליךְ מִיט דַּעם אִיז ער מְגַלָּה אַז ער האט אַמוּנָה
 אִין בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים, ווידער־אום אַז ער האט אַמוּנָה אִיז
 מְעַן אִים מוֹחֵל אֲלֵעַ עוֹנוֹת, אַזױ ווי דער הייליגער רַבִּי
 זֶאָגט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת אַמוּנָה סִימָן ל"ג) עַל יְדֵי אַמוּנָה יִסְלַח לָךְ
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל עוֹנוֹתֶיךָ; אַיִבֶּעֶרְדֶּעם זײַ גִּישׁט
 קײַן בְּטֹלָן, זײ נאַר פֿרײַליךְ, און דַּעֲרַה־אֲלֵט זיך, וועסטוּ זַעֲהֵן
 אַז ס'וועט דיך אַלֶּעס גִּרִינְגֶּער זײַן בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

זאַלסט האָבן אַ לעכטיגן טאַג און אַ פֿרײַליכן תּמִיד

תרה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ יוֹם ה' לְסֹדֵר וְאַרְא כ"ח טַבַּת הַתְּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר

אִיךְ הָאֵב דַּעֲרַה־אֲלֵטֵן דײַן לֵאנְגֶּע בְּרִיוּ.

אוֹיֵף דִּי וועלט דַּאָרף מְעַן זיך צוּגעוואַיניגן מִיט מִדַּת
 הַסְּבָלָנוֹת, מְעַן דַּאָרף הָאָבֵן אַסאַךְ גַּעדוּלֵד, ווארום
 אַן גַּעדוּלֵד גִּיט גַּאָרנישט, עס גִּיט דוֹרֵךְ אויפֿן מְעַנְטִישׁ
 אַזױפֿיל צָרוֹת מִיט אַזױפֿיל יסורים אַז ער מוז זיך צוּגעוואַיניגן
 צו דִּי מִדָּה הַיָּקָרָה, צו דִּי טײַערֶע מִדָּה פֿון סְבָלָנוֹת, וואס

אֲשֶׁר תְּרַח תְּבַח תִּיט

מְעַר דְּעַר מְעַנְטֶשׁ אִיז א סבָּלֶן, עַר הָאט גְּעֻוֹלְד, וועט
עַר מְנַצַּח זײַן, אײַבערדעם טוה אַלעס אײַן דְּעַר וועלֶט נָאָר
הָאבן גְּעֻוֹלְד.

מְעַנְטֶשׁן ווערן אזוי דענערֹווירט פון דעם וואס עס גייט
אויף זיי דורך, ביז זיי ווערן מְשׁוּנְע פון רוב
צרות, אָבער מיט דעם וואס א מְעַנְטֶשׁ הָאט גְּעֻוֹלְד גייט
עַר אַלעס אײַבער, אײַבערדעם מאַך זײַך א קביעות א שיעור
אין דעם ספֿר "אַרְךָ אַפִּים" וואס עַר רעדט פון די גְּרוֹיֶסקײט
פון גְּעֻוֹלְד סבָּלְנוֹת, און דאַרשן וועסטו זעהן וואס הייסט
סבָּלְנוֹת, גְּעֻוֹלְד אויף יעדן פֿרט אין לעבן, און אז דער
מְעַנְטֶשׁ קויפט זײַך אײַן די טײַעֶרע מְדָה פון סבָּלְנוֹת עַר
שפירט א טעם גן ערן אין זײַן לעבן.

גַּעב אַכטונג זיי נישט גערֹוועזן זיי נישט אויפֿגעֶרעגט, ווארום
דאס וועט דײַך נישט בְּרַעַנְגן צו קײַן שום זאַך נָאָר
צו עגמת גֶפֶשׁ.

זעה צו זאגן זײַער אסאך פֿרקים משניות, וואס דאס איז
מְטַהַר די גְּשָׁמָה פון אַלעם בײַזײַן.

זאַלסטו הָאבן א לעכטיגן טאג און א געבענטשטן תּוֹמִיד

תרו

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵד יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ לְסֵדֶר וְאָרָא כ"ט טַבַּת הַתְּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר

אִיךְ הָאב דַּעְרַהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

אִיךְ הָאָפּ מִיט'ן בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים'ס הִילֶף צוּ פֿאַרן זונטאָג
אויף אַרץ יִשְׂרָאֵל אויף צוויי שַׁבָּתִים מְחֻזַּק זיין דאַרְטֵן
די סְפִרְדִישֶׁ אידן, מָעַן קָען זיך נִישַׁט פֿאַרשטעלן וואָס
הייסט מְקַרְב זיין די אידן, די פֿאַרשאַלְטענע רשעים האָבן
זיי דאָך אַרויסגעריסן פֿון אַיִדישקייט, און געמאַכט פֿון זיי
גוים גמורים וכו' וכו', אָפּער ווי נִישַׁט די טבע פֿון אַ
סְפִרְדִישֶׁ איד ציט זייער שטאַרק צו אַמוּנָה, און קיינער
קען זיי נִישַׁט מְחֻזַּק זיין און מְקַרְב זיין, נאָר דער הייליגער
רבי מיט זיינע טיפּע לימודים, איבערדעם איז די גרעסֶטע
מִצְוָה זיך אָפּצוגעבן מיט זיי, געלויבט דעם בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים
שְׁטִילעֶרְהֵיט הָאב אִיךְ שוין געמאַכט טויזענטער סְפִרְדִישֶׁ
אידן בעלי תשובות וואָס זיי קומען יעדעס יאָר ראש השנה
אין אומאן, אזוי ווייט אז היינט זענען זיי פינף און אכציג
פֿראַצענט, און די אשכנזים זענען נאָר פּונפֿצן פֿראַצענט,
דאָס איז אַ מְצִיאוּת, דער וואָס איז דאַרְטֵן זעהט דאָס.

אִיךְ רעד שוין נִישַׁט דאָס אין יבנאל וואוינען שוין איבער
פֿיר הונדערט משפחות, וואָס עס איז פֿדאי אַרײַנפֿאַרן
דאַרְטֵן נאָר אַנקוקן וואָס מָעַן קען טוהן מיט סְפִרְדִישֶׁ

אידן, זיי גייען אלע מיט שטריימל ווייסע זאקן, וואס קיינער וויל דאס נישט גלייבן ביז ער זעהט דאס נישט אליין, און די פרויען ניינציג פראצענט גייען אפגעשארן אינגאנצן, וואס ביי ספרדים איז דאס א זעלטענע זאך, און געלויבט דעם בורא פל עלמים מיר האבן שוין איבער טויזענט קינדער אין תלמוד תורה און אין מיידל שולע, קינדערלעך מיט שיינע געקרייזלטע פיאות, ווער האט געגלייבט אזא זאך דאס אין א פלאץ ווי אין יבנאל וואו מען האט מעביר געווען על תדת די צוויי עדות, די תימנער אידן, און די תוניס'ער אידן, דא אין יבנאל איז געווען זייער אושוויץ רחמנא לישזבן רחמנא ליצלן, און דייקא אין דעם פלאץ האט מען אויפגעשטעלט אזא שיינע הערליכע קהילה.

איבערדעם מוז איך מיטגיין מיט זיי, פדי וואס מער מקרב זיין צום הייליגן רבי'ן, אבער איך זאג ארויס בפירוש דאס קיין שום היימישער איד, קיין שום אשכנזישער איד האט נישט צו גיין צו די בחירות הטמאות, מען טוט קמילא גארנישט אויף ביי זיי, דאס איז באוואוסט, ווי עס ווערט געברענגט אין דעם הייליגן ספר "ויואל משה" (מאמר שש שבועות סימן צח; קמז; קמב; קעד; און אין נאך אסאך פלעצער, זיין שם).

איבערדעם זאל נישט זיין ביי דיר שווער אויף מיר א קשׂיא וכו', ווייל מיין פוננה איז וואס מער ספרדישע אידן מקרב צו זיין צום הייליגן רבי'ן, און זיי זאלן קומען אויף ראש השנה אין אומאן.

דָּעַר בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים זָאל אונז העלפן עם זאל מקוים
 ווערן בי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, ותמלוך
 אתה הוא הו"ה אלקינו מהרה לבדה על כל מעשיך, בְּהַר
 ציון משכן בְּבוּדָה. ובירושלים עיר קדשך. אמן בן יהי רצון.
 זאלסט האבן א לעכטיגן שבת

תרז

בעזרת השם יתברך יום ו' ערב שבת קודש לסדר וארא כ"ט טבת התשע"ג
 שלום ובִּרְכָה אֶל הָאֲבֹרֶךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר
 אִיךְ הָאֵב דְּעֶרְהֵאֲלֵטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

מען קען זיך נישט פארשטעלן וואס די ספרים טוען אויף,
 ובפרט דער ספר "אוצר השובבים" עם ווערט צוכאפט
 צווישן יונגעלייט, עם איז א גרויסער זכות הרבים.

ס'האט מיר געפעטן זייער אסאך חתנים, דאס זיי ווילן
 דעם קונטרס "יום הנשואין" איבערדעם בעהט איך
 דיר, אויב עם איז מעגליך אפצודריקן דעם קונטרס, וועט
 דאס זיין א מורא'דיגער זכות הרבים, ווארום עם איז
 צוזאמגעבונדן מיט א קונטרס "כבוד חמיו" וואס איז זייער
 וויכטיג פאר יונגעלייט זיי זאלן וויסן וויאזוי זיך צו פירן מיט
 א שווער און שוויגער, וואס דאס איז אויכעט בכלל מצוות
 ביבוד אב ואם, ווארום זיי זענען דאך די עלטערן פון דאס
 ווייב און מען איז מחויב זיי טייער צו האלטן, און בכלל

א פֿרוי איז זייער סענצעטיוו צו אירע עלטערן, און אויב דער איידעם רעדט שלעכטס אויף אירע עלטערן, טוט עס זייער וויי, און אזוי הייבט זיך אן קריגערייען אין שטוב, און עס ווערט פארשטערט דער שלום בית וכו' וכו', און וואס פעלט דאס אויס? און אין דעם קונטרס "כבוד חמיו" שטייט וויאזוי זיך צו פירן מיט א שווער און שוויגער, איבערדעם וואלט ווען געווען זייער גוט ווען די דריקסט עס אפ, ווארום ס'איז א גרויסער זכות הרבים, ליידער די זאכן האט מען נישט אויסגעלערנט די אינגעלייטלעך, ווי מכבד צו זיין א שווער און שוויגער, און פון דעם קומט ארויס נאכדעם מחלוקת מיט'ן ווייב, וואס פעלט דאס אויס?

דער בורא פל עולם זאל דיר העלפן ער זאל דיר מרחיב זיין בגשמיות וברוחניות, און די זאלסט שטענדיג זיין ממזכי הרבים,

זאלסט האבן א לעכטיגן שבת

תּוֹרָה

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר משפטים כ"ד שבט התשע"ג

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו, וואס דארטן גיסטו זיך אויס דיין ביטער הארץ וואס עס גייט אויף דיר דורך בגשמיות און ברוחניות וכו' וכו'.

זַעֲה זִיךְ צו דַּעֲרֵהאַלְטֵן מִיט אַלע בּוֹחוֹת, וואַרום דַּער
 גאַנצער לימוד פֿון דַּעם הייליגן רַבִּין אִיז וויאזוי זיך
 צו דַּעֲרֵהאַלְטֵן, און נישט אַראַפּפּאַלן ביי זיך, בְּזֵה הָעוֹלָם
 גייט איבער נסיונות אויף יעדן מַעֲנֵטֶשׁ, וואַרום דַּער בּוֹרָא
 כָּל עוֹלָמִים פִּירט די וועלט בְּהַשְׁגָּחָה פִּרְטִיּוֹת, נָאָר וועגן
 דַּעם בְּחִירָה און דַּעם נסיון אִיז אַלעס פּאַרְהוּילֵן, בִּיז אַ
 מַעֲנֵטֶשׁ מיינט אז אַלעס אִיז מְקַרָּה מְזֹל טַבֵּע וְכוּ' וְכוּ'
 אָבער אִין אַמְתָּ'ן אַרײַן אִיז נישטא אַזאַ זאַך טַבֵּע מְקַרָּה
 און מְזֹל, אַלעס אִיז בְּהַשְׁגָּחָה פִּרְטִיּוֹת, הַלְוֹאִי זַאל דָּאָס אַ
 מַעֲנֵטֶשׁ אִין זיך אַרײַנגלייגן, וועט זיין גאַנצער לַעֲבֹן נִשְׁתַּנָּה
 ווערן לְטוֹבָה.

אִיךְ בַּעֲהֵט דִיר זייער דו זאַלסט זיך נישט צופֿרעכֿן פֿון
 קיין שום זאַך, געוואוין זיך צו, צו רעדן צום בּוֹרָא
 כָּל עוֹלָמִים אזוי ווי מַעַן רַעֲדֵט זיך אויס פֿאַר אַן אַמְתָּ'ן
 גוטן פֿריינד, דאָס אִיז דַּער שְׁלִיסֵל פֿון בְּרַסְלָבֵר חֲסִידוֹת,
 רעדן מיטן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אויף פֿראַסט אידיש, כָּאמֵשׁע
 ביים אַנפּאַנג וועט זיך דִיר דאַכטן אז קיינער הַעֲרֵט דִיך
 נישט אויס, פּוֹנְדֵעֶסְטוועגן דאַרף מַעַן זיין שְׂטאַרַק אִין דַּעם,
 רעדן צום בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים נָאָךְ אַ דיבור און נָאָךְ אַ דיבור,
 און בַּעֲטָן נָאָךְ אַ תּפִּלָּה און נָאָךְ אַ תּפִּלָּה בִּיז אִין דַּער
 סוף וועסטו זעהן אז עס וועט זיך דִיר עֶפְעֶנען דיין
 פּאַרשטאַפּטע האַרץ, און ס'וועט זיך דִיר אויסגלייכֿן דיין
 פּאַרְקֵרִימְטער מַח וואָס דו האַסט אזויפיל קשיות און ספיקות
 אויפֿן בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים.

גְּעוּוואַיִנט זיך צו יעדן טאג צו זאגן אסאך פּרקים מִשְׁנֵיאוֹת, ווארום דער הייליגער רבי האט געגעבן א תיקון פאר עטליכע פון אונזערע לייט צו זאגן יעדן טאג אכצן פּרקים מִשְׁנֵיאוֹת (עין שיחות תר"ן סימן קפ"ה), און דעם זעלבן תיקון האט ער געגעבן פאר'ן הייליגן ר' נתן ז"ל, וואס ער איז אויכעט געווען געוואוינט צו זאגן יעדן טאג אכצן פּרקים מִשְׁנֵיאוֹת.

אונדא געפונען זיך אסאך גלים וואס זיי מאכן פון דעם ליצנות, אבער מען וועט זעהן ווער וועט לאכן ביים סוף.

מענטשן מיינען אז זיי וועלן דא בלייבן לעבן אייביג וכו' וכו', זיי ווייסן נישט אז עס וועט פאלד אינטער קומען פלוזלינג דער טאג און מען וועט זיי אנוועק געמען מזה העולם, וואס וועלן זיי דעמאלט טוהן? אבער וואויל איז דעם וואס ער האט זיך צוגעוואוינט צו זאגן יעדן טאג זייער אסאך פּרקים מִשְׁנֵיאוֹת וואס דאס איז מטהר דעם נפש פון אלעם שלעכטס, און דאס ברענגט דעם מענטש'נס נשמה נאנט צום בורא כל עולמים, ווארום משנה איז די אותיות נשמה, אז מען לערנט אסאך מִשְׁנֵיאוֹת ווערט די נשמה אויסגערייניגט.

זעל פולם, אז א איד געוואוינט זיך צו, צו רעדן צום בורא כל עולמים, איז ער קיינמאל נישט אליין, וואו ער גייט רעדט ער צום בורא כל עולמים, וואו ער שטייט רעדט

עַר צוּם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, און דָּאס באַגלייט דעם מַעֲנֵטֶשׁ
 בִּיז צוּם לַעֲצֻטֵן טָאג, אַזוי ווי עֵס ווערט געברענגט (אין תנ"א
 דְּבִי אֱלֹהֵינוּ פָּרָק ט"ו) לְפִי שְׁכָל הַמְּרֻבָּה שִׁיחוֹת וּתְפִלּוֹת, הֵם הַמְּלֹוִים
 אוֹתוֹ עַד שְׁיִגִיעַ לְבֵית עוֹלָמוֹ; אַז וואויל אִיז דעם מַעֲנֵטֶשׁ
 וואס עַר געוואוינט זיך צו צו רעדן צוּם בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים,
 וועט איהם גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט.
 דו זאַלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תרט

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֹדֵר מְשֻׁפָּטִים כ"ד שְׁבֹט הַתְּשַׁע"ג
 שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
 מֵאֵד ... גְּרוֹ יָאִיר

אִיךְ הָאב דַּעְרֵהאַלְטֵן דִּיין לאַנגען בְּרִיוּוּ.

זאַלסט וויסן צו זיין א שרדן לשם שמים דאס איז דער
 גרעסטער מצוה וואס עס קען נאר זיין, מען קען
 זיך נישט פארשטעלן דעם זכות פון א מענטש וואס ער
 געבט זיך אפ מיט שידוכים, משדך זיין בְּנֵי וּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל,
 און ער ראטעוועט זיי פון חטאים און עוונות, זיין שְׂכָר אִיז
 זייער זייער גרויס אין הימל.

זועלדיג וואס עס גייט איבער היינט אויף די יוגנט וכו',
 איז נישטא קיין אנדערע עצה נאר חתונה מאכן
 וואס יונגער, מען דארף נישט קוקן אויף גארנישט, נאר

רַחֲמַנּוֹת הָאֲבֵן אוֹיֵף דִּי קִינְדֵרֵר, און זײ חֲתוּנָה מֵאֲבֵן וואס
פֿרײַע־ט, ווארום דִּי יוֹגֵנט גײט אַראָפּ צוגרײַנד אַלץ נָאר
וועגן דִּי הַפְּקִירוֹת און פֿרײַצוֹת וואס עס טוט זײַד הײַנט אָפּ
אוֹיֵף דֵער וועלט וכו'.

דֵער בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים זאל אונז אָפֿהײַטן ווען אונזערע
קִינְדֵרֵר זענען זײַך מִחֵבֵר מײַט פֿאַרדאַרפֿענע געמײנע
קִינְדֵרֵר וכו' וכו' דאס בֿרענגט זײ צו דִּי אַרְגָּסֶטע זאָבן,
איבערדעם דאַרף מען טוהן אַלע פֿעולות שְׁבַע־עוֹלָם חֲתוּנָה
מֵאֲבֵן וואס יונגער, עס איז נישט אזוי שווער ווי מען מײַנט,
מען דאַרף זײַך נָאר צאָמנעמען עֶרְנֶסֶטע עֶסְקָנִים און טוהן
אין דעם, ווארום ס'איז אַ גְרוֹיסע מִצְוָה, און נָאר דוֹרְכֵדֵעם
קען מען ראַטעווען דִּי יוֹגֵנט.

דֵער בּוֹרָא פֿל עוֹלָמִים זאל אונז העלפֿן מען זאל עוֹסֵק
זײַן אין שײַדוכים, מִשְׁדָּךְ זײַן בְּנֵי און בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל,
און זײ ראַטעווען פֿון חֲטָאִים און עוֹנוֹת, וועלן מיר אויפֿשטעלן
שײַנע אײַדישע דורות אזוי ווי אונז האָבן מיר מִקְבָּל געווען
פֿון אונזערע עֶלְטֵרֵן און אונזערע רַבִּים מְדוֹר דוֹר.

דו זאלסט האָבן אַ לֵעֲבֹטִיגֵן טאָג און אַ פֿרײַליכן תּוֹמִיד.

תרי

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֹדֵר מְשַׁפְּטִים כ"ד שְׁבַט הַתּשַׁע"ג
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר

אִיךָ הָאֵב דְּעֶרְהֶאֱלֵטָן דִּיין לְאַנְגָּען בְּרִיוּ וּוּאָס דוּ גִיסְט זיך
אויס דִּיין בִּיטֶער הָאַרְץ וּוּאָס עָם גִּיט אויף דִּיר דוֹרְךָ
אַזויפֿיל צָרוֹת און יסוּרִים וְכוּ' וְכוּ'.

דְּעַר הַיִּלְיִנְעֵר רַבִּי זְאָנְט (לְקִיטִי מוֹתֵר'ן חֶלֶק א' סִימֵן ז') אַמוֹנָה
תְּפִלָּה מִיט גַּסִּים, זְעַנְעֵן תְּלוּי אֵינִים אין אַנְדֶּערֶן. אַז
אַ אִיד אִיז שְׁטאַרְק אין אַמוֹנָה און עַר גְּלִיבְט אַז דְּעַר
בוֹרָא כָּל עוֹלָמִים אִיז דָּא מִיט אִים, בִּי אִים, לְעַבְן אִים,
וועט עַר שְׁטַעַנְדִּיג רַעַדֵן צו אִים, און שְׁטַעַנְדִּיג מִתְּפַלֵּל זיין
צו אִים, און בְּאַלְד ווי דְּעַר אִיד גְּעוּוּאָוִינְט זיך צו מִתְּפַלֵּל
צו זיין צו דַּעַם בוֹרָא כָּל עוֹלָמִים וועט עַר זַעֲהֵן גַּסִּים
וּנְפִלְאוֹת, מֵעַן קֵעַן זיך גְּאַרְנִישְׁט פֿאַרְשְׁטַעֵלֵן דָּאָס גְּרוֹיֶסקִיט
פֿון תְּפִלָּה, וּוּאָרוֹם ווען דִּי חו"ל הָאַבֵּן אונז אַוועקִנְעֶשְׁטַעֵלְט
יְסוּדוֹת אין תְּפִלָּה, הָאַבֵּן זיין אונז אַוועקִנְעֶשְׁטַעֵלְט גְּלִיךְ
יְסוּדוֹת פֿון אַ אִיד, אַ אִיד דְּאַרְף זיך צוּנְעוּוּאָוִינְעֵן מִתְּפַלֵּל
זיין צוֹם בוֹרָא כָּל עוֹלָמִים יַעֲדַע זאַך וּוּאָס עַר דְּאַרְף הָאַבֵּן
זאַל עַר בְּעַטָּן דַּעַם בוֹרָא כָּל עוֹלָמִים בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת
אַן קיין שוֹם חֲכָמוֹת, דְּעַרְפֶּאַר זְאָנֵן דִּי חו"ל (תַּעֲנִית ב.) אִיזוּ
היא עֲבוּדָה שְׁהִיא בְּלֵב הַוִּי אֹמֵר זו תְּפִלָּה; מִיט דַּעַם וּוּאָס
אַ אִיד רַעַדְט צוֹם בְּאַשְׁעַפֶּער ווערט אִים אויסְגֶּעֲרִינְיִנְט דִּי

הארץ, ווארום חלילה וחס ווען א איד ווערט נבשל אין פנים הברית אפגעהיטן זאל מען ווערן וכו' וכו', דעמאלט ווערט אים דאס הארץ פארדרייט מיט עקמימות, און ער האט קשיות און ספיקות אויפן בורא פל עולמים, ווארום דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן ל"א) אז אמונה איז תלוי נאר אין שמירת הברית, אזוי ווי עס שטייט (תהלים פ"ט) "ובריתי נאמנת לו" ברית מיט אמונה איז תלוי איינס אין אנדערן, איינער וואס ער האט קשיות אויפן בורא פל עולמים דאס איז א סימן אז ער האט פוגם געווען בברית רחמנא לישזבן ער איז נבשל געווארן מיט שווערע ביטערע עבירות וכו' וכו', אזוי ווי היינט איז דאס דא ליידער זייער זייער דאס בחורים און אינגעלייט ווערן נבשל מיט גראפע ביטערע עוונות וכו' און דאס ברענגט אין זיי אריין א געוואלדיגן יאוש, און דער יאוש איז גורם נאכדעם אז מען זאל אויפהערן צו לייגן תפילין רחמנא לישזבן, און מען זאל אויפהערן צו דאווענען רחמנא ליצלן וכו' וכו', און אזוי ווערט מען אפגעקילט אינגאנצן פון אידישקייט, ביז מען נעמט אראפ די בארד און פיאות, ביז רחמנא לישזבן מען קען ארויסגיין אינגאנצן פון גדר אנושי, מען פאלט אראפ און מען ווערט אזוי ווי א גוי גמור.

איבערדעם דארפסטו זיך זעהן זייער צו שטארקן מיט פשוטע אמונה, און דער בורא פל עולמים וועט דיך אונדאי און אונדאי מוחל זיין, אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות אמונה סימן ל"ג) על ידי אמונה יסלח לך

הקדוש ברוך הוא; דורך אמונה איז דער בורא פל עולמים
 מוחל אלע עונות, איבערדעם שטארק זיך אין אמונה און
 זאלסט אסאך בעטן דעם בורא פל עולמים דו זאלסט האבן
 אמונה, ווארום אז מען בעהט אויף אמונה האט מען אמונה,
 אמונה איז אזא מין לעכטיגקייט אז מען דארף אויף דעם
 אסאך בעטן, און אז א איד שפירט שטענדיג אז דער בורא
 פל עולמים איז מיט אים, דעמאלט איז ער שטענדיג פרייליך,
 און קיין שום זאך וועט איהם נישט אראפוארפן.

דארפסט וויסן אז די עצבות און מרה שחורה, דאס
 ביטערניש וואס עס איז אין דיר אריינגעכאפט
 געווארן דאס איז גאר פון דיין פארגאנגענהייט, פון די פגם
 הברית וואס דו האסט עובר געווען וכו' וכו', איבערדעם
 זאלסטו זיך נעמען אין די הענט אריין, דו זאלסט זיין גאר
 פרייליך, און דו זאלסט בעטן דעם בורא פל עולמים אויף
 די זאכן 'אמונה' גלייבן אין אים אז ער איז דא, ביי דיר,
 לעבן דיר, אין דיר, און דאס וועט דיך ברענגן צו 'שמחה',
 שמחה איז אזא מין גרויסן לעכט אז מען קען דאס נישט
 משיג זיין גאר דורך תפלה, איך האף אז דו וועסט זיך
 נעמען אין די הענט אריין און דו וועסט בעטן רבוננו של
 עולם זיי מיר מזהב צו אמונה ברורה ומזוככת, איך זאל
 שפירן אז דו ביסט דא מיט מיר ביי מיר לעבן מיר אין
 מיר, כדי איך זאל שטענדיג פרייליך זיין, ווארום עס איז
 נישטא קיין גרעסערע שמחה ווי צו שפירן אז דו ביסט דא
 אויף די וועלט, ווארום מלא כל הארץ כבודו, דו געפינסט

אָשר תריא בנחל תלא

זיך איבעראל, עס איז נישטא קיין שום מציאות אויסער
דיר. אזוי זאלסטו בעטן אן קיין שום חכמות וועסטו זעהן
אז דו וועסט ארויסגיין פון אלע צרות,
דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תריא

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר משפטים כ"ד שבט התשע"ג
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי
מאד ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

זעה צו זיין פרייליך, ווארום שמחה איז א רפואה סיי
בגשמיות און סיי ברוחניות.

דער הייליגער רבי נתן ז"ל האט ארויסגעגעבן א תיקון
פאר איינעם פון אונזערע לייט אז ער זאל טאנצן
יעדן טאג. און ער האט דאס מקיים געווען, און אזוי איז
ער ארויסגעגאנגען פון זיינע צרות און פראבלעמען.

אמאל מאכט זיך אז א מענטש פאלט אריין אין א
דיפרעסן, און ער איז טרויעריג, און ער זעהט
נישט קיין וועג ארויסצוגיין פון דעם, עס דאכט זיך אים אז
ער וועט שוין קיינמאל נישט זעהן קיין לעכטיגקייט אין זיין
לעבן וכו', און דאס איז דער פראבלעם פון א מענטש וואס

געפונט זיך שטענדיג אין טרויערקייט און ביטערניש, דאס הייסט אז ער איז שטענדיג טרויעריג, שטענדיג ביטער וכו', אבער אויב ער געוואוינט זיך צו, צו טאנצן יעדן טאג, און זיך צו פרייען, כאטשע עס קומט אים אן זייער שווער, וועט ער סוף פֿל סוף ארויסגיין פון אלע זיינע פֿראבלעמען און צרות.

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קפ"ט) דאס דער עיקר וואס דער מענטש פאלט אראפ ביי זיך איז פון עצבות און עצלות, פוילקייט קומט פון טרויעריגקייט, און טרויעריגקייט קומט פון פוילקייט, ס'איז איינס תלוי אין אנדערן.

איבערדעם, זעה געוואוין זיך צו, צו גיין אין א גייעס וועג, נאר צו זיין פרייליך, און טרעפן דאס גוטס פאר דיר, דו זאלסט נישט מיינען אז דו ביסט דער ארגסטער מענטש, אזוי וועסטו האבן א האפפֿענונג צו פאררעכטן אלסדינג.

דער בורא פֿל עולמים זאל דיר העלפֿן עס זאל אלעס רעכט ווערן ביי דיר.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תּרִיב

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' לְסֻדְר מְשֻׁפָּטִים כ"ד שְׁבֻט הַתּשַׁע"ג

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גְּרוּ יֵאִיר

אִיךְ הָאב דְּעֶרְהֶאֱלִטֵן דִּיין בְּרִיוּ.

דו קעננסט זיך גארנישט פארשטעלן דיין זכות וואס דו האסט מיט דעם וואס דו דריקסט די הייליגע ספרים און דו ביסט מתיה אידן.

אזוי ווי דו ביסט מתיה אנדערע זאל דער בורא כל עולמים דיך מתיה זיין.

אז וואויל איז דעם בחור אדער אינגערמאן וואס ער וועט מגרב זיין פאר דיר א פאלעט פאפיר, און מיט דעם וועט ער האבן א זכות אז נאך הונדערטער און אפּשער טויזענטער נשמות זאלן שעפן חיות פון דעם הייליגן רבינ'ס ספרים.

שטארק זיך, דו וועסט ארויסגיין פון אלע חובות, און דו וועסט זעהן ס'וועט דיך גוט זיין אויף די וועלט און אויף יענער וועלט.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תריג

בעזרת השם יתברך יום ב' לסדר תצוה ח' אדר התשע"ג
 שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר
 איך האב דערהאלטן דיין לאנגען בריוו.

זעה זיך צו שטארקן, און ווער נישט צופראכן פון קיין שום
 זאך, ווארום דו דארפסט וויסן דאס יעדער מענטש וואס
 ער טוט מסירות נפש פאר'ן בורא כל עולמים קומט נאכדעם
 דער סמ"ך מ"ם און צופרעכט אים, איבערדעם ווער עס טוט
 א מסירות נפש פאר'ן בורא כל עולמים דארף האבן זייער
 אסאך חיזוק נישט צופראכן ווערן, ווארום סוף כל סוף מסירות
 נפש איז דער טייטש אז ער גייט ארויס פון זיין טאג טעגליכן
 הנהגה און ער ווערט דערהעכערט בשעת מעשה וכו' וכו',
 אבער מען קען דאך נישט זיין שטענדיג בעליה, מען דארף
 צוריק קומען צו די מציאות וכו' דעמאלט ווערט דער מענטש
 צופראכן, איך בין געווען אין אזא הויכע מדרגה וכו', און
 יעצט בין איך צוריק וואכעדיג און נידריג וכו' וכו', אבער
 דער אמת'ן אריין איז נישט אזוי, דער הייליגער רבי האט
 אונז אויסגעלערנט (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן ו) אז עס איז דא א
 בחינה פון "עיל" און א בחינה פון "נפיק", וואס דאס ליגט
 אין פסוק (תהלים קל"ט) "אם אפק שמים שם אתה, ואציעה
 שאל הנד" דאס הייסט אפילו א מענטש הייבט זיך אויף
 ברוחניות דארף ער וויסן אז דארטן דארף מען אויכעט טרעפן
 דעם בורא כל עולמים, מען טאר נישט האלטן זיך גרויס אז

איך האב עפעס געטוהן א מסירות נפש וכו', און ווען מען פאלט אראפ טאר מען אונדאי נישט צוגראכן און צופאלן ווערן וויאזוי בין איך דורכגעפאלן און אריינגעפאלן אין אזא גרוב, ווארום אפילו איך בין שוין אין שאול איז אויכעט 'הנך' ביסטו רבנו של עולם מיט מיר, מען טאר זיך קיינמאל נישט מייאש זיין, ווידעראום האט אונז דער הייליגער רבי אויסגעלערנט (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז' וסימן ס"ח) אז א איד דארף זיין אויבן און ער דארף זיין אונטן, דאס הייסט פון איין זייט ציען זיך אינגאנצן צום בורא כל עולמים און פון די אנדערע זייט זאל ער זיין אויסגעמישט מיט די וועלט, און דעמאלט וועט ער קיינמאל נישט אראפפאלן.

דער בורא כל עולמים האט זיך געהאלפן אז דו האסט זוכה געווען אפצודריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים און דו ביסט ממזכי הרבים אויף אזא פארנעם וואס מען קען גארנישט מסביר זיין וכו' וכו', איבערדעם דארפסטו נישט צוגראכן ווערן פון די חובות וואס עס איז אויף דיר ארויפגעפאלן וכו', דער זכות הרבים וועט דיר ביישטיין, און דו וועסט קענען ארויסגיין פון די אלע חובות, און דו וועסט זעהן גרויסע נסים וואס דער בורא כל עולמים וועט מיט דיר טוהן, נאר שטארק זיך און זיי פרייליך, וועט דיר אונדאי גרינגער ווערן, ווארום דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח. דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג און א פרייליכן תמיד

תריד

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר תצנה ט' אדר התשע"ג

שלום וברכה אל הפחור החתן ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

געלויבט דעם בורא פל עולמים דאס דו האסט מיט א
 מזל א שידוך געטוהן, מען דארף לויבן און
 דאנקען דעם בורא פל עולמים אויפן גרויסן חסד הנם וואס
 ער האט מיט דיר געטוהן, די חז"ל זאגן (בראשית רבה פרשה ס"ח
 סימן ד) אויפן פסוק (תהלים ס"ח) "אלהים מושב יחידים ביתה
 מוציא אסירים בבשורות" מהו 'בבשורות' בכי ושירות, מאן
 דבעי אומר שירה ומאן דלא בעי בכי; כל זמן מען איז א
 בחור איז מען אזוי ווי אין א תפיסה, ווארום די חז"ל זאגן
 (במות ס"ב) כל אדם שאין לו אשה שרוי בלא שמחה בלא
 ברכה בלא טובה וכו', עיין שם. ווארום כל זמן מען איז
 אליין איז זייער ביטער, ווי עס שטייט (בראשית ב' יח) "לא טוב
 היות האדם לבדו" אזוי ווי מען זיצט פארשפארט אין א
 תפיסה, אבער ווען מען טרעפט דעם זיווג איז דעמאלט
 ווערט מקוים "מוציא אסירים" מען נעמט ארויס פון תפיסה
 אים און איר, אבער עס איז "בבשורות", וואס דאס איז
 צוויי ווערטער 'בכי' 'ושירות', מאן דבעי אומר שירה, אויב
 איינער פריידט זיך מיטן שידוך וואס דער בורא פל עולמים
 האט אים געגעבן זינגט ער שירה, א לויב געזאנג פארן
 בורא פל עולמים, ומאן דלא בעי בכי, און אויב איינער

איז גיִשֶׁט צופֿרִידן מיטן שִׂידוּךְ וויינט ער, איי געבער אײך
 בין אריינגעפאלן דאס האט מען אים געגעבן? עס איז
 נאכגיִשֶׁט דא אַזאַ זאַך וואס איז פֿאַרהױלן פֿון מענטשן ווי
 דער זיווג פֿון אַ מענטש, וואס דאס קומט נאָר פֿון דעם
 בורא פֿל עולמים אליין, דער גרויסער צדיק רבי שלמ'קע
 זעווילער זי"ע האט געזאגט, ביים ליינען דעם תּנאים זאגט
 מען "העומד מצד החתן", און "העומד מצד הכלה", דאס
 הייסט מען זאגט פֿאַר דעם חתן'ס עלטערן און פֿאַר דעם
 כלה'ס עלטערן "העומד מצד" איר שטייט אין די זייט, איר
 האט גיִשֶׁט וואס זיך צו מיין, דאס איז שוין אַ פֿערטיגער
 שידוך, ווי די חז"ל זאגן (סוטה ב.) אַרבעים יום קודם יצירת
 הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פֿלוני לפֿלוני, איבערדעם
 אז דער בורא פֿל עולמים האט זיך געהאלפֿן און דו האסט
 געטראפֿן דיין באשערטן זיווג, דארפֿסטו זיך זייער זייער
 פֿרייען און דאנקען דעם בורא פֿל עולמים אויף דעם חסד
 חינם וואס ער האט מיט זיך געטוהן.

דער בורא פֿל עולמים זאל זיך העלפֿן עס זאל זיין אַ
 קישר של קיימא אַ בנִין עדי עד עס זאל ארויסקומען
 פֿון זיך לעכטיגע אידישע דורות.

מען דערציילט נאך דאס דער גרויסער גאון דער רש"ש
 (רבי שמואל שפֿראשון זצ"ל) ווי באוואוסט האט ער געמאכט
 די הגהות אויף גאנץ ש"ס פֿאַררעכטן די גרייזן וואס עס
 איז געווען פֿון די כתבי ידות, ער איז געווען אַ גרויסער
 גאון און שטענדיג איז ער געזעצן און געלערנט, ער האט

אויבעט געהאט א גמ"ח וואס ער פלעגט פארבארן געלט
פאר יעדן איינעם, ער האט געהאט א גרויסן ביד וואס ער
האט פארשריבן יעדן איינעם וואס ער האט געבארנט געלט
און ווער ס'האט אפגעצאלט די געלט, איינמאל איז געקומען
צו אים אן עושר בארן געלט, ער האט געוואלט פארגרעסערן
זיין געשעפט, און ער האט אריינגעשריבן זיין נאמען אז ער
האט געבארנט, עס איז דורך א שטיק צייט דער גביר איז
געקומען אפצוגעבן זיין חוב, אזוי ווי דער רש"ש איז געווען
זייער פארטיפט אין לערנען האט ער גענומען דאס קאנווערט
(ענוועלאפ) מיט די געלט און אריינגעלייגט אין א גמרא וואס
איז געלעגן אפען אויפן טיש, און ער האט אוודאי פארגעסן
אריינצושרייבן דעם נאמען פון דעם גביר אז ער האט
אפגעצאלט זיין חוב, עס איז אוועק א שטיק צייט און דער
רש"ש קוקט איבער זיין ביד און ער זעהט אז דער גביר
האט נאכנישט אפגעגעבן די געלט, האט ער אים געשיקט
רופן און ער האט אים פארגעהאלטן פארנוואס ער צאלט
נישט אפ זיין חוב? און דער גביר טענה'ט איך האב
באצאלט, און דער רש"ש זאגט איך האב נישט אריינגעשריבן,
איז א סימן אז דו האסט נישט באצאלט, און ער האט
אים אוודאי גערופן צו דין תורה, און בית דין האט געפסק'נט
אז ער דארף שווערן, ווייל ער האט געטענה'ט ער האט
באצאלט, אבער אזוי ווי דער גביר האט נישט געוואלט
שווערן האט ער לתרפתינו געמוזט נאכאמאל באצאלן,
דערווייל איז געווארן א רעש אין שטאט אז דער גביר איז

א גַּב, עַר הָאט גַּעוואָלט גַּב'נען גַּעלט פֿון דַּעם גַּרוֹיִסן
גאַון דַּער רש"ש און עַר הָאט לִיגַנט גַּעזאַגט אז עַר הָאט
שׁוֹיִן באַצאַלט, און די גאַנצע שְׂטאַט האָבן אים פֿשוט מַנְדָּה
גַּעווען, און דַּערווייטערט זיך פֿון אים, אזא זאַך טוהן אַפֿנאַרן
דַּעם גַּרוֹיִסן גאַון און צדיק וכו', און צובֿיסליך איז דַּער גביר
צוגרינד גַּעגאַנגען ווארום קיינער הָאט נישט גַּעוואָלט מַער
מיט אים האַנדלען, ביז עַר איז גַּעוואָרן אַ גַּרוֹיסער אַרעמאַן,
עַר הָאט גַּעהאַט אַ זוהן און עַר הָאט נישט גַּעקענט אַ
שידוך טוהן מיט אים, ווארום קיינער הָאט נישט גַּעוואָלט
זיך מַשׂדֵּך זיין מיט אַ גַּב וכו', מַען הָאט אים פֿשוט צוגרינד
גַּעלייגט, ויהי היום הָאט דַּער רש"ש אַרויסגענומען אַ גַּמרא
און עַר עֶפֶנט אויף, און טַרעפֿט דַּארטן דַּעם קאַנווערט
(ענוועלאַט) מיט די גַּעלט אין די גַּמרא, הָאט עַר זיך גלייך
גַּעכאַפֿט וואס הָאט עַר דא גַּעטוהן, עַר הָאט אומזיסט
פאַרשעמט און מְבֹזָה גַּעווען אַ אומשולדיג מענטש, הָאט
עַר אים שַׁנְעֵל גַּעלאזט רופֿן און אים איבערגעבעטן אז עַס
איז זיין טעות, אָבער דַּער גַּעוועזענער גביר הָאט גַּעטענה'ט
מיין נאַמען איז שׁוֹיִן פאַרשמיצט און קיינער גלייבט שׁוֹיִן
נישט אז איך בין אומשולדיג, הָאט דַּער רש"ש גַּעזאַגט אז
עַר וועט צוזאַמרופֿן די גאַנצע שְׂטאַט און עַר וועט זאַגן אַ
דַּרְשָׁה און פאַר די גאַנצע שְׂטאַט וועט עַר אים איבערבעטן,
און עַר הָאט אזוי גַּעטוהן, אָבער די שְׂטאַט'ס לייט האָבן
אים שׁוֹיִן נישט גַּעוואָלט גלייבן, זיי האָבן גַּעזאַגט דַּער רב
הָאט רחמנות גַּעהאַט אויף אים, דַּערפאַר פֿעהט עַר אים

איבער, אבער דער אמת'ן אריין איז ער א גנב, און עס
האט נישט געניצט אראפצונעמען דעם פלעק פון אים, האט
זיך דער רש"ש מיישב געווען אזוי ווי איך האב א טאכטער
און דער געוועזענער גביר האט א זוהן און קען נישט קיין
שידוך טוהן מיט אים ווייל ער האט א שלעכטן נאמען אז
ער איז א גנב וכו', האט ער זיך אנגעטראגן פאר דעם
געוועזענעם גביר, איך וויל זיך מיט איך משדך זיין, אזוי
וועט זיכער דער שלעכטער נאמען אראפגיין, ווארום אז
איך בין זיך משדך מיט איך איז א סימן אז ס'איז מיין
טעות געווען, און עס איז געווען א גרויסער חתונה דער
גאנצער שטאט איז געקומען און דער רב האט זיך
אנטשולדיגט אז עס איז געווען זיין טעות, און די שטאט'ס
מענטשן האבן געגלייבט, און ער האט צוריק באקומען זיין
ערליכן נאמען, און ער איז צוריק געווארן א גרויסער גביר,
האט מען דעמאלט געשמועסט דאס איז געווען שוין א
אפגעמאכטן שידוך פון פריערט, ווארום (סוף ב.) ארבעים
יום קודם יצירת העולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני
לפלוני; נאר עס וואלט קיינמאל נישט צושטאנד געקומען
דער שידוך, אזא גרויסער גאון ווי דער רש"ש זאל זיך
משדך זיין מיט א פשוט'ן סוחר, אפילו ער איז א גביר,
אבער עס פאסט נישט, האט דער בורא כל עולמים געפירט
דעם וועג ביז עס איז אויסגעפירט געווארן דער שידוך, און
עס איז מקוים געווארן וואס די חז"ל זאגן (בראשית רבה פרשה
ס"ח סימן ד) הקדוש ברוך הוא יושב ועושה סולמות משפיל

אָשר

תרטו

בְּנַחֵל

תמוא

לְזֶה וּמְרִים לְזֶה וּמִוֹרִיד לְזֶה וּמַעֲלָה לְזֶה הָיוּ אוֹמְרִים (תהלים עה) "אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים". זְעָהטָּ מָעַן פּוֹן דַּעַם אַלְעַם בַּאֲשֵׁינְפֶּעֶרְלִיךְ ווי אַ שִׁידוּךְ אִיז פּוֹן הַיִּמָּל.

אײַבער־דַּעַם דאַרְפֶּסטוּ זיך זײער זײער פֿרײען וואס דער בורא פֿל עולמים האט דיך מזמין געווען דיין בת זוג, די חתונה זאל זיין בשׂעה טובה ומוצלחת, און דו זאלסט אויפבויען א בית נאמן בישראל, עס זאל ארויסקומען פון דיר שיינע אידישע דורות.

איך וואונטש דיר א הארציגן מזל טוב, און דו זאלסט שטענדיג פֿרײליך זײן.

תרטו

בעזרת השם יתברך יום ג' לסדר תצוה ט' אדר התשע"ג

שלום וברכה אל האברך ... גרו יאיר

איך האב דערהאלטן דיין בריוו.

איינס פון די יסודות אין אידישקייט איז זיך צו האלטן שטארק ביי די מסורה וואס מיר האבן מקבל געווען ביי אונזערע עלטערן און אונזערע עלטערנ'ס עלטערן וכו', די חז"ל זאגן (מדרש אגדה) לא נגאלו ישראל אלא בזכות שלא שינו את מלבושם וכו', אידן זענען שטענדיג גענאנגען אנגעטוהן אזוי ווי א איד גייט אנגעטוהן, אנדערש ווי א גוי.

לַיִדְעֵר לְעֶצְמָנ'ס הָאט זיך אַרײַנגעכאַפֿט בײַ די בַּחֲוֵרִים
א קלות דאס מען שערט זיך אפ ביי א באַרְבֵּער
וואס ער פּיצט צו דעם קאפּ וכו', מען פּיצט צו די פּיאות
מיט זשעלי וכו', און מיט אן מאַדערן היטל וכו', און מיט
שפּוּצִיגע שיד וכו', ממש אזוי ווי דער הייליגער רבי
בְּרַעַנְגֵט אין די מעשה פון חכם וְתָם (סיפורי מעשיות מעשה ט)
"דאס דער חכם האט דערזעהן משרתים זענען געגאנגען
אזוי ווי זייער שטייגער איז מיט זייערע היטעלעך, און מיט
די שפּוּצִיגע שיד וכו' וואס זיי האבן אין זייער גאנג, און
ווי זיי גייען אָנגעטוהן", און ער האט זיי אַוּדאִי נאַכגעמאַכט
וכו' וכו', און זיין סוף ווייסן מיר וואספארא ביטערן סוף
ער האט געהאט, אז דער טייוול דאס הייסט דער רוח
האט אים צוגענומען און פאַרװאַרפֿן אין א געדעכטן זומפּ,
עײַן שָׁם.

זעהט מען פון דעם, וויפער מען גייט אנועק פון דעם
אידישן וועג און מען פרובירט נאכצומאכן די גוים
האט מען אזא פנים ווי א גוי וכו' וכו', און ביים סוף ווערט
מען אינגאנצן פארלוירן, ווארום מען פאלט אריין אין א
טיפן זומפּ.

איבערדעם בעהט איה דיר זייער דו זאלסט אַנזאָגן אלע
בַּחֲוֵרִים אויב זיי ווילן זיין ערליך איז דאס
ערשטע זאך זאל מען מקפיד זיין האבן א אידישן לבוש,
נישט נאכמאכן די גוים מיט שפּוּצִיגע שיד וכו', און נישט
קלעבן די פּיאות מיט זשעלי, און נישט אפּשערן זיך ווי א

גוי, גראד פון אונטן, און דיק פון פארענט ווי א פריזאר
 וכו', ווארום דער לבוש איז דער יסוד היסודות פון א איד
 ער זאל זיין אפגעשיידט פון א גוי, ווי עס שטייט (ויקרא י"ח
 א) "כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה
 ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתיהם
 לא תלכו" מען טאר נישט נאכמאכן א גוי, ווארום דעמאלט
 וועט מען ווערן א גוי, איך בעהט דיר זייער דו זאלסט
 דאס נישט גרינג שעצן, ווארום דער גאנצער אידישקייט
 איז פלוי אין דעם לבוש, ווי דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי
 מוהר"ן חלק א' סימן מ"א) מלבד"ש באטרעפט חשמ"ל, וואס דאס
 איז א לעבט וואס עס היט אפ די בגדים עס זאל נישט
 אריינבאפן זיך אין דעם די חיצונים, און ווי דער הייליגער
 רבי זאגט אויך (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"ז) דאס די קליידער
 זענען בסוד החשמ"ל, וואס זיי זענען די שמירה אויפן
 מענטש, א מענטש דארף זייער אכטונג געבן אויף זיינע
 קליידער וכו' עיין שם. און דאס דארף מען אריינלייגן אין
 די פלמידים יעדן טאג, ווארום דאס איז דער יסוד היסודות
 פון אידישקייט.

דער בורא פל עלמים זאל אונז העלפן אויפשטעלן ערליכע
 אידישע דורות.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג.

תרמז

בעזרת השם יתברך יום א' לסדר ויקהל פקודי כ"א אדר התשע"ג

שלום וברכה אל הבחור היקר ... גרו יאיר

היינט איז נאר א הייליגער מאג, עס איז דער יום ההילולא פון דעם גרויסן הייליגן צדיק, דער רבי פון אלע רבי'ס דער הייליגער רבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע, וואס דער הייליגער רבי האט אים זייער זייער אויסגערוהמט, און ער האט געזאגט, כאטשע זיין ספר "נועם אלימלך" איז זייער גרויס און וואונדערליכע השגות, פונדעסטוועגן איז דער בעל מחבר אסאך גרעסער פון זיין ספר.

דער הייליגער רבי רבי זושא מהאניפולי זי"ע האט אים אמאל געפרעגט, זאג נאר הייליגע ברוך דער, פארנוואס איז ביי דיר אזוי אפען דער וועג וואס מען זעהט וואונדערליכע מופתים וואס דו טוהסט פאר אידישע קינדער? האט ער אים גענטפערט איך האב אריינגעברענגט צווישן מייע תלמידים אזא ליבשאפט אז איינער האט ליב דעם אנדערן, און מיט דעם פח קען איך באווייזן וואונדערליכע מופתים, זעהט מען פון דעם דאס גרויסקייט פון ווען די תלמידים האלטן זיך צוזאמען.

איבערדעם בעהט איך ענק זייער שטארק, עטץ זאלטס ענק האלטן צוזאמען, און איינער זאל ארויסהעלפן דעם צווייטן, געווענדליך בחורים האבן ליב אפצוטוהן שפיצלעך וכו' סעקירן וכו' איינער דעם אנדערן,

וואס דאס איז א גרויסער זינד, איבערדעם דארף מען זיך צוגלייכן צו די תלמידים פון דעם הייליגן רבי'ן רבי אלימלך פון ליזענסק זי"ע, וואס עס איז צווישן זיי געווען א גרויסן ליבשאפט, און איינער האט ארויסגעהאלפן דעם צווייטן, נאר אין זכות פון אהדות וואס עס וועט זיין צווישן ענק וועט עטן האבן גרויס הצלחה.

איך וויל דיר בעטן דו זאלסט לערנען יעדן טאג חומש מיט רש"י מיטן תרגום פון די וואכעדיגע סדרה, און דו זאלסט זיין זייער שטארק אין דעם.

אויבעט זאלסטו זעהן צו לערנען יעדן טאג זייער אסאך פּרָקִים משניות, לְכֹל הַפְּחוֹת אַכָּצֵן פְּרָקִים א טאג, וואס דאס הארגעט דעם יצר הרע, אבער וואס מער פּרָקִים מען לערנט משניות איז דאס מוּזְכָּר די נשמה, ווארום משנ"ה איז די אותיות נש"מ"ה, אז איינער לערנט אסאך משניות, איז ער זוכה אויסצורייניגן זיין נשמה פון אלע ערליי בלאטע און זינד וכו' וכו' וואס עס האט זיך אין אים אָנגַעקלעבט.

דער עיקר איז זאלסטו זעהן צו נעמען א מסכתא און תזרין הונדערט און איין מאל, וואס דאס איז א גרויסע זאך, עס עפנט אויף דעם קאפ מיטן מוח, און עס איז נישטא נאך אזא גוטע זאך ווי לערנען גמרא יעדן טאג.

עס ווערט געברענגט אין ספר "רחמי האב" (אות לימוד), וזה לשונו, דאס הארץ זאגט מיר א עצה דאס ווער עס האט נישט זוכה געווען צו א גוטן פארשטאנד אין לערנען, אָרַעַר

ער איז טרוד אין פרנסה און ער קען נישט לערנען בעיון, זאל ער לערנען יעדן טאג א בלאט גמרא און א פרק משניות, פשוט זאגן אזוי ווי ער זאגט זוהר אפילו ער פארשטייט נישט, ווארום דער לשון אליין איז מסוגל פאר די נשמה, און איך בין זיכער אויב ער וועט זיך אזוי פירן וועט אים בלייבן די תורה אין זיין הארץ, און איך האב געקענט א שיסטער וואס ער האט גארנישט געקענט לערנען, נאר ער האט דורכגעזאגט יעדעס יאר גאנץ ש"ס פשוט זאגן, און דער פנים האט אים געלאכטן ווי א פלאם פייער אזוי ווי די גרויסע צדיקים.

איך בעהט דיך זייער שטארק האב רחמנות אויף דיין נשמה, און דו זאלסט זעהן צו דאווענען מיט מנין דעם גאנצן דאווענען, הן שחרית, הן מנחה, הן מעריב, ווארום דער זכות פון דעם איז זייער זייער גרויס, דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר חלק ב' סימן ח') דאס די דריי תפילות זענען ממשיך דריי מוחין פארן מענטש ניצול צו ווערן פון תאות ניאוף, און עס ווערט געברענגט פון שר שלום פון בעלזא זי"ע, אויב א מענטש איז מקשר די מחשבה צום דיבור, און ער האט אינזינען וואס ער זאגט ביים דאווענען פון אנפאנג ביזן סוף, קען ער דורכדעם זוכה זיין צו רוח הקודש, און דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן ט' וסימן ק"ב) דאס די ווערטער פון דאווענען דהיינו "תיבת התפלה" דאס איז "תיבת נח", ווען עס קומט אויף א מענטש א מבול וואס דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוה"ר חלק א' סימן מ"ד) וואס דאס איז לשון בלבול, דאס הייסט ער האט בלבולי מחשבות, עס קומען אים ארויף

אַלע שְׁלֵעֲכַטע גַּעדאַנקען, איז די עצה זיך צו פֿאַרשטעקן אין די "תיבה" וואס דאס איז "תיבת התפלה", אויך זאגט דער הייליגער רבי (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב') דאס ווען א מענטש איז זוכה צו תיקון הברית, שפירט ער אלע טעמים ביים דאווענען, בחינת מיין מתוקני, ער שפירט א זיסקייט ביים דאווענען, עס גליסט זיך אים צו זאגן די ווערטער פון דאווענען, און חלילה וחס אויב א מענטש האט פונם געווען בברית, דעמאלט שפירט ער א ביטערניש ביים דאווענען, בחינת מיין מרורין, און עס וויל זיך נישט דאווענען,

איבערדעם זעה צו דאווענען די דריי תפילות מיט מנגן, אין א סידור דייקא, ווי די צדיקים טייטשן די פסוק (אסתר ט) "אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה" ווען א מענטש קוקט אריין אין סידור און ער זעהט די ווערטער פון דאווענען טראכט ער נישט קיין שְׁלֵעֲכַטע גַּעדאַנקען, דערפאר איז א גרויסע זאך צו דאווענען אין סידור דייקא און נישט דאווענען פון אויסענווייניג.

און אויך דארפסטו וויסן דאס תפלה בפת מיינט מקשר זיין די מחשבה צום דיבור, וואס אויף דעם דארף מען האבן גרויסע פוחות, געווענליך ווען א מענטש דאווענט און זאגט די ווערטער פון דאווענען טראכט די מחשבה דעמאלט אנדערע געדאנקען וכו', איבערדעם דארף מען אריינלייגן גרויסע פוחות מקשר זיין די מחשבה צו דעם וואס ער רעדט ער זאל צוהערן צו דאס וואס ער רעדט, און צו דעם דארף מען האבן גרויסע פוחות, ווארום די מחשבה

שְׁלֵפֶט צו איין זאך וכו' און דער דיבור זאגט אן טראכטן
וכו', שְׁלִימוֹת הַתְּפִלָּה איז אינזינען צו האבן וואס מען זאגט,
און מקשר זיין די מחשבה צו דעם דיבור.

אויך בעהט איך דיר זייער שטארק דו זאלסט קיינמאל
נישט זיין צוגעלייגט און טרויעריג, שטענדיג זאלסטו
זיין נאר פרייליך, וואס דאס איז א גרויסע מצוה, ווי דער
הייליגער רבי האט געזאגט (לקוטי מוה"ר חלק ב' סימן כ"ד) מצוה
גדולה להיות בשמחה תמיד, ער האט נישט געזאגט אז עס
איז א גוטע עצה צו זיין פרייליך וכו', נאר ער האט געזאגט
אז עס איז א גרויסע מצוה צו זיין פרייליך, ווארום שמחה
איז די העכסטע מדריגה, אזוי ווי עס שטייט (דברי הימים א' ט"ז)
"עוז וחדוה במקומו", דארטן ביים בורא כל עולמים הערשט
נאר שמחה, דאס איז א סימן ווען א איד איז אין די קדושה,
ווען ער איז שטענדיג פרייליך, און עס ווערט געברענגט אין
זוהר (תצוה קפ"ד) אויפן פסוק (תהלים ק"ב) "עבדו את הוי"ה
בשמחה", חדוה דבר נש משיך לגביה חדוה אחרא עלאה,
[די שמחה פון א מענטש אויף די וועלט, ברענגט אים א
שמחה פון יענע וועלט]; און ווען א איד איז שטענדיג
פרייליך, איז מען אים מוחל אלע עוונות, און ער ווערט
פטור פון די זינד, אזוי ווי עס שטייט (תהלים ק"ד) "אנכי אשמח
בהוי"ה יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם".

אויך בעהט דיר זייער דו זאלסט עוסק זיין יעדן טאג אין
מפיץ זיין דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, וואס דאס איז
א זכות הרבים לדורי דורות, ווארום עס גייט איבער אין

אונזער דור שווערע ביטערע נסיונות אויף יעדן איינעם, סיי אין קדושה וכו', און סיי אין פשוטע אמונה וכו', ווארום די גאנצע וועלט איז פול מיט כפירות און אפיקורסות, און גאר דעם הייליגן רבינ'ס ספרים ראטעווען אידישע נשמות ארויס פון שאל תחתית ומתחתיו, איבערדעם איז א גרויסע זאך צו עוסק זיין אין הפצה, מפיץ צו זיין דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, און דער זכות איז זייער גרויס, אזוי ווי עס שטייט אין זוהר הקדוש (פרומה קב"ח): תא חזי כל מאן דאחיד בידא דחייבא, [קום און זעה, יעדער וואס ער האלט אן אין די הענט פון זינדיגע] ואשתדל ביה למשבק ארחא בישא, [און ער איז זיך משתדל זיי זאלן אפלאזן די שלעכטע וועגן וואס זיי האבן זיך צוגעוואוינט צו דעם] איהו אסתלק בתלת סלוקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא, [ער גייט ארויף הויך הויך אין די עולמות וואס אן אנדערע איז נישט זוכה צו דעם] גרים לאכפייא סטרא אחרא [ער איז גורם מכניע צו זיין די סטרא אחרא] וגרים דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, [און ער איז גורם דאס כביכול דער נאמען פון בורא כל עולמים זאל זיין טייער אויף דער וועלט] וגרים לקנימא כל עלמא בקיומיה לעילא ותתא, [און ער איז גורם אז די וועלט און יענע וועלט זאל האבן א קיום, ווארום אז מען איז מקרב מענטשן צום בורא כל עולמים און זיי איינערקענען אים, דאס איז דער עיקר קיום פון דער וועלט], ועל האי בר נש כתיב (מלאכי ב) "בריתי היתה אתנו החיים והשלום" וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי לעלמא דאתי, [און

אויף דעם מענטש איז געזאגט געווארן דער פסוק אז מיין
 בונד וועט זיין מיט אים און עס וועט רוען אויף אים דאס
 לעבן און דער שלום, און ער וועט זוכה זיין צו זעהן קינדער
 פון זיינע קינדער, און ער וועט זוכה זיין גליקליך צו זיין אויף
 די וועלט און אויף יענער וועלט] פל מארי דינין לא יכלין
 למידן ליה בהאי עלמא ובכלמא דאחי [קיין שום מקטרג
 קען נישט מקטרג זיין נישט אויף די וועלט און נישט אויף
 יענע וועלט] עאל בתריסר תרעי ולית מאן דימחי בידיה [און
 ער גייט אריין אין די צוועלף טויערן פון אלע צוועלעף שבטים,
 און קיינער קען אים נישט שטערן] ועל דא כתיב [און אויף
 אים איז געזאגט געווארן דער פסוק] (תהלים ק"ב) "גבור בארץ
 יהיה זרעו דור ישראל יברך הון ועשר בביתו וצדקתו עמדת
 לעד זרח בחשך אור לישראל" וגו'.

אז וואויל איז דעם וואס ער קען מנדב זיין א פאלעט
 פאפיר צו דריקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים, וואס דאס
 איז דער גרעסטער צדקה וואס עס קען נאר זיין, און ווער
 עס וועט מנדב זיין א פאלעט פאפיר פדי מען זאל קענען
 דריקן די ספרים, וועט זעהן וואונדערליכע ישועות, ווארום
 דער הייליגער רבי האט אמאל געזאגט "פון וועמען איך
 נעם, דעם געב איך".

דער בורא פל עולמים זאל דיר העלפן דו זאלסט שטענדיג
 גליקליך זיין און עס זאל דיר גארנישט פעלן.

דו זאלסט האבן א לעכטיגן טאג.

